

MAGYAR STATISZTIKAI KÖZLEMÉNYEK.

ÚJ FOLYAM.

***

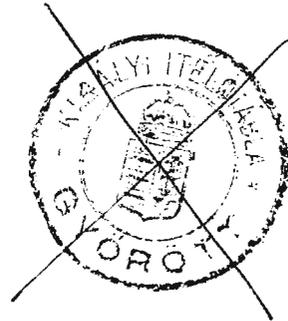
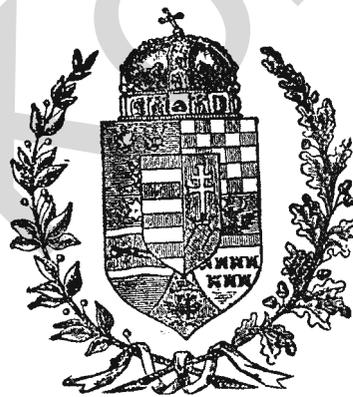
VI. KÖTET.

A MAGYAR KORONA ORSZÁGAINAK

1891. ÉS 1892. ÉVI

MEZŐGAZDASÁGI TERMELÉSE

3 GRAFIKAI TÉRKÉPPEL.

A KERESKEDELEMÜGYI MAGYAR KIR. MINISZTER RENDELETÉBŐL

SZERKESZTI ÉS KIADJA

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KIR. STATISZTIKAI HIVATAL.

Ára 3 forint.

BUDAPEST, 1893.

AZ ATHENAEUM R. TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

KSH Könyvtár

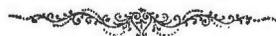
I i B i / VI.

KÖZPONTI STATISZTIKA
HIVATAL
67104
1968
KÖNYVTÁR

1968

Tartalomjegyzék.

	Oldal.		Oldal.
Bereztetés	IV	VI. Az 1891. évi aratás eredménye megyék szerint	12
I. Általános rész	1*	VII. Az 1892. évi aratás eredménye megyék szerint	26
I. Az adatgyűjtés	3*	VIII. A szőlőterület az 1882., 1891. és 1892. évben	40
II. A terület	4*	IX. Az 1891. évi szüret eredménye	44
III. Az ugar	6*	X. Az 1892. évi szüret eredménye	48
IV. Az elemi csapások	8*	XI. A közönségesebb szükségleti tárgyak évi átlagos árai Magyar- ország főbb piaczaín az 1891. évben.	
V. A termelés	14*	Búza	52
1. Búza	29*	Rozs	54
2. Tönköly	32*	Árpa	55
3. Kétszeres	33*	Zab	57
4. Rozs	35*	Tengeri	58
5. Árpa	37*	Borsó	59
6. Repcze	39*	Bab	60
7. Zab	41*	Lencse	61
8. Köles	43*	Burgonya	62
9. Tengeri	45*	Hus	63
10. Tatarka	47*	Bor	66
11. Magbűkköny	47*	Sör	68
12. Borsó, bab, lencse	49*	Tüzifa	70
13. A len	50*	Széna	72
14. A kender	52*	Szalma	73
15. A dohány	53*	XII. A közönségesebb szükségleti tárgyak évi átlagos árai Magyar- ország főbb piaczaín az 1892. évben:	
16. A cukorrépa	54*	Búza	74
17. A burgonya	55*	Rozs	76
18. A mesterséges takarmánynövények	57*	Árpa	77
a) A takarmányrépa	57*	Zab	79
b) A mesterséges kaszálók	59*	Tengeri	80
19. A természetes kaszálók	61*	Borsó	81
VI. A szőlőszet	63*	Bab	82
1. A szőlőterület	63*	Lencse	83
2. A szüret	73*	Burgonya	84
VII. Piaczi árak	78*	Hus	85
II. Tablák kimutatások	1	Bor	88
I. Bevetett és ugarnak maradt terület, továbbá az elemi és egyéb csapások által megsemmisített vetések területe az 1890/1. és 1891/2-ik évben	2	Sör	90
II. Az elemi és egyéb csapások által megsemmisített vetések ter- ménymenkénti területe az 1890/1. évben	4	Tüzifa	92
III. Az elemi és egyéb csapások által megsemmisített vetések ter- ménymenkénti területe az 1891/2. évben	6	Széna	94
IV. Az elemi és egyéb csapások által megsemmisített vetések területe az 1890/1. évben, a csapások nemei szerint részletezve	8	Szalma	95
V. Az elemi és egyéb csapások által megsemmisített vetések területe az 1891/2. évben, a csapások nemei szerint részletezve	10	XIII. Napszámber az 1891. évben	96
		XIX. Napszámber az 1892. évben	100
		III. Grafikai melléletek.	
		1. A főbb termények az összes learatott terület %-ában 1892-ben.	28*
		2. A szőlőterület, a peronospora elterjedése és a bortermés.	64*
		3. A phylloxera elterjedése 1892-ben.	68*

Bevezetés.

Midőn az országos magyar kir. statisztikai hivatal Magyarország 1891. és 1892. évi mezőgazdasági termelésének adatait a hivatalos közlemények új sorozatában szokásos részletes feldolgozás szerint közlésezi, jól tudja, hogy e formai javítás által az adatoknak csak használhatóságát fokozza, de azok a multtal szemben megbízhatóbbá nem váltak.

A táblás kimutatásokat megelőző »Általános jelentés«-ben leplezetlenül rámutatunk a hiányokra, melyekben a mezőgazdasági adatgyűjtés szenved s az országos statisztikai hivatal kebelében ujlag ki is dolgoztattak az új tervezetek, melyek az adatgyűjtés módszerét egészen új alapra kívánják fektetni s nemcsak a pontosabb, megbízhatóbb adatszolgáltatást czélozzák, hanem mezőgazdasági termelésünket kimerítőbben is kívánják tárgyalni.

De már a tervezett nagyobb szabásu reform életbeléptetése előtt is történtek figyelemre méltó újítások, melyek a jelen kötetet sokkal gazdagabbá teszik a korábban e tárgyról kiadott hivatalos munkáknál. Ilyen a szőlőszetünkre vonatkozó részletes adatgyűjtés eredményének közlése, mely ezt a fontos, de sajnos, nehéz válsággal küzdő termelési ágat minden oldalról behatólag megvilágítja. Az is jelentékeny gazdagulása a műnek, hogy a Horvát-Szlavonországra vonatkozó adatokat is felöleli s így az egész Magyarbirodalom mezőgazdasági termelésének képét bemutatja.

Az »Általános jelentés«, — a melynek megírásával *Hajdu László* miniszteri fogalmazót bízta meg, — a jelzett két év viszonyainak tárgyalása mellett, visszamegy adatgyűjtésünknek egész kezdetéig, hogy összehasonlitásokat tevéen, feltüntesse mezőgazdaságunknak az utolsó negyedszázad alatt tett kétségbevonhatlan és nagy haladását.

Budapesten, 1893. év december havában.

Dr. Jekelfalussy József,

miniszteri tanácsos, az országos m. kir. statisztikai
hivatal igazgatója.

KSH Könyvtár

I.

Általános rész.

I. Az adatgyűjtés.

A mezőgazdasági termelés hazánkban már a jelen évszázad harmadik tizedétől, az 1828. évtől kezdve képezte statisztikai adatgyűjtés tárgyát; ez adatok a bevetett terület és a termésről, továbbá a haszonállatok létszámáról szóltak és egész 1861-ig a »Tafeln zur Statistik der österreichischen Monarchie«, azután pedig a »Statistisches Jahrbuch« című osztrák hivatalos kiadványban, az osztrák tartományok hasonló adataival együtt láttak napvilágot.

Ez az adatgyűjtés egész az alkotmányos korszak bekövetkeztéig folytattatott. Az akkor megalakult magyar miniszterium egy statisztikai osztály szervezése által Magyarország statisztikáját Ausztriától elválasztván, ezen önállósítás által annak későbbi fejlődéséhez az alapot rakta le.

Az új statisztikai osztály az első hazai termés-felvételt az 1868. évről fogatosította; ez a felvétel, tekintettel a kezdet nehézségeire, csak a kenyértermények aratására szorítkozott; a reá következő évben már 20 termény vetésterülete s aratása vétetett föl az adatgyűjtés körébe, a mely azonban nem községek, hanem politikai járások szerint történnén, megközelítő becslésnél egyébnek nem tekinthető.

A rendszeresebb munkálkodás az 1870. évvel kezdődött, ugyanis ez évtől kezdve vétetett alapul a község, mint a fölvétel alapjául szolgáló gazdasági egység.

A törvényhatóságok útján minden község, pusztá, telep kapott fölvételi mintát, a mely a learatott terület, a termés minősége (jó, közép, gyenge-e?) s holdankénti átlagos eredményének kimutatására tartalmazott rovatokat.

Ezen a nyomon haladt a termelési adatok gyűjtése egész 1885-ig; ez évtől kezdve, míg a bevetett területet, mint korábban, úgy továbbra is a községek mutatták ki, a termés-eredményeket azonban többé nem azok, hanem az akkori földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi, később pedig a földmivelésügyi miniszterium által politikai járásonként kinevezett gazdasági tudósítóknak a holdankénti átlagos termést feltüntető jelentései alapján, járás és városok szerint számítottak ki.

Az aratási statisztika kiegészítéséül 1875-ben első ízben vétetett fel az elemi csapások által teljesen megsemmisített vetések területe, szintén községek szerint; ez a felvétel (az 1878. és 1879. éveket kivéve) egész mostanáig változatlanul fentartatott.

A mezei munkánál fizetett napszámbérekről 1870 óta gyűjtettek havi átlagos adatok, szintén községek szerint; ez az adatgyűjtés egész 1890-ig folytattatott, de az adatok, a sok munka daczára, a mely feldolgozásukra fordítottatott, oly csekély értékűeknek bizonyultak, hogy a további ily irányú adatgyűjtés a jelzett

évben beszünttetett, annál is inkább, mivel a földmivelési miniszterium gazdasági tudósítói útján szintén gyűjt ily adatokat, a melyek, — bár kevésbé részletesek — több megbízhatósággal látszanak birni.

A szőlőterület és a szüretre a hivatalos adatgyűjtés 1873-ban terjesztetett ki; ezt megelőzőleg azonban a hágai s a pétervári nemzetközi statisztikai kongresszusok megállapodásai alapján hivatalos uton és magán szakértők közreműködése mellett egy nagyarányú borászati felvétel eszközöltetett 1872-ben, a mely az előző 12 évi bortermésen kívül még a szőlőterület és a szőlők talaja, fekvése s mivvelésmódja, a szőlőtulajdonosok száma, a munkáltatási költségek, a borárak és borászati eszközök számszerű felvételére terjeszkedett ki; ezen nagy felvétel folytatásaképpen évről-évre a szőlőterület, a must és bortermés, a különféle minőségű borok ára s értéke s az eladott szőlő mennyisége s értéke tételettel adatgyűjtés tárgyává; ezen felvételnél — eltérőleg az aratási adatoktól — nem a holdankénti átlagos termés, hanem az egész terület termése mutattatott ki, abszolút számokban.

Felvétettek végül a fontosabb mezőgazdasági terményeknek a jelentékenyebb piacokon havonként jegyzett piaci árai.

Az előadottak szerint mezőgazdasági statisztikánk, nem számítva az osztrák előzményeket, közel negyedszázados multra pillanthat vissza; kétségtelen, hogy e hosszú idő alatt adataival, bár azok igen szűk keretben mozogtak, nem csekély szolgálato- kat tett úgy a közkormányzatnak mint a gazdaközönségnek is; de viszont az sem kétséges, hogy adatainak megbízhatóságához sok szó fér és hogy jelenlegi, szűk keretben mozgó s nem is egészen megbízható adataival nem felel meg sem a gyakorlati élet, sem a tudomány ma már igen magas igényeinek.

A mi az adatgyűjtés körét illeti, az igen hézagos; termelési statisztikánk ugyanis csak 25 terményre terjed ki, azok közül is a borsó, lencse és a bab, továbbá a lóherfélék, végül az egyéb mesterséges takarmánynövények együvé vannak foglalva; hiányzanak a zöldtakarmánfyélék, a mellékterményként mivelt, — a tarlónövények, a kerti vetemények egészen; az adatgyűjtés körébe felvett mesterséges takarmánynövények magtermése, bár igen nagy értéket képvisel és élénk piaci forgalom tárgyát képezi, szintén nem mutattatik ki.

De maga a felvétel módja is sok hiányt mutat fel, oly hiányokat, a melyek az adatok értékét és megbízhatóságát nagy mértékben kétessé teszik.

Mint már említettük, a bevetett terület, az elemi csapások és a szüret adatainak felvétele kérdőívek útján, községek szerint történik. A nyomtatványok a törvényhatóságoknak a szükséges

számban megküldetnek, és pedig a bevetett terület kimutatására szolgálók tavasszal a vetési munkálatok befejezése után, az elemi csapások pusztításainak és a szüret eredményének felvételét czélzóik pedig ősszel az egész termés letakarítása, illetőleg a szüret megtörténte után; a törvényhatóságok gondoskodnak az ürlapok helyes kitöltéséről, a melyet vármegyékben a községi előljáróságok, városokban pedig az ezzel megbízott közegek tartoznak teljesíteni. Az ily módon kitöltött ürlapok a törvényhatóságok által összegyűjtve felküldetnek a központba, a mely azokat a lehetőséghez képest átvizsgálja, a hiányosak vagy hibásaknak találtakat pótlás végett visszaküldi, a melynek megtörténte után kezdetét veszi a rendszeres feldolgozás.

Az adatgyűjtés szervezete nem mondható rossznak, leszámítva a hosszadalmasságot, a záros határidők be nem tartását és ennek folytán a feldolgozás sokszor jelentékeny hátráltatását, az egész megfelelően működik; de sajnos, hogy legalsóbb szervei, a tulajdonképeni adatgyűjtő közegek, kötelességüket sok esetben sem elegendő lelkiismeretességgel, sem elegendő tájékozottsággal nem teljesítik.

Hogy egy-egy községben mily termény és mekkora területen van bevetve, annak kiderítésére mindenesetre a községi előljáróság a leghivatottabb, mint a mely a község összes lakossága anyagi érdekeinek amugy is őre és képviselője; de bár a mai viszonyok mellett a legtöbb előljáróság az ehhez szükséges értelemmel és intelligenciával rendelkezik is, mégis mennyi hibát, mily vastag tévedéseket, sőt sok esetben vétkes könnyelműséget találunk az adatszolgáltatók részéről!

Kétségtelen, hogy nehéz feladat a bevetett terület terményenkénti kiterjedését meghatározni, nehéz annál is inkább, mivel a *mivelési ágaknak* a kataszteri fölmérés alkalmával történt megállapítása óta a szántóföld kiterjedése sok helyen rendkívül megváltozott; fokozódik ez a nehézség ott, a hol nem lévén kötött *vetésforgó*, a tulajdonos nem áll semmiféle kényszer alatt, hanem földjét szabadon veti be bármiféle, neki tetsző terménnyel, a mikor aztán egy-egy *dűlőben* öt-hat féle termény is van elvetve; de ha dűlőként, azok kiterjedésének, továbbá az egyes termények által elfoglalt terület arányának szem előtt tartásával lelkiismeretesen történik a becslés, az eredmény nem állhat messze a valóságtól, sohasem tévesztve azonban szem előtt, hogy becslés útján csak is megközelítő adatokat lehet nyerni.

Területi adataink legnagyobb része arról tanuskodik, hogy a becslés sem alaposan, sem lelkiismeretesen nem történik, hanem az adatok csak úgy gondolomra, minden kritika s egybevetés nélkül iratnak be az ürlapokba s ennek tulajdonitandó, hogy megbízhatóságuk igen alacsony színvonalon áll.

Ugyanez áll az elemi csapások pusztításairól szóló adatokról is; de itt hozzájárul még az a körülmény is, hogy a felvétel csak a teljesen megsemmisített vetésekre terjed ki, míg a csak megkárosítottakat egészen figyelmen kívül hagyja; már magában

ez a körülmény is hézagoknak mutatja ez irányu adatgyűjtésünket, mert hisz az elemi csapások — kivéve az árvizet és néha a fagyot, meg a jégverést — ritkán semmisítik meg egészen a vetéseket, hanem csak kisebb-nagyobb mértékben megkárosítják azokat; a csak megkárosított vetések területe és értéke hozzávetőleg sokszorta nagyobb, mint a teljesen megsemmisített vetéseké; ez a hézag oka annak, hogy a községi előljáróságok akár tudatlanságból, akár mert a dolgot könnyen veszik, a csak megkárosított vetéseket is gyakran teljesen megsemmisítetteknek mondják be; innen van az, hogy statisztikánk évről-évre oly óriási, az elemi csapások által teljesen megsemmisített vetésterületeket mutat ki.

A szüretnél egész 1891-ig csak az összes szőlőterület, az összes must és bortermés, az eladott szőlő s a borok ára s értéke mutattatott ki; egész addig adatgyűjtésünk a phylloxera pusztítását egyáltalán számba sem vette, s még mindig a régi nagy szőlőterületet mutatta ki, holott szőlőink akkor területüknek már több mint egy harmadrészét elvesztették volt; 1891-ben azután a kérdőív módosított, jóformán egészen átalakított; új rovatok nyitattak a phylloxera által egészen 1891-ig teljesen megsemmisített szőlők területének kimutatására, azonfelül kimutattatott a phylloxera lepelt szőlők területe, az új ültetésű szőlők területe visszamenőleg egész 1887-ig s a teljes termésű szőlők területe, mindenütt figyelemmel a talajra: immunis homok-e az, vagy nem? Kérdés intéztetett végül a peronospora s egyéb szőlőbetegségek pusztításai-, továbbá a szőlőkategóriák szerinti bortermés iránt is.

Az e kérdőívre nyert adatok nem minden tekintetben találattak megfelelőeknek, ennél fogva az ujlóg módosított; ezen új alakjában fog a további felvételeknek minden tekintetben alapul szolgálni.

A piaci árak 43 fontosabb piacról és 13 termény, továbbá a husneműek, a bor, sör, fa árjegyzéseiről gyűjtetnek; ez adatgyűjtés szintén hiányos, a mennyiben kevés piacot és kevés terményt ölel fel.

Az orsz. stat. hivatal adatgyűjtését kiegészítik a földmivelési miniszterium által gyűjtött aratási adatok. A miniszteriumnak ez adatgyűjtésre nézve organumai a gazdasági tudósítók, mintegy 900-an, kik politikai járások, esetleg vidékenkint neveztetnek ki s a vetések időnkénti állása, továbbá az évi termés holdankénti átlagos eredményéről tesznek jelentést; ezen jelentések alapján számítja ki az orsz. stat. hivatal az ország termésének abszolút mennyiségét.

Az alábbi táblázatokban az orsz. stat. hivatal 1891. és 1892. évi mezőgazdasági stat. adatgyűjtésének eredményeit közöljük az eddigi közleményektől eltérő, jóval bővebb alakban és tartalommal; mielőtt azonban a számszerű eredményeket bemutatnók, a bevezető részben némi összehasonlítást teszünk a multtal és kiemeljük a fontosabb jelenségeket.

II. A terület.

Az ötvenes években, az adóprovizorium idejében történt felmérések alapján a magyar állam összes területét 32,224,932 hektárral mutatták ki, a mely területből 27,120,546 hektár, tehát 84,16% termő, 5,104,386 hektár, azaz 15,84% pedig nem termő terület volt.

Az 1875-ik VII. t.-cikk alapján és a reá következő évek során foganatosított kataszteri munkálat az állam területét 32,500,722 hektárban, tehát az adóprovizoriuménál 275,790 hek-

tárral magasabban állapította meg; ebből termőterület volt 30,709,283 hektár, a terület 94,49%-a, nem termő pedig csak 1,791,439 hektár, azaz 5,51%.

A két felmérés között igen nagy eltérés van; az összterületi eltérés okát a kataszteri felmérés nagyobb pontosságában kell keresnünk; a mi azonban a termőterület rendkívüli gyarapodását illeti, a mely 3,588,737 hektárra rug, annak oka a viz-

szabályozások folytán ármentesített területeknek miveltés alá vonásán kívül a földmiveltés quantitativ s qualitativ kiterjesztésében található; mindenesetre élénken tünteti fel a nem egész husz év alatti baladást az a körülmény, hogy a termőterület

84·16°/o-ról, több mint 10°/o-al, 94·49°/o-ra emelkedett, a nem termő pedig ugyanannyival csökkent.

A kataszter által kimutatott 30.709,283 hektárnyi termő terület a hét miveltési ág szerint következőleg oszlott meg:

Miveltési ág	Magyarország		Fiume város és területe		Horvát-Szlavonország		A Magyarbirodalom	
	hektár	%	hektár	%	hektár	%	hektár	%
szántóföld	11,584.002	43'42	383	21'26	1,303.304	32'36	12,887.689	41'97
kert	347.766	1'30	31	1'72	52.836	1'31	400.633	1'30
rét	2,993.222	11'22	394	21'86	464.948	11'55	3,458.564	11'26
legelő	3,708.883	13'00	742	41'18	603.889	14'99	4,313.514	14'05
nádas	90.174	0'34	—	—	2.686	0'07	92.860	0'39
szőlő	358.045	1'34	—	—	67.452	1'67	425.497	1'30
erdő	7,598.041	28'48	252	13'98	1,532.233	38'05	9,130.526	29'73
összes termő terület	26,680.133	100'00	1'802	100'00	4,027.348	100'00	30,709.283	100'00
nem termő terület	1,598.038	—	106	—	193.295	—	1,791.439	—
Az összes terület	28,278.171	—	1'908	—	4,220.643	—	32,500.722	—
az összterületből termő %	94'35	—	94'12	—	95'20	—	94'49	—
az összterületből nem termő %	5'65	—	5'88	—	4'80	—	5'51	—

Fiumétől, mely a mezőgazdasági termelés szempontjából számba nem jöhet, eltekintve, az anyaország és a társországok között, csak a szántóföld és az erdő között találunk lényeges eltérést; az anyaországnak több szántóföldje, a társországoknak több erdeje van. Ez a körülmény onnan magyarázható, hogy a társországok egész nyugati részét a Karszt foglalja el, a melynek beerdősítése folyamatban van; továbbá, hogy a Dráva s a Száva mentén nagy kiterjedésű szántóföldnek kiválólag alkalmas, de az elmaradt vízszabályozások miatt évről-évre árvíznek kitett, ez okból csak erdőnek használható területek fekszenek. Ha a vizeket valamikor a Drávántul is szabályozni fogják, e területek valószínűleg szántóföldekké fognak átalakítani s a nagy különbség jóformán teljesen el fog enyészni.

A miveltési ágak abszolút területében s egymás közötti

1870-ben	1875-ben	1880-ban	1885-ben	1890-ben
9,931.736 hekt.	10,727.770 hekt.	11,598.729 hekt.	11,688.652 hekt.	11,811.472 hekt.

A szántóföld területe tehát folyton gyarapodni látszik, és pedig az első évtizedben 780.011 hektárral, azaz 7'85°/o-al, a másodikban 886.982 hektárral, vagyis 8'25°/o-al, és ez alkalommal már elérte, illetőleg felülmúlta a kataszter által kimutatott 11,584.002 hektárnyi szántóföldterületet is; a reá következő két évtizedben már igen csekély volt a gyarapodás 89.923 (0'77°/o), illetőleg 122.720 (1'14°/o) hektárnyi; 1892-ben 12,017.285 hektár volt az anyaországnak összes szántóföldje, így a legutolsó két év alatt 205.813 hektárral, 1'74°/o-al gyarapodott, tehát majdnem annyival, mint az 1881—1890. évek közötti 10 éves időszakban. Ez a körülmény, ha adatainknak hitelt adhatunk, arra mutat, hogy a szántóföld területét a többi miveltési ág rovására a lehetőségig kiterjeszteni akaró tendencia még mindig uralkodik; mindamellett aligha állunk már messze attól a határtól, melyen túl a szántóföld terjeszkedni már nem fog.

Meg kell itt még jegyeznünk, hogy az évi aratási statisztika által kimutatott szántóföldterület nem meríti azt ki teljesen, mert sok, nagy területeken mivelt terményről adatot nem gyűjtünk; ennél fogva a szántóföld tényleges területének a valóságban nagyobbak kellene lennie az itt kimutatottnál, ha ugyan az adat-szolgáltatók a ki nem mutatott termények területét a többi termények területéhez nem csapják, a mi nagyon valószínű. Hogy mekkora ez, az adatgyűjtés tárgyát nem képező növények által elfoglalt terület, azt megmondani még csak megközelítőleg sem lehet?

arányában a kataszteri munkálatok foganatosítása óta természet-szerűleg változások állottak be; nagy kiterjedésű rét- és legelőterületek vonattak eke alá, földmiveltésre alkalmas talaju erdők taroltattak le, a folyamok szabályozása után szintén nagy területek telkesítették, és ily módon a szántóföld megnövekedett; viszont nagyszabású erdősítések is történtek. A miveltési ágak aránya között ezen okoknál fogva történt eltolódás nagyságát azonban nem ismerjük, mert ezen változások nyilvántartása nem történik kellő pontossággal, a nyilvántartás eredménye pedig nem tétetik közzé; a szántóföldre nézve mégis van némi támpontunk, és ez az évenkénti adatgyűjtés a bevetett és ugarinak maradt terület nagyságáról. Ez adatok szerint az összes, miveltés alatt álló szántóföld az anyaországban öt-öt évi időközben következő területet foglalt el:

Czélszerűnek véljük itt a szántóföld területének országrészek szerinti változását is feltüntetni az 1881. év óta; korábbi évekre azon okból nem megyünk vissza, mivel a hetvenes évek végén történt megerendezés a törvényhatóságok területében nagy változásokat hozott létre, a mely változások, — régebbi adataink törvényhatóságokként gyűjtetvén, — azokban keresztül nem vihetők; ezek szerint volt a szántóföld hektároiban

kataszter szerint	1881—1885 évek átlagában		1886—1890 évek átlagában		1891-ben		1892-ben	
	hektár	%	hektár	%	hektár	%	hektár	%
a z ö s s z e s s z á n t ó f ö l d % - á b a n								
a) Duna bal partján	1,337.727	11'55	1,313.829	11'29	1,340.252	11'40	1,340.313	11'32
b) Duna jobb partján	2,205.572	19'04	2,167.646	18'64	2,235.163	19'00	2,262.684	19'10
c) Duna-Tisza közén	2,058.951	17'77	2,128.706	18'30	2,100.507	17'86	2,097.492	17'71
d) Tisza jobb partján	1,088.542	9'40	1,086.236	9'84	1,097.470	9'33	1,113.942	9'40
e) Tisza bal partján	1,693.811	14'62	1,714.771	14'74	1,749.948	14'88	1,782.692	15'06
f) Tisza-Maros szögében	1,662.905	14'36	1,683.796	14'48	1,668.945	14'19	1,703.935	14'38
g) Erdélyben	1,536.494	13'28	1,537.174	13'21	1,568.766	13'34	1,543.851	13'08
Az egész anyaországban	11,584.002	100'00	11,632.158	100'00	11,761.051	100'00	11,844.909	100'00

A kataszteri felmérés és az 1892. évi állapot között 433.283 hektárnyi, tehát 3'74°/_o-nyi növekedés mutatkozik, a mi, bár ez az időszak a szántóföld mérsékelt növekedésének idejére esik, mégis elég magas szám. A mi az egyes országrészeket illeti, a szántóföld növekedése nem volt egyenlő vagy valamennyiben egyenlő arányu. A Duna bal partjának szántóföldterülete csak 17.139 hektárral, (1'28°/_o-al), Erdélyé 24,934 hektárral, (1'62°/_o-al) gyarapodott; a Duna jobb partja 72.213 hektárral (3'28°/_o-al), a Tisza-Maros szöge 57.516 hektárral (3'46°/_o) szintén az országos átlag alatt maradnak; ellenben a Duna-Tisza köze 95.661 hektár (4'65°/_o) növekedéssel, a Tisza jobb partja 54.780 hektár (5'03°/_o), a Tisza balpartja 111.040 hektár (6'56°/_o) tetemesen felülmúlják az országos átlagot; ezek az országrészek a befejezett ármentesítések után igen nagy, kitünő talaju szántóföldeknek használható területeket nyertek, innen származik a szántóföldek nagy viszonylagos növekedése. A kataszter és 1892. évek közé esnek az 1881—1885. és 1886—1890. évi ötéves átlagok, — a melyek azonban csekélyebb — bár tartós emelkedést mutatnak. Az országos területnél egyáltalán nem volt visszaesés, de az egyes országrészeknél igen, így pl. az 1881—1885. évek átlagában a Duna két partja, a Tisza jobb partja némi visszaesést mutatnak fel a kataszterrel szemben, az 1886—1890. évek átlaga pedig a Duna-Tisza közén és a Tisza-Maros szögében mutat fel hanyatlást az előző öt évi átlaggal szemben; ezen csekély csök-

kenések azonban inkább becslésen alapuló adataink hiányosságára, mint tényleges visszaesésre mutatnak.

A társországok összes szántóföldje, a kataszteri adatok szerint, 1,303.304 hektár volt; mivel ott mezőgazdasági statisztikai felvételek csak 1885. óta eszközöltek, az összehasonlítást csak ez évtől kezdhetjük.

Az 1885. évre Horvát-Szlavonországok szántóföldjének területe 1,319.080 hektárral mutattatott ki, a mely terület a kataszterrel szemben csekély növekedést mutat; 1890-ben 1,318.748, 1892-ben pedig 1,342.670 hektár szántóföld vétetett föl; itt tehát úgy az abszolút — 39.366 hektár — mint a relatív 3'02°/_o gyarapodás határozottan kisebb, mint az anyaországé, noha jelenleg ott az összes területnek csak 33'34°/_o-a szántóföld; meg kell azonban jegyeznünk, hogy a társországok stat. adatgyűjtése több terményre terjed ki, mint az anyaországé s itt ennél fogva valamivel több szántóföld is mutattatott ki; mi azonban az összehasonlíthatóság szempontjából e körülménytől eltekintünk.

Fiume városában és területén mezőgazdasági stat. adatok egyáltalán nem gyűjtetnek; ezen kis területet kivéve, az egész magyar birodalomban a szántóföld összes területe 1892-ben 13.359,955 hektárra, az összes terület 44'17°/_o-ára rugott; a kataszter által kimutatott 12,887.306 hektárral szemben tehát az emelkedés 472.649 hektárt, azaz 3'67°/_o-ot képviselt.

III. A z u g a r.

A szántóföldnek nem egész területét vetik be, egy része ugarnak marad, ez lévén a legősibb és legkezdetelegesebb módja a termőerő pótlása s gyarapításának.

Mikor statisztikai adatgyűjtésünk kezdődött, a hagyományos háromnyomású rendszer még virágjában volt, s a szántóföld igen nagy része maradt ugarnak. A beállott mezőgazdasági válság, a mely fokozott termelésre utalta a mezőgazdát, siettette a természetes fejlődést és azóta a viszonyok évről-évre javultak és javulnak s nemcsak a mindig művelés alá vett terület nagysága, hanem annak kihasználása is emelkedett. Az intenzivebb gazdálkodási mód mindinkább tért foglalt, mint azt az alábbi táblázat, — a

mely az anyaországban bevetett és ugarnak maradt terület abszolút és százalékos arányát mutatja, — tanúsítja.

Kétségtelen, hogy a nagy alföld őstermőerejű talajjal bíró számos vidékén, a kevés ugarnak nem az intenzív művelésnek, hanem a jövővel mitsem törődő rablógazdaságnak tünete; ez azonban korábban is így volt s általánosságban az ugarnak maradt terület csökkenése tényleg az intenzivebb művelés következménye; legjobban bizonyítja ezt az a körülmény, hogy az átlagtermés hazánkban az utóbbi időben nem hogy csökkent volna, hanem inkább jelentékenyen emelkedett. A bevetett és ugarnak maradt terület arányát az utóbbi 22 évről a következő kimutatás tünteti fel:

É v	Bevetetett		Ugarnak maradt		É v	Bevetetett		Ugarnak maradt		É v	Bevetetett		Ugarnak maradt	
	hektár	az összes szántóföld %-a	hektár	az összes szántóföld %-a		hektár	az összes szántóföld %-a	hektár	az összes szántóföld %-a		hektár	az összes szántóföld %-a	hektár	az összes szántóföld %-a
1871 ...	7,717.627	77'07	2,297.108	22'93	1878 ...	9,354.771	78'27	2,597.300	21'73	1886 ...	9,938.047	83'25	1,999.271	16'75
1872 ...	7,960.008	76'06	2,421.648	23'33	1879 ...	9,053.633	79'24	2,386.772	20'76	1887 ...	9,582.064	82'94	1,971.886	17'06
1873 ...	8,254.554	78'66	2,236.865	21'32	1880 ...	9,426.340	81'27	2,172.389	18'73	1888 ...	9,721.139	82'79	2,020.436	17'21
1874 ...	8,463.830	79'07	2,240.458	20'93	1881 ...	9,778.146	81'76	2,180.625	18'24	1889 ...	9,820.595	83'50	1,940.344	16'50
1875 ...	8,476.040	80'01	2,251.730	19'99	1882 ...	9,131.704	80'39	2,157.787	19'11	1890 ...	9,876.370	83'62	1,935.102	16'38
1876 ¹⁾	8,818.306	79'00	2,344.738	21'09	1883 ...	9,271.098	81'08	2,163.267	18'92	1891 ...	10,023.263	84'62	1,821.646	15'38
1877 ...	9,160.571	78'98	2,437.746	21'02	1884 ...	9,659.333	81'93	2,130.179	18'07	1892 ...	10,218.958	85'04	1,798.327	14'96
					1885 ...	9,636.967	82'45	2,051.685	17'55					

E kimutatásból az ugartartás csökkenése s ebből folyólag a gazdálkodás intenzívítésének emelkedése az első pillantásra szembetűnik. Az 1873. évben kezdődik meg a gyakori visszaesésekkel megszakított csökkenés és tart mostanáig. Ez igen kedvező jele mezőgazdasági fejlődésünknek, nemcsak azért, mert kevés ugarnak mellett nagyobb terület marad a termelésre, hanem

azért is, mert, — a mint azt alább látni fogjuk, — ezen csökkenés karöltve jár a mesterséges takarmánytermelés emelkedésével s így közvetve a kihasznált termőerő pótlásával.

A társországok, mint már több ízben említettük, csak 1885 óta rendelkeznek mezőgazdasági statisztikai adatokkal; ezek szerint ott a bevetett terület és az ugarnak nagysága a következő volt:

É v	Bevetetett		Ugarnak maradt		É v	Bevetetett		Ugarnak maradt	
	hektár	az összes szántóföld %-a	hektár	az összes szántóföld %-a		hektár	az összes szántóföld %-a	hektár	az összes szántóföld %-a
1885 ...	1,019.730	77'23	299.350	22'77	1889 ...	1,076.297	81'71	240.881	18'29
1886 ...	1,037.070	79'49	268.653	20'51	1890 ...	1,094.134	82'97	224.614	17'03
1887 ...	1,044.524	80'52	252.667	19'48	1891 ...	1,118.788	83'83	215.812	16'07
1888 ...	1,068.879	81'31	245.791	18'69	1892 ...	1,140.598	84'95	202.072	15'05

¹⁾ Az 1876. évi adatok rektifikáltván, a Magyar Statisztikai Évkönyv adataival szemben tetemes eltérést mutatnak.

A Drávántul sokkal rohamosabb a csökkenés; a társországoknak 1885-ben az anyaország 17'55⁰/₁₀-al szemben még 22'77⁰/₁₀ ugarjuk volt, a különbség 5'22⁰/₁₀-ra rugott; 1892-ben a különbség csak 0'09⁰/₁₀-ot tett ki; így ma már jóformán ott állanak, ahol az anyaország.

Hazánk nagy területén különféle klimatikus és talajviszonyok uralkodván, természetes, hogy a gazdálkodási rendszer ezekkel számolni s hozzájuk alkalmazkodni kénytelen. Érvényesül ez az elv kiválólag az ugartartásnál; a silány talaju, zordon éghajlatu vármegyék külterjesebb, több ugaral biró, a kedvezőbb fekvésű

és talaju vidékek belterjesebb, a talajt nagyobb mértékben kihasználó gazdálkodást folytatnak kevés ugaral, habár e tekintetben a vármegyék kulturfoka is jelentékeny tényező. Ennek igazolásául szolgál az alábbi táblázat, a mely országgrészenként és törvényhatóságoként tünteti fel az ugaral az összes szántóföldhez viszonyított arányszámát 1891. és 1892-ből; előzőleg azonban hasonlitsuk össze, mily nagy volt az ugar kiterjedése országgrészenként az 1881—1885, az 1886—1890, öt-öt éves csoportok átlagában, továbbá 1891-ben és 1892-ben:

Országgrész	1881—1885 évek átlagában		1886—1890 évek átlagában		1891-ben		1892-ben	
	hektár	az összes szántóföld %-a	hektár	az összes szántóföld %-a	hektár	az összes szántóföld %-a	hektár	az összes szántóföld %-a
I. Magyarország.								
a) Duna bal partján	262.174	19'95	241.476	18'02	229.406	17'12	224.982	16'61
b) Duna jobb partján	353.457	16'31	310.125	13'88	281.941	12'46	266.320	11'69
c) Duna-Tisza közén	286.849	13'48	256.386	12'22	230.940	11'01	246.552	11'45
d) Tisza jobb partján	243.967	22'46	227.011	20'69	218.449	19'61	227.388	19'98
e) Tisza bal partján	385.168	22'46	358.868	20'51	335.278	18'80	320.495	17'76
f) Tisza-Maros szögén	96.918	5'76	79.120	4'71	68.998	4'05	64.155	3'73
g) Erdélyben	508.176	33'06	500.422	31'90	456.634	29'58	448.426	28'72
Magyarországban összesen	2.186.709	18'37	1.973.408	16'78	1.821.646	15'38	1.798.327	14'96
II. Fiume városban és kerületén	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Horvát-Szlavonországban	—	—	206.321	21'35	215.812	16'17	202.072	15'04
Az egész magyarbirodalomban	—	—	2.179.729	17'31	2.037.458	15'46	2.000.399	14'97

Az egyes országgrészek arányszámait nézve, — mert az abszolút számok kevésbé irányadók, — azonnal szembejön a fokozatos csökkenés; az 1881—1885. évek, — sőt némi javulással még az 1886—1890. évek átlagában is, — két országgrészen a szántóföldnek több mint egy ötödrésze, egyben pedig közel egyharmada maradt ugaralnak; 1891. és 1892-ben már mindenik országgrész az ugar nagymérvű csökkenését mutatja, de különösen nagyot a Tisza bal partja, a hol 22'46⁰/₁₀-ról 17'76⁰/₁₀-ra esett az arányszám, továbbá a társaságok, a hol az 1886—1890. évek átlagában kimutatott 21'35⁰/₁₀-nyi ugar 15'04⁰/₁₀-ra esett.

Az egész Magyarbirodalomban legkevesebb ugarja van a Tisza-Maros szögének, a hol a gazdag talajt nagy mértékben

kihasználják, utána következik a Duna-Tisza köze, hol a szintén gazdag termőtalajjal biró Csongrád, Jász-N.-K.-Szolnok és Bács-megyék szorítják le az ugar arányszámát, aztán a sok virágzó nagygazdasággal biró Duna jobbpart; az átlag körül vannak a társországok, míg a többi országgrész mérsékelten, — a mostoha kulturális viszonyokkal biró Erdély pedig nagy arányban felülhaladják az országos átlagot. Három országgrésznél, a Duna jobbpartja, — a Duna-Tisza köze-, s a Tisza bal partjánál 1891-ről 1892-re az arányszám némi emelkedését látjuk, de aligha tévedünk, ha e csekély emelkedést adataink hiányosságának tulajdonítjuk. Alább közöljük megyék szerint az ugar arányszámát 1891. és 1892-ről

Országgrész törvényhatóság	Ugar az összes szántóföld %-ban		Országgrész törvényhatóság	Ugar az összes szántóföld %-ban		Országgrész törvényhatóság	Ugar az összes szántóföld %-ban	
	1891-ben	1892-ben		1891-ben	1892-ben		1891-ben	1892-ben
I. Magyarország.								
a) Duna bal partja.								
Árva vármegye	38'05	30'49	Győr vármegye	7'36	6'74	Heves vármegye	18'24	19'21
Bars »	19'39	19'28	Győr sz. k. v.	0'00	0'00	Jász-N.-K.-Szolnok vármegye	7'99	11'42
Esztergom vármegye	15'69	15'55	együtt	7'19	6'60	Pest-Pilis-Solt-K.-Kun vm.	14'92	14'21
Hont »	27'62	25'80	Komárom vármegye	12'60	12'27	Budapest fő- és székv.	1'31	0'93
Selmecz- és Béalábánya, sz. k. v.	18'29	18'29	Komárom sz. k. v.	0'00	0'00	Kecskemét thj. f. v.	14'44	17'93
együtt	27'54	25'73	együtt	12'50	12'21	együtt	14'74	14'29
Liptó vármegye	7'51	12'53	Moson vármegye	16'12	16'17	Összesen	11'01	11'45
Nógrád »	22'14	22'60	Somogy »	15'26	14'19	d) Tisza jobb partja.		
Nyitra »	14'13	13'55	Sopron »	7'30	6'99	Abauj-Torna vármegye	16'57	16'40
Pozsony »	10'50	9'84	Sopron sz. k. v.	3'57	3'85	Kassa sz. k. v.	5'15	5'15
Pozsony sz. k. v.	0'66	3'43	együtt	7'22	6'90	együtt	16'30	16'15
együtt	10'40	9'78	Tolna vármegye	16'34	16'11	Bereg vármegye	23'25	21'15
Trencsén vármegye	13'45	12'80	Vas »	4'99	4'66	Borsod »	20'51	20'13
Turóc »	15'79	18'89	Veszprém »	10'93	9'99	Gömör »	23'47	24'96
Zólyom »	16'69	18'69	Zala »	5'56	4'85	Sáros »	13'78	15'94
Összesen	17'12	16'61	Összesen	12'46	11'69	Szepes »	18'43	19'22
b) Duna jobb partja.								
Baranya vármegye	20'68	19'54	e) Duna-Tisza köze.			Ung »	27'05	23'51
Pécs sz. k. v.	0'81	0'40	Bács-Bodrog vármegye	8'41	8'11	Zemplén »	18'87	20'43
együtt	20'55	19'41	Baja thj. f. v.	17'96	13'02	Összesen	19'61	19'98
Fejér vármegye	17'61	15'71	Szabadka sz. k. v.	26'24	26'23	e) Tisza bal partja.		
Székes-Fejérvár sz. k. v.	0'78	2'59	Ujvidék sz. k. v.	3'85	3'80	Békés vármegye	5'50	3'77
együtt	17'11	15'34	Zombor sz. k. v.	10'25	10'41	Bihar »	12'95	12'87
c) Duna-Tisza köze.								
Csongrád vármegye	1'96	2'05	együtt	10'12	9'79	Nagy-Várad thj. f. v.	0'15	1'12
Hódmező-Vásárhely thj. f. v.	0'00	0'00	együtt	10'12	9'79	együtt	12'91	12'83
Szeged sz. k. v.	0'75	0'16	Hajdu vármegye	6'46	6'79	Hajdu vármegye	6'46	6'79
együtt	1'14	1'12	Debreczen sz. k. v.	17'80	7'04	Debreczen sz. k. v.	17'80	7'04
Összesen								
együtt								
együtt								

Országgrész törvényhatóság	Ugar az összes szántóföld %-ban		Országgrész törvényhatóság	Ugar az összes szántóföld %-ban		Országgrész törvényhatóság	Ugar az összes szántóföld %-ban	
	1891-ben	1892-ben		1891-ben	1892-ben		1891-ben	1892-ben
Máramaros vármegye	40'93	39'44	Torontál vármegye	2'30	1'97	Nagy-Küküllő vármegye	32'92	31'75
Szabolcs »	21'40	21'23	Pancsova thj. f. v.	0'00	0'00	Szeben »	22'97	20'36
Szatmár »	27'78	25'99	együtt	2'27	1'94	Szolnok-Doboka »	34'13	33'77
Szatmár-Németi sz. k. v. ...	19'47	25'78	Összesen	4'05	3'73	Torda-Aranyos »	29'59	32'09
együtt	27'53	25'98			Udvarhely »	33'75	33'77	
					Összesen	29'58	28'72	
Szilágy vármegye	31'24	28'38	g) Erdély.		Magyarország összesen	15'98	14'96	
Ugocsa »	28'88	25'56	Alsó-Fehér vármegye	27'77	28'76	II. Fiume város és kerülete¹⁾ ...	—	—
Összesen	18'80	17'76	Beszterce-Naszód vármegye	41'06	38'83	III. Horvát-Szlavonország		
			Brassó vármegye	19'88	10'16	Belovár-Kőrös vármegye	18'75	18'29
f) Tisza-Maros szöge.			Csik »	53'43	51'43	Lika-Krbava »	26'57	25'64
Arad vármegye	2'19	2'97	Fogarás »	26'28	28'61	Modrus-Fiume »	20'42	19'42
Arad sz. k. v.	1'26	0'00	Háromszék »	29'12	29'76	Pozsega »	24'12	23'10
együtt	2'17	2'91	Hunyad »	19'94	18'55	Szerém »	13'48	11'32
			Kis-Küküllő vármegye	27'20	24'64	Varasd »	1'45	0'96
Csanád vármegye	0'78	0'73	Kolozs »	26'04	25'20	Verőcze »	15'40	14'67
Krassó-Szörény vármegye ...	8'58	7'78	Kolozsvár sz. k. v.	10'51	12'22	Eszék sz. k. v.	—	—
Temes »	7'23	6'31	együtt	25'48	24'73	együtt	15'07	14'33
Temesvár sz. k. v.	0'00	0'00	Maros-Torda vármegye	24'00	22'74	Zágráb vármegye	13'76	12'78
Versecz thj. f. v.	0'17	0'80	Maros-Vásárhely sz. k. v. ...	24'12	14'31	Zágráb sz. k. v.	2'19	—
együtt	6'99	6'11	együtt	24'00	22'64	együtt	13'73	12'69
					Horvát-Szlavonország összesen	16'17	15'04	
					Az egész magyarbirodalom összesen	15'46	14'97	

Ugy, mint fentebb az egyes országrészeknél, e részletes kimutatásban is közönlő az arányszám emelkedését látjuk 1891-ről 1892-re; ezen emelkedés valószínű oka részben a természetes hullámzás, részben pedig — mint már említettük is — adataink hiányossága; az irány általánosan csökkenő, némely megyénél határozottan nagy mértékben, így: Árvában 38'05%-ról 30'49-re, Beregnél 23'25%-ról 21'15-re, Ungnál 27'05%-ról 23'51-re, Hajdúnál 9'31%-ról 6'85-re, Szilágyánál 31'24%-ról 28'38-ra, Ugocsánál 28'88%-ról 25'56-ra, Kis-Küküllőnél 27'20%-ról 24'64-re, B-Naszódnál 41'96%-ról 38'83-ra, Szabennél 22'97%-ról 20'36-ra, Szerémenél 13'48%-ról 11'32%-ra csökkent az arányszám. Brassó megyének mintegy 9'72%-nyi csökkenése kétes megbízhatósága.

Sajátságos jelenséget tapasztalunk a törvényhatósági jogu városoknál; ezek általánosságban viszonylag is kisebb ugarterületet mutatnak fel, mint az őket körülvevő megyék, — de például Baja, Szabadka, Zombor és Debreczen városok mindkét évben nagyobb ugarterületet tüntetnek ki, mint megyéjük. Ismeretes dolog lévén, hogy a városok kulturája s ennél fogva mezőgazdaságuk is sokkal haladottabb mint a vidéké, ezen arányta-

lanság okát másban nem kereshetjük, mint területük egyes részeinek kedvezőtlen talajviszonyaiban.

Viszonylag legtöbb ugarja volt 1892-ben Csik megyének 51'43%, Máramarosnak 39'44%, Beszterce-Naszódnak 38'83%, Szolnok-Dobokának és Udvarhelynek 33'77% — tehát összes szántóföldjüknek több mint egy harmadrészen; — ellenben Csanádnak csak 0'73, Csongrádnak 1'12, Torontálnak 1'94, Aradnak 2'91%-on, továbbá a társországokban a rendkívül sűrű népességgel bíró Varasd megyének 0'96% ugarja volt.

Hogy az ugar mezőgazdaságunkban minden javulás mellett is ily nagy szerepet visz, annak oka csak részben rejlik egyes vidékek mostoha éghajlati, talaj vagy kulturális viszonyaiban; nagy mértékben járul hozzá a sok vidéken még szelvében divó háromnyomásos kötött vetésforgás s ebből kifolyólag az, hogy a lakosság kénytelen földjét, jobb belátása ellenére, bizonyos elavult, célszerűtlen szabályok szerint használni; — továbbá a birtokviszonyok rendezetlen volta is, különösen Erdélyben és a Dráván túl, hátráltatólag hat a haladásra.

IV. Az elemi csapások.

Hivatalos statisztikánk kiterjeszkedik az elemi csapások által teljesen elpusztított vetések területének felvételére is, a melyekről az adatokat községenként gyűjti s e tekintetben felette áll a külföld bármely állama agrárstatisztikájának is; de ezen fölénnyel, ha figyelembe vesszük, hogy egyedül a teljesen elpusztított vetések területét öleli fel, a megkárosítottakat pedig nem, meg lehetős problémátikus értékű.

A gyakorlatban ugyanis az elemi csapások a legtöbb esetben csak megkárosítják kisebb-nagyobb mértékben a vetéseket, csökkentik a hozamot, de — talán az árvizet kivéve — ritkán pusztítják el teljesen; az ily módon megkárosult terület tetemesen nagyobb a teljesen elpusztított vetéseknél és az okozott kár is van valószínűleg oly nagy; igaz, hogy az ily részleges kár felvétele sok akadálytalán találkozunk s az aratási adatok feldolgozása is megnehezítené, de okvetlen szükséges volna azon okból, hogy az elemi csapások okozta károkról megközelítőleg hű képet nyerjünk; a jelenlegi felvételi módszer mellett különben nincs kizárva

a lehetőség, hogy gyakran a csak megkárosított vetés is teljesen elpusztítottnak tüntetnek ki, ami megmagyarázná az évenként teljesen elpusztítottnak mondott vetések rendkívül nagy kiterjedését

Hazánk kontinentális klímájánál fogva nagy mértékben ki van téve mindenféle elemi csapásnak; a szeszélyes időjárás, a rövid idő alatt váltakozó végletek, a kemény tél, késő tavaszi fagyok, a gyakori aszály, a jégverések, de kivált a szabályozatlan folyamoknak gyakran ismétlődő kiáradásai sok millióra menő károkat okoznak évente az országnak. Mindezen károsodások leginkább az időjárás szeszélyességéből folyván, természetes, hogy az általuk megkárosított vetések területe is évről évre nagy mértékben változik, — majd rendkívül nagy, majd a minimumra csökken; a csapásokra vonatkozólag 1874 óta gyűjtünk adatokat de 1878-ban és 1879-ben a gyűjtés elmaradt, így a kontinuitás szempontjából az 1880. évtől kezdjük el azok ismertetését.

Az elemi csapások által ért és teljesen elpusztított vetések kiterjedése a lefolyt 12 évben a következő volt, hektárokból és az összes bevetett terület %-ban.

¹⁾ Fiume nem rendelkezik stat. adatokkal.

Év	hektárokbán	az összes bevetett terület %-ban	Év	hektárokbán	az összes bevetett terület %-ban	Év	hektárokbán	az összes bevetett terület %-ban	Év	hektárokbán	az összes bevetett terület %-ban
1880-ban	659.389	7'00	1884-ben	444.572	4'60	1887-ben	264.325	2'76	1890-ben	175.796	1'78
1881-ben	1.045.440	10'69	1885-ben	260.419	2'70	1888-ban	354.230	3'64	1891-ben	224.470	2'24
1882-ben	255.535	2'80	1886-ban	434.076	4'37	1889-ben	212.642	2'17	1892-ben	184.995	1'81
1883-ban	301.232	3'25									

Ezen kimutatás szerint úgy abszolúte mint relative legnagyobb volt a teljesen megsemmisített vetések területe 1881-ben 1,045.440 hektár, az összes bevetett terület 10'69%-a azután 1880-ban 659.389 hektár, 7'00%, 1884-ben 444.572 hektár, 4'60%, 1886-ban 434.076 hektár, 4'37%, — a legkisebb pedig az utolsó három évben, a melyek után 1885 és 1887 következnek: a maximum és minimum között rendkívül nagy a különbség, így 1881-ben 869.644 hektárral, tehát 495%-al nagyobb vetésterület pusztult el, mint 1890-ben.

Az elemi csapások részletezve vétetnek fel és pedig: árvíz, aszály, fagy, jég, köd, rozsda, egerek, férgek; továbbá »más meg nem nevezett elemi csapások« gyűjtő czimén; ezek közül a fagy, köd, rozsda, egerek, férgek és a meg nem nevezett elemi csapások kisebb jelentőségűek. Az egyes elemi csapások által elpusztult vetések területét hektárokbán és az összes megsemmisített vetés százalékában a csapások nemei szerint részletezve az alábbi táblázat mutatja:

	1880-ban	1881-ben	1882-ben	1883-ban	1884-ben	1885-ben	1886-ban	1887-ben	1888-ban	1889-ben	1890-ben	1891-ben	1892-ben		
Árvíz	197.127	801.357	103.616	123.101	177.133	28.188	246.679	69.791	111.665	176.990	22.424	15.737	79.321	47.653	49.141
Aszály	75.750	77.223	14.296	63.855	74.901	58.097	57.674	187.061	72.842	42.374	92.395	72.925	93.520	15.806	43.759
Fagy	147.448	17.016	16.742	9.293	19.321	18.668	16.208	25.102	3.818	5.123	5.340	2.348	8.346	11.408	8.752
Jég	144.566	52.536	84.201	60.764	80.268	116.040	78.762	128.826	64.850	105.807	66.704	73.486	87.935	106.498	61.915
Köd	28.307	15.335	307	9.201	23.209	270	9.664	1.929	344	946	2.094	274	1.117	1.758	2.757
Rozsda	24.491	9.483	2.170	12.512	32.991	1.538	11.739	4.003	2.158	1.881	10.556	3.999	4.479	9.388	11.301
Egerek	643	19.202	7.209	338	8.930	7.662	8.668	723	619	1.061	3.304	832	1.348	1.545	1.347
Férgek	7.872	13.312	7.347	20.160	14.784	26.518	16.424	14.038	6.607	10.152	8.578	5.617	8.998	10.824	4.517
Más meg nem nev. elemi csapások	33.185	39.976	19.647	2.008	13.035	3.438	15.621	2.603	1.422	9.896	1.247	578	3.149	19.590	6.506
Összesen	659.389	1.045.440	255.535	301.232	444.572	260.419	461.439	434.076	264.325	354.230	212.642	175.796	288.213	224.470	184.995

	1880-ban	1881-ben	1882-ben	1883-ban	1884-ben	1885-ben	1886-ban	1887-ben	1888-ban	1889-ben	1890-ben	1891-ben	1892-ben		
Árvíz	29'90	76'65	40'55	40'87	39'84	10'88	53'46	16'08	42'25	49'96	10'55	8'95	27'52	21'23	26'56
Aszály	11'49	7'39	5'59	21'20	16'85	22'31	12'50	43'09	27'56	11'96	43'45	41'48	32'45	7'04	23'65
Fagy	22'36	1'63	6'55	3'09	4'35	7'17	3'51	5'78	1'44	1'45	2'51	1'34	2'90	5'08	2'03
Jég	21'92	5'02	32'95	20'17	18'06	44'56	17'07	29'68	24'53	29'87	31'37	41'80	30'51	47'45	33'47
Köd	4'29	1'47	0'12	3'05	5'22	0'10	2'09	0'45	0'13	0'27	0'98	0'16	0'39	0'78	1'49
Rozsda	3'72	0'91	0'85	4'15	7'42	0'59	2'54	0'92	0'82	0'53	4'87	2'27	1'55	4'18	6'11
Egerek	0'10	1'84	2'82	0'11	2'01	2'94	1'88	0'17	0'23	0'30	1'65	0'47	0'69	0'69	0'03
Férgek	1'19	1'27	2'88	6'69	3'32	10'18	3'56	3'23	2'50	2'87	4'03	3'20	3'12	4'82	2'44
Más meg nem nev. elemi csapások	5'03	3'82	7'69	0'67	2'93	1'32	3'39	0'60	0'54	2'79	0'59	0'33	1'09	8'73	3'52
Összesen	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00

Ezek szerint a legvégzetesebb az árvíz, a mely 1881-ben 801.357 hektárnyi óriási területen semmisítette meg teljesen a vetéseket; az egész tizenkét éves időszakban hat éven át az árvíz okozta a legnagyobb károkat, mindig 40%-on felülre emelkedve csak egyetlen évben, 1890-ben szállott le 10%-on alulra; az 1881—1885. évek átlagában az összes megsemmisített vetések több mint fele esik az árvíz rovására.

Az árvíz után legpusztítóbb a jégverés, a mely ugyanezen időszak alatt az összes elemi csapás sújtotta területből három évben részesült több mint 40%-kal és szintén csak egy esztendőben 10%-nál kevesebbel; ezután jön az aszály, a mely szintén három évben érte el a 40%-ot, — de viszont három ízben leszállott 10%-on alulra.

A fagy és a többi elemi csapásnak kevésbé súlyosan érintették vetéseinket, legalább a mi azok teljes elpusztítását illeti; jelesül a fagy csak 1880-ban pusztított el nagyobb területet, a rozsda a relativ maximumot 1884-ben érte el az összes megsemmisített vetésterület 7'42%-ával, de hat évben 1%-on alul maradt; az egerek viszonylag 1885-ben pusztítottak el legtöbbet, 2'94%-ot, a férgek szintén 1885-ben 10'18%-ot és 1883-ban 6'69%-ot; a meg nem nevezett elemi csapások által sújtott terület viszonylag 1891-ben volt a legnagyobb, 8'93%-a az összes megsemmisített vetéseknek.

Ami az egyes termények által szenvedett kárt illeti, az alábbi táblázat azokat 12 évről részletezve mutatja ki: úgy abszolút számokban mint az egyes termények által elfoglalt terület %-ában.

	1881-ben	1882-ben	1883-ban	1884-ben	1885-ben	1886-ban	1887-ben	1888-ban	1889-ben	1890-ben	1891-ben	1892-ben
Buza	427.669	69.344	110.221	135.233	78.994	127.709	71.864	169.558	79.687	39.224	72.305	59.951
Tönköly	105	12	95	219	54	67	3	5	9	17	32	2
Kétszeres	21.227	3.247	8.077	8.161	5.694	7.320	2.714	4.173	1.972	1.742	2.617	1.942
Rozs	81.826	31.037	29.924	39.121	30.177	43.035	15.430	29.014	21.005	15.985	44.038	20.359
Repeze	56.057	10.641	14.332	12.073	6.055	14.211	2.044	6.125	2.158	2.150	2.058	2.406
Árpa	91.037	18.933	30.985	39.693	25.488	43.875	18.835	27.336	23.775	16.334	21.865	20.225
Zab	107.159	35.679	28.020	44.740	28.608	40.656	26.102	28.704	26.561	20.136	20.106	22.362
Köles	8.151	2.017	1.350	3.517	1.540	2.546	1.430	1.532	607	1.110	673	1.307
Kukoricza	196.605	41.651	57.561	114.154	55.297	108.551	96.280	61.711	40.354	50.194	25.401	37.815
Tatárka	522	559	485	1.841	554	584	478	277	302	572	793	223
Magbüköny	1.885	974	1.251	2.215	1.579	2.342	950	1.227	1.464	1.020	1.165	980
Borsó, lencse bab	1.699	2.244	989	2.552	2.246	1.717	1.042	1.043	658	1.475	1.362	839
Len	612	501	189	503	444	334	277	156	191	232	215	231
Kender	3.373	1.855	2.204	2.788	1.526	4.365	1.785	1.536	1.119	1.478	1.181	1.238
Dohány	4.689	2.799	2.011	3.772	2.874	5.597	1.939	2.526	1.232	1.145	1.439	759
Czukorrépa	1.768	104	553	905	430	1.463	677	233	522	789	1.130	1.358
Burgonya	20.831	25.361	7.816	20.462	10.120	11.718	7.961	9.151	4.086	13.365	22.387	6.222
Takarmányrépa	2.544	845	921	1.601	1.119	3.060	1.220	1.127	1.350	3.085	1.435	2.477
Mesterséges kaszáló	17.881	7.732	3.748	11.022	7.671	14.976	13.314	8.796	5.590	5.743	4.268	4.299
Összesen	1.045.440	255.535	301.232	444.572	260.420	434.076	264.352	354.230	212.642	175.796	224.407	184.995

1881-ben 1882-ben 1883-ban 1884-ben 1885-ben 1886-ban 1887-ben 1888-ban 1889-ben 1890-ben 1891-ben 1892-ben

h e k t á r

az összes bevetett terület %-ban

	1881-ben	1882-ben	1883-ban	1884-ben	1885-ben	1886-ban	1887-ben	1888-ban	1889-ben	1890-ben	1891-ben	1892-ben
Takarmányrépa	14'42	2'70	4'06	4'68	2'88	4'02	2'52	5'77	2'66	1'30	2'34	1'92
Mesterséges kaszáló	2'97	0'34	3'12	5'38	1'43	1'43	0'09	0'18	0'18	0'51	1'02	0'01
Buza	9'40	1'56	4'01	3'94	3'07	4'13	1'45	2'31	1'14	1'12	1'70	1'33
Tönköly	6'06	2'77	2'65	3'43	2'67	3'83	1'86	2'56	1'90	1'45	4'08	1'81
Kétszeres	26'22	10'04	10'54	10'13	6'32	13'06	4'01	11'15	3'63	2'44	4'06	4'37
Rozs	9'00	1'91	3'09	3'83	2'44	4'20	1'84	2'70	2'31	1'60	2'05	1'89
Repcze	10'08	3'45	2'75	4'30	2'76	3'86	2'44	2'67	2'54	1'99	1'96	2'19
Árpa	12'87	4'42	3'74	9'91	5'23	8'17	4'27	4'35	1'82	3'39	1'92	3'62
Zab	9'86	2'15	3'06	5'80	2'95	5'67	5'02	3'20	2'04	2'53	2'23	1'78
Köles	2'80	3'12	2'72	9'02	2'91	3'47	3'14	2'21	2'16	3'62	5'56	1'43
Kukoricza	3'94	2'09	2'39	3'85	2'60	3'79	1'40	1'72	1'90	1'25	1'37	1'14
Tatárka	4'48	5'37	2'45	5'77	5'26	4'20	2'43	2'29	1'42	3'16	2'83	1'76
Magbúkköny	4'81	4'49	1'52	4'37	4'05	3'21	2'44	1'34	1'37	1'89	1'70	1'76
Borsó, lencse, bab	4'64	2'77	3'16	4'07	2'38	6'15	2'45	2'08	1'49	2'04	1'68	1'80
Len	7'16	4'32	3'26	6'07	5'05	9'54	3'36	4'82	2'03	2'53	3'25	1'84
Kender	5'46	0'32	1'51	2'27	1'35	3'81	1'06	0'55	0'95	1'19	1'64	1'84
Dohány	5'31	6'17	1'95	4'73	2'41	2'75	1'89	2'04	0'92	2'99	4'93	1'34
Czukorrépa	3'81	1'24	1'18	1'95	1'23	3'19	1'17	1'05	1'17	2'37	1'10	1'86
Burgonya	5'27	2'12	1'02	2'75	1'78	3'23	2'75	1'77	1'08	1'06	0'76	0'75
Az összes területből	10'69	2'80	3'25	4'60	2'78	4'57	2'76	3'64	2'17	1'78	2'24	1'81

Abszolút számokban, mint az természetes, a károk legnagyobbak a legnagyobb kiterjedésben mivel növényeknél: a búzánál, azután a tengerinél, a mely területre nézve a második termény, bár egyharmaddal kisebb területen mivelletik; 1887-ben és 1890-ben a tengeri abszolút vesztesége azonban felülmulta a búzáét, e kettő után következik a rozs, az árpa s a zab, a melyek körülbelül egyenlő nagy területen termeltetnek; feltűnően nagy a burgonyavetés megsemmisült területe is; a többi, kisebb területen termelt növények abszolút számokban messze elmaradnak az előbbiektől mögött. Viszonylag legtöbbet szenved legkényesebb növényünk, a repcze; a kimutatott 12 év alatt hat ízben pusztult el bevetett területének több mint 10%, azután jön

a dohány, a mely szintén igen magas veszteségi százalékot mutat, továbbá a köles, a tengeri és a buza; viszonylag keveset szenved a len, a czukorrépa, a takarmányrépa s a mesterséges takarmánynövények, a melyek mindig az országos átlag alattmaradnak.

Ezek után áttérhetünk a vetéseket 1891-ben és 1892-ben ért elemi csapások részletes ismertetésére.

Az 1891. évben 224.470, az 1892-ben pedig 184.995 hektáron pusztították el egészen az elemi csapások a vetéseket, az összes bevetett terület 2'24, illetőleg 1'81%-án, tehát a pusztulás, legalább viszonylag, nem volt nagymérvű. Az alábbi táblázat ezen pusztulást csapások és terménynemek szerint mutatja ki, ugy abszolút, mint viszonylagos számokban:

Folyó szám	Az elemi csapások által megsemmisített vetésterület	összes bevetett terület	összes megkárosított terület	A csapást előidézte									
				árviz	aszály	fagy	jég	köd	rozsda	egerek	férgek	más meg nem nevezett fajok	
h e k t á r													
1. Az 1891. évben.													
1	Buza	3.084.701	72.305	14.221	6.229	2.746	34.263	1.452	5.409	272	1.454	6.259	
2	Tönköly	3.137	32	15	12	—	5	—	—	—	—	—	
3	Kétszeres	153.621	2.617	739	141	98	1.268	81	89	—	180	21	
4	Rozs	1.078.112	44.038	9.061	2.373	6.460	19.230	176	1.155	267	1.387	3.929	
5	Repcze	50.665	2.058	114	58	616	325	—	—	—	388	557	
6	Árpa	1.065.072	21.865	5.023	1.608	431	11.008	14	1.178	137	766	1.700	
7	Zab	1.026.873	20.106	2.757	1.430	174	11.759	12	1.301	369	715	1.589	
8	Köles	34.958	673	119	40	98	388	—	—	—	26	2	
9	Kukoricza	2.037.444	25.401	4.014	925	138	18.959	23	31	308	750	253	
10	Tatárka	14.273	793	90	27	208	444	—	16	—	5	3	
11	Magbúkköny	85.256	1.165	200	115	26	663	—	21	17	71	52	
12	Borsó, lencse, bab	48.071	1.362	392	48	55	445	—	44	80	28	270	
13	Len	12.675	215	48	10	5	116	—	5	4	13	14	
14	Kender	70.409	1.181	147	45	5	921	—	12	7	15	29	
15	Dohány	44.336	1.439	12	—	8	1.412	—	—	—	7	—	
16	Czukorrépa	69.113	1.130	745	222	—	112	—	—	—	26	25	
17	Burgonya	454.015	22.387	8.062	1.731	192	2.853	—	113	70	4.597	4.769	
18	Takarmányrépa	131.076	1.435	552	168	28	468	—	—	2	192	25	
19	Mesterséges kaszáló	559.456	4.268	1.342	624	120	1.859	—	14	12	204	93	
Magyarország összesen		10.023.263	224.470	47.653	15.806	11.408	106.498	1.758	9.388	1.545	10.824	19.590	
2. Az 1892. évben.													
1	Buza	3.123.604	59.951	14.855	10.051	665	21.401	2.039	7.486	239	1.557	1.658	
2	Tönköly	3.084	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
3	Kétszeres	144.217	1.942	585	267	—	837	88	81	—	9	75	
4	Rozs	1.126.131	20.359	4.294	3.253	2.156	6.624	276	840	495	335	2.086	
5	Repcze	54.934	2.406	910	356	429	117	2	1	—	504	87	
6	Árpa	1.062.960	20.225	7.477	4.212	267	5.937	126	776	198	456	776	
7	Zab	1.026.395	22.362	4.816	3.291	142	11.280	172	1.972	306	210	173	
8	Köles	36.112	1.307	287	818	—	144	2	1	—	5	50	
9	Kukoricza	2.127.105	37.815	9.046	15.898	41	11.509	14	73	17	208	1.009	
10	Tatárka	15.561	223	7	41	—	165	—	1	—	—	9	
11	Magbúkköny	85.746	980	132	400	6	425	2	4	2	9	—	
12	Borsó, lencse, bab	47.655	839	313	193	—	271	—	30	3	26	3	
13	Len	13.102	231	100	53	—	74	—	—	—	—	4	
14	Kender	68.671	1.238	426	203	2	590	—	—	3	—	14	
15	Dohány	41.234	759	78	39	—	636	—	—	—	6	—	
16	Czukorrépa	73.877	1.358	601	286	—	225	—	—	—	234	12	
17	Burgonya	463.735	6.222	2.653	1.868	8	789	4	4	26	490	380	
18	Takarmányrépa	133.382	2.477	910	1.122	16	159	8	3	—	194	70	
19	Mesterséges kaszáló	571.453	4.299	1.651	1.408	20	730	29	29	58	274	100	
Magyarország összesen		10.218.958	184.995	49.141	43.759	3.752	61.915	2.757	11.301	1.347	4.517	6.506	

Folyó szám	Az elemi csapások által meglátogatott termények	Az illető termény ösztérületéből megsemmisült	Az összes megsemmisült vetésekből								
			árvíz	aszály	fagy	jég	köd	rozsdá	egerek	férgek	egyéb csapás
			pusztított el százalékot								
1. Az 1891. évben.											
1	Buza	2'34	19'67	8'61	3'80	47'39	2'01	7'48	0'37	2'01	3'66
2	Tönköly	1'02	46'88	37'50	—	15'62	—	—	—	—	—
3	Kétszeres	1'70	28'24	5'39	3'74	48'45	3'10	3'40	—	6'88	0'80
4	Rozs	4'08	20'57	5'39	14'67	43'67	0'40	2'62	0'61	3'15	3'62
5	Repcze	4'06	5'54	2'82	29'93	15'79	—	—	—	18'85	27'07
6	Árpa	2'05	22'97	7'35	1'97	50'35	0'06	5'39	0'63	3'50	7'78
7	Zab	1'96	13'71	7'11	0'87	58'48	0'06	6'47	1'84	3'56	7'90
8	Köles	1'94	17'68	5'95	14'56	57'65	—	—	—	3'86	0'30
9	Kukoricza	1'25	15'80	3'64	0'55	74'64	0'09	0'12	1'21	2'95	1'00
10	Tatárka	5'56	11'35	3'40	26'23	55'99	—	2'02	—	0'63	0'38
11	Magbükköny	1'37	17'17	9'87	2'23	56'91	—	1'80	1'46	6'10	4'46
12	Borsó, lencse, bab	2'83	28'78	3'52	4'04	32'67	—	3'23	5'87	2'06	19'83
13	Len	1'70	22'33	4'65	2'38	53'95	—	2'32	1'86	0'05	6'51
14	Kender	1'68	12'45	3'81	0'42	77'98	—	1'02	0'59	1'27	2'46
15	Dohány	3'25	0'83	—	0'56	98'12	—	—	—	0'49	—
16	Czukorrépa	1'63	65'93	19'65	—	9'91	—	—	—	2'30	2'21
17	Burgonya	4'93	36'01	7'73	0'86	12'74	—	0'51	0'31	20'54	21'30
18	Takarmányrépa	1'10	38'47	11'71	1'95	32'61	—	—	0'14	13'38	1'74
19	Mesterséges kaszáló	0'76	31'44	14'62	2'81	43'66	—	0'33	0'28	4'78	2'18
Magyarország összesen		2'24	21'23	7'04	5'68	47'45	0'79	4'16	0'69	4'83	8'73
2. Az 1892. évben.											
1	Buza	1'92	24'78	16'76	1'11	35'70	3'40	12'49	0'40	2'60	2'76
2	Tönköly	0'06	—	—	—	100'00	—	—	—	—	—
3	Kétszeres	1'35	30'13	13'75	—	43'10	4'53	4'17	—	0'46	3'86
4	Rozs	1'81	21'09	15'98	10'59	32'54	1'35	4'13	2'43	1'04	10'25
5	Repcze	4'38	37'82	14'80	17'83	4'86	0'08	0'04	—	20'95	3'62
6	Árpa	1'90	36'97	20'83	1'32	29'85	0'62	3'84	0'98	2'25	3'34
7	Zab	2'18	21'54	14'72	0'63	50'44	0'77	8'82	1'37	0'94	0'77
8	Köles	3'62	21'96	62'50	—	11'02	0'15	0'08	—	0'38	3'82
9	Kukoricza	1'78	23'92	42'04	0'11	30'43	0'04	0'19	0'05	0'55	2'67
10	Tatárka	1'43	3'14	18'39	—	73'99	—	0'45	—	—	4'03
11	Magbükköny	1'14	13'47	40'82	0'61	43'37	0'20	0'41	0'20	0'92	—
12	Borsó, lencse, bab	1'76	37'30	23'00	—	32'30	—	3'58	0'36	3'10	0'36
13	Len	1'76	43'29	22'94	—	32'04	—	—	—	—	1'78
14	Kender	1'80	34'41	16'40	0'16	47'66	—	—	0'24	—	1'13
15	Dohány	1'84	10'28	5'14	—	83'79	—	—	—	0'79	—
16	Czukorrépa	1'84	44'26	21'06	—	16'57	—	—	—	17'20	0'88
17	Burgonya	1'34	42'64	30'02	0'13	12'68	0'06	0'06	0'42	7'88	6'11
18	Takarmányrépa	1'86	36'74	45'30	0'64	6'42	0'12	0'12	—	7'83	2'83
19	Mesterséges kaszáló	0'75	38'40	32'75	0'47	16'98	0'67	0'68	1'35	6'37	2'33
Magyarország összesen		1'81	26'56	23'05	2'03	33'47	1'49	6'11	0'73	2'44	3'52

Mindkét évben a legnagyobb veszteségeket a buza szenvedte, ezen legnagyobb területet elfoglaló kultúrnövényünk; utána a tengeri, a mely területre nézve a második, de csak 1892-ben, míg 1891-ben a rozs magasán felette állt; az árpa s a zab körülbelül egyenlő nagy területet veszítettek mindkét évben, míg a burgonya különösen 1891-ben szenvedett nagy károkat; a többi termény abszolút számokban nem sokat veszített.

A viszonylagos számok más eredményt mutatnak; ezek szerint 1891-ben legtöbbet szenvedett a tatárka, ez a máskülönben elég ellenálló növény, utána a burgonya, azután a rozs és a repce, a mely utóbbi mindkét évben körülbelül egyenlő veszteséget szenvedett; 1891-ben még a dohány károsodott nagyobb mértékben, míg a többi növény az átlag körül vagy azon alulmaradt, némelyikök igen jelentékenyen, így a mesterséges takarmánynövények területüknek csak 0'76, a takarmányrépa 1'10, a tönköly 1'02%-át veszítették el; 1892-ben a tönköly 0'06, a mesterséges takarmányok 0'75%-ot veszítettek, míg a kényes repczen kívül csak a köles, valamivel kevesebbet pedig a zab szenvedtek az átlagon felül; a többi növény vesztesége az átlag körül mozgott, azonban a kisebb jelentőségűek közül némelyik jelentékenyen azon alul maradt.

Áttérve az egyes csapásnemekre, mindkét évben a jég volt a legpusztítóbb, utána az árvíz, azután 1892-ben az aszály, míg a többi kevésbé jelentékeny károkat okozott. A jég mindkét évben a dohányban tette a legnagyobb viszonylagos kárt, azután 1891-ben a kender és a kukoriczában, a zab-, köles-, árpa-, tatárka-, len- és magbükkönyben; 1892-ben pedig a tönköly-, zab-, tatárkában, a mely növények összes veszteségének több mint fele a jég rovására esik; az árvíz ugy 1891-ben, mint 1892-ben a gumós növényekben, a takarmányfélék és a hüvelyesekben, azonfelül még 1892-ben a repce, árpa s a kender és lenben okozott nagyobb kárt.

Az aszály 1892-ben tett sok kárt, különösen a tengeri s a takarmányneműekben, valamivel kevesebbet 1891-ben; a fagy 1891-ben és 1892-ben különösen a repczen, a köd mindkét évben a búzában, a rozsdá egyáltalán a kalászosokban, a férgek a repce s a gumós növényekben pusztítottak kiválóan.

Az egyes elemi csapásoknak az egyes termények közötti pusztításaiban szabályszerűség alig létezik; ha az egyes vidékeket vetjük egybe az ott pusztított elemi csapásokkal, ott is alig látunk több szabályszerűséget. A táblázatos rész 8, 9, 10, 11, oldalán közölve van abszolút számokban az egyes elemi csapások pusztítása törvényhatóságokként; országrészenként összefoglalva következőleg alakult a pusztítás:

esik terhére; a *fagy* a felvidéken volt a legérezhetőbb, de 1891-ben aránytalanul sok kárt okozott a Duna jobb partján is.

A *jég* mindkét évben Erdélyben és a Tisza-Maros szögében, 1891-ben a Duna-Tisza közén és a Tisza bal partján tett sok kárt; a *köd* a Tisza-Maros szögén volt érezhető 1892-ben; az *egerek* csak 1892-ben tettek érezhető kárt a Tisza jobb partján,

különösen Szepes és Abauj-Torna vármegyékben; a *férgek* a Tisza két partján pusztítottak viszonylag sokat 1891-ben, 1892-ben pedig csak a Duna jobb partján.

Látjuk, hogy a szabályszerűség itt sem igen nyilatkozik; egyébként már az elemi csapások természete olyan, a mely a szabályszerűséget, — akár a vidéket, akár az időt tekintjük, — kizárja.

V. A termelés.

Mint már fentebb említettük, az összes szántóföldnek csak egy részét szokták bevetni, a többi ugarnak marad. A bevetett terület vetéseinek bizonyos hányadát viszont az elemi csapások semmisítik meg, úgy, hogy a tényleg művelés alatt álló területnek csak egy része arattatik le, illetőleg ad termést. A követ-

kező lapokon már mindenütt csak a tényleg learatott területről lesz szó, úgy az abszolút, mint a relatív számoknál. Ez a tényleg learatott terület abszolút és relatív számokban így alakult a lefolyt két évben és a megelőző tíz év öt-öt éves átlagában ország-részenként:

Ország-rész	Év	Összes szántó-föld	Az összes learatott terület	Az összes szántó-föld %	Az összes learatott területből			
					őszi vetés		tavaszi vetés	
					hektár	%	hektár	%
I. Magyarország								
a) Duna bal partja	1881—1885 évek átl.	1,313.829	1,023.455	77'83	372.509	36'40	650.946	63'00
	1886—1890 » »	1,340.252	1,078.817	80'49	381.769	35'48	697.048	64'52
	1891	1,340.313	1,084.309	80'90	358.225	33'04	726.084	66'96
	1892	1,354.866	1,109.927	81'92	372.331	33'50	737.596	66'44
b) Duna jobb partja	1881—1885 évek átl.	2,167.646	1,771.670	81'73	825.386	46'59	946.284	53'41
	1886—1890 » »	2,235.163	1,894.893	84'77	863.923	45'59	1,030.970	54'41
	1891	2,262.864	1,941.194	85'84	855.464	44'07	1,085.730	55'93
	1892	2,277.785	1,969.701	86'48	879.977	44'08	1,089.724	55'32
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 évek átl.	2,128.706	1,745.940	82'01	847.438	48'54	898.502	51'46
	1886—1890 » »	2,100.507	1,781.170	84'78	875.673	49'16	905.497	50'48
	1891	2,097.492	1,808.171	86'21	876.229	48'46	931.942	51'54
	1892	2,154.612	1,859.937	86'32	921.551	49'55	938.386	50'45
d) Tisza jobb partja	1881—1885 évek átl.	1,086.236	797.158	73'39	296.562	37'20	500.596	62'80
	1886—1890 » »	1,097.470	840.534	76'58	310.422	36'93	530.112	63'07
	1891	1,113.942	851.929	76'48	320.087	37'57	531.842	62'43
	1892	1,143.322	903.668	78'95	333.470	36'90	570.198	63'10
e) Tisza bal partja	1881—1885 évek átl.	1,714.771	1,244.960	72'60	517.121	41'54	727.839	58'46
	1886—1890 » »	1,749.948	1,346.752	76'96	569.507	42'29	777.245	57'71
	1891	1,782.692	1,416.109	79'44	606.919	42'36	809.190	57'14
	1892	1,804.851	1,456.917	80'72	619.564	42'53	837.353	57'47
f) Tisza-Maros szöge	1881—1885 évek átl.	1,683.796	1,457.918	86'58	694.851	47'66	763.067	52'94
	1886—1890 » »	1,668.945	1,512.217	90'61	730.753	48'32	781.464	51'68
	1891	1,703.935	1,621.380	95'16	788.564	48'64	832.816	51'86
	1892	1,720.421	1,633.614	94'95	792.882	48'53	840.732	51'47
g) Erdély	1881—1885 évek átl.	1,537.174	992.909	64'59	337.070	33'96	655.839	66'05
	1886—1890 » »	1,568.766	1,045.046	66'62	346.989	33'20	698.057	66'80
	1891	1,543.851	1,075.703	69'67	349.678	32'51	726.025	67'49
	1892	1,561.428	1,100.226	70'46	352.653	32'05	747.567	67'95
Magyarország	1881—1885 évek átl.	11,632.158	9,034.010	77'66	3,890.937	43'07	5,143.073	56'93
	1886—1890 » »	11,761.051	9,499.429	80'77	4,079.036	42'94	5,420.393	57'00
	1891	11,844.909	9,798.793	82'72	4,155.166	42'40	5,643.627	57'60
	1892	12,017.385	10,033.963	83'50	4,272.427	42'58	5,761.536	57'42
II. Fiume város és kerülete.								
N i n c s s t a t. a d a t a.								
III. Horvát-Szlavonország	1881—1885 évek átl.	—	—	—	—	—	—	—
	1886—1890 » »	1,270.502	1,064.181	78'65	384.561	36'14	679.620	63'86
	1891	1,334.600	1,118.788	83'83	403.249	36'04	715.539	63'96
	1892	1,342.670	1,140.598	84'96	410.607	36'00	729.991	64'00
Magyarbirodalom	1881—1885 évek átl.	—	—	—	—	—	—	—
	1886—1890 » »	13,031.553	10,563.610	82'09	4,463.597	42'25	6,100.013	57'75
	1891	13,179.509	10,917.581	82'83	4,558.415	41'76	6,359.166	58'24
	1892	13,359.955	11,174.561	83'61	4,683.034	41'91	6,491.527	58'09

Főntebb megemlítettük, hogy az ugarterület kisebb-nagyobb arányban évről-évre csökken; ehhez képest a learatott terület csekély visszaesésekkel évről-évre növekszik, a mely visszaeséseket részben az elemi csapások által elpusztított vetések időnkénti nagyobb területe okozza.

Az ország-részek kulturális talaj és klimatikus viszonyaihoz képest a learatott terület viszonylagos nagysága is változik, de még inkább változik az arány az őszi s tavaszi vetemények által elfoglalt terület között.

A learatott területnek valamennyi ország-részben több mint felét a tavaszi vetések foglalják el. Az északi, továbbá a hegyes, zordonabb éghajlatu s ez által a tavaszi termelésre inkább utalt vidékeken a tavasziak határozottan túlnyomóan, az összes learatott

területnek csaknem két-harmadrészen termeltetnek, így a Duna balpartján 66'44, Erdélyben 67'95, a Tisza jobbpartján 63'10%-ka az összes learatott területnek, ellenben a déli, sík vidék, bár a tavaszi vetés még mindig túlsúlyban van, az összes learatott területnek felénél alig valamivel többön termel tavasziat, így a Tisza-Maros szöge s a Duna-Tisza köze; a közép helyet foglalják el a Tisza bal partja s a Duna jobb partja, síksággal váltakozó hegyvidékükkel; a társországok aránytalanul nagyobb területen termesztetnek tavasziakat, mint az anyaország.

A tavaszi vetés ezen túlsúlyának több oka van; a felvidéken a késő fagyok miatt az őszi rendesen rosszul sikerülnek, míg a tavasziak elég bő termést adnak; egyébként a felvidék mostohább részei jóformán csak tavasziakat, zabot és burgonyát termesztetnek, ez okból túlnyomóan itt a tavaszi termeltetése; Er-

e kettőtől egészen eltekintünk és ismertetésünket az 1870. évvel kezdjük el, mint a mely évben a rendszeres adatgyűjtés megkezdődött.

Előre bocsátjuk, hogy Fiume város és területén statisztikai adatgyűjtés ez ideig nem történt; a jövőben azonban onnan is beszereztetnek a mezőgazdasági statisztikai adatok, és akkor az egész Magyarbirodalom termelését be fogjuk mutathatni; egyébként kikötő városunk termelése oly csekély, hogy számba alig jöhet, így tehát az anyaország és a társországok összevett termelését bátran azonosnak tekinthetjük az egész Magyarbirodalom termelésével.

Az alábbi 4 táblázat feltünteti az anyaországban 1870 óta learatott terület abszolút és viszonylagos számait a hektáronkénti átlagos és az összes termést; az utánuk következő 4 táblázat tartalmazza a társországok ugyanezen termelési viszonyait 1885 óta, mivel azok mezőgazdasági adatokkal csak ez év óta rendelkeznek, a legutolsó négy pedig ugyancsak az előbb említett okoknál fogva szintén csak 1885. év óta mutatja be az egész Magyarbirodalom termelését.

területe az 1870. év óta hektároknban.

Table with 18 columns for years (1882-1892 and 1870-1892) and 1 column for Foljő szám (1-25). Rows contain numerical data representing land area and yield.

learatott területhez, az anyaországban, az 1870. év óta.

Table with 18 columns for years (1882-1892 and 1870-1892) and 1 column for Foljő szám (1-19). Rows contain numerical data representing land area and yield.

A társországokban learatott terület és a kaszálók területe hektárokból az 1885. év óta.

Folyó szám	Termény	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1885— 1889	1890— 1892
1	Őszi buza	153.792	154.082	160.074	167.870	172.705	180.940	189.705	199.413	161.705	190.020
2	Őszi rozs	102.490	104.205	100.246	100.163	99.704	100.512	93.569	92.585	101.362	95.555
3	Tönköly	9.250	7.016	6.973	6.579	7.344	6.786	6.346	6.501	7.432	6.544
4	Kétszeres	61.074	65.198	65.329	62.921	65.149	63.487	59.760	59.162	63.934	60.803
5	Tavaszi buza	7.968	7.688	7.540	7.184	6.981	6.751	6.939	9.147	7.472	7.612
6	Tavaszi rozs	5.268	5.164	5.596	4.910	4.719	4.757	4.897	5.104	5.181	4.920
	Kenyértermény összesen	339.842	343.353	345.758	349.627	356.602	363.233	361.216	371.912	347.086	365.454
7	Őszi árpa	48.440	48.629	48.042	46.876	46.335	48.354	47.819	48.773	47.664	48.315
8	Tavaszi árpa	21.458	20.500	20.313	19.915	17.905	18.596	17.539	18.751	20.018	18.295
9	Zab	111.739	110.624	110.771	106.734	97.882	96.595	94.932	94.587	107.550	95.371
10	Köles	41.470	40.718	40.346	43.094	44.796	43.592	46.647	46.212	42.085	45.484
11	Tatárka	18.870	18.039	15.041	15.231	15.179	14.709	15.258	15.411	16.472	15.126
12	Magbükköny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Borsó, lencse, bab	23.437	20.190	20.253	22.532	22.142	25.711	30.166	30.222	21.712	28.700
14	Kukoricza	308.405	312.601	313.096	319.883	322.834	330.244	347.279	351.371	315.364	342.965
15	Burgonya	35.784	42.911	48.660	52.686	54.726	54.788	56.163	57.651	46.953	56.201
16	Őszi repce	4.216	4.863	4.418	4.849	5.870	7.287	6.050	4.173	4.843	5.837
17	Tavaszi repce	—	73	70	49	91	28	98	148	57	91
18	Dohány	401	531	455	171	142	112	156	62	340	110
19	Len	6.712	6.721	6.717	6.830	6.635	6.725	6.804	7.039	6.683	6.856
20	Kender	7.711	7.809	8.236	8.264	8.772	8.266	8.242	8.808	8.158	8.439
21	Czukorrépa	771	691	760	1.121	797	1.197	1.135	1.215	828	1.182
22	Takarmányrépa	6.979	9.091	10.185	11.194	12.123	10.881	10.918	11.372	9.914	11.057
23	Luczerna, lóhere, baltaczim	23.077	30.206	32.000	35.275	38.967	37.252	38.844	41.470	31.905	39.189
24	Bükkönykeverék, mohar, stb.	20.418	19.520	19.403	24.748	24.499	26.564	29.522	31.421	21.718	29.189
	Learattatott összesen	1.019.730	1.037.070	1.044.524	1.068.879	1.076.297	1.094.134	1.118.788	1.140.598	1.049.300	1.117.841
	Mesterséges kaszálók összesen	43.495	49.726	51.403	60.023	63.466	63.816	68.366	72.891	53.623	68.358
25	Rét- és gyepszéna	462.324	459.817	459.852	457.468	457.065	455.074	454.652	454.015	459.305	454.530
	Kaszálók összesen	505.819	509.543	511.255	517.491	520.531	518.890	523.018	526.906	512.928	522.938

Az egyes termények learatott területe, az összes learatott terület %-ában, a társországokban az 1885. év óta.

Folyó szám	Termény	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1885— 1889	1890— 1892
1	Buza	15'86	15'61	16'05	16'37	16'70	17'16	17'57	18'28	16'13	17'68
2	Ros	10'54	10'55	10'18	9'83	9'71	9'62	8'80	8'56	10'15	8'99
3	Tönköly	0'90	0'68	0'66	0'62	0'68	0'62	0'57	0'57	0'71	0'59
4	Kétszeres	5'99	6'29	6'25	5'89	6'05	5'82	5'34	5'18	6'09	5'44
5	Árpa	6'83	6'61	6'54	6'25	5'97	6'13	5'85	5'92	6'45	5'96
6	Zab	10'95	10'67	10'60	9'98	9'00	8'83	8'49	8'29	10'25	8'53
7	Köles	4'06	3'93	3'86	4'03	4'16	3'98	4'17	4'05	4'01	4'07
8	Tatárka	1'84	1'74	1'44	1'43	1'41	1'34	1'36	1'35	1'57	1'35
9	Magbükköny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Borsó, lencse, bab	2'29	1'95	1'94	2'11	2'06	2'35	2'69	2'66	2'07	2'57
11	Kukoricza	30'23	30'15	30'00	29'93	30'00	30'18	31'04	30'81	30'05	30'68
12	Burgonya	3'50	4'15	4'66	4'93	5'09	5'01	5'02	5'06	4'47	5'03
13	Repcze	0'40	0'48	0'43	0'45	0'55	0'66	0'55	0'37	0'47	0'53
14	Dohány	0'04	0'05	0'04	0'01	0'01	0'01	0'01	0'01	0'03	0'01
15	Len	0'65	0'65	0'65	0'62	0'61	0'61	0'61	0'61	0'64	0'61
16	Kender	0'75	0'75	0'79	0'77	0'81	0'75	0'74	0'77	0'78	0'75
17	Czukorrépa	0'07	0'07	0'07	0'11	0'08	0'11	0'10	0'11	0'08	0'11
18	Takarmányrépa	0'85	0'88	0'97	1'05	1'12	0'99	0'98	1'00	0'94	0'99
19	Mesterséges kaszálók	4'25	4'79	4'92	5'62	5'90	5'83	6'11	6'40	5'11	6'11

Egy hektár átlagos termése a társországokban az 1885. év óta.

Folyó szám	Termény	Egység	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1885— 1889	1890— 1892
1	Őszi buza	Hektoliter	11'83	11'77	11'44	12'13	9'69	12'75	12'01	12'05	11'35	12'26
2	Őszi rozs	»	10'50	11'09	10'32	10'42	8'97	10'41	7'74	9'12	10'27	9'12
3	Tönköly	»	11'14	11'41	9'84	10'25	8'90	9'03	7'99	9'21	10'35	8'75
4	Kétszeres	»	15'35	13'68	13'45	13'24	11'56	14'89	13'05	13'64	13'43	13'85
5	Tavaszi buza	»	8'21	9'24	8'09	8'67	7'04	9'16	6'71	9'74	8'26	8'65
6	Tavaszi rozs	»	7'93	8'46	7'97	8'77	8'13	8'22	6'73	7'61	8'24	7'51
	Kenyértermény összesen		11'89	7'47	11'33	11'69	9'74	12'29	10'83	11'39	11'28	11'50
7	Őszi árpa	»	14'19	13'09	12'25	12'12	10'45	13'30	11'86	11'97	12'44	12'38
8	Tavaszi árpa	»	10'83	12'06	9'94	10'07	8'92	11'40	9'75	10'36	10'41	10'69
9	Zab	»	15'32	15'48	13'55	12'37	8'77	13'02	13'77	12'98	13'21	13'25
10	Köles	Hektoliter	10'66	9'65	6'95	9'07	10'80	7'78	10'56	10'32	9'45	9'60
11	Tatárka	»	9'41	7'01	6'25	6'67	7'40	6'09	6'88	6'87	7'44	6'62
12	Magbűkköny	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Borsó, lencse, bab	»	8'76	8'58	6'69	9'04	9'12	8'02	9'18	8'65	8'47	8'65
14	Kukoricza	mmázsa	12'79	14'70	11'98	14'26	13'49	13'60	15'74	15'54	13'45	14'99
15	Burgonya	»	39'15	45'77	50'11	51'04	54'74	42'06	39'77	40'21	48'93	40'78
16	Őszi repce	Hektoliter	8'27	8'28	7'71	9'40	6'80	9'13	6'19	7'29	8'04	7'67
19	Tavaszi repce	»	—	10'03	9'54	11'76	9'04	5'93	3'84	10'35	9'89	7'57
20	Dohány	mmázsa	10'03	9'12	6'13	7'59	10'03	8'79	11'60	9'64	8'46	10'28
21	Lenfonal	»	7'77	7'49	5'28	4'45	4'68	4'26	4'33	4'19	5'95	4'26
22	Kenderfonal	»	10'45	9'97	7'63	8'23	7'24	7'06	7'59	7'43	8'65	7'86
23	Czukorrépa	»	54'69	55'51	57'86	65'00	106'34	67'03	71'91	66'68	68'12	68'47
24	Takarmányrépa	»	46'20	52'19	59'79	109'49	68'81	58'30	62'44	57'05	69'91	59'23
25	Luczerna, lóhere, baltaczim	»	32'47	32'25	27'07	39'40	28'05	28'16	32'06	29'91	31'88	30'07
26	Bükkönykeverék, mohar, stb.	»	21'66	24'72	22'74	21'90	19'80	20'76	23'32	23'13	22'04	22'48
	Mesterséges kaszálók összesen		27'39	29'49	25'44	32'24	24'86	25'08	28'28	26'99	27'59	26'88
27	Rét- és gyepszéna	»	16'79	19'46	17'26	18'18	19'46	19'08	22'45	21'38	18'23	20'98
	Kaszálók összesen		17'71	20'47	18'08	19'81	20'12	19'86	23'22	22'15	19'24	21'76

A társországok termelése az 1885. év óta.

Folyó szám	Termény	Egység	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1885— 1889	1890— 1892
1	Őszi buza	Hektoliter	1,818.676	1,813.855	1,891.229	2,037.093	1,673.493	2,307.700	2,278.153	2,402.666	1,834.869	2,329.506
2	Őszi rozs	»	1,075.978	1,155.774	1,034.363	1,043.582	894.508	1,046.368	724.073	844.386	1,040.841	871.609
3	Tönköly	»	103.035	80.049	68.643	67.435	65.357	61.293	50.698	59.867	76.904	57.286
4	Kétszeres	»	937.432	891.917	878.382	833.091	752.903	945.312	779.658	800.847	858.745	841.939
5	Tavaszi buza	»	65.407	71.065	60.974	61.885	49.130	61.817	46.544	89.126	61.692	65.829
6	Tavaszi rozs	»	41.579	43.670	44.679	43.049	38.361	39.116	32.954	38.821	42.268	36.964
	Kenyértermény összesen		4,042.107	4,056.330	3,918.270	4,086.135	3,473.752	4,461.606	3,912.080	4,235.713	3,915.319	4,203.133
7	Őszi árpa	»	687.401	636.330	588.356	568.357	483.987	642.789	566.976	583.969	592.886	597.912
8	Tavaszi árpa	»	232.385	247.713	201.841	200.550	159.675	212.028	170.959	203.706	208.433	195.564
9	Zab	»	1,712.168	1,712.667	1,500.462	1,320.014	858.659	1,257.641	1,306.271	1,228.005	1,420.794	1,263.973
10	Köles	»	441.037	392.881	280.317	390.834	483.831	339.404	492.649	477.148	397.790	436.400
11	Tatárka	»	177.540	126.588	93.935	102.532	112.325	89.572	104.973	105.831	122.584	100.123
12	Magbűkköny	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Borsó, lencse, bab	»	205.342	173.237	135.563	203.579	201.987	206.147	277.085	261.459	183.942	248.230
14	Kukoricza	»	3,945.091	4,594.258	3,750.814	4,562.629	4,355.418	4,492.693	5,466.370	5,461.337	4,241.642	5,140.133
15	Burgonya	mmázsa	1,400.834	1,963.954	2,438.463	2,689.265	4,355.418	2,324.410	2,243.867	2,318.155	2,297.639	2,295.477
16	Őszi repce	Hektoliter	34.851	40.258	34.045	45.564	2,995.677	66.504	37.447	30.432	38.924	44.794
19	Tavaszi repce	»	—	732	688	576	39.899	166	376	1.532	560	692
20	Dohány	mmázsa	4.023	4.845	2.788	1.299	823	985	1.808	598	2.876	1.130
21	Lenfonal	»	52.135	50.365	35.476	29.502	1.424	28.637	29.437	29.492	39.704	29.189
22	Kenderfonal	»	80.584	77.836	62.857	67.984	31.040	58.345	62.520	65.445	70.552	62.103
23	Czukorrépa	»	42.166	38.357	43.976	72.868	63.498	80.231	81.626	81.017	56.405	80.957
24	Takarmányrépa	»	322.436	474.433	608.911	1,225.595	84.655	634.381	681.739	648.732	693.120	654.952
25	Luczerna, lóhere, baltaczim	»	749.357	983.995	866.189	1,393.007	834.224	1,049.025	1,244.759	1,240.158	1,017.107	1,177.981
26	Bükkönykeverék, mohar, stb.	»	442.217	482.618	441.239	541.943	1,092.988	551.647	688.324	726.921	478.633	655.631
	Mesterséges kaszálók összesen		1,191.574	1,466.613	1,307.428	1,934.950	1,578.136	1,600.672	1,933.083	1,967.079	1,495.740	1,833.612
27	Rét- és gyepszéna	»	7,765.542	8,948.742	7,938.649	8,314.737	8,893.485	8,703.507	10,208.649	9,704.827	8,372.231	9,538.961
	Kaszálók összesen		8,957.116	10,415.355	9,246.077	10,249.687	10,471.621	10,304.179	12,141.732	11,671.906	9,867.971	11,372.573

Az egész Magyarbirodalomban (Fiume nélkül) learatott terület és a kaszálók területe az 1885. év óta.

Folyó szám	Termény	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1885— 1889	1890— 1892
1	Őszi buza	2,725.364	2,761.374	2,785.191	2,782.946	2,935.668	3,020.328	3,059.028	3,122.695	2,798.109	3,067.351
2	Őszi rozs	1,192.717	1,195.118	1,188.729	1,159.960	1,135.153	1,154.979	1,093.764	1,165.593	1,174.336	1,138.112
3	Tönköly	13.031	11.693	10.326	9.352	12.223	10.104	9.451	9.588	11.325	9.712
4	Kétszeres	246.448	242.367	250.098	239.478	235.674	217.301	210.764	201.437	242.813	209.834
5	Tavaszi buza	177.087	164.426	159.004	162.148	154.850	146.062	150.012	149.518	163.503	148.530
6	Tavaszi rozs	46.091	38.735	39.623	50.863	51.363	35.853	38.776	37.868	45.334	37.500
	Kenyértermény összesen	4,400.738	4,413.713	4,432.971	4,404.747	4,524.931	4,584.627	4,561.795	4,686.694	4,435.420	4,611.039
7	Őszi árpa	128.639	123.098	120.796	136.611	133.557	137.737	133.588	129.703	128.540	133.676
8	Tavaszi árpa	987.128	990.250	951.658	911.555	937.184	936.382	974.977	980.556	955.555	963.971
9	Zab	1,149.948	1,164.055	1,156.364	1,151.856	1,115.705	1,089.649	1,101.699	1,098.620	1,147.585	1,096.656
10	Köles	70.932	71.892	72.394	76.812	77.615	75.228	80.932	81.017	73.929	79.059
11	Tatárka	37.881	33.420	29.766	27.454	28.865	29.938	28.738	30.749	31.477	29.809
12	Magbükköny*)	60.656	61.814	66.838	70.180	75.790	80.602	84.091	84.766	67.056	83.153
13	Borsó, lencse, bab	66.165	61.078	62.011	66.951	67.684	70.941	76.875	77.038	64.779	74.952
14	Kukoricza	2,183.706	2,226.760	2,141.212	2,184.862	2,260.436	2,261.797	2,359.322	2,440.661	2,199.395	2,353.927
15	Burgonya	455.404	468.485	461.442	492.130	494.068	488.278	487.791	515.164	474.305	497.078
16	Őszi repce	90.006	109.995	40.958	49.655	57.995	89.525	51.820	54.023	69.722	65.123
17	Tavaszi repce	9.290	3.749	3.092	4.044	5.352	3.833	2.935	2.826	5.106	3.198
18	Dohány	57.290	59.179	56.305	50.092	45.741	44.246	43.053	40.537	53.721	42.612
19	Len	17.677	17.131	17.772	18.147	20.421	18.769	19.264	19.910	18.230	19.314
20	Kender	74.696	78.816	79.279	80.614	82.920	79.174	77.470	76.241	79.265	77.628
21	Czukorrépa	32.512	39.044	34.571	43.531	55.489	66.789	69.118	73.734	41.029	69.880
22	Takarmányrépa	98.209	105.074	112.984	117.506	125.977	137.983	140.559	142.277	111.950	140.283
23	Lucerna	246.654	272.457	275.968	289.144	307.575	322.724	327.659	339.131	278.359	329.838
24	Bükkönykeverék, mohar, stb.	228.747	241.031	245.882	259.897	266.945	276.486	295.895	300.914	248.501	291.098
	Learattatott összesen	10,396.278	10,541.041	10,362.263	10,435.788	10,684.250	10,794.708	10,917.581	11,174.561	10,483.955	11,678.065
	Mesterséges kaszálók összesen	475.401	513.488	521.850	549.041	574.520	599.210	623.554	640.045	529.860	620.936
25	Rét- és gyepszéna	3,024.096	3,043.666	3,036.086	3,088.060	3,100.467	3,075.225	3,088.078	3,035.817	3,058.475	3,066.373
	Kaszálók összesen	3,499.497	3,557.154	3,557.936	3,637.101	3,674.987	3,674.435	3,711.632	3,675.862	3,585.335	3,687.309

Az egyes termények learatott területe az összes learatott terület %-ában, az egész Magyarbirodalomban (Fiume nélkül) az 1885. év óta.

Folyó szám	Termény	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1885— 1889	1890— 1892
1	Buza	27'92	27'76	28'41	28'22	28'93	29'33	29'39	29'27	28'25	29'34
2	Rozs	11'92	11'71	11'85	11'60	11'11	11'03	10'38	10'76	11'63	10'73
3	Tönköly	0'13	0'11	0'10	0'09	0'12	0'09	0'09	0'09	0'11	0'09
4	Kétszeres	2'37	2'30	2'41	2'30	2'21	2'01	1'93	1'80	2'32	1'91
5	Árpa	10'73	10'56	10'35	10'04	10'02	9'95	10'13	10'03	10'34	10'02
6	Zab	11'06	11'04	11'16	11'04	10'44	10'10	10'09	9'83	10'95	10'00
7	Köles	0'68	0'68	0'70	0'74	0'73	0'70	0'75	0'72	0'71	0'72
8	Tatárka	0'36	0'32	0'29	0'26	0'27	0'28	0'27	0'27	0'30	0'27
9	Magbükköny	0'58	0'59	0'64	0'67	0'70	0'75	0'77	0'76	0'64	0'76
10	Borsó, lencse, bab	0'64	0'58	0'60	0'64	0'63	0'66	0'70	0'68	0'62	0'68
11	Kukoricza	21'01	21'12	20'66	20'94	21'16	20'95	21'62	21'83	20'98	21'47
12	Burgonya	4'38	4'44	4'45	4'72	4'62	4'52	4'47	4'60	4'52	4'53
13	Repce	0'96	1'08	0'42	0'51	0'59	0'87	0'51	0'50	0'71	0'62
14	Dohány	0'55	0'56	0'57	0'48	0'43	0'41	0'39	0'36	0'51	0'39
15	Len	0'17	0'16	0'17	0'17	0'19	0'17	0'17	0'18	0'17	0'18
16	Kender	0'72	0'75	0'76	0'77	0'77	0'73	0'71	0'68	0'76	0'71
17	Czukorrépa	0'31	0'37	0'33	0'42	0'52	0'62	0'63	0'65	0'39	0'64
18	Takarmányrépa	0'94	1'00	1'09	1'13	1'18	1'28	1'29	1'27	1'07	1'28
19	Mesterséges kaszáló	4'57	4'87	5'04	5'26	5'38	5'55	5'71	5'72	5'02	5'66

*) Horvát-Szlavonországban a magbükköny termelés nem mutattatik ki.

Az anyaországban 1870. óta abszolút számokban gyarapodást látunk az őszi buza, az őszi s a tavaszi árpa, zab, magbűkköny, borsó, lencse, bab, tengeri, burgonya, cukor és a takarmányrépa s a mesterséges takarmánynál, ellenben apadást a tönköly, kétszeres, tavaszi buza, őszi s tavaszi rozs, köles, tatárka, mindkét repczénél; a len és kendernél egy időben a maitól eltérő módon gyűjtettek az adatok, de ezeknél is inkább csökkenés észlelhető; legnagyobb az abszolút emelkedés az őszi buza, a tavaszi árpa s a tengerinél, mint a mely növények különben is a legnagyobb területen termeltetnek. A természetes kaszálók nagy veszteségeket szenvedtek, bizonyára a szántóföld javára.

A társországokban az őszi s a tavaszi buza, a köles, tengeri, borsó, lencse, bab, a len és a kender, a répafélék, a burgonya s a mesterséges takarmányneműek területileg kisebb-nagyobb mérvben nőttek 8 év óta; az őszi árpa, tavaszi rozs, régi területeket megtartották, ellenben a többi növény kisebb-nagyobb veszteséget szenvedett, így az amugy is csekély dohánytermelés csak-

nem egészen megszűnt; a fejlődés jóformán azonos az anyaországgal, kivéven a kölest, mely a Drávántul sokkal nagyobb jelentőséggel bír, mint azon innen.

Az arányszámok az abszolút számokkal szemben jelentéktelen eltérést mutatnak, legfeljebb azt, hogy a szántóföld folytonos emelkedése miatt, az előbbieket némi visszaesést tüntetnek fel még azon terményeknél is, a melyek egyébként nagyobb területet foglalnak el mint 23, illetőleg 8 év előtt, de területi gyarapodásuk nem tartott lépést a szántóföld növekedésével.

A mi a hektáronkénti átlagos terméseket illeti, azok évről-évre jelentékenyen hullámzanak, de az emelkedő irányzat az első pillanatra szembetűnik úgy a Dráván inneni, mint a Dráván tuli átlagoknál. Vegyük pl. az anyaország öt-öt évi hektáronkénti átlagos terméseit, csak a fontosabb terményeknél, s tájékozásul a hektáronkénti maximumot és minimumot is minden évcsoporton belül.

	1870—1874			1875—1879			1880—1884			1885—1889			1890—1892		
	legala- csonyabb	legmaga- sabb	átlagos	legala- csonyabb	legmaga- sabb	átlagos	legala- csonyabb	legmaga- sabb	átlagos	legala- csonyabb	legmaga- sabb	átlagos	legala- csonyabb	legmaga- sabb	átlagos
	hektoliter			hektoliter			hektoliter			hektoliter			hektoliter		
Őszi buza	6'59	11'32	8'78	7'54	15'65	10'14	11'61	18'98	13'87	11'47	18'88	15'17	16'46	17'81	16'94
Őszi rozs	4'92	11'97	9'32	7'09	14'00	9'67	11'22	16'36	13'45	11'77	16'16	13'88	12'74	16'38	14'70
Tavaszi árpa	11'07	14'20	12'36	8'35	16'92	12'02	14'23	20'82	17'12	11'95	19'84	15'62	17'84	18'33	17'99
Zab	12'14	14'79	13'67	7'95	18'36	13'18	17'63	23'82	20'27	15'11	20'78	18'87	18'90	22'72	21'19
Tengeri	4'74	14'68	9'58	10'36	19'14	14'32	16'07	20'01	17'77	14'21	20'50	17'40	16'40	25'56	20'58
Burgonya	23'74	43'09	33'11	37'78	69'63	46'08	80'07	110'72	93'76	77'16	92'01	85'03	68'64	87'66	76'13

Ez évcsoportok mindegyikében voltak bő s kevésbé jó termésű évek; ha az utolsó három éves csoportot — mindhárom igen kedvező termésű volt — figyelembe nem is vesszük, úgy is szembetűnő az átlag, és vele együtt a maximum és minimum emelkedése, kivéve a burgonyát, a melyben az újabb időben fellépő betegségek jelentékeny károkat okoznak. Ez az állandó emelkedés, még ha egy részét a termés-bebecslés optimisztikus voltának tulajdonítjuk is, csálhatatlan bizonyítéka annak, hogy haladunk,

fejlődünk, s nem áll fenn többé az a szinte áthidalhatatlannak látszó különbség a saját magunk és Nyugat-Európa mezőgazdasági termelése közt.

A társországoknál haladás azon rövid idő alatt, a mióta mezőgazdasági adatokat gyűjtenek, nem mutatkozik; ott az átlagok egyáltalán messze az anyaországi megett maradnak. Hasonlítsuk össze a fent említett hat termény hektáronkénti átlagos terméseredményét a dráváninenni s az azon tuli országrészből;

	a Dráván innen		a Dráván tül	
	átlag 1885—1889	átlag 1890—1892	átlag 1885—1889	átlag 1890—1892
	hektoliter		hektoliter	
Őszi buza	15'17	16'94	11'35	12'26
Őszi rozs	13'33	14'70	10'27	9'12
Tavaszi árpa	15'62	17'99	10'41	10'69
Zab	18'87	21'19	13'21	13'25
Tengeri	17'40	20'58	13'45	14'99
Burgonya	85'08	76'13	48'93	40'78

Az átlagtermések egyáltalán igen alacsonyok a Drávántül; számbavehető emelkedés és javulás alig mutatkozik az adatgyűjtés kezdete óta.

Legutolsó két aratásunk, az 1891. és 1892. évi, mennyiségileg igen jól sikerült, minőségben is csak az utóbbi évi maradt el némileg a kedvezőtlen aratási időjárás miatt.

A táblázatos részben közöljük az 1891 és 1892. években learatott területet törvényhatóságokként; a viszonylagos számokat alább mutatjuk be, ugyanerről a két évről és azután áttérünk az egyes termények termelésének részletes ismertetésére, visszapillantást vetve mindenütt az előző 10 év termelési eredményeire.

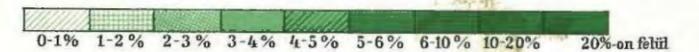
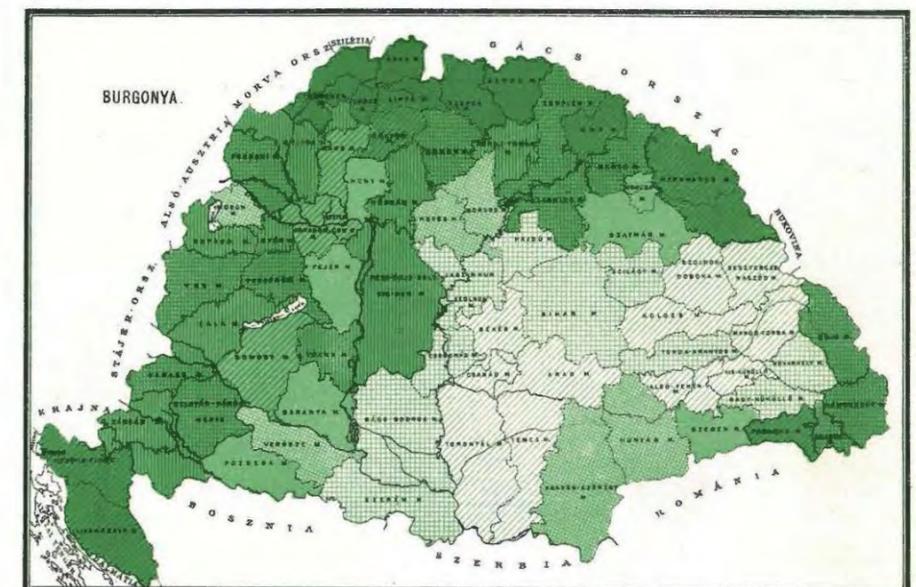
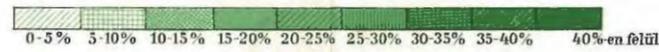
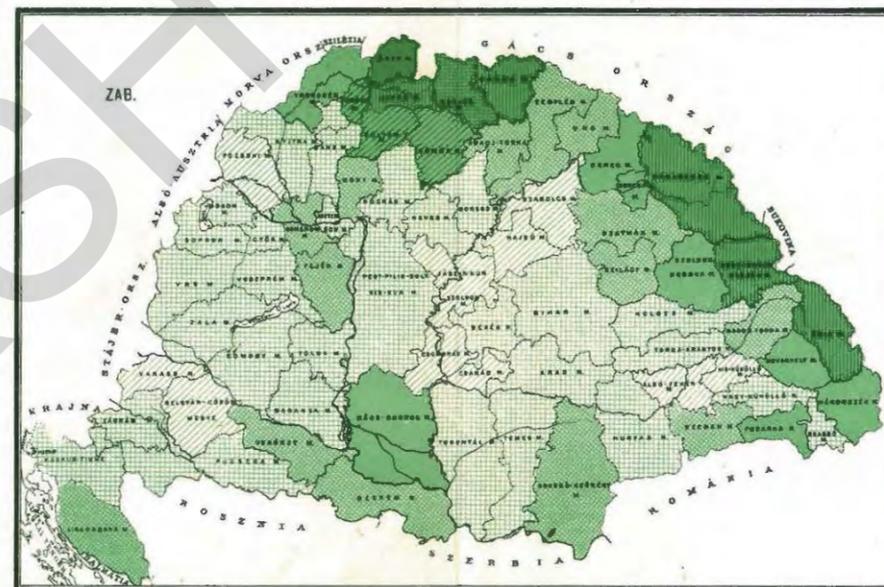
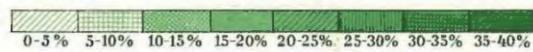
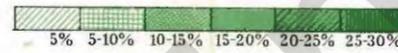
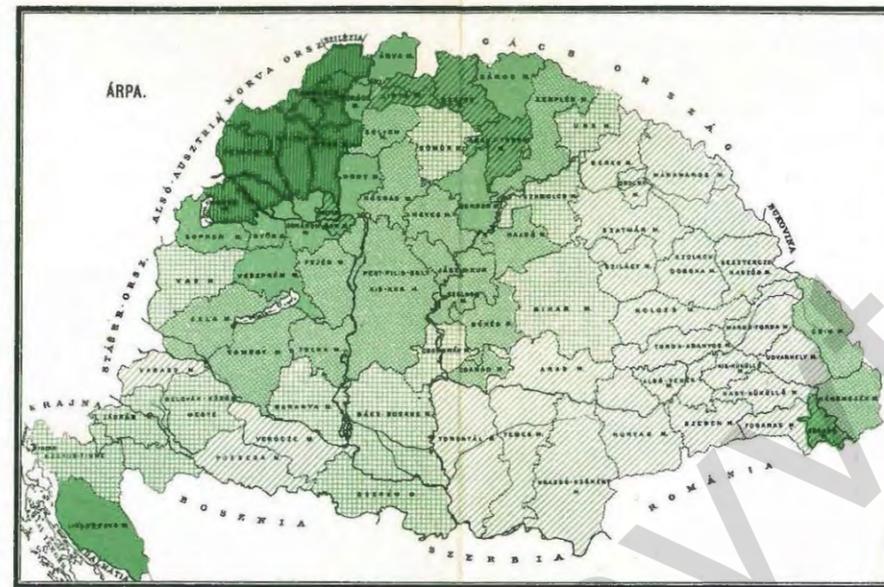
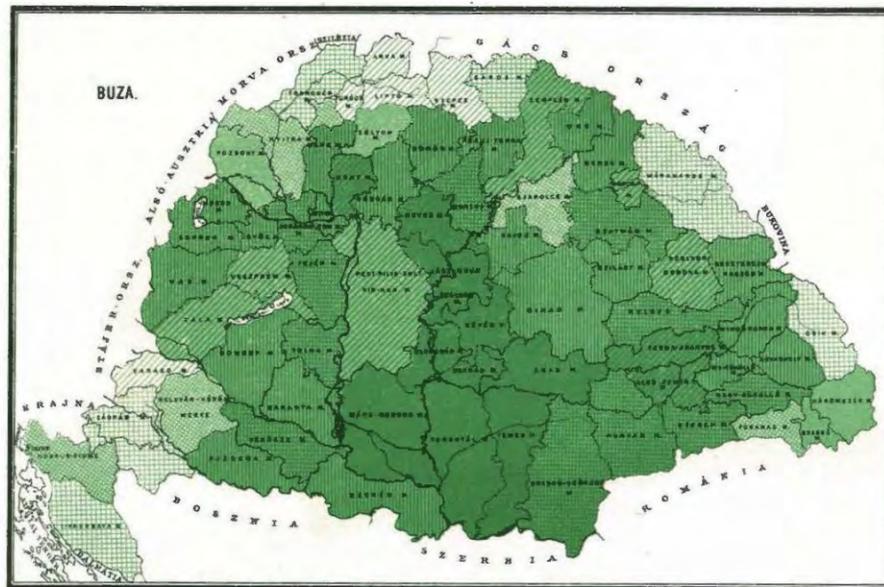

A FŐBB TERMÉNYEK AZ ÖSSZES LEARATOTT TERÜLET SZÁZALÉKÁBAN.

1. B u z a.

Ugy a bevetett terület kiterjedését, mint a termelt mennyiséget és annak pénzértékét tekintve, terményeink legfontosbika a buza, a mely 1892-ben az anyaországban 3,063.653 hektárról, az összes learatott terület 30'54"/o-áról arattatott; statisztikai adatgyűjtésünk kezdetén, 1870-ben még csak 2,024.102 hektárról s a learatott terület 25'95"/o-ról aratták, így a növekedés 23 év alatt rendkívül nagy, 1,039.551 hektár, vagyis 51'36"/o! Ha a társországokat is számbaveszszük, ugy 1892-ben learatott összes buzaterületeink 3,272.213 hektárra, szántóföldünknek csaknem egy negyedrésszére rúg! Ismét csak az anyaországot véve, 23 év alatt, az 1871. év kivételével, egyetlen egyszer sem mutatott visszaesést, hanem folytonosan, eleinte nagy, utóbb kisebb mértékben növekedett.

A társországok buzát nem természetnek oly nagy arányban, mint az anyaország; itt 1892-ben csak 208.560 hektárt, az összes learatott terület 18'28"/o-át tette a buza. Az ottani adatgyűjtés kezdetén, 1885-ben még csak 161.760 hektárról, az összes

learatott terület 15'86"/o-áról aratták; a 7 év alatti növekedés tehát itt is igen jelentékeny, 46.800 hektár, vagyis 28'93"/o.

A buzatermelés nagy terjedelme s emelkedése első sorban arra vezethető vissza, hogy lakosságunk jelentékeny része kiválóan buzakenyérrel él, továbbá arra, hogy ez a termény egyike a világpiac legfontosabb áruinak, végül, hogy talajunk — jobbára alluviális, humozus agyagtalaj — természetére kiválóan alkalmas és aránylag igen magas, kitünő minőségű termést ad.

Hazánk változatos éghajlati viszonyainál fogva a buzatermelés nem oszlik el egyenletesen az ország minden részében; a silány talaju hegyvidékek alig néhány hektáron, viszont az alföld gazdag talaju vidékei rendkívül nagy arányokban termesztik; a közép helyet a szelid, dombos, változatosabb kulturájú vidékek foglalják el.

A táblázatos részben törvényhatóságoként közöljük a buzatermelést; midőn itt az országrészenkénti főbb eredményeket összefoglaljuk, egyuttal némi összehasonlítást is teszünk az előző két öt-öt éves átlaggal:

Országgrész	Év	Learatott hektár			Az összes leara- tott terület %/o-ában			Termett hektoliter			Termett átlag egy hektáron hliter		
		Őszi buza	Tav. buza	összesen	Őszi buza	Tav. buza	összesen	Őszi buza	Tav. buza	összesen	Őszi buza	Tav. buza	össz.
I. Magyarország.													
a) Duna bal partja	1881—1885 ...	188.730	12.249	200.979	18'44	1'30	19'64	3,026.464	160.127	3,186.591	16'04	13'07	15'32
	1886—1890 ...	193.843	8.487	202.330	17'98	0'80	18'78	2,838.078	101.866	2,939.944	14'64	12'00	14'56
	1891	187.769	8.525	196.294	17'32	0'79	18'11	2,981.163	119.775	3,100.938	15'88	14'05	15'33
	1892	196.651	8.883	205.534	17'72	0'81	18'53	3,172.734	120.544	3,293.278	16'12	13'57	16'00
b) Duna jobb partja	1881—1885 ...	489.090	13.087	502.177	27'60	0'74	28'34	7,848.050	175.569	8,023.619	16'05	13'42	16'00
	1886—1890 ...	523.303	8.632	531.935	27'61	0'46	28'07	9,024.148	118.235	9,142.383	17'24	13'70	17'19
	1891	531.310	6.747	538.057	27'38	0'35	27'73	9,032.906	117.799	9,150.705	17'01	17'46	17'01
	1892	534.850	6.680	541.530	27'16	0'34	27'50	9,210.021	103.733	9,313.754	17'22	15'53	17'22
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 ...	560.231	11.742	571.973	32'09	0'67	32'76	7,873.749	137.695	8,011.444	14'05	11'73	14'01
	1886—1890 ...	600.827	11.248	612.075	33'73	0'63	34'36	9,664.643	119.180	9,783.823	16'09	10'60	15'98
	1891	640.176	10.006	650.182	35'40	0'55	35'95	10,438.916	140.552	10,579.468	16'31	14'05	16'27
	1892	662.113	8.720	670.833	35'60	0'47	36'07	10,565.022	117.533	10,682.555	15'96	13'48	15'92
d) Tisza jobb partja	1881—1885 ...	155.746	13.125	168.871	19'53	1'65	21'18	2,370.488	162.024	2,532.512	15'22	12'35	15'00
	1886—1890 ...	170.850	9.079	179.929	20'31	1'07	21'38	2,338.698	97.906	2,436.604	13'08	10'78	13'32
	1891	181.422	9.525	190.947	21'30	1'12	22'42	2,374.862	111.379	2,486.241	13'09	11'69	13'02
	1892	186.407	8.810	195.217	20'63	0'93	21'61	2,986.381	103.554	3,094.935	16'02	12'32	15'35
e) Tisza bal partja	1881—1885 ...	299.313	28.287	327.600	24'04	2'27	26'31	4,294.298	298.869	4,593.167	14'35	10'57	14'02
	1886—1890 ...	359.000	20.518	379.518	26'66	1'52	28'18	5,527.555	227.278	5,754.833	15'40	11'13	15'16
	1891	391.938	17.691	409.629	27'68	1'21	28'89	6,714.784	227.968	6,942.752	17'13	12'39	16'95
	1892	388.004	17.231	405.235	26'70	1'13	27'83	5,621.036	212.136	5,833.172	14'49	12'31	14'39
f) Tisza-Maros szöge	1881—1885 ...	574.322	16.387	590.709	39'93	1'14	41'07	7,742.329	193.279	7,940.608	13'48	12'10	13'44
	1886—1890 ...	637.846	12.285	650.131	42'18	0'81	42'99	10,282.616	150.998	10,433.614	16'12	12'29	16'05
	1891	711.298	12.828	724.126	43'37	0'79	44'66	12,746.454	200.073	12,946.527	17'92	15'60	17'38
	1892	725.423	12.305	737.728	44'42	0'75	45'17	13,450.418	183.174	13,633.592	18'54	14'38	18'43
g) Erdély	1881—1885 ...	182.196	80.546	262.742	18'00	7'95	25'95	2,346.500	676.930	3,023.430	12'88	8'40	11'51
	1886—1890 ...	204.298	79.821	284.119	19'55	7'64	27'19	2,740.471	851.330	3,591.801	13'41	10'66	12'64
	1891	225.410	77.751	303.161	20'95	7'33	28'18	2,949.018	930.387	3,879.405	13'08	11'97	12'30
	1892	229.834	77.742	307.576	20'91	7'07	27'98	3,430.028	954.812	4,384.840	14'92	12'28	14'26
Magyarország összesen	1881—1885 ...	2,449.628	175.423	2,625.051	27'12	1'94	29'06	35,501.878	1,809.493	37,311.371	14'49	10'32	14'22
	1886—1890 ...	2,689.967	150.070	2,840.037	27'32	1'58	29'90	42,466.209	1,666.793	44,133.002	15'79	11'11	15'54
	1891	2,869.323	143.073	3,012.396	29'39	1'46	30'75	47,238.103	1,847.933	49,086.036	16'40	12'32	16'28
	1892	2,923.282	140.371	3,063.653	29'14	1'40	30'54	48,435.640	1,800.486	50,236.126	16'57	12'33	16'40
II. Fiume város és kerülete a d a t a i n i n c s e n e k													
III. Horvát-Szlavonország	1881—1885 ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1886—1890 ...	167.134	7.229	174.363	15'70	0'68	16'38	1,932.674	60.974	1,993.648	11'56	8'43	11'40
	1891	189.705	6.939	196.644	16'35	0'62	17'57	2,278.153	46.544	2,324.697	12'01	6'71	11'32
	1892	199.413	9.147	208.560	17'43	0'60	18'23	2,402.666	89.126	2,491.792	12'05	9'74	11'95
A Szt. István korona or- szágai együtt	1881—1885 ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1886—1890 ...	2,857.101	157.299	3,014.400	27'05	1'49	28'54	44,398.883	1,727.767	46,126.650	15'54	10'93	15'30
	1891	3,059.028	150.012	3,209.040	28'02	1'37	29'39	49,516.256	1,894.477	51,410.733	16'19	12'03	16'02
	1892	3,122.695	149.518	3,272.213	27'93	1'34	29'27	50,838.306	1,889.612	52,727.918	16'23	12'04	16'11

Mint fentebb említettük, a buzaterület emelkedése egész máig állandó volt, úgy abszolúte, mint relatíve, de ez utóbbi tekintetben igen csekély, alig másfél százalék. Ez akkor is áll, ha az egyes országrészeket tekintjük, de csak az abszolút szá-

a Duna bal partján	4.555	hektár azaz	2'33	%-al
a Duna jobb partján	39.353	» »	7'84	»
a Duna-Tisza közén	98.860	» »	17'29	»
a Tisza jobb partján	26.346	» »	15'60	»

Tehát nyugaton, a már régóta intenzívebben kultivált vidékeken az abszolút növekedés csekély volt, az ország közepén, a Tisza jobb partján és Erdélyben már jelentékenyebb, az országos átlagot megközelítő, sőt fölülmuló; ellenben a Tisza bal partján s a Tisza-Maros szögében csaknem egy negyedrésszel gyarapodott a buzaterület; ez utóbbi két országrésznel már láttuk a szántó-föld nagymérvű növekedését, természetszerűleg az itteni főtermény, — a buza területének is nagy mértékben kellett növekednie.

Viszonylag nem minden országrész tüntet fel emelkedést; a Duna két partján határozottan csökkenő az irányzat; ott az

Vármegye	Learatott terület hektárookban		
	1882	1891	1892
Torontál	248.995	323.075	320.550
Bács-Bodrog	202.908	257.839	259.479
Temes	140.487	188.196	199.696
Jász-Nagy-Kun-Szolnok ...	123.387	139.523	156.920

De az abszolút buzaterület függ az illető vármegye nagyságától is; a buzatermesztés kiterjedt voltára sokkal jellemzőbbek a

Vármegye	Buza az összes learatott terület %-ban		
	1882	1891	1892
Temes	41'82	47'80	49'22
Jász-Nagy-Kun-Szolnok	43'53	47'56	48'32
Torontál	41'03	47'65	47'90
Békés	40'94	43'26	43'61
Arad	32'61	42'65	43'07

Az abszolút területeknél azt látjuk, hogy a 8 vármegye közül 6 a Duna-Tisza közén és a Tisza-Maros szögén fekszik és csak kettő a Tisza bal partján s valamennyi a nagy magyar Alföldön fekszik. Ez a nyolcz vármegye 1882-ben csak 1,056.709 hektárról aratott búzát, 1892-ben már 1,369.776 hektárról, tehát 10 év alatt 313.067 hektár, azaz 29'62% növekedést látunk. Az ország összes buzaterületéből 1892-ben 44'05% esett erre a nyolcz vármegyére.

A viszonylagos számok szintén a Tisza mentére mutatnak,

V á r m e g y e	Learatott terület hektárookban		
	1882	1891	1892
Liptó	190	252	179
Szepes	700	378	232
Árva	447	378	298
Turóc	1.030	815	915
Csik	3.063	3.273	3.107

V á r m e g y e	a learatott terület %-ában		
	1882	1891	1892
Szepes	0'71	0'40	0'28
Liptó	0'65	0'80	0'58
Árva	1'14	0'90	0'69
Turóc	4'15	3'33	3'68

Négy vármegyénk van, a mely nem is egész ezer hektáron, három, a mely learatott területének nem is egy egész %-án termeli a búzát; a fenti 10 vármegye összesen csak 33.343 hektáron, tehát alig egy harmadrészen ama területnek, a melyet a 8 legtöbb buzatermelő vármegyénk közül az utolsó is felmutathat.

E megyéknél haladás a területnél alig látszik; inkább hullámzásnak lehet mondani az 1882. és 1892. évek közötti eltéréseket.

moknál. Az anyaország learatott buzaterülete ugyanis 1892-re az 1881—1885. évek átlagával szemben 438.602 hektárral, 16'71%-al emelkedett; az egyes országrészeknél az emelkedés így alakul:

a Tisza bal partján	77.635	hektár azaz	23'70	%-al
a Tisza-Maros szögén	147.019	» »	24'89	»
Erdélyben	44.834	» »	17'07	»

árpa foglal tért a búzával szemben. A Tisza jobb partján alig módosult valamivel az arányszám, a Tisza bal partján és Erdélyben sem jelentékenyen, ellenben a Duna-Tisza közén és a Tisza-Maros szögén relatíve is igen nagy a növekedés. Az országrészek között úgy abszolúte, mint relatíve a legnagyobb területen a Tisza-Maros szöge termeli a búzát, azután a Duna-Tisza köze.

Némely vármegyénk rendkívül nagy mértékben termeli a búzát; tájékozás céljából felsoroljuk ezeket 1882., 1891. és 1892. évi abszolút és viszonylagos buzaterületük kimutatásával:

Vármegye	Learatott terület hektárookban		
	1882	1891	1892
Bihar	80.481	118.826	113.597
Békés	91.238	104.711	108.723
Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun ...	95.272	103.706	107.363
Arad	73.941	100.737	103.448

viszonylagos számok, melyek alapján a vármegyék a következőleg sorakoznak:

Vármegye	Buza az összes learatott terület %-ban		
	1882	1891	1892
Csanád	39'84	42'58	42'06
Csongrád	36'08	41'69	41'87
Heves	39'29	42'18	40'80
Bács-Bodrog	33'24	40'32	40'07
Alsó-Fehér	32'78	40'85	39'28

mint kiválóan buzatermelő vidékre. Temesben az összes learatott területnek csaknem felét foglalja el a buza; a felsorolt tíz vármegyéből 8 esik a Duna-Tisza köze s a Tisza-Maros szögére, egy a Tisza bal partja s végül egy Erdélyre; ezeken felül még négy vármegyében termeltetett a learatott területnek több mint egy harmadrészen buza, Borsod, Hont, Torda-Aranyos és Szeged vármegyékben.

A fentiekkel ellentétben nézzük a legkisebb buzatermelő vármegyéket:

V á r m e g y e	Learatott terület hektárookban		
	1882	1891	1892
Máramaros	3.869	3.615	3.640
Fogarás	5.035	4.972	5.037
Zólyom	4.565	6.121	6.141
Brassó	6.521	6.562	6.151
Ugocsa	5.102	8.871	7.643

V á r m e g y e	a learatott terület %-ában		
	1882	1891	1892
Máramaros	6'92	5'99	5'22
Trencsén	8'39	6'86	6'91
Sáros	6'60	7'11	7'23
Csik	8'66	8'51	8'11

Törvényhatósági jogú városaink termelése a táblázatos részben szintén külön ki van mutatva; a városok mezőgazdasági viszonyai azonban nem jöhetnek egyenlő elbírálás alá a vidék viszonyaival; a városok kulturája általában haladottabb, speciálisan a mezőgazdaságnál a forgó tőke nagyobb, a piac közelébb lévén, a termelés változatosabb, nem annyira konzervatív, hanem a mindenkori keresletet tartja szem előtt s inkább az úgynevezett »szabad gazdaság«-nak mondható; ez okból könnyen megmagyarázható azok a sűrű, sokszor indokolatlanoknak látszó eltérések,

a melyeket adataink a termelést illetőleg felmutatnak; de nem hallgathatjuk el ez eltérések egy másik magyarázatát is, hogy t. i. adataink hiányossága leginkább ott tűnik szembe, a hol kis területről van szó s az ellentétes irányú tévedések nem egyenlíthetik ki egymást.

A társországokban a legnagyobb buzatermelő megyék 1892-ben Szerém megye 72.691, Verőcze megye 52.496 hektárral; ez a két megye a Drávántúl összes buzaterületének 60'02°/o-át foglalja el, ezekkel szemben Varasd a minimumot képviseli 4.392 hektárral. Viszonylag első helyen Verőcze áll, 1891-ben összes learatott területének 30'50, 1892-ben 32'27°/o-al, azután Pozsega 29'47, illetőleg 29'28 és Szerém 24'88, illetőleg 26'19°/o-al, míg Varasd összes learatott területének csak 4'68, illetőleg 4'75°/o-án termelt buzát.

Az egész Magyarbirodalomban a buza mindkét válfaja, az őszi s a tavaszi műveltetik, de ez utóbbi, — legalább az anyaországban, — folyvást kisebb térre szorul. A társországokban a legutolsó évig szintén csökkent, ekkor azonban váratlanul ismét tetemesen emelkedett, de mivel ezen emelkedést egyedül Szerém megye okozta s esetleg muló helyi ok működhetett közre, a csökkenő irányt ott is túlsúlyban levőnek állíthatjuk. A csökkenés mérve akkor tűnik ki leginkább, ha az abszolút számok mellett a viszonylagosat vesszük; 1869-ben az anyaországban tavaszi buza 210.742 hektárról, az összes buzaterület 9'77°/o-áról arattatott, 1879-ben már csak 165.563 hektárról, a buzaterület 6'72°/o-áról, 1889-ben 147.869 hektár, azaz 5'08°/o-áról, végül 1892-ben már csak 140.371 hektárról, tehát az összes buzaterület alig 4'58°/o-áról.

Ez a csökkenés minden országrészben jelentkezik, de legnagyobb arányu volt a Duna jobb partján, a hol az 1881—1885. évek átlagában az összes buzaterület 2'61°/o-a, 1892-ben ellenben csak 1'23°/o-a volt tavaszi buzával bevetve, továbbá a Tisza bal partján, a hol az arányszám 8'64°/o-ról 4'25°/o-ra esett; jelentékeny volt még a csökkenés a Duna-Tisza közén, 2'05°/o-ról 1'30°/o-ra s a Tisza jobb partján 7'76°/o-ról 4'51°/o-ra, legcsekélyebb pedig Erdélyben 30'66°/o-ról 25'28°/o-ra.

Az országos átlaggal szemben a legnagyobb arányu a tavaszi buza termelése Erdélyben az összes buzaterület 25'28°/o-val, azután a Duna bal partja 4'35°/o-al s a Tisza bal partja 4'25°/o-al, a legkisebb arányu pedig a Duna jobb partján 1'23 és a Duna-Tisza között 1'30°/o-al.

A Drávántúl 1885-ben az összes buzaterület 4'93°/o-a volt tavaszi buza, 1892-ben Szerém megye akkori kivételesen nagy tavaszi buzaterülete daczára csak 4'40°/o.

E nagymérvű csökkenés oka aligha kereshető másban, mint hogy a tavaszi buza átlagtermése az őszi mögött úgy mennyiségre, mint minőségre, majd mindig elmarad; hogy sikerültéhez

igen kedvező tavasz szükséges, végül, hogy más tavaszi termé-nyeink magasabb és biztosabb hasznot adnak.

Legfontosabb kenyérterményünknek, a *buzának átlagos termése* az évek során át tetemes hullámzást mutat; a hektáronkénti átlagos termés őszi búzából az anyaországban 1882-ben volt a legnagyobb, 18'93 hliter és 1873-ban a legkisebb, 6'59 hliter, míg a tavaszi búzáé 14'65 hliter (1882) és 5'15 hliter (1876) között ingadozott. A társországok átlagos termései messze elmaradnak az anyaországi mögött; 1885. óta legjobb termésük volt őszi búzából 1890-ben, 12'75 hliter, tavaszi búzából 1892-ben 9'74 hliter, leggyengébb pedig őszi búzából 9'69 hliter 1889-ben, tavaszi búzából pedig 1891-ben 6'71 hliter hektáronként.

A tavaszi buza átlagos termése egyáltalán mindig jelentékenyen elmarad az őszi mögött, a különbség 0'30 hliter és 6'53 hliter között ingadozik; az utolsó két évben is több mint negyedik hektoliter volt a különbözet.

Az utolsó két év igen jó buzatermést adott, az egész Magyarbirodalomban több mint 16 hliter hektáronként. Kiválóan jó termése volt mindkét évben a Tisza-Maros szögének, továbbá a Duna jobb partjának; kevésbé kedvező, de még mindig átlagon felüli 1891-ben a Tisza bal partjának, az átlag körül a Duna-Tisza közének, némileg ez alatt a Duna bal partjának, — Erdély és a Tisza jobb partja jelentékenyen az átlagon alul maradtak; 1892-ben a Tisza bal partja maradt jelentékenyen az országos átlag megett. Az átlagos termések e két évben jobbára a talajminőség szerint alakultak, a jobb talaju országrészek nagyobb, a gyengébb talajuak gyengébb átlagos termést mutattak fel.

A társországok átlagtermése, bár itt is középen felüli volt, még leggyengébb országrészünket, Erdélyt vagy a Tisza jobb partját sem birta megközelíteni egyik évben sem; a miben azonban nem lehetetlen, hogy része van az eltérő alapon eszközölt adatgyűjtésnek is.

A tavaszi buza csak az 1891. évben és csakis a Duna jobb partján multa felül az őszi átlagos termését, de csak 0'46 hliterrel, míg másutt mindig elmaradt, sőt 1892-ben leginkább épen a Duna jobb partján, a mikor ott 5'38 hliter volt a hektáronkénti különbözet.

Az országrészek átlagos termései nem mutatnak fel igen nagy eltéréseket, a mi oly normális két évben, mint a milyen az 1891-iki és 1892-iki volt, természetes is, különösen a buzatermésnél, a melyhez mindenütt a legjobb termőerejű földeket szokás felhasználni s ily jó földek minden országrészben bőven található; ha azonban az egyes megyéket vesszük, az eltérések s ennél fogva a végletek már nagyobbak; ennek feltüntetéseül közöljük a maximális és minimális termésű megyéket.

Hektáronként legmagasabb átlagtermés volt hektoliterben

a) az anyaországban
1891-ben

Őszi buza		Tavaszi buza	
Sopron	25'82	Sopron	22'96
Szeben	20'82	Baranya	21'15
Bihar	20'56	Bars	19'60
Brassó	20'01	Zólyom	18'32
Moson	20'00	Nógrád	18'20
Baranya	19'46	Brassó	17'44
Nógrád	19'08	Vas	17'38
Arad	18'97	Fogarás	17'29
Temes	18'84	Krassó-Szörény	17'09

b) a társországokban

Őszi buza		Tavaszi buza	
Verőcze	14'13	Szerém	10'11
Szerém	13'39	Pozsega	9'71
Pozsega	12'32	Verőcze	9'86

Hektáronként legmagasabb átlagtermés volt hektoliterben

a) az anyaországban
1892-ben

Őszi buza		Tavaszi buza	
Brassó	20'32	Brassó	20'53
Csik	19'63	Győr	19'71
Temes	19'48	Üng	19'62
Torontál	19'16	Észtergom	19'32
Győr	18'97	Szepes	18'00
Somogy	18'93	Pozsony	17'89
Sopron	18'90	Békés	17'89
Nyitra	18'72	Sopron	17'82
Tolna	18'44	Bács-Bodrog	17'25

b) a társországokban

Őszi buza		Tavaszi buza	
Verőcze	13'90	Szerém	11'26
Szerém	13'40	Modrus-Fiume	8'93
Pozsega	11'36	Pozsega	8'23

Hektáronként legkisebb átlagtermés volt hektoliterben

a) az anyaországban

1891-ben

Őszi buza		Tavaszi buza	
Árva	3'47	Árva	3'38
Liptó	6'09	Liptó	6'05
B.-Naszód	6'80	Kis-Küküllő	8'01
Kis-Küküllő	8'57	Maros-Torda	8'28
Turócz	8'66	B.-Naszód	8'65
Szolnok-Doboka	9'42	Udvarhely	8'66
Zemplén	9'91	Zemplén	9'78
Udvarhely	9'92	Csongrád	10'45

b) a társországokban

1891-ben

Őszi buza		Tavaszi buza	
Zágráb	6'47	Zágráb	5'78
Modrus-Fiume	6'54	Belovár-Kőrös	5'90
Likai-Krbava	6'83	Lika-Krbava	6'36

Buzát nagy területen és nagy arányban termelő vármegyéknek jóformán mindegyike benne van a magas átlagos termések sorozatában; ha valamelyik kimaradt is, annak termése az országos átlag körül mozgott. Sajátságos tünemény azonban az, hogy a gyengébb talajú s kedvezőtlenebb éghajlatu vármegyék némelyike mindkét évben magas átlagokkal szerepel, így Brassónak 1892-ben ugy őszi, mint tavaszi búzából hektáronként az egész országban legjobb termése s 1891-ben is magas átlaga volt; Szeben, Ung, Csik, Háromszék, Szepes, Zólyom vármegyék is magas átlagokat mutatnak fel; a mennyiben e jelenségek a gazd. tudósítók esetleges optimisztikus jelentéseire nem vezethetők vissza, fel kell tételeznünk, hogy e vármegyékben a völgyekben fekvő legjobb földeket használják fel buzatermelésre.

A kis átlagtermésű vármegyék között legészakibb fekvésű vármegyéink, Árva, Liptó, Turócz, Sáros állanak legelől.

A Drávántúli vármegyék általán alacsony termésátlagokkal

Hektáronként legkisebb átlagtermés volt hektoliterben

a) az anyaországban

1892-ben

Őszi buza		Tavaszi buza	
Liptó	5'22	Árva	5'44
Árva	5'25	Liptó	5'67
Ugoesa	9'66	Udvarhely	8'64
Szilágy	10'80	Sáros	9'04
Hajdu	12'56	Hajdú	9'39
Turócz	12'84	Csongrád	9'44
Nógrád	12'97	Szolnok-Doboka	9'58
Sáros	12'98	Bihar	9'66

b) a társországokban

1892-ben

Őszi buza		Tavaszi buza	
Modrus-Fiume	6'46	Varasd	6'01
Zágráb	7'75	Zágráb	6'72
Varasd	8'47	Verőcze	7'11

birnak; e gyenge terméseket nem lehet a talaj vagy éghajlati viszonyok mostohaságának tulajdonítani, hisz közismeretű dolog, hogy a szlavon megyék talaja egyenértékű alföldünk televényével hanem részben a föld kezdetleges megmivelési viszonyainak, részben pedig kétségkívül a valóságosan aluli termést jelező jelenségeknek.

Minőségre nézve az utolsó két évi buzatermésünk a közepesek közé tartozott; az őszi buza hektoliterenkénti átlagsúlya mindkét évben 77 kgramm, a tavaszié 1891-ben 75'3, 1892-ben pedig 75'2 kilogramm volt; minőségre legjobb őszi búzája volt 1891-ben Brassónak, hektoliterenként 80 kgr., Temes és Torontálnak 78's, Szeben és Háromszéknek 78'7 kgram, 1892-ben pedig Nógrádnak 80'4, Abauj-Torna s Liptónak 80'0 kgr.; de ez adatok nem tarthatnak sok megbízhatóságra igényt. A társországok nem rendelkeznek a súlyra vonatkozó stat. adatokkal.

Buzatermésünk métermázsákban következő volt:

Év	Összes termés, métermázsza			Hektoliterenkénti átlag kgram		
	Őszi buza	Tav. buza	Együtt	Őszi buza	Tav. buza	Együtt
1883	23,480.830	1,408.181	24,889.011	78'0	78'0	78'0
1884	27,248.082	1,474.262	28,722.344	76'1	76'0	76'0
1885	29,697.940	1,411.110	31,109.050	77'7	75'7	77'6
1886	27,207.785	1,172.066	28,379.851	78'4	75'0	78'3
1887	39,485.673	1,397.161	40,882.834	79'7	74'7	79'6
1888	36,283.077	1,548.126	37,831.203	79'1	76'2	79'0
1889	24,301.843	934.043	25,235.886	76'7	73'6	76'6
1890	39,899.387	1,219.702	41,119.389	78'8	74'8	78'7
1891	36,380.022	1,391.850	37,771.872	77'0	75'3	77'0
1892	37,293.741	1,353.872	38,647.613	77'0	75'2	76'9

A buza minőségi súlya az utolsó két évben tetemesen elmaradt; az egész tíz évi időszak alatt csak két évben, 1884. és 1889-ben volt silányabb minőségű búzánk, mint az utolsó két évben. A tíz év folyamán a tavaszi buza egyetlenegyszer sem

multa felül az ősziét, 1883-ban egyezett vele, a többiben mindig mögötte maradt, különösen 1887-ben, a mikor hektoliterenként 5 kgrammal volt könnyebb.

2. T ö n k ö l y .

Igen csekély jelentőségű kenyérnövénye hazánknak a tönköly; az egész Magyarbirodalomban alig néhány ezer hektáron termelik, és pedig valamivel jelentékenyebben a Dráván túl, mint

azon innen, hol 1892-ben 32 vármegye nem is termesztette; termelési viszonyai 1881 óta következőleg alakultak:

Országgrész	Év	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %	Termett hektoliter	
				összesen	átlag egy hektáron
I. Magyarország					
a) Duna bal partja.	1881—1885	645	0'06	10.876	16'86
	1886—1890	425	0'04	6.725	15'82
	1891	650	0'06	6.906	10'62
	1892	424	0'04	4.587	10'82
b) Duna jobb partja.	1881—1885	345	0'02	4.492	13'02
	1886—1890	860	0'05	13.862	16'12
	1891	697	0'04	11.438	16'41
	1892	709	0'04	12.479	17'60
c) Duna-Tisza köze.	1881—1885	154	0'01	1.846	11'99
	1886—1890	341	0'02	4.349	12'75
	1891	10	0'00	125	12'50
	1892	661	0'04	8.202	12'41
d) Tisza jobb partja.	1881—1885	355	0'05	5.149	14'50
	1886—1890	511	0'06	7.506	14'69
	1891	855	0'10	16.215	18'96
	1892	760	0'08	9.897	13'02
e) Tisza bal partja.	1881—1885	171	0'01	2.379	13'91
	1886—1890	675	0'05	10.493	15'54
	1891	111	0'01	1.475	13'29
	1892	76	0'00	1.897	24'96

Országgrész	Év	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %	Termett hektoliter	
				összesen	átlag egy hektáron
f) Tisza-Maros szöge.	1881—1885	502	0'08	7.886	15'71
	1886—1890	132	0'01	1.715	12'99
	1891	134	0'01	2.136	15'94
	1892	6	0'00	75	12'50
g) Erdély	1881—1885	1.347	0'13	19.045	14'44
	1886—1890	856	0'08	13.968	16'32
	1891	648	0'06	7.805	12'04
	1892	446	0'04	7.295	16'36
Magyarország	1881—1885	3.519	0'03	51.673	14'68
	1886—1890	3.800	0'03	58.618	15'43
	1891	3.105	0'08	46.100	14'85
	1892	3.082	0'03	44.432	14'42
II. Fiume és kerülete adatai nincsenek					
III. Horv.-Szlav.-ország	1881—1885	—	—	—	—
	1886—1890	6.930	0'57	68.555	9'89
	1891	6.346	0'57	50.698	7'99
A Szt.-István korona országai.	1881—1885	—	—	—	—
	1886—1890	10.730	0'09	127.173	12'43
	1891	9.451	0'09	96.798	10'24
1892	9.583	0'09	104.299	10'88	

Bár az utolsó 12 év alatt — az egész országot tekintve — termeltetése nagy átalakulást nem mutatott s nem is mutatható a termelés korlátolt volta mellett, némi csekély hanyatlást mégis észlelhetünk. Ez a hanyatlás statisztikai adatgyűjtésünk kezdete óta tart, mert 1869-ben az első hazai adatgyűjtés a magyar anyaországban 6.230 hektár tönkölyt mutatott ki, tehát az összes learatott terület 0 10⁰/o-án termeltetett.

Az egyes országrészeket tekintve, nagyon szembetűnő a hullámzás. Egyes országrészeknél még némi állandóságot látunk, így a Duna bal partján és némileg a jobb parton, ellenben a Tisza bal partján és a Tisza-Maros szögén fokozatosan a minimumig csökkent, a Duna-Tisza közén és a Tisza jobb partján hol fel-, hol lefelé hullámzik úgy az abszolút, mint az arányszám is, míg Erdély határozott csökkenést mutat.

Mint fentebb említettük, 1892-ben 32 vármegye egyáltalán nem termelt tönkölyt, a többinek nagy része szintén kis területen; legjelentékenyebb területen Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye

Év	termelt métermázs	egy hektoliter súlya kilogr.
1883	29.812	80'0
1884	35.206	67'5
1885	42.310	73'2
1886	55.148	73'8
1887	40.753	73'9

A hektoliterenként kimutatott súlyok aligha felelnek meg a valóságnak, így különösen az 1883. és 1888. évi nagy minőségi

429 hektáron, Abauj-Torna 262 hektáron és Zemplén 258 hektáron.

A Dráván túl a tönköly termesztése úgy absolute mint viszonylag sokkal jelentékenyebb, így Lika-Krbava vármegye 1892-ben 3.772 hektáron összes learatott területe 5'76⁰/o-át, Modrus-Fiume pedig 1.102 hektáron (1'43⁰/o), Zágráb megye 1.418 hektáron (0'72⁰/o) termelt, míg Belovár-Kőrös és Verőcze megyék éppen nem, Szerém és Varasd alig néhány hektáron.

Ez a gabonanövény nem ad magas átlagterméseket, többnyire valamennyi kenyérnövényünk mögött marad. Termése az utolsó két évben közepes volt, úgy az anyaország, mint a társországokban. Az utóbbiban a hektáronkénti átlagtermés itt is alacsonyabb, mint az anyaországban.

A tönköly hektoliterenkénti súlya majdnem azonos az árpáéval; az anyaország adatai szerint 1891-ben egy hliter átlagos súlya 65'0, 1892-ben pedig 63'6 kilogramm volt.

A métermázsákban termés 1883 óta a következő volt:

Év	termelt métermázs	egy hektoliter súlya kilogr.
1888	34.735	77'3
1889	47.219	72'3
1890	38.250	72'2
1891	29.972	65'0
1892	28.253	63'6

súly, a mely az előbbi évben a buzáét is felülmulta, bizonyára az adatgyűjtők tudatlanságából kifolyólag lett oly magasnak kimutatva.

3. Kétszeres.

A tönkölynél jóval fontosabb, bár jelentőségéből szintén folyvást veszít gabonanem a kétszeres, vagyis a rozsszal vegyesen vetett buza. A keverés természetesen nem általánosan megállapított arány szerint történik, hanem majd a buza, majd a rozs bir túlnyomósággal; a Dráván túl azonban nemcsak e két kenyérterményt, hanem az árpát, sőt a zabot is keverik és pedig a buzát rozsszal vagy tönkölyvel, a tönkölyt pedig zabbal vagy árpával, ennek folyamánaképpen ott a kétszeres mint tavaszi növény is műveltetik.

Mikor még a házi szükséglet kielégítése volt a termelés fő célja, a kétszeres termesztése hasonlíthatatlanul nagyobb jelentőségű s terjedelmű volt, mert lisztje népünk izlésének jobban

megfelelt, mint a tisztán buza vagy rozsliszt, de termése is, különösen északon, hol a tél fagya gyakran kockára tette a buzatermést, biztosítva volt a hidegnek jobban ellentálló rozs keverése által; mióta azonban a piac számára való termelés jutott túlsúlyra, a kétszeres termesztése, mint nem piac képes árúé, csökkenni kezdett, mint azt adatgyűjtésünk is tanúsítja; 1869-ben az anyaországban még tekintélyes területéről, 353.244 hektárról aratták, 1892-ben azonban már csak 142.275 hektárról, az összes learatott területnek alig másfél százalékáról.

A kétszeres termesztése az utolsó 12 év alatt következőleg alakult:

Ország rész	Év	Learatott terület hektárokbán	Az összes learatott terület %-a	Termelt	
				összesen	Átlag hektáronként
Hektoliter					
I. Magyarország.					
a) Duna bal partja.	1881—1885 ...	7.401	0'72	112.111	15'15
	1886—1890 ...	5.689	0'54	76.738	13'48
	1891	5.268	0'49	68.773	13'05
	1892	4.516	0'41	70.953	15'72
b) Duna jobb partja.	1881—1885 ...	19.523	1'10	325.121	16'65
	1886—1890 ...	18.233	0'97	297.849	16'34
	1891	16.576	0'86	262.155	15'82
	1892	15.195	0'77	248.447	16'35
c) Duna-Tisza köze.	1881—1885 ...	40.920	2'35	552.454	13'50
	1886—1890 ...	35.200	1'98	524.120	14'89
	1891	27.752	1'57	322.317	11'61
	1892	27.288	1'47	375.967	13'78
d) Tisza jobb partja.	1881—1885 ...	7.086	0'89	115.989	16'37
	1886—1890 ...	7.276	0'87	92.514	12'71
	1891	7.168	0'84	90.669	12'65
	1892	6.963	0'77	100.870	14'50
e) Tisza bal partja.	1881—1885 ...	42.790	3'43	610.616	14'28
	1886—1890 ...	42.022	3'12	628.831	14'96
	1891	39.885	2'82	686.465	17'21
	1892	40.303	2'77	626.581	15'54

MEZŐGAZDASÁG.

Ország rész	Év	Learatott terület hektárokbán	Az összes learatott terület %-a	Termelt	
				összesen	Átlag hektáronként
Hektoliter					
f) Tisza-Maros szöge.	1881—1885 ...	38.445	2'67	578.924	15'06
	1886—1890 ...	32.469	2'14	518.886	15'98
	1891	28.182	1'74	486.343	17'26
	1892	23.257	1'42	445.218	19'14
g) Erdély	1881—1885 ...	41.194	4'07	573.044	13'91
	1886—1890 ...	31.677	3'03	431.220	13'61
	1891	26.173	2'43	361.718	13'82
	1892	24.753	2'24	354.545	14'32
Magyarország össz.	1881—1885 ...	197.359	2'18	2,868.259	14'53
	1886—1890 ...	172.567	1'82	2,570.158	14'89
	1891	151.004	1'54	2,278.440	15'09
	1892	142.275	1'42	2,222.581	15'62
II. Fiumeváros és kerülete. adatai nincsenek.					
III. Horvát-Szlavonország.	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	64.417	6'05	860.321	13'35
	1891	59.760	5'34	779.658	13'05
	1892	59.162	5'18	800.847	13'54
A Szt.-István korona országai	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	236.984	2'24	3,430.479	14'48
	1891	210.764	1'93	3,058.098	14'59
	1892	201.437	1'80	3,023.428	15'01

A csökkenés szembeüő: nincs év, nincs országrész, a melynél akár abszolút, akár relativ számban emelkedést látnánk!

Az anyaországban 12 év előtt relative a legnagyobb területen Erdély termelt kétszerest, azután a Tisza bal partja, a Tisza-Maros szöge s Duna-Tisza köze, míg a Duna két partja s a Tisza jobb partja már akkor is csak csekély mértékben; azóta Erdélyben a termelés nagyot csökkent és az első helyre a Tisza bal partja jutott, míg a Duna-Tisza köze s a Tisza-Maros szöge egyenlő arányban termelik; általában inkább a keleti országrészek terménye, míg a nyugatiakban a rozs lép helyébe.

Vármegye	1891-ben	1892-ben
Bihar	24.530 hektár	24.825 hektár
Arad	13.164 »	11.662 »
Pest-Pilis-S. K.-Kun	11.292 »	11.004 »
Baranya	8.693 »	7.827 »

mig a legszélső felvidék, így Árva, Turócz, Zólyom, Liptó, Szepes, Ung, Máramaros, továbbá Erdélyben Besztercze-Naszód és Fogaras megyék alig közelítik meg a 100 hektárt.

Viszonylag Bihar áll legelő a kétszeres termelésében, 1892-ben összes learatott területe 6'44⁰/₀-val, azután Udvarhely 5'89, Szilágy 5'06, Arad 4'86, Kis-Küküllő 4'42 és Baranya 4'05⁰/₀-kal, mindenütt a rozs rovására; leghátul állanak pedig, a fenti vármegyéktől eltekintve, a dunamenti megyék egyrésze, így Fejér learatott területe 0'39, Komárom 0'91, Győr 0'96⁰/₀-kal, továbbá Békés 0'22 és Csongrád 0'61⁰/₀-kal; ezeknél a megyéknél viszont a többi kenyérnövény, de különösen a buza emelkedik a túlsúlyra.

A kétszeres elég magas termést ad, általában nagyobb mint a rozs; adatgyűjtésünk megkezdése óta legmagasabb volt a termése 1887-ben, a mikor hektáronként 17'24 hektoliter

A Dráván túl, mint már említettük, a kétszeres, a rozs rovására sokkal nagyobb arányban természetik, de itt is csökkenő az irányzat, habár nem oly mértékben, mint a Dráván innen; ott Szerém vármegye 1892-ben 34.281 hektáron, learatott területe 12'35⁰/₀-án, Verőcze 13.537 hektáron (8'32⁰/₀-on), Lika-Krbava 7.707 hektáron (11'78⁰/₀-on) természetik, ellenben a rozstermelés ugyane megyékben egészen minimális; a három hegyes dráván-túli vármegye, Varasd, Belovár-Kőrös és Zágráb, viszont alig néhány hektáron természetik a kétszerest.

A Dráván innen egy vármegye sem termeli oly nagy területen, mint a Dráván túl Szerém; legtöbb kétszerest természetik az anyaországban 1891-ben és 1892-ben:

Vármegye	1891-ben	1892-ben
Bács-Bodrog	7.229 hektár	6.235 hektár
Temes	6.013 »	5.554 »
Szilágy	5.150 »	4.853 »
Torontál	5.563 »	2.620 »

hozott, míg a minimumra 1876-ban szállott, 6'37 hektoliterre; a legutolsó két évben igen sikerült volt termése, jóval középen felüli, az anyaországban 1891-ben 15'09, 1892-ben pedig 15'62 hliter hektáronként, míg a társországokban tetemesen kisebb, hektáronként 13'05, illetőleg 13'54 hektoliter; — az 1892. év minden tekintetben kedvezőbb volt.

Különösen sikerült a kétszeres a Tisza-Maros szögén, továbbá a Duna jobb partján, ellenben mindkét évben nagyon elmaradt az országos átlag megett a Duna-Tisza közén; valamivel jobb, de még mindig az országos átlagon aluli volt a termés Erdélyben és a Tisza jobb partján, ebben a két legkedvezőtlenebb viszonyokkal bíró országrészben; a hektáronkénti legmagasabb és legalacsonyabb átlagtermésekkel a következő vármegyék bírtak:

Legmagasabb volt az átlagtermés, hektoliter

1891-ben		1892-ben	
Sopron	27'93	Győr	19'13
Háromszék	21'38	Bihar	19'06
Szeben	20'38	Moson	18'59
Csanád	20'09	Temes	18'33
Brassó	19'37	Arad	18'24
		Brassó	26'10
		Arad	20'17
		Esztergom	22'66
		Hont	20'35
		Győr	20'89
		Ung	19'85
		Zala	20'83
		Komárom	19'62
		Torontál	20'59
		Szepes	19'28

a) az anyaországban:

Legalacsonyabb volt az átlagtermés, hektoliter

1891-ben		1892-ben	
Turócz	4'50	J.-N.-Kún	9'82
Trencsén	7'43	Fejér	10'10
Zala	8'62	Liptó	10'19
B.-Naszód	8'76	P.-P.-Solt	10'28
Zemplén	9'78	M.-Torda	10'34
		Liptó	10'00
		K.-Küküllő	11'02
		Máramaros	8'43
		Turócz	10'00
		Trencsén	8'69
		Sz.-Doboka	10'77
		Sáros	8'80
		Gömör	10'83
		Osongrád	8'90
		Nógrád	10'93
		Liptó	10'00
		K.-Küküllő	11'02

b) A társországokban:

Verőcze	14'41	Pozsega	12'85	Pozsega	14'86	Verőcze	13'87
Szerém	13'70	Varasd	10'33	Szerém	14'13	L.-Krbava	10'96
		Verőcze	14'86	Verőcze	13'87	Modr.-Fiume	5'72
		Verőcze	13'87	Verőcze	13'87	Belov.-Kőrös	6'66
		Verőcze	13'87	Verőcze	13'87	Zágráb	5'30
		Verőcze	13'87	Verőcze	13'87	Belov.-Kőrös	8'02
		Verőcze	13'87	Verőcze	13'87	Zágráb	6'23
		Verőcze	13'87	Verőcze	13'87	L.-Krbava	8'59
		Verőcze	13'87	Verőcze	13'87	Modr.-Fiume	7'15
		Verőcze	13'87	Verőcze	13'87	Varasd	8'06

Jóllehet az 1892. év jelentékenyen kedvezőbb volt az előzőnél, — az átlagtermések még sem mutatnak oly nagy végleteket, jeléül annak, hogy a termés sokkal egyenletesebb volt. A maximális termésű megyék jobbára a Tisza-Maros szögében és a Dunán túl, a minimálisok az ország északi részében fekszenek, vegyesen az erdélyi vármegyékkel. A Dráván túl, mint minden terménynél, elől állanak a szlapon, hátul pedig a horvát vármegyék; a kétszerest nagyobb arányban termelő vármegyék

jobbára mind benn vannak a kedvezőbb termésűek sorozatában. — A kétszeres hektoliterenkénti átlagsúlya az anyaországban mindkét évben magasabb volt a rozsénál, 1891-ben 72'7, 1892-ben pedig 72'4 kilogramm; az átlagsúly különben megyénként nagyon hullámzik, egész 78 gramm maximumig.

A kétszeres összes termését métermázsákban és a hektoliterenkénti átlagot az alábbi táblázat tünteti fel:

Év	Összes termés mmázsa	Összes termés hkliterenkint	Év	Összes termés mmázsa	Összes termés hkliterenkint
1883	1,880.517	74'0	1888	2,036.393	73'8
1884	2,127.349	71'6	1889	1,454.866	72'2
1885	1,844.576	72'6	1890	1,886.247	74'0
1886	1,706.525	72'0	1891	1,657.345	72'7
1887	2,358.192	74'0	1892	1,609.650	72'4

A legutolsó két évben tehát a kétszeres minősége elég silány volt és csak az 1884. és 1889. évi birt kisebb súlyljal.

4. R o z s.

A buza mellett legfontosabb kenyérterményünk a rozs, mely, — a bevetett terület nagyságát tekintve, — a buza s a tengeri után a harmadik helyet foglalja el. E gabonanövény termelése is hanyatlóban van, bár nem oly nagy mértékben, mint a kétszeresé; 1871-ben 1,274.114 hektárról az összes learatott terület 16⁵¹/₁₀₀-áról arattatott; a maximumot 1,318.344 hektárral 1878-ban érte el; 1879-ben azután learatott területe nagyot csökkent, — azóta kis mértékben fel- és lehullámzik, viszonylagos terü-

leti csökkenése azonban 1871 óta folytonos. A társországokban, a hol különben is kisebb mértékben termelik, mint az anyaországban, szintén a csökkenő irányzat az uralkodó; itt az 1885. év 107.758 hektárjáról 97.689 (1892-ben) hektárig csökkent a területe.

A rozs termelési viszonyait, az utolsó 12 évről, az alábbi táblázat tünteti fel:

Ország-rész	É v	Learatott hektár			Az összes leara- tott terület %			Termett hektoliter			Termett átlag egy hektáron		
		Őszi rozs	Tav. rozs	Összesen	Őszi rozs	Tav. rozs	Össz.	Őszi rozs	Tav. rozs	Összesen	Őszi rozs	Tav. rozs	Össz.
I. Magyarország.													
a) Duna bal partja	1881—1885 ...	168.279	6.884	175.163	16'44	0'64	17'08	2,611.037	89.145	2,700.182	15'52	12'95	15.42
	1886—1890 ...	171.225	6.276	177.501	15'89	0'60	16'49	2,417.194	69.509	2,486.703	14'12	11'08	14'01
	1891 ...	156.313	7.045	163.358	14'43	0'65	15'08	1,693.540	68.888	1,762.428	10'83	9'78	10'73
	1892 ...	161.490	5'969	167.459	14'55	0'54	15'09	2,396.533	76.535	2,473.068	14'84	12'82	8'80
b) Duna jobb partja	1881—1885 ...	288.702	7.422	296.124	16'29	0'42	16'71	4,081.854	105.057	4,186.911	14'11	14'15	14'14
	1886—1890 ...	298.448	6.658	305.106	15'75	0'35	16'10	4,570.541	87.639	4,658.180	15'31	13'16	15'27
	1891 ...	280.389	5.594	285.983	14'45	0'29	14'74	3,680.804	80.757	3,761.561	13'12	14'44	13'15
	1892 ...	302.822	4.785	307.607	15'37	0'24	15'61	4,749.176	67'985	4,817.161	15'68	14'21	15'66
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 ...	191.949	3.268	195.217	10'99	0'19	11'18	2,318.461	35.538	2,353.999	12'08	10'87	12'06
	1886—1890 ...	193.832	4.349	198.181	10'91	0'22	11'13	2,425.332	32.094	2,457.426	12'51	7'38	12'40
	1891 ...	172.704	913	173.617	9'55	0'05	9'60	1,795.424	12.048	1,807.472	10'40	13'20	10'41
	1892 ...	195.071	1.950	197.021	10'49	0'10	10'59	2,663.634	26.438	2,690.072	13'65	13'56	13'65
d) Tisza jobb partja	1881—1885 ...	123.867	5.406	128.773	15'48	0'68	16'16	1,742.093	69.875	1,811.968	14'12	12'93	14'07
	1886—1890 ...	122'627	5.439	128.066	14'56	0'64	15'20	1,569.579	58.668	1,628.247	12'80	10'79	12'71
	1891 ...	123.498	5.632	129'130	14'50	0'66	15'16	1,429.311	56.671	1,485.982	11'57	10'06	11'51
	1892 ...	125.785	6.027	131.812	13'92	0'67	14'59	1,659.903	74.107	1,734.010	13'20	12'30	13'16
e) Tisza bal partja	1881—1885 ...	143.168	6.853	150.021	11'50	0'55	12'05	1,866.603	81.235	1,947.838	13'04	11'85	12'98
	1886—1890 ...	146.857	5.611	152.468	10'90	0'42	11'32	1,943.848	63.545	2,007.393	13'24	11'33	13'17
	1891 ...	151.594	5.724	157.318	10'71	0'41	11'12	2,313.231	63'640	2,376.871	15'26	11'12	15'11
	1892 ...	169.073	4.938	174.011	11'60	0'34	11'94	2,462.175	53'299	2,515.474	14'56	10'79	14'46
f) Tisza-Maros szöge	1881—1885 ...	30.149	2.800	32.949	2'10	0'19	2'29	414.396	37.690	452.086	13'74	13'46	13'72
	1886—1890 ...	25.714	3.299	29.013	1'70	0'22	1'92	380.777	41.745	422.522	14'81	12'65	14'56
	1891 ...	21.832	3.374	25.206	1'35	0'15	1'50	320.388	36 077	356.465	14'68	15'20	14'73
	1892 ...	23.818	2.910	26.728	1'45	0'18	1'63	393.088	47.757	440.845	16'50	16'41	16'50
g) Erdély	1881—1885 ...	115.923	7.966	123.889	11'45	0'78	12'23	1,626.086	105.281	1,731.367	14'03	13'22	13'98
	1886—1890 ...	107.119	6.626	113.745	10'25	0'63	10'88	1,608.159	89.001	1,697.160	15'01	13'43	14'92
	1891 ...	93.865	6.597	100.462	8'73	0'61	9'34	1,514.185	99.910	1,614.095	16'13	15'14	16'07
	1892 ...	94.949	6.185	101.134	8'65	0'56	9'21	1,616.976	98.920	1,715.896	16'99	15'99	16'93
Magyarország összesen.													
1881—1885 ...	1,061.537	40.599	1,102.136	11'75	0'45	12'20	14,660.530	523.821	15,184.351	13'81	12'90	13'78	
1886—1890 ...	1,065.822	38.258	1,104.080	11'22	0'40	11'62	14,915.430	442.201	15,357.631	14'00	11'56	13'91	
1891 ...	1,000.195	33.879	1,034.074	10'21	0'34	10'55	12,746.883	417.991	13,164.874	12'74	12'34	12'73	
1892 ...	1,073.008	32.764	1,105.772	10'71	0'32	11'03	15,941.485	445.041	16,386.526	14'86	13'58	14'83	
II. Fiume város és kerülete. adatai nincsenek													
III. Horvát-Szlavonors.													
1881—1885 ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1886—1890 ...	100.966	5.029	105.995	9.49	0'47	9'96	1,034.919	41.735	1,076.654	10'25	8'30	10'16	
1891 ...	93.569	4.897	98.466	8.36	0'44	8'80	724.073	32.954	757.027	7'74	6'73	7'69	
1892 ...	92.585	5.104	97.689	8'11	0 45	8'56	844.386	38.821	883.207	9'12	7'61	9'04	
Magyarbirodalom.													
1881—1885 ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1886—1890 ...	1,166.788	43.287	1,210.075	11'05	0'41	11'46	15,950.349	483.936	16,434.285	13'67	11'18	13'68	
1891 ...	1,093.764	38.776	1,132.540	10'02	0'36	10'38	13,470.956	450.945	13,921.901	12'31	11'63	12'29	
1892 ...	1,165.593	37.868	1,203.461	10'43	0'33	10'76	16,785.871	483.862	17,269.733	14'40	12'78	14'36	

Mint az egész országban, az egyes országrészeknél is, kivétel nélkül feltaláljuk a csökkenő irányt, a mely legszembeötlőbb Erdélyben, hol az arányszám 3⁰/₁₀₀-kal csökkent az 1881—1885. évek átlagával szemben és a Duna bal partján, a hol 2⁰/₁₀₀-kal. Az abszolút számok 1892-ben az előző évvel szemben minden országrésznél némi csekély emelkedést tüntetnek fel, — a viszonylagos számok is magasabbak, Erdélyt és a Tisza jobb partját kivéve — de ez az emelkedés. — tekintve az előző évek irányzatát — csak múlt természetű lehet annál is inkább, mivel az emelkedés egyik oka, amint adatainkból is kitűnik, az, hogy 1892-ben az elemi csapások 24 ezer hektárral kevesebb rozsvetést pusztítottak el, mint az előző évben.

A termelésben elől áll az ország nyugati része s a felvidék, a melynek lakossága nagy részben rozskenyérrel táplálkozik, ezenfelül még a Tisza bal partja mulja felül az országos átlagot, a hol a sok rozst termelő homokos Szabolcs és Bihar szökteti fel az arányszámot; Erdély, a mely az 1881—1885. évek átlagában még az országos átlag felett állt, most már nagyon elmarad, míg a Tisza-Maros szöge alig valami kis rozstot termeszt.

A rozs a zord hegyvidék, továbbá a homoktalaj kenyérnövénye. Az alábbi táblázat a rozst abszolút és relatív számokban legnagyobb és legkisebb mértékben termelő vármegyéket tünteti fel:

Legnagyobb területen termeltek rozso hektáron

			a) a z a n y a o r s z á g b a n :						Legkisebb területen termeltek rozso hektáron						
1882-ben	1891-ben	1892-ben	1882-ben	1891-ben	1892-ben	1882-ben	1891-ben	1892-ben	1882-ben	1891-ben	1892-ben				
Pest-P.-Solt	138.427	128.244	145.037	Nyitra ...	56.487	44.265	49.492	B.-Naszód ...	769	315	330	Békés ...	766	2.512	2.397
Szabolcs ...	72.459	71.142	76.292	Somogy ...	43.932	42.991	47.789	Csanád ...	2.010	1.735	1.264	Szeben ...	3.026	3.063	2.417
Vas ...	55.335	54.210	58.837	Bihar ...	26.474	31.993	40.496	Árva ...	1.042	1.323	1.642	Liptó ...	2.243	2.899	2.768
Zala ...	54.980	48.805	55.769	Zemplén ...	30.239	32.570	34.418	Máramaros	1.653	2.316	1.656	Kis-Küküllő ...	6.707	3.198	2.774

b) a t á r s o r s z á g o k b a n :

Bel.-Kőrös ...	—	35.343	35.014	Verőcze ...	—	14.335	13.888	Szerém ...	—	2.779	2.593	Modr.-Fiume ...	—	4.746	4.913
Zágráb ...	—	16.261	16.815	Varasd ...	—	10.919	10.666	L.-Krbava ...	—	3.361	3.150	Pozsega ...	—	10.722	10.650

Az anyaország legtöbb rozso termelő nyolcz megyéje 1892-ben 508.130 hektárral az ország összes rozsterületének 45⁹⁷/₁₀₀-át képviselte; sajátságos, hogy a rozso kis területen termelő vár-

megyék csaknem mindegyikénél 1882-vel szemben csökkenés, a nagy termelőknél pedig kisebb-nagyobb emelkedés mutatkozik.

Viszonylag legnagyobb területen termeltetett az összes learatott terület %-ában

a) az anyaországban

Vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	Vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Csik ...	34'57	36'43	35'52	Háromszék ...	24'54	22'60	22'93
Szabolcs ...	35'29	29'62	30'06	Vas ...	23'99	21'73	22'72
Pest-Pilis-S.	26'86	24'69	27'33	Nógrád ...	26'23	22'86	20'42
Zala ...	29'67	23'49	25'65	Zólyom ...	21'98	17'78	19'70
Fogaras ...	28'96	21'33	23'94	Abauj-Torna	23'24	19'39	19'48
Turóc ...	21'12	23'60	23'93	Veszprém ...	19'47	18'70	19'07

b) a társországokban

Belov.-Kőrös ...	—	22'65	22'33	Varasd ...	—	11'78	11'54
------------------	---	-------	-------	------------	---	-------	-------

Absolute legelő áll — viszonylag is az elsők közé tartozik — a két nagy, sok homoktalajjal bíró vármegye, Pest és Szabolcs, azután vegyesen a nyugat és a felvidék vármegyéi, közben egy-egy magasan fekvő, silányabb talajú erdélyi vármegyével; hátul állanak az aldunai nagy buzatermelő vármegyék, továbbá Erdély több oláh lakosságú tengeri-termelő megyéje; közöttük van Árva és Liptó, a melyeknek főterményét a zab és a burgonya képezik, míg a többi termény mind alárendelt szerepet játszik; a tíz év előtti arányszámokkal szemben, a rozso csökkenő termelési irányához képest, jobbra mindenütt csökkenést, — néhol, így: Szabolcs, Zala, Fogaras, Nógrád, Abauj-Torna megyéknél igen jelentékeny, — látunk.

Az egész Magyarbirodalomban túlnyomó részben az őszi rozso termeszti, tavaszt csak szórványosan, leginkább a hegyvidéken; így az egész felvidék és Erdély magasabb arányszámot mutatnak az országosnál, a többi országrész azonban igen csekélyt; néhány vármegyénk, így 1892-ben Csongrád és Háromszék, tavaszi rozso egyáltalán nem is természetnek; mindamelllett a tavaszi rozso termelése terjed, 1871-ben összesen csak 25³ ezer, 1892-ben már 32⁸ ezer hektárról arattatott, a viszonylagos számok azonban nem tüntetnek fel növekedést, hanem csökkenést azon okból, mivel a szántóföld és a bevetett terület nagyobb arányban terjeszkedett mint a tavaszi rozso termelése.

A rozso termésátlagai a buzánál alacsonyabbak, részben azért, mert egyáltalán a kevésbé jó talajú vidékeken természet-

Viszonylag legkisebb területen termeltetett az összes learatott terület %-ában

a) az anyaországban

Vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	Vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Beszt.-Naszód	1'68	0'71	0'72	Máramaros ...	2'96	3'84	2'38
Torontál ...	1'33	0'80	0'85	Arad ...	3'29	1'77	2'42
Csanád ...	1'54	1'28	0'93	Krassó-Sz. ...	2'18	2'56	2'46
Békés ...	0'34	1'04	0'96	Jász-N.-Kun	2'54	3'37	3'16
Bács-Bodrog	1'44	0'93	1'19	Árva ...	2'66	3'13	3'78
Temes ...	3'97	2'11	2'33	Szeben ...	5'65	5'22	4'06

b) a társországokban

Szerém ...	—	1'05	0'93	Lika-Krbava ...	—	5'23	4'82
------------	---	------	------	-----------------	---	------	------

tik, részben pedig, — mert a jobb talajú vidékeken csak a rozsobb földeket szánják a rozso termesztésére; az őszi rozso hektáronkénti átlagos termése legnagyobb volt az anyaországban 1882-ben 16³⁶ hliter, — tehát elég messze állt a buzáé megett a legkisebb pedig 1873-ban 4⁹² hliter; a tavaszi rozso legnagyobb termést adott szintén 1882-ben, hektáronként 15⁵¹ hlitert, legkisebbet 1873-ban, 5⁷¹ hlitert. A társországoknál, — különben is rövidebb időre terjedvén adatgyűjtésünk, — kisebbek a végletek; itt a maximumot az őszi rozso 1886-ban érte el, 11⁰⁹ hliterrel, a tavaszi pedig 1888-ban 8⁷⁷ hliterrel, a minimumot mindkét válfaj 1891-ben 7⁷⁴, illetőleg 6⁷³ hektoliterrel. Mint a buzánál, úgy a rozsonál is a tavaszi termésátlaga rendszerint az őszié mögött áll.

Az 1891. év termése az anyaországban közepes, a társországokban határozottan rossz volt; az 1892. év a Dráván innen középen felüli, azon túl némileg a középen aluli volt.

A Dráván innen mindkét évben Erdély dicsekedhetett a legjobb rozso terméssel, azután még 1891-ben a Tisza bal partja s a Tisza-Maros szöge, 1892-ben pedig ugyanezekon kívül még a Duna jobb partja, 1891-ben a Duna-Tisza közének és a felvidék két országrészének mindkét évben jóval középen aluli termése volt. Tájékoztatásul még az 1891-dik és 1892-dik évi vármegyeenkinti maximális és minimális terméseket soroljuk el.

Legnagyobb volt a hektáronkénti átlagos termés hektoliterben

a) az anyaországban

1891-ben		1892-ben	
őszi rozso	tavaszi rozso	őszi rozso	tavaszi rozso
Szeben ...	24'85	Szeben ...	21'03
Sopron ...	21'37	Sopron ...	20'17
Bihar ...	20'71	Moson ...	20'00
Háromszék	19'90	Alsó-Fehér	18'88
Brassó ...	19'89	Veszprém ...	18'33
Hunyad ...	19'69	Arad ...	18'17
Moson ...	18'26	Szatmár ...	18'01
N.-Küküllő	17'75	Hunyad ...	17'99
Udvarhely	17'03	Háromszék	17'33
Arad ...	16'09	N.-Küküllő	17'24
Brassó ...	23'81	K.-Küküllő	22'00
Komárom ...	19'24	Esztergom ...	20'23
Háromszék	19'09	Szeben ...	19'96
Békés ...	19'02	Torontál ...	18'82
B.-Naszód ...	18'88	Sopron ...	18'62
Arad ...	18'55	Arad ...	18'46
Torontál ...	18'53	B.-Naszód ...	18'52
Szeben ...	18'53	Hunyad ...	17'54
Pozsony ...	18'46	J.-N.-Kun ...	17'46
Maros-Torda	18'38	Veszprém ...	17'32

b) a társországokban

Szerém ...	12'80	Szerém ...	10'22	Szerém ...	14'70	Verőcze ...	10'90
Pozsega ...	10'91	Varasd ...	9'78	Verőcze ...	10'62	Szerém ...	10'29
Verőcze ...	9'82	Zágráb ...	9'22	Pozsega ...	10'07	Bel.-Kőrös ...	7'87

Legkisebb volt a hektáronkénti átlagos termés hektoliterben

a) az anyaországban

1891-ben		1892-ben	
őszi rozso	tavaszi rozso	őszi rozso	tavaszi rozso
Árva ...	6'44	Győr ...	5'21
Turóc ...	6'57	Bereg ...	6'21
Trencsén ...	7'37	Pozsony ...	6'28
B.-Naszód ...	8'71	Trencsén ...	7'33
Liptó ...	9'17	Árva ...	7'34
P.-Pilis-Solt	9'93	Turóc ...	7'96
Bars ...	10'02	Sáros ...	8'59
Zemplén ...	10'20	Zemplén ...	8'93
Zólyom ...	10'30	Bihar ...	8'97
Zala ...	10'41	M.-Torda ...	9'03
Turóc ...	7'48	Bihar ...	5'21
Árva ...	8'69	Győr ...	8'33
Gömör ...	9'41	Árva ...	8'46
Nógrád ...	10'68	Nógrád ...	8'68
Liptó ...	10'75	Turóc ...	8'75
Csongrád ...	11'21	Zemplén ...	9'46
Szilágy ...	11'80	Fejér ...	9'54
Sáros ...	11'86	Bereg ...	9'56
Bars ...	11'97	Hajdu ...	9'61
Bereg ...	12'16	Csik ...	10'43

b) a társországokban

B.-Kőrös ...	6'34	L.-Krbava ...	5'14	M.-Fiume ...	6'54	Pozsega ...	6'05
Zágráb ...	6'58	Verőcze ...	5'70	Zágráb ...	7'44	M.-Fiume ...	6'07
M.-Fiume ...	6'98	B.-Kőrös ...	5'92	Varasd ...	8'86	Varasd ...	6'63

Mint említettük, az árpatermelés 1885-ig nagyobbodik; az abszolút számok ugyan azóta is némi növekedést mutatnak, a viszonylagos szám azonban csekély csökkenést jelez, az anyaországban az 1881—1885. évek átlagával szemben 1892-ben 0.51 %-ot.

Az egyes országrészeket tekintve, a lefolyt 12 évben csak két országrészben tapasztalunk csökkenést, és pedig alig számbavehető a Duna-Tisza közén, de már a Tisza-Maros szögében elég jelentékeny; e két országrész a tavasziak közül inkább a tengerit és zabot kultiválja; a többi országrész mind kisebb-nagyobb emelkedést tüntet fel; relativ számokban azonban csak a Duna két partja és Erdély jeleznek emelkedést, a Tisza két partja mérsékelte, a többi országrész pedig jelentékeny esést mutat.

A társországok 1892-ben úgy abszolút mint relative némi emelkedést tüntetnek fel; ez a pillanatnyi emelkedés azonban a határozottan csökkenő iránynyal szemben jelentőséggel alig bír.

A Dráván innen a Duna két partja természetileg a legnagyobb mértékben; itt minden más kalászos növényt háttérbe szorít, a mennyiben a buzaterület 2, a rozsterület 9%-kal marad mögötte; ezután jönnek a Duna és a Tisza jobb partja szintén magas arányszámokkal; a Duna-Tisza köze még megközelíti némileg az országos arányszámot, de a többi mind jóval alatta marad.

Az egyes megyéket tekintve, az árpatermelés a következő képet mutatja; összehasonlítással vettük az 1882-ik évet is.

Legnagyobb területen termeltek árpát, hektáron

vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Nyitra	67.258	79.556	76.060
Pest-P.-Solt ...	58.104	63.405	61.019
Pozsony	47.491	59.862	60.428
J.-N.-K.-Szoln.	36.274	35.052	39.709
B.-Bodrog	42.605	30.826	34.225

a) az anyaországban

vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Békés	34.142	31.330	33.955
Trencsén	28.165	33.139	33.551
Zemplén	24.419	31.699	33.188
Torontál	52.617	36.559	32.041
Veszprém	29.792	28.914	31.832

Legkisebb területen termeltek árpát, hektáron

vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
N.-Küküllő	129	162	177
Údvarhely	515	535	410
Kis-Küküllő	75	352	417
Alsó-Fehér	618	683	569
Ugocsa	576	441	672

b) a társországokban

Szerém	—	14.525	15.304
Lika-Krbava ...	—	11.769	12.127

Varasd	—	3.021	2.878
Modrus-Fiume ...	—	4.077	4.401

Legnagyobb termelési arány a learatott terület %-ában

	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Nyitra	28'04	30'54	29'39
Moson	28'07	28'07	28'41
Bars	26'82	28'37	27'61
Poszony	23'15	27'09	27'46
Trencsén	25'29	26'22	25'58

a) az anyaországban

	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Esztergom	24'89	21'94	24'12
Szepes	23'02	24'17	23'78
Liptó	20'18	25'39	23'38
Brassó	22'47	19'00	21'34
Abauj-Torna ...	19'02	19'38	20'13

Legkisebb termelési arány a learatott terület %-ában

	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Nagy-Küküllő ...	0'17	0'20	0'22
Alsó-Fehér	0'71	0'73	0'63
Kis-Küküllő	0'14	0'63	0'72
Údvarhely	1'03	1'07	0'80
Sz.-Doboka	0'87	1'25	1'04

b) a társországokban

Lika-Krbava ...	—	18'20	18'58
Zágráb	—	5'94	5'95

Varasd	—	3'26	3'12
Pozsega	—	4'54	4'47

Az 1882. évi arányszámokkal szemben, kivéve Bács megyét, mindenütt emelkedést észlelünk, különösen szembetűnő ez úgy abszolút mint relative a Duna balparti s az erdélyi vármegyékben, a mely utóbbiak aránylag legkisebb árpatermeléssel bírnak, az egy Brassót kivéve.

A Drávántul az egyetlen Lika-Krbava mulja felül a tartományi termelés arányszámát. Zágráb megye arányszáma körülbelül egyezik vele, a többi mind jelentékenyen elmarad; a végletek azonban sem az abszolút, sem a relativ számokban nem oly nagyok mint a Dráváninnen.

A tavaszi árpát sokkal nagyobb mértékben természetileg az anyaországban, mint az őszi, de ez utóbbi mindinkább tért foglal; az 1881—1885. évek átlagában az összes árpaterület 6.94% esett az őszi árpára, az 1886—1890. évek átlagában már 8.20%, 1891-ben 8.22%, 1892-ben azonban csak 7.76%. Legjelentékenyebb az őszi árpa térfoglalása a Tisza két partján: a balparton az 1881—1885. évek átlagában az összes árpaterületből az őszi árpára 5.27% esett, a jobb parton pedig 2.49%; ellenben 1892-ben az előbbi országrészben 8.38%, az utóbbiban pedig 4.02%. Legnagyobb az őszi árpa aránya a Duna-Tisza közén 14.39%, továbbá a Tisza-Maros szögében pedig 22.71%, tehát azokban az országrészekben, a melyek sem talaj, sem klimatikus viszonyaiknál fogva nem alkalmasak a finom sörárpa termelésére.

Ellentétben az anyaország termelési viszonyaival, a Drávántul az őszi árpa viszi a vezérszerepet; ott az 1885—1890. évek átlagában az őszi árpa az összes árpaterület 75.16%-át, 1892-ben

némi csökkenéssel 72.23%-át foglalta el; jelentékenyebb mértékben ott csak Lika-Krbava megyében természetileg a tavaszi árpa.

Ez országrészben misem indokolja a tavaszi árpa jutalmazó termelésének elhanyagolását; az ottani tulnyomó részben dombos, alföldüknél kevésbé forró nyarú vidék mindenestre kitűnő tavaszi árpát tudna termelni.

Az árpa átlagos termései általában magasak, csaknem megközelítik a zabét; az őszi árpa átlagos termései rendszerint nagyobbak, mint a tavaszié, mint ez az országrészenkénti, 12 évre visszamenő áttekintésből is kiderül, de viszont minőségre nézve rendkívül alatta áll az utóbbi az elsőnek. Az őszi árpánál az országos termésátlag az anyaországban legmagasabb volt 1869 óta 1887-ben, hektáronként 22.37 hektoliter, legalacsonyabb 1875-ben 8.95 hektoliter, a tavaszinál a legmagasabb 1881-ben 20.82 hl., legalacsonyabb 1875-ben 8.35 hl. Az utolsó két évi aratás a Dráváninnen közepén felüli, azontul pedig közepes volt; az anyaországban 1891-ben legjobb árpatermés volt, a Tisza-Maros szögében és a Duna jobb partján, közepén felüli a Tisza balpartján, közepén aluli a többi országrészben, gyenge a Tisza jobb partján; 1892-ben a Duna-Tisza közének és Erdélynek igen jó termése volt, a Tisza-Maros szögének közepén felüli, a többi országrésznek közepes vagy azon aluli; a leggyengébb volt a termés a Tisza bal partján.

Az őszi s tavaszi árpa termése egy-egy évben és egy-egy országrészben nagy különbségeket mutatott; így 1892-ben a

Duna bal partján az őszi árpa hektáronként 22'85, a tavaszi azonban csak 16'76 hektolitert adott, a Duna-Tisza között ugyanazon évben az őszi árpa 21'32, a tavaszi csak 15'68 hektolitert, viszont a Tisza jobb partján az őszi csak 13'05, tavaszi ellenben

17'87 hektolitert, Erdélyben az őszi 17'29, a tavaszi ellenben 21'44 hektolitert.

A termésátlagok megyénkénti végleteit az alábbi táblázat tünteti fel az 1891 és 1892-ik évről:

Legnagyobb átlagtermése volt, hektáronként hektolitert

Legkisebb átlagtermése volt hektáronként hektolitert

a) a z a n y a o r s z á g b a n				1891-ben				1892-ben			
1891-ben		1892-ben		1891-ben		1892-ben		1891-ben		1892-ben	
Őszi árpából	tav. árpából	Őszi árpából	tav. árpából	Őszi árpából	tav. árpából	Őszi árpából	tav. árpából	Őszi árpából	tav. árpából	Őszi árpából	tav. árpából
Moson ... .. 26'79	Sopron ... .. 26'32	Pozsony ... .. 30'32	Brassó ... .. 28'32	Ugocea ... .. 8'07	Ugocea ... .. 8'00	Sáros ... .. 7'83	Árva ... .. 9'56	Sáros ... .. 8'34	Árva ... .. 8'98	Bars ... .. 8'69	Szilágy ... .. 10'70
Fejér ... .. 26'03	Szeben ... .. 25'63	B.-Naszód ... 26'18	Győr ... .. 26'22	Sáros ... .. 8'34	Árva ... .. 8'98	Bars ... .. 8'69	Szilágy ... .. 10'70	Liptó ... .. 8'93	Liptó ... .. 9'18	Csik ... .. 10'00	Nógrád ... .. 11'77
Sopron ... .. 25'75	Moson ... .. 25'24	Arad ... .. 24'98	B.-Naszód ... 26'06	Liptó ... .. 8'93	Liptó ... .. 9'18	Csik ... .. 10'00	Nógrád ... .. 11'77	Arad ... .. 25'63	B.-Bodrog ... 24'61	Árva ... .. 11'00	Bihar ... .. 12'48
Arad ... .. 25'63	B.-Bodrog ... 24'61	Torontál ... .. 23'76	Szeben ... .. 22'32	Arad ... .. 25'63	B.-Bodrog ... 24'61	Torontál ... .. 23'76	Szeben ... .. 22'32	Bács-Bodrog 24'88	Hunyad ... .. 24'26	Komárom ... .. 23'35	Háromszék ... 22'68
Somogy ... .. 23'98	Bihar ... .. 22'42	B.-Bodrog ... 23'20	Sopron ... .. 22'26	Bács-Bodrog 24'88	Hunyad ... .. 24'26	Komárom ... .. 23'35	Háromszék ... 22'68	Somogy ... .. 23'98	Bihar ... .. 22'42	B.-Bodrog ... 23'20	Sopron ... .. 22'26
N.-Küküllő 23'73	Arad ... .. 22'33	Győr ... .. 22'60	Pozsony ... .. 22'16	N.-Küküllő 23'73	Arad ... .. 22'33	Győr ... .. 22'60	Pozsony ... .. 22'16	Szeben ... .. 23'40	Esztergom ... 21'71	T.-Aranyos 20'86	Szepes ... .. 21'14
Szeben ... .. 23'40	Esztergom ... 21'71	T.-Aranyos 20'86	Szepes ... .. 21'14	Szeben ... .. 23'40	Esztergom ... 21'71	T.-Aranyos 20'86	Szepes ... .. 21'14	Bars ... .. 23'18	Békés ... .. 21'62	Békés ... .. 20'88	Kolozs ... .. 19'06
Bars ... .. 23'18	Békés ... .. 21'62	Békés ... .. 20'88	Kolozs ... .. 19'06	Bars ... .. 23'18	Békés ... .. 21'62	Békés ... .. 20'88	Kolozs ... .. 19'06	b) a t á r s o r s z á g o k b a n :			
Szerém ... .. 15'00	Szerém ... .. 13'17	Verőcze ... .. 13'97	Verőcze ... .. 13'21	Szerém ... .. 15'00	Szerém ... .. 13'17	Verőcze ... .. 13'97	Verőcze ... .. 13'21	Lika-Krbava 6'63	Lika-Krbava 8'84	Modr.-Fiume 7'10	Modr.-Fiume 6'54
Verőcze ... .. 14'38	Varasd ... .. 12'47	Szerém ... .. 13'96	Szerém ... .. 12'97	Verőcze ... .. 14'38	Varasd ... .. 12'47	Szerém ... .. 13'96	Szerém ... .. 12'97	Modr.-Fiume 8'54	Zágráb ... .. 9'11	B.-Kőrös ... 9'79	Pozsega ... .. 9'74
Pozsega ... .. 12'84	Verőcze ... .. 12'28	Pozsega ... .. 12'92	Belov.-Kőrös 12'00	Pozsega ... .. 12'84	Verőcze ... .. 12'28	Pozsega ... .. 12'92	Belov.-Kőrös 12'00	B.-Kőrös ... 8'73	Pozsega ... .. 9'40	Varasd ... .. 10'81	Zágráb ... .. 10'53

A társországok legjobb talaja s termésű vármegyéi alig valamivel állanak előbbre a termés-átlagok tekintetében, mint a mi legroszabb vármegyéink; különösen a horvát vármegyéik termés átlagai mutatnak kedvezőtlen képet.

Az anyaországban a legtöbb dunántúli vármegye mutat fel magas átlagos termést; egyáltalán a déli megyék nagyrésze jobb, az északiaké gyengébb termés-átlaggal bír; az erdélyi megyék szintén erősen vannak képviselve a magas termés-átlagok

között, míg az északi nagyobb árpatermelő megyék, így Sáros, Liptó, Szepes, Zemplén egyáltalán alacsony eredménnyel bírtak.

Az őszi árpa hektoliterenkénti átlagos sulya 1891-ben 63'2, 1892-ben 63'7 kilogramm, a tavaszié 1891-ben 62'8, 1892-ben 63'5 kilogramm volt; feltűnő, hogy az általában jobb minőségű tavaszi árpa sulya kisebb, mint az őszié.

Az anyaország összes árpatermését métermázsákban, továbbá a hektoliterenkénti átlagos sulyt az alábbi táblázat tünteti fel:

Év	Termett métermázsa			Egy hkliter átlagsúlya kilogramm			Év	Termett métermázsa			Egy hkliter átlagos sulya kilogramm		
	Őszi árpa	Tavaszi árpa	Őszi és tav. árpa együtt	Őszi árpa	Tavaszi árpa	Őszi és tav. árpa együtt		Őszi árpa	Tavaszi árpa	Őszi és tav. árpa együtt	Őszi árpa	Tavaszi árpa	Őszi és tav. árpa együtt
1883	482.080	8.104.078	8.586.158	62'0	62'0	62'0	1888	1,081.020	9,138.918	10,219.938	64'4	64'3	64'3
1884	797.608	9,757.220	10,554.828	63'6	64'0	64'0	1889	743.922	6,951.933	7,695.855	62'9	63'3	63'3
1885	960.639	11,289.914	12,250.553	62'5	64'1	64'1	1890	1,163.621	10,905.399	12,069.020	64'5	64'6	64'6
1886	690.737	7,733.640	8,424.377	62'6	63'2	63'1	1891	1,112.719	11,006.313	12,119.032	63'2	62'8	62'8
1887	1,047.814	11,664.302	12,712.116	64'4	64'8	64'8	1892	1,029.510	10,578.141	11,607.651	63'7	63'5	63'5

Az utolsó két évi árpatermés minősége a gyengébbeké közé tartozott; részben a kedvezőtlen időjárás folytán úgy az aratás, mint a betakarítás idejében minőségileg sokat szenvedett.

Az őszi árpa suly tekintetében többször multa felül a

tavaszi, így 1888-ban és a két utolsó évben; ez a körülmény azonban az árpa minőségére kevésbé irányadó, a mennyiben a tavaszi árpánál kevésbé a suly, mint a szín és a keményítő-tartalom jön tekintetbe.

6. R e p c z e .

A hatvanas évek óta hazánkban végbement nagy gazdasági átalakulás egyik következménye volt a repce, — e korábban nagy területeken termesztett kereskedelmi növény — termelésének rendkívüli hanyatlása. Alig van gazdasági növényünk, melynek termesztése bizonytalanabb volna; szerfelett megcsinálni a kedvezőtlen, szeszélyes időjárást, azon felül a férgek és rovarok igen gyakran nagy károkat tesznek benne, úgy, hogy évek hosszú során át igen rossz terméseket ad, ha egyáltalán nem kell kiszántani. A gazdák tehát időfolytán kénytelenítve érezték magukat csekélyebb, de biztos hozamot és jövedelmet adó növények termesztésére áttérni, s ennek következtében a repcetermelés a kisebb gazdaságokban csaknem teljesen megszűnt s lassanként a nagy gazdaságok kiváltságos, de kis mértékben termelt növényévé vált.

A csökkenés már a hazai statisztikai adatgyűjtés megkezdése előtt vette kezdetét úgy, hogy az első megbízhatóbb adatgyűjtés 1870-ben már csak 106 ezer hektár repceterületet talált; azóta adataink szerint, a termelés nagysága rendkívül hullámzott, így 1873-ban

181 ezer, 1881-ben 158 ezer, de viszont 1874-ben csak 14, 1887-ben pedig 40 ezer hektárt foglalt csak el.

E nagy eltérések oka első sorban abban keresendő, hogy az elemi csapások gyakran igen nagy területű repceterületet semmisítenek meg, továbbá abban, hogy egy-egy rossz termésű év szintén befolyásolta a jövő év vetésterületének nagyságát, valamint hogy a tartós nyári szárazság gyakran nagyon megnehezítette a repce vetését, melynek tudvalevőleg nagyon korán, augusztusban vagy legfőleg szeptember elején meg kell történnie; de el nem hallgathatjuk, hogy adatgyűjtésünk sokszor emlegetett megbízhatlansága is egyik forrása lehet e nagy eltéréseknek.

A társországok szintén kis területen termesztik ezt a növényt, 1892-ben csak 4,321 hektáron, a mely terület jóformán egészen Verőcze s Szerém megyék javára esik, míg a többi megye éppen nem, vagy csak néhány hektáron termeszt.

A repcetermelés terjedelmét az utolsó 12 évről a következő táblázaton tüntetjük ki:

A vetésterület egyik évről a másikra nagy változásokat tanúsít, jelöl annak, hogy a repcét gazdáink nem rendszeresen, hanem csak kivételesen, akár a kedvezőbb áralakulás, akár egy sikerült termés kecséget befolyása alatt — vetnek. A felsorolt tizenhárom vármegye hazánk 1892. évi repceterületének mintegy 70%-át foglalja magában; e vármegyékben különösen azért tartotta fenn a magát repcetermelés, mert sok ott a nagybirtok.

A repce mindkét fajtát, az őszi és tavaszi, természetik hazánkban, de az utóbbit igen kis területen, 1892-ben az összes repceterületnek csak 5·10⁰/₀-án; a tavaszi repce termesztése aránylag még a Duna jobbpartján a legnagyobb mérvű, az összes repceterületnek 13·32⁰/₀, míg a többi országrészben elenyésző csekély, így Erdélyben 1892-ben csak 9 hektár volt.

Közmondásosan változó hozamu termény a repce, a mit azonban adataink nem igazolnak, mert a végletek kisebbek mint bármely más terményünké; legmagasabb volt az őszi repce hektáronkénti átlagos termése 1888-ban, hektáronként 15·76 hektoliter, legalacsonyabb pedig 1876-ban 3·38 hliter; a tavaszié legmagasabb 1888-ban 13·09, legalacsonyabb pedig 1873-ban 5·16 hektoliter.

Legmagasabb volt a hektáronkénti átlagos termés, hektoliter

1891-ben				1892-ben			
őszi repce		tavaszi repce		őszi repce		tavaszi repce	
Baranya ...	21·80	Borsod ...	20·87	Gömör ...	22·12	Szatmár ...	21·69
Sopron ...	21·35	Sopron ...	20·71	Fogaras ...	19·07	Trencsén ...	18·38
Borsod ...	20·84	Veszprém ...	18·17	Kis-Küküllő	17·89	T.-Aranyos	16·00
Fogaras ...	20·42	Szilágy ...	15·57	Szabolcs ...	17·08	Bars ...	15·43
Veszprém ...	17·27	Pest-P.-Solt	15·14	Heves ...	17·05	Veszprém ...	14·82
Zala ...	17·80	Nyitra ...	14·80	Szolnok-D.	16·25	Borsod ...	14·28
Varasd ...	11·43	Szerém ...	11·67	B.-Körös ...	12·70	Varasd ...	20·00
B.-Körös ...	10·78	Belovár-K.	8·38	Varasd ...	12·43	Pozsega ...	16·00

Az itt felsorolt megyék nagyobb része repcét csak igen kis mértékben termeszt; legnagyobb termelő megyéink közül az első sorozatban Sopron, Hunyad, Zala, Szabolcs, Pest, a másodikban pedig csak Hajdu s Zemplén található, míg a többi mind a kisterületen termelők közül való. E két sorozatból leginkább tűnik ki az, hogy néha mily nagy terméseket szokott adni a repce, néha pedig minimálisakat. Míg többi terményeinknél a termés-átlagoknál mindig eltérbe lép a talajminőség, a repcénél ezt nem igen találjuk sem a Dráván innen, sem azontul; így pl. Győr, Pozsony, Hajdu, Fejér, Heves,

Év	Termett métermázs			Egy hliter sulya kilogramm		
	Őszi repce	Tavaszi repce	Őszi és tav. repce együtt	Őszi repce	Tavaszi repce	Őszi és tav. repce együtt
1883 ...	562.221	23.664	585.885	65·0	65·1	65·0
1884 ...	658.869	30.568	688.937	69·8	68·5	69·3
1885 ...	458.560	39.285	497.845	67·5	68·2	67·5
1886 ...	567.980	18.680	586.660	67·3	65·8	67·3
1887 ...	290.287	20.908	311.195	69·0	66·7	69·0

Az őszi repce általában valamivel súlyosabb, mint a tavaszi, de volt év, midőn az ellenkezőt láttuk. Minőség tekintetében tulságos hullámozást nem igen tapasztalunk a felsorolt

Az utolsó tizenkét év átlagos termései elég magasak voltak; az 1881—1885. évötöd átlaga még legalacsonyabb, 9·11 hliter de ez évötödben is egyes országrészeknek kitünő repczearatásuk volt, így Erdélynek 19·67 hl., a Duna bal partjának 13·06 hliter, míg a Tisza bal partja s a Tisza-Maros szöge erősen közepes aluli terméssel birt; a reá következő évötöd átlagosan jobb volt, a mikor ismét Erdélynek, továbbá a Duna két partjának volt jó termése, de a többi országrész sem maradt el nagyon az országos átlag mögött. Az utolsó két évet némileg közepes felülnek mondhatjuk, különösen az 1891. évet, a melyben a Duna jobb partjának igen jó, hektáronként 16·56 hliter, a többi országrésznek közepes, a Tisza két partjának azonban tetemesen közepes aluli termése volt; 1892-ben csak Erdély mutat magas termés-átlagot, a többi közepes; de amint fentebb láttuk, Erdély, mint repcetermelő országrész, egyáltalán nem számít.

A társországok repcetermése mindkét évben, de különösen 1891-ben közepes aluli volt, rosszabb még, mint ugyanazon évben az anyaország leggyengébb országrészeé, a Tisza jobb partjáié.

Legalacsonyabb volt a hektáronkénti átlagos termés, hektoliter

1891-ben				1892-ben			
őszi repce		tavaszi repce		őszi repce		tavaszi repce	
Kis-Küküllő	3·48	Zemplén ...	4·85	Győr ...	5·22	Hajdu ...	3·68
Ung ...	5·22	Ung ...	5·17	Pozsony ...	5·56	Nógrád ...	6·40
Hajdu ...	5·50	Hajdu ...	6·29	Hajdu ...	5·69	Moson ...	6·40
Zemplén ...	5·00	Heves ...	6·09	Moson ...	6·04	Fejér ...	6·45
Krassó-Ször.	5·92	Krassó ...	7·00	Nógrád ...	7·68	Tolna ...	6·46
Bereg ...	6·96	Temes ...	8·50	Temes ...	7·77	Temes ...	7·86
Szerém ...	5·15	M.-Fiume ...	2·40	Szerém ...	6·38	Lika-Krbava	1·67
Lika-Krbava	6·00	Verőcze ...	3·49	Verőcze ...	6·94	M.-Fiume ...	5·50

Moson, Zemplén alsó része nagyobbára jó talajjal bírnak, de repcetermésük az utolsó két évben igen kicsiny volt, míg Fogaras, Hunyad, Szabolcs, Szilágy, Pest nagyrésze, Gömör, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos általában véve soványabb talajuk, de magas termés-átlagokat hoztak; okozhatja különben ezt az eltérést az, hogy e megyék többnyire igen kis, jól megművelt és trágyázott területet használtak fel a repcéhez.

A repce minőségét illetőleg az alábbi táblázat a métermázsákban termést, és a hektoliterenkénti sulyt tünteti fel az 1883. év óta az anyaországról:

Év	Termett métermázs			Egy hliter sulya kilogramm		
	Őszi repce	Tavaszi repce	Őszi és tav. repce együtt	Őszi repce	Tavaszi repce	Őszi és tav. repce együtt
1888 ...	493.661	37.753	531.414	69·8	68·0	69·8
1889 ...	273.030	20.731	293.761	67·8	65·7	67·7
1890 ...	793.768	30.132	823.900	68·0	64·8	67·9
1891 ...	364.397	22.886	387.283	69·7	68·9	69·7
1892 ...	358.315	16.201	374.516	68·8	67·5	68·8

tíz év alatt az őszi repcénél 4·7 kgr., a tavaszi repcénél pedig 3·8 kgr. volt a különbség hektoliterenként a legjobb és legrosszabb év termése közt.

7. Z a b.

Ugy élelmezés mint a takarmányozás szempontjából kiváló fontosságú terményünk a zab, különösen a hegyes felvidéken, a hol több százezer ember jóformán, mint egyetlen kenyérterményt ismeri, mely egyedül képes ellentállni a zordon éghajlatnak és adni számbavehető termést a sziklás, köves, vízmosásos silány szántóföldeken.

Magyarország zabtermelése adatgyűjtésünk kezdete óta ha-

tározottan növekedett, de nem oly arányban, mint akár a buza, akár a tengeri; 23 év előtt 889.895 hektárról arattuk, 1892-ben pedig 1.004.033 hektárról, learatott területe tehát 12·86⁰/₀-kal növekedett, de ezen növekedés nem tartott lépést a szántóföld területének terjeszkedésével.

Az utóbbi 12 év alatt következő arányban fémeltünk zabot:

Országgrész	Év	Learatott zabterület hektár	Az összes learatott terület %	Összesen termett		Országgrész	Év	Learatott zabterület hektár	Az összes learatott terület %	Összesen termett	
				hektoliter						hektoliter	
I. Magyarország											
a) Duna bal partja	1881—1885 ...	136.317	13'31	2,467.772	18'10	f) Tisza-Maros szöge	1881—1885 ...	131.610	9'15	2,488.150	18'01
	1886—1890 ...	135.753	12'60	2,135.375	15'73		1886—1890 ...	130.280	8'61	2,555.420	19'61
	1891	133.737	12'34	2,439.086	18'24		1891	121.349	7'48	3,045.595	25'10
	1892	128.269	11'55	2,134.654	16'64		1892	119.468	7'34	2,861.586	23'95
b) Duna jobb partja	1881—1885 ...	164.785	9'30	3,702.479	22'47	g) Erdély	1881—1885 ...	114.550	11'32	2,122.332	18'58
	1886—1890 ...	169.806	8'97	3,652.652	21'51		1886—1890 ...	129.491	12'39	2,400.558	18'54
	1891	174.931	9'02	4,976.480	23'45		1891	127.556	11'86	2,592.443	20'32
	1892	171.436	8'69	4,404.103	25'69		1892	133.493	12'06	2,964.269	22'01
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 ...	202.460	11'68	4,662.716	23'03	Magyarország	1881—1885 ...	995.984	11'02	19,593.607	19'37
	1886—1890 ...	197.450	11'09	4,049.988	20'51		1886—1890 ...	1,031.005	10'86	19,024.788	18'45
	1891	184.163	9'36	5,342.544	29'01		1891	1,006.767	10'27	22,372.809	22'72
	1892	182.020	9'79	4,012.811	22'05		1892	1,004.033	10'00	21,997.778	21'91
d) Tisza jobb partja	1881—1885 ...	148.389	18'61	2,447.392	16'49	II. Fiume város és kerülete	adatai nincsenek				
	1886—1890 ...	155.948	18'58	2,299.407	14'74		1881—1885 ...	—	—	—	—
	1891	149.423	17'54	2,163.573	14'48	III. Horvát-Szlavonorsz.	1886—1890 ...	104.521	9'82	1,329.889	12'72
	1892	155.090	17'16	3,287.720	21'20		1891	94.932	8'49	1,306.271	13'77
e) Tisza bal partja	1881—1885 ...	97.873	7'84	1,702.766	17'40		1892	94.587	8'39	1,228.005	12'98
	1886—1890 ...	112.277	8'85	1,931.388	17'30	Magyarbirodalom	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1891	115.608	8'16	2,313.088	20'01		1886—1890 ...	1,135.526	10'75	20,354.677	17'92
	1892	114.257	7'84	2,332.635	20'48		1891	1,101.699	10'09	24,179.080	21'95
							1892	1,098.620	9'83	23,225.783	21'14

A zab a learatott területnek legnagyobb százalékát foglalja el a Tisza jobb partján, azután Erdélyben és a Duna bal partján, vagyis a legkevésbé kedvező talaj és éghajlati viszonyokkal bíró országrészekben; a többi országgrész mind az országos átlagon alul marad, de legkivált a Tisza bal partja s a Tisza-Maros szöge, ez a két buza s tengeritermelő országgrész; az utóbbi országgrésznel a zabterület csekély arányszáma annyiban feltűnő, hogy éppen ott fekszik a legelső lónevelő nagy vármegye, Torontál, pedig a zabtermelés és a lónevelés egymást kiegészítik.

A Drávántul viszonylag is kisebb terjedelemben műveli ezt a hálás növényt, mint az anyaország, a mit leginkább a tengeri nagy mértékű termelése okoz, a mely ott, mint takarmánynövény is, pótolja a zabot.

Ujabb időben a zabtermelés iránya úgy az abszolút, mint a relatív számokat is tekintve, csökkenő, de nem minden országgrészben és nem is egyenlő mértékben. Abszolút számokban négy országgrészben emelkedett a learatott terület, a Duna jobb, a Tisza mindkét partján és Erdélyben, az emelkedés azonban csak a Tisza

bal partján és Erdélyben jelentékenyebb. A többi három országgrészben abszolút is csökkent a terület, legkivált a Duna-Tisza közén; sajátságos, hogy a Duna bal partján, a melynek felső megyéi mintegy utalva vannak a zabtermelésre, az irányzat, habár kis mértékben, szintén csökkenő.

Viszonylag azonban csak egy országgrészben emelkedett a zabterület, Erdélyben; a Tisza bal partján körülbelül megtartotta az arányt, míg a többiben csökkent, különösen a Duna-Tisza köze, a Tisza-Maros szöge s a Duna bal partján, kevésbé a Duna bal és a Tisza jobb partján; ehhez képest az országos százalékos arány is kisebb volt 1892-ben, mint bármikor azelőtt.

A társországok szintén jelentékeny csökkenést tüntetnek fel az 1885—1890. évek átlagával szemben.

Ha az egyes törvényhatóságokat tekintjük, a termelés egész más képet mutat, mint az országgrészenkénti áttekintés; az alábbi lázatát a zabot abszolút s relative legnagyobb, illetőleg legkisebb területen termelő vármegyét tünteti fel:

Legnagyobb területen termelték zabot hektáron

a) az anyaországban							
vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Bács-Bodrog	139.148	115.790	113.086	Temes	37.623	32.028	31.157
Torontál	55.547	43.113	41.479	Fejér	24.608	25.417	27.047
P.-P.-Solt	47.935	39.979	37.620	Zemplén	24.633	24.141	26.920
Sáros	31.876	33.364	34.675	Vas	26.779	27.120	25.830
Szepes	30.050	29.966	31.285	Bihar	20.206	25.712	24.006

b) a társországokban

Szerém	—	31.694	32.213	Zágráb	—	12.069	11.604
Vercze	—	19.190	18.833	Pozsega	—	9.195	8.853

Viszonylag legnagyobb területen termeltetett, az összes learatott terület %-ban

a) az anyaországban							
vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Árva	58'74	57'07	49'09	Beszt.-Naszód	21'61	25'71	25'09
Szepes	30'34	31'59	31'48	Zólyom	24'39	23'61	24'32
Sáros	30'98	30'29	29'30	Turóc	19'30	20'91	22'25
Osik	27'60	27'17	28'38	Gömör	23'57	21'38	21'40
Máramaros	28'80	28'74	26'15	Udvarhely	20'18	19'14	19'71
Liptó	29'38	26'67	25'14	Trencsén	18'72	19'14	18'64

b) a társországokban

Lika-Krbava	—	13'25	13'27	Vercze	—	12'00	11'58
Szerém	—	11'92	11'60	Pozsega	—	8'35	7'39

Legkisebb területen termelték zabot hektáron

a) az anyaországban							
vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Kis-Küküllő	2.292	2.424	2.804	Turóc	4.994	5.115	5.550
Brassó	2.170	2.558	2.846	T.-Aranyos	4.462	5.828	5.615
Alsó-Fehér	2.809	4.431	4.017	Ugocea	3.628	5.342	5.750
Esztergom	4.086	4.956	4.324	Csanád	7.281	5.641	5.811
Moson	4.478	4.479	4.622	Győr	6.480	6.528	6.859

b) a társországokban

Varasd	—	3.953	3.978	Zágráb	—	5.924	5.902
B.-Kőrös	—	4.391	4.516	Lika-Krbava	—	8.516	8.688

Viszonylag legkisebb területen termeltetett, az összes learatott terület %-ban

a) az anyaországban							
vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Csongrád	3'73	3'29	3'34	Kis-Küküllő	4'24	4'35	4'31
Csanád	5'67	4'17	4'25	Hajdú	4'89	4'39	4'98
Szabolcs	3'89	4'39	4'35	Moson	5'47	4'86	5'23
Alsó-Fehér	3'22	4'74	4'46	Heves	6'04	5'24	5'70
J.-N.-Kun	3'89	4'68	4'55	Zala	6'48	6'68	5'37
Pozsony	5'03	5'01	4'68	Torontál	9'29	7'48	6'20

b) a társországokban

B.-Kőrös	—	2'81	2'38	Zágráb	—	6'28	5'90
Varasd	—	4'27	4'30	Modrus-Fiume	—	7'78	7'69

Feltűnik úgy az abszolút, mint a relatív számoknál is a két év adatainál mutatkozó eltérések; a mennyiben azok nem egészen az adatszolgáltatás hibásságának róhatók fel, a kisebb vagy nagyobb mérvű termelés a korai vagy késői tavasznak tulajdonítható; Árva megyénél speciálisan az inség következtében jelentkezett vetőmaghiány okozhatta a csökkenést 1892-ben 1882-vel szemben; a déli megyék, különösen az abszolút számoknál, csökkenést mutatnak, ellenben az erdélyiek és északiak növekedést.

A mint látjuk, nemcsak az északi megyék, hanem a déli nagy megyék egy része is nagy területen természet zabot, így Bács megye egymaga az összes zabterületnek 11°/_o-át foglalja le, ezen jelenség oka az, hogy a zab a jobb talajt dusan meghálálja; az utóbbi években az aránylag elég magas zabárak is befolyásolhatnák a nagyobb terjedelmű termelést. Az északi megyék az abszolút számoknál elmaradnak, de előtérbe lépnek a viszonylagos számoknál, a hol a legtöbb felsővidéki vármegyénk, továbbá Erdély hegyesebb része, féltalálható, igen magas, az országos átlagot csaknem kétszeresen meghaladó arányszámokkal.

Abszolút és viszonylag is kis területen természetik a zabot azok az erdélyi megyék, a melyek sok búzát, de még inkább sok tengerit természetnek.

A Drávántúl a szlavyon megyék és Lika-Krbava állanak elől a termelésben, a horvát megyék pedig hátul; itt egy megyében sem emelkedik oly jelentőségre a zabtermesztés, mint a Dráván innen.

Legnagyobb átlagtermése volt hektáronként hektoliter

1891-ben		1892-ben	
Moson ...	34'62	Szeben ...	31'04
Sopron ...	33'29	Csanád ...	30'97
B.-Bodrog ...	33'37	N.-Küküllő ...	30'19
Komárom ...	32'29	Fejér ...	29'01
Somogy ...	31'20	Esztergom ...	29'45
		Csanád ...	37'61
		Brassó ...	31'57
		Szeben ...	31'48
		Moson ...	31'38
		Győr ...	29'89
		Baranya ...	29'07
		Ugocsa ...	28'43
		Tolna ...	28'29
		Békés ...	27'55
		Háromszék ...	26'35

Legkisebb átlagtermése volt hektáronként hektoliter

1891-ben		1892-ben	
Ugocsa ...	7'33	Zemplén ...	12'19
Sáros ...	8'55	B.-Naszód ...	13'66
Árva ...	9'28	Ung ...	13'95
Máramaros ...	10'95	Liptó ...	13'95
Túróc ...	11'81	Bereg ...	14'34
		Árva ...	8'30
		Szilágy ...	16'06
		Trencsén ...	16'11
		Ung ...	14'59
		Liptó ...	15'08
		Turóc ...	16'46
		Nógrád ...	15'14
		Csik ...	16'69
		Máramaros ...	15'78
		Kr.-Szörény ...	16'74

A végletek az anyaországban rendkívül nagyok, 1891-ben 7'33—34'62, 1892-ben pedig 8'30—37'61 hektoliter hektáronként; ezen végletekben nyilvánul a termelésre használt talajok minősége leginkább; a magas átlagtermésű megyék, bár kis mértékben, de általában jó talajon termelnek, az alacsony átlagtermésű megyék, a melyekhez többnyire a nagy mértékben zabot termelők tartoznak, általában gyenge talajjal bírnak. A Drávántúl már nem oly nagyok a végletek, bár ott is nagy az egyes megyék talaja közötti különb-

A termést illetőleg, a zab általában elég magas termést ad, magasabbat, mint bármely kalászos növényünk, különösen ott, a hol jobb talajba vettetik, a melyet rendkívül meghálál; a hektáronkénti átlagtermés 24 év óta az anyaországban 7'95 hl. (1875-ben) és 22'72 hl. (1891.) között, tehát igen nagy mértékben ingadozik, mint az valamennyi tavaszi terményünknel történik, a kontinentális klímánk miatt gyakran előforduló tavaszi és nyári szárazságok befolyása alatt.

A társországokban 1886-ban volt legnagyobb az átlagtermés, 15'48 hliter, legalacsonyabb pedig 1889-ben, 8'77 hektoliterrel.

Az utolsó két év, 1891. és 1892. az egész birodalomban, de különösen az anyaországban, kitűnő termést adott, a legnagyobb adatgyűjtésünk kezdete óta, 22'72 és 21'91 hliterrel hektáronként; jóformán az egész ország, kivéve mindkét évben a Duna bal partját és 1891-ben a Tisza jobb partját, jó terméssel dicsekedhetett; legelől állt 1891-ben a Duna-Tisza köze és a Duna jobb partja, azután a Tisza-Maros szöge, a többi országrész az országos átlag körül, a fentemlített az átlagon alul maradt; 1892-ben ismét a Duna jobb partján volt a legjobb termés, azután a Tisza-Maros szögén és Duna-Tisza közén, míg a Duna bal partja ismét tetemesen hátra maradt, a mit részben az is okozott, hogy ez országrésznek legrosszabb megyéi a legerősebb zabtermelők, a jobb talajuk pedig csak a legrosszabb földben természetnek zabot; a maximális és minimális hektáronkénti átlagterméseket az alábbi táblázat tünteti fel:

Év	Termett métermáza	Egy hektoliter súlya kilogramm
1883 ...	7,031.312	39'0
1884 ...	9,114.574	45'3
1885 ...	8,530.629	44'5
1886 ...	8,608.037	44'4
1887 ...	9,592.269	44'3

Az 1883. évi adat hiányos volta az első pillanatra szembe szökik.

S. Köles.

Termelésünkben különleges helyet foglalnak el a köles és mellette a tatárka, a melyek a rendes vetésforgóba jóformán sehohsem vétetnek fel, hanem csak az esetleg kipusztult vetések helyébe késő tavasszal, vagy mint tarlónövény vettetnek; de általános szokás az is, hogy az új gyepetörésbe kölest vetnek. Az előbbi két okból igen valószínű, hogy aratási statisztikáknak e két terményre vonatkozó adatai a valóság mögött állanak, a mennyiben a községek vetésterületi jelentései a tarlónövényekre épen nem, a későn vetettek pedig csak igen ritkán terjeszkednek ki.

ség, de ezt ellensúlyozza a rosszabb talaju horvát megyéknek magasabb kulturája.

A zab a legcsekélyebb súlyú szemes terményünk; egy hektoliter átlagos súlya volt 1891-ben 43'1, 1892-ben pedig 44'5 kgr.; az egyes megyékben az átlagos súly 36'2—50'1 kgramm között hullámzott 1892-ben.

A zabnak métermázsákban termését az anyaországban, az alábbi táblázat mutatja 1883. óta:

Év	Termett métermáza	Egy hektoliter súlya kilogramm
1888 ...	8,719.835	43'8
1889 ...	6,671.616	43'4
1890 ...	8,318.000	44'3
1891 ...	9,857.989	43'1
1892 ...	9,787.146	44'5

Adataink szerint az anyaországban a kölest igen kis területen művelik, 1892-ben csak 34.805 hektárról arattatott, az összes learatott területnek 0'35°/_o-áról; a maximumot 1869. óta 1881-ben érte el 55.039 hektárral, a learatott terület 0'63°/_o-ával. A termelés erősen csökkenő irányu. A társországokban sokkal nagyobb arányban természetik, ott 1885-ben 41.470, 1892-ben azonban 46.212 hektáron, az összes learatott terület 4'05°/_o-án természetették, az irányzat tehát itt, az anyaországgal ellentétben, növekedő.

Az utolsó tizenkét évben termeltetése így alakult:

Országgrész	É v	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %	Termett összesen hektoliter	átlag egy hektáron
I. Magyarország.					
a) Duna bal partja.	1881—1885 ...	6.133	0'59	85.751	14'31
	1886—1890 ...	4.773	0'45	57.864	12'12
	1891	5.498	0'51	97.462	17'73
	1892	4.485	0'40	58.759	13'10
b) Duna jobb partja.	1881—1885 ...	6.852	0'38	111.937	16'34
	1886—1890 ...	6.840	0'34	89.754	13'12
	1891	8.192	0'42	159.751	19'50
	1892	9.706	0'49	169.528	17'47
c) Duna-Tisza köze.	1881—1885 ...	13.094	0'75	171.871	13'13
	1886—1890 ...	10.541	0'59	128.951	12'23
	1891	10.997	0'61	183.863	16'72
	1892	10.765	0'58	171.031	15'89
d) Tisza jobb partja.	1881—1885 ...	2.603	0'33	37.821	14'53
	1886—1890 ...	1.994	0'24	24.022	12'05
	1891	1.621	0'19	28.873	17'81
	1892	2.021	0'22	27.654	13'68
e) Tisza bal partja.	1881—1885 ...	6.720	0'53	81.771	12'17
	1886—1890 ...	5.482	0'41	67.720	12'35
	1891	4.927	0'35	93.770	19'08
	1892	5.535	0'38	73.826	13'34
f) Tisza-Maros szöge.	1881—1885 ...	2.355	0'16	28.121	11'94
	1886—1890 ...	1.702	0'11	21.914	12'88
	1891	2.382	0'15	30.153	12'66
	1892	1.535	0'09	23.626	15'39

A kölestermelés az anyaország egyetlen országgrészében sem éri el a learatott terület 1°/o-át; absolute és relative is a Duna-Tisza köze s a Duna jobb partja termeli a legnagyobb területen, az előbbi országgrész csökkenő, az utóbbi növekedő irányzattal; a többi országgrészben mindenütt csökken a terület, habár itt-ott, így 1892-ben a Tisza bal partján és Erdélyben némi csekély növekedést is látunk; Erdély a termelésben leghátul áll.

Vármegyénk közül a hegyesebb, hidegebb éghajlatuak kölest épen nem, vagy csak néhány hektáron termesztenek; így: Árva Besztercze-Naszód, Osik, Kis-Küküllő, Kolozs, Máramaros. Maros-Torda, Szepes, Szolnok-Doboka, Turóc, Udvarhely és Zólyom; míg Pest megye 1891-ben 4.837, 1892-ben pedig 4.593 hektáron, Pozsony 2.516, illetőleg 2.244 hektáron, Bács-Bodrog 2.047, illetőleg 1.654, végül Jász-N.-Kun-Szolnok 2.065 és 1.581 hektáron; ezek a megyék termesztik a kölest legnagyobb területen; az a körülmény, hogy bevetett területe egyik évről a másikra oly módosulásokat tanúsít, mint a milyent ez a rövid sorozat is feltüntetett, igazolja azt a fentebb felemlített tételt, hogy a köles csak mint hízagot pótló növény termeltetik rendszerint.

Összes learatott területük 1°/o-nál nagyobb területen csak három megye miveli: Győr 1891-ben (1'36, 1892-ben 1'28°/o-on), Moson (1'13 és 1'16°/o-on), végül Pozsony (1'14 és 1'02°/o-on).

A Drávántúl sokkal fontosabb a szerepe s itt termeltetése lassan növekszik is, legnagyobb mértékben ott Zágráb megye (1891-ben 18.785, 1892-ben pedig 18.588 hektáron), továbbá Modrus-Fiume megye (13.074 és 13.166 hektáron) termelik, míg Varasd és Pozsega megyékben nem is egész ezer hektáron.

Az arányszámot illetőleg első helyen áll Modrus-Fiume az összes learatott terület 17'14°/o-val (1892-ben), azután Zágráb 9'45°/o-al; e két megyében a tengeri mellett a köles képezi a legfőbb és legnagyobb területet elfoglaló terményt, míg Pozsega, Szerém Varasd és Verőcze megyékben a learatott terület 1°/o-át sem foglalja el.

Év	Termett mmázsa	Egy hektoliter átlagsúlya kilogrammban	Év	Termett mmázsa	Egy hektoliter átlagsúlya kilogrammban	Év	Termett mmázsa	Egy hektoliter átlagsúlya kilogrammban
1883	323.872	68'0	1887	249.211	71'1	1890	268.741	71'0
1884	298.836	67'9	1888	368.343	70'5	1891	426.958	70'7
1885	303.877	71'9	1889	304.868	71'1	1892	388.188	71'9
1886	242.201	71'6						

Országgrész	É v	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %	Termett összesen hektoliter	átlag egy hektáron
g) Erdély.	1881—1885 ...	1.213	0'12	15.907	13'11
	1886—1890 ...	947	0'09	13.625	14'39
	1891	668	0'06	9.802	14'67
	1892	758	0'07	15.265	20'13
Magyarország összesen	1881—1885 ...	38.970	0'43	533.179	13'68
	1886—1890 ...	32.279	0'34	403.850	12'51
	1891	34.285	0'35	603.674	17'61
	1892	34.805	0'35	539.689	15'51

II. Fiume város és kerül.

adatai nincsenek

III. Horv.-Szlavonors.

Magyarbirodalom.

Országgrész	É v	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %	Termett összesen hektoliter	átlag egy hektáron
III. Horv.-Szlavonors.	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	42.509	4'00	377.463	8'88
	1891	46.647	4'17	492.649	10'56
	1892	46.212	4'05	477.148	10'32
Magyarbirodalom.	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	74.788	0'78	781.313	10'45
	1891	80.932	0'75	1,096.323	13'55
	1892	81.017	0'72	1,016.837	12'55

A terméseredményeket illetőleg adataink, — az országos átlagban, — nem tanúsítják annak közmondásos bő termő voltát. A közmondás valószínűleg abból a korból származott, midőn a legkövérebb alföldi televény földeket kezdték feltörni s először is kölessel vetették be, mely e hatalmas termőerejű szűz földben óriás terméseket adott; az 1881—1885. és 1886—1890. évek öt-öt éves átlagában termése igen gyenge volt; az első évötödben csak a Duna jobb partja mutat közepes átlagot, a második évötöd még gyengébb volt; az évötödben minden országgrész termésátlaga alig tér el az országostól; 1891-ben azonban szép termést adott, különösen a Duna jobb és a Tisza bal partján, ellenben a Tisza-Maros szögében igen gyenge. Erdélyben gyenge termést; az 1892. évi termése az egész országban közepes volt, de Erdély igen jó, a Duna jobb partja középen felüli, a Duna bal és a Tisza mindkét partja tetemesen középen aluli terméssel szerepelt.

A Drávántúl termésátlagai a kölesnél is az anyaországi mögött maradnak, különösen 1886—1890. évötödök átlaga; a két legutolsó év azonban valamivel jobb volt.

Ha vármegyénkint tekintjük a termésátlagokat, itt már szembetűnik a bő hozam, de csak némely vármegyénél, így 1891-ben Mosonban hektáronként 30'24, Fejérben 27'87, Szilágyban, — a mely megye egyébként igen gyenge aratással birt, — mindkét évben 26'21, Ungban 24'75 hektolitert hozott, ezzel szemben Brassóban csak 8'65, Turóczban 10'02, Fogarasban 10'39 hliter termett hektáronként.

1892-ben már gyengébbek voltak a termésátlagok, mert az országos termés is kisebb volt; legtöbbet aratott hektáronként: Brassó 27'07, Nagy-Küküllő 25'36, Háromszék 25'07, Gömör 24'13, Zala 22'05 hliter, ellenben Krassó-Szörény csak 8'13, Bereg 10'05, Bars 10'47 hliter.

A társországokban mindkét évben Pozsega, Belovár-Kőrös és Zágráb megyék birtak legjobb köles-terméssel, 1892-ben pedig még Szerém.

Az anyaország kölestermelése 1883 óta métermázsákban így alakult:

9. Tengeri.

Nagyfontosságú terményünk a tengeri, ugy élélmezési és takarmányozási, mint kereskedelmi szempontból is; ezen fontosságához képest igen nagy területen művelik, különösen az ország keleti és déli vidékein; az oláhlakta vidékeken jóformán ez képezi a lakosság egyedüli kenyérterményét.

A tengeritermelés különösen az alkotmányos korszak beállta s illetőleg mezőgazdaságunk fellendülése óta kezdett nagy arányokat ölteni; így adatgyűjtésünk kezdetén, 1869-ben még csak 1.404 ezer hektárról arattatott, 1875-ben már 1.765 ezer, 1880-ban 1.866 ezer, 1885-ben 1.875, 1890-ben 1.932 ezer, végül 1892-ben, a mikor az eddigi maximumot érte el, 2.089 ezer hektárnyi óriási területről arattatott; 24 év alatt termelési területe 48'82°/_o-al növekedett.

Országgrész	Év	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %-a	Termett összesen hektoliter	Átlag egy hektáron
I. Magyarország.					
a) Duna bal partja	1881—1885 ...	46.729	4'56	960.795	20'56
	1886—1890 ...	50.192	4'67	841.031	16'76
	1891	56.159	5'18	1,286.613	22'91
	1892	56.861	5'12	1,005.716	17'69
b) Duna jobb partja	1881—1885 ...	220.785	12'48	4,818.544	21'82
	1886—1890 ...	225.676	11'92	4,290.802	19'01
	1891	241.075	12'42	7,001.902	29'05
	1892	244.002	12'39	5,270.673	21'60
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 ...	350.188	20'10	7,122.091	20'81
	1886—1890 ...	356.022	19'98	6,469.116	18'17
	1891	382.478	21'15	11,239.402	29'39
	1892	385.432	20'72	7,560.362	19'62
d) Tisza jobb partja	1881—1885 ...	60.243	7'56	840.955	13'98
	1886—1890 ...	58.801	6'98	703.696	11'97
	1891	59.467	6'98	1,282.253	21'56
	1892	67.167	7'43	925.863	13'78
e) Tisza bal partja	1881—1885 ...	358.218	28'77	5,504.350	15'37
	1886—1890 ...	366.339	27'21	5,021.673	13'71
	1891	369.152	26'07	8,952.956	24'25
	1892	400.439	27'49	6,662.404	16'64
f) Tisza-Maros köze	1881—1885 ...	440.970	30'65	8,337.609	19'81
	1886—1890 ...	473.649	31'81	8,595.190	18'15
	1891	523.869	32'31	13,730.816	26'21
	1892	540.844	33'14	12,348.856	22'28

Az utolsó tizenkét év ugy az egész országnál, mint az egyes országgrészeknél is, a tengeriterület nagyobbára mérsékelt növekedését tünteti fel, az abszolút számoknál csak a Tisza jobb partján és Erdélyben látunk a második évtödben némi csökkenést, míg a Tisza-Maros szögében ugy az ötéves csoportok, mint az utolsó két év is nagy abszolút területi gyarapodást mutat, a többi országgrészek pedig elvértve tüntetnek fel ugrásokat az emelkedésben.

A relativ számoknál nem látunk oly állandó növekedést, — hanem inkább hullámzást, sőt több országgrészben, így a Duna s a Tisza jobb, továbbá a Tisza bal partján és Erdélyben viszonylagos csökkenés tűnik ki 1892-ben az 1881—1885. évek átlagos arányával szemben, a mely csökkenés a két utolsó országgrésznél elég jelentékeny; ezzel szemben igen jelentékeny a relativ növekedés a Tisza-Maros szögében.

A tengeritermelés viszonylag legterjedtebb Erdélyben, a hol az a búzánál 5°/_o-kal van erősebben képviselve a learatott területben, azután a Tisza-Maros szögében, a hol a terület egyharmadrésze van ugyan tengerivel bevetve, de itt a buza mégis nagy túlsúlyban van felette. E két országgrész lakossága tulnyomóan oláh, a mely nemzetiségnek jellegzetes kenyérnövénye a tengeri; a termelési arány még mindig igen nagy a Tisza bal partján,

De nemcsak abszolút számokban, hanem viszonylag is nagy arányu volt a terület növekedése; 1870-ben az összes learatott területnek 19'06°/_o-án, 1892-ben azonban 20'82°/_o-án természetett a tengeri; a buza, a répa s a mesterséges takarmányneműek mellett ez az egyedüli növényünk, a melynek területi növekedése a szántóföld növekedésével nemcsak lépést tartott, hanem azt még felül is multa.

A Dráván túl szintén a tengeritermelés kiterjesztését látjuk; ott 1885-ben csak 308.405 hektárról, 1892-ben azonban 351.371 hektárról arattatott, tehát 13'93°/_o-kal nagyobb területről; a termelés arányszáma is emelkedett, a learatott terület 30'23°/_o-áról 30'81°/_o-ára.

Az utolsó tizenkét év alatt a tengeritermelés így alakult:

Országgrész	Év	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %-a	Termett összesen hektoliter	Átlag egy hektáron
g) Erdély	1881—1885 ...	371.930	36'75	5,971.661	16'06
	1886—1890 ...	364.615	34'90	5,503.826	15'09
	1891	379.843	35'31	7,934.541	20'89
	1892	394.545	35'87	7,280.640	18'45
Magyarország összesen	1881—1885 ...	1,849.063	20'47	33,556.005	18'15
	1886—1890 ...	1,895.294	19'95	31,425.334	17'11
	1891	2,012.043	20'53	51,428.483	25'56
	1892	2,089.290	20'82	41,054.514	19'65
II. Fiumeváros és kerülete adatai nincsenek.					
III. Horv.-Szlavonors.	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	319.732	30'04	4,351.163	13'61
	1891	347.279	31'04	5,466.370	15'74
	1892	351.371	30'81	5,461.337	15'54
Magyarbirodalom	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	2,215.026	20'97	35,776.497	11'88
	1891	2,359.322	21'02	56,894.853	24'11
	1892	2,440.661	21'83	46,515.851	19'06

az összes learatott terület több mint negyedrésze; itt a tengeri termelési aránya alig áll egy ^o/_o-kal a búzáé megett. Nagy arányban termel még tengerit a Duna-Tisza köze, a melynek arányszáma az országossal jóformán egyezik, kevesebbet a Duna jobb, legkevesebbet pedig a már hideg — tengeritermelésre csak kis részben alkalmas — Duna bal és Tisza jobb partja.

A Drávántúl tengeritermelési aránya sokkal nagyobb, mint a Dráváninnené; itt az első helyet, területre nézve, a tengeri foglalja el, a mennyiben az összes learatott területből 30'81°/_o esett reá, míg a búzára csak 18'28°/_o.

A tengeri az egyetlen valamennyi gabonanövényünk között, a mely csak szelidebb éghajlat alatt terem meg és hazánk éjszaki megyéiben már nem természetett; a Tisza jobb part ruthén lakossága ugyan — az ő már zordon éghajlatú völgyeiben, sőt a hegyeken is — veti, de itt már ritkán érik meg teljesen és igen alacsony terméseket hoz.

Hogy a tengeritermelés nagyságának megyénkénti részleteit is bemutassuk, elsoroljuk a tengerit abszolút és relativ számokban legnagyobb és legkisebb területen termelő megyéket; további tájékoztatásul a 10 év előtti állapotot is feltüntetve; előre bocsátjuk azonban, hogy Árva, Liptó, Szepes és Turóc tengerit egyáltalán nem természetnek.

A társországok két utolsó évi tengertermése az átlagosnál tetemesen jobb volt, de gyengébb az anyaországénál; a dráva-száváközi megyék átlagos termései mindkét évben sokkal magasabbak voltak, mint a két, sziklás talajú tengerparti megyéé.

Az anyaország két évi termése között, mint azt már láttuk, igen nagy különbség volt; ez a különbség érvényesül az itt kimutatott átlagos terméseknél is, a mennyiben a maximális termésátlagok sokkal magasabbak az első évben, a melyben a Duna jobb partja a Duna-Tisza köze mutatta fel a legjobb termést, ehhez képest e két ország rész vármegyéi a sorozat ele-

É v	Termett métermázsa	Egy hektoliter átlagos súlya kilogrammonként
1883	22,931.772	74'6
1884	22,551.552	70'8
1885	27,985.654	72'8
1886	21,558.408	72'4
1887	18,819.307	72'4

jén állanak, míg leghátul vegyesen a legészakibb, a Tisza jobb parti s az erdélyi vármegyék; 1892-ben a sorozat már vegyesebb; a maximális átlagoknál a négy déli s keleti országrész megyéi váltakoznak, az erdélyiek közül sajátságosan Brassó s Fogaras megyék is benn vannak a sorozatban, míg leghátul ismét a felvidéket és a Tisza balpart néhány megyéjét találjuk.

A tengeri átlagos súlya hektoliterenként 1891-ben 73'7, 1892-ben 73'6 kilogramm volt; az utolsó 10 évben a minőségi súly és az egész tengeri termés métermázsaiban így alakult:

É v	Termett métermázsa	Egy hektoliter átlagos súlya kilogrammonként
1888	25,020.179	74'4
1889	26,593.653	73'7
1890	23,259.704	73'4
1891	37,924.387	73'7
1892	30,257.379	73'6

10. T a t á r k a.

Épp úgy, mint a kölest, a tatárkát is vagy későn, vagy mint tarlónövényt vetik s így a tatárkával bevetett terület egy része valószínűleg kimarad az adatgyűjtés alkalmával, de még ezt tekintetbe véve is elmondhatjuk, hogy nálunk a csekély jelentőségű gazdasági termények közé tartozik. Az anyaországban vetésterülete legnagyobb 1870-ben volt, 26.588 hektár, azóta

leszállott 1892-ben 15.338 hektárra; a társországok 1892-ben hasonló nagyságu területen, 15.411 hektáron termelték, de természetesen az arányszámok igen eltérők, az anyaországban csak 0'15, a társországokban pedig 1'35⁰/₁₀₀ az összes learatott területnek. Különbözik a Dráván túl is némileg hanyatlóban van termeltetése.

Az utolsó 12 évben termeltetése így alakult:

Ország rész	É v	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %	Termett összesen	
				hektoliter	átlag egy hektáron
I. Magyarország					
a) Duna bal partja	1881—1885 ...	2.141	0'20	23.804	11'18
	1886—1890 ...	1.729	0'17	22.342	12'91
	1891	1.609	0'15	16.076	9'99
	1892	1.684	0'16	11.336	6'73
b) Duna jobb partja	1881—1885 ...	10.143	0'58	134.694	13'28
	1886—1890 ...	9.457	0'50	122.405	12'94
	1891	8.876	0'45	97.776	11'02
	1892	10.444	0'53	105.519	10'10
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 ...	51	0'00	492	9'05
	1886—1890 ...	36	0'00	431	11'93
	1891	72	0'00	824	11'45
	1892	466	0'02	5.713	12'26
d) Tisza jobb partja	1881—1885 ...	1.672	0'21	19.557	11'70
	1886—1890 ...	1.212	0'14	15.993	13'19
	1891	1.211	0'14	16.127	13'32
	1892	1.079	0'12	9.095	8'43
e) Tisza bal partja	1881—1885 ...	1.625	0'13	21.639	13'31
	1886—1890 ...	1.289	0'09	15.313	11'88
	1891	1.233	0'09	17.467	13'61
	1892	1.329	0'09	15.303	11'51
f) Tisza-Maros szöge					
f) Tisza-Maros szöge	1881—1885 ...	1.705	0'12	18.015	10'57
	1886—1890 ...	61	0'00	711	11'82
	1891	16	0'00	194	12'12
	1892	16	0'00	187	11'69
g) Erdély	1881—1885 ...	981	0'06	5.662	5'77
	1886—1890 ...	465	0'05	2.414	5'19
	1891	413	0'04	6.185	14'98
	1892	320	0'03	5.145	16'07
Magyarország					
Magyarország	1881—1885 ...	18.358	0'20	223.863	12'19
	1886—1890 ...	14.249	0'15	179.609	12'60
	1891	13.480	0'14	154.649	11'47
	1892	15.338	0'15	152.298	9'93
II. Fiume és kerülete					
adatai nincsenek					
III. Horv.-Szlavonország					
Horv.-Szlavonország	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	15.640	1'47	104.990	6'71
	1891	15.258	1'36	104.973	6'88
	1892	15.411	1'35	105.831	6'87
Magyarbirodalom					
Magyarbirodalom	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	29.889	0'28	281.599	9'42
	1891	28.738	0'27	259.622	9'03
	1892	30.749	0'27	258.129	8'39

A tatárka általánosságban kis termést ad, a mit leginkább annak tulajdoníthatunk, hogy későn és rendszerint rosszabb talajba vették; 1869 óta a legnagyobb termést 1887-ben adta, hektáronként 13'17 hl-teret; az utolsó két év elseje közepes, másodika közepesen aluli termést hozott. Mindkét évben nagy termésátlagot

csak Erdélynél találunk, továbbá 1891-ben a Tisza két partján, 1892-ben pedig a Duna-Tisza közén.

A tatárka termése métermázsaiban az utolsó 10 évben így alakult:

É v	Termés m.-mázsa	Egy hektoliter átlag-súlya kilogrammokban	É v	Termés m.-mázsa	Egy hektoliter átlag-súlya kilogrammokban
1883	145.944	67'0	1887	130.803	67'4
1884	156.928	67'0	1888	99.958	67'0
1885	160.545	66'1	1889	112.958	67'0
1886	134.975	67'0	1890	112.568	60'6
			1891	87.895	56'8
			1892	90.991	59'7

11. M a g b ü k k ö n y.

Az állati takarmányul használt hüvelyesek közül statisztikai adatgyűjtésünk egyedül a magbükönyre terjed ki, de azt nem részletezi annak tavaszi vagy őszi válfaja szerint, hanem együttvéve mutatja ki.

Termeltetése a mesterséges takarmánynövények termesztésének növekedésével párhuzamosan halad; 1870-ben még csak 52.399 hektárról aratták, a mely terület 1877-ben egész 31.181

hektárig csökkent, ez évtől kezdve azonban — legalább viszonylag — rohamosan növekedett és 1892-ben már 84.763 hektárra, az összes learatott terület 0'84⁰/₁₀₀-ára rúgott.

A társországok statisztikája nem mutatja ki a magbükönnyt külön és így csak az anyaországról tüntethetjük fel a termelés alakulását, 1882 óta.

Országgrész	É v	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %	Termett	
				összesen hektoliter	átlag egy hektáron
a) Duna bal partja	1881—1885 ...	8.893	0'86	121.068	13'61
	1886—1890 ...	11.300	1'06	140.125	12'40
	1891 ...	13.816	1'27	150.560	10'90
	1892 ...	13.418	1'21	168.782	12'58
b) Duna jobb partja	1881—1885 ...	16.299	0'92	236.794	14'58
	1886—1890 ...	20.828	1'11	268.520	12'89
	1891 ...	22.627	1'16	332.278	14'69
	1892 ...	22.399	1'14	290.388	12'97
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 ...	4.095	0'28	56.968	13'91
	1886—1890 ...	6.221	0'35	81.559	13'11
	1891 ...	7.532	0'42	124.828	16'57
	1892 ...	8.036	0'43	136.510	16'99
d) Tisza jobb partja	1881—1885 ...	5.501	0'69	71.050	12'92
	1886—1890 ...	8.267	0'98	95.763	11'58
	1891 ...	8.661	1'02	96.401	11'18
	1892 ...	9.144	1'01	118.416	12'95

Állandó emelkedést látunk úgy az abszolút, mint a relatív számoknál, a melyen nem változtat az a — bizonyára csak esetleges, fontosság nélküli s amúgy is csekély — csökkenés, a melyet 1892-ben négy országgrésznél tapasztalunk. E csökkenés egyébként valószínűleg inkább a becslésen alapuló adatok hiányosságán alapszik.

Legnagyobb arányban termelik a Duna két és a Tisza bal

Országgrész	É v	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %	Termett	
				összesen hektoliter	átlag egy hektáron
e) Tisza bal partja	1881—1885 ...	8.783	0'70	115.536	13'15
	1886—1890 ...	13.265	0'98	173.756	13'09
	1891 ...	16.578	1'18	264.943	15'98
	1892 ...	16.192	1'11	218.209	13'48
f) Tisza-Maros szöge	1881—1885 ...	2.724	0'18	36.166	13'27
	1886—1890 ...	4.048	0'27	55.102	13'61
	1891 ...	5.857	0'36	89.240	15'24
	1892 ...	5.817	0'36	103.362	17'77
g) Erdély	1881—1885 ...	4.463	0'44	57.965	12'99
	1886—1890 ...	7.116	0'68	95.210	13'38
	1891 ...	9.020	0'84	120.256	13'88
	1892 ...	9.760	0'89	133.247	13'65
Magyarország összesen	1881—1895 ...	50.758	0'56	695.547	13'70
	1886—1890 ...	71.045	0'75	910.035	12'82
	1891 ...	84.091	0'86	1,178.506	14'01
	1892 ...	84.766	0'84	1,168.914	13'79

partja, de meghaladja az országos átlagot Erdély és a Tisza jobb partjának magbűkköny területe is; a két legdélibb országgrész csaknem egy szintvonalon áll; ezeknél, úgy látszik, nem a bűkköny a szokásos takarmánynövény, ennél fogva a magját sem termelik oly nagy arányban, mint másutt.

Az egyes megyéket tekintve:

legnagyobb területen termeltetett magbűkköny, hektáron							
vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Bihar ...	3.307	6.079	5.778	Somogy ...	1.716	3.330	3.298
Zala ...	2.383	4.431	4.559	Baranya ...	2.055	2.906	3.137
Szatmár ...	1.382	3.521	3.869	B.-Bodrog ...	947	3.371	3.078
Szabolcs ...	1.644	4.317	3.633	Vas ...	2.642	3.410	3.029

viszonylag legnagyobb területen termeltetett magbűkköny, az összes learatott terület %-án							
vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Szeben ...	1'43	2'95	3'56	Trencsén ...	0'87	1'77	1'68
Zala ...	1'29	2'13	2'10	Nógrád ...	1'02	1'78	1'67
Szatmár ...	0'80	1'75	1'92	Baranya ...	1'37	1'53	1'62
Bereg ...	0'95	2'10	1'88	Bihar ...	1'08	1'59	1'50
Bars ...	1'13	1'47	1'79	Liptó ...	0'89	1'19	1'40

E táblázatoknál egyik évről a másikra, 1891-ről 1892-re némely megyénél roppant eltéréseket látunk, így az abszolút számoknál Szabolcs, Vas és Udvarhely megyéknél, a viszonylagosaknál Szeben, Bereg, Bars, Fogaras megyéknél; miután alig tehető fel, hogy egy évi időköz alatt a termelés iránya ennyire megváltozott volna, ezeket az eltéréseket valószínűleg az adatok rovására írhatjuk s különösen arra, hogy az adatszolgáltatás idejében az adatgyűjtő közegek nem mindig voltak tisztában azzal, hogy a bűkkönyvetésnek mag- vagy takarmánytermelés-e a célja?

1882 óta szembetűnő az emelkedés; Bács-Bodrognak háromszor akkora a magbűkköny területe most, mint volt tíz év előtt, csaknem épp úgy növekedett Szatmár is, Szabolcsé több mint kétszer akkora, s Bihar, Zala, Somogy megyéknél is csaknem megkétszereződik a bűkkönyterület; ily irányt látunk a magbűkkönyt kis területen termelő megyéknél is, valamint a relatív termelési számoknál, a melyeknél Szeben, Szatmár, Bereg, Trencsén és Besztercze-Naszód mutatnak nagy növekedést.

legmagasabb átlagtermése volt, hektáronként hektoliter					
1891-ben			1892-ben		
Moson ...	23'57	B.-Bodrog ...	18'36	Háromszék ...	30'29
N.-Küküllő ...	23'46	Győr ...	18'27	B.-Bodrog ...	25'57
Ugocea ...	20'86	Békés ...	17'30	N.-Küküllő ...	20'88
Bihar ...	18'86	Hunyád ...	17'30	Torontál ...	19'60
				Csanád ...	18'64

Az 1892. évi termés, bár gyengébb volt az előző évinél, mégis egyes megyéknél nagyobb átlagokat mutat fel, mint a másik.

legkisebb területen termeltetett magbűkköny, hektáron							
vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Máramaros ...	6	5	17	B.-Naszód ...	22	96	148
Árva ...	29	38	40	Csanád ...	205	99	159
Fogaras ...	54	118	45	Udvarhely ...	32	100	193
Kr.-Szörény ...	14	68	59	Csik ...	66	183	212

viszonylag legkisebb területen termeltetett magbűkköny, az összes learatott terület %-án							
vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
K.-Szörény ...	0'43	0'04	0'02	Csongrád ...	0'19	0'16	0'17
Máramaros ...	0'01	0'01	0'03	Békés ...	0'17	0'35	0'24
Árva ...	0'08	0'09	0'09	Moson ...	0'33	0'28	0'26
Fogaras ...	0'14	0'29	0'10	P.-P.-S.-K.-K.	0'20	0'20	0'26
Csanád ...	0'16	0'07	0'11	B.-Naszód ...	0'05	0'22	0'32

A magbűkköny elég magas terméseket ad; adatgyűjtésünk kezdete óta legmagasabb volt az átlagos termése 1882-ben, a mikor 15'35 hltert nyertek egy hektárról, de jó termést adott 1884 és 1891-ben is; a legalacsonyabb volt a termése 1875-ben, 6'60 hlter.

Az 1881—1885. és 1886—1890. évek átlagában közepén felüli termést adott, és pedig az első évötödben, különösen az ország három nyugati részében, míg a második évötödben a keletiekben, kivéve a Tisza jobb partját, továbbá a Duna-Tisza közén.

Az utolsó két évi magbűkkönytermés szintén jó volt; 1891-ben tetemesen az átlagon felüli termést adott a Duna-Tisza köze, a Tisza bal partja s a Tisza-Maros szöge, 1892-ben pedig a Duna-Tisza köze s a Tisza-Maros szöge, míg a két legészakibb országgrész tetemesen az országos átlag mögött maradt.

Az egyes vármegyéket tekintve

legalacsonyabb átlagtermése volt, hektáronként hektoliter							
1891-ben				1892-ben			
Liptó ...	5'24	Szepes ...	6'95	Árva ...	6'90	Bars ...	10'81
Zólyom ...	6'03	Árva ...	6'95	Udvarhely ...	7'70	J.-N.-Kun ...	10'97
Turóc ...	6'40	Gömör ...	8'38	Alsó-Fehér ...	9'27	Borsod ...	11'01
B.-Naszód ...	6'91	Trencsén ...	8'72	Fogaras ...	10'58	Komárom ...	11'04

A magbűkköny tíz évi aratási eredményét métermázsákban, továbbá a minőségi súlyokat alább mutatjuk ki.

Év	Termett méter- mázsa	Egy hektoliter súlya kilogrammban	Év	Termett méter- mázsa	Egy hektoliter súlya kilogrammban	Év	Termett méter- mázsa	Egy hektoliter súlya kilogrammban
1883	541.298	79'0	1887	640.227	77'2	1890	790.114	77'5
1884	624.993	77'5	1888	774.795	77'7	1891	916.289	77'7
1885	612.530	76'4	1889	702.742	77'3	1892	901.898	77'1
1886	609.393	76'5						

Súly tekintetében a magbúkköny a legelső termények közé tartozik, az utolsó két évben még a búzáét is felülmulta.

12. B o r s ó, b a b, l e n c s e.

Élelmezési és kereskedelmi szempontból nagyon fontos hüvelyes terményeink a borsó, lencse s a bab. Sajnos, hogy adataink ezeket nem részletezve, hanem együtvé foglalva mutatják ki s így nem ismerjük külön-külön az egyes növények termeltetésének nagyságát, a melyről különben annál kevésbé tudunk magunknak tiszta képet alkotni, mivel adatgyűjtésünk csak a szántóföldeken, főterményként termelt hüvelyeseket mutatja ki, holott ismeretes dolog, hogy ezeket szőlőben mint mellékterményeket, a szőlő, a tengeri, stb. között, továbbá a házak melletti kertekben is termesztik nemcsak házi szükségletre, hanem eladásra is; ez a termelés, a mennyiséget illetőleg, aligha maradhat el a főterményként művelt hüvelyeseknek adataink által kimutatott termése mögött.

A hüvelyesek learatott területe hivatalos statisztikánk megindulása óta alig mutat fel jelentékenyebb módosulást; 1869-ben 40.200, 1892-ben 46.816 hektár volt a learatott terület, a növekedés tehát mintegy 16%-nyi; ezen időszakon belül azonban

jelentékeny volt az ingadozás, így 1874-ben csak 33.478 hektárról arattattak a hüvelyesek.

A hüvelyeseknek mellékterményként való művelése valószínűleg szintén halad, a mennyiben kivitelünk emelkedése s a lakosság szaporodásával járó nagyobb mennyiségű fogyasztásból következtetnünk szabad.

A társországok a hüvelyeseket viszonylag sokkal nagyobb arányban termesztik, ott learatott területük 1885 óta 23.437 hektárról 30.222 hektárra, az összes learatott területnek 2'66%-ára emelkedett, míg az anyaország termelési arányszáma csak 0'47%-ot tesz; valószínű, hogy a Fiumén keresztül fellendült kivitel nagyban hozzájárult a Dráván túl termelésének emelkedéséhez; ott kimutatják a melléktermény gyanánt termesztett hüvelyesek területét is, a mely 1892-ben 15.739 hektárra rugott tehát közel felét teszi a főterményként művelt területnek.

A hüvelyeseknek hazánkban termelése a lefolyt 12 évben így alakult:

Országgrész	Év	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %-a	Termelt összesen hektoliter	Átlag egy hektáron	Országgrész	Év	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %-a	Termelt összesen hektoliter	Átlag egy hektáron
I. Magyarország.											
a) Duna balpartja	1881—1885 ...	10.655	1'03	126.085	11'88	f) Tisza-Maros szöge	1881—1885 ...	3.316	0'23	33.529	10'11
	1886—1890 ...	10.860	1'02	112.239	10'34		1886—1890 ...	4.463	0'30	47.121	10'56
	1891	10.385	0'96	134.328	12'94		1891	5.186	0'32	68.176	13'15
	1892	11.116	1'00	146.828	13'22		1892	4.278	0'26	56.277	13'15
b) Duna jobb partja	1881—1885 ...	5.626	0'32	68.102	12'12	g) Erdély	1881—1885 ...	3.606	0'35	42.133	11'68
	1886—1890 ...	6.412	0'34	72.531	11'31		1886—1890 ...	4.319	0'41	58.750	13'60
	1891	6.930	0'35	99.219	14'32		1891	5.179	0'48	86.039	16'61
	1892	6.795	0'35	75.199	11'07		1892	5.924	0'54	81.880	13'82
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 ...	4.973	0'29	56.335	11'33	Magyarország összesen	1881—1885 ...	39.913	0'44	461.130	11'55
	1886—1890 ...	5.574	0'31	57.124	10'25		1886—1890 ...	43.567	0'46	470.608	11'03
	1891	7.479	0'41	117.436	15'70		1891	46.709	0'48	628.287	13'45
	1892	7.102	0'38	79.163	11'15		1892	46.816	0'47	584.392	12'48
d) Tisza jobb partja	1881—1885 ...	7.854	0'39	97.456	12'41	II. Fiume város és kerülete adatai nincsenek.					
	1886—1890 ...	7.854	0'39	83.237	10'60	III. Horvát-Szlavonország.					
	1891	7.357	0'36	73.240	9'96	1881—1885 ...	—	—	—	—	
	1892	7.780	0'36	99.502	12'79	1886—1890 ...	22.160	2'08	184.103	8'31	
e) Tisza bal partja	1881—1885 ...	3.883	0'30	37.490	9'65	1891	30.166	2'69	277.085	9'18	
	1886—1890 ...	4.085	0'30	39.606	9'70	1892	30.222	2'66	261.459	8'66	
	1891	4.193	0'30	49.849	11'89	Magyarbirodalom összesen					
	1892	3.821	0'26	45.543	11'92	1881—1885 ...	—	—	—	—	
						1886—1890 ...	65.733	0'62	654.711	9'06	
						1891	76.875	0'70	905.372	11'75	
						1892	77.038	0'68	845.851	10'98	

A táblázat a hüvelyesek termelésének lassu, de folytonos fejlődését tünteti fel az egész országra nézve, de nem egyuttal az országgrészek szerint is, mert a Tisza két partján az 1881—1885. évek átlagával szemben 1892-ben visszamaradást tapasztalunk, de ezt tán inkább hullámnak mondhatjuk; a többi országgrész közül néhány 1892-ben az előző évvel szemben valamivel kisebb hüvelyessel bevetett területet tüntet fel, de ezt ellensúlyozza a Duna balpartján és az Erdélyben látható elég tetemes emelkedés.

A learatott terület nagyságát illetőleg, a két felvidéki or-

szággrész áll legelőli, a melyek termelési viszonyainak leginkább megfelel ez a növény; a felvidéken a legszokásosabb a hüvelyeseknek mellékterménykénti művelése is; ezek után jön Erdély, a melynek hüvelyes termelése rövid idő alatt úgy absolute mint relative, nagyon haladt; a többi négy országgrész az ország átlaga mögött jelentékenyen visszamarad.

A társországok hüvelyes termelésében a haladás sokkal feltünőbb, a mely körülménynek valószínű okát már kifejtettük.

Legnagyobb területről arattatott, hektárookban

Legkisebb területről arattatott, hektárookban

a) a n y a o r s z á g b a n:															
vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Pest-P.-Solt	2.371	3.649	3.370	Zemplén	987	1.482	1.525	Maros-Torda	105	86	41	Moson	93	127	92
Nyitra	2.697	2.595	3.142	Szepes	2.286	1.373	1.524	Ugocea	147	79	67	Udvarhely ...	44	105	110
Trencsén	2.089	2.365	2.346	Temes	1.071	2.261	1.475	Árva	105	81	77	B.-Naszód ...	79	135	125
Bács-Bodrog	1.339	1.506	1.614	Pozsony	1.674	1.662	1.439	T.-Aranyos ...	69	91	80	Fogaras	132	303	138

b) a t á r s o r s z á g o k b a n:

Zágráb	—	7.972	7.805	Szerém	—	4.749	4.834	Lika-Krbava	—	1.432	1.450	Verőcze	—	2.122	2.255
---------------	---	-------	-------	---------------	---	-------	-------	-------------	---	-------	-------	----------------	---	-------	-------

Viszonylag legnagyobb területről arattatott, az összes learatott terület %-áról

a) a z a n y a o r s z á g b a n :							Viszonylag legkisebb területről arattatott, az összes learatott terület %-áról								
Brassó	0'38	1'36	2'81	Szepes	2'81	1'44	1'53	Maros-Torda	0'13	0'10	0'04	Torontál	0'11	0'13	0'17
Trencsén	1'88	1'88	1'77	Turóc	2'34	1'81	1'37	T.-Aranyos	0'09	0'11	0'03	Ugocsa	0'50	0'24	0'18
Liptó	3'40	1'97	1'76	Nyitra	1'13	1'00	1'22	Moson	0'11	0'14	0'10	Árva	0'27	0'19	0'18
Szeben	0'42	1'42	1'71	Sáros	1'47	0'97	1'19	Csanád	0'15	0'19	0'13	Szabolcs	0'29	0'24	0'20
Háromszék ...	0'78	1'63	1'57	Gömör	0'72	0'82	1'02	Hajdú	0'19	0'08	0'14	Arad	0'16	0'19	0'21

b) a t á r s o r s z á g o k b a n :

M.-Fiume ...	—	4'66	4'58	Zágráb	—	4'12	3'97	Verőcze	—	1'33	1'39	Szerém	—	1'79	1'74
--------------	---	------	------	---------------	---	------	------	----------------	---	------	------	---------------	---	------	------

A megyénkénti maximális és minimális számoknál ismét feltűnnek a rendkívüli eltérések, nemcsak a 10 év előtti állapottal szemben, hanem 1891 és 1892 között is.

A lefolyt 24 évben az anyaországban a legmagasabb hektáronkénti átlagos termést 1891-ben 13'45 hl-terrel, a legkisebbet pedig 1873-ben 5'70 hl-terrel adták. A társországok átlagos termései mindig alacsonyabbak voltak az anyaországnál, ott 1885 óta a legmagasabb termés szintén 1891-ben (9'18 hl.), a legalacsonyabb pedig 1887-ben (3'69 hl.) volt.

Az utolsó tizenkét évet tekintve, az anyaországban úgy a két évötöd, mint a két utolsó év átlagtermése jó volt; az első évötöd átlagtermése különösen a Duna s a Tisza jobb partján és Erdélyben alakult kedvezően, a másodiké pedig Erdélyben,

míg a Tisza bal partja mindkét évötödben igen alacsony, a többi országrész pedig valamivel magasabb átlagterméssel bírt.

Az 1891. év adatgyűjtésünk kezdete óta a legkedvezőbb volt; Erdélyben, a mely hüvelyesekben — klimatikus viszonyainál fogva — mindig szép terméseket mutat, rendkívül magas termés volt, valamivel a Duna-Tisza közén és Duna jobb partján, az országos átlag körül, illetőleg valamivel alatta a többi országrészben, jóval alatta a Tisza jobb partján.

1892-ben, a mely szintén közepén felüli termést hozott, ismét Erdély állott legelő, utána a Duna jobb partja és a Tisza-Maros szöge, mind jóval az országos átlag felett, míg a Duna jobb partja a legrosszabb terméssel bírt; az eltérések azonban kisebbek voltak mint az előző dús termésű évben.

Legnagyobb átlagtermés volt, hektáronként hektoliter

a) az anyaországban				Legkisebb átlagtermés volt, hektáronként hektoliter											
vármegye	1891-ben		vármegye	1892-ben		vármegye	1892-ben								
N.-Küküllő	37'07	Fejér	20'50	Szepes	21'06	Brassó	17'10	Liptó	2'89	Szilágy	7'72	Moson	3'58	B.-Naszód ...	7'60
Heves	24'67	Komárom ...	19'10	Maros-Torda	19'32	Torontál ...	16'51	Turóc	4'87	Udvarhely ...	7'84	Udvarhely ...	5'21	Hont	7'97
Bács-Bodrog	23'18	Nógrád	18'18	T.-Aranyos	18'95	Pozsony	15'67	Szepes	4'88	Zala	8'14	Csongrád ...	5'88	Máramaros	8'24
Győr	23'07	Arad	17'48	Békés	18'24	Nyitra	15'51	Máramaros	5'22	Veszprém ...	8'26	Bars	6'35	K.-Küküllő	8'58
Hunyad	22'69	Csik	17'37	Győr	17'30	Szeben	15'28	Moson	7'06	Zólyom	8'39	Veszprém ...	6'51	Krassó-Ször.	8'60
Esztergom ...	21'74	K.-Küküllő	17'37	Bács-Bodrog	17'12	Szilágy	14'70	Árva	7'48	Sáros	8'47	Árva	7'40	Borsod	8'74

b) a t á r s o r s z á g o k b a n

Verőcze	11'68	Szerém	10'16	Szerém	11'52	Verőcze	11'09	Modr.-Fiume	6'85	Zágráb	8'41	Modr.-Fiume	5'60	Zágráb	7'61
----------------	-------	---------------	-------	---------------	-------	----------------	-------	-------------	------	---------------	------	-------------	------	---------------	------

A Dráván innen 1891-ben feltűnő, csaknem rendkívüli nagy termést mutat Nagy-Küküllő; ez mindenesetre az adatszolgáltatás hibája.

A társországokban, mint minden terménynél, úgy itt is a

szlavon megyék váltakoznak az elsőségben, a horvát megyék pedig hátul maradnak.

• Métermázsákban így alakult a termelés 1883 óta:

É v	Termett méter- mázsa	Egy hektoliter átlagos súlya kilogrammban	É v	Termett méter- mázsa	Egy hektoliter átlagos súlya kilogrammban	É v	Termett méter- mázsa	Egy hektoliter átlagos súlya kilogrammban
1883	348.481	79'7	1887	329.225	79'3	1890	371.419	78'8
1884	377.741	77'5	1888	413.716	78'6	1891	491.604	78'2
1885	389.281	78'5	1889	403.222	79'6	1892	456.679	78'1
1886	337.835	77'8						

13. A l e n .

A fonó- s szövőipar nyersanyagául szolgáló termények közül hazánkban csak a kendert és a lent termesztik. Hazánk északi s keleti vármegyéinek éghajlatis talajviszonyai kiválóan kedvezőek, különösen az értékesebb len termelésére, sajnos, hogy a termelő lakosság ezen természetadta előnyöket vajmi kevésbé használja ki. Ezen a sajnálatos körülményen a kormány részéről újabb időben, a termelés és kikészítés emelése körül, több rendbeli intézkedés történt.

E század közepéig virágzó kender- és lentermelésünk volt, a nyers anyagot a termelő, különösen a szláv lakosság, maga dolgozta fel saját házi szükségleteire s részben eladásra is; de később Ausztria virágzó fonó- s szövő gyári ipara s főleg a

pamutvászonnak és szöveteknek mind általánosabb használata csaknem teljesen megsemmisítette legjelentékenyebb, mondhatni egyedüli fontosabb házi iparunkat; a fonás és szövés népünknek már csak itt-ott szokásos és ott is szünőfélben van.

A két növény közül értékesebb tán a len; a lent hazánkban 1892-ben 12.871 hektáron, az összes learatott terület 0'13%-án termesztették, a Dráván túl pedig 7.039 hektáron, a learatott terület 0'61%-án, tehát jóval nagyobb arányban; újabb időben a termelésnek némi emelkedését látjuk, de ez nem tart lépést a szántó föld területének emelkedésével.

Az utolsó 12 év lentermelése így alakult:

Ország-rész	Év	Learatott terület hektár	Összes learatott terület%	Termett		Átlag egy hektáron	
				mag hliter	fonal mmázsa	mag hliter	fonal mmázsa
I. Magyarország.							
a) Duna bal partja.	1881—1885	1.710	0'16	12.100	6.729	7'08	3'93
	1886—1890	2.073	0'20	13.378	7.877	6'45	3'80
	1891	2.073	0'19	16.264	9.044	7'85	4'36
	1892	1.926	0'16	16.124	6.501	8'37	3'37
b) Duna jobb partja.	1881—1885	2.425	0'14	18.120	11.439	7'47	4'72
	1886—1890	2.811	0'15	26.868	15.696	9'56	5'58
	1891	2.804	0'15	23.524	11.419	8'30	4'07
	1892	3.452	0'18	27.513	14.465	7'97	4'19
c) Duna Tisza-köze.	1881—1885	1.361	0'08	10.683	7.598	7'85	5'58
	1886—1890	891	0'05	5.699	3.463	6'40	3'90
	1891	907	0'05	6.925	3.550	7'64	3'91
	1892	802	0'04	7.238	2.991	9'02	3'73
d) Tisza jobb partja.	1881—1885	2.757	0'34	22.747	9.496	8'25	3'44
	1886—1890	2.900	0'34	22.465	16.205	7'75	5'59
	1891	2.550	0'30	13.820	17.128	5'42	6'72
	1892	2.783	0'31	25.594	22.602	9'20	8'12
e) Tisza bal partja.	1881—1885	946	0'07	7.938	3.379	8'39	3'77
	1886—1890	840	0'06	7.281	3.222	8'67	3'84
	1891	1.060	0'08	11.384	5.006	10'74	4'72
	1892	867	0'06	9.303	3.424	10'73	3'95
f) Tisza-Maros szöge.	1881—1885	389	0'03	3.690	2.317	9'49	5'96
	1886—1890	495	0'03	4.734	2.562	9'56	5'17
	1891	1.046	0'06	11.842	4.419	11'32	4'22
	1892	1.167	0'07	12.778	6.484	10'95	5'56

Ez a tizenkét évi időszak nem mutat kedvezőtlen képet, a mennyiben az országos viszonyszám megtartotta állását az egész idő alatt, a mi — számbavéve a szántóföldnek növekedését — relativ haladást jelent, a mivel egyezőleg az abszolút számok növekedést is jeleznek; az országrészek közül tényleg csak a Duna-Tisza köze mutat abszolút és relativ hanyatlást, a többi

Ország-rész	Év	Learatott terület hektár	Összes learatott terület%	Termett		Átlag egy hektáron	
				mag hliter	fonal mmázsa	mag hliter	fonal mmázsa
g) Erdély	1881—1885	1.830	0'18	14.319	8.576	7'82	4'68
	1886—1890	1.752	0'17	16.393	7.234	9'38	4'13
	1891	2.020	0'19	15.378	13.268	7'61	6'57
	1892	1.874	0'17	18.813	8.249	10'04	4'40
Magyarország összesen	1881—1885	11.418	0'13	89.597	49.534	7'85	4'84
	1886—1890	11.762	0'12	96.818	56.259	8'23	4'78
	1891	12.460	0'13	99.137	63.834	7'96	5'12
	1892	12.871	0'13	117.363	64.716	9'12	5'08
II. Fiumevárosés kerülete. Adatai nincsenek							
III. Horvát-Szlavonors.	1881—1885	—	—	—	—	—	—
	1886—1890	6.666	0'63	—	35.004	—	5'24
	1891	6.804	0'61	—	29.437	—	4'33
	1892	7.039	0'61	—	29.492	—	4'19
Magyarbirodalom	1881—1885	—	—	—	—	—	—
	1886—1890	18.428	0'17	—	91.263	—	4'95
	1891	19.264	0'17	—	93.271	—	4'83
	1892	19.910	0'18	—	94.203	—	4'73

nem, még a Tisza bal partján sem állithatjuk csökkenőnek az irányt.

Ami az egyes megyéket illeti, az anyaországban Esztergom és Hajdú megyék épen nem természetnek lent, Moson megye 1892-ben csak 2, Nagy-Küküllő 11, Bars 12, Borsod 17, Szeben 21, Szilágy 22 hektáron; ellenben legnagyobb területen termelik:

vármegye	1891-ben hektáron	1892-ben hektáron	vármegye	1891-ben hektáron	1892-ben hektáron	vármegye	1891-ben hektáron	1892-ben hektáron
Szepes	1.060	1.018	Vas	734	936	Zala	514	651
Sáros	699	980	Torontál	688	735	Torda-Aranyos	585	606
						Komárom	579	540
						Trencsén	380	435

Az összes learatott területnek több mint egy 1/10-át az egyetlen Szepes vármegyében foglalta el a len, 1892-ben 1'02%-át; e vármegye különben azelőtt nevezetes fonó- s szövő iparral bírt, a melynek most csak romjai vannak meg, a minek jeléül len-területe is csökkenőben van, a mennyiben 10 év előtt az még 1.259 hektárra, az összes learatott terület 1'27%-ára rúgott; a csökkenés tehát elég tetemes.

A Dráván túl Belovár-Kőrös megye 1892-ben 2.213 hek-

táron (a learatott terület 1'41%-án), Zágráb megye 2.023 hektáron (1'03%-on) természetbe; a minimumot Lika-Krbava megye képviselte 238 hektárral, tehát a dráváninni területtel szemben még mindig jelentékeny kiterjedéssel. Az anyaország adatgyűjtése a mag- és a fonaltermesre, a társországoké ellenben csak az utóbbira terjed ki.

Az egyes vármegyék átlagtermései jelentékeny különbséget tüntetnek fel:

Legmagasabb termése volt lenmagból hektáronként hektoliter	1891-ben	1892-ben
Máramaros	24'25	10'48
Szatmár	20'78	18'23
Bács-Bodrog	18'44	17'43
Hunyad	18'28	15'56
Háromszék	17'87	15'50
Sopron	16'13	14'76
B.-Naszód	13'94	13'65
Torontál	12'41	12'76

Legalacsonyabb termése volt lenmagból hektáronként hektoliter	1891-ben	1892-ben
Alsó-Fehér	2'60	2'38
T.-Aranyos	3'48	3'46
Szepes	3'51	4'94
Győr	3'51	5'21
Vas	4'90	5'21
Ung	5'00	5'21
Árva	5'27	5'23
Ugocsa	5'38	

lenfonalból, métermázsa

a) az anyaországban:

Hunyad	26'14
Sáros	17'38
N.-Küküllő	13'90
B.-Naszód	12'20
Szatmár	10'39
Gömör	9'65
Csanád	9'10
Győr	5'23
M.-Torda	7'55

Sáros	13'90
Zemplén	12'65
Szatmár	10'50
B.-Bodrog	9'62
Fejér	9'10
Kolozs	8'23
N.-Küküllő	6'94
Somogy	6'84
Gömör	6'60

Szabolcs	1'05
Szepes	1'16
Ung	1'40
Zemplén	1'79
Csik	1'94
Komárom	2'09
Trencsén	2'17
Bereg	2'26
Szilágy	2'30

Bihar	1'39
Ung	1'40
M.-Torda	1'40
Komárom	2'09
P.-Pilis-Solt-K.-Kun	2'09
Szilágy	2'30
Árva	2'42
Liptó	2'61
Szepes	2'63

B.-Kőrös	4'72
Pozsega	4'66

Verőce	4'74
Pozsega	4'53

Szerém	3'66
M.-Fiume	4'34

Szerém	3'49
M.-Fiume	3'58

A kender rendszerint magban és fonalban is magasabb átlagos terméseket hoz, mint a len, termeltetése azonban — az alacsonyabb értékesítési ár miatt — még sem oly jövedelmező, mint az utóbbié; az utóbbi tizenkét év kendermag és fonaltermései elég kedvezőek voltak, különösen az utolsó két évben; az

legmagasabb volt a hektáronkénti kendermag termés, hektoliter

1891-ben		1892-ben	
Abauj-Torna	22'47	Fogaras	17'37
Gömör	20'35	Csanád	20'84
Fejér	19'14	Hunyad	17'37
Kolozs	17'38	Abauj-Torna	18'30
Esztergom ...	17'38	B.-Naszód ...	17'18
		Szepes	17'95
		Alsó-Fehér	16'70
		T.-Aranyos	17'92
		Bereg	16'54
		Heves	16'27
		Békés	17'39

legmagasabb volt a hektáronkénti kenderfonaltermés, métermázsza

a) az anyaországban:

1891-ben		1892-ben	
Hunyad	26'07	Temes	10'46
Esztergom ...	26'07	Szilágy	13'90
Kis-Küküllő	17'37	Zemplén	10'83
B.-Naszód ...	12'17	Temes	13'36
Csanád	12'16	Bács-Bodrog	9'08
		Torontál	11'64
		Heves	10'55
		Kis-Küküllő	11'28
		Kr.-Szörény	10'43
		Hunyad	10'36

b) a társországokban:

Szerém	8'91	Pozsega	8'51	Szerém	9'12	Varasd	8'25
---------------	------	----------------	------	---------------	------	---------------	------

Épp úgy, mint a lennél, itt is néhány vármegyénél feltűnő magas átlagterméseket találunk; hogy ezek a valóságnak nem felelhetnek meg egészen, azt már fentebb említettük; de még egy hiányról is meg kell emlékeznünk, a mely a rostos növények termelési statisztikájának megbízhatóságát kétségessé teszi: ugyanis ezeknek a növényeknek átlagterméseiről érkeznek be a leghézagossabb adatok a gazdasági tudósítóktól elannyira, hogy gyakran egy egész megye termését egyetlen egy járási átlag alapján kell kiszámítanunk.

Év	Termett méter-mázsza	Egy hektoliter átlagos súlya kilogrammokban	Év	Termett méter-mázsza	Egy hektoliter átlagos súlya kilogrammokban
1888	376.395	54'0	1887	356.355	53'2
1884	395.249	53'9	1888	420.967	50'5
1885	433.204	55'4	1889	398.965	53'5
1886	362.939	53'0			

15. A d o h á n y.

A gazdasági fejlődéstől függetlenül alakult a dohánytermelés hazánkban. A monopoliomot megelőző időkben, mikor a termelés engedélyhez még nem volt kötve s a lakosság nagy része csak pipázott, de még szivarban is jobbára csak hazai dohányt szitt, a termelés a mostaninál — dacára a kisebb népességnek — mindenesetre kiterjedtebb volt; a dohánymonopoliump behozatala, a külföldi dohány versenye s a közönség ízlésének megváltozása folytán a viszonyok egészen mások lettek; a szivar és cigaretta-gyártáshoz jobbára tengerentúli dohány lévén szükséges, a belföldi dohány utáni kereslet csökkent; a termelés engedélyhez, a termelő egyetlen fogyasztóra, az államkincstárra lévén utalva, a jövedelem kisebb lett; végül, mivel az egyedáruságnak a pipázás mind szűkebb körre szorulásával évről évre kisebb hazai dohánymennyiségre volt szüksége, az engedélyezett dohányterület folytonosan csökkent; mindezek folytán dohánytermelésünk lényeges hanyatlást mutat fel, — legalább területileg — különösen azokon a vidékeken, a melyek rosszabb minőségű dohányt természetén, ott a dohánytermelési engedély megadása megszorított vagy beszünttetett.

egész tizenkét évi időszak alatt a Duna s a Tisza két partja jobbára az országos átlagon aluli, viszont a többi országrész többnyire tetemesen azon felüli termeléssel bírt; az utolsó két év maximális és minimális átlagos termései így alakultak:

legalacsonyabb volt a hektáronkénti kendermag termés, hektoliter

1891-ben		1892-ben	
Veszprém ...	5'30	Udvarhely ...	6'95
Szeben	5'58	Turóc	4'17
Csik	6'25	Szeben	5'58
Ugocsa	6'79	Ung	5'05
Brassó	6'74	Szabolcs ...	6'96
		J.-N.-Kun ...	7'22
		Pozsony	5'10
		Pozsóny	7'27
		Esztergom ...	5'23
		Kis-Küküllő	6'92
		Zólyom	7'44
		Veszprém ...	5'30
		Győr	6'95

legalacsonyabb volt a hektáronkénti kenderfonaltermés, métermázsza

a) az anyaországban:

1891-ben		1892-ben	
Bereg	1'49	Arad	3'38
Szabolcs	1'87	Brassó	1'21
Veszprém ...	2'68	Trencsén ...	5'34
Ung	3'02	Liptó	2'78
Komárom ...	3'13	Máramaros	3'47
		Somogy	2'16
		Nógrád	3'58
		Hont	2'36
		Hajdú	3'60
		Csanád	3'18

b) a társországokban:

Lika-Krbava	6'34	Varasd	7'13	Pozsega	6'51	Zágráb	6'51
-------------	------	---------------	------	----------------	------	---------------	------

A társországok termésadatai sokkal egyöntetűebbek, itt a maximum és a minimum közötti végletek nem oly nagyok, mint a Dráván innen, pedig a nagy eltérések ott is eléggé indokolva volnának, mert hisz a talaj és klimatikus viszonyok legalább is oly eltéréseket mutatnak, mint az anyaországban.

A kendermagtermést métermázsákban az alábbi táblázat tünteti fel, 1883 óta.

Aratási statisztikánk szerint a dohánytermelés kiterjedése tetemes hullámzást tüntet fel; e szerint 1869-ben, hazai aratási statisztikánk gyermekévében, 48.657 hektáron termeltetett dohány, de ez a terület 1871-ben 37.525 hektárra szállott alá, attól kezdve emelkedett egész 1878-ig, a mikor 68.956 hektárral a maximumot érte el, ez évtől kis megszakításokkal, ismét a hanyatló irányzat került túlsúlyra s a terület lassanként leszállott 40.475 hektárra, 1892-ben; valószínű, hogy a csökkenés itt még nem állapodik meg, részben mert — mint már említettük — az egyedáruság hazai dohányszükséglete mindig kisebb lesz, részben pedig — mint a kivitelre való termelés — kereslet hiányában, mind szűkebb térre szorul.

A Dráván túl dohánytermelése alig számbavehető; 1885-ben még 401, 1891-ben 156, 1892-ben azonban már csak 62 hektáron termeltetett, és pedig Pozsegában 32, Verőcze megyében 20, Varasdban 10 hektáron, míg a többi megye dohánytermeléssel egyáltalán nem foglalkozott.

Az anyaország utolsó 12 évi dohánytermelését az alábbi táblázat tünteti fel:

Az egyes vármegyéket illetőleg nagy eltéréseket látunk a cukorrépatermelésben, a mennyiben az nagyobb arányban csak ott divik, a hol, — eltekintve az éghajlati viszonyoktól, — akár a gyárak közelsége, akár pedig a szállítási eszközök bősége s olcsósága folytán a termés jó áron értékesíthető; ez okoknál fogva egyes vármegyék éppen nem természetnek cukorrépat, így 1892-ben Liptó, mások igen kis területen, így 1892-ben

Legnagyobb területen termesztettek cukorrépat hektáron			
v á r m e g y e	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Nyitra	8.259	12.438	14.409
Pozsony	4.618	9.146	10.036
Sopron	8.165	9.428	9.406
Zemplén	159	3.242	3.005
Pest-P.-S.-K.-K.	340	2.670	2.676
Trencsén	38	1.703	2.329

Legnagyobb területen termesztettek cukorrépat hektáron			
v á r m e g y e	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Komárom	2.094	2.599	2.318
Brassó	57	1.672	2.285
Fejér	470	1.849	2.218
Borsod	66	1.787	2.040
Vas	1.407	2.476	1.964
Heves	163	1.885	1.929

A nyugoti vármegyékben, így Bars, Nyitra, Pozsony, Sopron, Vas és Komáromban már régóta honos volt a cukorrépatermelés, s ott már 1882-ben is nagy területen művelték, ellenben mentül inkább keletre megyünk, annál kisebb a cukorrépatermelés, alig néhány hektár 1882-ben, az is valószínűleg nem cukor-, hanem takarmányrépa volt; az új nagy cukorgyárak, így a szerencsi, hatvani, selypi, mezőhegyesi, temesvári, bothfalvi stb. rövid tíz év alatt egész megváltoztatták a répatermelés képét; a hol azelőtt csak nevével ismerték, ott most a gazdák dúsan fizető jövedelmi forrása, a munkásnak az egész évre foglalkozást nyújtó termés lett a répa.

Hogy mennyire emelkedett a termelés, az a körülmény is mutatja, hogy míg 1882-ben csak 4 vármegyében haladta meg a cukorrépatermelés a 2000 hektárt, 1892-ben már tizen; a három legnagyobb cukorrépa termelő vármegye Nyitra, Pozsony és Sopron ma nagyobb területen termesztik, mint 10 év előtt az egész ország.

A termés eredmények ugyan nem állanak nálunk még oly magaslaton, mint a szomszéd osztrák tartományokban, de remél-

Legnagyobb átlagos termése volt hektáronként métermázsa

1891-ben		1891-ben		1892-ben		1892-ben	
Torontál	353'61	Esztergom	266'49	Kolozs	382'96	Háromszék	258'98
Abauj-Torna	310'05	Csanád	260'72	Torontál	334'03	Sopron	222'31
B.-Bodrog	305'55	Arad	249'47	Bereg	296'05	K.-Küküllő	217'26
Somogy	293'40	Héves	243'21	Somogy	278'22	Brassó	212'17
Békés	274'48	Moson	236'61	Arad	276'54	B.-Bodrog	209'10
Fejér	270'86	Sopron	234'79	Hunyad	270'48	Vas	207'45

Legkisebb átlagos termése volt hektáronként métermázsa

1891-ben		1891-ben		1892-ben		1892-ben	
Sz.-Doboka	43'57	Gömör	125'09	Ugocsa	42'97	Győr	102'86
Ung	69'61	Zólyom	130'83	Sz.-Doboka	43'56	Temes	104'12
N.-Küküllő	80'91	Hont	130'56	Csongrád	52'33	Szabolcs	106'75
Ugocsa	103'35	Temes	131'22	Szatmár	83'43	Komárom	109'72
Udvarhely	121'56	T.-Aranyos	138'38	Ung	94'20	Pest-P.-S.-K.-K.	110'04
Szatmár	121'58	Csongrád	138'67	N.-Küküllő	101'35	Bars	121'61

Míg az országrészeknél az országos átlaggal szemben csak mérsékelt eltéréseket látunk, az egyes megyéknél azok igen nagyok; azt is láthatjuk, hogy még a szomszédos vármegyék termései is nagy végleteket mutatnak, így Beregnek 1892-ben 296'05,

Sáros 1, Szepes 9, Besztercze-Naszód 10, Krassó-Szörény és Torda-Aranyos 14—14, Árva 17, Zólyom 22, Ugocsa 32, Csik 37, Máramaros 43, Fogaras 49 hektáron, ellenben mások viszonylag igen nagy területen; mikor a legnagyobb cukorrépatermelő megyék 1891. és 1892. abszolút és relatív területét közöljük, összehasonlításként feltüntetjük az 1882. évi állapotot is:

Legnagyobb területen termesztettek cukorrépat a learatott terület %-ában			
v á r m e g y e	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Sopron	5'92	6'02	6'34
Brassó	0'20	4'82	6'31
Nyitra	3'44	4'77	5'57
Pozsony	2'25	4'14	4'56
Trencsén	0'03	1'35	1'76
Komárom	1'71	1'88	1'71

Legnagyobb területen termesztettek cukorrépat a learatott terület %-ában			
v á r m e g y e	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Borsod	0'06	1'49	1'62
Csanád	0'00	1'54	1'36
Zemplén	0'09	1'63	1'34
Bars	1'27	1'80	1'30
Heves	0'05	1'23	1'25
Háromszék	0'27	1'31	1'09

hető, hogy népünk a hosszabb gyakorlat után — kedvezőtlenebb éghajlati viszonyaink dacára is — a jelenlegiekénél sokkal magasabb átlagos terméseket fog elérni. Adatgyűjtésünk kezdete óta a leggyengébb volt a répatermés 1873-ban, hektáronként 93'25 métermázsa, legjobb pedig 1878-ban, 223'47 mmázsa; ugy 1881—1885. és 1886—1890. évek átlagában, mint az utolsó két évben is közepesen felüli volt a termés; az egyes országrészeket illetőleg a Duna jobb partjának hektáronkénti átlagos termése mindig meghaladta az országos átlagot, jelöl eme országrész kulturális haladottságának; a Tisza-Maros szöge az 1881—1885. évötöd kivételével szintén felülmulta mindig az országos átlagot, de itt a jobb talajt is számításba kell vennünk; viszont a Duna bal a Tisza mindkét partja mindig az országos átlagon alul maradt termésével és Erdély is csak 1892-ben mutatott nagyobb termés-átlagot.

A társországok átlagos termései oly alacsonyok, hogy az anyaországéi mellett számba sem jöhetnek.

Az anyaország megyéinek 1891. és 1892. évi maximális és minimális átlagos terméseit a következő táblázat mutatja.

Ungnak csak 94'20, Torontálnak 334'03, Temesnek ellenben csak 104'12, Kis-Küküllőnek 217'26, Nagy-Küküllőnek csak 101'35 mmázsa átlagos termése volt.

17. A b u r g o n y a.

A terület nagyságát s a termés pénzértékét tekintve, ugyan csak másodrendű helyet foglal el, de fontosságra méltán kenyérterményeink mellett sorakozik a burgonya, a legszegényebb sorsú népességnek ez a tipikus tápláléka!

Hazánkban speciálisan a felvidék termeli a legnagyobb mértékben; ott a zab és a burgonya képezik a mezőgazdasági termelésnek két legfőbb termékét. Árva megyében az összes learatott területnek 72'33 %-át e két termés foglalja el, de még Liptó, Sáros és Szepesben is több mint felét 50'18—55'83 %-át.

A burgonyatermelés terjedőben van; 1869-ben 334.040 hektáron termeltetett, ettől fogva emelkedett egész 1878-ig, a mikor 465.640 hektárra rugott; a reá következő két évben nagy csökkenés állott be, de 1881-ben ismét megkezdődött a napjainkig szakadatlanul tartó emelkedés, úgy, hogy az 1892. év 457.513 hektárjával csaknem az 1878. évi területet érték el; viszonylagos emelkedés nem mutatkozik e 24 év alatt, a mennyiben 1870-ben az összes learatott terület 4'30 %-át, 1892-ben pedig 4'56 %-át foglalta el, e két év között azonban jelentékeny a hullámzás.

Meg kell jegyeznünk, hogy adataink nem merítik ki teljesen a burgonyaterületet, a mennyiben nemcsak a szántóföldeken, hanem a kertekben is nagy mennyiségben termeli a nép, a kerti termelésre pedig adatgyűjtésünk nem terjeszkedik ki.

A Dráván túl viszonylag nagyobb arányban termesztik, mint azon innen, különösen a rosszabb talajú, sűrűbb és szegényebb népességű horvát vármegyékben; Horvát-Szlavonországokban

Ország rész	Év	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület % - a	Termett összesen hektoliter	Átlag egy hektáron
I. Magyarország					
a) Duna bal partja	1881—1885 ...	99.256	9'60	9,717.822	97'91
	1886—1890 ...	106.261	9'87	9,411.103	88'57
	1891	100.872	9'31	5,302.278	52'56
	1892	109.382	9'85	10,748.085	98'26
b) Duna jobb partja	1881—1885 ...	90.019	5'08	10,140.416	112'65
	1886—1890 ...	97.900	5'18	7,590.729	77'54
	1891	103.056	5'30	11,518.834	111'77
	1892	106.410	5'40	9,983.533	93'80
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 ...	49.432	2'86	4,224.725	85'47
	1886—1890 ...	49.964	2'80	3,251.817	65'08
	1891	49.986	2'77	4,551.087	91'05
	1892	51.907	2'79	3,082.423	59'40
d) Tisza jobb partja	1881—1885 ...	85.518	10'73	8,125.521	95'02
	1886—1890 ...	92.807	11'01	7,834.512	84'42
	1891	84.475	9'92	3,002.337	35'54
	1892	96.150	10'64	7,878.189	81'94
e) Tisza bal partja	1881—1885 ...	40.932	3'28	2,892.231	70'66
	1886—1890 ...	44.837	3'34	3,239.431	72'25
	1891	49.382	3'49	3,033.556	61'43
	1892	48.407	3'32	3,981.526	82'25

Mint már fentebb említettük, 1881-ben kezdődött a burgonyaterület megszakítás nélküli emelkedése; ezen emelkedést tükrözi vissza táblázatunk is; az abszolút emelkedés minden országrészre kiterjed és csak kettőben szenvedett megszakítást 1891-ben és pedig a Duna bal és a Tisza jobb partján, de ezt is nagyrészt az elemi csapások és különösen az okozta, hogy a férgek a burgonyailtványok egy részét elpusztították, a mely terület itt kimutatva nincsen.

A területi emelkedés különösen a Tisza-Maros szögén és Erdélyben jelentékeny; ott, úgy látszik, a zordonabb, kedvezőtlenebb gazdasági viszonyokkal bíró vidékeken a tengerivel szemben nyert némi tért.

A relatív emelkedés csekélyebb úgy az egész ország, mint az egyes országrészeknél is; a százalékos arány alig valamit

1892-ben a burgonya 57.651 hektárt, vagyis a learatott terület 5'06 % - át foglalta el. Az irányzat ott abszolút és viszonylag is emelkedő, a mennyiben az adatgyűjtés kezdő évében, 1885-ben még csak 35.784 hektárról, a terület 3'50 % - aról nyerték.

A burgonyatermelés képét 1881 óta következő táblázatunk mutatja:

Ország rész	Év	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület % - a	Termett összesen hektoliter	Átlag egy hektáron
f) Tisza-Maros szöge	1881—1885 ...	12.175	0'85	968.068	79'51
	1886—1890 ...	15.263	1'01	1,193.455	78'20
	1891	16'572	1'02	1,018.769	61'48
	1892	16.768	1'03	1,224.346	73'02
g) Erdély	1881—1885 ...	19.199	1'90	1,527.012	79'54
	1886—1890 ...	23.094	2'21	2,048.159	88'60
	1891	27.285	2'54	2,416.705	88'57
	1892	28.489	2'59	3,206.427	112'55
Magyarország összesen	1881—1885 ...	396.531	4'39	37,595.795	94'81
	1886—1890 ...	430.126	4'53	34,569.206	80'37
	1891	431.628	4'40	30,843.566	71'47
	1892	457.513	4'56	40,104.529	87'66
II. Fiume város és kerülete					
a datai nincsenek					
III. Horv.-Szlavonorsz.					
a datai nincsenek					
métermázsa—Met.-Zent.					
Magyar birodalom	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	50.754	4'77	2,482.354	48'91
	1891	56.163	5'02	2,243.867	39'77
	1892	57.651	5'06	2,318.155	40'21
Magyar birodalom	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	480.880	4'55	26,213.307	54'51
	1891	487.691	4'47	23,038.710	47'21
	1892	515.164	4'60	30,060.292	58'35

módosult és növekedett 1892-ben, az 1881—1885. évek átlagával szemben; két országrésznél, a Duna-Tisza közén és a Tisza jobb partján, az arányszám némi csökkenést jelez; tehát nem mindenütt nőtt a burgonyaterület egyenlő arányban a szántóföldek terjeszkedésével.

Hazánk felső, hegyes részein keresztül egy nagy ivként látjuk a speciálisan burgonyát termelő vidéket elterülni; ezen ivre esnek a két legfelső országrész és Erdély székely megyei, ellenben az alsó rész és Erdély oláhlakta vidéke az országos arányszámon aluli arányban, így a Tisza-Maros szöge a learatott területnek alig 1 % - án termeszt a burgonyát.

Az egyes vármegyéket tekintve, legnagyobb illetőleg legkisebb területen termelték azt 1891 és 1892-ben (tájékoztatásul közöljük az 1882. évi területet is).

Legnagyobb területen termeltetett a burgonya, hektáron

	1882-ben	1891-ben	1892-ben		1882-ben	1891-ben	1892-ben
Pest-P.S.K.K.	28.136	28.764	30.880	Vas	16.113	19.546	20.190
Trencsén ...	25.755	26.143	29.541	Zemplén ...	11.732	11.632	16.501
Sáros	21.252	22.184	24.715	Pozsony ...	13.737	13.175	16.224
Szepes	24.667	22.190	24.280	Veszprém ...	12.968	15.470	15.582
Szabolcs ...	18.964	22.972	20.961	Nyitra	13.264	15.417	14.792

Zágráb ... .. — 11.321 11.436 B.-Kőrös ... .. — 10.358 11.151

Viszonylag legnagyobb területen termelnek burgonyát, az összes learatott terület

	1882-ben	1891-ben	1892-ben		1882-ben	1891-ben	1892-ben
Liptó	30'80	26'17	29'85	Trencsén ...	23'13	20'68	22'32
Szepes	24'90	23'39	24'40	Sáros	20'65	20'14	20'88
Turóc	23'28	22'53	20'41	Máramaros ...	10'70	12'85	11'96
Árva	22'28	21'58	23'74	Fogaras	7'80	12'67	12'25
Zólyom	19'10	21'55	19'51	Ung	9'01	9'54	13'04

L.-Krbava ... .. — 12'19 12'07 M.-Fiume ... .. — 11'70 11'66

A burgonya termése, a mennyiséget tekintve, igen tekintélyes magasságú, azonban az újabb időben sűrűn fellépő burgonyabetegségek rendkívül károsítják, különösen a szántóföldszegény éjszakon, a hol ez okból egy-egy földben sűrű egymásutánban ültetve a burgonya, a talaj a legkülönbélebb betegségeknek valóságos melegágyává válik; erre vezethető vissza

Legkisebb területen termeltetett a burgonya, hektáron

	1882-ben	1891-ben	1892-ben		1882-ben	1891-ben	1892-ben
M.-Torda ...	249	322	436	Sz.-Doboka ...	653	1.062	821
B.-Naszód ...	372	495	453	A.-Fehér	421	762	956
Csanád	355	493	488	Údvarhely ...	696	1.070	075
K.-Küküllő ...	280	495	510	Szilágy	932	1.122	943
Kolozs	989	756	768	Békés	888	997	1.864

b) a társországokban: Verőcze ... .. — 3.105 3.563 Pozsega ... .. — 3.987 4.066

Viszonylag legkisebb területen termelnek burgonyát, az összes learatott terület

	1882-ben	1891-ben	1892-ben		1882-ben	1891-ben	1892-ben
Csanád	0'27	0'36	0'36	K.-Küküllő ...	0'52	0'89	0'88
M.-Torda ...	0'31	0'37	0'49	Torontál	1'86	0'74	0'81
Békés	0'40	0'41	0'41	Temes	0'85	0'95	0'96
Kolozs	0'97	0'65	0'67	Arad	0'67	0'97	0'91
A.-Fehér ...	0'48	0'81	0'94	Sz.-Doboka ...	0'65	0'95	0'73

b) a társországokban: Szerém ... .. — 1'68 1'60 Verőcze ... .. — 1'94 2'19

az, hogy a felföld egyes vidékei évről-évre a burgonyatermés nem sikerültét panaszolják fel.

Legjobb burgonyatermő éveink voltak: 1882, hektáronként 110'72 és 1883, 109'89 hektoliterrel, ellenben a legrosszabb 1873, 23'74 hliterrel. Az átlagos termés végleteit megyénként az utóbbi két évben a következő kimutatás tünteti fel:

Legjobb termése volt hektáronként hektoliterekben

a) az anyaországban

1891-ben		1891-ben		1892-ben		1892-ben	
Brassó	191'95	Háromszék	123'08	Brassó	213'66	Nyitra	123'49
Veszprém	148'78	Szeben	117'11	Háromszék	211'98	Somogy	122'32
Heves	130'75	Somogy	116'40	Kolozs	207'19	Liptó	121'09
Ugocsa	129'95	Sopron	116'16	Szeben	152'53	Szepes	118'07
Fejér	125'18	Esztergom	111'70	Győr	138'72	Komárom	117'46
Komárom	123'22	Hunyad	109'54	Zólyom	129'89	Veszprém	117'02

b) a társországokban

Varasd	48'65	B.-Kőrös	47'01	B.-Kőrös	54'48	Varasd	41'80
---------------	-------	-----------------	-------	-----------------	-------	---------------	-------

Legrosszabb termése volt hektáronként hektoliterekben

a) az anyaországban

1891-ben		1891-ben		1892-ben		1892-ben	
B.-Naszód	13'34	Liptó	29'13	K.-Küküllő	28'45	Csongrád	41'18
Sáros	17'09	Zemplén	29'28	Udvarhely	30'71	Esztergom	44'14
Zólyom	20'71	Bars	30'45	Ung	37'28	M.-Torda	47'28
Turóc	25'23	Sz.-Doboka	36'36	N.-Küküllő	37'56	Pest	48'46
Árva	25'48	N.-küküllő	38'44	Árva	38'89	Szatmár	49'71
Gömör	26'10	A.-Fehér	40'56	Kr.-Szörény	39'55	Sz.-Doboka	49'75

b) a társországokban

Verőce	31'61	Szerém	31'60	Pozsega	31'38	Zágráb	34'61
---------------	-------	---------------	-------	----------------	-------	---------------	-------

Sajátságosak azok az igen nagy eltérések, a melyek az egyes országrészek vármegyéi között, a termelést illetőleg mutatkoznak; nem valószínű, hogy a gazdasági tudósítók aratási jelentései vagy nem felelnek meg a valóságnak, vagy pedig jelentéseikben nem az országosan elfogadott, hanem az egyes vidékeken szokásos mértékekben mutatják ki a termésátlagokat, a nélkül, hogy azt a körülményt megjegyoznék; különösen áll ez Erdélyre a hol még léginkább dívnak a régi mértékek.

A felvidék vármegyéinek burgonyatermésére az 1891. év

Év	Összes termés métermázsákban	Egy hliter súlya kilogrammokban	Év	Összes termés métermázsákban	Egy hliter súlya kilogrammokban	Év	Összes termés métermázsákban	Egy hliter súlya kilogrammokban
1883	23'633.589	54'6	1887	23'246.391	71'3	1890	18,665.780	62'69
1884	22,895.229	69'4	1888	27,477.645	68'9	1891	20,794.843	67'4
1185	27,939.784	72'4	1889	28,846.627	71'9	1892	27,742.137	66'7
1886	23,625.763	71'9						

Adataink a súlyt illetőleg nagymérvű hullámzást mutatnak; ez egyébként úgy van az egyes burgonyafajoknál is, a melyek

különösen mostoha volt; Ugocsát kivéve nincsen vármegye, a melynek termésátlaga az országosat túlhaladta, vagy csak megközelítette volna, a legtöbb alig birt oly terméssel, a mely a vetőmag kétszeresének vagy háromszorosának felelt meg; 1892 már a minimális terméseket illetőleg is kedvezőbb volt, három erdélyi megye pedig oly rendkívüli termést mutat ki, hogy a termésadat helyessége méltán kétségbevonható.

Burgonyatermelésünk métermázsákban súlyát is ismerjük. 1882 óta a termés kitett métermázsát:

azonos viszonyok mellett is igen eltérő súlyú termelvényt hoznak.

18. A mesterséges takarmánynövények.

Termelési statisztikánk egyik legszebb lapját az képezi, a melyen a mesterséges takarmányneműek termeléséről gyűjtött adatainkkal számolunk be; gazdasági haladásunknak legékeesebben szóló bizonyítéka, hogy a takarmánytermelés mindinkább terjeszkedik, jelölül annak, hogy az egyoldalú szemtermelést, mely egész rabló gazdálkodássá fajult, a föld termőerejét visszafordító rationális gazdálkodás kezdi fölváltani.

Az ötvenes évektől kezdve mezőgazdaságunkban a forgalmi eszközök megsaporodása s a gabonakereskedelem nagyarányú fejlődése folytán a szemtermelés nemcsak túlsúlyra jutott, hanem karöltve járt vele nagy legelő- és rétterületek feltörése, erdők irtása s eke alá vonása. A jelentkező takarmányhiány szükség-szerűleg a marhaterenyésztés hanyatlását, a trágyatermelés csökkenését és ezzel szántóföldeink termőerejének nagymérvű megfogyatkozását vonta volna maga után.

Szerencse, hogy gazdáink tekintélyes része idejekorán belátta azt, hogy ily egyoldalú gazdálkodási rendszer mellett, a földek termőerejének kiszorolása miatt, versenyképességünk megszűnik; belátták azt is, hogy alacsony gabonaárak mellett a takarmánytermelés a marhaterenyésztéssel kapcsolatban legalább is oly magas jövedelmet hoz, mint a szemtermelés és e mellett földjük termőerőben nem hogy csökkenne, hanem inkább gyarapodik és így a kisebb térre szorított szemtermelés végeredményében a nagyobb átlagtermések által kompenzálattik.

A mesterséges takarmányneműek közül statisztikánk a takarmányrépát, a lóherét, luczernát, baltaczimet, továbbá a bük-

könykeveréket, muhart, stb. vonta az adatgyűjtés körébe; ezek közül első sorban a takarmányrépát vegyük szemügyre.

a) A takarmányrépa.

Már fentebb említettük, hogy a cukor- és a takarmányrépát sok helyütt nem igen tudják megkülönböztetni s minden valószínűség szerint a cukorrépával beültetettnek mondott terület egyrésze, különösen azokban a megyékben, a melyek valamely cukorgyártól messze esnek, tulajdonképpen takarmányrépával van beültetve; ez oknál fogva fel kell tennünk, hogy a takarmányrépaterület tulajdonképpen nagyobb, mint a mekkorának statisztikánk kimutatja; de különben még a valóságos cukorrépa is, még ha főleg cukorgyártásra használtatik is, mint takarmány is számot tesz, mert a kisajtott répaszeletek takarmányozási célra használtatnak fel.

Mint valamennyi mesterséges takarmánynövény termelése, úgy a takarmányrépáé is nagymérvű terjeszkedést mutat; hazai adatgyűjtésünk első évében, 1869-ben 32.517 hektáron természetetett, 1875-ben már 46.151, 1880-ban 59.229, 1885-ben 91.230, 1890-ben 127.102, végül 1892-ben 130.905 hektáron, az összes learatott terület 1'30%-án. Területe tehát 24 év alatt több mint megnégyszereződött.

A Drávántúl takarmányrépatermelése viszonylag is az anyaországé mögött marad, a mennyiben területe ott 1892-ben csak 11.372 hektárra, a learatott terület 1%-ára rúgott; a termelés azonban ott is növekedőben van, a mennyiben 7 év előtt, 1885-ben, még csak 6.979 hektárról, az összes learatott terület 0'85%-án természetették. A répatermelés emelkedése ott is a mezőgazdasági egészséges fejlődés egyik kedvező jelenségeül tekinthető.

A takarmányrépa termelése az utolsó 12 évben így alakult:

Ország rész	v	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %-a	Termett összesen métermázsza	hektáronként átlag
I. Magyarország					
a) Duna bal partja	1881—1885 ...	13.082	1'27	3,071.319	234'77
	1886—1890 ...	16.728	1'57	3,057.445	182'83
	1891	20.029	1'84	4,127.165	206'15
	1892	20.048	1'81	4,035.869	201'31
b) Duna jobb partja	1881—1885 ...	25.777	1'46	6,324.531	290'42
	1886—1890 ...	36.537	1'83	7,887.053	228'37
	1891	41.013	2'10	11,284.264	275'14
	1892	39.591	2'01	9,114.408	230'22
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 ...	14.502	0'83	3,815.243	263'09
	1886—1890 ...	19.817	1'11	4,993.361	221'70
	1891	24.140	1'34	6,796.860	281'56
	1892	23.598	1'27	5,605.461	237'54
d) Tisza jobb partja	1881—1885 ...	7.677	0'96	1,459.979	190'17
	1886—1890 ...	11.081	1'31	1,890.696	170'63
	1891	11.749	1'38	2,481.657	211'56
	1892	14.069	1'56	2,395.178	170'25
e) Tisza bal partja	1881—1885 ...	9.912	0'89	2,318.765	233'94
	1886—1890 ...	16.075	1'19	3,590.639	223'37
	1891	20.410	1'44	6,128.508	300'27
	1892	21.787	1'50	5,220.912	239'63

Ugy, mint a cukorrépánál, itt is rendkívül nagy viszonylagos emelkedéseket látunk, kivált a keletibb, a répatermelésben leginkább hátramaradt négy országrészben, de különösen Erdélyben.

Ugy absolute, mint viszonylag is, legelől áll a sok nagy birtokkal, mintagazdaságokkal bíró Dunántúl, ez az országrész mutatja a legnagyobb abszolút növekedést is; utána jön a Duna bal partja, viszonylag csak kevésbé maradva el az előbbtől, azután a két tiszai országrész, még mindig az országos átlag körül, míg a Duna-Tisza köze takarmányrépa termelése már azon alul marad, a mit, tekintve ez országrész mezőgazdaságának máskülönbén igen haladott állapotát, talán a répatermelésre nem kedvező csapadék- és talajviszonyokra kell visszavezetnünk, annál is inkább, mivel a cukorrépatermelésnél is ugyanez a jelenség mutatkozik. Leghátul áll a két délkeleti országrész.

A két utóbbi országrész tudvalevőleg jelentékeny marha-

Legnagyobb területen termeltetett takarmányrépa hektáron				Legkisebb területen termeltetett takarmányrépa hektáron			
a) az anyaországban:							
vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben	vármegye	1882-ben	1891-ben	1892-ben
Pest	5.887	9.942	10.087	Szabolcs	2.996	5.567	5.853
Jász-N.-Kun	3.347	6.457	6.716	Pozsony	5.004	5.925	5.768
Somogy	3.372	6.023	6.531	Zemplén	2.560	3.953	5.746
Bihar	1.619	5.681	6.628	Fejér	2.280	4.404	4.311
Vas	4.389	6.545	6.094	Nyitra	2.650	4.655	4.196
b) a társországokban:							
Varasd	—	3.135	3.379	Belovár-Kőrös	—	2.276	2.390

A takarmányrépa általában igen magas termést ad, aránytalanul magasabbat mint rokona: a cukorrépa; az utolsó tizenkét év alatt az utóbbi hektáronkénti átlagos termésével mindig messze az előbbi mögött maradt; ez időszak alatt, úgy 1881—

Legjobb termése volt hektáronként métermázsákban				Leggyengébb termése volt hektáronként m.-mázsákban			
a) az anyaországban							
1891-ben				1892-ben			
Békés	388'38	Arad	338'05	Torontál	444'82	Kolozs	347'03
Heves	378'35	Moson	329'49	Csanád	412'05	B.-Naszód	348'39
Fejér	364'13	Tolna	327'14	Fogaras	371'48	Győr	339'72
J.-N.-Kun	364'10	Bihar	318'15	Arad	359'68	Békés	326'87
Torontál	342'01	Veszprém	300'45	Bács	356'53	Baranya	326'19
b) a társországokban							
Szerém	159'47	Verőce	89'33	Szerém	152'49	Verőce	82'18

Ország rész	Év	Learatott terület hektár	Az összes learatott terület %-a	Termett összesen métermázsza	hektáronként átlag
f) Tisza-Maros szöge					
	1881—1885 ...	3.187	0'22	872.209	273'73
	1886—1890 ...	5.537	0'37	1,566.699	282'97
	1891	6.733	0'42	1,802.008	267'64
	1892	6.719	0'42	2,558.823	380'83
g) Erdély					
	1881—1885 ...	1.892	0'19	386.777	209'71
	1886—1890 ...	3.437	0'33	622.115	181'06
	1891	5.576	0'52	956.708	171'57
	1892	5.093	0'40	1,106.857	217'33
Magyarország összesen ...					
	1881—1885 ...	76.029	0'85	18,248.822	231'03
	1886—1890 ...	109.210	1'15	23,009.007	225'89
	1891	129.641	1'32	33,577.179	259'00
	1892	130.905	1'30	30,037.508	229'46
II. Fiume város és kerülete					
ad a t a i n i n c s e n é k					
III. Horvát-Szlavonors.					
	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	10.695	1'00	755.509	70'64
	1891	10.918	0'98	681.739	62'44
	1892	11.372	1'00	648.736	57'05
Magyarbirodalom					
	1881—1885 ...	—	—	—	—
	1886—1890 ...	119.905	0'82	23,764.516	219'25
	1891	140.550	1'29	34,258.909	243'73
	1892	142.377	1'27	30,686.244	215'68

tenyésztéssel bir, s hogy mindemellett mégis ennyire hátramaradt a póttakarmányok termesztésében, azt tán annak tulajdoníthatjuk, hogy mindkettő igen sok réttel bir, másrészt pedig a nagymérvű tengeritermelés nagymennyiségű kukoricaszárát szolgáltat, a mely — silányabb minősége dacára is — felhasználtatik a takarmányozáshoz; ugyanez áll, ha kisebb mértékben is, a Duna-Tisza közére.

A társországoknál csak nyolcz évi időköz adatai állanak rendelkezésünkre; bár itt is emelkedés jelentkezik, az mégsem oly nagy mérvű, mint az anyaországban, a mit különben a termelési arányszám is jelez.

Az egyes megyéket illetőleg, a takarmányrépatermelés is nagy aránytalanságokat mutat, bár nem oly nagyokat, mint a cukorrépáé; legnagyobb és legkisebb takarmányrépatermelő vármegyénk a következők:

1885. és 1886—1890. évek átlagában, mint a két utolsó évben is, igen jó takarmányrépatermésünk volt.

Legjobb és illetőleg leggyengébb hektáronkénti átlagos termése volt a legutóbbi két évben a következő vármegyéknek:

Leggyengébb termése volt hektáronként m.-mázsákban			
a) az anyaországban			
1891-ben		1892-ben	
B.-Naszód	49'36	Szilágy	113'82
Liptó	50'55	K.-Küküllő	116'08
K.-Küküllő	57'24	Osongrád	118'00
Árva	80'02	Udvarhely	125'14
Ugocsa	190'30	Kr.-Szörény	135'33
b) a társországokban			
L.-Krbava	32'84	Zágráb	37'58
Pozsega	33'64	L.-Krbava	34'11

A haladást, a takarmánytermelés fejlődését s ezzel a gazdálkodási rendszernek észszerűbbé és intenzívebbé válását a közzétett adatok kétségbevonhatlanul igazolják; némely országrésznél ugyanis a takarmányterületnek felette nagy növekedését látjuk, így abszolút számokban különösen a Duna jobb és a Tisza bal partján, míg relative legnagyobb a területi növekedés Erdélyben, több mint megkétszereződése az 1881—1885. évek átlagos területének, azután a Tisza bal partján mintegy 80%-nyi s a Tisza-Maros szögében mintegy 70%-nyi; a takarmányterület relativ növekedése párhuzamosan halad a takarmányrépa művelésének terjeszkedésével, a mennyiben itt is, ott is ugyanazon országrészeknél látjuk a legnagyobb viszonylagos emelkedést, a mi igen természetes is, — mivel éppen azoknak az országrészeknek, a melyek a póttakarmányok termelésében addig leginkább hátramaradtak — kellett a hiányt a termelés fokozott fejlesztésével helyreütniök és a többi országrészszel szemben fennálló különbözetet elenyésztetniök.

Ez az aránytalanság egyébként — bár kisebb mértékben, mint az 1881—1885. évek átlagában — még most is fennáll; ott látjuk a Duna jobb partját, mezőgazdasági kultúra tekintetében legfejlesztettebb országrészünket, a mely learatott területének több mint 90%-án, s ha a takarmányrépát is hozzá vesszük,

Legnagyobb területen termesztettek lóhereféléit, hektáron

Legnagyobb területen termesztettek lóhereféléit, hektáron		Legkisebb területen termesztettek lóhereféléit, hektáron			
a) az anyaországban:					
	1891-ben	1892-ben			
Vas	17.383	16.190	Csik	199	163
Nyitra	12.061	12.392	Fogaras	370	312
Torontál	10.290	11.764	Udvarhely	542	503
Somogy	12.036	11.702	Beszt.-Naszód	418	612
Jász-N.-Kun	11.435	11.587	Moson	779	735
Fejér	10.458	11.475	Alsó-Fehér	856	785
Békés	12.598	11.147	Hunyad	901	883
Zemplén	7.870	10.127	N.-Küküllő	896	935
Pest	9.987	9.997	Háromszék	1.459	1.109

b) a társországekban:					
	1891-ben	1892-ben			
Zágráb	8.951	10.090	Lika-Krbava	1.831	1.822
Belovár-Kőrös	5.777	6.138	Pozsega	2.449	2.514

Legnagyobb területen termesztettek lóhereféléit, a learatott terület %-án

Legnagyobb területen termesztettek lóhereféléit, a learatott terület %-án		Legkisebb területen termesztettek lóhereféléit, a learatott terület %-án			
a) az anyaországban:					
	1891-ben	1892-ben			
Fejér	4'95	5'16	Csik	0'52	0'43
Vas	6'07	6'25	Hunyad	0'71	0'67
Trencsén	5'74	5'82	Fogaras	0'92	0'68
Sopron	5'27	5'64	Moson	0'84	0'84
Békés	5'20	4'47	Alsó-Fehér	0'91	0'88
Sáros	5'22	5'45	Udvarhely	1'09	0'98
Turóc	5'63	5'39	Bács-Bodrog	1'21	1'05
Hont	4'85	5'12	N.-Küküllő	1'11	1'18
Liptó	3'24	4'76	B.-Naszód	0'95	1'33

b) a társországekban:					
	1891-ben	1892-ben			
Modrus-Fiume	9'04	7'78	Szerém	1'43	1'68
Varasd	5'41	5'43	Pozsega	2'22	2'24

A már több ízben észlelt s többnyire a hibás adatszolgáltatásból eredő nagy eltérések e táblázatban is feltűnők.

Ha az összes mesterséges takarmányművek termelését vesszük figyelembe, azaz a takarmányrépát is hozzávéve, úgy legnagyobb arányban a következő vármegyék termesztették azokat 1892-ben; legelől a Dunántúl vármegyéit találjuk, így: Fejér megye, az összes learatott terület 13'76 %-kal, Moson 12'67, Sopron 12'09, Veszprém 12'07, Vas 11'27, Győr 10'99, Tolna 10'92, Baranya 10'77 %-kal, azután jön egy dunabalti megye, Pozsony 10'75 %-kal, míg a többi országrészben egyetlen vármegye sem mutat fel ily magas arányszámot, még a Drávántúl sem, hol a termelési arány különben elég kedvező, sőt Erdélyben Csik megye összes takarmányterülete learatott területének még 10%-át sem éri el.

11'24 %-án természet mesterséges takarmánynövényeket, vagy a Duna bal partját 9'27 %-kal, míg ezekkel szemben Erdély csak 3'27 %-kal, a Tisza-Maros szöge 4'07 %-kal, a Duna-Tisza köze 5'40 %-kal áll; az utolsó előtti két országrésznél különben némileg pótolja a hiányt az ő aránylag nagyobb réterületük.

A Tisza két partja az országos arányt leginkább közelíti meg, tehát középen áll a két végét között.

Ami már most a mesterséges szalasz takarmánynövények két csoportját illeti, a területi növekedésben mindkét csoport részt vett, de nem egyenlő mértékben, ugyanis míg a lóherefélék az összes szalasz mesterséges takarmányterületnek az 1881—1885. évek átlagában csak 51%-át foglalták el, addig 1892-ben már közel 53%-át, ezzel szemben a bükkönykeverék, stb. arányszáma 49%-ról 47-re esett; de még inkább szembejön a növekedésbeni aránytalanság, ha figyelembe vesszük, hogy a két csoport területét összevéve, az 1881—1885. évek átlagától 1892-ig 52 %-kal növekedett, addig a lóhereféléké külön 55 %-al, a többieké azonban csak 48 %-kal növekedett. Ha azonban az egyes országrészeket tekintjük, nem mindenütt látjuk a mondott irányt érvényesülni.

A megyénkinti termelést illetőleg az alábbi táblázat tünteti fel a legnagyobb és a legkisebb termelőkét:

Legnagyobb területen termesztettek bükkönykeveréket, stb., hektáron

Legnagyobb területen termesztettek bükkönykeveréket, stb., hektáron		Legkisebb területen termesztettek bükkönykeveréket, stb., hektáron			
a) az anyaországban:					
	1891-ben	1892-ben			
Bihar	19.460	17.967	Máramaros	78	19
Somogy	17.448	17.244	Csik	89	71
Torontál	13.684	14.818	Árva	67	84
Fejér	14.317	14.630	B.-Naszód	176	138
Baranya	9.556	13.375	Ugoosa	206	236
Bács-Bodrog	12.533	12.437	Turóc	394	349
Pozsony	11.041	11.297	Udvarhely	514	350
Pest	11.859	10.832	Fogaras	110	455
Veszprém	9.937	9.555	Zólyom	452	582

b) a társországekban:					
	1891-ben	1892-ben			
Szerém	14.246	16.209	Lika-Krbava	10	10
Verőcze	9.194	8.429	Modrus-Fiume	293	353

Legnagyobb területen termesztettek bükkönykeveréket, stb., a learatott terület %-án

Legnagyobb területen termesztettek bükkönykeveréket, stb., a learatott terület %-án		Legkisebb területen termesztettek bükkönykeveréket, stb., a learatott terület %-án			
a) az anyaországban:					
	1891-ben	1892-ben			
Baranya	5'04	6'92	Máramaros	0'13	0'03
Fejér	6'79	6'56	Csik	0'23	0'18
Győr	5'48	6'16	Árva	0'16	0'19
Somogy	6'40	6'16	B.-Naszód	0'39	0'30
Tolna	5'37	5'53	Krassó-Szőrény	0'28	0'33
Moson	5'27	5'41	Ugoosa	0'61	0'64
Veszprém	5'64	5'37	Udvarhely	1'03	0'66
Komárom	5'35	5'14	Alsó-Fehér	1'12	0'82
Pozsony	5'00	5'13	Hunyad	0'83	0'84

b) a társországekban:					
	1891-ben	1892-ben			
Szerém	5'36	5'84	Lika-Krbava	0'02	0'02
Verőcze	5'75	5'19	Zágráb	0'12	0'22

Ha a terméseredményeket tekintjük, a mesterséges kaszálók sokkal magasabb hektáronkénti átlagtermést adnak, mint a természetesek; a mi a mesterséges kaszálók két csoportját illeti, úgy a lóherefélék sokkal nagyobb termést adnak, mint a bükkönykeverék és rokonnövényei; 1870 óta mindkettő a legnagyobb termést 1891-ben adta, az első hektáronként 43'41 mmázsát, a második 37'58 mmázsát, tehát a súlybeli különbözet igen jelentékeny.

Ugy az 1881—1885. és 1886—1890. évek átlagában, mint az utolsó két évben is, a mesterséges kaszálók középen felüli terméseket adtak; a lóherefélék termésbeni fölnye az egész időszak alatt országrészenként is nyilatkozott, a mennyiben csak egyetlenegy esetben, 1891-ben multa felül a Tisza-Maros szögén a bükkönykeverék átlagtermése a lóhereféléit.

Bár a mesterséges kaszálók termését az égalji viszonyok mellett a talaj minősége nagyban befolyásolja, ez utóbbit itt nem látjuk oly mértékben érvényesülni, mint egyéb terményeinknél; mint a táblázat tanúsítja, a legmagasabb termésátlagok mindkét csoportnál Erdélyben voltak a legmagasabbak, mindig jóval az országos átlagon felüliek, ez országgrész hűvösebb, csapadékos éghajlatából kifolyólag; igen szép átlagtermései voltak a Tisza bal partjának is, a mely részben a hegyvidék zónájába esik, síkságain pedig, egyes vidékeket kivéve, nagy vízbőséggel bír; a többi országgrész

A lóherefélék hektáronkénti átlagtermése, mmázsa

a) az anyaországban:

legmagasabb		legalacsonyabb	
1891-ben	1892-ben	1891-ben	1892-ben
Máramaros 78'94	Brassó ... 115'26	B.-Naszód ... 15'86	Turóc ... 22'98
Udvarhely ... 78'15	Szeben ... 92'30	Sáros ... 16'42	Szatmár ... 23'99
Kis-Küküllő 71'47	Máramaros 84'51	Turóc ... 22'85	Győr ... 25'51
Kolozs ... 62'17	N.-Küküllő 82'08	Árva ... 26'66	Temes ... 25'76
Szatmár ... 68'24	Udvarhely 76'83	Kr.-Szörény 29'00	Csik ... 26'18
Szeben ... 65'45	Csanád ... 72'42	Tolna ... 31'60	Bars ... 26'66
Pest ... 62'29	Ung ... 71'60	Hont ... 32'38	Moson ... 26'82
Jász-N.-Kun 61'89	K.-Küküllő 69'34	Moson ... 32'60	Szilágy ... 27'99
Csanád ... 61'07	Esztergom 65'21	Temes ... 33'12	Sáros ... 29'38

b) a társországokban:

1891-ben	1892-ben	M.-Fiume	M.-Fiume
Varasd ... 41'03	Varasd ... 37'98	M.-Fiume ... 24'31	M.-Fiume ... 22'39
Zágráb ... 35'54	Bel.-Kőrös ... 32'67	L.-Krbava ... 24'59	Pozsega ... 27'81

Az 1891. év jóval kedvezőbb takarmánytermést adott, mint a reá következő, mindamelllett az utóbbiban a lóherefélék termésátlagai ugy a maximum, mint a minimumnál tetemesen magasabbak voltak, egynehány megyénél csakugyan rendkívül nagyok, különösen az erdélyiekénél; egyáltalán mindkét csoportnál feltűnő a hegyes vagy vízdúsabb vidék előtérbe nyomulása, bár sok hegyvidéki vármegyénél alacsony termésátlagokat is látunk, de

19. A természetes kaszálók.

Az aratás kiegészítéséül adatgyűjtésünk a természetes kaszálók területének és termésének felvételére is kiterjed.

A természetes kaszáló kifejezés alatt, a mesterséggel szemben, a rétek volnának értendők; adatgyűjtő közegeink azonban, — mint azt az adatok tanúsítják, — nincsenek egészen tisztában e körülménnyel, mert különben az eredményben nem látnánk évről-évre oly nagymérvű ingadozásokat, mint a milyenek abban tényleg előfordulnak; bár az ingadozást részben az is okozhatja, hogy a rét vagy kaszáló és a legelő között nem mindig lehet szigorúan megvonni a határvonalat, mert igen gyakran ugyanaz a terület szárazabb esztendőben legelőnek, nedvesebb időjárás mellett pedig kaszálónak használtatik.

Közleményünk elején több ízben felemlítettük azt a körülményt, hogy a szántóföld területének gyarapodása részben a rétek feltöretése s eke alá vonására vezethető vissza s hogy ennek folytán rétterületünk a hazai mezőgazdasági stat. adatgyűjtés megkezdése, illetőleg a kataszteri felmérés megtörténte óta jelentékenyen megfogyatkozott; ezt a területi csökkenést, vagy, helyesebben szólva, a rétterületek kiterjedésének csökkenő irányzatát adataink igazolják ugyan, de e mellett igen nagy hullámzást is tüntetnek föl.

Ismert tény az, hogy a legészakibb felvidéken, de Erdély kulturailag elmaradt részeiben is a művelési ágakban nincsen állandóság; egy földrészlet felváltva szántóföldnek, azután, ha termő erejében kimerülést mutat, legelőnek, s ha kellőleg befűvesedett, ismét kaszálónak használtatik; ez a körülmény, párosulva azzal, hogy a szénatermelésre alkalmas jobb legelők egy része lassanként kaszálónak alakittatik át, némileg megokolja ugyan a fentemlített területi ingadozásokat, de mindenesetre a legfőbb alapokat a mezőgazdasági statisztika módszerében a becslésben, ille-

közül különösen a két nyugoti, a Duna két partja tüntet fel csekélyebb átlagokat, daczára mezőgazdaságuk haladottabb voltának.

A Drávántúl természetesen itt is hátramarad a termésátlagok tekintetében, habár már nem oly nagy mérvben, mint a többi terménynél.

Mesterséges kaszálóink hektáronkénti legmagasabb és legalacsonyabb átlagos termését, az utolsó két évről — az alábbi táblázat megyék szerint tünteti fel.

A bükkönykeverék hektáronkénti átlagtermése, mmázsa

a) az anyaországban:

legmagasabb		legalacsonyabb	
1891-ben	1892-ben	1891-ben	1892-ben
Csanád ... 94'95	N.-Küküllő 86'86	B.-Naszód ... 10'43	Csongrád ... 15'01
T.-Aranyos 61'27	Brassó ... 69'76	Sáros ... 11'58	Sáros ... 19'95
Csik ... 60'56	K.-Küküllő 51'23	Turóc ... 22'65	Szilágy ... 21'88
Komárom ... 58'45	Zólyom ... 49'14	Bereg ... 23'60	Zemplén ... 22'78
Jász-N.-Kun 48'68	Máramaros 48'68	Gömör ... 26'23	Moson ... 23'01
N.-Küküllő 48'67	Liptó ... 47'77	Héves ... 27'15	Kr.-Szörény 23'35
Győr ... 43'96	Ung ... 47'24	Szepes ... 27'93	Pest ... 24'68
Ugocsa ... 43'45	Csanád ... 45'48	Tolna ... 28'05	Turóc ... 25'98
Máramaros 43'23	Békés ... 45'19	Hajdú ... 28'33	Csik ... 25'96

b) a társországokban:

1891-ben	1892-ben	L.-Krbava	L.-Krbava
Zágráb ... 29'07	M.-Fiume ... 29'41	L.-Krbava ... 17'00	L.-Krbava ... 13'60
Varasd ... 27'82	Szerém ... 25'05	M.-Fiume ... 19'25	Pozsega ... 18'09

ezek jobbára a már igen zord felvidékre esnek, a hol a késő tavaszi fagyok mindenesetre igen károsítják a még zsenge mesterséges kaszálókat; de különben is a talajviszonyokat sem szabad szem elől téveszteni, a sorozatban előforduló minimális átlagtermésű megyék jobbára olyanok, a melyek talajminőség tekintetében nagyon hátul állnak, ilyenek: Árva, Sáros, Turóc, Csik, stb. vármegyék.

tőleg a mi viszonyainkat tekintve, a megbízhatlan becslésben kell találunk.

A természetes kaszálók területe s termése első ízben 1870-ben tételstat. adatgyűjtés tárgyává; ettől kezdve adataink szerint, a természetes kaszálók területe egészen 1878-ig évről-évre növekedett s ez évben 2,845.699 hektárral a maximumot érte el; ez évtől kezdve a terület csökkent, de nem folytonosan és nem is nagy arányokban, egész 1887-ig, a mikor az összes természetes kaszálók területe 2,576.234 hektárra rúgott, ezután a csökkenés helyébe folytonos hullámzás lépett s 1892-ben valamivel magasabb terület mutattatott ki, mint hat év előtt, vagyis 2,581.802 hektár.

A társországok természetes kaszálóinak területe az első stat. felvétel alkalmával, 1885-ben, 462.324 hektárban állapított meg, a mely terület igen kis mértékben, de folytonosan csökkent s 1892-ben 454.015 hektárra szállott le.

A kataszteri felmérés a Dráván innen 2,993.222, a Dráván túl pedig 464.948 hektár rétet mutatott ki; a Dráván túl a különbség az első statisztikai felvétellel szemben igen jelentéktelen, ellenben az anyaországnál felette nagy, a mennyiben az 1878. évben statisztikailag kimutatott maximum is közel másfélszáz ezer hektárral kisebb a kataszterenél.

Lehetséges és valószínű is, hogy a kataszteri felmérés alkalmával sok kaszálónak használható, de tényleg nem annak használt földterület is a rétek közé soroztatott, de a nagy különbségnek első tényezője mindenesetre csak a statisztikai adatgyűjtők hibás becslésében kereshető.

Az alábbi táblázat országgrészenként a kataszter, továbbá az adatgyűjtésünk által kitüntetett rétterületet, annak a termő területhez való arányát, az összes termést és a hektáronkénti átlagterméseket mutatja ki.

Ország-rész	Év	A természetes kaszálók területe		T e r m e t t	
		hektár	a termő terület % a	összesen	hektáronként átlag
I. Magyarország.					
	a kataszter szerint	281.648	9'04		
a) Duna bal partja	1881—1885 ...	250.232	8'03	5,565.787	22'24
	1886—1890 ...	252.222	8'09	5,920.985	23'48
	1891 ...	251.187	8'06	7,134.034	28'00
	1892 ...	255.872	8'20	6,156.436	24'06
	a kataszter szerint	416.612	10'12		
b) Duna jobb partja	1881—1885 ...	378.384	9'19	8,219.052	21'72
	1886—1890 ...	378.585	9'19	8,902.611	23'52
	1891 ...	378.093	9'17	12,745.865	33'76
	1892 ...	372.379	9'04	11,028.564	29'62
	a kataszter szerint	303.901	9'04		
c) Duna-Tisza köze	1881—1885 ...	258.781	7'70	5,193.075	20'07
	1886—1890 ...	268.640	7'99	5,541.335	20'63
	1891 ...	262.128	7'80	6,981.996	26'64
	1892 ...	253.577	7'55	5,884.398	23'21
	a kataszter szerint	308.565	10'20		
d) Tisza jobb partja	1881—1885 ...	267.251	8'83	6,269.882	23'46
	1886—1890 ...	268.405	8'87	5,731.489	21'35
	1891 ...	278.221	9'20	7,763.235	27'90
	1892 ...	266.522	8'81	6,256.467	23'47
	a kataszter szerint	535.025	13'10		
e) Tisza bal partja	1881—1885 ...	464.699	11'38	9,174.919	19'74
	1886—1890 ...	444.609	10'89	7,962.464	17'91
	1891 ...	455.767	11'16	11,151.197	24'47
	1892 ...	444.930	10'90	9,588.046	21'85

Az országrészek szerint csoportosított adatok ugyanazt a jelenséget mutatják, mint az országosak, azaz, a statisztikailag kimutatott rétterület országrészenként is kisebb, mint a kataszter által kimutatott, a különbség azonban nem mindenütt egyenlő arányú; ennek fejtegetésétől azonban eltekintünk.

Az 1881—1885. évek átlagában és az 1892. évben kimutatott kaszálóterület alig tüntet fel valami különbséget az országnál, azaz csak 22.389 hektár, 0'86% keveslehet; ha adatainknak hitelt adhatnánk, úgy ez a jelenség arra vallana, hogy a rétterület csökkenése nálunk jóformán befejeződött, ezt azonban a tapasztalás nem igazolja.

Az egyes országrészeket tekintve, az 1881—1885. évek átlaga és 1892. között a Duna bal partján és a Tisza-Maros szögén némi emelkedést látunk, ellentétben a rétterület csökkenésének általánosan ismert tényével szemben; a többi országrész kisebb-nagyobb mérvű csökkenést mutat; a társországoznál szintén hanyatlási irány jelentkezik.

A kaszálók kiterjedése tekintetében Erdély áll az első helyen, azután a Tisza bal partja, mindkét országrész igen hegyes, másrészt sok folyóvizekben bővelkedik; a Duna-Tisza köze s a Tisza-Maros szöge kaszálóiban a legszegényebbek, a mi, kapcsolatban azzal a körülménnyel, hogy ez országrészek mesterséges takarmányt is kisebb mértékben természetek, nem egészen észszerű gazdálkodásra vall; ha hazánkban egyáltalán rablógazdálkodásról lehet szó, úgy azt csak két országrészben űzik; a felvidék és a Dunántúl a közép helyet foglalják el, de ha a mesterséges takarmányneműket is számításba vesszük, a melyek termelése itt a legterjedtebb, úgy e három országrész foglalja el a takarmánybőség tekintetében az első helyet.

Legmagasabb termése volt hektáronként m.-mázákban

1891-ben		1892-ben	
Fejér ...	42'40	B.-Naszód ...	36'41
Komárom ...	41'65	Nógrád ...	35'68
Veszprém ...	40'41	Csongrád ...	35'41
Zala ...	38'70	Vas ...	35'01
Abauj ...	37'74	Zólyom ...	34'89
Ung ...	37'31	Udvarhely ...	34'54

b) a társországoznban

Varasd ...	29'92	Belovár-K.	29'81	Varasd ...	31'74	Pozsega ...	24'21
------------	-------	------------	-------	------------	-------	-------------	-------

Nemcsak az országos és az országrészenkénti, hanem a megyéinkenti termésátlagok is kisebbek a természetes kaszálóknál, mint a mesterségeseknél; mindkét évben a Dunán túl és Erdélynek

Ország-rész	Év	A természetes kaszálók területe		T e r m e t t		
		hektár	a termő terület % a	összesen	hektáronként átlag	
	a kataszter szerint	252.511	7'36			
f) Tisza-Maros szöge	1881—1885 ...	210.417	6'14	3,947.090	15'75	
	1886—1890 ...	229.571	6'69	4,988.394	21'72	
	1891 ...	237.346	6'92	4,984.098	21'00	
	1892 ...	223.887	6'53	5,495.173	24'54	
	a kataszter szerint	894.960	16'14			
g) Erdély	1881—1885 ...	774.427	13'96	19,861.444	26'02	
	1886—1890 ...	768.814	13'86	19,599.771	25'49	
	1891 ...	770.281	13'89	22,730.972	29'51	
	1892 ...	764.635	13'79	21,926.348	28'68	
	a kataszter szerint	2,993.222	11'22			
Magyarország összesen	1881—1885 ...	2,604.191	9'76	58,227.249	22'34	
	1886—1890 ...	2,610.846	9'78	58,647.049	22'46	
	1891 ...	2,633.426	9'87	73,507.344	27'91	
	1892 ...	2,581.802	9'68	66,335.432	25'69	
II. Fiume város és kerülete		a kataszter szerint	394	21'86	egyéb adatai nincsenek	
	a kataszter szerint	464.948	11'54			
III. Horvát-Szlavonors.	1881—1885 ...	—	—	—	—	
	1886—1890 ...	457.855	11'87	8,559.824	18'70	
	1891 ...	454.652	11'89	10,208.649	22'45	
	1892 ...	454.015	11'27	9,704.827	21'37	
	a kataszter szerint	3,458.564	11'26			
Magyarbirodalom.	1881—1885 ...	—	—	—	—	
	1886—1890 ...	3,068.701	9'99	67,206.873	21'90	
	1891 ...	3,088.078	10'05	83,715.993	27'11	
	1892 ...	3,035.817	9'89	76,040.259	25'05	

A természetes kaszálók kiterjedése tekintetében a keleti nagy megyék vannak előtérben, így 1892-ben, adataink szerint, Máramarosban 152.871 hektár, Hunyadban 98.801 hektár, Csikban 92.714, Biharban 92.249, Krassó-Szörényben 80.887 hektár volt a természetes kaszálók területe; a Tiszától nyugatra csak a nagy Pest-Pilis-Solt megye bir nagyobb kaszálóterülettel, 117.791 hektárral, az utána következő Zala megye már csak 67.481 hektárral; legkisebb volt a kaszálók területe 1892-ben Esztergomban 4.272 hektár és Csanádban 6.847 hektár.

A természetes kaszálók az átlagos termések tekintetében nagyon elmaradnak a mesterségesekkel szemben; az országos termésátlag 24 év alatt egyetlenegyszer sem lépte túl a hektáronkénti 27'90 mmázstát (1891-ben), míg ugyanabban az évben a mesterségesek 40'57 mmázsan yi átlagos termést adtak.

A legutolsó két évben oly sikerült széna s sarjatermésünk volt, mint azelőtt adatgyűjtésünk kezdete óta sohasem; az ezeket megelőző két évtöd, bár akkor is jobbára sikerült a takarmánytermés, jóval mögöttük maradt.

Termés tekintetében kétségtelenül az első helyet Erdély foglalja el, a melynek termése 12 év alatt mindig meghaladta az országos átlagot, a Duna jobb partja szintén jó termésátlagokat mutatott, különösen az utolsó két évben, a Duna bal partja már kevésbé kedvező termésekkel birt, míg a többi országrész, de legkivált a Tisza-Maros szöge, termésátlagaival többnyire az országos átlag megett maradt; ez utolsó országrészben a gyakori árvizek, továbbá a belvizek károsítják meg nagyon a kaszálók termését.

Az utolsó két évben a legnagyobb és legalacsonyabb hektáronkénti termésátlagokkal az alábbi megyék bírtak:

Legalacsonyabb termése volt hektáronként m.-m.-ban

1891-ben		1892-ben	
Sáros ...	13'41	Torontál ...	20'26
Fogaras ...	14'48	Szepes ...	20'58
Bars ...	16'71	Temes ...	20'58
Ugooca ...	18'06	Békés ...	21'42
Máramaros ...	18'93	Háromszék ...	21'92
Krassó ...	20'24	Jász ...	21'98

b) a társországoznban

L.-Krbava ...	13'55	M.-Fiume ...	14'02	M.-Fiume ...	13'49	L.-Krbava ...	15'70
---------------	-------	--------------	-------	--------------	-------	---------------	-------

lévén legjobb termése, ez országrészek egyes megyéi tüntetik fel a legmagasabb átlagokat, vegyesen néhány felvidéki megyével, míg a legkisebb átlagok között minden országrész megyéi szerepelnek.

VI. A szőlőszet.

1. A szőlőterület.

Az előző lapokon mezőgazdasági fejlődésünk és haladásunk kétségbevonhatlan jeleivel találkoztunk, — a következőkön azonban csak hanyatlást, pusztulást látunk.

Bortermésünk a nyolczvanas évek elején közvetlenül Franciaország-, Olaszország- és Spanyolországé után sorakozott, azóta azonban a viszonyok rendkívül változtak, bortermésünk nagy mértékben csökkent elannyira, hogy az ország borszükségletét már évek óta nem képes saját termelvényével fedezni, mert szőlőterületünk rövid idő alatt, — mint azt alább számszerűleg is kimutatjuk, — az elemi erővel pusztító phylloxera-vész folytán mintegy harmadrészszel csökkent, a másik harmadrész pedig a kikerülhetlen pusztulás legszélső fokán van.

Sajnos, hogy ez a nagy arányú pusztulás éppen a legjobb borokat termelő vidékeket, — a melyek bortermelésünk hírnevét megalapították, — sújtotta leginkább. Hirneves fajboraink, — ha a rendelkezésre álló csekély készletek elfogynak, — csak szőlőmivelésünk történetében, de a világpiacra többé nem fognak szerepelni s szőlőgazdáinknak a tömeges termelés által kell a minőségi, s ennél fogva értékbeli hiányt pótolniuk.

Szőlőink pusztulásának okai egyéb, inkább gazdasági jellegű s csekélyebb jelentőségű kedvezőtlen viszonyok mellett fő-

leg a phylloxera vastatrix és a peronospora viticola; az előbbi a tőkét rövid idő alatt teljesen elpusztítja s a talajt is inficiálja, az utóbbi csak a termést semmisíti ugyan meg, de egyúttal a tőke termőerejét is évekre csökkenti. — A phylloxera ellen föltétlen sikerű védekezési mód nincsen, legfeljebb palliatív, a szénkénegezés, és az amerikai vesszők ültetése; az első fáradságos és kevés sikerrel jár, — az utóbbi ellenben költséges; sajnos, hogy szőlőgazdáink egyiket sem veszik számottevőleg igénybe, tán kevésbé a pénz, — mint inkább a kellő ismeretek és tettvágy hiánya miatt.

Szőlőszetünk nagyságát a lefolyt 20 évről az alábbi táblázat mutatja, a melybe felvettük az első szőlőszeti stat. adatgyűjtés eredményét is az 1861—1872 évekről; előrebocsátjuk, hogy Magyarországon 10 vármegyében, u. m. Árva, Brassó, Csík, Háromszék, Liptó, Maramaros, Sáros, Szepes, Turóc és Zólyomban nincsen szőlőterület; megjegyezzük továbbá ez alkalommal, hogy az anyaország és társországok adatait elkülönítve közöljük, részben mert — mint az már több ízben említettett, — a társorszámezőgazdasági stat. adatgyűjtése csak 1885-ben kezdődött, másrészt pedig mivel az a mienktől eltérő elvek alapján történik. A magyar anyaországról a következő adatok szólnak:

É v	Összes szőlőterület hektárookban	É v	Összes szőlőterület hektárookban	É v	Összes szőlőterület hektárookban	É v	Összes szőlőterület hektárookban
1861—1872. év átlaga	357.745	1878.	361.724	1883.	364.273	1888.	342.520
1873.	357.745	1879.	362.229	1884.	367.808	1889.	333.932
1874.	358.001	1880.	362.233	1885.	367.653	1890.	311.120
1875.	358.796	1881.	361.254	1886.	363.562	1891.	254.207
1876.	360.266	1882.	366.813	1887.	352.794	1892.	248.831
1877.	360.046						

A társországok területi adatai az alábbiak:

1885.	68.057	1887.	68.251	1889.	66.980	1891.	60.986
1886.	67.763	1888.	68.035	1890.	53.878	1892.	56.805

Az egész magyar birodalomé, Fiume kivételével:

1885.	435.710	1887.	421.045	1889.	400.912	1891.	315.193
1886.	431.325	1888.	410.555	1890.	364.998	1892.	305.636

Az anyaországban, — bár lassan, — de folyton nőtt a szőlőterület egész 1885-ig, a mely évben kulminált, azután eleinte lassan, — utóbb rohamosan csökkent, így 1889-ről 1890-re közel 23 ezer, 1890-ről 1891-re 57 ezer, 1891-ről 1892-re 7 ezer hektárral; az 1890/1 évi aránytalan nagy csökkenés az adatfelvételi módnak az adatgyűjtés ismertetésénél már jelzett megváltoztatásának tulajdonítandó, mert az ez év alatt egyszerre kimutatott csökkenés tulajdonképen az előző évekre oszlik el, — csakhogy azokban az években jobbra mindenütt nem a tényleges, hanem a már elpusztult, szőlőnek nem használt terület is szőlő gyanánt mutattatott ki, az 1891-iki kérdőívekben azonban az elpusztult szőlők kimutatására rovat nyitattott, és ezért jelentkezett egyszerre ily nagymérvű csökkenés.

A társországokban a szőlőterület a maximumot későbbben érte el, mint az anyaországban, azaz 1887-ben és csak innen kezdődik a csökkenés; 1890-ben a felvétel körül ott némi zavarok történvén, a phylloxera szőlők kihagyattak, innen a hirtelen nagy csökkenés, és ennek következtül 1891-ben tetemes emelkedés; mivel a phylloxera a Dráván túl nagyobb erővel csak a nyolczvanas évek végén lépett fel, a pusztulás ott tetemesen kisebb arányú, mint azon innen.

A kataszteri munkálatok szerint az anyaországnak 358.045, a társországoknak pedig 67.452, így tehát az egész magyar bi-

rodalomnak 425.497 hektár szőlőterülete volt; — az állam összterületének 1.30%; ezt a kiterjedést a statisztika által kimutatott szőlőterület a nyolczvanas évek közepe felé elérte, sőt 1885-ben 435.710 hektárnyi összterülettel, — tetemesen felül is multa; nem mulaszthatjuk el azonban itt megjegyezni, hogy ugy a kataszteri munkálatok, mint az évenkénti adatgyűjtés a ténylegesnél valószínűleg nagyobb szőlőterületet mutatnak ki azon okból, mivel a szőlők között fekvő, de más mivelési ághoz tartozó területek a szőlőkkel nagybárra együvé foglaltattak.

Az egész Magyarbirodalomnak, (Fiume és területét nem számítva) 1892-ben összes szőlőterülete csak 305.636 hektárt tett ki, tehát az 1885. évi maximummal szemben 130.074 hektárral, 29.85%-al, a kataszter adataival szemben pedig 119.861 hektárral, 28.17%-al kevesebbet; az anyaországnál abszolút és aránylag is sokkal nagyobb volt a csökkenés 118.822 és 109.214 hektár, illetőleg 32.32 és 30.50%, míg a társországoknál csak 11.252 és 10.647 hektár, azaz 19.81 és 18.74%.

A szőlőterület csökkenése nem oszlott el egyenletesen az egész országban; ha országrészenként vesszük az 1891 és 1892 évi szőlőterületet és összehasonlítjuk az 1881—1885 és 1886—1890 öt-öt éves csoportok átlagos területével, továbbá a kataszteri felvétellel, a következő eredményeket látjuk:

Országgrész	Szőlőterület a kataszteri szerint		Az összes szőlőterület %-ban		Szőlőterület az 1881—1885 évek átlagában		Az összes szőlőterület %-ban		Szőlőterület az 1886—1890 évek átlagában		Az összes szőlőterület %-ban		Szőlőterület 1891-ben		Az összes szőlőterület %-ban		Szőlőterület 1892-ben		Az összes szőlőterület %-ban	
a) Duna bal partja	28.462	7'95	30.697	8'36	26.908	7'90	17.261	6'79	16.287	6'55										
b) Duna jobb partja	120.176	33'56	121.842	33'17	117.870	34'59	103.238	40'61	101.952	40'97										
c) Duna-Tisza köze	75.070	20'97	76.129	20'72	70.950	20'86	57.403	22'58	59.318	23'84										
d) Tisza jobb partja	25.614	7'15	29.161	7'94	25.470	7'47	10.281	4'05	9.859	3'96										
e) Tisza bal partja	30.928	8'64	33.401	9'09	31.997	9'36	17.459	6'87	15.748	6'33										
f) Tisza-Maros szöge	52.777	14'74	51.371	13'98	42.976	12'60	23.619	9'29	20.923	8'41										
g) Erdély	25.018	6'99	24.759	6'74	24.615	7'22	24.946	9'81	24.744	9'94										
Magyarország összesen ...	358.045	100'00	367.360	100'00	340.786	100'00	254.207	100'00	248.831	100'00										

A kataszteri felvétel, — a mely egyébként a hetvenes évek második felének állapotát mutatja, — képezi a tulajdonképeni alapot, a mennyiben annak hitelessége tagadhatlanul adatainké felett áll; ezzel szemben az 1881—1885. évek átlagában ugy az országos összszegnél, mint az országgrészeknél is, — kivéve Erdélynek igen csekély, a Tisza-Maros szögének valamivel jelentékenyebb kevesebbet, — növekedést látunk, különösen a Tisza jobbpartján, a hol a szőlőterület 3.547 hektárral, 13'85 %-al nagyobb; ez évtől kezdve általános a csökkenés, — és pedig a legjelentékenyebb ismét a Tisza jobbpartján, a hol 1892-ben már csak 9.859 hektár szőlőt találunk, a kataszterrel szemben 15.755 hektárral azaz 61'51 %-al, az 1881—1885. évek átlagával szemben pedig 19.302 hektárral, azaz 66'19 %-al kevesebbet; a Tisza-Maros szögén a csökkenés 31.854 hektár, azaz 60'36 %, — illetőleg 30.448 hektár, azaz 59'27 %, — a Tisza balpartján 15.180 hektár, azaz 49'08 %, illetőleg 17.653 hektár azaz 52'85 %; csekélyebb a csökkenés — de még mindig közel jár a feléhez — a Duna balpartján, azután a Duna-Tisza közén, — míg a legnagyobb szőlőterülettel bíró Duna jobbpartja csak mintegy 20 %-át vesztette régi szőlőterületének.

Valamennyi országgrész közül az egy Erdély tartotta meg szőlőterületének régi kiterjedését, — bár 1892-ben már ott is fel-találjuk a phylloxera felléptének következtét, mert szőlőterülete mintegy 200 hektárral csökkent; mivel itt, mint azt alább kifej-tendjük, a phylloxera már jelentékeny területeket ellepelt és mind

jobban terjed is, Erdély szőlőterülete is pusztulásnak, csökkenésnek néz eléje. — 1892-re a Duna-Tisza köze szőlőterületének már elég jelentékeny gyarapodását mutatja, ezen jelenség a homok-területek mind inkább tért nyerő fel- és kihasználását jelzi.

Az egyes országgrészek közül a Duna jobbpartja bir legna-gyobb szőlőterülettel, a kataszter szerint összes szőlőinknek körül-belül egy harmadrésze volt ez országgrészben, — de a szőlőnek a többi országgrészbeni nagymérvű pusztulása okozta, hogy 1892-ben a Duna jobbpartján az összes szőlőterületnek már több mint 40%-át találjuk; utána következik a kataszter szerint, a Tisza-Maros szöge, a hol akkor összes szőlőink közel 15%-a volt, most már csak 8'40%; aránylag legkisebb szőlőterülete volt Erdélynek, a hol a kataszter felvétele idejében szőlőinknek 7%-a volt, ellenben az arány-szám 1892-ben csaknem 10%-ra, az utolsó helyről a harmadikra szökkent; szőlőterület tekintetében leghátul áll 1892-ben a Tisza jobbpartja.

Ha még kisebb egységig, az egyes vármegyékig megyünk vissza, — nem találunk mindegyiknél csökkenést; a Királyhágón tul csak hullámzást, némely megyéknél területi növekedést, másoknál némi csökkenést látunk, a mint az természetes is; a Királyhágón innen is van több vármegye, a melyek kisebb-nagyobb területi növekedést mutatnak; az 1882. évi tehát tíz év előtti szőlőterülettel szemben — 1892-re a következő vármegyéknél lá-tunk kisebb-nagyobb területi növekedést:

V á r m e g y e	Szőlőterület hektárookban		Növekedés %-ban
	1882-ben	1892-ben	
Alsó-Fehér	3.809	4.303	15'59
Torda-Aranyos	1.080	1.238	14'62
Csongrád	7.509	8.368	11'44
Csanád	699	769	10'01
Bács-Bodrog	12.076	13.152	8'91
Besztercze-Naszód	862	915	6'15

Ezek szerint a Királyhágón innen is jelentékeny területi növekedést mutat fel némelyik vármegye; a legtöbb vármegyénél azonban tetemes, néhol a teljes megsemmisüléshez hasonló csök-kenést látunk, sajnos, épen a legjobb hegyi borokat termelő vár-

V á r m e g y e	Szőlőterület hektárookban		Csökkenés %-ban
	1882-ben	1892-ben	
Szilágy	6.331	471	92'56
Nógrád	8.397	1.022	87'83
Abauj-Torna	4.448	953	78'57
Borsod	9.215	2.322	74'82
Temes	25.487	6.487	74'78
Heves	8.664	1.893	73'53

Ez a tizenkét vármegye, a melyek szőlőterülete 1882-ben 115.142 hektárra rugott, 1892-ben már csak 32.983 hektár szőlővel birt, tehát tíz év alatt szőlőterületének 71'35 %-át vesz-tette el; sokat vesztettek még Torontál, Esztergom és Veszprém megyék, 1882 évi szőlőterületüknek több mint egyharmadát.

A Dunántul Szerém, Zágráb és Varasd megyék mutatnak fel nagyobb mérvű pusztulást, míg Belovár-Kőrös megye alig

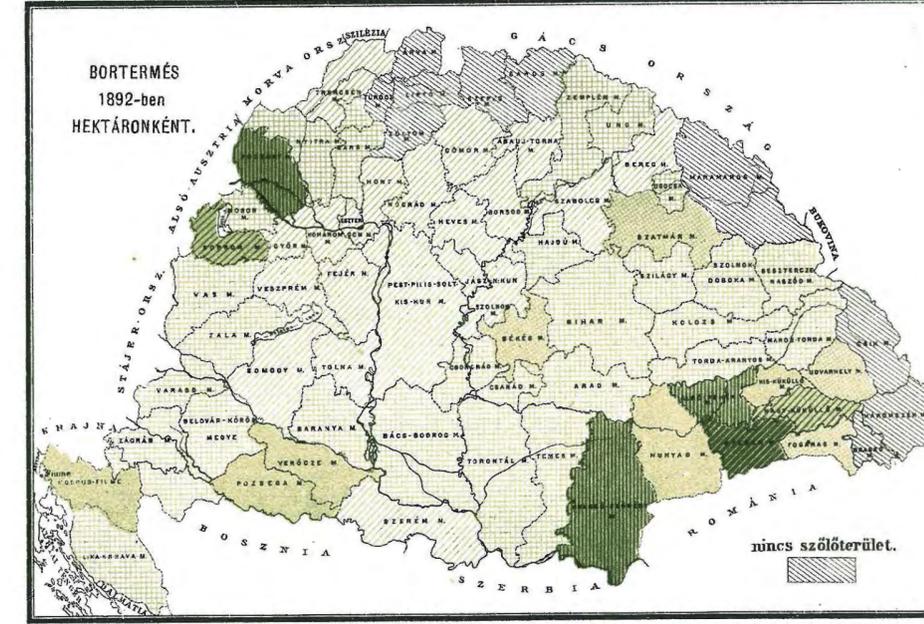
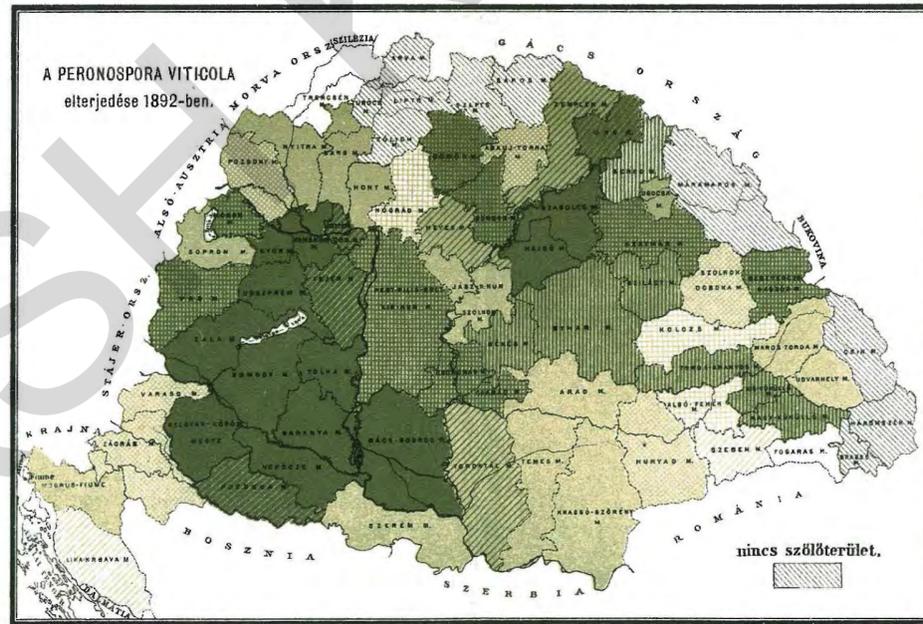
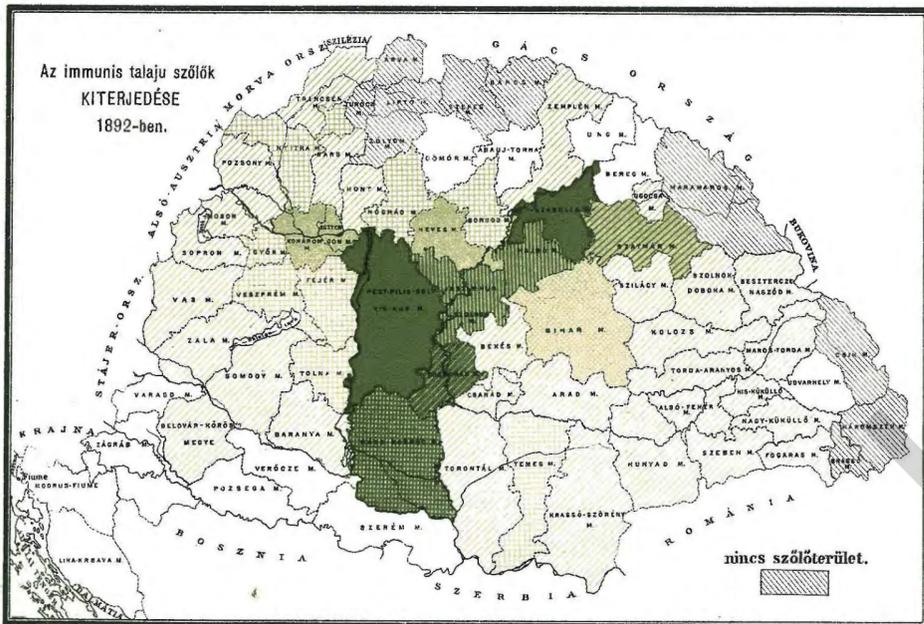
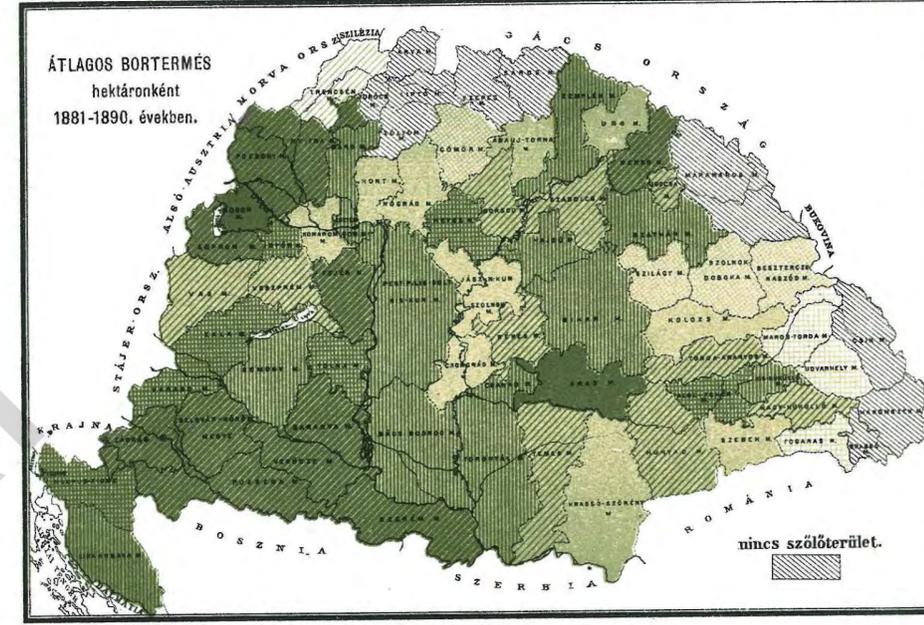
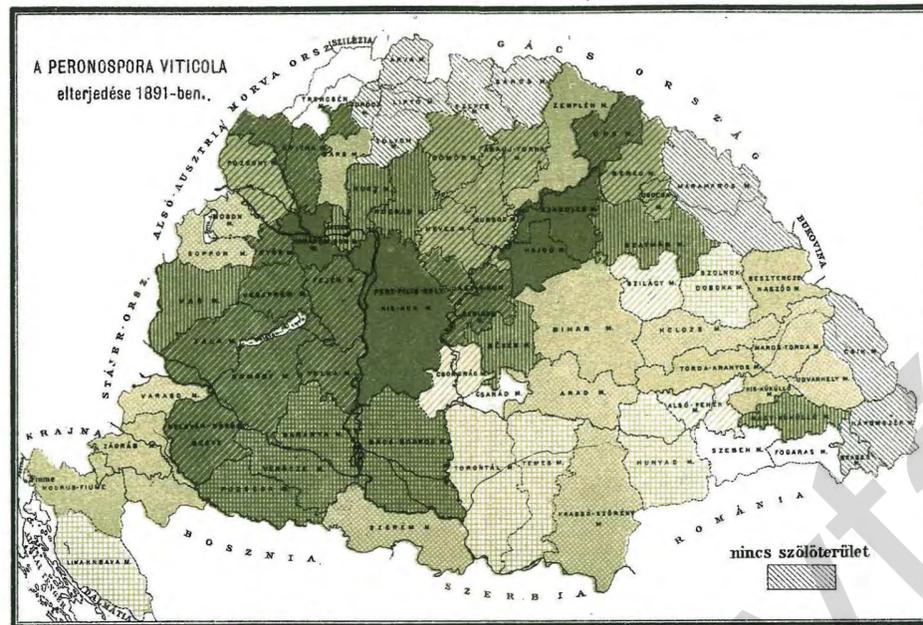
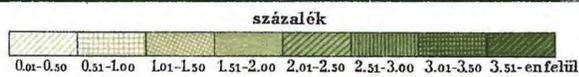
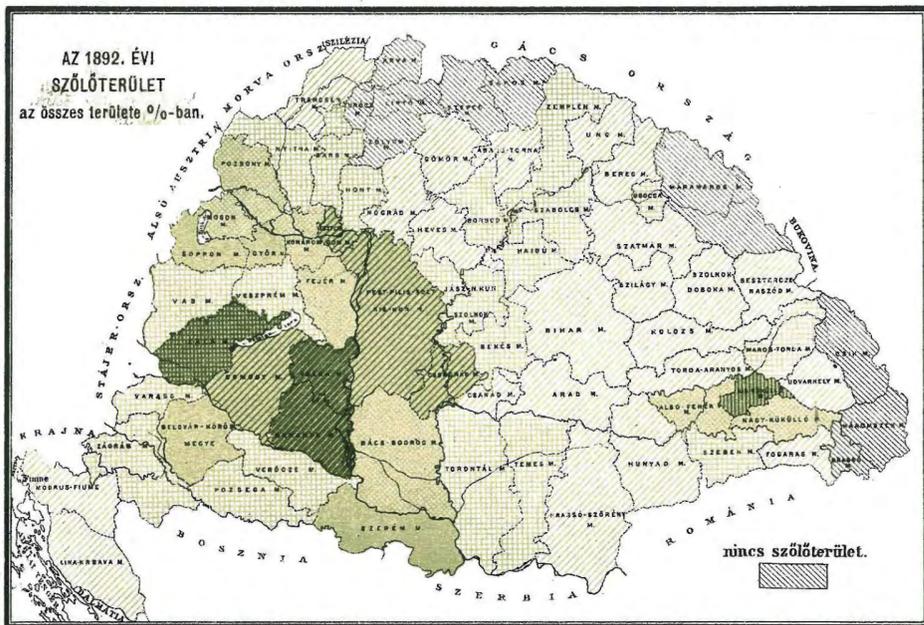
V á r m e g y e	Szőlőterület hektárookban		Növekedés %-ban
	1882-ben	1892-ben	
Maros-Torda	2.166	2.257	4'30
Szeben	2.117	2.195	3'69
Szabolcs	3.202	3.318	3'62
Sopron	6.247	6.402	2'48
Kolozs	1.229	1.235	0'49
Moson	2.172	2.177	0'14

megyékben; az alábbi táblázat az 1882 és az 1892. évi szőlőterü-letet, továbbá a százalékos csökkenést mutatja meg azon várme-gyéknél, a melyek 1882. évi szőlőterületüknek több mint felét vesztették el:

V á r m e g y e	Szőlőterület hektárookban		Csökkenés %-ban
	1882-ben	1892-ben	
Bihar	11.303	3.082	72'73
Krassó-Szörény	7.177	2.195	69'42
Zemplén	11.012	3.778	65'69
Hont	5.123	2.277	55'55
Fejér	11.743	5.423	53'82
Arad	6.242	3.080	50'66

valamit, Verőcze, Pozsega és Lika-Krbava épen semmit sem veszi-tett szőlőterületéből.

Szőlőszetünk-pusztulását egyéb uton, a szőlőtermelő közsé-gek számának, továbbá az egy szőlőtermelő községre eső szőlőte-rület terjedelmének csökkenésével is igazolhatjuk: erre nézve a kataszteri és az 1892. évi statisztikai felvétel adatait hasonlít-juk össze:

Ország-rész	A szőlőművelő községek száma a kataszter szerint	A szőlőművelő községek száma az 1892. évi felvétel szerint	A phylloxeralepett területű községek száma 1892-ben	Esik egy-egy szőlőművelő községre hektár szőlő a kataszter szerint	Esik egy-egy szőlőművelő községre hektár szőlő az 1892. évi felvétel szerint	Phylloxeralepett az összes szőlőtermelő községek közül%
a) Duna bal partja ...	727	699	233	59.1	23.3	33.53
b) Duna jobb partja ...	1.793	1.821	702	67.0	56.0	38.55
c) Duna-Tisza köze ...	449	418	136	167.2	142.1	32.53
d) Tisza jobb partja ...	395	264	141	64.8	37.4	53.79
e) Tisza bal partja ...	632	516	176	48.9	30.5	34.11
f) Tisza-Maros szöge ...	568	510	228	92.9	41.0	44.71
g) Erdély ...	1.036	1.033	50	24.1	24.0	4.84
Magyarország összesen ...	5.600	5.261	1.666	63.9	47.3	31.67

A szőlőtermelő községek száma nem sokkal apadt, sőt ha tekintetbe vesszük, hogy az 1891. adatfelvétel szerint 504 községben a szőlőterület a phylloxera folytán teljesen elpusztult, — az derül ki, hogy a kataszter készítése óta sok, addig szőlőt nem termelő község is hozzákezdett a szőlőműveléshez; így: a Duna jobbpartján még most is nagyobb a szőlőművelő községek száma, mint volt a kataszter készítése idejében, pedig ott 35 községnek szőlőterületét a phylloxera teljesen elpusztította.

Legnagyobb a szőlőtermelő községek száma a szőlőművelésre kiválóan alkalmas éghajlatu s talaju Duna jobbpartján, a hol a szőlőtermelés különben már majdnem másfél évezred óta virágzik; azután jön Erdély és a Duna balpartja, mindezen országrészekben a nagy számot a községek kicsinyisége idézi elő; leg hátul áll a Tisza jobbpartja.

Ha az egy szőlőtermelő községre eső szőlőterületet vesszük, a sorrend jóformán egészen megfordul; itt a nagy községekkel bíró Duna-Tisza köze s a Tisza-Maros szöge kerülnek előre, míg Erdély leghátul marad.

Az egy-egy községre eső szőlőterület kiterjedése is nagyot módosult a kataszteri felvétel óta; Erdélyt kivéve, a hol a relatív terület nem változott, kisebb-nagyobb csökkenés állott be, a Duna jobbpartján és a Duna-Tisza közén, de rendkívül nagy a Tisza-Maros szögén és a Tisza jobbpartján, szintén nagy, de mégis valamivel mérsékeltebb a Duna s a Tisza balpartján.

Szőlőszetünknek ezt a nagymérvű pusztulását legnagyobb részben a phylloxera, — bár nem egyedül ez, — okozta; ugyanis a szőlősgazdák a vésztili feltőkben az egészséges szőlőket is elhanyagolják, sőt, mint azt a szüreti jelentések tanúsítják, a phylloxeramentes, de peronospora-látogatott vidékek szőlőtulajdonosai a két évi termés elmaradta feletti elkeseredésükben más-különben egészséges szőlőket vagy parlagon hagyják, vagy kivágják és a területet más kultúra alá veszik; sok ilyen jelentés

Ország-rész	A phylloxera lepett szőlőterületű községek száma		Az összes szőlőművelő községek százaléka	
	1891-ben	1892-ben	1891-ben	1892-ben
a) Duna bal partja ...	167	233	26.5	33.5
b) Duna jobb partja ...	598	702	32.8	38.5
c) Duna-Tisza köze ...	130	136	31.6	32.5
d) Tisza jobb partja ...	121	141	45.8	53.8

Minden országrésznél, még Erdélyt sem véve ki, — növekedést látunk; a Tisza jobb partján a szőlőtermelő községek több, mint fele phylloxeralepett, pedig az itt kimutatottakon kívül ez ország-részben 132 községben a szőlő már teljesen elpusztult a phylloxera folytán.

A phylloxera által teljesen elpusztított szőlők területéről 1891-ben eszközöltetett az anyaországban felvétel; ez alkalommal ez a két kérdés intéztetett a községekhez:

érkezett 1892-ben, és ez tanúsítja, hogy a természetet pusztító művében az ember is támogatja és segíti.

A phylloxera vastatrix, — mint sok más pusztító rovar —, az új világból jött Európába és először, 1863-ban, Dél-Franciaországban, — de csak szórványosan — lépett fel; veszélyes voltának tudatára a szőlősgazdák csak 1868-ban jutottak, a mikor a legjobb borvidékek is inficiálva voltak általa, és ez évtől kezdődött pusztító s romboló körútja. Franciaország legvirágzóbb szőlőterületein s nem egész negyedszázad alatt közel másfél millió hektár szőlőt semmisített meg.

Hazánk 1875-ig ment maradt a vésztől; a mikor Pancsován vették először észre; eleintén itt-ott csak lappangott, 1880-ban azonban az ország különböző részeiben állapítottatott már meg jelenléte; azóta áldozatául esett mintegy 139 ezer hektárnyi szőlőterület, és el fog pusztulni, — ha ugyan az emberi elme időközben valamelyes hatékony ellenszert nem talál fel, — összes, nem immunis talajba ültetett szőlőnk, a melynek egy harmadrésze amugy is phylloxeralepett már.

A vész terjedésének megakadályozására többféle intézkedés történt, így egyebek között azon községek szőlőterületei amelyekben a phylloxera jelenléte konstatáltatott, vagy azok gyanusoknak találtattak, — zár alá helyeztetek; az 1892. év végéig az anyaországban 2322 község szőlőterülete helyeztetett zár alá; statisztikai adataink azonban nem egyeznek egészen ezzel a számmal, a mennyiben azok 1892-ben csak 1666 phylloxeralepett szőlővel bíró községet tüntetnek ki; ha azonban ez összeghez hozzászámítjuk azt az 504 községet, a melyeknek szőlőterülete 1891-ben teljesen elpusztultnak jeleztetett, — 2170 phylloxeras községet találunk, — az eltérés tehát jelentékenyen csökken, annál is inkább, mivel 1891-ről 1892-re szintén sok községnek szőlőterülete pusztult el egészen.

A phylloxeralepett szőlőterületű községek száma következőleg alakult 1891. és 1892-ben országrészenként:

Ország-rész	A phylloxera lepett szőlőterületű községek száma		Az összes szőlőművelő községek százaléka	
	1891-ben	1892-ben	1891-ben	1892-ben
e) Tisza bal partja ...	167	176	33.5	34.1
f) Tisza-Maros szöge ...	200	228	37.5	44.7
g) Erdély ...	27	50	2.5	4.7
	1.410	1.666	25.3	31.7

Mily nagy volt a szőlőterület a phylloxera fellépte idején?

Mily nagy területen semmisítette meg egészen a phylloxera a szőlőket?

Az e két kérdésre beérkezett válaszok egyáltalán nem voltak kielégítőek, — legnagyobb részük a valószínűség látszatával sem bírt, ami nem csoda, — mert hisz évek előtti állapot kimutatása volt a kérdésben; a beérkezett adatok kiigazítása sem kecsegtetett azzal a reménnyel, hogy a valósághoz közelebb

fognak állani; ami azonban a fellépés óta történt pusztítást illeti, itt az adatok, — bár nem egészen megbízhatók, — de mindenesetre eléggé tájékoztatók voltak.

Hogy a pusztulás mérve viszonyszámokkal is kimutathatóság, illetőleg az összterülettel, tehát a phylloxera fellépése óta esetleg ültetett és elpusztított szőlők területével is viszonyítható legyen, — az alábbi táblázatban az összes területek kombinálva azaz oly módon számítottak ki, hogy a felvétel idejében

Országgrész	A kiszámított szőlőterület hektár	A teljesen elpusztult szőlőterület hektár	Elpusztult az összes szőlőterület %
I. Magyarország.			
a) Duna bal partja.			
Árva vármegye	—	—	—
Bars	2.091	407	19'46
Esztergom vármegye	7.041	4.054	57'58
Hont	5.206	2.734	52'52
Liptó	—	—	—
Nógrád	7.635	6.492	85'08
Nyitra	4.090	146	3'57
Pozsony	4.960	7	0'15
Trencsén	78	—	—
Turóc	—	—	—
Zólyom	—	—	—
Összesen	31.101	13.840	44'50
b) Duna jobb partja.			
Baranya vármegye	27.534	4.112	14'94
Fejér	12.559	6.355	50'60
Győr	3.342	386	11'54
Komárom	4.237	1.157	27'31
Moson	2.242	32	1'41
Somogy	15.581	1.705	10'94
Sopron	6.253	48	0'76
Tolna	20.744	2.910	14'08
Vás	4.900	—	—
Veszprém	5.600	2.796	49'93
Zala	24.309	4.562	18'77
Összesen	127.301	24.063	18'75
c) Duna-Tisza köze.			
Bács-Bodrog vármegye	13.308	670	5'03
Csongrád	8.094	17	0'21
Heves	9.205	7.319	79'51
Jász-N.-Kun	6.405	2.115	33'02
Pest-Pilis-Solt	46.742	16.230	34'72
Összesen	83.754	26.351	31'46
d) Tisza jobb partja.			
Abauj-Torna vármegye	4.343	3.279	75'50
Bereg	2.195	856	39'00
Borsód	8.277	5.806	70'15
Gömör	756	284	37'52
Sáros	—	—	—
Szepes	—	—	—
Ung	1.260	—	—
Zemplén	10.288	6.613	64'28
Összesen	27.119	16.838	62'08
e) Tisza bal partja.			
Békés vármegye	3.830	508	13'26
Bihar	11.610	7.297	62'85
Hajdu	3.657	516	14'10
Máramaros vármegye	—	—	—

A kiszámított szőlőterület számai tulajdonképpen képzeletiek, és majdnem minden országgrésznél nagyobbak, mint akár a kataszter által, akár a hivatalos statisztikai adatgyűjtés szerint bármely évben kimutatott szőlőterület, de ez onnan van, hogy a kiszámított szőlőterületben az időközben ültetett, de ismét kipusztult szőlőterületek is benn vannak; túlnyomó részben ez okozza a többletet.

Abszolút véve a legtöbb szőlőterület pusztult el a Tisza-Maros szögében, azután a Duna-Tisza közén; ezek után sorakozik a többi országgrész; a viszonylagos számok, mint mindenütt, úgy itt is több értékkel bírnak; ezek szerint szőlőterületének több mint felét a Tisza jobb partja s a Tisza-Maros szöge veszítette el, kevesebbet ugyan, de még mindig többet szőlőterülete két-ötödénél a Tisza s a Duna balpartja, — egy negyedrészt a Duna-Tisza köze, kevesebbet a Duna jobb partja, alig egy fél

tényleg még létező szőlők területéhez a már teljesen megsemmisített szőlők területe hozzáadott, és az így származott összeghez a megsemmisített szőlőterület viszonyított; ez a mód ugyan nem mutatja meg teljesen az arányt, — mert hisz a phylloxera pusztítása óta valamely szőlő elvényülés, vagy egyéb ok miatt is kiirtatható, — de másnak hiányában csak ez alapon mutathatjuk ki az arányszámokat:

Országgrész	A kiszámított szőlőterület hektár	A teljesen elpusztult szőlőterület hektár	Elpusztult az összes szőlőterület %
f) Tisza-Maros szöge.			
Szabolcs vármegye	3.461	13	0'38
Szathmár	4.066	2.205	54'23
Szilágy	5.809	5.279	90'88
Ugocsa	857	13	1'48
Összesen	33.290	15.831	47'55
g) Erdély.			
Arad vármegye	6.421	3.486	54'29
Csanád	766	6	0'75
Krassó-Szörény vármegye	7.166	4.439	61'94
Temes	26.427	17.962	67'97
Torontál	12.947	4.215	32'56
Összesen	53.727	30.108	56'04
g) Erdély.			
Alsó-Fehér vármegye	4.469	5	0'10
B.-Naszód	943	—	—
Brassó	—	—	—
Csik	—	—	—
Fogarás	85	—	—
Háromszék	—	—	—
Hunyad	1.881	—	—
Kis-Küküllő	5.067	1	0'02
Kolozs	1.189	11	0'92
Maros-Torda	2.169	—	—
Nagy-Küküllő	4.399	82	1'86
Szeben	2.181	—	—
Szolnok-Doboka	1.171	20	1'67
Torda-Aranyos	1.246	—	—
Udvarhely	325	—	—
Összesen	25.065	119	0'47
Magyarország összesen	381.357	127.150	33'34
II. Fiume város és kerülete.			
III. Horvát-Szlavonországok.			
Belovár-Kőrös vármegye	10.042	49	0'49
Lika-Krbava	126	—	—
Modrus-Fiume	2.357	13	0'55
Pozsega	4.367	—	—
Szerém	18.874	5.129	27'17
Varasd	11.444	2.130	18'61
Verőce	4.879	—	—
Zágráb	20.997	4.779	22'76
Összesen	73.036	12.100	16'56
Magyarbirodalom	454.443	139.250	30'64

százalékot Erdély; — ha ez eredménnyel szembeállítjuk a szőlőterületnek országgrészenkénti relatív csökkenését a kataszteri felvétel óta, — az arányszámok igen csekély eltérést találjuk, így a Tisza jobb partján 62'08% áll szemben 61'51%-al, a Tisza-Maros szögén 56'04%, 60'36%-al, 47'55—49'08% a Tisza bal partján, 31'46—23'53% a Duna-Tisza közén, 44'50—39'35% a Duna balpartján, míg az egész országban 33'34% csökkenés áll a kataszteri felvétel 29'00%-ával szemben, — jele ez annak, hogy a számítás alapja körülbelül helyes volt.

Az egyes megyéket tekintve, 4-et találunk, a mely területének $\frac{3}{4}$ részét, — 9-et, a mely szőlőterületének több mint felét, 4-et, a mely több mint egy harmadát, 3-at, a mely több mint egy negyedét veszítette el, tehát a pusztulás csakugyan rendkívüli volt; a Királyhágón túl még ott is, ahol már pusztít a phylloxera, kicsinyek voltak a veszteségek, hasonlóan a Királyhágón

innen nyugati vármegyékben az ő intelligens, iparkodó, s a korrallal haladó szőlősgazdáikkal, a kik erejükhöz mérten védekeztek e vész ellen; keveset szenvedtek a jobbára homoktalajú megyék is, legalább viszonylag, így Szabolcs- és Hajdu-megyék.

A társországoknál a csökkenés, illetőleg a pusztulás kevésbé jelentékeny, bár itt is megközelíti a 17%-ot; három vármegyében teljesen elpusztított terület ott nem is volt 1891-ig, de épen a három legjelentékenyebb szőlőtermelő megyékben volt nagy a pusztulás, habár még viszonylag sem akkora, mint az anyaország legtöbb vármegyéjében.

Összesen 127.150 hektárnyi szőlőterületünk pusztult el a phylloxera fellépte óta, azaz egy harmadrésze szőlőinknek; hozzáadva a társországok elpusztult területét is, csaknem 140.000 hektárra rug az összes terület; össze sem hasonlítható ugyan ez

a terület Franciaország elpusztult óriási szőlőterületével, de a mi sokkal szegényebb, kevesebb segédforrással rendelkező népünkre így is rendkívül nagy veszteség ez, hisz, ha egy hektár elpusztult szőlő értékét csak 500 frtra vesszük, hetven millióra rug a 11 év óta szenvedett tőkevesztés!

A phylloxera által teljesen elpusztított szőlőterület újraültetése alig számba vehető; 1891-ig az összes elpusztított területből csak 3.325 hektár, tehát 2,62% ültetett be újra, a teljesen elpusztított szőlőterületekkel bíró 43 vármegye közül csak 32-ben kísérelték meg a szőlőművelők a regenerálás ezen módját; az ez irányú adatokat itt közöljük, de megjegyezzük, hogy adataink azzal nem számolnak be, ha vajjon sikerültek-e ezek az új ültetések:

Ország-rész, vármegye ¹⁾	Ujra ültetett hektár	Az összes elpusztult szőlőterület %-a	Ország-rész, vármegye ¹⁾	Ujra ültetett hektár	Az összes elpusztult szőlőterület %-a	Ország-rész, vármegye ¹⁾	Ujraültetett hektár	Az összes elpusztult szőlőterület %-a
a) Duna bal partja.			c) Duna-Tisza köze.			f) Tisza-Maros szöge.		
Bars vármegye	13	3'25	B.-Bodrog vármegye	34	5'07	Arad vármegye	217	6'22
Esztergom »	64	1'58	Csongrád »	0	0'00	Csanád »	0	0'00
Hont »	184	6'73	Heves »	255	3'48	Kr.-Szörény »	30	0'07
Nógrád »	52	0'87	Jász-N.-Kun »	11	0'52	Temes »	182	1'02
Nyitra »	35	—	Pest-P.-Solt »	373	2'30	Torontál »	183	4'83
Pozsony »	2	30'77	Összesen	673	2'55	Összesen	612	2'03
Trencsén »	—	—						
Összesen	350	2'53	d) Tisza jobb partja.			g) Erdély.		
b) Duna jobb partja.			Abauj vármegye	9	0'26	A.-Fehér vármegye	0	0'00
Baranya vármegye	307	7'47	Bereg »	64	7'53	B.-Naszód »	—	—
Fejér »	213	3'35	Borsod »	23	0'40	Fogarás »	—	—
Győr »	—	0'00	Gömör »	3	1'22	Hunyad »	—	—
Komárom »	43	3'08	Ung »	—	—	K.Küküllő »	0	0'00
Moson »	14	45'45	Zemplén »	70	1'07	Kolozs »	0	0'00
Somogy »	199	16'64	Összesen	169	1'00	M.-Torda »	—	—
Sopron »	3	6'02	e) Tisza bal partja.			N.-Küküllő »	0	0'00
Tolna »	295	10'12	Békés vármegye	18	3'51	Szeben »	—	—
Vas »	—	—	Bihar »	112	1'54	Sz.-Doboka »	0	0'00
Veszprém »	61	2'18	Hajdu »	0	0'00	T.-Aranyos »	—	—
Zala »	214	4'69	Szabolcs »	0	0'00	Udvarhely »	—	—
Összesen	1.349	5'61	Szatmár »	40	1'80	Összesen	0	0'00
			Szilágy »	2	0'04			
			Ugocsa »	0	0'00	Magyarország összesen	3.325	2'62
			Összesen	172	1'00			

Erdélyben ez ideig számbavehető területek még nem pusztultak el, ott tehát újraültetésre még nincsen szükség annál kevésbé, mivel a teljesen elpusztultnak jelzett területek jobbára hatóságilag kiirtott inficiált területek voltak; a gazdaságilag hátramaradt két tiszamenti ország-részben is kis mérvű volt az újraültetés, valamivel jelentékenyebb a Duna bal partján, a Duna-Tisza köze s a Tisza-Maros szögében, legmagasabb pedig legjelentékenyebb szőlőművelő ország-részünkben, a Duna jobb partján:

e legalább viszonylag magas arányt alighanem a nagy szőlőbirtokosok amerikai szőlőültetvényei idézték elő.

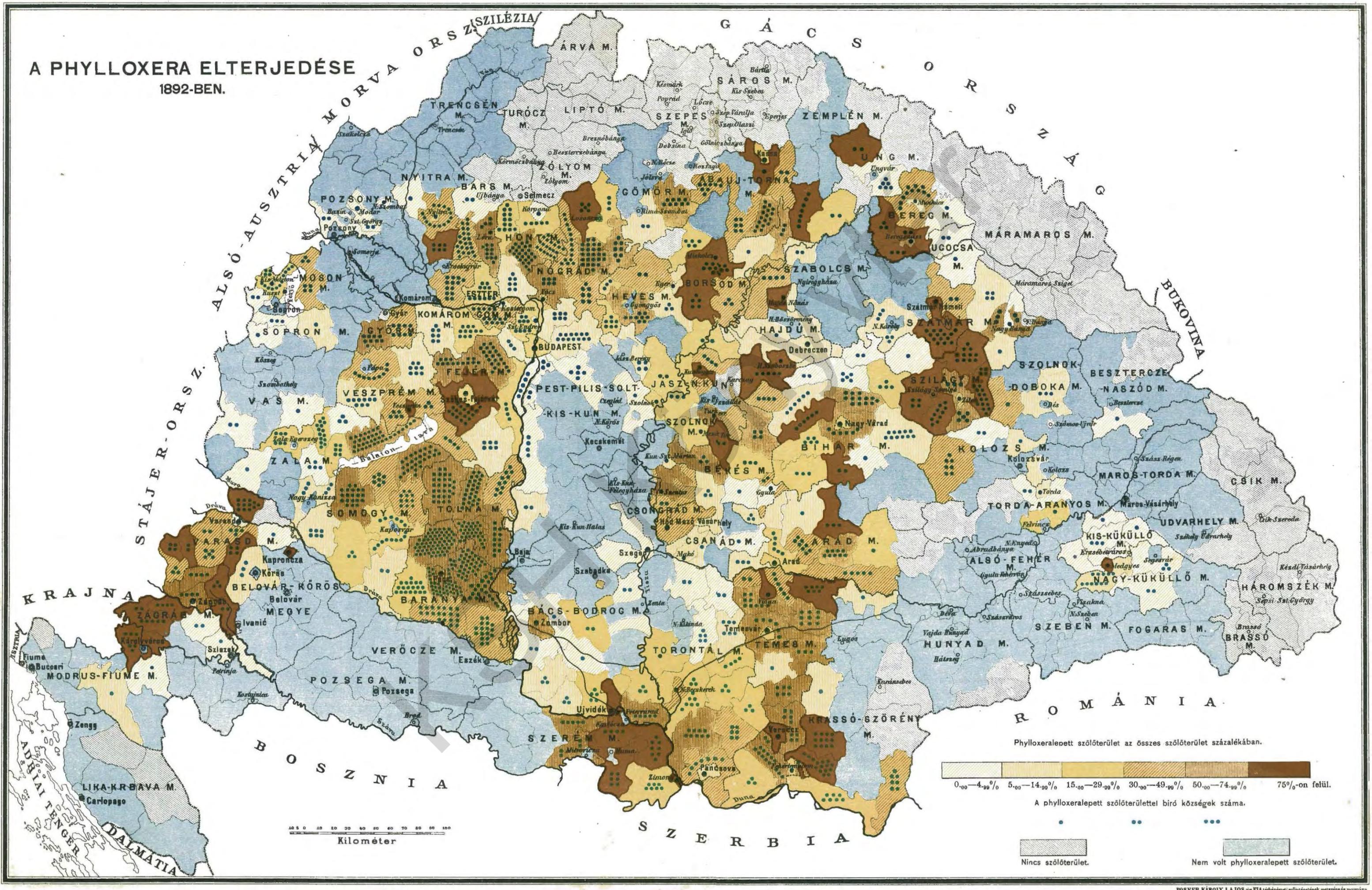
Az ily phylloxeras területek újraültetése jobbára amerikai vesszővel történhetett; hogy mily nagy terület ültetett újra amerikai vesszővel, arra statisztikai adatunk nincsen, de van adatunk 1891-ből az amerikai vesszőkkel egyáltalán beültetett területről; az ide vonatkozó adatok a következők:

Ország-rész, vármegye ²⁾	Amerikai vesszővel beültetett hektár			Ország-rész, vármegye	Amerikai vesszővel beültetett hektár			Ország-rész, vármegye	Amerikai vesszővel beültetett hektár		
	direkt termővel	csak ojtó-alanyul használhatóval	Összesen		direkt termővel	csak ojtó-alanyul használhatóval	Összesen		direkt termővel	csak ojtó-alanyul használhatóval	Összesen
a) Duna bal partja.				c) Duna-Tisza köze.				f) Tisza-Maros szöge.			
Bars vármegye	—	1	1	Bács vármegye	5	4	9	Szabolcs vármegye	1	—	1
Esztergom »	7	47	54	Heves »	12	31	43	Szatmár »	8	31	39
Hont »	104	63	167	Jász »	17	5	22	Szilágy »	9	33	42
Nógrád »	8	10	18	Pest »	126	96	222	Összesen	50	143	193
Nyitra »	3	5	8	Összesen	160	136	296	g) Erdély.			
Pozsony »	—	1	1	d) Tisza jobb partja.				Arad vármegye	24	286	310
Összesen	122	127	249	Abauj vármegye	3	10	13	Krassó »	1	4	5
b) Duna jobb partja.				Bereg »	22	36	58	Temes »	42	68	110
Baranya vármegye	11	18	29	Borsod »	2	20	22	Torontál »	3	4	7
Fejér »	9	118	127	Gömör »	1	3	4	Összesen	70	362	432
Győr »	—	3	3	Ung »	—	1	1	Magyarország összesen			
Komárom »	2	4	6	Zemplén »	31	63	94	A.-Fehér vármegye	17	—	17
Moson »	—	1	1	Összesen	59	133	192	B.-Naszód »	—	5	5
Somogy »	6	3	9	e) Tisza bal partja.				N.-Küküllő »	—	1	1
Sopron »	11	6	17	Békés vármegye	—	1	1	Torda-Aranyos várm. ...	10	—	10
Tolna »	39	27	66	Bihar »	32	77	109	Összesen	27	6	33
Veszprém »	14	14	28	Hajdu »	—	1	1	Magyarország összesen	629	1.181	1.810
Zala »	49	80	129								
Összesen	141	274	415								

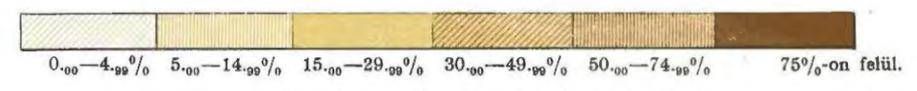
¹⁾ Csak azok a megyék soroltatnak fel, melyek szőlőterülettel bírnak. — ²⁾ Csak azok a megyék soroltatnak fel, a hol tényleg ültettek amerikai vesszőt.

A PHYLLOXERA ELTERJEDÉSE 1892-BEN.

Phylloxeralepett szőlőterület az összes szőlőterület százalékában.

A phylloxeralepett szőlőterülettel bíró községek száma.

elterjedését járásoként és azon belül az inficiált községek számát is; meg kell azonban jegyeznünk, hogy a már teljesen elpusztult szőlőterületek itt fölvéve nincsenek.

A phylloxeralepelt terület nem tulságos nagy, de, — ha szem előtt tartjuk, hogy összes szőlőterületünkben 64.297 hektár immunis talaju, — látjuk, hogy a phylloxeravésznek kitett területből 1892-ben már 31.42% volt inficiálva s ennek a területnek teljes elpusztulása, ha csak az amerikai vesszők ültetése nagyobb buzgalommal meg nem indul, ma már csak rövid idő kérdése; kilátásunk van tehát további, nagymérvű terület csökkenésre annál is inkább, mivel szőlőink felújítása illetőleg rekonstruálása, — mint azt alább látni fogjuk, — korántsem tart lépést a pusztulással, — sőt inkább messze elmarad mögötte.

Az egyes országrészek közül a legnagyobb szőlőterülettel bíró Duna jobb partja bir egyuttal a legnagyobb phylloxeralepelt szőlőterülettel, a mennyiben ez országrészre esik összes phylloxeralepelt területünknek több mint 62%-a, — a mi szerfelett magas arányszám, ha tekintetbe vesszük, hogy összes szőlőinknek csak 41% van ez országrészben. — A többi országrész sokkal kisebb területekkel szerepel.

Ami a viszonylagos számokat illeti, itt a Tisza jobbpartja jut előtérbe, ahol a még meglévő szőlőknek közel fele részé van ellepve; ez az országrész vesztett különben is aránylag a legtöbbet a phylloxerától, amennyiben, — amint azt már előadtuk, — hajdani szőlőterületének 62%-án egészen megsemmisültek a szőlők; a Tisza jobb partja után a Dunántul következik; ez országrészben, a nagy szőlőterülethez képest, eddig aránylag kevés szőlő pusztult el egészen.

A többi országrészben szintén nagy terjedelmű a beteg szőlőterület; az egyedüli kivételt a Duna-Tisza köze képezi, ahol szőlőknek csak 5% phylloxeralepelt; de itt figyelemmel kell lennünk arra is, hogy ez országrész szőlőinek több mint 3/4 része immunis talaju, s így, ha csak a phylloxeravésznek tényleg kitett területet vesszük, az infekció viszonyszáma több, mint négyszer akkora, különben is ez országrészben a nem immunis talaju szőlők nagy része teljesen elpusztult már.

az 1891. évi szőlőterület	254.207	hektár
1892-ben ültetett	6.718	>
összesen	260.925	>
levonva az 1892-ben kimutatott szőlőterületet	248.831	>
különbözet	12.094, azaz,	>

12.094 hektárnyi már phylloxeralepelt szőlőnk pusztult el egészen rövid egy év alatt, azaz 4.76%-a az összes 1891. évi szőlőterületnek.¹⁾

Az 1891. évi phylloxera-lepelt területből, a teljesen elpusztult terület levonása után, maradt még 39.569 hektár; ez összeget az 1892-ben tényleg phylloxeralepeltnek kimutatott területből levonva, a különbözet, azaz 18.415 hektár volna az egy

a) a Duna bal partján ... 1.371 hektár
b) a Duna jobb partján ... 3.576 >
c) a Duna-Tisza közén ... 74 >

d) a Tisza jobb partján ... 564 hektár
e) a Tisza bal partján ... 2.285 >

f) a Tisza-Maros szögén ... 3.764 hektár
g) Erdélyben ... 460 >
Az anyaországban ... 12.094 >

Ha hozzávesszük az 1891-ig teljesen elpusztított gyanánt kimutatott szőlőterületet, az anyaországban 127.149 hektárt, — összesen csaknem 140.000 hektárra rug az a terület, — amely-

a) a Duna bal partján ... 1.048 hektár
b) a Duna jobb partján ... 9.043 >

d) a Tisza jobb partján ... 1.759 hektár
e) a Tisza bal partján ... 2.234 >

f) a Tisza-Maros szögén ... 3.486 hektár
g) Erdélyben ... 861 >

¹⁾ A szőlőmivelés megszűnését tényleg más ok is okozhatta, erre azonban itt figyelemmel, — adat hiánya miatt — nem lehetünk; számításunk különben is csak megközelítő akar lenni.

Ha az egyes megyékig megyünk vissza, — ugy rendkívül nagy végleteket találunk; a Királyhágón tuli megyék közül csak egyben haladta meg a meglepelt terület az összesnek 10%-át; a Királyhágón innen Pozsony- és Vas-megyében, — e két igen intelligens, iparkodó földművesekkel bíró megyében, az inficiált terület az összesnek nem is egész 1%-a; ezeken kívül még hét vármegyét találunk, a hol a szőlők 10%-ánál kevesebb beteg, — ellenben hét vármegyében több, mint a terület fele, nyolczban több mint egy harmada phylloxeralepelt.

Tablázatunk némely megyénél, így: Hont, Nyitra, Fejér, Veszprém, Csongrád, Pest, Bihar Szabolcs, Szatmár, Kr.-Szörény, Temes, Kis-Küküllő vármegyénél, továbbá négy országrésznel is azt a tényt mutatja, hogy a phylloxeralepelt terület 1892-ben kisebb volt, mint 1891-ben; ez a látszólagos ellenmondás arra mutat, hogy az 1891-ik év phylloxeralepelt területének egy része 1892-ben már teljesen elpusztult, és ez évben már nem mutatott ki szőlő gyanánt; ugyanebből az okból kifolyólag az anyaország beteg területe 1892-re csak 6.321 hektárral, azaz mintegy 12%-kal látszik növekedni, pedig a növekedés valóságban aránytalanul nagyobb, mint azt alább látni fogjuk.

Ezzel szemben a beteg terület növekedése sok megyénél rendkívüli arányu, így különösen: Komárom, Moson, Sopron, Bács, Abauj, Bereg, Ung, Csanád, Kolozs, Nagy-Küküllő, Torda-Aranyos megyékben, ez a növekedés természetes következése a pusztító betegség jellegének.

A társországok állapota alig kedvezőbb, mint az anyaországé; itt három megyében még nincs phylloxera, — ellenben a legnagyobb bortermelő három megyében igen elterjedt.

A mennyiben utolsó két évi adataink megbízhatók, az egy év alatt teljesen elpusztult és az inficiált szőlők területét kiszámíthatjuk, ha az 1892. évi új ültetésű szőlők területét az 1891. évi területéhez hozzáadjuk és az eredményből az 1892. évi területet levonjuk; e szerint:

év alatt inficiált terület, a vész terjedése tehát sokkal nagymérvű, mint az az első pillanatban látszik.

Ugyanezen számítási mód mellett az utolsó év alatt teljesen elpusztult szőlők területe országrészek szerint így oszlanék meg, az anyaországban:

nek ültetvényei 12 év alatt a pusztító rovarnak áldozatául estek. — A fentebbi számítási mód mellett az új infekciók kiterjedése országrészenként így alakul:

A Duna jobb partjára esik az összes új infekcióknak felerésze, de a többi országrészben is nagymérvű volt a phylloxera terjedése, kivéve a Duna-Tisza között, ahol a phylloxeralepett terület számításunk szerint 23 hektárral kisebb lett; ez a térvesztés, amely a valóságban képtelenség, adataink hiányosságában találja okát és egyáltalán nem alterálja a számítás helyességét; egyébként úgy látszik, hogy ez országrész (a Duna-Tisza köze) már túl van a phylloxera okozta válságon, az esetleges veszteségeket pótolják az új homoki szőlőtelepítések; különben ez az egyetlen országrész, amelyben a regeneráció nehéz munkája, adataink szerint is, sikert bír felmutatni.

A Dráván túl infekciója szintén rohamosan halad; itt a phylloxeralepett szőlőterület 1891-től 1892-re ugyan 713 hektárral csök-

Országrész, vármegye	A phylloxera szénkénnel gyéritett hektáron	Az összes phylloxeralepett szőlőterület % -án
a) Duna bal partja.		
Bars vármegye	6	1'06
Esztergom vármegye ...	22	2'61
Hont »	6	0'76
Nógrád »	24	4'03
Nyitra »	21	2'39
Összesen	79	2'15
b) Duna jobb partja.		
Baranya vármegye ...	273	2'81
Fejér »	125	4'76
Győr »	16	1'49
Komárom »	84	20'34
Moson »	6	3'19
Somogy »	57	1'49
Sopron »	95	70'37
Tolna »	246	2'84
Vas »	3	42'86
Veszprém »	66	11'85
Zala »	432	12'59
Összesen	1.403	4'58

A védekezés egyáltalán nem volt nagy arányú, mert az összes beteg szőlőterületnek alig 4%-ára terjedt csak ki, a phylloxera lepett területtel bíró 45 vármegye közül csak 34, és ezek nagy része is csak néhány hektáron alkalmazta a gyéritést; legelől járt e műveletben az ország közepe, a Duna-Tisza köze s a Duna jobb partja, a többi országrész alig alkalmazta számbavehető területen a szénkéneget.

Az egyes megyéket illetőleg azok egynemelyikénél igen magas arányszámot találunk, így Vas és Ungnál, azaz azoknál a megyéknél, amelyek abban az évben még igen kis phylloxeralepett területtel bírtak.

Szőlőszetünk jövője tekintetéből kiváló fontosságú momentum a phylloxera fellépte óta a szőlőtalaj minősége, illetőleg annak immunis vagy nem immunis volta; immunisnak nevezzük azt a kvarcos homokos talajt, amelyben a phylloxera a szőlőtőke gyökerén nem képes megélni s tovább tenyészni.

Az immunis talajok felhasználása képes egyedül határt szabni szőlőterületünk teljes elpusztulásának, illetőleg alapját és eszközét képezni szőlőink regenerálásának, a mennyiben az amerikai vesszők használatával szemben hasonlíthatatlanul kevésbé költséges és több sikerrel kecsegtető, de azzal a közgazdasági haszonnal is jár, hogy egyuttal értékesítése eddig használatlanul, parlagon hevert nagy területeknek.

Az immunis szőlőültetésre alkalmas talajok kiterjedésére vonatkozó adatokkal egyáltalán nem rendelkezünk; arról pedig, hogy

de a szőlők területe is csökkent 4.181 hektárral; ha ez összeget az 1891-ben phylloxeralepett szőlők területéből levonjuk s a maradványt ismét az 1892-ik év phylloxeralepett szőlőinek területéből, új infekció gyanánt 3.468 hektár jelentkezik.

A phylloxera pusztításai elleni védekezésnek egyik módja, az amerikai vessző ültetése, amelyről már megemlékeztünk; a másik pedig a szénkénnel gyérités, amelynek segítségével szőlőinket ugyan nem lehet megmenteni, legfeljebb egy ideig fentartani s a végleges elpusztulást hátráltatni.

A védekezés e módjáról csak 1891-ben gyűjtöttünk adatokat, de ezek nem feleltek meg a várakozásnak, ennél fogva 1892-ben nem is ismételtetett a felvétel; megközelítő tájékoztatásul azonban közöljük a kijavított adatokat megyék szerint:

Országrész, vármegye	A phylloxera szénkénnel gyéritett hektáron	Az összes phylloxeralepett szőlőterület % -án	Országrész, vármegye	A phylloxera szénkénnel gyéritett hektáron	Az összes phylloxeralepett szőlőterület % -án
a) Duna-Tisza köze.			b) Tisza jobb partja.		
B.-Bodrog vármegye ...	35	9'83	Bihar vármegye	16	1'37
Heves »	108	27'76	Szatmár »	6	1'36
J.-N.-Kun »	4	0'85	Szilágys »	6	2'49
P.-P.-Solt »	237	17'83	Ugocsa »	1.	5'05
Összesen	384	11'90	Összesen	29	0'85
c) Tisza bal partja.			f) Erdély.		
Abauj-Torna vármegye	9	3'16	N.-Küküllő vmegye ...	2	0'76
Bereg vármegye	9	1'89	Sz.-Doboka »	3	10'00
Borsod »	18	1'24	Összesen	5	1'10
d) Tisza jobb partja.			Magyarország összesen		
Ung vármegye	11	30'56		2.058	3'08
Zemplén vármegye	73	6'87			
Összesen	120	3'41			
e) Tisza-Maros szöge.					
Arad vármegye	17	2'03			
Temes »	9	0'20			
Torontál »	12	1'21			
Összesen	38	0'56			

szőlőinkből mennyi van ilyen talajba ültetve, — csak az utolsó két évben gyűjtöttünk adatokat; tekintve azonban azt a széleskörű mozgalmat, amely a homoktalajoknak a szőlőültetésre való felhasználása iránt megindult, feltehetjük, — hogy ahol egyáltalán van ilyen talaj, ott annak beültetését kisebb-nagyobb mértékben már megkezdették.

Ha ezt a feltevést elfogadjuk, látjuk, hogy ezek a talajnevek az országnak csak kis részében, — igaz, hogy ott azután nagy kiterjedésben találhatók, leginkább az ország déli tiszamenti részében; az immunis szőlők kiterjedését is feltüntető térképen (90. oldal) az első pillantásra feltűnik az immunis talaj magas aránya a Tisza mentén, míg a hegyvidék felé mindinkább kisebbedik az arány; összes hegyes vidékünk alig rendelkezik ilyen talajokkal, itt tehát nem marad más regenerálási mód, mint az amerikai vesszőkkel való ültetés, hasonlóan a társországokban is.

Adataink 1891-ben 52.057 hektár immunis talaju szőlőt mutattak ki; ez lévén az első ilyen irányú felvétel, a reakövetkező évben több rendbeli kiigazítás történt és eredményül 12.240 hektárral több, azaz 64.297 hektár jelentkezett, — ez évi összes szőlőterületünknek 25'61 %-a, tehát alig valamivel több, mint egy negyedrészt; az alábbi táblázat az immunis talaju szőlők arányát tünteti fel az 1891 és 1892. évi felvételek alapján, — továbbá 1892-ről az immunis szőlők arányát a szőlőkategóriák szerint az anyaországra nézve; — az abszolút számok a táblázatos rész 40, 41, 42 és 43-ik oldalán található.

Immunius talaju volt
Országgrész, vármegye.)

	1891-ben		1892-ben		
	az összes szőlőterületnek %-a	a teljes termésben még nem lévő	a teljes termésben lévő	az elvénült	
I. Magyarország.					
a) Duna bal partja.					
			szőlőknek %-a		
Bars vármegye	1'37	4'62	14'39	7'57	2'61
Esztergom vármegye	21'63	36'26	76'15	77'20	5'74
Hont »	5'21	4'85	20'81	8'13	0'79
Nógrád »	9'01	12'61	53'37	21'23	0'00
Nyitra »	10'30	12'07	24'33	14'20	13'01
Pozsony »	8'21	2'86	35'76	1'73	3'19
Trencsén »	0'00	6'82	0'00	17'50	2'25
Összesen	9'93	11'29	46'91	9'94	6'11

b) Duna jobb partja.

Baranya vármegye	0'24	0'60	1'21	1'39	0'76
Fejér »	10'39	16'93	29'11	34'25	25'52
Győr »	8'06	12'58	35'97	36'14	4'93
Komárom »	32'04	36'98	25'38	54'01	8'41
Moson »	5'49	7'40	5'26	9'45	21'79
Somogy »	5'77	8'82	22'70	13'35	9'50
Sopron »	0'18	2'01	3'06	2'37	1'31
Tolna »	13'62	14'33	36'87	49'44	1'30
Vas »	2'44	3'87	7'63	2'52	6'76
Veszprém »	11'43	13'74	15'14	17'60	15'94
Zala »	1'22	1'72	8'90	1'59	2'40
Összesen	5'78	7'33	19'36	12'24	4'60

c) Duna-Tisza köze.

Bács-Bodrog vármegye ...	53'65	62'97	62'74	72'50	37'09
Csongrád »	28'25	75'27	91'00	82'10	61'30
Heves »	26'70	35'45	43'35	48'36	45'38
Jász-N.-Kun »	55'14	55'92	68'72	65'30	46'26
Pest-Pilis-Solt-K.-K. vm.	80'50	88'19	86'96	94'87	68'83
Összesen	63'57	76'77	77'86	85'39	57'08

d) Tisza jobb partja.

Abauj-Torna vármegye ...	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00
Bereg »	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00
Borsod »	6'27	14'42	19'75	76'14	4'01
Gömör »	0'24	0'00	0'00	0'00	0'00
Üng »	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00
Zemplén »	2'02	4'95	40'00	25'51	0'04
Összesen	2'24	5'29	19'18	16'80	0'53

e) Tisza bal partja.

Békés vármegye	0'05	0'78	1'14	1'35	0'20
Bihar »	17'48	28'74	50'24	33'80	26'11
Hajdu »	48'42	58'94	99'45	84'38	42'93
Szabolcs »	81'36	89'94	98'74	93'35	93'10
Szatmár »	37'66	45'08	69'66	51'82	50'50

A Drávától, — az egy Belovár-Kőrös vármegyét kivéve, — immunius talaja szőlőkkel egyáltalán nem rendelkezik; ellenben az anyaország legtöbb vármegyéjében számottevő az ily szőlők területe, — sőt több vármegye szőlőinek legnagyobb része immunius talajba van ültetve.

A hegyvidéken természetesen csak szóróványosan találhatók homokterületek, ez oknál fogva a legtöbb felvidéki s erdélyi megyében az immunius talaju szőlők, ha ilyenek egyáltalán léteznek, az összes szőlőterületnek csak kevés százalékát foglalják el, — ellenben az Alföldön, különösen a felső s közép Tisza nagy, jobbára homokos összetételű rónáin a szőlők nagyrészt immunius talajuk; különösen előtérbe jut a talaj immunius volta Szabolcs, Pest és Csongrád vármegyékben, — ahol a szőlők több mint két harmadrésze, — azután Bács, Hajdu és Jász-Nagy-Kun megyék, a hol több mint felerész immunius talaju, — ellenben öt hegyvidéki magyar vármegyében, — egyáltalán nincsen ilyen szőlő, — ötben pedig az összes szőlőterületnek egy százalékát sem éri el.

Immunius talaju volt

Országgrész, vármegye.	1891-ben		1892-ben		
	az összes szőlőterületnek %-a	a teljes termésben még nem lévő	a teljes termésben lévő	az elvénült	
Szilágy vármegye					
	0'22	0'25	0'00	14'29	0'00
Úgocsa »					
	0'00	1'94	76'19	0'00	0'00
Összesen	33'13	40'93	62'47	53'00	40'36

f) Tisza-Maros szöge.

Arad vármegye	0'84	2'26	3'69	0'83	8'13
Csanád »	2'27	8'53	29'07	8'37	0'00
Krassó-Szörény vmgye ...	2'66	1'02	2'72	0'96	2'06
Temes »	6'25	11'54	49'64	25'19	2'04
Torontál »	8'88	7'67	15'62	7'28	11'41
Összesen	5'99	7'41	25'23	7'91	6'46

g) Erdély.

Alsó-Fehér vármegye	0'37	5'36	4'65	5'64	0'00
B.-Naszód »	10'56	8'74	0'00	9'88	0'00
Fogaras »	33'43	6'58	100'00	0'00	0'00
Hunyad »	1'41	7'08	28'57	6'37	4'44
K.-Küküllő »	1'14	1'32	1'41	14'16	0'00
Kolozs »	0'24	0'65	5'45	0'00	1'84
M.-Torda »	7'16	3'93	2'13	4'12	3'36
N.-Küküllő »	0'52	5'60	5'51	6'57	5'56
Szeben »	1'24	2'60	0'00	2'69	1'41
Sz.-Doboka »	0'70	2'58	0'00	2'86	1'68
T.-Aranyos »	0'09	0'23	3'00	0'00	0'00
Udvarhely »	0'00	0'00	0'00	0'00	0'00
Összesen	1'81	3'75	6'93	4'01	2'00

Magyarország összesen ... 20'48 25'61 41'71 37'09 16'00

II. Fiume város és kerülete: A datai nincsenek.

III. Horvát-Szlavonországok.

Belovár-Kőrös vármegye	0'48	0'48	—	—	—
Lika-Krbava »	0'00	0'00	—	—	—
Modrus-Fiume »	0'00	0'00	—	—	—
Pozsega »	0'00	0'00	—	—	—
Szerém »	0'00	0'00	—	—	—
Varasd »	0'00	0'00	—	—	—
Verőce »	0'00	0'00	—	—	—
Zágráb »	0'00	0'00	—	—	—
Összesen	0'08	0'08	—	—	—

Magyarbirodalom ... 16'53 21'05 — — —

Az 1891 és 1892. évi adatok, — nemcsak az abszolút, hanem a relativ számokban is nagymérvű eltéréseket mutatnak fel; ennek okát már fentebb érintettük; egyébként az 1892. évi adatok sem tarthatnak még igényt feltétlen megbízhatóságra e tekintetben, — a mennyiben igen sok helyütt még, sajnos, — nem ismerik az immunius és nem immunius talaj közötti különbséget.

Az egyes szőlőkatégoriákat tekintve, az immunius talaj felhasználásában örvendetes haladást látunk, amennyiben a teljesen elvénült szőlőknek csak 16%-a immunius talaju, tehát nem egészen egy hatodrész, — a teljes termésben levőből már több mint 37%-a, végül az új ültetésű, teljes termésben még nem levőknel több mint kétötöd rész, azaz 41'70%.

A mi különösen az új ültetésű szőlőket illeti, 1888 óta rendelkezünk az évenkénti új ültetések kiterjedéséről szóló adatokkal, — a talaj neme szerint részletezve; az abszolút számok a táblázatos részben (40—43. oldal) közölve, e helyütt országgrészek szerint az arányszámokat közöljük, az egy-egy évben ültetett szőlők közül mennyi ültetett immunius és mennyi nem immunius talajba.

Országgrész	1888-ban		1889-ben		1890-ben		1891-ben		1892-ben		1887—1892-ben	
	immunius	nem immunius	immunius	nem immunius	immunius	nem immunius	immunius	nem immunius	immunius	nem immunius	immunius	nem immunius
	ültetett szőlők közül ültetett talajba, az ültetett szőlők %-a											
a) Duna balpartja	34'59	65'41	39'39	60'61	53'11	46'89	46'00	54'00	40'81	59'19	43'05	56'95
b) Duna jobb partja	16'59	83'41	17'47	82'53	17'54	82'46	19'27	80'73	27'12	72'88	19'56	80'44
c) Duna-Tisza köze	76'76	23'24	74'98	25'02	78'06	21'94	72'45	27'55	77'98	22'02	76'27	23'73
d) Tisza jobb partja	5'17	94'83	9'84	90'16	13'08	86'92	14'63	85'37	18'31	81'69	13'69	86'31
e) Tisza balpartja	88'22	11'78	72'22	27'78	68'47	31'53	64'23	35'77	48'61	51'39	65'66	34'34
f) Tisza-Maros szöge	28'60	71'40	30'68	69'32	28'51	71'49	44'95	55'05	33'24	66'76	33'98	66'02
g) Erdély	13'42	86'58	9'80	90'20	14'14	85'86	13'64	86'36	3'63	91'47	11'13	88'87
Magyarország összesen	39'80	60'20	38'63	61'37	43'92	56'08	45'47	54'53	44'89	55'11	42'58	57'42

1) Csak azok a megyék soroltatnak el, a melyek szőlőterülettel bírnak.

Az országos arányszámokból kitűnik, hogy a homokba való új ültetések aránya évről-évre növekedik; tekintve azonban az egyes országrészeket, a Duna és a Tisza jobbpartján szintén folytonos az immunis talaju új ültetések arányának növekedése, a többi országrészénél az arány ingadozó, de inkább a növekedés felé hajlik, ellenben a Tisza balpartján csökkenő az irányzat; hogy ez utolsó országrészénél minek tulajdonítsuk ezt az annál is inkább feltűnő jelenséget, mivel ez országrész szőlőinek mintegy 41 %-a immunis talaju, az adatainkból nem világlik ki, annál kevésbé, mivel itt éppen azok a vármegyék ültetnek szőlőt nagyobb arányban, a melyek kiválóan homoki szőlőkkel bírnak?

Az immunis talaju szőlőknek ez a szembetűnő növekedése jelezi azt a nagy átalakulást, a melyre hanyatló szőlőszetünket a pyloxera pusztításai kényszerítik, — hogy t. i. a szőlőművelés sulypontja a hegyvidékről a síkra, — a kevesebb, de jó bortermő vulkánikus köves vagy meszes talajról a silányabb minőséget termő, de biztosabb s nagyobb hozamu sík homokvidékre helyezkedik át. — Szőlőművelésünk fejlődésének ez az

Ország rész	A teljes termésben még nem lévő szőlők területe		A termésben lévő szőlők területe		A még ki nem irtott, de már nem termő szőlők területe	
	hektár	az összes szőlőterület %-a	hektár	az összes szőlőterület %-a	hektár	az összes szőlőterület %-a
a) Duna bal partja ...	1.836	16'64	12.219	70'79	3.206	18'57
b) Duna jobb partja ...	8.974	8'69	81.713	79'15	12.551	12'16
c) Duna-Tisza köze ...	5.878	10'24	48.041	83'69	3.484	6'07
d) Tisza jobb partja	245	2'38	6.715	65'31	3.321	32'31

Ez adatok szerint szőlőterületünknek alig 12°/_o lett volna olyan, — hogy semmit sem terem, ezzel szemben pedig tudvalevő, hogy az elvénült szőlők legnagyobb része egyáltalán nem ad termést.

Az 1892. évi adatgyűjtés öt szőlőkategóriát állapított meg: u. m. az 1892-ben ültetett, — az 1892-ig ültetett, de még tel-

Ország rész, vármegye *)	A teljes termésben még nem lévő szőlők területe, az összes szőlőterület %-ában		A teljes termésben lévő szőlők területe, az összes szőlőterület %-ában		Az elvénült szőlők területe, az összes szőlőterület %-ában		A phylloxera-lepett, de még termő szőlők területe, az összes szőlőterület %-ában	
	hektár	az összes szőlőterület %-a	hektár	az összes szőlőterület %-a	hektár	az összes szőlőterület %-a	hektár	az összes szőlőterület %-a
a) Duna bal partja.								
Bars vármegye ...	7'94		40'21		17'01		34'84	
Esztergom vármegye ...	26'93		18'04		31'25		23'78	
Hont » ...	9'71		32'01		25'49		32'79	
Nógrád » ...	20'33		8'40		12'49		58'78	
Nyitra » ...	10'53		47'60		21'22		20'65	
Pozsony » ...	3'12		91'02		5'61		0'25	
Trencsén » ...	1'90		30'30		67'80		0'00	
Összesen ...	11'05		50'40		18'00		20'55	
b) Duna jobb partja.								
Baranya vármegye ...	9'27		23'86		20'39		46'48	
Fejér » ...	20'97		23'24		11'23		44'56	
Győr » ...	5'46		26'81		18'34		49'39	
Komárom » ...	12'23		49'03		16'74		22'00	
Moson » ...	8'72		59'01		6'21		26'06	
Somogy » ...	6'87		41'73		17'73		33'67	
Sopron » ...	10'72		66'09		13'08		10'11	
Tolna » ...	7'28		20'74		17'83		54'15	
Vas » ...	7'50		68'27		23'48		0'69	
Veszprém » ...	12'75		56'09		12'15		19'01	
Zala » ...	5'15		58'24		12'82		23'79	
Összesen ...	9'09		39'47		16'07		35'37	
c) Duna-Tisza köze.								
Bács-Bodrog vmegye ...	10'91		70'65		13'23		5'21	
Csongrád » ...	3'83		80'05		9'84		6'28	
Heves » ...	33'78		28'73		15'14		22'35	
Jász-N.-Kun-Sz. » ...	8'39		69'65		10'07		11'89	
Pest-Pilis-Solt » ...	12'46		73'89		10'53		3'12	
Összesen ...	11'86		71'73		11'14		5'27	
d) Tisza jobb partja.								
Abauj-Torna vmegye ...	2'72		19'44		27'42		50'42	
Bereg » ...	5'44		29'21		13'33		52'02	
Borsod » ...	3'94		17'44		11'74		66'88	
Gömör » ...	3'09		46'07		13'34		37'50	

*) Csak a szőlőterülettel bíró vármegyék soroltatnak el.

iránya nemcsak az országos végeredményből, hanem az egyes országrészek arányszámából is kitűnik; ha azonban egészen a megyéig megyünk vissza, — itt, — kétségkívül az adatszolgáltatók hibájából, — némi ingadozásokat látunk, — a mennyiben néhol az immunis talaju elvénült, vagy az ily talaju teljes termésben lévő szőlők arányszáma magasabb volt, mint az új ültetésükéi.

A szőlőterületről adatgyűjtés az anyaországnál mindkét évben kiterjedt a szőlőkategóriák szerinti megkülönböztetésre is, — de mind két évben eltérő elvek szerint; 1891-ben ugyanis ez a három kérdés tétetett:

- mekkora a teljes termésben még nem lévő,
- a termésben lévő,
- a még ki nem irtott, — de már nem termő szőlők területe?

Különösen a kérdések utolsója okozott sok zavart, a mennyiben ez alatt a pusztulás oly kán lévő területek is mutatottak ki, — a melyek tényleg ki nem irtottak ugyan, — de szőlőknek akkor már nem voltak nevezhetők; tájékoztatás végett közöljük országrészenként az eredményt:

Ország rész	A teljes termésben még nem lévő szőlők területe		A termésben lévő szőlők területe		A még ki nem irtott, de már nem termő szőlők területe	
	hektár	az összes szőlőterület %-a	hektár	az összes szőlőterület %-a	hektár	az összes szőlőterület %-a
e) Tisza bal partja ...	1.189	6'81	13.935	79'82	2.335	13'37
f) Tisza-Maros szöge	2.023	8'57	16.493	69'82	5.103	21'61
g) Erdély ...	451	1'81	23.538	94'35	957	3'84
Magyarország összesen	20.596	8'10	202.654	79'72	30.957	12'18

jes termésben nem lévő, — a teljes termésben lévő, az elvénült és a phylloxera lepett, de még többé-kevésbé termő szőlők kategóriáját; az alábbiakban a különféle kategóriáknak arányszámát közöljük, a még teljes termésben nem lévő 1892. évben és az előtt ültetett szőlőket azonban együvé foglalva; az arányszámok a következők:

Ország rész, vármegye *)	A teljes termésben még nem lévő szőlők területe, az összes szőlőterület %-ában		A teljes termésben lévő szőlők területe, az összes szőlőterület %-ában		Az elvénült szőlők területe, az összes szőlőterület %-ában		A phylloxera-lepett, de még termő szőlők területe, az összes szőlőterület %-ában	
	hektár	az összes szőlőterület %-a	hektár	az összes szőlőterület %-a	hektár	az összes szőlőterület %-a	hektár	az összes szőlőterület %-a
Ung vármegye ...	2'22		78'70		9'73		9'35	
Zemplén » ...	3'85		13'31		37'55		45'29	
Összesen ...	3'70		26'44		23'16		46'70	
e) Tisza bal partja.								
Békés vármegye ...	5'27		51'50		8'74		34'49	
Bihar » ...	20'47		45'22		12'16		22'15	
Hajdu » ...	6'46		58'23		7'91		27'41	
Szabolcs » ...	9'61		69'64		16'59		4'16	
Szatmár vmegye ...	25'24		46'94		6'47		21'35	
Szilágy » ...	12'34		1'71		25'51		60'44	
Úgocsa » ...	2'55		66'96		27'17		3'32	
Összesen ...	11'79		54'13		12'08		22'00	
f) Tisza-Maros szöge.								
Arad vármegye ...	17'56		38'48		16'11		27'85	
Csanád » ...	11'14		63'28		18'25		7'38	
K.-Szörény vmegye ...	8'36		38'06		21'71		31'87	
Temes » ...	14'95		15'18		13'90		55'97	
Torontál » ...	10'23		59'51		15'20		15'00	
Összesen ...	12'62		40'56		15'74		31'08	
g) Erdély.								
Alsó-Fehér vmegye ...	2'99		92'73		4'28		0'00	
B.-Naszód » ...	1'26		88'43		9'05		1'26	
Fogarás » ...	6'58		78'94		14'48		0'00	
Hunyad » ...	4'10		85'40		10'50		0'00	
Kis-Küküllő » ...	1'38		88'27		10'07		0'28	
Kolozs » ...	8'94		73'59		7'60		9'87	
M.-Torda » ...	2'09		76'62		21'29		0'00	
N.-Küküllő » ...	2'54		75'62		8'76		13'08	
Szeben » ...	1'91		94'34		3'75		0'00	
Sz.-Doboka » ...	1'01		83'07		12'03		3'89	
T.-Aranyos » ...	8'18		61'80		20'77		9'25	
Údvahely » ...	0'28		66'48		33'24		0'00	
Összesen ...	2'86		83'55		10'11		3'48	
Magyarország összesen	9'38		52'89		14'42		23'31	

Az új ültetési szőlők területe csaknem tíz százalékát képezi összes szőlőterületünknek, — a mi elég kedvező jelenség. — Ha az új ültetvény korát — mikor teljes termésben lévőnek mondható, — 5 évvel vesszük fel, mintegy 50–55 év telnek el, — a jelenlegi ültetési arányt tartva szem előtt, — összes szőlőterületünk teljes felújításáig, — a mi ugyan igen hosszú időszak, — de ha figyelembe vesszük, hogy a már létező szőlők felújítása csak a legkritikábban történik a réginek teljes kiirtása s ujalagos beültetése, — hanem inkább az által, hogy az elvénült és kimerült tőkék lassanként kiszedetvén, helyökbe újak ültetnek el, — a felújítás ezen módja pedig nem képezi statisztikai adatgyűjtés tárgyát, — a teljes felújítást sokkal rövidebb időszakra terjedőnek mondhatjuk.

Egyébként adatgyűjtő közlegeink az öt évesnél fiatalabb szőlők egy részét is már teljes termésben lévőnek jelentették be, a mi abból tűnik ki, — hogy míg a táblázatos részben foglalt abszolút számok szerint csak 23.334 hektár a teljes termésben még nem lévő új szőlők területe, addig az ugyanott közlött adatok szerint az anyaországban az utolsó öt évben (1888–1892 között) 27.408 hektár szőlő ültetett, a mi jelenlegi szőlőterületünknek 11⁰/₁₀-ára rug; ez adatok szerint tehát, még ha figyelemmel vagyunk is a phylloxera által vagy más okból esetleg elpusztult új ültetvényekre, szőlőink teljes felújítása tetemesen rövidebb időszakot igényel.

Az utolsó öt év ültetvényei (a »Táblázatos Rész« 40–43 oldala) a jelenlegi szőlőterületnek a Duna balpartján 12⁸¹/₁₀-át, a Duna jobb partján 10⁸⁵/₁₀-át, a Duna-Tisza közén 13⁶⁴/₁₀-át, a Tisza jobb partján 5⁶³/₁₀-át, a Tisza balpartján 12²⁰/₁₀-at, a Tisza-Maros szögében 14⁴⁰/₁₀-át, végül Erdélyben 2⁷²/₁₀-at képezik, tehát az arányszámuk (Erdélyt némileg kivéve) minden országrésznél valamivel magasabb, mint az adataink szerint teljes termésben még nem lévő új szőlők területi arányszáma, ily formán az új szőlők általánosan az egész országban öt éves koruk előtt lépnének már teljes termésbe.

A mi az arányszámok magasságát illeti, úgy Erdélynél azoknak alacsony volta természetesen következménye annak a körülménynek, hogy ez országrész szőlői a phylloxerától még keveset szenvedtek; a Tisza jobbpartjának alacsony arányszáma abban találja magyarázatát, — hogy ott a szőlőművelés, — nem lévén immunis talaj, — a teljes megszűnésnek néz eléje a többi országrész azonban mind kedvező, igen csekély eltérést mutató viszonyszámokkal bír; e csekély eltérések egyáltalán nem tanúsítják azt, mintha a phylloxera pusztítás kisebb-nagyobb mérvű, — akár a teljes elpusztulást, — akár az inficiálást tekintjük, — valami lényeges befolyással lenne s ösztönzésül szolgálna új ültetvények létesítésére: — így a Tisza-Maros szöge, a mely összes szőlőterületének eddig több mint felét veszítette el, alig bír valamivel magasabb arányszámmal mint a Duna-Tisza köze, a hol a szőlőknek nem is egész egyharmada pusztult csak el.

Ugyanez az elv áll, ha egész a megyéig megyünk vissza; ugyanis 1891-ig szőlőterületének több mint felét Esztergom, Hont, Nógrád, Fejér, Heves, Abauj, Borsod, Zemplén, Bihar, Szatmár, Szilágy, Arad, Krassó s Temes megye veszítették el; e tizennégy vármegye közül csak nyolcban haladja meg az új ültetési szőlők arányszáma az országosat u. m. Esztergom, Nógrád, Fejér, Heves, Bihar, Szatmár, Szilágy és Temesben, — a többi 6-ban alatta marad.

Több az összefüggés a szőlőtalaj neme s az új telepítések között; ott, a hol a phylloxera tetemes pusztításokat tett, de immunis talaj rendelkezésre állott, a szőlőtulajdonosok siettek a szenvedett veszteségeket homoki szőlők ültetése által pótolni; a fentemlitett 8, aránylag sok új ültetéssel bíró vármegye közül, — az egy Szilágyot kivéve, — valamenyi sok homoktalajjal rendelkezik, — míg Hont, Abauj, Zemplén, Krassó épen azért nem pótolhatják veszteségeiket, mert elegendő immunis talajuk nincsen.

Egyáltalán azt látjuk, hogy a több immunis talajjal bíró vidékek jobbára mind nagyobb arányban ültetnek új szőlőket mint az ilyennel nem bírók; nemlegesen is igazolja ezt a Tisza jobbpartja, ez az immunis talajban legszegényebb országrész, a mely a legkeveseb új ültetési szőlővel bír.

Összes szőlőterületünknek több mint felerésze még mindig teljes termésben lévőnek mutatattatik ki, itt azonban már nagyok a végletek az egyes országrészek között; legelől áll Erdély az ő nagyobbára még phylloxeramentes területével, azután a Duna-Tisza köze s a Tisza balpartja sok homoki szőlőjével, — a többi országrész már mind az országos arány alatt marad, legkivált a pusztuló Tisza jobbpartja, — a hol például Zemplén megye már csak 13³/₁₀, Borsod 17⁴/₁₀, Abauj 19⁴/₁₀-nyi teljes termésben lévő szőlővel bír; ily alacsony arányt egyébiránt más országrészben és megyében is találunk, így Szilágy már csak 1⁷/₁₀, Nógrád 8⁴/₁₀, Temes 15²/₁₀, Esztergom 18⁰/₁₀-nyi egészséges termő szőlővel bír; — ezekkel szemben a maximumot az erdélyi s a Duna-Tisza közti vármegyék képviselik.

Az elvénült szőlők országos arányszáma valamivel magasabb, mint az új ültetésiüké, de itt figyelemmel kell lennünk adatszolgáltatónk ama hibájára, hogy a phylloxeralepett és már nem termő, de még ki nem irtott szőlők egy részét e kategóriába sorozták, a mi abból is kitűnik, hogy a nagy mértékben phylloxerás megyék és országrészek az elvénült szőlők magas arányát, — a phylloxera által keveset szenvedettek pedig kevés elvénült szőlőt mutatnak fel: ha a természetes elvénülést tartjuk szem előtt, úgy az elvénült egészséges szőlők számaránya mindenesetre kisebb, mint az új ültetésiüké. — A szőlő elvénülésének fogalma egyébként az egyéni nézeteknek tág teret enged és ép ez okból erre vonatkozó adatainknak nem adhatunk feltétlen hitelt.

A phylloxera lepett szőlők viszonyait már fentebb ismertettvén, azokat ezuttal mellőzzük.

2. A s z ü r e t.

Szőlőterületünk kétségbeejtő viszonyainak kimerítő vizsgálása után áttérhetünk a termés eredmények és azok pénzértékének ismertetésére.

Sajnos, hogy vizsgálató jelenségeket itt sem tapasztalunk,

sőt, ha egyáltalán lehetséges, az adataink által feltüntetett kép még szomorúbb!

Az utolsó husz év alatt szőlőszeti termelésünk az anyaországban így alakult:

É v	Termett összesen hektáronként hektoliter	Eladott szőlő métermázsa	Az új bor átlagára hektoliterenként	A szőlő mm.-kénti átlagára	É r t é k e				
					az összes új bornak forintokban	az összes eladott szőlőnek	az összes szőlőszeti termelésnek	Egy hektár szőlő nyers jövedelme	
1873	3,763.475	10'52	—	12'00	—	45,169.050	—	45,169.050	126'26
1874	1,998.083	5'58	71.887	14'81	10'70	29,599.388	768.907	30,368.295	84'83
1875	6,260.258	17'45	162.082	7'57	7'39	47,379.282	1,198.507	48,577.789	135'39
1876	1,858.034	5'16	79.327	8'83	11'40	15,469.410	903.951	16,373.361	45'45
1877	3,534.041	9'82	46.468	7'96	12'35	28,147.755	573.812	28,721.567	79'77
1878	8,075.833	22'33	61.219	5'18	10'08	41,850.123	594.206	42,444.329	117'34
1879	6,314.343	17'43	38.286	5'74	7'07	36,259.244	296.586	36,555.830	100'92
1880	2,426.799	6'70	39.812	8'66	10'02	21,013.826	404.089	21,417.915	59'13
1881	4,230.730	11'71	34.963	8'97	10'05	37,951.072	365.484	38,316.556	106'07
1882	4,113.058	11'21	22.574	8'58	10'01	35,088.012	227.995	35,316.007	96'28
1883	4,636.135	12'78	25.280	10'31	9'00	47,780.717	238.219	48,018.936	131'82
1884	4,411.391	11'99	23.627	8'86	10'05	39,086.521	243.596	39,330.117	106'93
1885	5,422.675	14'75	34.554	9'35	9'00	50,686.108	311.069	50,997.177	138'71
1886	3,932.755	10'82	32.444	10'27	10'00	40,375.860	315.129	40,690.989	111'92
1887	4,961.097	14'06	45.213	8'72	10'02	43,251.723	463.434	43,715.157	123'91
1888	3,909.175	11'32	41.293	10'68	9'00	36,571.752	381.109	36,952.861	107'89
1889	4,522.250	13'54	50.547	14'03	10'00	46,854.698	521.716	47,376.414	141'87
1890	3,443.727	11'07	65.082	13'43	12'04	46,157.933	821.062	46,978.995	151'00
1891	1,230.626	4'80	15.591	19'76	14'31	24,323.454	224.649	24,548.103	96'53
1892	796.560	3'20	12.089	18'86	18'25	15,025.887	220.614	15,246.501	61'27

a társországoké pedig a következők:

1885	1,196.910	17'59	—	10'00	—	—	—	11,969.100	175'87
1886	1,592.862	23'51	—	11'33	—	—	—	18,052.436	266'41
1887	1,273.767	18'66	—	10'00	—	—	—	12,737.670	186'63
1888	1,088.761	16'00	—	8'75	—	—	—	9,536.666	140'17
1889	617.729	9'32	1.307	8'50	—	—	—	5,250.697	78'39
1890	333.085	6'18	4.850	8'00	—	—	—	2,664.680	49'46
1891	250.618	4'11	3.605	8'00	—	—	—	2,004.944	32'87
1892	186.818	3'29	1.367	9'25	—	—	—	1,728.067	30'42

végül az egész Magyarbirodalomé (Fiume kivételével)

1885	6,619.585	15'19	—	9'47	—	—	—	62,966.277	144'51
1886	5,525.617	12'81	—	10'57	—	—	—	58,743.425	126'19
1887	6,234.864	14'81	—	8'82	—	—	—	56,452.827	131'70
1888	4,997.936	12'17	—	9'22	—	—	—	46,489.527	113'24
1889	5,139.979	12'82	51.854	10'14	—	—	—	52,627.111	131'27
1890	3,776.812	10'35	69.932	12'93	—	—	—	49,643.675	136'01
1891	1,481.244	4'70	19.196	17'77	—	—	—	26,553.047	84'22
1892	983.378	3'22	13.456	17'04	—	—	—	16,974.568	55'54

Szőlőszeti statisztikánk fennállása óta a két utolsó év volt a legalacsonyab termésű s a termés mennyiségbeli hiányát még az aránytalanul magas borárak sem voltak képesek paralyzálni; szőlőszetünknek egyébként sajátsága az alacsony termés átlag, a minek okát azonban részben a termésbecslés hiányosságában, találhatjuk, a melyet a két utolsó évben a népnek az új boradótól félelme még fokozott.

A Drávántul a mezőgazdasági termelésnél úgy ismertük, hogy termésátlagai mindenütt alacsonyabbak voltak a Dráván inneninél, — a szőlőszetnél azonban a két államrész szerepet cserélt, a mennyiben 1885-től egész 1889-ig a Drávántul volt jelen-

tékenyen fölényben: az utolsó négy évben ugyan ismét az anyaország mutat nagyobb termés átlagokat, — de ennek oka abban rejlik, hogy a Drávántul a peronospora, bár aránylag kisebb területen, de sokkal erősebben pusztít még, mint nálunk.

Az országos termés átlaggal szemben az egyes országrészek és megyék termés átlagai nagy hullámzást tüntetnek fel; alább közöljük a két utolsó év hektáronkénti új bortermés átlagait, — és összehasonlításként az 1881—1890. évek tíz évi átlagos termését is: a szőlőszetünk viszonyait feltüntetendő grafikai melléklet szintén igen szemléltetőn mutatja be 2 térképen a 10 évi s a legutolsó évi átlagos bortermést.

Országgrész, megye	Termett		
	hektáronként hliter új bor		
	1881—1890 évek átlagában	1891. évben	1892. évben
I. Magyarország.			
a) Duna bal partja.			
Bars vármegye	11'07	3'79	2'81
Esztergom vmegye	11'93	0'64	0'42
Hont vármegye	7'71	0'79	0'73
Nógrád »	7'13	0'93	0'75
Nyitra »	19'56	3'16	2'48
Pozsony »	19'65	5'82	10'32
Trencsén »	1'57	0'19	0'57
Összesen	12'90	3'05	4'16
b) Duna jobb partja.			
Baranya vmegye	16'47	5'31	2'78
Fejér »	17'85	1'60	1'37
Győr »	13'10	1'70	1'16
Komárom »	7'20	1'39	0'56
Moson »	28'25	1'97	1'74
Somogy »	11'99	1'98	3'74
Sopron »	19'34	9'33	9'43
Tolna »	15'87	3'34	1'12
Vas »	8'32	2'43	2'21
Veszprém »	9'22	1'85	1'39
Zala »	15'00	4'12	3'15
Összesen	14'92	3'79	2'61
c) Duna-Tisza köze.			
Bács-Bodrog vmegye	12'37	6'73	2'14
Csongrád »	6'51	4'42	2'72
Heves »	14'10	1'56	1'08
Jász-N.-K.-Szolnok vm.	6'20	3'71	1'35
Pest-P.-S.-K.-Kun »	11'94	3'87	1'56
Összesen	11'16	4'49	1'81

Országgrész, megye	Termett		
	hektáronként hliter új bor		
	1881—1890 évek átlagában	1891. évben	1892. évben
d) Tisza jobb partja.			
Abauj-Torna vmegye	6'79	5'65	1'82
Bereg vármegye	16'49	4'02	1'79
Borsod »	9'36	9'79	1'34
Gömör »	4'01	0'32	0'18
Ung »	6'30	3'75	2'87
Zemplén »	10'34	1'92	2'22
Összesen	9'61	4'62	1'92
e) Tisza bal partja.			
Békés vármegye	9'38	8'37	4'52
Bihar »	11'45	4'43	2'68
Hajdu »	12'66	6'02	2'37
Szabolcs »	9'63	3'70	0'47
Szatmár »	10'14	3'32	4'96
Szilágy »	5'81	5'99	3'51
Ugocsa »	9'13	7'61	3'05
Összesen	9'96	5'40	2'88
f) Tisza-Maros szöge.			
Arad vármegye	21'14	9'40	3'43
Csanád »	10'99	9'76	2'40
Krassó-Szörény vm.	7'95	4'65	10'38
Temes vármegye	8'75	6'23	3'89
Torontál »	11'32	6'27	3'85
Összesen	10'91	6'57	4'23
g) Erdély.			
Alsó-Fehér vmegye	14'03	15'45	12'06
B.-Naszód »	6'00	5'95	3'65
Fogaras »	5'81	35'18	4'06

Országgrész, megye	Termett		
	hektáronként hliter új bor		
	1881—1890 évek átlagában	1891. évben	1892. évben
Hunyád vmegye	8'57	7'40	6'75
Kis-Küküllő »	11'28	8'20	6'93
Kolozs »	6'47	5'25	3'85
Maros-Torda »	3'75	2'50	2'98
N.-Küküllő »	9'10	8'05	9'52
Szeben »	7'84	18'96	17'69
Szolnok-Dob. »	4'16	3'75	2'03
Torda-Aranyos vm.	8'19	5'12	3'86
Údvarhely »	3'62	5'34	4'76
Összesen	9'14	9'81	8'16
Magyarország összesen	12'06	4'84	3'20
II. Fiume város és kerülete ... adatai nincsenek.			
III. Horv.-Szlavonországok			
Belovár-Kőrös vm.	18'51	3'66	2'53
Lika-Krbava »	11'90	3'17	3'26
Modrus-Fiume »	13'09	6'93	7'08
Pozsega »	17'81	6'45	6'70
Szerém »	18'92	3'29	1'78
Varasd »	13'49	5'12	3'66
Verőcze »	18'43	5'54	2'10
Zágráb »	17'76	3'10	2'26
Összesen	15'53	4'11	3'29
Magyarbirodalom	12'41	4'70	3'23

Már az 1881—1890. évek átlagában nyomát látjuk a phylloxera s a peronospora pusztításainak, a mennyiben néhány kiváló bortermelő vármegyénk, így Hont, Nógrád, Vas, Veszprém, Borsod, Szilágy és Temes, a melyek már azon időszakban is a phylloxera által sokat szenvedtek és ennél fogva ott természetszerűleg a szőlőművelés intenzivitása is csökkent, — igen gyenge átlagos termést mutat; — a két utolsó évben azután, — a mikor phylloxera mellett a peronospora is ellepte az ország egész szőlőterületét, — tűnik egész teljességében szemünk elé az a válságos állapot, — a melyben

Ország rész	A teljes termésben még nem lévő		A teljes termésben lévő		Az elvénült		A phylloxera lepett		Az összes	
	szőlőkön	termett must	hektáronként	hektoliter	szőlőkön	termett must	hektáronként	hektoliter	szőlőkön	termett must
a) a Duna bal partján ...	0'73	8'19	0'89	1'23	4'62					
b) a Duna jobb partján ...	1'58	4'78	1'48	1'91	2'91					
c) Duna-Tisza között ...	0'62	2'35	1'35	1'80	2'01					
d) a Tisza jobb partján ...	0'38	4'40	0'47	1'81	2'14					

A musttermést vettük itt alapul, mivel adataink is csak ezt mutatják ki szőlőkategóriák szerint.

Az első pillanatra szembe tűnik, hogy az összes szőlőterület termésátlagaival szemben a teljes termésben lévő szőlők jelentékenyen magasabb, míg az elvénült szőlők, — eltekintve a teljes termésben még nem lévő részben 1892-ben ültetett szőlőktől, — a legalacsonyabb termésátlagokkal bírnak, — még a phylloxera lepett szőlőkénél is kisebbel; — az előbbi tény egészen természetes, az utóbbi azonban megerősíti azt, a fentebb már felhozott véleményünket, hogy az adatszolgáltatók gyakran a nagy mértékben phylloxerás, már pusztulófélben lévő vagy a már teljesen elpusztult szőlőket az elvénültek közé sorozták.

A Tisza-Maros szögén láthatni azt a rendellenességet, — hogy a phylloxerás szőlők magasabb termésátlaggal bírnak, mint a teljes termésben lévő egészségesek; ezt a jelenséget részben szintén az előbb említett körülménynek, részben pedig annak tulajdoníthatjuk, hogy Krassó-Szörény megye járásai s oraviczai — jobbra teljesen phylloxera lepett szőlőjü, — járásai ez évben kitűnő eredménnyel bírtak. — Nem szabad különben elfelednünk, hogy nemcsak az egyes szőlőkategóriák területének, hanem azok termésének megbízható felbecsülése igen nehéz dolog és feltétlen megbízhatóságra ritkán tarthat számot.

Ország rész, vármegye	A peronospora pusztított az összes terület %-án	
	1891-ben	1892-ben
I. Magyarország.		
a) Duna bal partja.		
Bars vármegye ...	37'08	30'12
Esztergom vármegye ...	54'05	70'70
Hont vármegye ...	58'64	31'78
Nógrád » ...	53'32	17'74
Nyitra » ...	71'87	33'66
Pozsony » ...	42'60	23'73
Trencsén » ...	0'00	0'00
Összesen ...	53'63	34'63
b) Duna jobb partja.		
Baranya vármegye ...	68'07	87'90
Fejér » ...	75'03	74'42
Győr » ...	79'95	97'09
Komárom » ...	88'75	82'02
Moson » ...	27'92	65'70
Somogy » ...	22'90	86'08
Sopron » ...	77'33	37'90
Tolna » ...	71'25	95'23
Vas » ...	50'95	67'19
Veszprém » ...	74'45	89'89
Zala » ...	73'70	91'24
Összesen ...	68'10	84'39
c) Duna-Tisza köze.		
Bács-Bodrog vármegye ...	62'85	84'05
Csongrád » ...	8'31	69'05
Heves » ...	49'95	46'49
Jász-N.-Kún » ...	76'15	32'04
Pest-Pilis-Solt » ...	84'68	68'99
Összesen ...	67'34	69'04

Ország rész, vármegye	A peronospora pusztított az összes terület %-án	
	1891-ben	1892-ben
d) Tisza jobb partja.		
Abauj-Torna vármegye ...	49'38	23'67
Bereg vármegye ...	41'47	51'37
Borsod » ...	49'67	63'03
Gömör » ...	48'84	68'96
Üng » ...	78'80	72'40
Zemplén » ...	36'20	48'93
Összesen ...	47'28	53'89
e) Tisza bal partja.		
Békés vármegye ...	50'31	56'18
Bihar » ...	39'20	58'61
Hajdu » ...	92'19	93'70
Szabolcs » ...	91'64	98'51
Szatmár » ...	55'54	64'82
Szilágy » ...	6'52	56'17
Ugocsa » ...	48'40	33'45
Összesen ...	62'40	72'24
f) Tisza-Maros szöge.		
Arad vármegye ...	27'88	34'41
Csanád » ...	0'00	65'13
Krassó » ...	23'04	30'88
Temes » ...	15'03	39'54
Torontál » ...	17'62	42'31
Összesen ...	18'02	39'08

szőlőművelésünk ez idő szerint sinlődik. — Az egy Erdélyt kivéve, — a mely az előtt sem birt magas termésekkel, a többi ország-rész mind legjobb esetben csak felét érte el az azelőtti terméseknek; találunk ugyan egyes megyéket így, Pozsonyt, Sopront, Borsodot, Békést, Aradot és Csanádot, a melyek ez évek egyike vagy másikában nagyobb terméssel bírtak, — de ezek csak szórványos esetek.

Ha az 1892. évi terméseredményeket az anyaországban a szőlőkategóriák figyelembevételével tekintjük a következő képet nyerjük:

Ország rész	A teljes termésben még nem lévő		A teljes termésben lévő		Az elvénült		A phylloxera lepett		Az összes	
	szőlőkön	termett must	hektáronként	hektoliter	szőlőkön	termett must	hektáronként	hektoliter	szőlőkön	termett must
e) a Tisza bal partján ...	0'35	4'45	1'56	2'54	3'20					
f) Tisza-Maros szögén ...	1'60	5'44	1'88	6'42	4'70					
g) Erdélyben ...	1'54	10'20	3'26	5'05	9'06					
Magyarországban ...	0'98	5'07	1'49	2'45	3'66					

A termés e nagy mérvű csökkenését a peronospora viticola, de némileg a phylloxera is okozták, leginkább azon okból, mert a szőlőművelő lakosság fatalizmusában ugyis kikerülhetlennek tartván a vészt és az elpusztulást, nemcsak nem védekezett, hanem a máskülönbén még egészséges szőlőt is műveletlenül és parlagon hagyta; a beérkezett szüreti jelentések sok helyről konstatálják e körülményt a csekély termés okának.

A mi a szőlőpenész pusztításait illeti, azok már a nyolczvannas évek végén is jelentkeztek, de országos csapássá e betegség csak a legutolsó két évben vált; ez években már alig volt az országban oly szőlőművelő község, — melynek tőkái között kisebb-nagyobb károkat ne tett volna; a pusztításai ellen permetezéssel való védekezés nem nagyon költséges és nem is sok fáradsággal járó s a mellett sikerrel kecsegtet, — a mennyiben ha nem is az az évi, de a jövő termés megmenthető; mindamellett e védekezési módot a szőlőművelők aligha használták, vagy csak igen kis mértékben; adataink ugyan erre nézve nincsenek, de a termés eredmények csekélyisége arra vall.

A peronospora utolsó két évi elterjedésére vonatkozó adatok abszolút számai a táblázatos részben közölve; ugyancsak a szőlőszeti viszonyokat ismertető grafikai mellékletünk (90. oldal) szintén feltünteti peronospora elterjedését mindkét évről: alább a relativ számokat közöljük országrészek és megyék szerint.

Ország rész, vármegye	A peronospora pusztított az összes terület %-án	
	1891-ben	1892-ben
g) Erdély.		
Alsó-Fehér vármegye ...	3'33	13'95
B.-Naszód » ...	39'41	62'89
Fogarás » ...	0'00	0'00
Hunyad » ...	10'25	21'67
K.-Küküllő » ...	39'09	54'09
Kolozs » ...	27'98	16'12
Maros-Torda » ...	22'76	35'48
N.-Küküllő » ...	54'56	59'88
Szeben » ...	0'00	8'04
Szoln.-Doboka » ...	18'70	29'37
Udvarhely » ...	27'61	30'94
Összesen ...	26'52	37'03
Magyarország összesen ...	56'98	67'05
II. Fiume város és kerülete: adatai nincsenek		
III. Horvát-Szlavonországek.		
Belovár-Kőrös vármegye ...	81'60	84'25
Lika-Krbava » ...	17'46	9'42
Modrus-Fiume » ...	34'87	34'56
Pozsega vármegye ...	64'55	72'08
Szerém » ...	20'51	32'12
Varasd » ...	23'83	23'81
Verőcze » ...	64'50	90'44
Zágráb » ...	30'79	29'12
Összesen ...	40'97	47'27
Magyarbirodalom összesen ...	53'89	63'87

1891-ben összes szőlőterületünknek több mint fele, bortermelő vármegyéknek valamennyie, — négynek kivételével, — peronospora lepett volt; a rá következő évben még nagyobb terület volt peronosporás s ekkor már csak két egészséges vármegyénk volt, az északi Trencsén s a hideg Fogaras; a hektáronkénti átlagos termés ehhez képest csökkent is az egész országban; a viszonylagos peronosporalepett terület 1892-ben csak a Duna bal partján volt kisebb, mint 1891-ben, ennek következtében átlagos termése nagyobb volt az előbbi évben: a többi országrésznel azonban a beteg terület növekedése mellett a termés is csökkent. Ha azonban egész a megyékig megyünk vissza, látjuk, hogy a peronosporalepett terület nagysága vagy növekedése nem idézte elő mindenütt szükségképpen a termés csökkenését is, — így Sopron, Moson, Szatmár, Krassó-Szörény, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Pozsoga s Verőcze megyékben a beteg terület jelentékeny növekedése dacára is jóval nagyobb a termés 1892-ben, mint az előző évben, viszont Bars, Hont, Nógrád, Nyitra, Komárom, Heves, J.-N.-Kun., Pest-Pilis-Solt, Abauj-Torna, Ugocsa, Ung és Kolozs megyékben a beteg terület csökkenése mellett a termés átlag is helyenként nagy mértékben csökkent; ezen ellentmondó eredményeket részben helyi okoknak, mint: elemi csapások, a mivélés hanyagsága

stb.-nek tulajdoníthatjuk, részben pedig abban találhatjuk, hogy ha egy-egy községben a peronospora jelentkezett, a beérkezett jelentésekben az összes szőlőterület peronospora lepettnek jeleztetett. és ily módon jóval nagyobb terület mutattatott ki betegnek mint a mennyi valósággal beteg; egyébként a betegség foka is befolygatott a termés nagyságára.

A peronospora pusztításai mellett mindenestre az elemi csapások is csökkentőleg hatottak a termés nagyságára; erre vonatkozólag az anyaországban 1892-ben történt adatgyűjtés, de a beérkezett válaszok igen határozatlanok voltak, sok helyről már a nem kedvező időjárás is, így a tartós szárazság, esőzés stb. elemi csapásnak jeleztetett, az eredmény tehát igen magas számokat adott, a mennyiben 61.646 hektárnyi szőlő, összes szőlőterületünknek csaknem egy negyedrészre 24'77%-a tünt ki az elemi csapások által megkárosított gyanánt; Csongrád megye összes szőlőterületének 90'59%-át, Ung 79'40%-át, Csanád 54'97%-át, Sopron 54'21%-át, Győr 50'09%-át mutatta ki károsítottnak, ezekkel szemben Gömör megye egyáltalán nem, Zemplén 1'61, Kr.-Szörény 2'25, Hont 4'50, Somogy 5'01% megkárosított területet mutatott csak ki; tájékoztatás végett közöljük az országrészek szerinti eredményeket:

Országrész	Megkárosított terület		Az összes megkárosított területből pusztított							
	az összes szőlőterület %ában		az összes megkárosított terület %ában		dér és fagy		jég		egyéb csapás	
	hektár	az összes szőlőterület %ában	hektár	az összes megkárosított terület %ában	hektár	az összes megkárosított terület %ában	hektár	az összes megkárosított terület %ában	hektár	az összes megkárosított terület %ában
a) Duna bal partja	2.400	14'74	336	14'00	320	13'33	1.736	72'34	8	0'33
b) Duna jobb partja	27.122	26'60	856	3'16	7.692	28'36	17.499	64'52	1'075	3'96
c) Duna-Tisza köze	15.967	28'92	3.107	19'46	7.736	48'45	4.669	29'24	455	2'85
d) Tisza jobb partja	1.630	16'58	318	19'31	13	0'80	1.269	77'85	30	1'84
e) Tisza bal partja	4.159	26'66	1.096	26'35	44	1'06	3.010	72'37	9	0'22
f) Tisza-Maros szöge	6.167	29'47	1.103	17'88	1.849	29'98	2.655	43'06	560	9'08
g) Erdély	4.201	16'83	400	9'52	2.733	65'06	459	10'93	609	14'50
Magyarország összesen	61.646	24'77	7.216	11'72	20.387	33'07	31.297	50'76	2.746	4'45

A vetéseknél a jégverést és aszályt ismertük legpusztítóbb elemi csapás gyanánt, a szőlőknél ezekhez még a fagy is járul, a mint az természetes is a növény jellege s a hazánkban gyakori késői fagyok miatt, az összehasonlítás a vetésekkel szemben azonban azon okból nem egészen találó, mivel itt egyáltalán az elemi csapás károkról, míg amott a teljesen elpusztított vetésekről volt szó.

Az aszály és a fagy inkább a síkföldi országrészekben károsított, míg a hegyvidék általában kevesebbet szenved általok: kivételt képez azonban az utóbbit illetőleg Erdély, a hol a fagy-

károk különben is jellegzetesek. A jégverés határozott irányt nem mutat, Erdélyben igen kis területen károsított, aránylag kevesebbet a több síkkal bíró, legtöbbet a tulnyomóan hegyes országrészekben.

Ez irányu adatgyűjtéseink egyébiránt csak az egy egyetlen évre terjed ki s ily rövid időszakra általános érvényű következtetéseket egyáltalán nem lehet levonni.

Bornemek szerint az anyaország termelése az utolsó 20 évben így alakult:

Év	Fehér bor				Vörös bor				Siller bor				Aszú bor					
	hektoliter				hektoliter				hektoliter				hektoliter					
	a b o r t e r m é s % - a				a b o r t e r m é s % - a				a b o r t e r m é s % - a				a b o r t e r m é s % - a					
1873 ¹⁾	2,024.259	694.532	955.913	2.660	55'05	18'90	25'98	0'07	2.660	55'05	18'90	25'98	0'07	2.660	55'05	18'90	25'98	0'07
1874	895.213	241.892	338.505	3.594	60'52	16'85	22'89	0'24	3.594	60'52	16'85	22'89	0'24	3.594	60'52	16'85	22'89	0'24
1875	3,044.851	1,061.310	1,321.536	4.566	56'06	19'54	24'83	0'08	4.566	56'06	19'54	24'83	0'08	4.566	56'06	19'54	24'83	0'08
1876	832.204	299.684	487.346	1.33	51'39	18'51	30'09	0'01	1.33	51'39	18'51	30'09	0'01	1.33	51'39	18'51	30'09	0'01
1877	1,775.854	478.305	834.437	720	57'48	15'49	27'01	0'02	720	57'48	15'49	27'01	0'02	720	57'48	15'49	27'01	0'02
1878	4,308.957	1,051.636	1,636.176	707	61'58	15'03	23'38	0'01	707	61'58	15'03	23'38	0'01	707	61'58	15'03	23'38	0'01
1879	3,309.576	997.405	1,195.284	5.854	60'09	18'11	21'70	0'10	5.854	60'09	18'11	21'70	0'10	5.854	60'09	18'11	21'70	0'10
1880	1,287.923	364.123	459.448	10.565	60'69	17'16	21'65	0'50	10.565	60'69	17'16	21'65	0'50	10.565	60'69	17'16	21'65	0'50
1881	2,246.029	712.979	888.302	6.770	59'04	18'74	22'04	0'18	6.770	59'04	18'74	22'04	0'18	6.770	59'04	18'74	22'04	0'18
1882	2,242.890	604.804	862.586	1.350	60'43	16'29	23'24	0'04	1.350	60'43	16'29	23'24	0'04	1.350	60'43	16'29	23'24	0'04
Átlag 1873—1882	2,196.776	650.667	892.953	3.692	58'67	17'38	23'85	0'10	3.692	58'67	17'38	23'85	0'10	3.692	58'67	17'38	23'85	0'10
1883	2,471.426	761.339	946.446	4.615	59'07	18'20	22'63	0'10	4.615	59'07	18'20	22'63	0'10	4.615	59'07	18'20	22'63	0'10
1884	2,290.367	743.696	917.645	156	57'96	18'82	23'32	0'00	156	57'96	18'82	23'32	0'00	156	57'96	18'82	23'32	0'00
1885	2,940.689	952.748	962.911	5.046	60'49	19'60	19'81	0'10	5.046	60'49	19'60	19'81	0'10	5.046	60'49	19'60	19'81	0'10
1886	1,930.888	893.782	771.200	343	53'69	24'88	21'42	0'01	343	53'69	24'88	21'42	0'01	343	53'69	24'88	21'42	0'01
1887	2,506.780	1,007.420	983.890	792	55'72	22'39	21'87	0'02	792	55'72	22'39	21'87	0'02	792	55'72	22'39	21'87	0'02
1888	1,884.181	677.719	845.565	4.391	55'23	19'86	24'78	0'13	4.391	55'23	19'86	24'78	0'13	4.391	55'23	19'86	24'78	0'13
1889	2,508.185	579.166	714.170	10.774	65'79	15'19	18'73	0'29	10.774	65'79	15'19	18'73	0'29	10.774	65'79	15'19	18'73	0'29
1890	1,607.179	452.871	572.960	3.330	60'96	17'18	21'73	0'13	3.330	60'96	17'18	21'73	0'13	3.330	60'96	17'18	21'73	0'13
1891	750.461	175.258	304.892	15	60'98	14'24	24'78	0'00	15	60'98	14'24	24'78	0'00	15	60'98	14'24	24'78	0'00
1892	512.054	124.248	159.938	320	64'28	15'60	20'08	0'04	320	64'28	15'60	20'08	0'04	320	64'28	15'60	20'08	0'04
Átlag 1883—1892	1,940.221	636.825	717.962	2.978	58'53	19'31	21'77	0'09	2.978	58'53	19'31	21'77	0'09	2.978	58'53	19'31	21'77	0'09

¹⁾ 1890-ig bezárólag az eladott mustból készült bor, — mivel az adatgyűjtés ennek nemére nem terjedt ki, — nincsen beszámítva.

A társországok bortermése bornemenként csak 1889. óta mutattatik ki: az abszolút és arányszámuk a következők:

Év	az összes bortermés hektoliter				az összes bortermés %-ában			
	Fehér bor	Vörös bor	Siller bor	Aszú bor	Fehér bor	Vörös bor	Siller bor	Aszú bor
1889	281.505	105.921	229.318	985	45'59	17'13	37'12	0'16
1890	120.936	66.511	144.288	1.350	36'31	19'97	43'30	0'42
1891	99.217	59.277	91.114	1.010	39'59	23'65	36'36	0'40
1892	66.306	37.187	82.952	373	35'49	19'90	44'41	0'20
Átlag 1889—1892	141.991	67.224	136.918	929	40'91	19'37	39'45	0'27

Az anyaországban tulnyomó a fehér bor termelése, a társországokban a fehér és sillerborok körülbelül egyenlő arányban termeltetnek; a vörös bor mindenütt csak másodrendű szerepet visz; úgy látszik azonban, hogy a vörös bor határozottan tért nyer, és pedig az anyaországban a siller, a társországokban pedig ugyanaz és a fehér bor rovására. Fehér bort az anyaországban a Duna bal. a Tisza mindkét partja s Erdély természetnek, sillert és vörös bort a Duna jobb partja, a Duna-Tisza köze s a Tisza-Maros szöge; e két utóbbi bornem inkább a délvidék, a fehér az észak termelvénye.

Az aszúbortermelés hazánkban immár a minimumra csökkent; a Hegyalján adataink szerint 1891-ben egyáltalán nem, 1892-ben is csak 80 hektoliter termelt, Ruszt vidéke egyik esztendőben sem mutatott ki aszúbortermést; néhány hektolitert természetű Hont-, Zala- s Nagy-Küküllő vármegye 1891-ben; 1892-ben Kolozs vármegye 100, Hunyad 60 és Zala vármegye 53 hektolitert termelt adataink szerint, e körülmény azonban kissé aggályosnak látszik.

A társországok aszúbortermelése mégsem csökkent annyira; ez országrészben Belovár-Kőrös, Modrus-Fiume, Pozsega s némileg Szerém természetnek aszúbor.

Szőlőszetünk nagymérvű pusztulásával karöltve a termés becsértéke s vele a jövedelem is csökkent; az 1873—1877 évek átlagában 35'84, az 1878—1882 évek átlagában 34'81, 1883—1887 évek átlagában 44'55, 1888—1892 évek átlagában már csak 34'22 millió forint jövedelme volt az országnak szőlőszetéből; hogy az utolsó évtöd aránylag még mindig magas értéket tüntet fel, az az 1889 és 1890-es évek magas termésének és a jó értékesítési viszonyoknak köszönhető. A termés értéke s a hektáronkénti nyers jövedelme mindamelllett még sem csökkent oly mértékben, mint a termelés nagysága, s ez annak tulajdonítandó, hogy a két utolsó évben a bor ára oly magasra emelkedett, a milyen magas azelőtt sohasem volt! 1887-ben a bor átlagos becsértéke hektoliterenként még csak 8'72 frt, négy év múlva, 1892-ben már annak több mint kétszerese, 19'76 frt volt, de 1892-ben a bor ára az olasz és dalmát borok nagymérvű behozatala s versenye következtében csaknem egy forinttal csökkent; ez árcsökkenést egyébiránt ez évi boraink általában gyenge minősége is indokolja.

Az egyes bornemek árai 1873. óta így alakultak:

Év	Átlagára forintokban egy hektoliter					Év	Átlagára forintokban egy hektoliter				
	mustnak	új bornak	ó bornak	csemege bornak	aszú bornak		mustnak	új bornak	ó bornak	csemege bornak	aszú bornak
1873	9'60	11'98	—	—	43'04	1883	7'98	9'84	12'74	34'22	89'97
1874	10'12	14'70	—	—	73'12	1884	7'58	8'76	11'03	25'90	127'18
1875	5'93	7'56	—	—	89'14	1885	7'90	8'80	10'60	29'08	73'89
1876	7'15	8'32	—	—	137'27	1886	8'85	10'06	12'81	27'23	75'06
1877	7'00	7'67	—	—	45'89	1887	7'18	8'46	12'38	40'32	113'89
1878	4'06	5'18	—	—	50'00	1888	8'23	8'82	12'76	38'89	94'82
1879	4'75	5'57	—	—	40'65	1889	7'88	9'26	12'99	54'42	137'85
1880	6'70	8'74	11'81	24'31	60'76	1890	11'51	13'08	16'33	47'78	209'14
1881	6'48	8'69	13'03	26'66	80'05	1891	16'37	19'47	27'32	44'58	66'66
1882	7'25	8'01	12'11	50'68	132'61	1892	15'64	17'71	26'05	55'03	131'37

A bor árának alakulása az utolsó években szembetűnően emelkedő irányú: egész 1889-ig az árak kis mértékben fel és lehullámzóztak, a mikor azután nagy emelkedés következett be

egész 1892-ig, ez évben azonban a már fentebb említett okoknál fogva ismét némi csökkenés állott be. — Az utolsó két évben országrészekenként a borárak következőleg alakultak:

Ország rész	Egy hektoliter átlagára forintokban									
	1891-ben					1892-ben				
	a mustnál	az új bornál	az ó bornál	a csemege bornál	az aszú bornál	a mustnál	az új bornál	az ó bornál	a csemege bornál	az aszú bornál
a) Duna balpartja	18'09	21'90	32'76	38'19	80'00	19'40	20'91	26'36	53'72	90'00
b) Duna jobbpartja	16'74	20'77	26'00	44'85	60'00	18'06	18'47	24'12	56'88	63'09
c) Duna-Tisza köze	15'55	18'57	23'85	42'00	—	17'22	18'06	26'46	56'42	—
d) Tisza jobbpartja	21'06	26'22	32'38	51'94	—	21'91	28'68	33'23	113'27	268'75
e) Tisza balpartja	15'19	19'42	26'54	52'83	—	16'82	17'64	25'66	50'55	—
f) Tisza-Maros szöge	13'74	18'76	23'34	55'06	—	10'94	15'41	22'03	59'36	—
g) Erdély	14'20	18'60	26'36	41'50	70'00	13'29	15'28	24'53	42'94	92'65
Magyarország összesen	16'37	19'47	27'82	44'58	66'66	15'64	17'71	26'05	55'03	131'37

Az egyes országrészek között meglehetősen nagyok a különbségek, a melynek okát a bor minősége képezi, a mennyiben a Duna-Tisza közének s Tisza balpartjának jobbára homoktalajú szőlőiben sokkal gyengébb minőségű bor terem, mint a hegyvidéken; a legalacsonyabb árakat mindkét évben a Tisza-Maros szöge és Erdély mutatják, az előbbi országrész mindkét évben általában igen rossz minőségű termelvényt jelzett, az utolsó pedig, bár

borai jobbakk, valószínűleg a forgalmi viszonyok nehézsége miatt bir alacsonyabb borárakkal, adatainkban ugyanis a községenkénti s nem a piaci ár mutattatik ki.

Szőlőszeti adatgyűjtésünk kiegészítéscül végül a szőlőterület hektáronkénti pénzértékbeni hozamát mutatjuk ki az utolsó két évről országrészek és megyék szerint.

Országgrész	Egy hektár termésének értéke forintokban		Országgrész	Egy hektár termésének értéke forintokban		Országgrész	Egy hektár termésének értéke forintokban							
	1891-ben	1892-ben		1891-ben	1892-ben		1891-ben	1892-ben						
Magyarország.														
a) Duna bal partja														
Bars vármegye	72'00	49'31	Bács-Bodrog vármegye	117'25	43'93	Arad vármegye	171'68	55'19						
Esztergom vármegye	11'90	9'08	Csongrád	92'87	47'72	Csanád	172'27	46'39						
Hont	16'63	13'88	Heves	32'29	23'25	Krassó-Szörény vármegye	93'43	131'39						
Nógrád	20'61	14'94	Jász-N.-Kun	69'70	24'19	Temes	128'81	64'14						
Nyitra	75'29	44'91	P.-P.-S.-Kis-Kun vármegye	73'94	29'34	Torontál	112'03	58'92						
Pozsony	150'62	284'28	Összesen	84'46	34'77	Összesen	125'61	67'13						
Trencsén	5'35	13'42	d) Tisza jobb partja											
Összesen	73'22	104'45	Abauj vármegye	142'56	43'13	g) Erdély								
b) Duna jobb partja														
Baranya vármegye	102'11	46'12	Bereg	96'60	40'49	Alsó-Fehér vármegye	350'41	197'65						
Fejér	35'98	30'21	Borsod	215'74	25'76	B.-Naszód	84'74	65'35						
Győr	38'59	23'41	Gömör	8'67	6'17	Fogarás	423'56	48'99						
Komárom	29'24	12'89	Ung	114'57	84'13	Hunyad	154'75	124'26						
Moson	47'13	78'93	Zemplén	59'96	94'96	K.-Küküllő	159'50	115'14						
Somogy	30'45	28'55	Összesen	115'06	62'22	Kolozs	123'26	91'80						
Sopron	251'23	255'38	e) Tisza bal partja											
Tolna	61'68	20'25	Békés vármegye	147'54	68'57	Maros-Torda	52'76	56'60						
Vas	49'76	43'56	Bihar	72'11	50'72	Nagy-Küküllő	161'80	127'17						
Veszprém	43'16	30'88	Hajdu	100'55	46'29	Szeben	385'31	258'22						
Zala	68'84	59'39	Szabolcs	67'78	10'80	Szolnok-Doboka vármegye	60'74	38'97						
Összesen	74'86	52'90	Szatmár	72'98	87'57	Torda-Aranyos	156'08	106'56						
c) Duna-Tisza köze														
e) Tisza bal partja														
Összesen														
97'94														
52'21														
Horvát-Szlavonország összesen														
32'87														
30'42														
Magyarbirodalom összesen														
84'22														
55'54														

VII. Piaczi-árak.

A termelés maga, annak nagysága, minősége és sokfélesége a gazdaság intenzivítására, művelőinek szakértelmére s szorgalmára, de nem egyuttal jóllétére is vall, a mely pedig tulajdonképeni célja az emberi munkának; ez utóbbi csak abban az esetben jár karöltve az előbbiekkal, ha a termelő oly áron tudja verejtékes munkájával létrehozott termelvényét értékesíteni, a mely nemcsak a termelésében fekvő tőkéje kamatait, nemcsak reá fordított munkáját s igyekvését fizeti meg, hanem még azonfelül is hasznot hozva őt egyrészt új befektetésekre, a termelés kiszélesítése s tökéletesítésére ösztönzi, másrészt pedig anyagi s szellemi szükségleteinek kielégítésére is képesíti.

A mi speciálisan a mezőgazdasági termelvények értékesítését illeti, közismeretű tény, hogy nemcsak hazánk, hanem az egész világ mezőgazdasága is nagy válságon ment és megy részben most is át a mezőgazdasági termékek árában beállott nagymérvű csökkenés által; e válság oka még ma sem szűnt meg és nincs is kilátás reá, hogy a közel jövőben az áralakulás tekintetében bármi üdvös változás álljon be.

Az árstatisztikának hivatása, hogy midőn az árak alakulásáról gyűjti adatait, egyuttal az okokat is kutatja s fűrkészi, a

melyek azok mindenféle változásait előidézik és befolyásolják. — Hazai adatgyűjtésünk eddigelé nem czélozza ily árstatisztika létesítését, nem tartja nyilván a nagy forgalom árjegyzéseit, hanem midőn hazánk 43 fontosabb piaczáról a legközönségesebb szükségleti cikkek áráról havonként szerzi be az adatokat, inkább a kis forgalomnak, az egyes vidékeknek kíván szolgáltatásokat tenni.

A táblázatos részben 43 ily fontosabb, az ország minden részében elszórt piacz árjegyzéseit, kiegészítve a napszámberék maximális és minimális jegyzésével találjuk; szűk körre terjednek ki azok, mint azt már az adatgyűjtés ismertetésénél is elöadtuk, de mindazonáltal némi fényt vetnek a kis forgalomra s az élelmezési viszonyokra, s e csekély eredmény is meghálálja azt a fáradságot, a melylyel összegyűjtetéstük és feldolgoztatásuk járt.

Ezeknek a piaczi árjegyzéseknek mintegy keretéül alább közöljük a budapesti terményszűke 10 évi hivatalos árjegyzéseit is a fontosabb mezőgazdasági termények és a félégyártmányokról; ez a kimutatás tünteti fel, hogy alakultak az árak nagyban, az ország politikai s gazdasági központjában, míg am azok az áralakulás kihatásait a vidékre mutatják meg.

Az áru megnevezése	Egység	1883		1884		1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892	
		legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb
ár forintokban																					
Gabnaneműek.																					
Buza, bántási, könnyebb ...	m m.	9'45	10'90	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	7'10	9'10	**	**	7'85	9'10
Buza, bántási, nehezebb ...	»	9'75	11'30	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	7'20	8'60	9'75	11'35	7'10	11'30
Buza, tiszai, könnyebb ...	»	9'70	10'80	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	7'60	9'20	**	**	8'25	9'25
Buza, tiszai, nehezebb ...	»	10'05	11'25	8'90	10'25	7'20	9'65	7'60	8'60	8'10	9'20	6'80	7'40	**	**	7'25	9'15	7'90	10'70	7'85	9'10
		9'45	10'75	7'35	8'95	7'15	8'20	7'50	9'05	6'50	6'90	7'25	7'90	8'00	8'75	6'85	8'70	7'95	11'20	7'20	11'30
		9'65	10'70	9'20	10'45	7'75	9'85	7'85	8'85	8'20	9'50	7'00	7'60	6'90	9'35	7'60	9'35	7'95	11'00	8'25	9'25
		9'75	11'10	7'65	9'10	7'40	8'35	7'75	9'30	6'60	7'50	7'45	8'10	8'20	8'95	6'90	8'85	8'00	11'70	7'65	11'55

*) Új buza.

**) Nem jegyeztetett.

Az áru megnevezése	Egység	1883		1884		1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892			
		legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb		
		ár forintokban																					
Buza, pestmegyei, könnyebb	m. m.	10'00	11'15	8'80	10	7'10	9'55	7'50	8'50	8'05	9'15	6'75	7'35	**	**	7'20	9'10	7'85	10'65	7'80	9'05		
		* 9'35	* 10'65	* 7'25	* 8'85	* 7'05	* 8'10	* 7'45	* 9'00	* 6'15	* 6'90	* 7'20	* 7'85	* 7'95	* 8'70	* 6'80	* 8'65	* 7'90	* 11'30	* 7'15	* 11'25		
Buza, pestmegyei, nehezebb	»	9'65	10'70	9'15	10'40	7'65	9'75	7'75	8'75	8'15	9'55	6'95	7'55	6'85	9'30	7'55	9'30	7'90	10'95	8'20	9'20		
		* 9'70	* 11'00	* 7'55	* 9'05	* 7'30	* 8'25	* 7'70	* 9'25	* 6'55	* 7'35	* 7'40	* 8'05	* 8'15	* 8'90	* 6'85	* 8'30	* 7'95	* 11'65	* 7'60	* 11'50		
Buza, fehérm., könnyebb	»	10'00	11'15	8'80	10'15	7'10	9'55	7'60	8'60	8'10	9'20	6'80	7'40	—	—	7'25	9'15	7'90	10'70	7'85	9'10		
		* 9'35	* 10'65	* 7'25	* 8'85	* 7'15	* 8'20	* 7'50	* 9'05	* 6'10	* 6'80	* 7'25	* 7'90	* 8'00	* 8'75	* 6'85	* 8'70	* 7'95	* 11'35	* 7'15	* 11'30		
Buza, fehérm., nehezebb	»	9'15	10'60	9'15	10'40	7'65	9'75	7'85	8'85	8'20	9'50	7'00	7'60	6'90	9'35	7'60	9'35	7'95	11'00	8'25	9'25		
		* 9'60	* 11'90	* 7'55	* 9'05	* 7'40	* 8'35	* 7'75	* 9'35	* 6'00	* 7'40	* 7'45	* 8'10	* 8'20	* 8'95	* 6'00	* 8'85	* 8'00	* 11'70	* 7'00	* 11'55		
Buza, bácskai, könnyebb	»	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	7'90	10'70	7'85	9'10	
																			* 7'95	* 11'35	* 7'20	* 11'30	
Buza, bácskai, nehezebb	»	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	7'95	11'00	8'25	9'25	
																			* 8'00	* 11'70	* 7'05	* 11'55	
Buza, felvidéki, könnyebb	»	9'40	10'95	8'55	9'85	6'75	9'30	7'25	8'30	8'45	9'10	6'85	7'30	**	**	**	**	7'95	10'40	**	**		
		* 9'10	* 10'50	* 7'20	* 8'75	* 6'75	* 7'85	* 7'15	* 9'00	* 6'00	* 6'60	* 7'10	* 7'75			* 7'05	* 7'90	* 7'80	* 8'00				
Buza, felvidéki, nehezebb	»	—	—	8'80	10'05	7'35	9'50	7'50	8'65	8'55	9'40	7'00	7'45	6'75	7'75	**	**	7'80	10'70	**	**		
		* 9'30	* 10'80	* 7'50	* 8'95	* 7'05	* 8'00	* 7'40	* 9'20	* 6'40	* 7'25	* 7'30	* 7'90	**	**	* 7'10	* 8'15	* 7'85	* 8'30				
Rozs, csekélyebb	»	6'40	7'75	6'55	8'10	4'40	7'00	5'80	6'20	4'90	6'00	5'10	5'50	5'45	7'90			5'75	8'45	7'10	10'65	6'05	10'55
Rozs, jobbféle	»	6'70	8'10	7'00	8'90	6'15	8'00	6'30	6'65	5'30	7'00	5'20	5'95	5'65	8'10								
Árpa, etetni való	»	6'50	7'80	5'40	8'40	5'00	7'25	5'00	6'90	5'10	6'90	5'20	6'10	5'50	6'85	5'50	7'10	5'80	7'30	4'95	6'50		
Árpa, sörfőzésre	»	7'00	9'00	6'50	9'50	6'25	8'50	7'40	10'00	6'90	10'00	5'55	9'00	6'15	10'00	6'00	10'00	7'30	9'00	6'20	8'80		
Zab, gyengébb	»	5'70	6'85	5'50	8'00	5'80	6'90	5'40	6'75	4'50	6'40	4'95	5'50	4'75	7'50			6'10	9'25	5'50	7'60	5'30	6'55
Zab, jobbféle	»	6'00	7'30	6'20	8'40	6'15	7'75	6'15	7'10	5'05	7'00	5'20	5'75	4'80	8'20								
Tengeri, jó minőségű	»	5'10	6'80	5'20	7'20	5'40	7'85	4'90	6'90	5'40	6'45	5'25	6'65	4'80	5'75	4'80	6'75	5'60	7'05	4'65	6'60		
Repce, (Káposzta) jó min.	»	13'25	18'00	11'50	17'00	10'75	13'75	8'00	12'50	9'50	12'75	9'50	14'25	15'50	18'60	10'75	16'00	13'50	15'75	10'60	11'75		
Repce, bánági	»	13'00	16'75	10'50	16'00	10'00	12'75	7'00	12'20	8'75	11'75	9'50	13'25	15'25	18'00	10'50	15'50	13'25	14'50	9'00	10'63		
Kendermag	»	9'75	14'00	12'50	16'00	9'00	13'50	7'00	9'10	7'25	9'10	7'90	11'00	8'25	9'75	8'75	12'00	8'90	13'60	**	**		
Lenmag	»	10'35	13'75	11'50	13'50	11'00	13'00	11'50	14'00	11'50	13'50	10'00	11'50	10'75	12'00	10'50	12'50	10'50	13'10	**	**		
Repcepegácsa	»	5'30	6'75	5'50	6'50	5'00	6'90	5'20	7'00	4'70	5'50	5'10	6'75	6'25	7'50	4'90	7'50	5'00	7'10	5'00	7'10		
Dohány, magyar.																							
közönséges, vágni való	»	16'00	18'00	14'00	16'00	14'00	16'00	13'00	16'00	12'00	14'00	12'00	16'00	13'00	15'00	13'00	15'00	12'00	14'00	15'00	16'00		
jó, vágni való	»	20'00	22'00	18'00	20'00	18'00	20'00	16'00	18'00	14'00	16'00	15'00	18'50	16'00	18'00	16'00	18'00	14'00	16'00	17'00	19'00		
finom levelű, vágni való	»	28'00	34'00	28'00	34'00	28'00	34'00	24'00	30'00	24'00	30'00	17'00	26'00	22'00	28'00	22'00	26'00	20'00	28'00	23'00	27'00		
finomabb levelű, színes	»	30'00	40'00	30'00	40'00	30'00	40'00	26'00	36'00	26'00	36'00	28'00	38'00	—	—	24'00	32'00	20'00	30'00	28'00	35'00		
szivarbél	»	18'00	22'00	16'00	20'00	16'00	20'00	14'00	18'00	14'00	16'00	15'00	18'50	14'00	16'00	14'00	16'00	14'00	16'00	15'00	17'00		
buroklevel, szivarbéllel vegy.	»	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	22'00	24'00	20'00	24'00	23'00	24'50	—	—	22'00	25'00	18'00	20'00	23'00	26'00		
buroklevel	»	28'00	34'00	28'00	34'00	28'00	34'00	24'00	30'00	24'00	28'00	29'50	32'50	24'00	30'00	25'00	30'00	23'00	27'00	26'00	30'00		
takaró	»	52'00	60'00	52'00	60'00	52'00	60'00	50'00	56'00	50'00	56'00	44'00	55'00	50'00	60'00	50'00	60'00	45'00	50'00	50'00	70'00		
szivargyártásra való	»	40'00	48'00	40'00	48'00	40'00	48'00	38'00	46'00	30'00	36'00	28'00	50'00	—	—	—	—	30'00	35'00	30'00	50'00		
tobákra való	»	30'00	40'00	30'00	40'00	30'00	40'00	24'00	36'00	24'00	32'00	23'00	24'50	—	—	25'00	30'00	25'00	32'00	25'00	40'00		
morzsalék	»	10'00	11'00	9'00	10'00	9'00	10'00	9'00	10'00	8'00	10'00	6'00	6'00	8'00	10'00	8'00	10'00	6'00	8'00	6'00	8'00		
csomózatlan levelek	»	12'00	14'00	12'00	14'00	12'00	14'00	12'00	14'00	12'00	14'00	6'00	8'00	12'00	14'00	13'00	14'00	12'00	14'00	14'00	15'00		
Hüvelyesek.																							
bab, nagy fehér	»	9'00	10'95	8'50	10'25	7'25	9'50	6'75	9'50	5'50	5'80	8'00	11'75	7'00	9'25	6'00	8'00	6'23	8'45	5'75	7'00		
bab, törpe	»	11'00	12'50	10'50	12'00	10'00	11'40	9'00	11'00	8'00	10'50	9'00	13'50	8'00	10'00	7'25	10'75	7'85	10'50	7'50	8'00		

* Uj búza.

** Nem jegyezett.

Az áru megnevezése	Egység	1883		1884		1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892	
		leggalacsonyabb	legmagasabb	leggalacsonyabb	legmagasabb	leggalacsonyabb	legmagasabb	leggalacsonyabb	legmagasabb	leggalacsonyabb	legmagasabb	leggalacsonyabb	legmagasabb	leggalacsonyabb	legmagasabb	leggalacsonyabb	legmagasabb	leggalacsonyabb	legmagasabb	leggalacsonyabb	legmagasabb
		á r f o r i n t o k b a n																			
lencse	m. m.	9'50	18'00	7'00	18'00	7'00	18'00	8'00	19'50	8'00	18'00	9'00	20'00	8'25	22'00	7'00	17'00	6'50	16'00	9'00	18'00
borsó	»	9'35	12'00	9'00	11'50	8'00	11'50	9'00	12'00	9'00	10'50	7'50	11'00	8'00	10'50	8'00	11'75	8'50	14'60	8'50	13'00
köles	»	5'25	8'40	6'00	8'15	4'25	6'40	4'30	6'00	4'50	6'50	5'00	6'90	4'50	5'75	5'00	8'00	5'25	7'90	7'50	12'00
köleskása	»	10'35	13'20	11'00	13'50	9'25	12'00	9'00	9'75	9'00	10'00	9'50	12'50	9'00	11'00	8'75	14'00	10'50	14'00	4'75	6'50
mák, szürke	»	24'35	29'00	23'25	28'00	22'00	28'00	23'50	34'50	23'50	34'50	20'00	24'25	18'00	25'50	22'00	28'00	23'70	30'00	8'50	13'00
mák, kék	»	29'00	32'00	25'50	31'20	24'00	32'00	29'00	38'00	29'00	38'00	23'00	26'50	21'00	31'75	23'00	33'00	27'70	34'00	28'00	32'00
Kender.																					
nyers	»	32'00	38'00	31'00	38'00	25'00	33'00	27'00	38'00	27'00	32'00	24'00	30'00	24'00	29'00	26'00	29'00	24'00	26'00	24'00	28'00
szálas, tincs nélkül	»	42'00	60'60	42'00	65'00	38'00	60'00	40'00	65'00	42'00	56'00	34'00	54'00	36'00	52'00	37'00	49'00	32'50	47'00	35'00	50'00
szálas, tincsel	»	33'00	47'00	31'00	50'00	25'00	45'00	27'00	50'00	27'00	42'00	25'00	40'00	24'00	38'00	26'00	37'00	26'00	33'00	25'00	37'00
Gyapju.																					
Egynyiretű:																					
posztógyapju, finom	»	232'16	258'98	230'21	285'71	206'30	232'14	196'43	250'00	220'00	280'00	223'20	267'80	203'57	250'00	196'40	223'20	178'57	223'71	180'00	210'00
posztógyapju, középfinom	»	178'57	223'21	178'57	230'21	151'78	187'50	131'79	232'14	170'00	220'00	187'50	214'30	160'71	182'14	160'70	178'60	125'00	178'57	130'00	170'00
posztógyapju, közép	»	148'21	178'57	146'43	187'50	110'71	169'64	110'71	185'71	150'00	190'00	111'00	152'00	125'00	160'71	133'90	160'70	133'90	151'79	95'00	125'00
kártolni való, középfinom	»	166'07	178'57	148'21	176'78	139'29	151'78	107'14	160'71	150'00	190'00	129'40	142'80	137'50	150'00	121'40	135'70	114'29	133'93	103'00	118'00
kártolni való, közép	»	146'43	175'00	142'86	175'00	98'21	146'43	92'86	164'29	140'00	162'00	116'00	138'90	128'57	139'29	112'50	132'10	107'14	121'43	98'00	110'00
homokos, finom	»	125'00	146'43	125'00	142'86	89'29	98'21	89'29	133'93	*)	*)	94'60	111'00	*)	*)	96'40	116'10	94'64	110'71	*)	*)
homokos, középfinom	»	107'14	125'00	103'57	125'00	75'00	89'29	75'00	116'07	*)	*)	85'70	98'20	103'57	121'79	92'90	98'20	75'00	91'07	96'00	110'00
homokos, csekélyebb	»	94'64	110'71	94'64	110'71	67'86	80'36	67'86	107'14	*)	*)	82'10	89'30	82'14	98'21	82'10	92'90	100'00	110'71	68'00	85'00
Bácskai, hibátlan	»	121'43	128'57	103'57	116'07	85'71	96'43	85'71	125'00	100'00	156'00	94'60	114'00	94'64	103'57	96'40	107'10	*)	*)	93'00	105'00
Kétnyiretű:																					
téli, fehér, hegyi	»	142'86	160'71	142'86	160'71	98'21	125'00	98'21	151'79	160'00	190'00	121'50	143'00	121'43	135'78	128'60	139'30	125'00	139'29	103'00	127'00
téli, kékes, hegyi	»	139'29	157'14	128'57	151'78	100'00	130'36	100'00	142'86	*)	*)	*)	*)	*)	*)	114'30	132'10	*)	*)	*)	*)
téli, misk.-heves-gyöngyösi	»	116'07	151'79	110'71	151'78	89'29	110'71	89'50	142'86	144'00	156'00	104'00	134'00	107'14	128'57	103'60	128'60	112'50	128'57	95'00	120'00
téli, tiszai, jobb	»	116'07	139'29	107'14	133'93	82'14	107'14	82'14	121'43	134'00	154'00	93'00	121'50	92'86	110'71	100'00	117'90	92'86	121'43	85'00	103'00
téli, baranyai	»	116'07	119'64	110'71	126'78	103'59	108'93	103'57	116'07	124'00	150'00	102'00	111'00	98'21	110'71	100'00	110'70	103'57	114'28	90'00	100'00
nyári, fehér, hegyi	»	139'29	160'71	139'29	155'36	98'21	135'71	98'21	146'47	160'00	188'00	118'00	125'00	114'22	135'71	128'60	139'30	121'43	133'93	100'00	120'00
nyári, kékes	»	139'29	146'43	132'14	142'86	98'21	130'36	98'21	139'29	136'00	148'60	*)	*)	*)	*)	114'30	132'10	*)	*)	*)	*)
nyári, misk.-hev.-gyöngyösi	»	114'29	142'86	125'00	133'93	82'14	110'71	82'14	133'93	146'00	180'00	104'00	111'00	112'50	128'57	103'60	128'60	110'71	125'00	100'00	116'00
nyári, tiszai, jobb	»	116'07	137'50	107'14	125'00	78'57	107'14	78'57	121'43	136'00	154'00	93'00	100'00	92'86	110'71	100'00	117'90	100'00	107'14	85'00	103'00
nyári, baranyai	»	112'50	116'07	89'28	92'86	*)	*)	89'28	110'71	104'00	136'00	80'00	104'00	91'07	110'71	100'00	110'70	89'29	107'14	94'00	100'00
Czigaja, bántási, nemesített	»	107'14	116'07	98'21	116'07	78'57	91'07	78'57	103'57	112'00	130'00	90'00	93'00	89'28	94'64	87'50	100'00	96'43	107'14	92'00	108'00
Czigaja, bántási, közönséges	»	89'29	103'57	83'93	100'00	*)	*)	83'93	92'86	104'00	108'00	*)	*)	80'30	89'28	83'90	92'85	89'29	96'43	84'00	98'00
fürtös, bántási	»	76'79	85'71	76'79	85'71	64'29	67'86	64'29	80'36	92'00	96'00	71'00	75'00	64'29	67'88	62'50	67'85	50'36	60'71	66'00	75'00
Liszt. **																					
0. számú	{	19'00	20'40	16'50	18'30	16'60	18'60	15'60	16'80	14'20	16'50	14'00	16'20	13'40	15'80	14'00	15'40	14'60	17'30	—	—
	{	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16'80	18'60	13'30	16'50

*) A budapesti árutőzsdén nem jegyeztetett. — **) A szilfélék 1891-ben új számozással láttattak el.

Az ár megnevezése	Egység	1883		1884		1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892		
		legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	legacsonyabb	legmagasabb	
		á r f o r i n t o k b a n																				
1. számú	regi számozás ...	m. m.	18'40	19'80	15'80	18'20	16'00	18'00	15'00	16'30	13'90	16'10	13'60	15'80	12'50	15'00	13'30	14'80	14'30	17'00	—	—
		uj számozás ...	>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16'10	17'90	12'40
2. számú	regi számozás ...	>	17'80	19'20	15'40	17'60	15'40	17'40	14'40	15'80	13'60	15'70	13'20	15'80	12'50	15'00	13'30	14'80	14'00	16'70	—	—
		uj számozás ...	>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15'50	17'30	11'70
3. számú	regi számozás ...	>	17'10	18'60	14'60	17'00	14'50	16'60	13'80	15'30	13'30	15'20	12'70	14'70	11'80	14'70	13'00	14'40	13'00	16'40	—	—
		uj számozás ...	>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15'00	16'80	11'00
4. számú	regi számozás ...	>	16'10	17'70	13'80	16'00	13'50	15'60	13'20	14'80	12'60	14'70	11'80	14'20	11'40	14'20	12'70	14'00	13'40	16'0	—	—
		uj számozás ...	>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14'50	16'30	10'20
5. számú	regi számozás ...	>	15'80	16'70	13'20	15'20	12'40	14'60	12'40	14'30	12'20	14'20	10'90	13'60	10'80	13'80	12'30	13'60	12'80	15'70	—	—
		uj számozás ...	>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13'80	15'90	9'40
6. számú	regi számozás ...	>	14'40	15'60	12'40	14'70	11'50	13'40	11'60	13'80	11'20	13'80	10'20	12'40	10'30	13'20	11'80	13'10	12'00	15'10	—	—
		uj számozás ...	>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12'60	15'40	8'00
7. számú	regi számozás ...	>	13'50	14'70	11'60	14'00	10'60	12'40	11'00	13'30	10'30	13'50	9'90	11'40	9'60	12'80	11'00	12'70	11'50	14'60	—	—
		uj számozás ...	>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12'60	13'00	5'80
8. számú	regi számozás ...	>	12'50	13'60	10'60	13'60	10'20	11'40	10'30	12'80	9'30	13'20	9'40	10'60	9'00	12'20	10'30	12'30	11'00	14'00	—	—
		uj számozás ...	>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7'00	9'50	5'20
8 ¹ / ₄ sz.	regi számozás ...	>	10'20	12'90	9'30	12'80	8'40	10'40	8'30	12'00	8'20	12'20	8'30	9'60	8'10	11'70	9'50	11'80	10'00	13'30	—	—
8 ¹ / ₂ sz.	regi számozás ...	>	8'10	10'10	7'00	10'90	6'00	9'40	6'30	9'80	6'20	10'00	6'20	7'50	6'80	10'10	7'20	11'10	9'20	11'70	—	—
korpa, finom		>	4'10	4'80	3'80	5'20	3'50	4'80	3'80	4'80	3'10	4'70	3'50	4'00	3'51	4'20	3'80	4'50	4'70	6'00	3'40	5'00
korpa, durva		>	3'80	4'80	3'80	4'80	3'20	4'00	3'70	4'20	2'80	4'00	3'30	4'00	3'25	4'10	3'70	4'30	4'30	5'80	3'30	4'90
Nyers bőrök.																						
ökörbőr		>	95'00	115'00	100'00	114'00	100'00	112'00	90'00	112'00	80'00	108'00	70'00	85'00	70'00	85'00	65'00	75'00	80'00	85'00	70'00	85'00
tehénbőr		>	98'00	132'00	98'00	110'00	95'00	108'00	90'00	108'00	78'00	105'00	70'00	83'00	60'00	75'00	60'00	65'00	75'00	80'00	70'00	82'00
tinó- és üszöbőr		>	110'00	165'00	115'00	155'00	110'00	135'00	105'00	115'00	90'00	115'00	90'00	115'00	65'00	110'00	70'00	90'00	100'00	110'00	80'00	100'00
juhbor, rövid, gyapjas	párja	>	2'40	3'60	2'20	4'20	1'80	3'20	1'60	3'10	1'40	3'20	1'20	3'20	1'60	3'50	1'50	3'80	2'50	3'00	1'70	2'20
juhbor, szerb	102 db.	>	90'00	145'00	80'00	135'00	107'10	132'60	75'00	110'00	85'00	105'00	90'00	110'00	100'00	130'00	90'00	115'00	125'00	135'00	110'00	140'00
juhbor, bánsági és erdélyi	>	135'00	160'00	133'00	163'00	120'00	140'00	90'00	120'00	150'00	145'00	80'00	145'00	130'00	150'00	120'00	175'00	125'00	135'00	140'00	180'00	
báránbőr, szerb	>	95'00	125'00	90'00	110'00	91'80	117'30	70'00	95'00	60'00	90'00	80'00	115'00	80'00	120'00	90'00	120'00	108'00	112'00	90'00	115'00	
báránbőr, török és maczed.	>	90'00	130'00	70'00	105'00	60'00	97'00	50'00	70'00	55'00	85'00	70'00	80'00	70'00	100'00	75'00	95'00	110'00	120'00	105'00	125'00	
báránbőr, bácskai és báns.	>	85'00	130'00	70'00	92'00	60'00	85'00	65'00	85'00	35'00	75'00	40'00	70'00	40'00	80'00	60'00	110'00	100'00	108'00	50'00	115'00	
báránbőr, rövid, gyapjas	>	40'00	75'00	40'00	65'00	30'00	60'00	20'00	50'00	20'00	60'00	25'00	50'00	25'00	65'00	40'00	75'00	65'00	80'00	25'00	60'00	
kecskebőr	>	90'00	150'00	105'00	135'00	102'00	117'30	95'00	115'00	133'00	140'00	150'00	165'00	130'00	175'00	150'00	175'00	110'00	120'00	130'00	180'00	
Kikészített bőrök.																						
Talpbőr, behajtott gubacsos nehéz (24—28 kgr.)	m. m.	>	158'00	174'00	168'00	174'00	168'00	174'00	166'00	174'00	164'00	170'00	150'00	162'00	155'00	165'00	—	—	150'00	155'00	145'00	150'00
Talpbőr, vert gubacsos, félnehéz (10—15 kgr.)	>	166'00	178'00	175'00	178'00	174'00	178'00	172'00	178'00	172'00	178'00	162'00	174'00	155'00	165'00	144'00	150'00	150'00	155'00	148'00	155'00	
Talpbélésbőr, egyszer gubacsosított I. r. (11—15 kgr.)	>	163'00	176'00	165'00	174'00	164'00	170'00	162'00	170'00	162'00	168'00	145'00	160'00	145'00	155'00	138'00	147'00	142'00	148'00	140'00	148'00	
Talpbélésbőr, kétszer gubacsosított I. r. (16—18 kgr.)	>	158'00	167'00	166'00	170'00	165'00	167'00	164'00	168'00	160'00	166'00	145'00	162'00	142'00	152'00	140'00	144'00	142'00	145'00	140'00	145'00	

Az árú megnevezése	Egység	1883		1884		1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892	
		legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb	legolacsonyabb	legmagasabb
		á r f o r i n t o k b a n																			
Talpbélésbőr, háromszor gu- bacsozott I. r. (18—28 kg.)	m. m.	164'00	180'00	175'00	188'00	166'00	182'00	168'00	174'00	166'00	175'00	150'00	165'00	150'00	160'00	144'00	150'00	148'00	152'00	145'00	155'00
Tehénbőr, barkázott, fekete (5—8 kgr.)	>	205'00	240'00	195'00	255'00	215'00	245'00	210'00	255'00	215'00	255'00	215'00	230'00	180'00	200'00	140'00	165'00	180'00	190'00	175'00	190'00
Tehénbőr, koczkás, fekete (6—9 kgr.)	>	185'00	230'00	185'00	235'00	190'00	230'00	185'00	255'00	185'00	235'00	175'00	225'00	170'00	198'00	150'00	165'00	170'00	180'00	165'00	175'00
Tehénbőr, barna-fekete (6—8 kgr.)	>	220'00	245'00	215'00	245'00	215'00	240'00	226'00	245'00	215'00	245'00	215'00	220'00	180'00	200'00	185'00	190'00	195'00	210'00	180'00	200'00
Fénylúzó bőr (12—15 kgr.)	>	170'00	210'00	180'00	215'00	170'00	185'00	175'00	185'00	165'00	175'00	130'00	175'00	150'00	175'00	135'00	154'00	205'00	210'00	145'00	155'00
Húzó bőr I. r. (10—12 kgr.)	>	215'00	237'00	195'00	243'00	190'00	205'00	195'00	220'00	190'00	210'00	195'00	210'00	180'00	200'00	125'00	144'00	180'00	185'00	165'00	175'00
szesz, finomítatlan	10.000 lit. %	29'50	32'00	27'00	29'00	24'75	27'00	23'25	28'50	24'50	27'25	16'50	25'25	12'75	16'75	12'25	17'00	16'50	24'00	13'75	21'00
szesz, sajtóélesztőfélé	>	32'75	36'50	29'50	33'50	27'00	30'50	26'00	31'00	27'50	29'25	19'00	31'75	15'25	19'50	50'00	56'50	52'50	60'50	51'25	58'50
szesz, finomított	>	33'25	36'75	30'00	33'75	28'00	30'75	27'00	31'25	28'00	30'00	20'50	30'00	49'50	54'00	49'00	56'00	53'50	62'00	50'75	59'00
Disznózsír	m. m.	61'00	76'00	51'00	62'00	44'50	54'00	49'00	55'00	51'00	67'50	55'50	70'00	54'00	66'00	50'00	58'00	50'50	58'25	50'50	55'75
Szalonna, füstölt városi tábla	>	59'00	74'00	49'50	61'00	48'50	54'00	48'50	52'00	49'00	62'00	56'00	70'00	52'00	60'00	48'00	52'00	48'00	55'50	48'50	54'00
Szalonna, városi fehér tábla	>	50'00	66'00	44'00	54'00	43'00	49'00	42'00	46'00	43'00	55'00	48'00	60'00	48'00	56'00	43'00	48'50	42'50	51'00	43'00	48'50
Szalonna, vidéki	>	47'50	64'50	35'00	50'00	40'50	47'00	38'50	42'50	38'00	48'00	48'00	57'00	44'00	46'00	41'00	43'00	43'00	46'00	41'00	46'50
Sertés, magyar, nehéz	klg.	0'49	0'62	0'44	0'52	0'37	0'49	0'40	0'45	0'42	0'51	0'48	0'55	0'42	0'58	0'43	0'50	0'42	0'52	0'44	0'49
Sertés, szerb	>	0'45	0'61	0'40	0'53	0'37	0'49	0'34	0'44	0'40	0'50	0'43	0'54	0'43	0'55	0'38	0'77	0'39	0'51	0'39	0'48
Aszalt szilva.																					
szerb, zsákban	m. m.	16'08	22'75	13'40	19'75	13'00	20'76	11'00	17'86	10'84	19'00	9'40	19'00	6'75	21'00	10'75	28'00	13'00	18'50	10'50	26'50
Bosnyákországi, zsákban	>	16'08	24'10	13'40	20'50	14'74	21'42	12'50	18'30	11'25	19'00	10'75	19'50	7'50	21'25	11'00	29'00	13'00	18'75	10'50	26'75
szilvaiz I. minőségű	>	17'50	26'00	18'00	25'50	12'00	18'00	12'00	17'25	11'00	14'50	13'00	16'50	13'25	19'50	15'00	26'00	16'50	26'25	17'00	—
szilvaiz, II. minőségű	>	16'00	25'00	17'00	25'00	11'00	17'00	9'00	16'00	8'00	10'00	12'00	14'50	13'00	19'50	14'00	24'00	16'00	25'50	15'00	—
Viasz, rozsnyói, csek. min.	>	126'00	140'00	136'00	146'00	135'00	142'00	127'00	132'00	110'00	121'00	116'00	118'00	105'00	110'00	110'00	120'00	130'00	140'00	124'00	130'00
Viasz, rozsnyói, jobb min.	>	134'00	142'00	138'00	150'00	138'00	145'00	130'00	136'00	117'00	130'00	118'00	120'00	115'00	125'00	118'00	128'00	137'00	144'00	136'00	140'00
Borkő, silányabb	>	46'00	64'00	45'00	62'00	48'00	62'00	50'00	65'00	40'00	65'00	55'00	70'00	52'00	58'00	40'00	50'00	32'50	39'00	38'00	45'00
Borkő, finomabb	>	65'00	70'00	66'00	72'00	66'00	72'00	80'00	90'00	75'00	90'00	75'00	90'00	58'00	65'00	50'00	60'00	45'50	52'00	46'00	60'00
Méz, tisztított	>	31'00	44'00	30'00	38'50	25'00	30'00	18'00	25'00	24'50	38'00	31'00	38'00	31'00	38'00	29'00	38'00	33'00	35'00	34'00	42'00
Méz, viaszos	>	30'00	34'00	28'00	35'00	22'50	26'00	16'00	19'00	21'00	35'00	27'50	33'00	27'00	30'50	27'00	30'00	28'00	29'00	30'00	38'00
Gubaes, magyar	>	16'50	21'00	14'00	18'00	13'50	15'50	10'00	18'00	14'50	18'00	11'50	16'00	19'00	25'00	19'00	25'00	25'00	28'00	16'00	20'00
Gubaes, szerb	>	14'00	15'50	12'00	14'00	8'50	12'50	8'00	13'00	8'50	12'50	9'00	12'00	14'00	23'50	15'00	20'00	20'00	22'00	15'00	17'00
Vallonea	>	18'50	26'50	26'00	27'00	18'50	25'50	17'00	23'00	16'00	27'50	16'50	27'00	—	—	—	—	20'00	25'00	13'00	22'00
Cserhéz	>	3'75	6'50	2'50	6'00	3'00	5'25	4'00	6'00	2'00	5'40	2'00	5'50	1'60	5'10	1'80	5'25	3'50	5'00	3'80	4'25
Repezeolaj	>	38'00	46'00	31'00	45'00	29'00	36'00	26'50	30'00	27'00	32'50	28'50	38'00	37'00	46'00	29'00	35'00	31'50	39'00	30'00	40'00
Kőolaj	>	24'25	27'25	23'75	27'00	23'25	25'50	22'00	24'25	21'25	23'50	20'25	23'50	20'25	22'50	19'00	20'00	18'25	19'50	16'50	18'00
Faggyu, nyers	>	50'00	52'00	45'00	53'00	42'00	46'00	33'00	39'50	30'00	38'00	32'00	36'00	17'00	25'00	18'00	22'00	24'00	28'00	32'00	35'00
Faggyu, szemcsés	>	49'00	50'00	43'00	48'00	38'50	41'00	29'00	32'00	29'00	35'00	30'50	33'50	28'00	36'00	32'00	36'00	—	—	22'00	28'00
Burgonya, I. rendű	>	2'00	3'00	2'50	5'50	1'80	6'00	2'50	3'50	2'20	3'40	2'20	3'60	2'50	5'00	2'40	4'00	1'75	2'75	2'00	4'00
Paprika, csek. és közép min.	>	30'00	42'00	16'00	35'00	32'00	36'00	16'00	20'00	85'00	100'00	75'00	97'00	45'00	75'00	60'00	100'00	15'00	25'00	30'00	—
Paprika, jobb és I. rendű	>	50'00	75'00	30'00	60'00	46'00	55'00	50'00	60'00	100'00	120'00	95'00	115'00	30'00	60'00	100'00	130'00	40'00	50'00	55'00	—

II.

TÁBLÁS KIMUTATÁSOK.

vetések terménymenkénti területe 1891/92. évben.

Folyó szám	Ország rész, törvényhatóság	Buza	Tönköly	Kétszeres	Rozs	Repcze	Árpa	Zab	Köles	Kukoricza	Tatárka	Magbúkköny	Borsó, lenese, bab	Len	Kender	Dohány	Czukkorrépa	Burgonya	Takarmányrépa	Meztersege kaszáló	A megemléstett vetés összes terület	
		hektárookban																				
e) Tisza bal partja.																						
1	Békés vármegye	949	—	—	58	259	86	345	6	1.122	—	—	1	—	—	259	—	—	—	58	3.143	
2	Bihar	3.170	—	217	728	240	589	442	69	1.894	—	19	46	—	20	89	—	—	49	152	360	8.084
	Nagy-Várad, thj. felr. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	együtt	3.170	—	217	728	240	589	442	69	1.894	—	19	46	—	20	89	—	—	49	152	360	8.084
3	Hajdú vármegye	374	—	—	86	—	230	—	—	230	—	—	5	2	12	—	—	—	2	3	—	944
	Debreczen, sz. k. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	374	—	—	86	—	230	—	—	230	—	—	5	2	12	—	—	—	2	3	—	944
4	Máramaros vármegye	—	—	—	55	—	—	—	—	64	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	143
5	Szabolcs	795	—	—	1.137	297	195	17	28	707	—	40	—	—	—	94	—	230	57	53	3.650	
6	Szatmár	1.749	—	332	906	388	89	472	—	2.138	—	75	—	—	76	20	—	—	—	—	75	6.320
	Szatmár-Németi, sz. k. v.	230	—	—	—	—	—	173	—	288	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	691
	együtt	1.979	—	332	906	388	89	645	—	2.426	—	75	—	—	76	20	—	—	—	—	75	7.011
7	Szilágy vármegye	466	—	123	383	—	23	581	—	1.195	—	15	2	—	36	—	—	102	23	60	3.009	
8	Ugocsa	319	—	—	127	—	—	72	—	840	2	—	—	14	7	—	—	72	—	2	1.455	
	Összesen	8.052	—	672	3.480	1.184	1.212	2.102	103	8.478	2	149	54	16	151	462	—	479	235	608	27.439	
f) Tisza-Maros szöge.																						
1	Arad vármegye	2.317	—	61	39	13	157	483	—	2.033	—	46	—	—	124	140	2	36	10	129	5.590	
	Arad, sz. k. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	2.317	—	61	39	13	157	483	—	2.033	—	46	—	—	124	140	2	36	10	129	5.590	
2	Csanád vármegye	23	—	—	—	—	—	—	—	112	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	138
3	Krassó-Szörény vármegye	1.140	—	—	196	—	121	739	—	328	—	—	1	4	5	—	—	32	—	43	2.609	
4	Temes vármegye	4.046	—	—	169	134	108	928	—	1.045	—	31	—	—	19	—	—	29	—	3	6.512	
	Temesvár, sz. k. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Versecz, thj. felr. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	4.046	—	—	169	134	108	928	—	1.045	—	31	—	—	19	—	—	29	—	3	6.512	
5	Torontál vármegye	3.742	—	—	6	23	446	811	—	2.695	—	—	3	6	—	31	—	12	—	28	7.803	
	Pancsova, thj. felr. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	3.742	—	—	6	23	446	811	—	2.695	—	—	3	6	—	31	—	12	—	28	7.803	
	Összesen	11.268	—	61	410	170	832	2.961	—	6.213	—	77	4	10	148	174	2	109	10	203	22.652	
g) Erdély.																						
1	Alsó-Fehér vármegye	921	—	40	12	—	—	78	—	251	—	9	—	—	3	—	—	—	7	—	1.321	
2	B.-Naszód	128	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	148	
3	Brassó	58	—	—	115	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	173	
4	Csik	45	—	—	72	—	66	182	—	—	—	—	—	—	5	—	—	2	—	—	372	
5	Fogaras	9	—	—	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	58	
6	Háromszék	845	—	28	736	—	12	—	—	23	—	—	28	—	—	—	17	11	—	86	1.786	
7	Hunyad	749	—	22	160	—	3	167	—	666	—	32	—	—	47	—	—	30	—	38	1.914	
8	Kis-Küküllő	404	—	30	53	6	—	51	—	445	—	9	—	3	15	—	—	—	—	13	1.029	
9	Kolozs	377	—	6	142	—	26	69	—	131	—	8	2	—	22	—	—	—	—	—	783	
	Kolozsvár, sz. k. v.	101	—	—	52	—	82	39	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	14	2	311	
	együtt	478	—	6	194	—	108	108	—	152	—	8	2	—	22	—	—	—	14	2	1.094	
10	Maros-Torda vármegye	394	—	56	175	—	48	207	—	631	—	97	—	2	41	—	2	—	3	72	1.728	
	Maros-Vásárhely, sz. k. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	394	—	56	175	—	48	207	—	631	—	97	—	2	41	—	2	—	3	72	1.728	
11	Nagy-Küküllő vármegye	161	—	58	40	—	2	286	—	247	—	—	59	3	51	—	—	14	11	6	938	
12	Szeben	289	—	—	13	—	—	75	—	539	—	—	26	—	9	—	1	23	3	32	1.010	
13	Szolnok-Doboka	228	—	—	4	—	10	135	—	75	—	6	4	—	30	—	—	—	—	40	532	
14	Torda-Aranyos	178	—	—	26	—	12	48	—	12	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	279	
15	Udvarhely	6	—	—	—	—	—	122	—	287	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	421	
	Összesen	4.887	—	240	1.651	6	261	1.478	—	3.328	—	161	119	8	237	—	20	80	38	289	12.803	
	Magyarország összesen	59.951	2	1.942	20.359	2.406	20.225	22.362	1.907	37.815	223	980	839	231	1.238	759	1.358	6.222	2.477	4.299	134.995	
II. Fiume város és kerülete¹⁾																						
III. Horvát-Szlavonország²⁾																						

¹⁾ Az elemi csapásokról adatok nem gyűjtettek.

²⁾ Mezőgazdasági statisztikai adatok nem gyűjtettek.

IV. Az elemi és egyéb csapások által megsemmisített vetések terület-

Folyó szám	Ország rész, törvényhatóság	Összes bevetett terület	Összes megkárosított terület	Az elemi és egyéb csapások megnevezése								Más meg nem nevezett okok
				Árvíz	Aszály	Fagy	Jég	Köd	Rozsda	Egerek	Férgek	
				hektár								
I. Magyarország.												
a) Duna bal partja.												
1	Árva vármegye	44.177	1.954	64	—	—	1.050	—	—	—	—	840
2	Bars »	93.944	3.544	1.745	840	—	129	—	508	—	270	52
3	Esztergom »	51.548	686	294	86	58	28	—	20	—	17	183
4	Hont »	74.332	1.942	1.278	—	—	473	25	39	127	—	—
	Selmecz-és Bélabánya, sz. k. v.	736	104	—	—	—	104	—	—	—	—	—
	együtt	75.068	2.046	1.278	—	—	577	25	39	127	—	—
5	Liptó vármegye	33.273	1.593	1.499	—	—	86	—	—	—	8	—
6	Nógrád »	127.143	2.542	552	688	29	624	—	554	—	95	—
7	Nyitra »	264.489	3.993	3.006	232	726	—	29	—	—	—	—
8	Pozsony »	223.891	4.262	2.024	158	253	891	—	10	—	926	—
	Pozsony, sz. k. v.	1.421	96	—	—	—	—	—	—	—	96	—
	együtt	225.312	4.358	2.024	158	253	891	—	10	—	1.022	—
9	Trencsén vármegye	131.603	5.209	3.738	—	171	1.127	—	87	91	—	—
10	Turóc »	24.649	184	124	—	—	60	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	39.701	490	111	158	—	—	—	—	—	—	221
	Összesen	1.110.907	26.599	14.430	2.162	1.237	4.572	25	1.247	218	1.412	1.296
b) Duna jobb partja.												
1	Baranya vármegye	191.692	3.547	—	728	60	2.264	243	—	—	—	252
	Pécs, sz. k. v.	1.476	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	193.168	3.547	—	728	60	2.264	243	—	—	—	252
2	Fejér vármegye	205.578	1.975	258	—	—	1.191	—	353	—	173	—
	Székes-Fejérvár, sz. k. v.	7.499	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	213.077	1.975	258	—	—	1.191	—	353	—	173	—
3	Győr vármegye	82.761	1.001	712	69	44	55	—	121	—	—	—
	Győr, sz. k. v.	2.096	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	84.857	1.001	712	69	44	55	—	121	—	—	—
4	Komárom vármegye	142.060	4.615	2.344	205	617	49	59	574	—	—	767
	Komárom, sz. k. v.	1.009	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	143.069	4.615	2.344	205	617	49	59	574	—	—	767
5	Moson vármegye	92.222	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Somogy »	177.001	4.390	248	1.006	478	2.304	—	55	—	299	—
7	Sopron »	153.446	665	123	18	75	168	77	—	—	23	181
	Sopron, sz. k. v.	3.808	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	157.254	665	123	18	75	168	77	—	—	23	181
8	Tolna vármegye	169.527	5.774	—	351	216	5.207	—	—	—	—	—
9	Vas »	257.064	7.612	222	119	1.945	5.085	—	—	—	241	—
10	Veszprém »	177.956	2.162	1.099	—	745	140	—	—	—	178	—
11	Zala »	215.548	7.809	362	278	1.679	2.584	—	654	—	56	2.196
	Összesen	1.880.743	39.550	5.368	2.774	5.859	19.047	379	1.757	—	970	3.396
c) Duna-Tisza köze.												
1	Bács-Bodrog vármegye	558.527	5.587	—	342	328	4.802	—	—	—	115	—
	Baja, thj. felr. v.	5.437	765	—	—	—	765	—	—	—	—	—
	Szabadka, sz. k. v.	48.229	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ujvidék, sz. k. v.	11.950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Zombor, sz. k. v.	21.974	243	—	—	—	243	—	—	—	—	—
	együtt	646.117	6.595	—	342	328	5.810	—	—	—	115	—
2	Csongrád vármegye	109.505	2.970	120	—	—	2.850	—	—	—	—	—
	Hódmező-Vásárhely, thj. f. v.	58.131	22	—	6	16	—	—	—	—	—	—
	Szeged, sz. k. v.	38.554	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	206.240	2.992	120	6	16	2.850	—	—	—	—	—
3	Heves vármegye	156.716	4.112	127	1.246	127	1.842	—	765	—	—	5
4	Jász-N.-K.-Szolnok vármegye	316.946	23.600	1.998	1.686	230	18.517	—	432	—	458	279
5	Pest-P.-S.-K.-Kún »	498.688	18.824	8.732	857	840	7.533	—	540	—	322	—
	Budapest, fő- és szék város	7.075	1.606	—	—	—	1.606	—	—	—	—	—
	Kecskemét, thj. felr. v.	34.770	652	—	—	—	652	—	—	—	—	—
	együtt	540.533	21.082	8.732	857	840	9.791	—	540	—	322	—
	Összesen	1.866.552	58.381	10.977	4.137	1.541	38.810	—	1.737	—	895	284
d) Tisza jobb partja.												
1	Abauj-Torna vármegye	113.936	4.394	1.299	748	152	1.050	—	593	—	552	—
	Kassa, sz. k. v.	3.092	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	117.028	4.394	1.299	748	152	1.050	—	593	—	552	—
2	Bereg vármegye	77.694	6.935	1.155	—	—	5.280	—	—	14	60	426
3	Borsod »	123.262	3.433	1.868	530	—	1.035	—	—	—	—	—
4	Gömör »	85.103	2.751	1.930	—	—	29	—	636	—	156	—
5	Sáros »	118.614	8.449	3.810	154	93	2.079	—	287	—	2.026	—
6	Szepes »	99.868	4.999	117	47	125	1.237	—	—	132	398	2.943
7	Ung »	65.058	3.067	186	162	117	136	—	466	277	210	1.513
8	Zemplén »	208.866	9.536	242	467	115	1.382	—	989	—	1.973	4.368
	Összesen	895.493	43.564	10.607	2.108	602	12.228	—	2.971	423	5.375	9.250

lete az 1890/91. évben, a csapások nemei szerint részletezve.

Folyó szám	Országrés, törvényhatóság	Összes bevetett terület	Összes megkárosított terület	Az elemi s egyéb csapások megnevezése.								Más meg nem nevezett okok
				Árvíz	Aszály	Fagy	Jég	Köd	Rozsda	Egerek	Férgek	
h e k t á r												
e) Tisza bal partja.												
1	Békés vármegye	245.890	3.825	--	1.089	58	69	--	--	--	29	2.580
2	Bihar	385.345	3.778	870	--	297	2.209	--	--	--	402	--
	Nagy-Várad, thj. felr. v.	1.329	529	1	528	--	--	--	--	--	--	--
	együtt	386.674	4.307	871	528	297	2.209	--	--	--	402	--
3	Hajdú vármegye	131.282	1.991	362	490	--	863	--	276	--	--	--
	Debreczen, sz. k. v.	34.337	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	együtt	165.619	1.991	362	490	--	863	--	276	--	--	--
4	Máramaros vármegye	61.356	1.018	19	--	139	549	--	--	311	--	--
5	Szabolcs	252.232	12.083	111	184	503	7.714	29	584	--	1.140	1.818
6	Szatmár	197.924	4.046	62	--	--	3.431	--	--	--	171	382
	Szatmár-Németi, sz. k. v.	6.962	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	együtt	204.886	4.046	62	--	--	3.431	--	--	--	171	382
7	Szilágy vármegye	96.025	2.919	1.927	--	--	880	--	63	--	35	14
8	Ugocsa	34.732	1.116	386	--	--	598	--	89	--	43	--
	Összesen	1.447.414	31.905	3.738	2.291	997	16.313	29	1.012	311	1.820	4.794
f) Tisza-Maros szöge.												
1	Arad vármegye	232.774	1.922	--	59	644	1.219	--	--	--	--	--
	Arad, sz. k. v.	5.347	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	együtt	238.121	1.922	--	59	644	1.219	--	--	--	--	--
2	Csanád vármegye	136.837	1.541	--	--	--	115	1.151	--	--	--	275
3	Krassó-Szörény vármegye	178.558	400	30	325	--	45	--	--	--	--	--
4	Temes vármegye	384.695	5.854	178	35	276	4.672	--	201	173	84	235
	Temesvár, sz. k. v.	1.498	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Versecz, thj. felr. v.	13.340	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	együtt	399.533	5.854	178	35	276	4.672	--	201	173	84	235
5	Torontál vármegye	673.798	3.840	1.189	493	--	2.049	--	--	109	--	--
	Pancsova, thj. felr. v.	8.090	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	együtt	681.888	3.840	1.189	493	--	2.049	--	--	109	--	--
	Összesen	1.634.937	13.557	1.397	912	920	8.100	1.151	201	282	84	510
g) Erdély.												
1	Alsó-Fehér vármegye	93.599	76	49	4	--	--	--	--	--	23	--
2	Beszterce-Naszód vármegye	44.890	447	220	--	--	92	--	185	--	--	--
3	Brassó vármegye	35.042	325	--	--	17	308	--	--	--	--	--
4	Csik	38.575	116	--	4	--	47	--	--	63	1	1
5	Fogarás	41.311	941	--	676	--	106	--	--	117	42	--
6	Háromszék	61.016	699	--	269	--	219	--	80	131	--	--
7	Hunyad	127.597	918	--	294	--	350	174	46	--	52	--
8	Kis-Küküllő vármegye	56.638	919	--	--	--	768	--	93	--	58	--
9	Kolozs	112.962	2.563	234	92	--	2.237	--	--	--	--	--
	Kolozsvár, sz. k. v.	5.128	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	együtt	118.090	2.563	234	92	--	2.237	--	--	--	--	--
10	Maros-Torda vármegye	87.584	2.460	329	62	114	1.955	--	--	--	--	--
	Maros-Vásárhely, sz. k. v.	1.142	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	együtt	88.726	2.460	329	62	114	1.955	--	--	--	--	--
11	Nagy-Küküllő vármegye	80.672	48	7	--	--	30	--	11	--	--	--
12	Szeben	58.648	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
13	Szolnok-Doboka	109.154	1.054	297	14	--	494	--	98	--	92	59
14	Torda-Aranyos	83.081	696	--	--	--	696	--	--	--	--	--
15	Údvarhely	50.178	254	--	7	121	126	--	--	--	--	--
	Összesen	1.087.217	11.514	1.136	1.422	252	7.428	174	463	311	268	60
	Magyarország összesen	10.023.263	224.470	47.653	15 806	11.408	106.498	1.758	9.388	1.545	10.824	19.590
	II. Fiumeváros és területe ¹⁾	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	III. Horvát-Szlavonország ²⁾	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1) Mezőgazdasági statisztikai adatok nem gyűjtetnek.

2) Az elemi csapásokról nem gyűjtetnek adatokat.

V. Az elemi s egyéb csapások által megsemmisített vetések

Folyó szám	Országrés, törvényhatóság	Összes bevetett terület	Összes megkárosított terület	Az elemi s egyéb csapások megnevezése.								Más meg nem nevezett okok
				Árviz	Aszály	Fagy	Jég	Köd	Rozsda	Egerek	Férgek	
				hektárokbán								
I. Magyarország.												
a) Duna bal partja.												
1	Árva vármegye	43.776	386	299	17	—	27	—	—	—	—	43
2	Bars vármegye	96.510	4.566	143	2.917	—	1.056	—	450	—	—	—
3	Esztergom vármegye	51.962	2.076	1.955	—	—	121	—	—	—	—	—
4	Hont vármegye	79.669	514	218	139	86	—	—	71	—	—	—
	Selmech- és Béalábánya, sz.k.v.	737	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	80.406	514	218	139	86	—	—	71	—	—	—
5	Liptó vármegye	31.026	35	—	—	—	—	—	—	35	—	—
6	Nógrád »	139.511	1.473	22	476	—	975	—	—	—	—	—
7	Nyitra »	261.318	2.519	661	635	558	635	—	—	—	30	—
8	Pozsony »	226.524	7.576	6.117	166	6	813	—	133	—	—	341
	Pozsony, sz. k. v.	1.308	163	163	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	227.832	7.739	6.280	166	6	813	—	133	—	—	341
9	Trencsén vármegye	132.878	540	202	5	2	147	—	—	—	—	184
10	Turóc »	24.995	52	40	—	—	12	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	39.670	57	29	—	—	—	—	—	—	—	28
	Összesen	1.129.884	19.957	9.849	4.355	652	3.786	—	654	35	30	596
b) Duna jobb partja.												
1	Baranya vármegye	194.572	2.838	533	674	—	1.368	260	—	—	3	—
	Pécs, sz. k. v.	1.496	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	196.068	2.838	533	674	—	1.368	260	—	—	3	—
2	Fejér vármegye	216.817	1.404	651	129	28	144	—	161	—	291	—
	Székes-Fejérvár, sz.k.v.	7.382	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	224.199	1.404	651	129	28	144	—	161	—	291	—
3	Győr vármegye	82.754	4.192	3.477	176	—	147	—	—	—	329	63
	Győr, sz. k. v.	1.909	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	84.663	4.192	3.477	176	—	147	—	—	—	329	63
4	Komárom vármegye	141.072	6.768	6.044	177	—	182	1	16	78	30	240
	Komárom, sz. k. v.	785	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	141.857	6.768	6.044	177	—	182	1	16	78	30	240
5	Moson vármegye	92.190	3.762	3.284	271	—	—	—	—	—	207	—
6	Somogy »	282.553	2.650	55	392	—	1.284	338	212	—	285	84
7	Sopron »	148.402	3.834	1.401	299	109	1.327	—	—	—	698	—
	Sopron, sz. k. v.	3.875	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	152.277	3.834	1.401	299	109	1.327	—	—	—	698	—
8	Tolna vármegye	171.139	4.208	2.502	40	—	1.516	—	—	—	150	—
9	Vas »	267.791	8.782	180	85	76	7.751	—	23	—	667	—
10	Veszprém »	178.268	284	3	120	—	74	—	—	—	87	—
11	Zala »	220.451	3.033	157	294	—	1.560	230	212	—	494	86
	Összesen	2.011.456	41.755	18.287	2.657	213	15.353	829	624	78	3.241	473
c) Duna-Tisza köze.												
1	Bács-Bodrog vármegye	572.429	12.777	1.814	12	14	7.204	345	3.050	—	—	338
	Baja, thj. felr. v.	5.799	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Szabadka, sz. k. v.	48.547	703	—	—	—	703	—	—	—	—	—
	Ujvidék, sz. k. v.	11.955	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Zombor, sz. k. v.	22.182	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	660.912	13.518	1.852	12	14	7.907	345	3.050	—	—	338
2	Csongrád vármegye	107.392	2.538	—	1.847	—	691	—	—	—	—	—
	Hódmező-Vásárhely, thj.f.v.	58.620	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Szeged, sz. k. v.	38.763	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	204.775	2.538	—	1.847	—	691	—	—	—	—	—
3	Heves vármegye	158.488	3.645	58	3.124	—	133	14	316	—	—	—
4	Jász-N.-K.-Szolnok vármegye	331.813	7.076	86	4.767	232	518	—	1.237	—	236	—
5	Pest-P.-S.-Kis Kun vármegye	511.945	19.401	11.741	3.730	360	1.387	—	86	—	94	2.003
	Budapest, fő- és székváros	7.166	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kecskemét, thj. felr. v.	32.961	1.945	—	1.945	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	552.072	21.346	11.741	5.675	360	1.387	—	86	—	94	2.003
	Összesen	1.908.060	48.123	13.737	15.425	606	10.636	359	4.689	—	330	2.341
d) Tisza jobb partja.												
1	Abauj-Torna vármegye	114.731	651	6	308	—	—	—	—	337	—	—
	Kassa, sz. k. v.	3.092	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	117.823	651	6	308	—	—	—	—	337	—	—
2	Bereg vármegye	80.122	4.326	709	1.438	326	1.430	—	276	—	95	52
3	Borsod »	128.055	1.892	—	746	—	983	—	86	—	8	69
4	Gömör »	80.672	766	—	334	174	140	6	11	21	—	80
5	Sáros »	119.387	1.048	217	77	—	580	—	151	23	—	—
6	Szepes »	100.008	483	13	19	—	57	—	—	394	—	—
7	Ung »	64.110	1.740	135	594	17	984	—	—	—	6	4
8	Zemplén »	225.757	1.360	191	539	6	76	—	347	—	18	183
	Összesen	915.934	12.266	1.271	4.055	523	4.250	6	871	775	127	388

területe 1891/2. évben, a csapások nemei szerint részletezve.

Folyó szám	Országgrész, törvényhatóság	Összes bevetett terület	Összes megkárosított terület	Az elemi s egyéb csapások megnevezése.								
				Árviz	Aszály	Fagy	Jég	Köd	Rozsda	Egerek	Férgek	Más meg nem nevezett okok
				hektárookban								
e) Tisza bal partja.												
1	Békés vármegye	252.467	3.143	—	2.257	345	265	219	—	57	—	—
2	Bihar »	392.232	8.084	204	3.315	147	1.519	391	1.145	—	434	929
	Nagy-Várad, thj. felr. v.	1.512	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	393.744	8.084	204	3.315	147	1.519	391	1.145	—	434	929
3	Hajdú vármegye	126.047	944	86	—	—	429	—	—	—	—	429
	Debreczen, sz. k. v.	38.615	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	164.662	944	86	—	—	429	—	—	—	—	429
4	Máramaros vármegye	69.838	143	—	24	55	—	—	—	—	64	—
5	Szabolcs »	257.480	3.650	803	1.494	116	224	—	—	—	32	981
6	Szatmár »	201.364	6.321	1.295	1.735	739	2.234	—	6	—	58	254
	Szatmár-Németi, sz. k. v.	7.602	690	—	690	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	208.966	7.011	1.295	2.425	739	2.234	—	6	—	58	254
7	Szilágy vármegye	99.005	3.009	543	475	—	1.923	—	57	—	—	11
8	Ugocsa »	38.194	1.455	26	1.193	—	—	—	132	—	—	104
	Összesen	1.484.356	27.439	2.957	11.183	1.402	6.594	610	1.340	57	588	2.708
f) Tisza-Maros szöge.												
1	Arad vármegye	240.347	5.590	—	1.631	—	3.002	401	401	—	155	—
	Arad, sz. k. v.	5.449	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	245.796	5.590	—	1.631	—	3.002	401	401	—	155	—
2	Csanád vármegye	136.746	138	38	88	—	3	—	—	—	9	—
3	Krassó-Szörény vármegye	184.409	2.609	—	371	131	2.107	—	—	—	—	—
4	Temes »	396.506	6.512	545	518	87	2.643	552	2.165	—	2	—
	Temesvár, sz. k. v.	1.563	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Versecz, thj. felr. v.	14.171	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	412.240	6.512	545	518	87	2.643	552	2.165	—	2	—
5	Torontál vármegye	668.216	7.803	1.366	168	—	6.219	—	—	50	—	—
	Pancsova, thj. felr. v.	8.859	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	677.075	7.803	1.366	168	—	6.219	—	—	50	—	—
	Összesen	1.656.266	22.652	1.949	2.776	218	13.974	953	2.566	50	166	—
g) Erdély.												
1	Alsó-Fehér vármegye	91.309	1.321	7	7	—	1.217	—	90	—	—	—
2	B.-Naszód »	46.028	148	—	—	—	148	—	—	—	—	—
3	Brassó »	36.387	173	—	—	—	—	—	—	173	—	—
4	Csik »	38.688	372	43	64	—	265	—	—	—	—	—
5	Fogarás »	45.662	58	—	—	—	58	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	62.787	1.786	—	1.528	52	—	—	27	179	—	—
7	Hunyad »	133.838	1.914	758	385	86	650	—	—	—	35	—
8	Kis-Küküllő »	59.255	1.029	13	—	—	1.016	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	111.241	783	—	276	—	507	—	—	—	—	—
	Kolozsvár, sz. k. v.	4.795	311	—	—	—	311	—	—	—	—	—
	együtt	116.036	1.094	—	276	—	818	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda vármegye	89.637	1.728	267	825	—	485	—	151	—	—	—
	Maros-Vásárhely, sz. k. v.	1.203	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	90.840	1.728	267	825	—	485	—	151	—	—	—
11	Nagy-Küküllő vármegye	80.450	938	—	—	—	938	—	—	—	—	—
12	Szeben »	60.524	1.010	—	223	—	498	—	289	—	—	—
13	Szolnok-Doboka »	114.287	532	—	—	—	532	—	—	—	—	—
14	Torda-Aranyos »	85.007	279	3	—	—	276	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	51.904	421	—	—	—	421	—	—	—	—	—
	Összesen	1.113.002	12.803	1.091	3.308	138	7.322	—	557	352	35	—
	Magyarország összesen	10.218.958	184.995	49.141	43.759	3.752	61.915	2.757	11.301	1.347	4.517	6.506
	II. Fiume város és területe¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	III. Horvát-Szlavonország²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Mezőgazdasági statisztikai adatok nem gyűjtetnek.

2) Az elemi csapásokról nem gyűjtetnek adatokat.

Folyó szám	Ország rész, törvényhatóság	Összes szőlőterület			Az 1892. évi szőlőterületből volt								
		1882-ben	1891-ben	1892-ben	teljes termésben még nem levő		teljes termésben levő		elvényt		phylloxera lepett	összesen	
					immunis	nem immunis	immunis	nem immunis	immunis	nem immunis		immunis	nem immunis
h e k t á r													
I. Magyarország.													
a) Duna bal partja.													
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bars »	2.295	1.684	1.681	19	113	51	625	7	280	586	77	
3	Esztergom vármegye	4.938	2.987	2.504	514	161	349	103	45	737	595	908	
4	Hont vármegye	5.123	2.472	2.277	46	175	59	670	5	575	747	110	
	Selm.-és Béalábánya, sz. k. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	együtt	5.123	2.472	2.277	46	175	59	670	5	575	747	110	
5	Liptó vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Nógrád »	8.397	1.143	1.022	111	97	18	68	—	127	601	129	
7	Nyitra »	4.300	3.944	3.899	100	311	263	1.589	108	723	805	471	
8	Pozsony »	4.338	4.176	4.050	54	93	76	3.572	9	234	12	139	
	Pozsony, sz. k. v.	780	777	778	—	—	—	747	—	27	—	—	
	együtt	5.118	4.953	4.828	54	97	76	4.319	9	261	12	139	
9	Trencsén vármegye	81	78	76	—	1	—	20	5	50	—	5	
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	30.252	17.261	16.287	844	955	816	7.394	179	2.753	3.346	1.839	
b) Duna jobb partja.													
1	Baranya vármegye	24.900	22.616	23.346	27	2.114	80	5.650	37	4.741	10.697	144	
	Pécs, sz. k. v.	1.187	806	662	—	86	—	—	—	116	460	—	
	együtt	26.087	23.422	24.008	27	2.200	80	5.650	37	4.857	11.157	144	
2	Fejér vármegye	11.221	5.962	5.154	331	633	432	777	155	454	2.372	918	
	Székes-Fejérvár, sz. k. v.	522	242	269	—	173	—	51	—	—	45	—	
	együtt	11.743	6.204	5.423	331	806	432	828	155	454	2.417	918	
3	Győr vármegye	3.058	2.956	2.548	50	89	247	436	23	444	1.259	320	
	Győr, sz. k. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	együtt	3.058	2.956	2.548	50	89	247	436	23	444	1.259	320	
4	Komárom vármegye	4.409	3.075	3.218	294	100	853	722	45	495	709	1.192	
	Komárom, sz. k. v.	5	5	5	—	—	—	5	—	—	—	5	
	együtt	4.414	3.080	3.223	294	100	853	727	45	495	709	1.192	
5	Mosón vármegye	2.172	2.210	2.177	10	180	122	1.163	29	106	567	161	
6	Somogy »	16.004	13.876	13.462	210	715	750	4.868	227	2.159	4.533	1.187	
7	Sopron »	5.495	5.399	5.556	18	571	100	3.613	11	596	647	129	
	Sopron, sz. k. v.	752	806	846	—	98	—	518	—	230	—	—	
	együtt	6.247	6.205	6.402	18	669	100	4.131	11	826	647	129	
8	Tolna vármegye	18.482	17.834	17.630	685	1.173	1.808	1.849	34	2.534	9.547	2.527	
9	Vas »	5.386	4.900	4.679	27	327	80	3.115	74	1.024	32	181	
10	Veszprém »	5.191	2.804	2.739	53	297	270	1.266	53	279	521	376	
11	Zala »	24.611	19.747	19.661	90	921	182	11.269	66	2.456	4.677	338	
	Összesen	123.345	103.238	101.952	1.795	7.477	4.924	35.302	754	15.634	36.066	7.473	
c) Duna-Tisza köze.													
1	Bács-Bodrog vármegye	8.937	9.450	9.567	507	535	3.868	2.555	616	1.008	478	4.991	
	Baja, thj. fejr. v.	536	586	615	48	—	567	—	—	—	—	615	
	Szabadka, sz. k. v.	2.209	2.502	2.675	345	—	2.301	—	29	—	—	2.675	
	Ujvidék, sz. k. v.	65	8	7	1	—	—	—	—	—	6	6	
	Zombor, sz. k. v.	329	92	288	—	—	—	—	—	86	202	—	
	együtt	12.076	12.638	13.152	901	535	6.736	2.555	645	1.094	686	8.282	
2	Csongrád vármegye	2.702	2.579	2.704	122	14	1.190	692	435	85	166	1.747	
	Hód.-Vásárhely, thj. fejr. v.	262	892	892	—	—	—	317	—	230	345	—	
	Szeged, sz. k. v.	4.545	4.606	4.772	173	12	4.310	190	69	3	15	4.552	
	együtt	7.509	8.077	8.368	295	26	5.500	1.199	504	318	526	6.299	
3	Heves vármegye	8.664	1.886	1.893	277	362	263	281	131	156	423	671	
4	Jász-N.-K.-Szolnok vármegye	7.351	4.290	4.267	246	112	1.941	1.031	199	231	507	2.386	
5	Pest-P.-S.-Kis-Kun vármegye	33.821	27.750	28.596	3.175	424	19.613	1.199	2.264	991	930	25.052	
	Budapest, fő- és székváros	3.402	332	322	36	90	92	—	—	47	57	128	
	Keckemét, thj. fejr. v.	2.402	2.430	2.720	216	—	2.474	—	30	—	—	2.720	
	együtt	39.625	30.512	31.638	3.427	514	22.179	1.199	2.294	1.038	987	27.900	
	Összesen	75.225	57.403	59.318	5.146	1.549	36.619	6.265	3.773	2.837	3.129	45.538	
d) Tisza jobb partja.													
1	Abauj-Torna vármegye	4.418	1.039	923	—	24	—	164	—	260	475	—	
	Kassa, sz. k. v.	30	25	30	—	2	—	21	—	1	6	—	
	együtt	4.448	1.064	953	—	26	—	185	—	261	481	—	
2	Bereg vármegye	2.212	1.339	1.153	—	62	—	337	—	154	600	—	
3	Borsod »	9.215	2.471	2.322	16	75	308	97	11	262	1.553	335	
4	Gömör »	771	472	410	—	13	—	188	—	55	154	—	
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Ung »	1.282	1.260	1.243	—	28	—	978	—	121	116	—	
8	Zemplén »	11.012	3.675	3.778	58	87	128	375	1	1.418	1.711	187	
	Összesen	28.940	10.281	9.859	74	291	436	2.160	12	2.271	4.615	522	

Folyószám	Országgrész, törvényhatóság	Összes szőlőterület			Az 1892. évi szőlőterületből volt								
		1882-ben	1891-ben	1892-ben	teljes termésben még nem lévő		teljes termésben levő		elvénuilt		phylloxera lepett	összesen	
					immunis	nem immunis	immunis	nem immunis	immunis	nem immunis		immunis	nem immunis
		t a l a j b a n										t a l a j b a n	
h e k t á r													
e) Tisza bal partja.													
1	Békés vármegye	3.745	3.322	3.313	2	173	23	1.683	1	288	1.143	26	3.287
2	Bihar »	10.112	3.537	3.016	314	263	471	923	98	277	670	883	2.133
	Nagy-Várad, thj. felr. v.	1.191	776	66	3	51	—	—	—	—	12	3	63
	együtt	11.303	4.313	3.082	317	314	471	923	98	277	682	886	2.196
3	Hajdú vármegye	2.719	2.564	2.296	181	1	1.177	78	32	86	741	1.390	906
	Debreczen, sz. k. v.	745	577	582	3	—	237	184	66	44	48	306	276
	együtt	3.464	3.141	2.878	184	1	1.414	262	98	130	789	1.696	1.182
4	Máramaros vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs vármegye	3.202	3.448	3.318	315	4	2.157	154	513	37	138	2.985	333
6	Szatmár »	3.114	1.687	1.730	326	134	452	419	58	57	284	836	894
	Szatmár-Németi, sz. k. v.	399	174	123	—	8	—	—	—	—	115	—	123
	együtt	3.513	1.861	1.853	326	142	452	419	58	57	399	836	1.017
7	Szilágy vármegye	6.331	530	471	—	58	1	7	—	120	285	1	470
8	Ugocsa »	913	844	833	16	5	—	558	—	226	28	16	817
	Összesen	32.471	17.459	15.748	1.160	697	4.518	4.006	768	1.135	3.464	6.446	9.302
f) Tisza-Maros szöge.													
1	Arad vármegye	6.044	2.741	2.888	20	514	10	1.092	40	389	823	70	2.818
	Arad, sz. k. v.	198	194	192	—	7	—	83	—	67	35	—	192
	együtt	6.242	2.935	3.080	20	521	10	1.175	40	456	858	70	3.010
2	Csanád vármegye	699	760	769	25	61	41	446	—	140	56	66	703
3	Krassó-Szörény vármegye	7.177	2.727	2.195	5	179	8	827	9	467	700	22	2.173
4	Temes vármegye	20.207	7.009	5.711	482	407	249	721	18	860	2.974	749	4.962
	Temesvár, sz. k. v.	177	75	58	—	19	—	—	—	24	15	—	58
	Versecz, thj. felr. v.	5.103	1.381	718	—	63	—	14	—	—	641	—	718
	együtt	25.487	8.465	6.487	482	489	249	735	18	884	3.630	749	5.738
5	Torontál vármegye	11.203	8.436	8.385	134	723	360	4.629	146	1.135	1.258	640	7.745
	Pancsova, thj. felr. v.	619	296	7	—	1	3	2	—	—	1	3	4
	együtt	11.822	8.732	8.392	134	724	363	4.631	146	1.135	1.259	643	7.749
	Összesen	51.427	23.619	20.923	666	1.974	671	7.814	213	3.082	6.503	1.550	19.373
g) Erdély.													
1	Alsó-Fehér vármegye	3.809	4.404	4.303	6	123	225	3.765	—	184	—	231	4.072
2	B.-Naszód »	862	943	915	—	12	80	729	—	82	12	80	835
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	99	85	88	6	—	—	69	—	13	—	6	82
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	1.808	1.881	1.723	20	50	94	1.378	8	173	—	122	1.601
8	Kis-Küküllő »	5.484	5.066	5.097	1	70	66	4.433	—	513	14	67	5.030
9	Kolozs »	959	957	1.014	6	75	—	717	2	92	122	8	1.006
	Kolozsvár, sz. k. v.	270	221	221	—	29	—	192	—	—	—	—	221
	együtt	1.229	1.178	1.235	6	104	—	909	2	92	122	8	1.227
10	Maros-Torda vármegye	2.080	2.080	2.170	1	46	71	1.634	16	402	—	88	2.082
	Maros-Vásárhely, sz. k. v.	86	89	87	—	—	—	25	—	62	—	—	87
	együtt	2.166	2.169	2.257	1	46	71	1.659	16	464	—	88	2.169
11	Nagy-Küküllő vármegye	4.471	4.317	4.241	6	101	211	2.986	21	352	554	238	4.003
12	Szeben »	2.117	2.181	2.195	—	42	56	2.015	1	81	—	57	2.138
13	Szolnok-Doboka »	1.706	1.151	1.139	—	12	27	919	2	135	44	29	1.110
14	Torda-Aranyos »	1.080	1.246	1.238	3	97	—	765	—	258	115	3	1.235
15	Udvarhely »	322	325	313	—	1	—	208	—	104	—	—	313
	Összesen	25.153	24.946	24.744	49	658	830	19.845	50	2.451	861	929	23.815
	Magyarország összesen	366.813	254.207	248.831	9.733	13.601	48.814	82.786	5.750	30.163	57.984	64.297	184.534
II. Fiume város és kerülete¹⁾													
III. Horvát-Szlavonország²⁾													
1	Belovár-Kőrös vármegye	10.080	9.993	9.939	106	—	—	9.464	—	369	—	48	9.891
2	Lika-Krbava »	89	126	138	41	—	—	97	—	—	—	—	138
3	Modrus-Fiume »	2.005	2.344	2.335	82	—	—	2.248	—	5	—	—	2.335
4	Pozsega »	4.416	4.367	4.344	65	—	—	4.279	—	—	—	—	4.344
5	Szerém »	19.021	13.745	10.644	267	—	—	8.194	—	2.183	—	—	10.644
6	Varasd »	10.274	9.314	8.379	96	—	—	6.105	—	2.178	—	—	8.379
7	Verőce »	4.601	4.765	4.761	22	—	—	4.739	—	—	—	—	4.761
	Eszék, sz. k. v.	114	114	114	—	—	—	114	—	—	—	—	114
	együtt	4.715	4.879	4.875	22	—	—	4.853	—	—	—	—	4.875
8	Zágráb vármegye	16.897	15.986	15.919	176	—	—	12.099	—	3.644	—	—	15.911
	Zágráb, sz. k. v.	223	232	232	3	—	—	229	—	—	—	—	232
	együtt	17.120	16.218	16.151	179	—	—	12.328	—	3.644	—	—	16.151
	Horvát-Szlavonország összesen	67.720	60.986	56.805	858	—	—	47.568	—	8.379	48	—	57.757
	A Szt. István korona országai együtt	434.533	315.193	305.636	24.192	—	—	215.081	—	66.363	64.345	—	241.791

1) Fiumében nincs statisztikai adatgyűjtés.

2) Horvát-Szlavonországban mezőgazdasági statisztikai adatot csak 1885 óta gyűjtenek; az 1882 évi adatok helyett az 1885. év adatai vették.

szüret eredménye.

Szőlő eladatott	Átlagos ára					egy kilo	Értéke						Folyó szám
	egy hektoliter						az összes			az összes			
kilogramm	mustnak	új bornak	ó bornak	csemege bornak	aszúnak	szőlőknek	közönséges bornak	csemege bornak	aszúnak	összesen	eladott szőlőknek	szőlőszeti termelésnek	
	forint					kr	forint						
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
1.250	17'00	18'63	26'00	34'16	—	19	116.951	4.065	—	121.016	240	121.256	2
2.000	14'50	18'57	27'25	30'00	—	14	35.268	—	—	35.268	280	35.548	3
8.260	17'77	19'54	24'13	60'00	80'00	19	37.825	1.320	320	39.465	1.652	41.117	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
800	18'73	21'97	29'45	—	—	20	23.395	—	—	23.395	160	23.555	6
109.340	18'47	22'01	55'62	—	—	18	273.957	1.780	—	275.737	20.224	295.961	7
45.190	20'00	24'12	31'81	25'61	—	20	496.435	5.178	—	501.613	8.900	510.513	8
3.000	23'00	29'00	34'00	—	—	16	235.016	—	—	235.016	480	235.496	9
48.190	20'10	25'53	31'88	28'61	—	19	731.451	5.178	—	736.629	9.380	746.009	10
45	20'00	27'07	35'00	—	—	25	406	—	—	406	11	417	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
169.885	18'09	21'90	32'76	38'19	80'00	19	1.219.253	12.343	320	1.231.916	31.947	1.263.863	1
52.490	15'00	18'62	21'40	41'29	—	14	2.215.591	100.021	—	2.315.612	7.390	2.323.002	2
5.000	22'00	24'00	26'00	30'00	—	25	64.800	2.700	—	67.500	1.250	68.750	3
57.490	15'11	18'37	21'41	41'29	—	15	2.280.391	102.721	—	2.383.112	8.640	2.391.752	4
10.021	13'80	21'81	27'20	24'75	—	12	197.238	495	—	197.733	1.211	198.944	5
—	20'00	28'00	30'00	—	—	—	24.276	—	—	24.276	—	24.276	6
10.021	13'88	22'52	27'26	24'75	—	12	221.514	495	—	222.009	1.211	223.220	7
15.790	19'08	22'22	—	—	—	15	111.789	—	—	111.789	2.296	114.085	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
15.790	19'08	22'22	—	—	—	15	111.789	—	—	111.789	2.296	114.085	10
1.824	17'06	20'80	—	50'00	—	15	89.258	250	—	89.508	280	89.788	11
—	—	24'00	—	—	—	—	264	—	—	264	—	264	1
1.824	17'06	20'88	—	50'00	—	15	89.522	250	—	89.772	280	90.052	2
965	20'45	23'91	29'22	38'00	—	17	103.804	190	—	103.994	168	104.162	3
11.100	13'53	15'25	23'18	46'84	—	17	116.114	4.450	—	120.564	1.896	122.460	4
30.762	19'22	25'76	29'30	35'94	—	15	1.115.228	3.972	—	1.119.200	4.691	1.123.891	5
—	22'00	30'00	35'00	—	—	16	435.000	—	—	435.000	—	435.000	6
30.762	19'24	26'82	29'35	38'94	—	15	1.550.228	3.972	—	1.554.200	4.691	1.558.891	7
15.765	16'31	18'37	—	57'33	—	11	1.093.104	4.300	—	1.097.404	1.713	1.099.117	8
2.715	14'32	20'35	24'61	45'00	—	24	242.298	900	—	243.198	645	243.843	9
100	18'00	23'29	28'64	—	—	12	121.009	—	—	121.009	12	121.021	10
10.585	14'62	16'48	24'34	36'79	60'00	16	1.328.587	28.510	540	1.357.637	1.677	1.359.314	11
157.117	16'74	20'77	26'00	44'85	60'00	15	7.558.360	145.788	540	7.704.688	23.229	7.727.917	1
43.113	13'05	16'10	21'18	34'00	—	14	946.554	7.616	—	954.170	6.029	960.199	2
600	18'00	18'00	—	—	—	20	82.620	—	—	82.620	120	82.740	3
10.000	14'00	20'00	24'00	—	—	20	396.000	—	—	396.000	2.000	398.000	4
—	8'00	10'00	—	—	—	—	450	—	—	450	—	450	5
1.600	—	26'00	30'00	—	—	20	40.092	—	—	40.092	320	40.412	6
55.313	13'00	17'11	21'56	34'00	—	13	1.465.716	7.616	—	1.473.332	8.469	1.481.801	7
20.620	15'88	19'14	22'46	50'00	—	19	241.175	2.700	—	243.875	3.930	247.805	8
2.500	15'00	20'00	20'00	—	—	20	47.420	—	—	47.420	500	47.920	9
4.000	14'00	20'00	22'00	50'00	—	20	386.520	67.100	—	453.620	800	454.420	10
27.120	15'80	19'68	22'37	50'00	—	19	675.115	69.800	—	744.915	5.230	750.145	11
28.156	16'77	19'57	—	—	—	11	57.719	—	—	57.719	3.183	60.902	1
128.680	16'00	17'72	26'00	—	—	13	281.668	—	—	281.968	17.055	299.023	2
352.462	16'66	18'18	25'30	—	—	9	1.495.759	—	—	1.495.759	29.865	1.525.624	3
200	19'00	25'55	32'50	—	—	50	27.884	—	—	27.884	100	27.984	4
60.000	17'00	20'00	23'00	—	—	15	693.500	—	—	693.500	9.000	702.500	5
412.662	16'98	18'79	25'48	—	—	9	2.217.143	—	—	2.217.143	38.965	2.256.108	6
651.931	15'55	18'57	23'85	42'00	—	13	4.697.661	77.416	—	4.775.077	72.902	4.847.979	7
4.014	19'00	25'08	31'46	—	—	20	149.676	—	—	149.676	803	150.479	8
—	25'00	30'00	—	—	—	—	1.200	—	—	1.200	—	1.200	1
4.014	19'10	25'12	31'46	—	—	20	150.876	—	—	150.876	803	151.679	2
5.464	18'86	23'79	38'00	—	—	26	127.922	—	—	127.922	1.431	129.353	3
30.300	20'00	21'59	28'25	—	—	37	522.044	—	—	522.044	11.060	533.104	4
—	23'40	27'29	24'90	—	—	—	4.093	—	—	4.093	—	4.093	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
13.700	21'00	29'04	36'00	67'00	—	19	134.074	6.300	—	140.374	3.985	144.359	7
11.862	24'00	30'50	35'69	35'69	—	21	204.149	13.740	—	217.889	2.452	220.341	8
65.340	21'06	26'22	32'38	51'34	—	24	1.143.158	20.040	—	1.163.198	19.731	1.182.929	

Szőlő eladatott	Átlagos ára						Értéke						Folyó szám
	egy hektoliter					egy kilo szőlőnek	az összes			összesen	az összes		
	mustnak	új bornak	ó bornak	csemege bornak	aszúnak		közönséges bornak	csemege bor- nak	aszúnak		eladott szőlőnek	szőlőszeti termelésnek	
kilogramm	forint					kr	forint						
31.590	13'00	17'41	22'00	—	—	18	484.452	—	—	484.452	5.683	490.135	1
8.362	16'50	16'10	23'50	—	—	17	301.247	—	—	301.247	1.446	302.693	2
1.200	18'00	20'00	22'00	48'00	—	35	7.900	—	—	7.900	420	8.320	—
9.562	15'00	16'18	25'00	48'00	—	20	309.147	—	—	309.147	1.866	311.013	—
—	13'60	16'70	22'58	—	—	—	250.064	—	—	250.064	—	250.064	3
28.500	14'00	16'00	23'00	—	—	10	62.928	—	—	62.928	2.850	65.778	—
28.500	13'20	16'56	22'17	—	—	10	312.992	—	—	312.992	2.850	315.842	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
2.300	15'74	18'29	33'48	54'00	—	10	233.363	108	—	233.471	236	233.707	5
6.500	18'11	21'95	29'66	55'00	—	9	129.697	110	—	129.807	616	130.423	6
—	18'00	20'00	—	—	—	—	5.400	—	—	5.400	—	5.400	—
6.500	18'23	21'86	29'66	55'00	—	9	135.097	110	—	135.207	616	135.823	—
5.060	15'79	22'48	—	—	—	13	71.381	—	—	71.381	675	72.056	7
10.600	15'00	23'17	27'00	—	—	23	148.765	—	—	148.765	2.420	151.185	8
94.112	15'00	17'71	26'54	52'33	—	15	1.695.197	218	—	1.695.415	14.346	1.709.761	—
21.750	16'00	17'71	25'00	65'00	—	24	439.005	2.970	—	441.975	5.811	447.786	1
4.000	17'00	20'00	—	—	—	25	55.080	—	—	55.080	1.000	56.080	—
25.750	16'00	17'94	25'00	65'00	—	25	494.085	2.970	—	497.055	6.811	503.866	—
3.110	15'07	17'59	22'00	—	—	15	130.456	—	—	130.456	470	130.926	2
24.490	13'00	19'80	21'00	—	—	14	251.376	—	—	251.376	3.404	254.780	3
20.178	13'50	20'57	22'30	46'65	—	18	888.834	13.810	—	902.644	3.005	905.649	4
—	—	10'00	—	—	—	—	8.535	—	—	8.535	—	8.535	—
40.000	22'00	27'00	32'00	80'00	—	18	171.099	6.400	—	177.499	7.200	184.699	—
60.178	13'62	20'26	22'33	53'75	—	18	1.068.468	20.210	—	1.088.678	10.205	1.098.883	—
122.500	12'00	17'52	26'35	—	—	16	958.432	—	—	958.432	19.838	978.270	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
122.500	12'00	17'52	26'35	—	—	16	958.432	—	—	958.432	19.838	978.270	—
236.028	13'74	18'76	23'34	55'06	—	200'00	2.902.817	23.180	—	2.925.997	40.728	2.966.725	—
63.550	16'36	20'96	23'80	48'98	—	9	1.341.825	195.537	—	1.537.362	5.858	1.543.220	1
100	11'00	13'82	21'00	40'00	—	20	76.412	3.480	—	79.892	20	79.912	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
200	9'00	12'05	—	—	—	15	35.980	—	—	35.980	30	36.010	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
22.176	15'96	20'40	29'58	42'05	—	13	279.922	8.284	—	288.206	2.888	291.094	7
564	16'04	19'18	25'66	41'89	—	7	787.650	20.319	—	807.969	41	808.010	8
5.240	13'75	20'87	34'81	56'98	—	18	98.025	20.286	—	118.311	938	119.249	9
4.000	18'00	22'00	40'00	80'00	—	25	24.948	—	—	24.948	1.000	25.948	—
9.240	9'50	21'09	29'63	56'98	—	21	122.973	20.286	—	143.259	1.938	145.197	—
3.012	14'50	19'18	28'30	45'10	—	13	95.516	8.659	—	104.175	378	104.553	10
—	18'00	40'00	50'00	—	—	20	9.880	—	—	9.880	—	9.880	—
3.012	14'53	20'17	28'42	45'10	—	13	105.396	8.659	—	114.055	378	114.433	—
21.800	17'36	19'68	27'31	39'54	70'00	5	670.517	26.770	140	697.427	1.070	698.497	11
6.435	17'93	20'26	24'24	34'02	—	16	835.728	3.570	—	839.298	1.054	840.352	12
3.670	13'29	16'06	22'00	25'00	—	14	69.394	—	—	69.394	514	69.908	13
52.971	16'00	24'66	32'00	41'43	—	15	114.086	72.502	—	186.588	7.898	194.486	14
1.000	13'19	15'99	—	—	—	8	27.738	—	—	27.738	77	27.810	15
184.718	14'20	18'69	26'36	41'50	70'00	13	4.467.616	359.407	140	4.827.163	21.766	4.848.929	—
1.559.131	16'37	19'47	27'32	44'58	66'66	—	23.684.062	638.392	1.000	24.323.454	224.649	24.548.103	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5.800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2.800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
91.800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
21.300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
196.100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
2.200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
4.800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4.800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35.700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35.700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
360.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.004.944	—
1.910.631	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26.553.047	—

Folyó szám	Országgrész, törvényhatóság	Must termelt					Százezer mint must. adá- tot-tal	Mennyi bor készült (az eladott mustot)			
		a teljes termésben még nem lévő új ültetési	a teljes termésben lévő egyszéves	szőlőkben az elvándít	a phylloxeralepett, de még többé- kevésbé káros	összesen		fehér		vörös	
hektoliter											
e) Tisza bal partja.											
1	Békés vármegye	248	12.965	1.198	2.240	16.651	2.656	9.316	—	1.956	—
2	Bihar	89	5.690	755	2.441	8.975	1.120	8.008	23	43	4
	Nagy-Várad, thj. felr. v.	35	—	—	170	205	121	169	13	—	3
	együtt	124	5.690	755	2.611	9.180	1.241	8.177	36	43	7
3	Hajdú vármegye	—	4.042	109	551	4.702	200	4.232	—	—	—
	Debreczen, sz. k. v.	—	2.342	382	156	2.880	172	2.592	—	—	—
	együtt	—	6.384	491	707	7.582	372	6.824	—	—	—
4	Máramaros vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs	76	1.283	257	98	1.714	418	1.542	—	—	—
6	Szatmár	135	8.537	106	725	9.503	1.482	8.518	—	34	—
	Szatmár-Németi, sz. k. v.	6	—	—	700	706	300	635	—	—	—
	együtt	141	8.537	106	1.425	10.209	1.782	9.153	—	34	—
7	Szilágypálya vármegye	62	22	47	1.705	1.836	300	1.631	4	—	—
8	Ugocsa	7	3.056	118	20	3.201	2.223	2.875	—	6	—
	Összesen	658	37.937	2.972	8.806	50.373	8.992	39.518	40	2.039	7
f) Tisza-Maros szöge.											
1	Arad vármegye	186	4.330	1.026	4.467	10.009	2.780	8.302	7	58	—
	Arad, sz. k. v.	—	1.440	—	300	1.740	1.740	1.566	—	—	—
	együtt	186	5.770	1.026	4.767	11.749	4.520	9.868	7	58	—
2	Csanád vármegye	155	1.424	412	58	2.049	237	392	—	347	—
3	Krassó-Szörény vármegye	490	6.277	1.389	17.152	25.308	2.886	11.258	—	2.174	—
4	Temes vármegye	2.160	8.882	1.494	11.329	23.865	6.106	7.443	180	8.069	10
	Temesvár, sz. k. v.	—	—	240	56	296	85	266	—	—	—
	Verseck, thj. felr. v.	138	240	—	3.487	3.865	110	601	—	998	—
	együtt	2.298	9.122	1.734	14.872	28.026	6.301	8.310	180	9.067	10
5	Torontál vármegye	1.102	23.578	1.629	4.926	31.235	1.098	5.743	—	6.407	—
	Pancsova, thj. felr. v.	6	15	—	—	21	—	17	—	—	—
	együtt	1.108	23.593	1.629	4.926	31.256	1.098	5.760	—	6.407	—
	Összesen	4.237	46.186	6.190	41.775	98.388	15.042	35.588	187	18.053	10
g) Erdély.											
1	Alsó-Fehér vármegye	392	56.756	529	—	57.677	93.770	44.853	1.165	3.840	360
2	B.-Naszód	10	3.562	135	—	3.707	1.612	3.271	65	—	—
3	Brassó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás	—	10	387	—	397	10	357	—	—	—
6	Háromszék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad	117	12.266	531	—	12.914	4.566	8.878	272	1.531	177
8	Kis-Küküllő	78	38.879	260	46	39.263	17.693	34.538	473	24	23
9	Kolozs	16	4.032	65	167	4.280	1.385	3.625	189	5	33
	Kolozsvár, sz. k. v.	100	900	—	—	1.000	—	600	200	—	—
	együtt	116	4.932	65	167	5.280	1.385	4.225	389	5	33
10	Maros-Torda vármegye	35	6.385	389	—	6.809	3.653	5.019	93	1000	16
	Maros-Vásárhely, sz. k. v.	—	440	216	—	656	120	541	50	—	—
	együtt	35	6.825	605	—	7.465	3.773	5.560	143	1.000	16
11	Nagy-Küküllő vármegye	306	36.803	3.776	3.986	44.871	8.406	39.834	273	225	52
12	Szeben	285	42.519	331	—	43.135	3.753	37.730	24	399	100
13	Szolnok-Doboka	4	2.431	62	77	2.574	1.379	2.281	51	5	—
14	Torda-Aranyos	192	4.413	643	68	5.318	2.002	3.401	1.351	4	27
15	Udvarhely	13	1.465	178	—	1.656	646	1.945	—	—	—
	Összesen	1.548	210.861	7.502	4.344	224.255	79.295	186.253	4.206	7.033	788
	Magyarország összesen	22.887	666.672	53.548	141.960	885.067	186.585	494.637	17.417	116.647	7.601
II. Fiume város és kerülete ¹⁾											
III. Horvát-Szlavonország. ²⁾											
1	Belovár-Kőrös vármegye	—	—	—	—	—	—	10.261	—	6.020	—
2	Lika-Krbava	—	—	—	—	—	—	16	—	405	—
3	Modrus-Fiume	—	—	—	—	—	—	7.865	507	5.018	319
4	Pozsega	—	—	—	—	—	—	2.598	62	11.074	60
5	Szerém	—	—	—	—	—	—	4.682	171	969	10
6	Vasvár	—	—	—	—	—	—	21.662	—	1.630	—
7	Verőcze	—	—	—	—	—	—	3.457	139	3.975	280
	Eszék, sz. k. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	együtt	—	—	—	—	—	—	3.457	139	3.975	280
8	Zágráb vármegye	—	—	—	—	—	—	14.076	12	7.339	—
	Zágráb, sz. k. v.	—	—	—	—	—	—	818	—	90	—
	együtt	—	—	—	—	—	—	14.894	12	7.429	—
	Horvát-Szlavonország összesen	—	—	—	—	—	—	65.415	891	36.518	669
	A Szt. István korona országai együtt	—	—	—	—	—	—	560.052	18.308	153.165	8.270

1) Fiume nem rendelkezik mezőgazdasági statisztikai adatokkal.

2) Horvát-Szlavonország nem rendelkezik az anyaországihoz hasonlóan adatokkal.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Ára forintokban												Évi középár forint
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	M.-mázsa	6'30	6'40	6'70	6'80	7'60	7'20	7'00	9'00	8'80	8'60	9'70	10'00	7'84
2	Baja	>	6'55	6'40	6'65	7'10	7'70	7'60	7'00	7'90	9'15	9'00	9'50	9'60	7'85
3	Brassó	>	5'86	5'81	5'90	6'01	6'44	6'25	6'27	7'78	8'12	8'58	9'16	9'02	7'10
4	Budapest	>	8'22	7'30	7'30	7'90	8'21	7'73	8'02	9'65	9'70	9'66	10'42	10'48	8'72
5	Czegléd	>	4'80	7'00	7'10	7'50	7'40	7'00	7'10	7'20	8'80	8'70	8'80	8'50	7'49
6	Debreczen	>	6'35	6'45	6'42	6'82	7'30	6'89	6'77	8'52	8'46	8'35	9'20	9'70	7'60
7	Eger	>	7'00	7'10	7'00	7'00	8'00	7'00	7'00	8'50	8'50	8'20	9'50	8'50	7'78
8	Eperjes	>	6'60	6'50	6'30	7'10	7'50	7'00	8'25	8'25	9'50	9'00	9'50	9'50	7'92
9	Érsekújvár	>	7'28	7'30	7'30	7'78	8'15	7'90	7'60	9'32	9'18	9'31	10'30	10'24	8'40
10	Esztergom	>	7'00	7'30	7'50	7'80	7'80	7'40	8'40	9'40	8'60	9'80	10'00	9'50	8'38
11	Győr	>	7'35	7'20	7'50	8'30	8'50	7'30	8'00	9'80	9'70	9'80	10'80	10'70	8'75
12	Hódmező-Vásárhely	>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Kaposvár	>	6'60	7'20	7'60	7'70	7'50	7'60	7'50	9'50	9'50	9'80	9'70	9'60	8'32
14	Kassa	>	6'98	6'95	6'94	—	8'40	8'02	5'93	9'11	9'40	9'40	9'23	9'76	7'51
15	Keckemet	>	6'80	6'80	7'00	7'50	7'80	7'60	8'20	9'50	9'50	9'50	10'20	10'00	8'37
16	Kolozsvár	>	6'30	5'50	6'00	7'00	7'20	7'20	7'20	8'50	8'50	8'50	9'00	9'00	7'49
17	Losonc	>	6'80	6'85	6'70	6'80	7'80	7'60	7'60	9'80	9'60	8'80	9'50	9'70	8'13
18	Máramaros-Sziget	>	7'20	6'80	7'20	6'70	6'70	6'90	7'00	—	—	8'50	9'20	9'30	7'55
19	Maros-Vásárhely	>	6'00	5'90	5'65	5'95	7'70	7'70	6'45	7'70	8'80	8'60	8'82	8'40	7'31
20	Miskolc	>	7'00	7'10	7'25	7'60	7'85	7'50	7'60	9'20	9'60	9'00	9'30	9'60	8'22
21	Mohács	>	6'75	6'65	6'70	7'50	7'75	7'60	7'20	8'66	9'22	—	9'50	9'50	7'91
22	Nagy-Becserek	>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Nagy-Kanizsa	>	7'40	7'40	7'10	7'80	7'60	7'50	7'40	9'70	9'40	9'00	10'20	9'80	8'36
24	Nagy-Kikinda	>	6'10	6'50	6'00	6'00	6'50	—	—	8'90	8'60	9'00	9'00	10'20	7'68
25	Nagy-Kőrös	>	6'50	6'80	7'00	7'80	7'40	7'00	7'60	8'80	8'80	9'20	9'80	10'00	8'06
26	Nagy-Szeben	>	5'60	5'73	5'77	6'00	6'32	6'53	6'32	7'73	8'75	8'11	8'38	8'51	6'98
27	Nagy-Várád	>	6'45	6'45	6'74	7'12	7'60	6'50	6'18	8'55	8'54	8'70	9'80	9'88	7'71
28	Nyiregyháza	>	6'50	6'55	6'60	7'20	7'30	7'15	7'50	8'00	8'70	8'40	9'60	9'80	7'94
29	Nyitra	>	7'25	7'30	7'20	8'00	8'25	8'00	7'80	10'15	10'00	9'50	9'80	10'40	8'64
30	Pécs	>	6'65	6'75	6'92	7'56	8'26	8'22	8'03	8'74	9'75	9'85	10'02	9'83	8'38
31	Pozsony	>	7'50	7'63	7'72	8'13	8'53	7'94	7'60	9'75	9'81	9'71	10'56	10'73	8'81
32	Sátoralja-Ujhely	>	6'60	6'70	7'70	8'10	7'40	7'00	9'00	9'00	9'00	9'30	9'50	9'90	8'27
33	Sopron	>	7'42	7'43	7'48	7'96	8'33	7'59	7'75	9'50	9'68	9'62	10'40	10'70	8'66
34	Szabadka	>	6'60	6'80	7'20	7'20	8'00	7'20	7'80	9'20	9'40	9'60	9'40	9'60	8'21
35	Szatmár-Németi	>	6'90	6'90	7'00	7'80	7'90	8'00	7'60	9'00	8'00	8'30	9'30	9'00	7'98
36	Szeged	>	6'20	7'00	6'80	7'00	7'20	6'60	7'30	9'20	9'00	9'20	9'50	9'65	7'89
37	Székes-Fejérvár	>	6'90	6'90	7'00	7'10	7'60	7'40	8'00	9'40	9'00	9'20	9'40	—	7'99
38	Szolnok	>	6'50	7'50	6'80	7'50	7'50	—	7'50	—	—	—	—	10'00	7'61
39	Temesvár	>	6'24	6'35	6'45	6'75	7'24	7'00	6'76	8'58	8'72	8'50	9'40	9'88	7'61
40	Tokaj	>	6'20	6'50	6'60	7'00	7'00	7'50	7'20	9'00	8'00	8'00	9'00	9'50	7'63
41	Ungvár	>	6'50	7'00	7'20	6'90	7'80	7'20	7'40	9'00	7'80	8'00	9'40	9'30	7'79
42	Veszprém	>	6'85	6'95	7'00	7'10	7'30	7'80	7'65	8'00	8'50	9'00	9'50	9'70	7'95
43	Zombor	>	6'60	6'70	7'00	8'00	8'50	8'00	7'80	9'00	8'88	8'40	9'00	9'00	8'07
	1889-ben	legmagasabb	6'20	6'50	6'22	6'40	6'63	7'04	7'49	7'30	7'91	7'58	7'60	8'32	6'99
		legalacsonyabb	4'27	3'99	4'08	3'90	4'05	4'37	5'13	3'92	5'29	5'00	4'80	5'78	4'05
	1887-ben	legmagasabb	7'60	7'50	7'50	7'70	7'48	7'50	7'30	6'20	6'20	6'20	6'10	6'30	6'83
		legalacsonyabb	4'77	5'17	5'33	4'98	5'07	4'98	4'47	4'20	4'32	4'37	4'40	4'50	4'86
	1885-ben	legmagasabb	7'73	7'75	7'98	8'20	8'20	7'95	7'45	6'50	6'82	6'80	7'00	7'00	7'38
		legalacsonyabb	5'10	5'05	5'24	5'53	5'48	5'50	5'04	4'37	4'70	4'76	4'90	4'90	5'25
	1883-ban	legmagasabb	8'18	8'10	8'60	8'05	8'50	8'27	7'80	8'07	7'85	8'80	8'55	9'30	7'70
		legalacsonyabb	6'00	6'40	6'20	6'10	6'20	5'50	5'94	6'20	5'67	6'25	4'40	6'70	5'85
	1881-ben	legmagasabb	10'80	10'90	10'92	1'50	12'00	12'00	12'00	11'00	10'50	10'50	10'50	10'50	10'32
		legalacsonyabb	8'22	7'50	7'46	7'80	7'39	7'50	7'50	6'79	7'76	7'11	7'08	7'36	7'42

Á r p a.

Folyó szám	A piac neve	E g y s é g	Január		Február		Márczius		Április		Május		Junius	
			sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre
Á r a f o r i n t o k b a n														
1	Arad	M.-máza	6'30	6'20	6'40	6'20	6'60	6'50	6'60	6'40	6'30	—	6'60	6'30
2	Baja	»	6'55	6'35	6'50	6'30	6'60	6'40	6'65	6'45	6'90	6'70	6'30	6'10
3	Brassó	»	5'20	—	5'64	—	5'50	—	5'54	—	6'14	—	6'00	—
4	Budapest	»	—	6'77	—	6'84	—	6'86	—	7'13	—	7'24	—	6'44
5	Czegléd	»	—	6'60	—	6'80	—	6'80	—	7'00	7'10	6'50	—	6'90
6	Debreczen	»	6'50	6'30	6'65	6'45	6'76	6'50	6'92	6'65	6'90	6'40	6'55	6'51
7	Eger	»	7'30	6'00	7'00	6'00	7'00	6'00	7'00	6'00	7'50	6'00	7'00	6'00
8	Eperjes	»	6'50	6'00	6'50	6'00	6'20	6'00	6'50	6'00	6'60	6'00	6'00	5'80
9	Érsekújvár	»	7'28	6'90	7'10	6'75	6'87	6'60	6'60	6'40	6'68	6'45	6'30	6'10
10	Esztergom	»	7'20	6'80	7'60	7'00	8'00	7'00	8'00	7'20	8'00	7'00	8'00	6'80
11	Győr	»	7'20	6'80	6'70	6'50	7'70	6'40	6'80	6'40	6'90	6'40	6'30	6'15
12	Hódmező-Vásárhely	»	6'00	5'80	6'00	5'80	6'10	6'00	6'20	6'00	6'40	6'30	6'20	6'10
13	Kaposvár	»	7'30	6'00	7'00	6'50	7'80	7'20	7'60	7'40	7'00	6'90	7'20	7'00
14	Kassa	»	7'35	7'25	8'00	7'24	7'38	7'24	7'75	7'60	7'69	7'58	7'38	7'10
15	Kecskemét	»	—	6'80	—	6'80	—	6'80	—	7'00	—	7'10	—	6'70
16	Kolozsvár	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Losoncz	»	7'70	6'80	7'80	7'00	7'40	6'10	7'90	6'80	7'80	7'60	7'50	6'40
18	Máramaros-Sziget	»	6'40	6'20	6'00	6'20	6'40	6'00	6'50	6'40	6'60	6'40	6'80	6'00
19	Maros-Vásárhely	»	—	—	—	—	—	—	5'95	4'55	4'55	4'20	—	—
20	Miskolcz	»	8'00	6'50	8'00	6'50	8'00	6'80	8'00	7'00	8'00	7'00	7'00	6'40
21	Mohács	»	—	6'00	6'00	—	—	6'15	—	6'13	6'48	—	—	6'37
22	Nagy-Becskerek	»	—	6'00	—	6'10	—	6'10	—	6'00	—	6'20	—	6'20
23	Nagy-Kanizsa	»	8'00	7'40	8'00	7'30	8'20	7'40	7'25	7'00	7'10	6'80	7'00	6'50
24	Nagy-Kikinda	»	5'50	5'50	6'60	6'30	7'00	6'30	6'00	5'70	6'00	5'70	5'50	5'00
25	Nagy-Kőrös	»	—	6'30	—	6'20	—	6'50	—	6'60	—	6'80	—	6'00
26	Nagy-Szeben	»	6'21	5'97	6'36	6'13	6'67	6'13	6'67	6'13	6'82	6'61	6'82	6'61
27	Nagy-Várada	»	—	—	6'50	—	6'70	—	6'58	—	6'62	—	—	—
28	Nyiregyháza	»	6'30	6'10	6'80	6'50	6'60	6'40	6'50	6'40	6'60	6'40	6'70	6'60
29	Nyitra	»	7'75	6'00	7'70	6'00	7'30	6'00	7'40	6'00	6'60	6'00	6'30	5'50
30	Pécs	»	—	—	—	—	6'77	6'65	7'28	7'03	7'46	7'00	7'55	6'97
31	Pozsony	»	8'05	6'48	7'86	6'90	7'72	6'45	7'21	6'46	6'84	6'30	6'43	5'86
32	Sátoralja-Ujhely	»	6'40	—	6'60	—	7'00	6'09	6'80	—	6'50	—	—	6'40
33	Sopron	»	7'57	7'37	7'52	7'16	7'60	7'07	7'36	7'05	7'10	—	7'00	—
34	Szabadka	»	—	6'30	—	6'40	—	6'40	—	6'50	—	6'70	—	6'40
35	Szatmár-Németi	»	—	—	—	—	5'70	5'40	6'40	6'20	6'00	—	—	—
36	Szeged	»	—	6'50	—	6'70	—	6'50	6'70	6'50	—	7'00	7'00	6'60
37	Székes-Fejérvár	»	7'00	6'80	7'00	6'80	6'80	6'70	6'60	6'50	7'00	6'80	6'80	6'60
38	Szolnok	»	6'50	6'30	7'50	6'70	6'70	6'50	6'50	6'30	6'70	6'50	6'50	6'40
39	Temesvár	»	—	6'32	—	6'42	—	6'37	—	6'45	—	6'56	—	6'20
40	Tokaj	»	6'50	—	—	6'50	—	6'50	—	6'00	—	6'50	—	6'50
41	Ungvár	»	—	6'20	—	6'50	—	6'80	—	6'80	—	7'00	—	6'30
42	Veszprém	»	7'40	6'00	7'50	6'10	7'00	6'20	7'20	6'40	7'20	6'40	7'70	6'90
43	Zombor	»	—	5'85	—	6'00	—	6'00	—	6'40	—	6'40	—	5'50
1889-ben	{ legmagasabb	»	7'68	7'19	7'92	6'68	7'38	6'60	8'50	7'03	8'50	7'19	7'10	6'50
	{ legalacsonyabb	»	4'74	4'40	4'50	4'20	5'00	4'40	5'00	4'40	5'00	4'40	4'60	4'40
1887-ben	{ legmagasabb	»	7'90	7'66	8'83	7'41	8'80	7'49	8'20	7'70	8'10	7'50	8'20	7'79
	{ legalacsonyabb	»	5'39	4'65	5'19	4'60	4'80	4'40	4'80	4'40	4'50	4'30	4'10	4'00
1885-ben	{ legmagasabb	»	8'40	7'90	8'40	7'72	8'50	7'65	9'20	8'80	8'55	7'80	7'55	7'30
	{ legalacsonyabb	»	5'50	4'80	4'75	4'50	5'60	4'90	5'50	5'40	5'67	5'40	3'60	3'50
1883-ban	{ legmagasabb	»	9'35	8'24	9'61	8'61	9'50	8'64	9'14	8'88	8'68	8'66	9'00	8'84
	{ legalacsonyabb	»	5'00	5'00	5'38	5'08	5'20	5'20	5'32	5'30	5'35	5'29	5'09	4'77
1881-ben	{ legmagasabb	»	9'80	8'20	9'70	7'60	10'00	9'00	10'00	8'69	9'21	7'60	8'49	7'50
	{ legalacsonyabb	»	4'40	4'00	3'69	3'00	4'30	4'00	5'73	5'20	5'70	5'00	5'90	4'29

Á r p a .

Folyó szám	A piac neve	Egység	Július		Augusztus		Szeptember		Október		November		December		Évi középár	
			serfőzésre	etetésre	serfőzésre	etetésre	serfőzésre	etetésre	serfőzésre	etetésre	serfőzésre	etetésre	serfőzésre	etetésre	serfőzésre	etetésre
forint																
1	Arad	M.-mázsa	5'10	5'00	5'70	5'50	6'20	5'90	—	5'80	—	6'00	6'20	6'00	6'20	5'98
2	Baja	»	5'70	5'50	5'40	5'20	5'80	5'60	5'90	5'70	6'00	5'80	6'25	6'00	6'21	6'01
3	Brassó	»	5'85	—	6'14	—	6'43	—	6'45	—	9'37	—	7'04	—	6'28	—
4	Budapest	»	—	6'09	—	6'32	—	6'16	—	6'15	—	6'51	—	6'38	—	6'58
5	Czegléd	»	—	5'70	—	6'30	—	5'90	—	6'00	—	6'00	—	5'90	7'10	6'37
6	Debreczen	»	—	5'03	5'52	5'37	—	5'49	—	5'20	—	5'20	—	5'49	6'54	5'92
7	Eger	»	7'00	6'00	7'30	6'00	—	5'00	—	5'00	6'00	5'00	6'00	5'50	6'88	5'76
8	Eperjes	»	7'00	6'60	7'00	6'60	6'50	6'00	7'50	6'50	6'50	6'00	6'50	6'00	6'61	6'13
9	Érsekújvár	»	6'80	6'00	6'49	5'50	7'49	5'80	6'38	5'47	6'07	5'42	6'08	5'07	6'67	6'09
10	Esztergom	»	7'60	5'80	8'00	7'00	7'20	6'20	6'40	5'60	7'00	6'00	7'40	6'50	7'50	6'58
11	Győr	»	6'50	5'80	8'30	6'50	8'00	6'00	7'50	6'30	6'40	6'10	6'40	6'00	7'06	6'28
12	Hódmező-Vásárhely	»	5'50	5'00	5'50	5'20	6'50	5'50	6'00	5'80	6'00	5'80	6'00	5'50	6'03	5'73
13	Kaposvár	»	7'00	6'20	7'50	6'50	7'50	6'50	8'00	6'50	8'00	6'50	8'00	6'50	7'49	6'04
14	Kassa	»	6'92	6'89	7'23	6'90	6'92	6'82	6'72	6'32	7'33	6'46	6'76	6'55	7'29	6'09
15	Kecskemét	»	—	5'40	—	6'40	—	6'20	—	6'40	—	6'40	—	6'30	—	6'53
16	Kolozsvár	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Losonc	»	7'80	6'80	7'50	6'20	6'90	5'70	6'60	5'70	6'40	5'30	6'30	5'20	7'30	6'30
18	Máramaros-Sziget	»	7'00	—	—	—	—	—	6'50	—	6'60	—	6'80	—	6'56	6'40
19	Maros-Vásárhely	»	—	—	4'55	4'20	4'90	4'50	4'90	4'50	—	—	—	—	4'97	4'39
20	Miskolcz	»	7'00	6'20	6'35	5'95	7'50	—	7'05	5'70	7'00	5'80	8'00	6'00	7'04	6'35
21	Mohács	»	—	4'45	—	5'72	—	6'00	—	6'05	—	5'06	—	5'80	6'24	5'80
22	Nagy-Becskerek	»	—	4'80	—	4'60	—	4'80	—	4'80	—	5'00	—	5'00	—	5'47
23	Nagy-Kanizsa	»	7'00	6'00	8'05	7'00	8'20	6'40	8'00	7'40	8'00	7'20	8'00	7'00	7'73	7'00
24	Nagy-Kikinda	»	4'25	4'00	6'00	5'50	6'00	5'60	5'80	5'40	6'00	5'50	7'00	5'50	5'97	5'48
25	Nagy-Kőrös	»	—	6'00	—	5'50	—	6'00	—	6'00	—	6'00	—	6'00	—	6'15
26	Nagy-Szeben	»	6'67	6'13	6'51	6'29	6'67	6'45	6'22	6'61	6'97	6'77	6'97	6'57	6'68	6'28
27	Nagy-Várad	»	5'55	4'94	5'25	5'00	5'64	5'36	5'75	5'42	5'68	5'50	5'70	—	6'00	5'24
28	Niregyháza	»	5'60	5'50	5'50	5'40	5'50	5'40	5'50	5'40	5'70	5'60	5'00	5'50	6'11	5'93
29	Nyitra	»	6'30	5'50	7'50	5'00	7'60	5'00	7'60	5'40	7'50	6'00	7'20	5'50	7'83	5'66
30	Pécs	»	6'35	5'62	6'94	5'48	7'32	6'87	7'00	6'10	6'67	6'52	6'73	6'43	7'02	6'40
31	Pozsony	»	6'78	5'92	8'03	6'18	8'52	5'55	8'09	5'47	8'17	5'74	8'06	6'04	7'65	6'11
32	Sátorajja-Ujhely	»	7'00	—	7'00	—	8'90	6'00	6'00	—	6'20	—	6'30	—	6'79	6'18
33	Sopron	»	7'22	6'60	8'29	7'03	8'30	6'96	8'22	6'70	8'18	6'88	7'82	6'80	7'68	6'06
34	Szabadka	»	—	5'60	—	5'60	—	5'90	—	6'10	—	6'00	—	6'20	—	6'18
35	Szatmár-Németi	»	6'20	6'00	6'00	5'50	5'60	5'30	5'20	5'00	—	—	—	—	5'87	5'57
36	Szeged	»	5'60	5'40	6'00	5'80	—	6'50	—	6'40	—	6'50	9'60	6'60	6'98	6'42
37	Székes-Fejérvár	»	7'80	5'00	7'00	5'00	6'30	5'00	7'50	6'00	6'50	6'30	6'50	5'50	6'90	6'08
38	Szolnok	»	7'60	6'20	6'50	6'30	5'50	5'40	6'00	5'80	6'50	6'00	6'50	6'00	6'53	6'20
39	Temesvár	»	—	5'74	—	6'00	—	5'60	—	5'64	—	5'90	—	6'04	—	6'10
40	Tokaj	»	—	5'50	—	6'00	—	5'00	—	5'00	5'50	—	—	5'50	6'00	5'90
41	Ungvár	»	—	6'20	—	6'20	—	5'80	—	5'20	—	6'00	—	6'00	—	6'25
42	Veszprém	»	6'95	6'20	8'00	7'00	8'00	7'00	8'00	7'00	7'60	6'90	7'40	6'30	7'50	6'53
43	Zombor	»	—	5'00	—	5'20	—	5'20	—	5'20	—	6'00	—	5'60	—	5'70
1889-ben	legmagasabb	»	8'80	7'80	8'60	8'40	9'21	8'00	8'75	7'50	8'59	7'00	8'66	8'15	7'82	7'34
1889-ben	legalacsonyabb	»	5'30	4'50	5'23	4'50	5'28	3'60	5'00	5'00	5'30	4'98	5'26	5'25	5'09	4'70
1887-ben	legmagasabb	»	7'80	7'00	7'51	6'80	7'40	6'42	7'75	5'93	7'69	6'50	7'69	5'80	7'31	6'32
1887-ben	legalacsonyabb	»	4'38	4'00	3'90	3'70	4'00	3'80	4'00	3'90	4'00	3'70	4'00	4'00	4'64	4'34
1885-ben	legmagasabb	»	8'56	7'14	8'30	6'80	8'00	6'95	9'00	7'00	8'25	7'25	8'25	7'00	8'06	7'36
1885-ben	legalacsonyabb	»	4'50	4'20	4'26	4'00	4'36	4'00	4'14	4'15	4'20	4'00	4'63	4'30	4'64	4'33
1883-ban	legmagasabb	»	8'74	8'45	9'86	8'78	9'80	8'62	10'00	8'00	9'85	8'55	9'78	8'33	9'28	8'54
1883-ban	legalacsonyabb	»	5'46	5'05	5'93	5'60	5'84	5'40	5'75	5'48	6'06	5'64	6'13	5'72	5'58	5'38
1881-ben	legmagasabb	»	9'00	9'00	10'37	8'25	10'67	8'00	10'27	8'50	9'71	7'92	9'46	8'50	9'69	8'00
1881-ben	legalacsonyabb	»	4'63	4'30	5'82	4'50	5'50	5'00	6'12	5'50	5'09	5'50	5'70	5'00	5'80	5'23

Z a b.

Folyó szám	A piac neve	Egység	á r f o r i n t o k b a n												Évi középár forint
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	M.-mázsa	6'40	6'60	6'70	6'80	—	6'50	5'00	5'00	6'00	5'80	5'80	6'20	6'18
2	Baja	»	6'40	6'50	6'60	6'70	6'25	5'75	5'50	5'00	5'55	5'25	5'75	5'90	5'98
3	Brassó	»	5'60	6'07	6'50	6'45	6'45	6'44	6'43	6'28	5'44	5'71	6'04	6'18	6'13
4	Budapest	»	7'03	7'07	7'15	7'34	7'02	6'38	5'98	6'24	6'13	6'14	6'49	6'46	6'45
5	Czegléd	»	7'00	7'40	7'00	7'40	7'50	7'20	5'20	6'10	6'00	6'00	6'00	6'10	6'58
6	Debreczen	»	6'90	6'90	6'90	7'20	7'47	6'44	5'78	5'60	5'67	5'47	5'90	5'33	6'34
7	Eger	»	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	6'50	6'00	6'00	6'00	7'21
8	Eperjes	»	6'25	6'25	6'40	6'75	6'75	6'25	6'25	7'00	6'25	6'50	6'50	6'50	6'47
9	Érsekujvár	»	7'00	7'15	7'10	7'35	7'27	6'30	6'45	6'28	6'63	5'85	5'91	6'41	6'09
10	Esztergom	»	6'40	7'40	7'40	7'50	7'00	6'40	6'60	6'00	6'20	6'00	6'40	6'20	6'63
11	Győr	»	7'20	6'30	7'50	7'40	7'40	6'40	6'70	6'00	6'20	6'10	6'30	6'70	6'68
12	Hódmező-Vásárhely	»	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	5'80	5'60	6'00	6'00	6'00	6'53
13	Kaposvár	»	6'80	7'00	7'20	7'00	6'80	7'00	6'50	5'40	5'50	6'50	6'00	6'50	6'52
14	Kassa	»	7'02	6'97	7'14	7'00	7'39	7'20	6'72	6'50	5'74	5'92	6'09	6'26	6'66
15	Kecskemét	»	7'00	7'00	7'00	7'30	7'50	7'00	6'00	6'00	6'00	6'10	6'00	6'10	6'58
16	Kolozsvár	»	6'20	6'20	6'00	6'70	6'40	6'00	5'80	6'00	6'00	5'20	5'60	5'50	5'97
17	Losoncz	»	6'70	7'00	6'80	6'70	6'00	6'20	5'90	5'80	5'00	5'60	5'60	5'50	6'07
18	Máramaros-Sziget	»	6'00	5'60	6'90	7'10	7'30	7'60	7'80	—	—	6'00	5'50	6'10	6'59
19	Maros-Vásárhely	»	6'24	6'00	6'00	4'20	6'60	6'60	6'00	4'95	5'20	5'20	5'50	5'37	5'66
20	Miskolc	»	7'20	7'00	7'10	7'20	7'25	6'90	6'40	6'10	5'80	6'10	6'25	6'50	6'65
21	Mohács	»	6'50	6'50	6'64	6'58	6'48	6'45	4'50	5'52	5'92	5'30	5'53	5'70	5'97
22	Nagy-Becskerek	»	6'60	6'60	6'60	6'60	6'70	6'60	6'60	5'50	5'40	5'40	5'40	5'55	6'13
23	Nagy-Kanizsa	»	7'50	7'30	7'20	7'20	6'90	6'90	6'00	5'80	5'70	6'00	6'50	6'70	6'64
24	Nagy-Kikinda	»	5'80	7'00	7'00	6'50	6'50	6'00	4'25	5'00	5'80	6'00	5'80	6'00	5'07
25	Nagy-Kőrös	»	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	6'00	7'00	6'00	5'80	6'00	7'00	6'00	6'57
26	Nagy-Szeben	»	5'60	5'60	6'10	6'20	6'40	6'20	6'20	5'40	4'80	5'20	6'00	6'25	5'83
27	Nagy-Váradi	»	7'08	7'30	6'72	6'60	6'62	6'60	6'28	5'32	5'46	5'70	6'22	6'22	6'36
28	Nyiregyháza	»	6'60	6'60	6'60	6'90	6'90	6'80	6'40	5'30	6'00	6'00	5'90	6'10	6'34
29	Nyitra	»	7'30	7'30	7'40	7'50	7'50	7'50	7'00	6'80	6'50	6'50	6'80	6'70	7'07
30	Pécs	»	6'75	6'78	6'91	7'03	7'16	7'22	6'95	5'64	5'62	5'65	5'82	5'90	6'45
31	Pozsony	»	7'50	7'76	7'80	7'85	7'82	7'20	6'84	6'27	6'77	6'85	6'14	7'04	7'15
32	Sátoralja-Ujhely	»	7'00	6'00	7'40	7'40	7'50	7'00	6'40	6'00	5'40	5'80	6'10	6'30	6'53
33	Sopron	»	7'39	7'42	7'48	7'54	7'54	7'21	6'65	6'10	6'36	6'60	7'13	7'10	7'04
34	Szabadka	»	6'50	6'60	6'70	6'80	6'40	5'60	5'60	5'40	5'50	5'60	5'90	5'70	6'08
35	Szatmár-Németi	»	6'20	6'40	6'60	6'60	6'30	6'00	5'90	5'20	4'90	4'90	5'00	5'20	5'77
36	Szeged	»	7'20	7'00	7'20	7'50	7'30	6'80	6'20	6'20	6'40	6'50	6'50	6'60	6'78
37	Székes-Fejérvár	»	7'00	6'85	6'80	6'30	7'00	6'80	6'20	5'60	5'30	5'40	5'90	6'00	6'26
38	Szolnok	»	7'50	6'50	7'50	7'50	7'50	7'50	7'50	7'50	7'30	7'50	7'50	7'50	7'40
39	Temesvár	»	6'40	6'42	6'30	6'32	6'76	6'00	5'40	5'50	5'32	5'80	5'90	5'92	6'00
40	Tokaj	»	6'00	6'20	6'20	7'00	7'00	7'00	6'50	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'33
41	Ungvár	»	6'60	7'20	7'20	7'00	7'00	6'80	5'90	5'80	6'00	5'60	6'50	6'50	6'51
42	Veszprém	»	7'00	7'10	7'80	7'80	7'80	7'40	6'50	7'00	6'20	5'80	5'80	5'70	6'83
43	Zombor	»	5'70	6'50	6'20	6'60	6'00	5'60	5'00	5'30	5'30	5'50	6'00	5'60	5'78
	1889-ben	{ legmagasabb ...	6'00	6'40	6'50	6'30	7'18	7'70	7'88	7'00	7'80	7'60	7'70	6'00	6'76
		{ legalacsonyabb	4'00	4'20	4'40	4'40	4'40	4'65	5'00	4'80	4'80	5'70	5'10	8'37	5'19
	1887-ben	{ legmagasabb ...	7'60	7'40	7'50	7'60	6'93	6'80	6'85	6'50	6'47	6'18	6'33	6'22	6'58
		{ legalacsonyabb	4'22	4'78	4'78	4'40	4'30	4'00	4'09	4'09	3'60	3'55	3'55	3'55	4'14
	1885-ben	{ legmagasabb ...	7'82	7'20	8'00	8'15	8'14	8'15	7'40	7'00	7'40	7'10	7'10	7'61	7'55
		{ legalacsonyabb	4'58	4'60	4'80	4'97	4'90	3'50	3'50	3'85	4'26	4'00	4'00	3'78	4'48
	1883-ban	{ legmagasabb ...	7'56	7'70	8'28	8'17	7'86	7'80	8'00	8'00	8'15	8'25	8'36	8'36	7'78
		{ legalacsonyabb	4'64	4'52	4'86	5'12	5'40	5'00	5'50	5'20	5'46	2'30	5'50	5'50	5'14
	1881-ben	{ legmagasabb ...	7'45	7'42	7'74	7'87	8'29	7'99	7'74	8'00	8'76	8'69	9'06	8'53	8'10
		{ legalacsonyabb	4'77	4'50	4'26	4'45	4'87	4'46	4'50	4'60	5'00	5'50	5'40	4'37	4'97

Tengeri.

Folyó száma	A piacz neve	Egység	ár forin t o k b a n												forint
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augustus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	M.-mázsa	5'70	6'20	6'00	6'40	6'40	6'30	5'50	5'80	4'50	4'30	5'60	5'50	5'68
2	Baja	»	5'70	6'30	6'00	6'40	6'80	6'25	5'80	5'50	6'00	—	5'10	5'30	5'92
3	Brassó	»	5'28	5'67	5'84	6'37	7'20	6'67	6'53	7'00	6'82	6'76	7'13	6'75	6'55
4	Budapest	»	5'98	6'15	6'26	6'74	6'68	6'19	5'70	6'14	6'42	6'15	6'60	6'57	6'30
5	Czegléd	»	6'10	6'30	6'30	6'80	6'50	7'00	6'80	5'00	5'90	5'70	6'70	5'80	6'32
6	Debreczen	»	6'25	6'32	6'76	7'17	7'25	6'97	6'70	7'05	5'75	4'32	5'37	5'32	6'27
7	Eger	»	6'00	6'10	6'20	6'50	6'00	6'40	6'40	6'50	6'40	4'60	5'30	5'50	6'03
8	Eperjes	»	8'00	7'50	7'30	7'25	7'50	7'50	7'25	7'25	8'00	7'00	7'00	7'00	7'38
9	Érsekujvár	»	5'83	6'05	6'20	6'65	6'85	6'60	6'41	6'47	5'87	4'74	5'73	5'81	6'10
10	Esztergom	»	6'40	6'50	6'50	7'20	7'00	6'50	6'60	—	4'50	4'80	5'50	5'40	6'08
11	Győr	»	6'20	6'25	6'30	6'90	7'00	6'30	6'15	6'15	6'15	5'40	6'00	6'10	6'24
12	Hódmező-Vásárhely	»	5'10	5'40	5'80	6'25	6'30	6'00	6'00	6'10	—	6'00	5'80	5'50	5'84
13	Kaposvár	»	6'00	6'70	7'00	7'00	7'00	7'00	6'50	6'20	6'00	5'80	5'60	5'60	6'37
14	Kassa	»	7'11	7'10	7'34	7'36	8'07	7'82	7'85	7'90	7'73	7'14	6'64	6'26	7'28
15	Kecskemét	»	6'20	6'35	6'50	7'00	7'00	6'50	6'00	6'70	6'20	6'20	6'00	5'90	6'38
16	Kolozsvár	»	5'50	5'80	5'00	6'35	6'60	6'00	5'60	6'30	6'30	5'00	5'90	5'40	5'81
17	Losonc	»	6'60	6'90	6'90	6'90	7'80	7'60	7'50	7'30	6'40	5'50	5'70	6'00	6'76
18	Máramaros-Sziget	»	7'20	7'20	7'50	7'70	8'10	8'40	—	—	—	—	—	—	7'68
19	Maros-Vásárhely	»	5'10	5'20	5'40	5'59	6'37	6'10	5'95	5'95	5'25	5'00	5'54	5'54	5'58
20	Miskolc	»	6'50	6'40	6'20	6'40	6'85	6'45	5'80	6'15	6'30	5'10	5'65	6'10	6'16
21	Mohács	»	5'67	5'75	5'90	6'00	6'55	6'12	5'75	5'62	5'32	4'10	5'12	5'10	5'58
22	Nagy-Becskerek	»	5'40	5'50	5'60	6'05	6'50	6'30	5'60	6'30	6'20	5'20	5'20	5'20	5'75
23	Nagy-Kanizsa	»	6'70	6'80	6'50	7'00	7'50	7'40	7'00	7'50	7'00	5'00	6'40	5'60	6'70
24	Nagy-Kikinda	»	5'35	5'65	6'00	6'30	6'00	5'50	4'80	5'60	5'50	4'60	5'20	5'20	5'48
25	Nagy-Kőrös	»	5'80	6'20	6'50	6'80	6'80	6'00	5'80	6'00	5'80	5'00	5'50	5'50	5'98
26	Nagy-Szeben	»	5'45	5'54	5'68	6'35	6'55	6'76	6'42	6'65	7'29	6'22	6'76	6'76	6'38
27	Nagy-Várad	»	—	6'38	6'54	6'88	7'38	6'88	6'18	6'25	5'90	4'85	5'82	5'64	5'72
28	Nyiregyháza	»	6'15	6'35	6'35	6'50	7'00	6'60	6'20	—	—	3'20	5'50	5'40	5'93
29	Nyitra	»	6'30	6'30	6'40	6'60	7'15	7'25	7'00	6'80	6'70	5'50	6'00	5'80	6'48
30	Pécs	»	6'25	6'32	6'43	6'67	7'08	6'92	6'71	6'59	6'45	5'10	5'55	5'46	6'29
31	Pozsony	»	6'29	6'47	6'47	6'90	7'33	7'00	6'72	6'50	4'40	5'30	6'04	6'15	6'30
32	Sátoralja-Ujhely	»	6'70	6'80	6'90	6'90	6'60	6'60	7'00	7'00	6'00	4'80	5'70	5'90	6'41
33	Sopron	»	6'68	6'82	6'79	7'41	8'00	7'15	7'05	—	6'27	6'03	6'33	6'50	6'82
34	Szabadka	»	5'90	6'20	6'20	6'50	6'70	6'20	5'80	6'10	6'10	5'90	5'60	5'50	6'06
35	Szatmár-Németi	»	6'20	6'30	6'59	7'00	7'20	7'20	6'70	7'00	6'00	5'00	6'20	6'00	6'44
36	Szeged	»	6'00	6'00	6'30	7'00	6'80	6'20	6'00	6'40	5'00	5'20	6'20	5'80	6'08
37	Székes-Fejérvár	»	6'15	6'10	6'20	6'70	7'00	7'00	6'80	6'60	6'20	5'00	5'55	5'50	6'23
38	Szolnok	»	6'10	7'50	5'20	6'20	6'50	6'50	5'50	5'50	5'50	5'50	5'50	6'00	6'96
39	Temesvár	»	5'56	5'75	5'70	6'15	6'44	5'87	5'32	5'70	5'22	4'32	5'20	5'10	5'53
40	Tokaj	»	6'00	6'00	6'00	6'50	7'00	7'20	7'00	7'20	6'50	5'50	5'50	5'50	6'33
41	Ungvár	»	6'60	6'80	6'90	6'80	7'80	7'40	7'25	8'00	6'30	6'30	6'50	6'00	6'89
42	Veszprém	»	6'50	6'55	6'65	6'65	6'60	7'00	6'60	6'10	5'00	5'60	5'70	5'80	6'23
43	Zombor	»	5'80	5'80	6'00	6'40	6'50	6'20	5'80	5'00	5'60	4'40	5'40	5'40	5'69
	1889-ben	{ legmagasabb	6'50	6'50	6'50	6'60	6'50	6'50	6'50	6'62	6'76	6'10	6'10	6'10	6'24
		{ legalacsonyabb	3'70	3'70	3'70	3'00	4'00	4'00	4'16	4'00	3'20	3'30	3'40	3'80	4'08
	1887-ben	{ legmagasabb	6'50	6'60	6'90	6'90	6'50	8'20	6'80	6'50	7'49	7'00	7'00	6'30	6'52
		{ legalacsonyabb	4'16	4'81	5'00	4'70	4'58	4'70	4'50	4'90	4'80	4'05	4'00	4'00	4'54
	1885-ben	{ legmagasabb	7'50	7'50	7'40	7'40	7'56	7'50	7'34	7'00	7'60	6'80	6'00	6'50	6'81
		{ legalacsonyabb	3'76	3'82	4'28	4'80	5'17	5'05	4'80	4'60	4'00	3'40	4'00	4'00	4'45
	1883-ban	{ legmagasabb	6'96	6'95	7'50	8'04	8'20	8'24	8'00	8'10	7'80	8'05	8'20	8'00	7'49
		{ legalacsonyabb	4'60	5'00	5'40	5'50	5'78	5'90	5'60	5'97	4'70	4'60	4'20	5'02	5'62
	1881-ben	{ legmagasabb	7'50	7'50	7'20	8'00	7'50	7'50	7'20	8'00	8'17	8'50	8'50	8'50	7'32
		{ legalacsonyabb	3'10	3'20	4'50	4'35	4'59	4'90	5'15	5'50	5'00	4'50	4'50	4'59	5'11

Borsó.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	Évi középár
1	Arad	Métermáza	28'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	25'00	25'00	26'00	26'00	26'00	28'00	25'33
2	Baja	>	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	18'20	20'00	20'00	19'85
3	Brassó	>	7'16	7'53	7'62	7'59	7'82	8'86	7'64	9'33	11'39	11'39	11'73	11'52	9'13
4	Budapest	>	16'27	16'05	15'87	16'28	16'83	17'80	16'62	15'66	16'29	17'56	17'74	17'81	16'62
5	Czegléd	>	9'00	10'00	12'00	15'00	9'00	8'00	10'00	8'00	8'00	14'00	14'00	14'00	10'92
6	Debreczen	>	18'00	18'00	18'00	18'00	17'00	17'00	17'00	17'50	17'50	16'50	17'50	17'50	17'46
7	Eger	>	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	—	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
8	Eperjes	>	10'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	10'00	10'00	10'00	11'00	8'92
9	Érsekújvár	>	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	17'00	17'00	15'00	14'00	14'00	14'00	14'00	17'92
10	Esztergom	>	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	14'00	12'17
11	Győr	>	24'00	24'00	24'00	22'00	22'00	22'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	20'50
12	Hódmező-Vásárhely	>	28'80	28'80	28'80	33'60	28'00	36'00	30'00	28'80	28'80	33'60	28'00	33'60	30'57
13	Kaposvár	>	18'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	19'83
14	Kassa	>	9'85	9'37	9'96	9'30	9'65	9'10	8'88	9'16	9'85	10'00	11'56	11'25	8'83
15	Kecskemét	>	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00
16	Kolozsvár	>	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
17	Losonc	>	13'00	13'00	13'00	13'00	13'00	13'00	13'00	13'00	13'00	13'00	13'00	13'00	13'00
18	Máramaros-Sziget	>	24'00	28'00	24'00	24'00	20'00	16'00	23'75	—	—	21'25	20'00	20'00	22'10
19	Maros-Vásárhely	>	17'00	17'00	20'00	24'00	24'00	24'00	24'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	25'00
20	Miskolcz	>	14'00	12'00	12'00	13'00	12'00	12'00	12'00	13'00	12'00	12'00	13'00	15'00	12'67
21	Mohács	>	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00
22	Nagy-Becskerek	>	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	31'17
23	Nagy-Kanizsa	>	28'00	28'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	29'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'92
24	Nagy-Kikinda	>	30'00	28'00	36'00	28'00	26'00	28'00	22'00	24'00	24'00	28'00	26'00	32'00	27'67
25	Nagy-Kőrös	>	28'00	24'00	24'00	24'00	28'00	28'00	24'00	24'00	21'00	24'00	24'00	24'00	24'75
26	Nagy-Szeben	>	6'88	6'88	6'88	6'88	7'50	7'50	7'50	7'50	6'25	6'25	6'88	7'50	7'08
27	Nagy-Várad	>	12'00	12'00	12'00	11'00	11'50	12'00	12'00	12'00	15'60	16'00	16'25	14'00	13'08
28	Nyiregyháza	>	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	20'00	20'00	20'00	20'00	18'67
29	Nyitra	>	16'00	16'00	16'00	17'00	17'00	16'00	16'00	18'00	16'00	16'00	18'00	16'00	16'50
30	Pécs	>	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	30'00	30'00	28'33
31	Pozsony	>	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
32	Sátoralja-Ujhely	>	6'50	6'50	11'50	6'50	7'00	6'50	16'00	17'00	16'50	16'00	16'00	16'00	11'83
33	Sopron	>	18'00	18'00	20'00	20'00	22'00	22'00	22'00	24'00	15'00	20'00	20'00	17'00	19'83
34	Szabadka	>	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00
35	Szatmár-Németi	>	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00
36	Szeged	>	18'00	20'00	16'00	20'00	18'00	18'00	18'00	18'00	24'00	24'00	24'00	24'00	20'17
37	Székes-Fejérvár	>	16'00	16'00	16'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	10'00	20'83
38	Szolnok	>	24'00	24'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'67
39	Temesvár	>	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00
40	Tokaj	>	10'00	—	10'00	—	—	—	—	12'00	—	—	—	—	10'66
41	Ungvár	>	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	25'00	20'00	20'00	20'00	20'00	19'25
42	Veszprém	>	10'00	10'00	10'50	10'80	11'00	11'40	12'20	11'50	11'00	10'00	9'00	8'00	10'45
43	Zombor	>	30'00	32'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'17
	1889-ben	{ legmagasabb ...	32'00	34'00	34'00	34'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'08
		{ legalacsonyabb	7'50	8'13	6'25	6'88	6'88	7'32	6'46	6'25	6'25	6'25	6'88	7'07	7'08
	1887-ben	{ legmagasabb ...	32'00	35'00	38'00	35'00	34'00	32'00	32'00	32'00	35'00	34'00	34'00	35'00	33'25
		{ legalacsonyabb	5'94	6'88	7'50	7'50	7'50	7'50	7'46	6'88	6'88	6'88	6'88	6'25	7'06
	1885-ben	{ legmagasabb ...	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00
		{ legalacsonyabb	6'63	6'91	7'20	7'50	7'50	7'50	7'50	7'50	5'95	5'94	6'00	6'25	7'09
	1883-ban	{ legmagasabb ...	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00
		{ legalacsonyabb	8'50	8'00	8'00	9'50	9'50	9'00	8'75	9'00	9'31	10'00	9'20	9'83	8'17
	1881-ben	{ legmagasabb ...	36'00	34'00	34'00	34'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	40'00	35'83
		{ legalacsonyabb	6'90	7'57	6'97	5'80	5'10	6'65	6'17	6'35	7'60	10'00	8'96	5'10	7'01

B a b.

Folyó szám	A piac neve	Egység	á r f o r i n t o k b a n												Évi középár forint
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	Métermázsza	12'00	14'00	9'00	9'00	9'00	9'00	8'50	8'50	12'00	12'00	10'00	10'00	10'25
2	Baja	"	7'50	7'50	7'09	7'50	7'50	7'50	7'00	—	7'50	6'50	6'50	6'50	7'14
3	Brassó	"	6'21	6'70	6'45	6'01	6'75	6'87	6'65	6'48	6'59	6'76	7'32	7'27	6'68
4	Budapest	"	9'44	9'65	9'80	10'47	10'52	9'97	9'63	8'57	8'65	8'90	8'57	8'37	9'38
5	Czegléd	"	9'00	8'00	10'00	10'00	9'00	7'00	12'00	7'00	8'00	8'00	9'00	7'00	8'67
6	Debreczen	"	9'00	9'00	9'00	9'00	8'50	8'50	8'50	8'50	8'50	8'50	8'50	8'50	8'67
7	Eger	"	9'00	7'50	7'50	8'00	8'00	8'00	7'00	8'00	8'00	7'00	7'00	8'00	7'76
8	Eperjes	"	8'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	9'00	8'00	12'00	8'00	7'83
9	Érsekujvár	"	6'80	7'00	7'00	7'00	7'00	7'30	7'30	7'30	6'50	6'50	6'50	6'50	6'89
10	Esztergom	"	7'20	7'40	7'20	7'50	7'50	7'00	8'50	7'50	6'50	6'00	7'00	7'00	7'19
11	Győr	"	8'20	8'20	8'20	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'05
12	Hódmező-Vásárhely	"	10'00	10'00	10'50	12'50	10'00	10'00	10'00	11'50	12'50	10'00	10'00	12'50	10'75
13	Kaposvár	"	—	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	14'00	14'00	15'00	15'00	15'00	11'09
14	Kassa	"	7'88	7'50	7'65	7'50	8'76	8'12	9'50	7'90	7'42	6'88	6'95	7'50	7'79
15	Kecskemét	"	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	10'00	10'00	10'00	8'00	8'00	8'00	10'50
16	Kolozsvár	"	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00
17	Losoncz	"	10'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'08
18	Máramaros-Sziget	"	7'00	6'00	8'00	8'00	8'00	8'00	11'25	—	—	10'00	10'00	10'00	8'63
19	Maros-Vásárhely	"	4'80	4'80	6'00	8'00	8'00	8'00	8'00	10'00	10'00	8'00	8'00	8'00	7'62
20	Miskolcz	"	10'00	8'00	8'00	9'00	8'00	8'00	8'00	9'00	7'00	7'00	7'00	7'00	8'00
21	Mohács	"	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00
22	Nagy-Becskerek	"	10'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	11'00
23	Nagy-Kanizsa	"	9'50	8'50	8'50	9'00	9'00	8'00	8'00	7'50	7'00	7'00	7'00	7'00	8'00
24	Nagy-Kikinda	"	10'00	12'00	14'00	8'00	10'00	12'00	9'00	10'00	12'00	10'00	8'00	12'00	10'58
25	Nagy-Kőrös	"	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	10'00	10'00	12'00	6'00	6'00	10'67
26	Nagy-Szeben	"	5'63	5'94	6'25	6'25	6'88	6'88	6'88	6'88	6'88	6'83	6'25	6'88	6'54
27	Nagy-Várad	"	7'50	7'28	7'94	7'00	8'00	7'90	7'00	7'25	7'00	6'45	—	6'50	7'11
28	Nyiregyháza	"	6'70	6'70	7'50	7'50	8'75	8'75	9'00	9'00	8'00	7'75	7'50	7'50	7'89
29	Nyitra	"	8'00	8'00	8'00	8'00	8'50	8'50	8'50	8'00	7'50	7'00	8'00	7'50	7'96
30	Pécs	"	10'00	10'00	12'00	12'00	12'00	12'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'67
31	Pozsony	"	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	8'80	8'98
32	Sátoralja-Ujhely	"	6'50	6'50	6'50	6'50	6'50	6'50	8'00	9'00	6'00	5'60	6'40	7'00	6'75
33	Sopron	"	8'50	8'50	9'00	9'00	8'00	8'00	8'00	9'50	9'00	7'00	7'50	9'00	8'42
34	Szabadka	"	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00
35	Szatmár-Németi	"	7'00	10'00	10'00	8'50	8'00	10'00	6'50	10'00	5'50	6'00	7'00	6'50	7'92
36	Szeged	"	6'60	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	7'00	7'00	7'00	6'40	6'60	6'60	7'27
37	Székes-Fejérvár	"	10'00	10'00	10'00	9'00	10'00	10'00	10'00	8'00	7'50	7'50	7'00	7'00	8'83
38	Szolnok	"	11'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	11'00	10'00	10'00	11'00	11'00	11'33
39	Temesvár	"	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00
40	Tokaj	"	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	9'00	8'00	7'00	6'00	6'00	6'00	8'50
41	Ungvár	"	7'00	7'00	7'50	7'00	9'00	6'50	7'00	7'00	7'20	5'90	6'25	6'50	6'99
42	Veszprém	"	11'00	11'00	11'20	11'60	12'20	12'00	12'00	11'40	11'00	10'00	9'00	8'00	10'88
43	Zombor	"	6'80	6'80	7'00	7'00	7'00	7'00	6'00	7'00	6'50	6'20	6'40	6'40	6'68
	1889-ben	{ legmagasabb	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	15'00	13'00	12'00	13'00	13'08
		{ legalacsonyabb	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	5'60	5'70	5'70	5'00	5'00	5'00	6'14
	1887-ben	{ legmagasabb	14'00	15'00	18'75	14'00	20'00	15'00	30'00	16'00	13'00	14'00	16'00	16'00	13'67
		{ legalacsonyabb	3'45	3'50	3'60	3'60	3'60	3'60	3'60	3'07	3'00	3'61	3'82	4'02	3'51
	1885-ben	{ legmagasabb	18'00	18'00	18'00	14'00	30'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	13'67
		{ legalacsonyabb	5'00	4'82	4'88	5'44	5'56	5'40	5'44	4'83	3'92	4'35	3'60	3'60	4'91
	1883-ban	{ legmagasabb	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
		{ legalacsonyabb	6'00	6'80	6'25	5'00	7'50	7'52	7'10	6'90	7'00	7'00	7'00	7'50	7'47
	1881-ben	{ legmagasabb	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
		{ legalacsonyabb	4'26	4'45	4'02	3'68	3'47	5'02	6'00	5'77	5'92	7'76	6'86	3'47	5'06

Lencse.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	Évi középár
			á r f o r i n t o k b a n												
1	Arad	Métermázsa	28'00	24'00	18'00	18'00	18'00	18'00	17'00	17'00	20'00	20'00	20'00	32'00	20'88
2	Baja	»	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	18'00	20'06	21'60
3	Brassó	»	8'87	9'38	10'52	9'60	9'55	9'31	8'95	11'50	18'12	15'00	18'44	17'50	12'10
4	Budapest	»	18'02	17'95	19'06	19'41	19'40	19'52	17'55	17'00	20'22	23'77	23'99	23'71	19'97
5	Czegléd	»	10'00	10'00	12'00	15'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	12'00	13'08
6	Debreczen	»	20'00	20'00	20'00	20'00	19'00	19'00	19'00	19'00	19'00	19'00	19'00	19'00	19'33
7	Eger	»	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	—	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
8	Eperjes	»	10'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	12'00	12'00	12'00	12'50	9'54
9	Érsekújvár	»	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	19'00	19'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	23'17
10	Esztergom	»	9'50	9'50	10'50	12'00	10'50	10'50	10'50	8'50	10'50	10'50	10'50	12'00	10'42
11	Győr	»	36'00	28'00	28'00	—	22'00	22'00	12'00	12'00	12'00	12'00	10'00	28'00	20'18
12	Hódmező-Vásárhely	»	37'50	37'50	37'50	37'50	30'00	35'00	35'00	32'50	35'00	35'00	37'50	35'00	35'42
13	Kaposvár	»	10'00	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00	16'00	19'00	20'00	20'00	20'00	20'00	16'87
14	Kassa	»	8'67	8'75	7'00	8'75	8'05	8'75	8'46	8'88	11'58	11'25	10'07	11'25	9'29
15	Kecskemét	»	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'30
16	Kolozsvár	»	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
17	Losonez	»	14'00	15'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'08
18	Máramaros-Sziget	»	32'00	28'00	32'00	30'00	24'00	22'00	26'25	—	—	22'50	23'33	22'00	26'21
19	Maros-Vásárhely	»	15'00	15'00	18'00	28'00	28'00	28'00	30'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	21'88
20	Miskolcz	»	16'00	14'00	14'00	15'00	14'00	14'00	14'00	14'50	18'00	15'00	15'00	15'00	14'42
21	Mohács	»	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00
22	Nagy-Becskerek	»	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	33'17
23	Nagy-Kanizsa	»	30'00	30'00	30'00	35'00	35'00	35'00	32'00	30'00	29'00	30'00	30'00	30'00	31'33
24	Nagy-Kikinda	»	30'00	32'00	36'00	24'00	26'00	28'00	18'00	24'00	24'00	32'00	26'00	32'00	27'87
25	Nagy-Kőrös	»	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	36'00	32'33
26	Nagy-Szeben	»	10'98	10'98	10'98	10'98	10'98	9'78	9'76	9'76	9'76	8'54	8'54	8'54	9'96
27	Nagy-Várad	»	14'00	14'00	14'00	13'00	13'50	14'00	14'00	12'00	15'60	15'12	18'00	16'00	14'44
28	Nyiregyháza	»	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	22'00	22'00	22'00	22'00	19'83
29	Nyitra	»	16'00	16'00	16'00	20'00	20'00	20'00	20'00	16'00	17'00	18'00	30'00	18'00	18'92
30	Pécs	»	28'00	28'00	28'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'33
31	Pozsony	»	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'10	24'00	24'00	26'40	24'20
32	Sátorajta-Ujhely	»	7'00	7'00	7'50	7'00	7'00	7'00	10'00	12'00	10'00	8'00	7'80	7'80	8'18
33	Sopron	»	20'00	20'00	18'00	18'00	24'00	24'00	24'00	28'00	20'00	24'00	24'00	24'00	22'38
34	Szabadka	»	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00
35	Szatmár-Németi	»	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00
36	Szeged	»	24'00	20'00	20'00	24'00	20'00	18'00	22'00	24'00	24'00	24'00	28'00	24'00	22'67
37	Székes-Fejérvár	»	10'00	10'00	10'00	9'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	9'92
38	Szolnok	»	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	26'00	26'00	30'00	30'00	29'33
39	Temesvár	»	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00
40	Tokaj	»	11'00	—	—	—	—	—	—	12'00	—	—	—	—	11'50
41	Ungvár	»	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	7'00	6'30	9'00	7'00	8'00	7'50	7'50	7'68
42	Veszprém	»	12'00	12'20	13'00	13'20	13'80	14'50	14'00	13'00	13'00	12'00	11'00	11'00	12'73
43	Zombor	»	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	30'00	30'00	30'00	34'50
	1889-ben	{ legmagasabb	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00
		{ legalacsonyabb	7'00	7'00	7'00	6'00	7'00	5'80	5'25	6'50	6'50	7'00	7'00	7'20	6'00
	1887-ben	{ legmagasabb	40'00	40'00	44'00	44'00	41'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00
		{ legalacsonyabb	8'50	9'00	9'00	10'00	10'55	10'00	9'85	7'50	7'39	7'00	7'83	9'10	9'12
	1885-ben	{ legmagasabb	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00
		{ legalacsonyabb	7'00	6'95	6'99	7'07	8'00	7'71	8'00	6'25	5'45	5'98	6'00	5'00	7'00
	1883-ban	{ legmagasabb	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	38'00	38'00	40'00	36'00	36'00	38'00	36'00	36'33
		{ legalacsonyabb	7'86	8'12	7'33	7'84	9'50	9'00	9'00	9'00	8'86	10'00	9'00	9'00	9'04
	1881-ben	{ legmagasabb	40'00	38'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	39'33
		{ legalacsonyabb	7'90	8'12	7'17	7'20	6'70	8'38	8'20	8'12	8'41	9'80	9'20	6'70	8'27

Burgonya.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	Évi középár
			á r f o r i n t o k b a n												
1	Arad	Métermázsa	4'00	3'00	—	4'00	6'00	6'00	4'00	4'00	3'00	3'00	3'50	4'50	4'09
2	Baja	»	1'50	2'50	2'00	4'00	4'00	4'50	—	—	1'50	1'40	2'00	2'50	2'59
3	Brassó	»	1'37	1'58	1'76	1'87	2'12	1'74	1'78	1'29	1'13	1'42	2'00	2'00	1'67
4	Budapest	»	3'38	3'49	3'67	3'73	3'89	3'95	3'22	2'64	2'46	2'37	2'51	2'65	3'16
5	Czegléd	»	3'00	3'00	4'00	4'00	6'00	6'00	3'00	5'00	2'50	4'00	3'50	4'00	4'00
6	Debreczen	»	3'20	3'25	3'40	3'90	4'50	3'44	2'45	2'25	2'12	2'20	2'30	2'28	2'94
7	Eger	»	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00
8	Eperjes	»	2'60	2'60	2'60	2'60	2'30	2'30	2'30	3'00	3'20	3'20	3'30	3'60	2'80
9	Érsekújvár	»	2'40	2'40	2'40	2'40	2'40	1'60	1'40	1'80	1'70	1'70	1'40	1'40	1'92
10	Esztergom	»	2'80	3'50	3'50	2'80	4'20	3'80	3'80	2'60	2'40	1'80	1'80	1'80	2'90
11	Győr	»	1'80	1'50	1'80	1'60	1'70	2'00	3'00	3'00	3'00	3'00	2'80	3'00	2'35
12	Hódmező-Vásárhely	»	5'00	5'00	5'00	6'25	5'00	3'75	3'75	5'00	3'75	5'00	5'00	5'00	4'70
13	Kaposvár	»	3'00	4'50	4'50	4'50	4'50	4'00	4'00	6'00	5'00	5'50	6'00	6'00	4'79
14	Kassa	»	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'21	—	3'21	3'00	3'50	3'50	3'40
15	Kecskemét	»	2'50	2'50	2'50	3'00	3'50	4'00	2'00	2'00	1'80	2'00	2'20	2'20	2'35
16	Kolozsvár	»	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00
17	Losoncz	»	3'00	3'00	3'00	3'00	4'00	4'20	4'00	3'50	3'50	3'00	3'30	3'50	3'42
18	Máramaros-Sziget	»	2'50	3'00	4'00	4'00	3'00	—	2'80	—	—	2'90	3'00	3'10	3'13
19	Maros-Vásárhely	»	2'40	2'40	2'40	2'40	2'40	3'20	1'60	1'60	2'00	2'00	1'60	1'60	2'13
20	Miskolcz	»	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	3'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	3'92
21	Mohács	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Nagy-Becskerek	»	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00
23	Nagy-Kanizsa	»	3'50	4'00	4'00	3'60	2'00	2'00	2'30	2'10	1'80	1'80	2'30	2'40	2'65
24	Nagy-Kikinda	»	6'00	5'00	4'50	6'00	6'00	3'00	—	6'00	6'00	—	—	8'00	5'61
25	Nagy-Kőrös	»	2'50	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	2'00	2'00	2'00	2'00	2'50	2'50	2'54
26	Nagy-Szeben	»	2'00	2'00	2'14	2'14	2'36	2'43	2'14	2'00	2'00	2'14	2'86	2'86	2'26
27	Nagy-Várad	»	3'65	3'65	3'18	3'82	3'84	3'68	2'88	2'40	2'20	2'00	2'30	2'56	3'01
28	Nyiregyháza	»	2'80	2'80	3'00	3'50	4'00	3'00	2'00	1'80	2'00	2'10	2'30	2'35	2'04
29	Nyitra	»	3'00	3'00	3'00	3'20	3'60	5'00	3'50	2'50	2'40	3'00	3'50	3'50	3'27
30	Pécs	»	3'50	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	4'46
31	Pozsony	»	3'16	—	—	—	—	—	—	4'00	—	3'00	3'00	3'00	3'23
32	Sátoralja-Ujhely	»	3'00	3'00	3'50	3'00	3'00	3'50	3'00	3'50	2'50	2'50	3'00	3'50	3'08
33	Sopron	»	2'50	2'50	3'00	3'00	3'00	3'50	4'00	3'50	3'00	2'50	2'50	3'00	3'00
34	Szabadka	»	3'00	3'00	3'00	3'00	4'00	4'00	4'00	4'00	3'00	4'00	4'00	4'00	3'58
35	Szatmár-Németi	»	2'00	2'00	2'00	2'20	2'10	2'00	1'80	1'60	1'90	1'90	1'80	1'80	1'91
36	Szeged	»	2'50	2'80	3'00	3'60	4'20	2'00	2'40	3'60	2'50	2'40	2'60	2'60	2'85
37	Székes-Fejérvár	»	3'00	3'00	3'00	5'00	3'50	3'50	3'00	3'00	2'00	2'10	2'10	3'00	3'02
38	Szolnok	»	3'50	4'00	4'00	4'50	4'50	4'00	3'00	2'50	2'50	2'00	2'50	2'00	3'25
39	Temesvár	»	3'15	3'10	3'00	3'20	4'60	4'85	3'90	3'50	3'20	3'80	4'20	4'40	3'74
40	Tokaj	»	1'70	2'20	3'00	3'50	3'50	4'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'20	3'20	3'08
41	Ungvár	»	3'20	3'00	3'20	3'20	3'00	3'00	2'00	2'80	3'00	3'00	2'20	2'00	2'80
42	Veszprém	»	7'00	7'00	8'00	8'00	9'00	8'00	8'00	6'00	6'00	6'00	6'55	6'70	7'19
43	Zombor	»	4'00	4'40	5'00	5'50	5'60	6'00	6'00	5'00	5'00	5'50	6'00	6'00	5'33
	1889-ben { legmagasabb	»	7'00	7'00	8'00	7'00	8'00	8'00	8'00	6'00	5'00	7'00	7'00	8'00	7'17
	{ legalacsonyabb	»	1'13	1'19	1'20	1'20	1'20	1'07	1'25	1'01	1'06	1'00	1'00	1'00	1'16
	1887-ben { legmagasabb	»	4'80	4'80	4'80	4'80	5'00	5'00	5'00	4'80	5'00	5'00	5'00	5'00	4'70
	{ legalacsonyabb	»	1'20	1'40	1'40	1'40	1'40	1'50	1'20	1'15	1'05	1'00	1'01	1'08	1'34
	1885-ben { legmagasabb	»	5'00	5'00	10'00	9'00	5'00	6'00	7'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'17
	{ legalacsonyabb	»	1'22	1'05	1'10	1'10	1'21	1'50	1'00	1'11	0'80	0'65	0'70	0'90	1'07
	1883-ban { legmagasabb	»	5'00	5'00	6'00	5'00	6'00	8'00	5'12	5'00	7'00	5'00	5'00	6'00	5'00
	{ legalacsonyabb	»	1'02	1'00	1'40	1'20	1'20	1'20	1'35	1'25	1'22	1'10	1'80	1'40	1'38
	1881-ben { legmagasabb	»	5'00	5'00	6'00	6'00	6'00	8'00	6'00	7'00	7'00	7'00	6'00	7'00	5'50
	{ legalacsonyabb	»	1'00	1'20	1'20	1'19	0'97	1'60	1'00	1'60	1'08	1'17	1'45	0'97	1'53

H ú s.

Folyó szám	A piacz neve	Egység	Január			Február			Márczius		
			marhahus	sertéshus	juhhus	marhahus	sertéshus	juhhus	marhahus	sertéshus	juhhus
á r a k r a j c z á r o k b a n											
1	Arad	Kilogr.	48	52	32	48	52	32	52	56	32
2	Baja	»	48	48	—	48	48	—	48	48	—
3	Brassó	»	40	44	28	44	44	28	44	44	28
4	Budapest	»	63	58	50	63	58	63	64	62	54
5	Czegléd	»	48	48	38	48	48	40	48	52	40
6	Debreczen	»	37	44	—	41	45	—	44	48	—
7	Eger	»	48	48	36	48	48	—	48	48	—
8	Eperjes	»	48	44	—	48	44	—	48	44	—
9	Érsekújvár	»	48	52	32	48	52	32	48	52	32
10	Esztergom	»	48	48	—	48	48	—	48	48	—
11	Győr	»	56	48	—	56	48	—	56	52	—
12	Hódmező-Vásárhely	»	40	48	36	40	48	36	44	52	32
13	Kaposvár	»	48	52	36	52	56	34	52	56	34
14	Kassa	»	52	50	—	52	48	—	50	48	—
15	Kecskemét	»	52	44	36	52	48	36	52	48	44
16	Kolozsvár	»	40	46	—	44	46	—	44	46	—
17	Losonc	»	44	44	32	44	44	32	44	46	32
18	Máramaros-Sziget	»	36	48	—	38	44	—	38	48	32
19	Maros-Vásárhely	»	42	44	—	42	44	—	42	44	—
20	Miskolcz	»	48	48	—	52	48	—	52	52	—
21	Mohács	»	48	48	—	48	44	—	48	48	40
22	Nagy-Becskerek	»	40	48	32	40	48	32	40	48	32
23	Nagy-Kanizsa	»	52	54	40	58	60	40	58	60	42
24	Nagy-Kikinda	»	40	44	32	40	—	—	44	48	32
25	Nagy-Kőrös	»	40	48	40	40	48	40	40	52	44
26	Nagy-Szeben	»	44	44	28	44	46	28	46	48	28
27	Nagy-Várad	»	48	52	32	48	52	32	48	52	32
28	Nyiregyháza	»	44	48	32	48	48	32	48	52	32
29	Nyitra	»	52	54	40	52	54	40	52	54	40
30	Pécs	»	48	48	—	48	48	—	48	48	—
31	Pozsony	»	66	64	48	66	64	48	66	68	48
32	Sátoralja-Ujhely	»	44	48	34	44	44	—	44	44	—
33	Sopron	»	62	72	40	62	72	40	62	72	40
34	Szabadka	»	48	40	32	48	40	32	48	40	32
35	Szatmár-Németi	»	40	44	24	44	48	26	44	48	26
36	Szeged	»	48	52	40	48	56	40	52	56	40
37	Székes-Fejérvár	»	52	52	36	48	56	44	48	52	40
38	Szolnok	»	52	50	48	52	52	48	52	52	48
39	Temesvár	»	52	52	—	52	52	—	52	56	—
40	Tokaj	»	40	44	—	40	48	—	52	52	—
41	Ungvár	»	40	48	—	40	48	—	40	48	—
42	Veszprém	»	48	56	32	48	56	34	48	56	34
43	Zombor	»	40	40	32	40	42	32	44	42	—
	1889-ben	{ legmagasabb	66	72	48	66	72	48	66	72	56
		{ legalacsonyabb	28	28	24	28	28	26	28	30	24
	1884-ben	{ legmagasabb	66	64	48	66	66	48	66	70	48
		{ legalacsonyabb	28	36	20	30	40	16	32	40	16
	1885-ben	{ legmagasabb	70	72	48	70	72	50	70	72	60
		{ legalacsonyabb	40	43	24	32	42	24	42	44	24
	1883-ban	{ legmagasabb	64	72	50	64	72	60	60	80	60
		{ legalacsonyabb	40	44	24	40	44	24	40	46	24
	1881-ben	{ legmagasabb	62	68	48	60	72	48	60	68	52
		{ legalacsonyabb	36	44	20	36	44	28	40	44	28

H u s.

Folyó szám	A piacz neve	Egység	Április			Május			Junius		
			marhahus	sertésus	juhhus	marhahus	sertésus	juhhus	marhahus	sertésus	juhhus
			á r a k r a j c z á r o k b a n								
1	Arad	Kilogramm	52	56	32	52	52	40	52	52	40
2	Baja	»	48	48	52	48	48	48	52	48	48
3	Brassó	»	48	48	28	48	48	28	48	48	32
4	Budapest	»	65	65	52	67	65	53	68	64	54
5	Czegléd	»	52	52	48	52	52	48	52	52	48
6	Debreczen	»	47	48	—	48	50	—	48	51	—
7	Eger	»	48	48	—	48	48	—	48	48	—
8	Eperjes	»	48	48	—	48	48	—	50	48	32
9	Érsekújvár	»	48	52	32	48	52	32	48	52	32
10	Esztergom	»	48	48	—	48	48	—	48	48	—
11	Győr	»	60	52	—	60	52	—	60	54	—
12	Hódmező-Vásárhely	»	44	52	44	44	52	40	48	52	44
13	Kaposvár	»	52	56	34	52	56	34	52	56	34
14	Kassa	»	52	49	—	56	54	—	58	55	40
15	Kecskemét	»	56	48	48	56	48	46	60	50	48
16	Kolozsvár	»	50	48	—	50	46	—	50	48	—
17	Losoncz	»	48	48	32	48	48	32	48	48	32
18	Máramaros-Sziget	»	40	48	36	—	—	—	44	48	30
19	Maros-Vásárhely	»	46	48	—	46	48	—	46	48	—
20	Miskolcz	»	52	52	—	52	52	—	56	56	—
21	Mohács	»	48	48	32	52	52	48	52	52	40
22	Nagy-Becskerek	»	44	48	44	44	48	44	48	48	40
23	Nagy-Kanizsa	»	66	62	44	66	62	40	66	64	40
24	Nagy-Kikinda	»	46	—	—	48	48	44	48	44	40
25	Nagy-Kőrös	»	48	52	44	48	50	44	48	52	48
26	Nagy-Szeben	»	48	48	28	50	48	30	50	48	28
27	Nagy-Várad	»	52	52	32	52	52	—	52	52	32
28	Nyiregyháza	»	48	52	32	52	52	—	52	52	—
29	Nyitra	»	52	54	40	56	56	42	56	56	42
30	Pécs	»	48	48	—	52	52	—	52	52	—
31	Pozsony	»	66	68	48	66	68	48	70	69	48
32	Sátoralja-Ujhely	»	44	48	—	48	48	—	48	48	—
33	Sopron	»	62	72	40	62	72	75	64	72	75
34	Szabadka	»	48	40	32	52	48	44	52	44	44
35	Szatmár-Németi	»	48	48	28	48	48	28	48	48	28
36	Szeged	»	52	58	46	52	56	40	54	60	—
37	Székes-Fejérvár	»	60	56	40	56	56	36	56	56	40
38	Szolnok	»	52	52	48	56	52	48	52	52	48
39	Temesvár	»	52	56	—	52	56	—	56	56	—
40	Tokaj	»	44	52	—	36	52	—	44	52	—
41	Ungvár	»	45	48	—	44	48	—	46	52	—
42	Veszprém	»	48	56	36	48	56	36	48	56	36
43	Zombor	»	48	42	—	50	44	—	48	44	44
	1889-ben	{ legmagasabb	66	72	48	66	72	48	66	70	48
		{ legalacsonyabb	28	32	24	36	44	24	36	44	24
	1887-ben	{ legmagasabb	66	70	58	66	70	56	66	70	48
		{ legalacsonyabb	36	40	16	36	40	16	36	40	24
	1885-ben	{ legmagasabb	70	72	60	70	72	60	70	72	52
		{ legalacsonyabb	44	44	28	42	44	20	40	44	28
	1883-ban	{ legmagasabb	64	80	60	64	80	60	64	80	60
		{ legalacsonyabb	40	44	24	40	46	24	40	46	24
	1881-ben	{ legmagasabb	60	72	48	60	72	48	60	72	48
		{ legalacsonyabb	36	40	28	40	44	24	40	42	28

H u s.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Július			Augusztus			Szeptember			Október			November			Deczember			Évi középár			
			marhahus	sertés- hús	juhús	marhahus	sertés- hús	juhús	marhahus	sertés- hús	juhús	marhahus	sertés- hús	juhús	marhahus	sertés- hús	juhús	marhahus	sertés- hús	juhús	marhahus	sertés- hús	juhús	
á r k r a j c z á r o k b a n																						k r a j e z á r		
1	Arad	Kilogr.	52	56	40	52	56	40	56	56	86	56	56	36	56	56	36	58	56	36	56	54	36	
2	Baja	>	52	48	48	52	52	48	52	52	44	52	52	48	52	48	40	52	48	40	50	49	46	
3	Brassó	>	48	48	32	48	48	32	48	48	28	52	48	28	48	48	28	48	48	28	47	47	29	
4	Budapest	>	69	63	52	69	65	51	69	66	50	70	66	49	70	64	47	70	63	44	67	63	58	
5	Czepléd	>	48	52	50	48	52	40	44	48	32	48	52	36	48	52	36	48	52	40	49	51	41	
6	Debreczen	>	47	46	34	47	52	40	48	52	37	50	54	39	49	44	34	50	44	34	46	48	36	
7	Eger	>	52	52	40	—	—	—	52	52	40	52	48	36	52	48	36	48	48	36	49	49	19	
8	Eperjes	>	50	48	32	50	50	32	50	52	92	50	52	32	52	48	32	50	48	32	46	48	32	
9	Érsekújvár	>	52	52	20	52	52	20	52	52	20	52	52	20	52	52	20	52	52	20	50	52	26	
10	Esztergom	>	52	52	—	52	52	—	60	52	40	56	52	40	56	52	40	52	52	40	51	50	40	
11	Győr	>	60	54	52	60	56	52	60	54	52	60	54	52	64	52	—	64	52	—	60	52	2	
12	Hódmező-Vásárhely	>	48	52	40	48	52	32	48	56	30	48	48	32	48	52	28	48	52	32	46	51	36	
13	Kaposvár	>	52	56	36	52	56	38	52	56	38	52	56	38	52	56	38	52	56	38	52	56	36	
14	Kassa	>	56	56	40	56	56	40	56	60	38	56	50	30	56	48	30	56	48	26	55	51	35	
15	Kecskemét	>	56	56	48	56	60	48	56	56	48	56	52	36	56	48	36	52	44	32	55	50	42	
16	Kolozsvár	>	50	48	—	50	48	—	50	48	—	52	48	—	50	48	—	50	48	—	48	47	—	
17	Losoncz	>	48	48	30	48	48	30	48	50	30	48	50	30	50	50	32	50	50	32	47	48	31	
18	Máramaros-Sziget	>	44	48	30	44	48	32	—	—	—	44	48	32	44	48	32	44	48	32	42	48	32	
19	Maros-Vásárhely	>	46	48	—	46	48	—	46	48	—	48	48	—	48	48	—	48	48	—	46	47	—	
20	Miskolcz	>	56	52	—	56	52	—	56	56	—	56	52	40	56	52	40	56	52	40	54	52	40	
21	Mohács	>	52	52	40	52	48	32	54	52	36	52	52	—	52	52	32	52	52	36	51	50	37	
22	Nagy-Becskerek	>	48	48	36	48	48	36	48	48	36	48	48	36	48	48	36	48	48	36	45	48	37	
23	Nagy-Kanizsa	>	66	62	42	66	60	40	66	58	44	66	60	42	66	58	46	66	58	42	64	60	42	
24	Nagy-Kikinda	>	48	44	40	48	44	36	48	44	40	48	48	36	48	40	32	52	48	36	47	45	37	
25	Nagy-Kőrös	>	48	52	48	48	52	48	48	56	48	48	52	40	48	48	32	48	48	36	46	51	43	
26	Nagy-Szeben	>	50	48	28	50	48	30	52	48	30	52	48	30	52	46	26	52	46	24	49	47	28	
27	Nagy-Váradi	>	52	53	32	48	54	32	52	56	36	52	52	32	52	52	32	52	52	30	51	53	32	
28	Nyiregyháza	>	52	52	—	52	52	—	52	52	40	52	52	40	52	48	36	52	52	36	50	51	35	
29	Nyitra	>	56	64	44	60	64	44	56	64	40	56	60	40	56	60	40	56	60	40	55	58	41	
30	Pécs	>	52	52	36	52	52	36	52	52	36	52	52	36	52	52	36	52	48	36	51	50	36	
31	Pozsony	>	70	68	48	90	68	48	90	68	48	90	68	48	90	68	48	90	65	48	77	67	48	
32	Sátoralja-Ujhely	>	48	—	—	42	50	—	42	52	32	42	52	32	42	52	32	44	50	—	44	49	33	
33	Sopron	>	64	72	75	64	72	—	68	72	40	66	72	40	68	72	—	68	72	50	64	72	52	
34	Szabadka	>	52	48	44	52	48	44	52	44	36	52	40	32	52	40	28	52	40	28	51	43	36	
35	Szatmár-Németi	>	48	48	28	48	52	32	48	48	28	52	52	32	52	48	30	52	48	30	48	48	28	
36	Szeged	>	54	60	40	54	60	36	56	60	36	56	52	32	56	52	30	54	52	34	53	56	38	
37	Székes-Fejérvár	>	56	56	40	56	56	40	60	60	40	52	52	38	60	56	40	60	56	40	55	55	40	
38	Szolnok	>	52	52	48	52	52	48	52	52	48	52	52	48	56	52	48	52	56	50	53	52	48	
39	Temesvár	>	56	56	—	56	56	—	56	56	—	56	56	—	52	56	—	52	56	—	54	55	—	
40	Tokaj	>	45	52	—	44	56	—	44	56	—	44	52	36	44	48	28	44	48	—	48	51	32	
41	Ungvár	>	46	52	—	46	52	40	46	52	40	48	52	40	48	52	40	48	52	40	45	50	40	
42	Veszprém	>	50	56	38	56	56	36	58	56	38	56	56	40	56	56	40	56	56	40	52	56	37	
43	Zombor	>	48	44	40	48	48	40	48	48	40	48	48	32	48	48	32	48	48	32	47	45	36	
1869-ben	legmagasabb	>	66	72	48	66	72	48	66	72	48	66	72	48	66	70	48	66	72	48	66	72	48	
	legalacsonyabb	>	32	40	24	28	40	22	32	40	20	32	40	20	32	40	20	32	40	20	32	41	21	
1887-ben	legmagasabb	>	66	70	48	66	70	48	66	70	48	66	70	48	66	70	48	66	70	48	63	70	48	
	legalacsonyabb	>	34	40	24	34	28	24	32	40	24	32	32	24	32	40	20	32	40	22	34	40	23	
1885-ben	legmagasabb	>	70	72	48	70	72	48	70	72	58	70	72	48	70	72	48	70	72	48	70	72	47	
	legalacsonyabb	>	36	42	20	32	44	28	32	40	18	32	40	18	32	36	20	32	32	18	36	43	19	
1883-ban	legmagasabb	>	65	76	60	80	80	52	64	70	64	64	72	50	68	71	52	68	68	48	66	73	53	
	legalacsonyabb	>	44	46	24	44	48	36	44	42	24	44	46	24	40	48	24	40	45	24	42	48	24	
1881-ben	legmagasabb	>	60	72	48	62	72	48	62	72	48	62	72	48	62	72	48	62	72	46	61	71	48	
	legalacsonyabb	>	40	42	24	40	42	28	40	42	28	40	42	26	40	40	24	40	42	24	39	43	25	

B o r

Folyó szám	A piac neve	Egység	Január		Február		Márczius		Április		Május		Junius	
			legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb
			á r f o r i n t o k b a n											
1	Arad	Hektoliter	40'00	24'00	40'00	28'00	40'00	28'00	40'00	28'00	70'00	30'00	70'00	30'00
2	Baja	»	20'00	16'00	30'00	16'00	30'00	16'00	32'00	16'00	32'00	18'00	30'00	18'00
3	Brassó	»	32'00	26'00	32'00	26'00	26'00	24'00	32'00	24'00	36'00	32'00	36'00	26'00
4	Budapest	»	36'65	25'45	36'10	24'62	36'80	23'47	36'15	23'95	36'20	24'57	38'35	25'93
5	Czegléd	»	18'00	12'00	18'00	14'00	18'00	14'00	20'00	13'00	25'00	18'00	24'00	18'00
6	Debreczen	»	27'00	20'00	27'00	20'00	27'00	20'00	30'00	24'00	28'00	22'00	30'00	20'00
7	Eger	»	40'00	16'00	30'00	18'00	40'00	20'00	40'00	18'00	40'00	20'00	40'00	20'00
8	Eperjes	»	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	60'00	36'00	40'00	35'00
9	Érsekújvár	»	18'00	14'00	18'00	14'00	18'00	14'00	18'00	14'00	18'00	14'00	18'00	16'00
10	Esztergom	»	18'00	14'00	18'00	14'50	18'00	13'00	18'00	16'00	18'00	15'00	19'00	16'00
11	Győr	»	36'00	28'00	36'00	28'00	36'00	28'00	36'00	28'00	36'00	28'00	36'00	28'00
12	Hódmező-Vásárhely	»	60'00	30'00	50'00	32'00	50'00	32'00	50'00	36'00	50'00	38'00	50'00	30'00
13	Kaposvár	»	56'00	24'00	50'00	20'00	50'00	20'00	50'00	20'00	50'00	20'00	—	—
14	Kassa	»	40'00	24'00	40'00	26'00	40'50	26'00	45'00	28'00	50'00	24'00	50'00	28'00
15	Kecskemét	»	16'00	12'00	24'00	18'00	24'00	18'00	26'00	18'00	30'00	18'00	30'00	18'00
16	Kolozsvár	»	25'00	15'00	25'00	15'00	25'00	15'00	25'00	15'00	25'00	15'00	40'00	25'00
17	Losoncz	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Máramaros-Sziget	»	80'00	40'00	80'00	50'00	60'00	30'00	60'00	30'00	60'00	30'00	60'00	30'00
19	Maros-Vásárhely	»	40'00	30'00	40'00	30'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00
20	Miskolcz	»	30'00	22'00	25'00	20'00	28'00	20'00	30'00	22'00	28'00	24'00	30'00	24'00
21	Mohács	»	16'00	13'00	16'00	14'00	18'00	13'00	18'00	13'00	20'00	16'00	22'00	20'00
22	Nagy-Becserek	»	22'00	13'00	22'00	13'00	22'00	13'00	24'00	14'00	24'00	14'00	24'00	14'00
23	Nagy-Kanizsa	»	15'00	13'00	20'00	16'00	22'00	15'00	26'00	20'00	26'00	26'00	26'00	20'00
24	Nagy-Kikinda	»	50'00	20'00	50'00	20'00	50'00	30'00	50'00	30'00	50'00	30'00	50'00	20'00
25	Nagy-Kőrös	»	25'00	15'00	30'00	15'00	30'00	15'00	30'00	16'00	30'00	18'00	30'00	18'00
26	Nagy-Szeben	»	36'00	22'00	35'00	23'00	35'00	23'00	32'50	23'00	35'00	23'00	35'00	23'00
27	Nagy-Várad	»	18'00	16'00	18'00	14'00	18'40	14'80	18'50	14'00	21'00	17'00	22'50	18'00
28	Nyiregyháza	»	40'00	12'00	40'00	12'00	40'00	12'00	40'00	14'00	40'00	14'00	40'00	14'50
29	Nyitra	»	16'00	14'00	16'00	14'00	16'00	15'00	20'00	16'00	20'00	18'00	22'00	18'00
30	Pécs	»	30'00	18'00	34'00	18'00	30'00	18'00	30'00	18'00	30'00	20'00	30'00	20'00
31	Pozsony	»	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	85'00	30'00
32	Sátoralja-Ujhely	»	120'00	24'00	120'00	30'00	120'00	30'00	120'00	24'00	120'00	30'00	120'00	24'00
33	Sopron	»	25'00	20'00	40'00	25'00	40'00	25'00	40'00	25'00	40'00	25'00	50'00	25'00
34	Szabadka	»	16'00	14'00	16'00	14'00	18'00	16'00	20'00	16'00	20'00	16'00	40'00	36'00
35	Szatmár-Németi	»	28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	30'00	24'00	28'00	20'00
36	Szeged	»	15'00	14'00	18'00	15'00	20'00	17'00	30'00	18'00	20'00	17'00	18'00	—
37	Székes-Fejérvár	»	22'00	17'00	16'50	14'50	22'00	18'00	24'00	20'00	36'00	30'00	20'00	17'00
38	Szolnok	»	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	30'00	24'00	30'00	24'00	40'00	30'00
39	Temesvár	»	30'00	20'00	30'00	20'00	35'00	25'00	35'00	25'00	35'00	25'00	35'00	25'00
40	Tokaj	»	100'00	32'00	100'00	36'00	100'00	36'00	100'00	36'00	100'00	36'00	100'00	36'00
41	Ungvár	»	25'00	22'00	25'00	22'00	25'00	22'00	25'00	22'00	25'00	22'00	25'00	22'00
42	Veszprém	»	42'00	30'00	42'00	30'00	42'00	30'00	42'00	30'00	42'00	30'00	42'00	30'00
43	Zombor	»	40'00	30'00	40'00	30'00	40'00	30'00	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00
	1889-ben	»	100'00	7'00	60'00	8'00	100'00	8'00	100'00	8'00	75'00	9'00	85'00	9'00
	1887-ben	»	60'00	8'00	60'00	8'00	60'00	8'00	60'00	8'00	60'00	8'00	60'00	10'00
	1885-ben	»	65'00	7'80	55'00	7'50	75'00	7'50	60'00	7'50	60'00	8'00	60'00	8'00
	1883-ban	»	100'00	4'00	100'00	4'00	100'00	5'00	100'00	4'00	100'00	6'00	100'00	5'00
	1881-ben	»	100'00	6'00	100'00	6'00	100'00	6'00	100'00	7'00	100'00	6'00	100'00	6'00

B o r.

Julius		Augusztus		Szeptember		Október		November		Deczember		Évi középár		Folyó szám
legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	
á r f o r i n t o k b a n												forint		
70'00	28'00	40'00	30'00	60'00	26'00	34'00	28'00	40'00	36'00	45'00	34'00	52'42	29'17	1
26'00	18'00	30'00	18'00	30'00	18'00	40'00	20'00	36'00	20'00	32'00	18'00	30'07	17'07	2
30'00	24'00	36'00	28'00	36'00	30'00	40'00	30'00	50'00	36'00	50'00	40'00	36'33	28'83	3
38'75	28'25	39'40	29'60	40'30	30'23	40'37	31'56	43'72	31'33	45'50	31'70	39'02	27'56	4
20'00	15'00	20'00	15'00	24'00	16'00	22'00	16'00	25'00	15'00	25'00	16'00	21'58	15'17	5
26'00	22'00	30'00	24'00	37'00	30'00	43'00	38'50	42'00	38'00	42'00	34'00	32'42	26'04	6
40'00	20'00	60'00	23'00	42'00	26'00	48'00	40'00	48'00	40'00	40'00	25'00	42'33	23'83	7
36'00	30'00	36'00	30'00	40'00	36'00	40'00	36'00	40'00	36'00	60'00	40'00	41'38	33'25	8
27'00	22'00	27'00	22'00	23'00	20'00	—	—	35'00	30'00	35'00	30'00	23'18	19'09	9
18'00	16'00	22'00	18'00	20'00	22'00	28'00	22'00	35'00	28'00	32'00	26'00	21'83	18'38	10
34'00	28'00	40'00	28'00	36'00	28'00	36'00	28'00	36'00	28'00	36'00	28'00	36'17	28'00	11
50'00	32'00	59'00	80'00	50'00	32'00	60'00	38'00	60'00	40'00	60'00	36'00	53'33	33'83	12
60'00	40'00	60'00	35'00	60'00	35'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	56'00	30'36	13
50'00	28'00	50'00	28'00	45'00	29'00	45'00	30'00	45'00	30'00	56'00	36'00	45'54	27'33	14
24'00	18'00	25'00	18'00	30'00	20'00	30'00	22'00	30'00	20'00	30'00	20'00	26'58	18'33	15
25'00	15'00	25'00	15'00	25'00	15'00	40'00	30'00	40'00	25'00	30'00	15'00	29'17	17'92	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66'07	35'00	18
50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	50'83	38'83	19
30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	25'00	28'00	25'00	32'00	28'00	29'58	23'50	20
18'00	16'00	20'00	18'00	24'00	20'00	30'00	25'00	24'00	22'00	24'00	20'00	20'83	17'50	21
24'00	14'00	22'00	14'00	26'00	15'00	26'00	19'00	26'00	19'00	26'00	20'00	24'00	15'17	22
26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	20'00	18'00	30'00	26'00	24'08	19'50	23
50'00	30'00	60'00	36'00	50'00	20'00	50'00	20'00	40'00	20'00	50'00	40'00	50'00	26'33	24
32'00	20'00	32'00	20'00	30'00	20'00	40'00	25'00	35'00	20'00	35'00	20'00	31'58	18'50	25
35'00	24'00	35'00	24'00	35'00	24'00	40'00	28'00	35'00	26'00	36'00	28'00	35'34	24'25	26
22'80	18'00	22'00	18'00	22'80	18'00	23'50	20'00	28'00	22'00	28'00	24'00	22'11	17'82	27
40'00	28'00	40'00	18'00	40'00	18'00	40'00	20'00	40'00	20'00	60'00	40'00	41'67	18'50	28
24'00	19'00	24'00	19'00	24'00	20'00	30'00	22'00	30'00	22'00	29'00	20'00	22'58	18'08	29
36'00	20'00	30'00	20'00	32'00	20'00	32'00	20'00	40'00	20'00	40'00	20'00	32'83	19'33	30
35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	32'92	27'92	31
120'00	30'00	150'00	30'00	120'00	30'00	150'00	40'00	160'00	30'00	150'00	24'00	130'83	28'83	32
50'00	25'00	40'00	25'00	50'00	25'00	50'00	25'00	40'00	35'00	60'00	45'00	43'75	27'08	33
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	22'00	26'33	21'17	34
30'00	20'00	28'00	20'00	24'00	20'00	30'00	24'00	30'00	24'00	28'00	24'00	25'92	22'17	35
30'00	18'00	30'00	18'00	24'00	20'00	24'00	20'00	22'00	18'00	20'00	18'00	22'58	17'55	36
24'00	18'00	40'00	30'00	26'00	22'00	30'00	24'00	30'00	26'00	28'00	26'00	26'54	22'46	37
40'00	30'00	40'00	30'00	40'00	36'00	40'00	36'00	40'00	56'00	50'00	40'00	41'50	31'83	38
35'00	25'00	35'00	25'00	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	34'50	25'83	39
100'00	36'00	100'00	40'00	100'00	40'00	100'00	40'00	100'00	40'00	100'00	40'00	100'00	37'33	40
25'00	22'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	28'00	50'00	30'00	50'00	30'00	30'42	24'17	41
42'00	30'00	40'00	32'00	42'00	32'00	40'00	26'00	42'00	28'00	42'00	30'00	41'67	29'83	42
40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	36'00	40'00	32'00	40'00	31'83	43
100'00	9'00	100'00	9'00	120'00	6'00	120'00	7'00	100'00	7'00	120'00	7'00	98'33	8'80	
60'00	9'00	60'00	9'00	60'00	8'00	80'00	6'00	60'00	7'80	60'00	7'25	61'67	6'00	
60'00	7'00	60'00	7'00	60'00	7'00	80'00	7'00	60'00	5'00	50'00	7'00	63'64	7'40	
100'00	6'00	120'00	8'00	100'00	7'00	100'00	6'00	100'00	6'00	100'00	4'50	101'67	5'71	
100'00	8'00	100'00	8'00	100'00	7'00	100'00	7'00	100'00	7'00	100'00	7'50	100'00	7'50	

Folyó szám	A piac neve	Egység	á r f o r i n t o k b a n											
			Január		Február		Márczius		Április		Május		Júnus	
			legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb
1	Arad	Hektoliter	30'00	24'00	30'00	28'00	30'00	28'00	36'00	30'00	40'00	28'00	36'00	28'00
2	Baja	"	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00
3	Brassó	"	32'00	24'00	28'00	24'00	28'00	24'00	28'00	24'00	28'00	24'00	32'00	28'00
4	Budapest	"	22'90		23'41		23'40		23'80		23'51		23'12	
5	Cegléd	"	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	24'00	26'00	20'00
6	Debreczen	"	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00
7	Eger	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Eperjes	"	24'00	—	24'00	20'00	24'00	—	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00
9	Érsekújvár	"	28'00	26'00	28'00	26'00	28'00	26'00	28'00	26'00	28'00	26'00	28'00	26'00
10	Esztergom	"	19'00	16'00	19'00	16'00	19'00	16'00	19'00	16'00	19'00	16'00	19'00	16'00
11	Győr	"	22'00		22'00		22'00		22'00		22'00		22'00	
12	Hódmező-Vásárhely	"	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	32'00	36'00	30'00
13	Kaposvár	"	16'00	—	30'00	20'00	30'00	20'00	30'00	20'00	30'00	20'00	—	—
14	Kassa	"	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00
15	Kecskemét	"	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00
16	Kolozsvár	"	40'00		40'00		40'00		40'00		40'00		40'00	
17	Losoncz	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Máramaros-Sziget	"	36'00	—	36'00	—	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00
19	Maros-Vásárhely	"	24'00		24'00		24'00		24'00		24'00		24'00	
20	Miskolcz	"	26'50	20'00	22'00	18'00	26'00	18'00	26'00	20'00	26'00	22'00	26'00	22'00
21	Mohács	"	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00
22	Nagy-Becskerek	"	14'50		14'50		14'50		14'50		14'50		14'50	
23	Nagy-Kanizsa	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Nagy-Kikinda	"	16'00	13'00	16'00	13'00	30'00	24'00	22'00	14'00	30'00	24'00	16'00	13'00
25	Nagy-Kőrös	"	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00
26	Nagy-Szeben	"	18'00	14'50	24'00	18'00	24'00	18'00	24'00	18'50	26'00	18'00	26'00	20'00
27	Nagy-Várad	"	22'80		22'80		22'80		22'80		22'80		22'80	
28	Nyiregyháza	"	15'00		15'70		15'70		15'70		15'70		15'70	
29	Nyitra	"	26'00	22'00	26'00	22'00	26'00	22'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00
30	Pécs	"	24'00		24'00		24'00		24'00		24'00		24'00	
31	Pozsony	"	16'50	13'00	16'50	13'00	16'50	13'00	16'50	13'00	16'50	13'00	16'50	13'00
32	Sátoralja-Ujhely	"	34'00	23'00	34'00	23'00	34'00	23'00	34'00	23'00	34'00	23'00	34'00	23'00
33	Sopron	"	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00
34	Szabadka	"	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00
35	Szatmár-Németi	"	28'00	25'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00
36	Szeged	"	30'00	—	30'00	—	28'00	—	30'00	28'00	30'00	26'00	30'00	—
37	Székes-Fejérvár	"	36'00	32'00	34'50	32'50	38'00	36'00	34'50	32'50	36'00	30'00	18'00	16'00
38	Szolnok	"	24'00	20'00	24'00	22'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00
39	Temesvár	"	24'00	20'00	24'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00
40	Tokaj	"	—	—	—	—	—	—	—	—	36'00	—	30'00	26'00
41	Ungvár	"	19'00	14'50	19'00	14'50	19'00	14'00	19'00	14'50	19'00	14'50	19'00	14'50
42	Veszprém	"	34'00		34'00		34'50		34'00		34'00		34'00	
43	Zombor	"	24'00	—	24'00	—	24'00	—	24'00	—	24'00	16'00	24'00	16'00
	1889-ben	"	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00
	1887-ben	"	32'00	8'00	32'00	8'00	32'00	8'00	36'00	9'00	36'00	9'00	32'00	9'00
	1885-ben	"	32'00	10'00	32'00	8'00	32'00	8'00	30'00	8'00	32'00	8'00	32'00	10'00
	1888-ban	"	32'00	10'00	30'00	10'00	30'00	10'00	30'00	10'00	32'00	10'00	32'00	10'00
	1881-ben	"	30'00	9'00	30'00	9'00	30'00	9'00	30'00	10'00	30'00	10'00	30'00	10'00

S ű r.

Július		Augusztus		Szeptember		Október		November		Deczember		Évi középár		Folyó szám
legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	
á r f o r i n t o k b a n												f o r i n t		
36'00	28'00	36'00	28'00	32'00	28'00	28'00	—	28'00	—	32'00	28'00	32'88	27'80	1
30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	2
32'00	24'00	36'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	31'00	26'00	3
23'99		24'24		23'37		22'81		23'00		23'50		23'38		4
26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'33	5
26'00	22'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	24'67	20'17	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	8
28'00	26'00	28'00	26'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	27'33	25'38	9
19'00	16'00	19'00	16'00	19'00	16'00	19'00	16'00	19'00	16'00	19'00	16'00	19'00	16'00	10
30'00		30'00		30'00		30'00		30'00		30'00		26'00		11
36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'17	12
30'00	—	32'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	24'44	22'00	13
28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	14
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	15
40'00		40'00		40'00		40'00		40'00		40'00		40'00		16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35'33	30'00	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
24'00		24'00		24'00		24'00		24'00		24'00		24'00		19
24'00	20'00	26'00	22'00	28'00	22'00	30'00	26'00	26'00	24'00	28'00	24'00	26'17	21'50	20
30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	21
14'50		12'60		13'00		13'00		13'00		13'00		13'84		22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
16'00	12'00	16'00	12'00	16'00	13'00	16'00	13'00	34'00	26'00	32'00	24'00	21'67	16'75	24
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	25
26'00	18'50	24'00	15'50	26'00	18'00	22'00	18'00	24'00	18'50	26'00	16'50	24'17	17'67	26
22'80		22'80		22'80		22'80		22'80		22'80		22'80		27
15'70		15'70		15'70		15'70		15'70		15'70		15'64		28
26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	29
24'00		24'00		24'00		24'00		24'00		24'00		24'00		30
16'50	13'60	16'50	13'60	16'50	13'60	16'50	13'60	16'50	13'60	14'40	12'40	16'33	13'50	31
34'00	23'00	34'00	23'00	34'00	23'00	34'00	23'00	34'00	23'00	34'00	23'00	34'00	23'00	32
30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00	18'50	14'00	28'08	20'83	33
24'00	20'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'38	18'17	34
30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	25'00	29'83	27'50	35
30'00	—	30'00	—	30'00	—	30'00	—	30'00	—	26'00	—	29'17	23'00	36
14'50	12'50	30'00	—	14'50	12'50	14'50	12'50	14'50	12'50	28'00	26'00	26'08	24'18	37
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	38
28'00	20'00	28'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	26'00	20'00	39
28'00	24'00	28'00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30'50	25'00	40
19'00	14'50	19'00	14'50	19'00	14'50	19'00	14'50	19'00	14'50	19'00	14'50	19'00	14'50	41
34'00		34'00		34'00		34'00		34'00		34'00		34'00		42
24'00	16'00	24'00	16'00	24'00	16'00	24'00	16'00	24'00	16'00	24'00	16'00	24'00	16'00	43
40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	
32'00	9'00	30'00	9'00	30'00	9'00	30'00	9'00	30'00	9'00	30'00	9'00	30'83	9'00	
30'00	10'00	32'00	10'00	32'00	11'00	32'00	7'00	32'00	7'80	32'00	8'00	32'00	7'97	
32'00	8'00	32'00	8'00	32'00	10'00	32'00	10'50	32'00	10'50	32'00	9'30	31'50	8'00	
30'00	10'00	28'00	10'00	30'00	10'00	30'00	10'00	30'00	10'00	30'00	10'00	29'83	9'75	

Tűzifa.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Január		Február		Márczius		Április		Május		Junius	
			kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha
á r f o r i n t o k b a n														
1	Arad	Köbméter	2'88	0'62	2'88	0'75	2'85	0'75	2'88	0'62	2'88	0'75	2'88	0'75
2	Baja	»	3'50	2'25	3'50	2'25	3'50	2'25	3'50	2'25	3'50	2'25	3'50	2'25
3	Brassó	»	2'60	1'95	2'60	1'95	2'60	1'95	2'60	1'90	2'60	1'90	2'60	1'90
4	Budapest	»	4'08	—	4'08	—	4'18	—	4'21	—	4'18	2'54	4'16	2'70
5	Czegléd	»	4'10	2'20	3'60	2'20	3'60	2'50	3'60	2'50	3'70	2'50	3'70	2'20
6	Debreczen	»	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75
7	Eger	»	2'60	—	2'60	—	2'60	—	2'60	—	2'60	—	3'00	—
8	Eperjes	»	2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	2'25
9	Érsekújvár	»	4'50	3'50	4'50	3'50	4'50	3'50	4'50	3'50	4'50	3'50	4'00	3'30
10	Esztergom	»	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—
11	Győr	»	4'00	2'50	4'00	2'50	4'00	2'50	4'00	2'50	4'00	2'50	4'00	2'50
12	Hódmező-Vásárhely	»	4'50	2'50	4'50	2'50	2'75	—	3'00	1'75	2'65	1'75	4'50	2'50
13	Kaposvár	»	3'00	—	3'00	2'50	3'00	2'50	3'00	2'50	3'00	2'50	—	—
14	Kassa	»	3'00	1'50	3'00	1'50	3'00	1'50	3'00	1'50	3'00	1'50	3'00	1'50
15	Kecskemét	»	3'75	2'50	3'75	2'50	3'75	2'50	3'75	2'50	3'75	2'50	3'75	2'50
16	Kolozsvár	»	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—
17	Losoncz	»	3'00	—	3'00	—	2'80	—	3'00	—	3'00	—	2'78	—
18	Máramaros-Sziget	»	3'10	1'60	3'00	1'60	2'50	1'50	2'50	1'50	2'50	1'50	2'50	1'50
19	Maros-Vásárhely	»	2'00	1'50	2'00	1'50	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—
20	Miskolc	»	2'80	2'00	2'80	2'55	2'80	2'55	2'80	2'55	2'80	2'55	2'80	2'55
21	Mohács	»	4'00	2'00	4'00	2'00	4'00	2'00	4'00	2'00	4'00	2'00	4'00	2'00
22	Nagy-Becskekerek	»	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00
23	Nagy-Kanizsa	»	3'25	2'50	3'25	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50
24	Nagy-Kikinda	»	3'40	2'30	3'40	2'50	3'70	3'00	3'35	2'50	3'75	3'00	3'35	2'50
25	Nagy-Kőrös	»	4'50	2'20	4'25	2'20	4'20	2'20	4'20	2'20	4'20	2'20	4'00	2'00
26	Nagy-Szeben	»	3'25	2'00	3'25	2'00	3'00	2'00	3'00	2'00	3'00	2'00	3'00	2'00
27	Nagy-Várad	»	3'20	2'80	3'20	2'80	3'20	2'80	3'20	2'80	3'20	2'80	3'20	2'80
28	Nyiregyháza	»	3'00	2'80	2'90	2'70	2'90	2'70	2'90	2'70	2'90	2'70	2'90	2'70
29	Nyitra	»	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—
30	Pécs	»	3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—
31	Pozsony	»	5'25	3'00	5'00	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00
32	Sátoralja-Ujhely	»	2'80	2'05	2'80	2'05	2'50	2'00	2'80	2'05	2'80	2'05	2'50	2'00
33	Sopron	»	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00
34	Szabadka	»	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00
35	Szatmár-Németi	»	2'50	1'50	3'00	2'00	2'50	1'50	2'50	1'50	2'50	1'50	2'50	1'50
36	Szeged	»	3'40	—	3'40	—	3'40	—	3'40	—	3'40	—	3'40	—
37	Székes-Fejérvár	»	4'00	3'20	4'50	3'50	4'00	3'50	4'50	3'50	4'50	3'50	4'50	3'60
38	Szolnok	»	3'00	2'00	3'00	2'00	3'00	2'50	3'00	2'00	3'00	2'00	3'00	2'00
39	Temesvár	»	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50
40	Tokaj	»	3'88	2'50	3'00	1'50	2'85	1'50	2'85	1'50	2'80	1'50	2'50	1'50
41	Ungvár	»	2'30	0'75	2'20	0'75	2'20	0'75	2'20	0'75	2'20	0'75	2'20	0'75
42	Veszprém	»	3'25	3'00	3'25	3'00	3'25	3'00	3'25	3'00	3'25	3'00	3'25	3'00
43	Zombor	»	3'75	2'00	3'75	2'00	3'70	2'80	3'75	3'25	3'75	3'25	3'75	3'25
1889-ben	{ legmagasabb	»	5'25	3'30	5'25	3'30	5'25	3'30	5'25	3'50	5'25	3'50	5'25	3'50
	{ legalacsonyabb	»	2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'25	2'20	1'25	2'20	1'25
1887-ben	{ legmagasabb	»	5'25	4'15	5'25	4'15	5'25	4'00	5'25	4'00	5'25	4'00	5'25	3'75
	{ legalacsonyabb	»	2'00	1'50	2'00	1'20	1'50	1'60	1'50	1'50	2'00	1'50	2'00	1'50
1885-ben	{ legmagasabb	»	5'25	4'25	4'88	3'80	4'75	3'75	4'75	3'50	5'25	3'50	4'64	3'50
	{ legalacsonyabb	»	2'50	1'40	2'00	1'30	2'20	1'25	2'20	1'40	2'20	1'40	2'20	1'40
1883-ban	{ legmagasabb	»	5'00	3'75	5'00	3'75	5'00	3'75	5'00	3'75	5'00	3'75	5'00	3'75
	{ legalacsonyabb	»	2'00	1'10	2'20	1'10	2'00	1'30	2'00	1'25	2'00	1'30	2'00	1'30
1881-ben	{ legmagasabb	»	5'00	3'50	5'00	3'50	5'00	3'50	5'00	3'50	5'00	3'50	5'00	3'50
	{ legalacsonyabb	»	2'00	0'75	2'00	0'75	2'00	0'75	2'00	0'75	2'00	1'50	2'00	1'50

Széna.

Folyó szám	A piac neve	Egység	á r f o r i n t o k b a n												Évi középár forint
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	M.-mázsa	4'50	4'50	4'50	4'50	4'50	4'50	3'00	3'00	3'50	3'00	3'00	4'00	3'88
2	Baja	»	2'60	2'80	3'00	3'00	3'00	3'40	3'85	3'45	3'60	3'40	3'20	3'00	3'19
3	Brassó	»	1'70	1'70	1'60	1'70	1'80	1'85	2'00	2'00	2'00	2'30	2'40	1'30	1'86
4	Budapest	»	3'24	3'27	3'30	3'40	3'63	3'41	2'87	2'44	2'65	2'70	2'56	2'48	2'99
5	Cegléd	»	2'50	2'50	2'50	2'50	3'00	2'80	2'80	2'50	2'80	3'00	3'00	3'00	2'74
6	Debreczen	»	3'00	3'00	3'00	3'00	3'82	3'00	2'65	2'63	2'40	2'60	2'60	2'52	2'68
7	Eger	»	3'20	3'20	3'20	3'00	3'20	3'00	3'20	3'00	3'00	2'00	2'50	2'20	2'89
8	Eperjes	»	3'50	3'50	3'50	3'00	3'50	3'00	3'00	3'00	2'60	2'60	2'50	2'40	3'01
9	Érsekújvár	»	1'80	1'80	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'18
10	Esztergom	»	3'20	3'20	3'50	3'20	3'00	2'60	2'60	2'40	2'40	2'50	2'40	2'40	2'78
11	Győr	»	2'80	2'30	1'90	—	2'90	2'30	3'50	3'50	3'00	3'00	3'50	3'50	2'93
12	Hódmező-Vásárhely	»	3'30	3'30	4'40	3'00	3'20	3'20	2'80	4'30	2'50	2'80	4'80	4'25	3'57
13	Kaposvár	»	3'50	4'50	4'80	5'00	6'00	3'50	3'50	2'80	2'80	3'00	3'00	3'00	3'78
14	Kassa	»	3'20	3'07	3'00	3'00	3'11	2'88	2'26	2'40	2'20	2'40	2'30	2'33	2'67
15	Kecskemét	»	2'50	2'40	3'00	3'00	3'40	3'75	3'75	3'75	3'75	3'75	3'75	3'75	3'38
16	Kolozsvár	»	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50
17	Losonc	»	2'80	2'70	2'70	3'00	3'00	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'64
18	Máramaros-Sziget	»	1'30	1'30	2'60	2'60	2'00	1'80	1'80	—	2'00	2'00	2'00	2'20	1'96
19	Maros-Vásárhely	»	2'00	2'00	2'50	2'90	2'90	2'90	2'00	1'50	1'50	2'00	2'00	2'00	2'18
20	Miskolc	»	2'40	2'20	2'40	2'40	2'40	2'40	3'00	3'00	2'40	2'00	2'20	2'20	2'40
21	Mohács	»	3'20	3'50	3'20	4'00	2'50	4'00	4'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'28
22	Nagy-Becskerek	»	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50
23	Nagy-Kanizsa	»	3'10	2'80	2'70	3'20	2'50	3'50	3'50	2'00	1'80	1'90	2'00	2'00	2'58
24	Nagy-Kikinda	»	3'60	3'70	3'70	4'50	4'50	3'60	3'60	3'50	3'70	3'70	3'50	5'00	3'92
25	Nagy-Körös	»	2'50	2'20	2'20	2'40	3'00	2'50	2'40	2'10	2'50	2'60	2'50	2'50	2'45
26	Nagy-Szeben	»	1'50	1'70	1'60	1'70	1'90	1'80	1'60	1'50	1'60	1'70	2'00	2'00	1'72
27	Nagy-Váradi	»	3'00	2'80	2'80	2'98	3'24	3'00	2'70	2'40	2'18	2'00	2'30	3'50	2'74
28	Nyiregyháza	»	3'00	3'00	3'00	3'00	4'00	3'50	2'80	2'30	2'10	2'10	1'90	2'90	2'74
29	Nyitra	»	3'50	3'50	3'00	4'00	4'50	4'50	4'50	3'50	3'20	3'20	3'20	3'00	3'63
30	Pécs	»	2'40	2'62	2'90	3'17	3'80	3'85	3'54	2'45	2'25	2'25	2'25	2'35	2'82
31	Pozsony	»	3'32	2'90	3'30	3'32	3'14	2'75	3'00	2'75	2'60	2'68	2'55	2'72	2'92
32	Sátoralja-Ujlhely	»	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	2'40	1'80	1'80	2'00	2'00	2'50	2'54
33	Sopron	»	2'12	2'42	2'49	2'67	2'67	2'67	2'93	3'80	2'84	2'82	3'80	3'80	2'92
34	Szabadka	»	3'60	3'60	3'60	3'60	3'60	3'60	3'60	3'60	3'60	3'60	3'60	3'60	3'60
35	Szatmár-Németi	»	4'50	3'00	5'00	5'00	5'00	4'50	4'50	4'50	4'50	4'50	4'50	4'50	4'67
36	Szeged	»	2'80	2'80	2'80	2'80	2'50	2'50	2'50	2'40	2'70	3'00	3'00	3'00	2'73
37	Székes-Fejérvár	»	2'80	2'30	2'80	3'50	2'80	2'80	2'80	1'80	2'00	1'80	2'30	2'30	2'50
38	Szolnok	»	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50
39	Temesvár	»	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	2'80	2'80	2'80	2'80	3'80	2'80	2'80	2'47
40	Tokaj	»	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'00	2'50	2'50	2'00	2'00	2'00	2'00	2'79
41	Ungvár	»	1'80	1'80	1'70	1'70	1'80	1'50	1'60	1'70	1'70	1'70	1'75	1'60	1'70
42	Veszprém	»	3'00	3'20	3'25	3'30	3'40	3'00	3'00	3'00	3'10	3'00	3'00	3'00	3'10
43	Zombor	»	3'00	2'80	3'00	2'80	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	2'97
1889-ben	legmagasabb	»	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00
1889-ben	legalacsonyabb	»	1'50	1'50	1'50	1'80	1'80	1'40	1'40	1'40	1'40	1'50	1'32	1'60	1'72
1887-ben	legmagasabb	»	6'50	6'50	6'50	6'50	6'00	5'00	4'80	4'80	4'80	4'80	4'50	4'80	4'75
1887-ben	legalacsonyabb	»	1'80	1'90	1'75	1'75	1'85	1'78	1'20	1'40	1'68	1'50	1'80	1'80	1'87
1885-ben	legmagasabb	»	5'37	5'50	5'50	6'00	5'50	6'00	5'20	5'20	5'00	5'20	5'20	5'20	4'92
1885-ben	legalacsonyabb	»	1'40	1'50	1'50	1'93	2'00	1'84	1'90	2'00	1'30	1'40	1'80	1'80	1'88
1883-ban	legmagasabb	»	5'50	5'50	5'50	6'00	7'00	5'50	4'80	5'52	6'35	7'75	7'20	6'50	5'28
1883-ban	legalacsonyabb	»	1'80	1'80	1'80	1'80	1'80	1'60	1'60	1'50	1'50	1'35	1'94	1'60	1'92
1881-ben	legmagasabb	»	6'09	6'00	6'00	6'00	5'80	5'00	5'00	4'80	4'80	4'80	4'80	4'80	5'24
1881-ben	legalacsonyabb	»	1'80	1'90	1'95	1'80	1'80	1'85	1'68	1'45	1'38	1'60	1'55	1'44	1'88

S z a l m a.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	Évi középár
			Á r f o r i n t o k b a n												
1	Arad	M.-mázsa	3'00	2'00	3'00	2'50	2'50	2'50	1'50	1'50	1'50	1'00	1'20	2'00	2'02
2	Baja	»	0'65	0'85	0'85	0'85	0'85	1'00	1'20	0'85	0'85	0'80	0'85	0'85	0'87
3	Brassó	»	0'70	0'70	0'70	0'70	0'80	0'80	0'90	0'90	0'80	0'80	0'90	0'80	0'79
4	Budapest	»	1'60	1'45	1'32	1'32	1'61	1'60	1'84	1'65	1'50	1'65	1'69	1'71	1'58
5	Czegléd	»	1'00	1'00	1'50	1'50	1'50	1'50	1'80	1'50	1'50	1'60	1'80	1'50	1'48
6	Debreczen	»	0'70	0'70	0'70	0'62	0'58	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'63
7	Eger	»	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'00	1'00	1'50
8	Eperjes	»	1'80	1'60	—	1'80	1'80	1'80	1'80	1'80	1'40	1'30	1'40	1'40	1'63
9	Érsekújvár	»	1'20	1'20	1'10	1'10	1'10	1'00	1'25	1'20	1'20	1'20	1'25	1'25	1'17
10	Esztergom	»	1'60	1'60	1'60	1'60	1'40	1'40	1'20	1'20	1'40	1'50	1'40	1'40	1'44
11	Győr	»	1'50	1'30	1'50	—	1'80	1'20	1'25	1'25	1'20	1'20	1'25	1'40	1'35
12	Hódmező-Vásárhely	»	1'00	1'00	1'20	1'20	1'00	1'80	1'80	1'50	1'20	1'20	1'20	2'00	1'34
13	Kaposvár	»	05'0	0'50	0'70	0'90	1'00	1'00	2'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	0'97
14	Kassa	»	1'24	1'30	1'15	1'15	1'25	1'15	1'09	1'10	1'08	1'15	1'10	0'90	1'14
15	Kecskemét	»	0'80	1'00	1'00	1'00	1'00	1'30	1'10	1'00	1'10	1'10	1'10	1'10	1'06
16	Kolozsvár	»	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'60	1'40	1'40	1'40	1'40	1'42
17	Losonc	»	1'20	1'30	1'20	1'50	1'40	1'10	1'10	1'10	1'20	1'20	1'20	1'20	1'23
18	Máramaros-Sziget	»	0'80	0'60	0'80	1'60	1'20	1'20	0'80	—	0'90	1'00	1'00	1'00	0'99
19	Maros-Vásárhely	»	1'50	1'50	1'50	1'50	2'00	2'00	2'00	1'50	1'00	0'50	1'00	1'00	1'42
20	Miskolcz	»	1'80	1'80	1'80	1'80	1'80	1'80	1'80	1'80	1'80	1'60	1'80	1'40	1'75
21	Mohács	»	1'50	1'30	1'20	1'30	1'10	1'80	1'50	1'20	—	—	1'20	1'20	1'33
22	Nagy-Becskerek	»	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'80	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	1'78
23	Nagy-Kanizsa	»	1'40	1'20	1'10	1'10	1'10	1'10	1'00	1'10	1'10	1'20	1'30	1'00	1'14
24	Nagy-Kikinda	»	2'60	1'70	1'70	2'00	1'50	1'60	1'60	1'50	1'70	1'50	1'50	2'50	1'78
25	Nagy-Kőrös	»	1'00	1'00	1'20	1'00	1'00	0'90	0'80	1'00	1'10	1'10	1'10	1'10	1'03
26	Nagy-Szeben	»	1'10	1'30	1'10	1'20	1'20	1'20	1'20	1'10	1'10	1'20	1'40	1'40	1'21
27	Nagy-Várad	»	1'60	1'50	1'50	1'50	1'50	1'40	1'28	1'22	1'20	1'20	1'45	1'50	1'40
28	Nyíregyháza	»	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'60	1'60	1'60	1'60	1'80	1'30	1'25
29	Nyitra	»	1'20	1'00	1'00	1'10	1'20	1'20	1'30	1'10	1'00	1'20	1'20	1'20	1'14
30	Pécs	»	1'80	1'90	1'90	2'30	2'35	2'30	2'00	1'90	1'90	1'90	1'90	1'90	2'00
31	Pozsony	»	1'30	1'28	1'35	1'37	1'30	1'25	1'23	1'45	1'62	1'80	1'70	1'74	1'45
32	Sátoralja-Ujhely	»	1'20	1'80	2'00	2'00	2'00	2'00	1'00	0'80	1'00	1'00	1'00	1'00	1'40
33	Sopron	»	1'30	1'29	1'27	1'22	1'16	1'17	1'20	1'23	1'48	1'70	1'50	1'50	1'34
34	Szabadka	»	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20
35	Szatmár-Németi	»	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	1'80	1'20	1'20	1'20	1'20	1'80	1'40	1'61
36	Szeged	»	1'00	1'00	0'80	0'80	0'80	1'00	1'00	1'00	1'00	0'80	0'80	0'80	0'90
37	Székes-Fejérvár	»	1'50	1'10	1'50	1'10	1'60	1'40	1'10	1'50	1'10	1'10	1'10	1'30	1'28
38	Szolnok	»	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60
39	Temesvár	»	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'50	1'50	1'50	1'50	1'50	1'50	1'50	1'29
40	Tokaj	»	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'12
41	Ungvár	»	0'75	0'70	0'70	0'70	0'70	0'70	0'65	0'60	0'65	0'65	0'60	0'80	0'68
42	Veszprém	»	2'00	2'25	2'30	2'40	2'40	2'60	2'60	1'80	1'80	1'80	1'80	1'80	2'13
43	Zombor	»	1'00	1'00	0'80	0'80	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	0'97
1889-ben	legmagasabb	»	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	3'10	3'50	3'80	3'80	3'30	3'30	3'30	2'58
	legalacsonyabb	»	0'50	0'50	0'50	0'50	0'45	0'45	0'45	0'54	0'55	0'65	0'65	0'65	0'55
1887-ben	legmagasabb	»	2'60	2'70	2'80	2'60	3'00	3'00	2'75	2'80	2'00	3'65	2'20	2'50	2'36
	legalacsonyabb	»	0'50	0'50	0'50	0'50	0'65	0'60	0'70	0'60	0'57	0'55	0'55	0'55	0'59
1885-ben	legmagasabb	»	2'80	3'00	2'80	3'00	2'80	2'80	3'00	2'60	3'00	2'50	2'50	3'00	2'54
	legalacsonyabb	»	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50
1883-ban	legmagasabb	»	2'80	2'70	2'80	2'93	3'16	2'80	2'80	2'80	2'50	2'50	3'00	3'00	2'66
	legalacsonyabb	»	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50
1881-ben	legmagasabb	»	2'50	2'50	2'50	2'80	2'80	2'70	2'00	2'00	2'00	2'50	2'50	2'50	2'54
	legalacsonyabb	»	0'40	0'40	0'60	0'60	0'80	0'60	0'60	0'80	0'60	0'60	0'60	0'60	0'63

A közönségesebb szükségleti tárgyak évi átlagos

B u z a.

Folyó szám	A piacz neve	Egység	Január			Február			Márczius			Április			Május			Junius		
			legnehezebb	közép	legkönnyebb	legnehezebb	közép	legkönnyebb	legnehezebb	közép	legkönnyebb	legnehezebb	közép	legkönnyebb	legnehezebb	közép	legkönnyebb	legnehezebb	közép	legkönnyebb
			A r f o r i n t o k b a n																	
1	Arad	Mm.	10'00	9'70	—	10'00	9'70	—	8'50	7'90	—	8'40	8'00	—	7'80	7'10	—	7'80	7'20	—
2	Baja	»	10'20	10'00	9'80	9'70	9'50	—	9'55	9'35	9'20	8'60	8'40	8'20	8'20	8'00	7'70	7'70	7'50	7'20
3	Brassó	»	10'38	10'18	9'67	10'17	9'88	9'48	9'91	9'87	9'77	9'21	8'90	8'62	9'08	8'72	8'17	9'18	8'78	8'54
4	Budapest	»	11'08	—	10'98	10'82	—	10'72	10'39	—	10'26	9'57	—	9'45	9'19	—	9'05	8'89	—	8'82
5	Czegléd	»	10'30	10'00	9'80	10'30	9'80	9'50	10'20	9'80	9'50	8'90	8'00	7'80	9'00	8'80	8'40	8'70	8'00	7'80
6	Debreczen	»	10'77	10'67	10'57	10'50	10'40	10'30	10'24	10'14	10'05	9'27	9'17	9'07	8'96	8'86	8'75	8'47	8'37	8'27
7	Eger	»	9'50	9'00	—	10'20	10'00	9'50	9'50	9'00	—	8'80	8'50	8'00	8'00	7'80	7'50	7'80	7'50	7'20
8	Eperjes	»	10'50	10'00	—	10'50	10'00	—	10'00	9'70	—	10'00	9'70	—	8'50	8'00	—	8'50	8'00	—
9	Érsekújvár	»	10'36	10'10	—	11'07	9'84	—	9'90	9'61	—	8'25	8'11	—	8'35	8'05	—	8'35	8'05	—
10	Esztergom	»	9'80	9'40	9'20	9'80	9'40	9'10	9'00	8'60	8'20	8'00	7'60	7'20	8'00	7'50	7'20	8'00	7'50	7'20
11	Győr	»	11'00	10'80	10'60	10'60	10'50	10'40	10'30	10'20	10'00	9'35	9'20	9'00	9'20	9'10	9'00	8'90	8'70	8'60
12	Hódmező-Vásárhely	»	10'40	10'30	10'20	10'20	10'10	10'00	9'40	9'20	9'00	8'30	8'80	8'70	8'90	8'80	8'70	8'20	8'10	8'00
13	Kaposvár	»	10'30	10'10	9'90	10'20	10'00	9'80	10'00	9'60	9'20	9'00	8'50	8'00	8'50	8'00	7'50	8'00	7'50	7'30
14	Kassa	»	10'51	10'26	10'18	10'37	10'26	10'18	10'00	9'92	9'73	9'74	9'43	8'78	8'97	8'89	8'37	8'00	8'42	8'30
15	Kecskemét	»	10'80	10'60	10'40	10'50	10'30	10'00	10'40	10'20	10'00	10'00	9'60	9'20	9'00	8'50	8'30	8'20	8'00	7'80
16	Kolozsvár	»	9'80	9'00	—	9'80	9'00	—	9'20	8'50	—	9'00	8'20	—	8'40	7'40	—	8'25	7'25	—
17	Losoncz	»	10'30	10'20	10'10	9'50	9'40	9'20	9'50	9'40	9'20	9'00	8'80	8'60	8'50	8'60	8'40	7'90	7'70	7'40
18	Máramaros-Sziget	»	10'80	10'20	10'00	10'60	10'20	10'00	9'70	9'50	9'10	9'50	9'10	9'00	9'20	9'00	8'90	9'20	9'00	8'90
19	Maros-Vásárhely	»	9'88	9'32	—	9'56	9'03	8'53	9'10	8'44	8'40	9'10	8'44	8'40	8'04	7'07	6'92	7'88	7'62	6'88
20	Miskolcz	»	10'85	10'40	—	10'55	10'15	—	10'10	9'80	—	9'60	8'90	—	9'00	8'70	—	8'84	8'32	—
21	Mohács	»	10'40	9'25	—	10'40	9'90	—	10'40	9'92	—	9'30	8'80	—	8'25	7'10	—	—	8'18	—
22	Nagy-Becskerek	»	10'20	9'90	—	10'00	9'80	—	9'65	9'40	—	9'60	9'20	—	9'40	9'20	—	9'00	8'80	—
23	Nagy-Kanizsa	»	10'20	9'80	9'00	10'20	9'60	8'00	9'20	9'00	8'00	9'00	8'00	6'80	8'50	8'00	7'00	8'50	8'00	7'00
24	Nagy-Kikinda	»	10'30	10'00	—	10'00	—	8'20	—	9'00	—	—	8'50	—	—	8'30	—	8'00	7'50	6'00
25	Nagy-Kőrös	»	10'30	10'40	10'00	10'20	10'00	9'60	—	9'30	—	9'00	8'60	8'00	8'40	8'00	7'80	8'20	8'00	7'60
26	Nagy-Szeben	»	10'75	10'64	10'53	10'38	10'26	10'13	9'50	9'86	9'21	9'32	9'23	9'08	8'50	8'33	8'16	8'13	7'95	7'76
27	Nagy-Váradi	»	10'35	10'15	—	9'82	9'70	—	9'54	9'32	8'80	8'75	8'60	8'45	8'10	7'84	7'80	7'85	7'60	7'40
28	Nyiregyháza	»	9'60	9'50	—	9'50	9'40	—	9'20	9'10	—	8'90	—	—	7'60	7'50	—	7'60	7'40	—
29	Nyitra	»	10'30	9'80	9'50	9'80	9'50	9'00	9'80	9'50	9'00	9'00	8'50	8'35	8'30	7'90	7'60	8'00	7'50	6'00
30	Pécs	»	10'36	10'10	—	10'12	9'90	—	9'82	9'62	—	8'90	8'62	—	8'27	8'00	—	7'92	7'72	—
31	Pozsony	»	10'84	10'64	10'45	10'73	10'50	10'39	10'57	10'39	10'21	9'95	9'72	9'49	9'22	9'03	8'84	9'01	8'72	8'42
32	Sátorajja-Ujhely	»	—	—	—	10'30	9'70	9'50	9'60	9'40	9'80	9'50	9'30	9'20	9'30	8'70	3'50	8'45	8'00	—
33	Sopron	»	10'90	—	10'40	10'70	—	10'15	10'55	—	10'01	9'74	—	9'31	9'44	—	8'79	8'90	—	8'38
34	Szabadka	»	10'70	10'50	—	10'40	10'20	—	9'40	9'20	—	8'50	8'30	—	8'20	8'00	—	8'20	8'00	—
35	Szatmár-Németi	»	9'80	9'60	9'40	9'80	9'60	9'20	9'60	9'30	9'00	8'70	8'50	8'20	8'30	8'00	7'70	7'90	7'60	7'40
36	Szeged	»	10'20	10'10	—	10'35	10'30	—	9'30	9'20	—	9'10	9'00	—	8'70	8'50	—	8'20	8'00	—
37	Székes-Fejérvár	»	10'40	10'00	—	10'40	10'10	—	9'40	9'00	—	8'70	8'20	—	8'00	7'70	—	8'00	7'70	—
38	Szolnok	»	10'30	10'10	10'00	10'20	10'10	10'00	10'20	10'10	9'20	9'00	8'60	8'50	8'30	8'70	8'60	8'30	8'20	8'10
39	Temesvár	»	10'05	9'86	9'65	9'65	9'45	9'25	9'28	9'08	8'88	8'40	8'20	8'00	8'00	7'80	7'60	7'75	7'55	7'35
40	Tokaj	»	—	10'50	—	—	10'20	—	—	10'20	—	—	8'00	—	—	8'00	—	—	7'60	—
41	Ungvár	»	10'50	10'40	—	10'25	10'00	—	9'80	9'00	—	9'20	9'00	—	8'40	8'20	—	8'20	7'00	—
42	Veszprém	»	10'65	10'40	—	11'00	10'00	—	11'20	10'60	—	9'00	8'60	—	8'30	8'00	—	8'50	8'00	—
43	Zombor	»	10'40	10'20	—	10'00	9'50	—	9'00	8'50	—	8'20	8'00	—	8'20	8'00	—	8'20	8'00	—
	1890-ben	{ legmagasabb	8'21	8'05	7'92	8'60	8'35	8'08	9'08	9'04	9'00	9'10	8'82	8'95	8'80	8'50	8'48	8'50	8'50	8'28
		{ legalacsonyabb	6'90	5'58	4'90	6'41	5'53	4'90	6'83	5'85	5'25	7'40	7'60	6'80	7'20	7'00	6'30	6'80	6'40	6'20
	1888-ban	{ legmagasabb	7'62	7'50	7'40	7'60	7'50	7'40	7'50	7'28	7'10	7'50	7'30	7'10	7'54	7'29	7'11	7'23	7'15	6'99
		{ legalacsonyabb	6'20	5'80	5'00	6'00	5'82	5'00	6'10	5'90	5'00	6'10	5'90	4'70	5'90	5'70	5'00	5'70	5'74	4'80
	1886-ban	{ legmagasabb	8'21	8'05	7'92	8'60	8'35	8'08	9'08	9'04	9'00	8'87	8'82	8'58	8'88	9'00	9'70	8'91	8'85	8'61
		{ legalacsonyabb	6'90	5'58	4'90	6'41	5'53	4'90	6'83	5'85	5'25	7'00	6'30	5'46	7'00	6'20	5'84	6'50	6'00	5'72
	1884-ban	{ legmagasabb	10'50	10'00	9'87	10'25	10'00	9'88	10'30	10'07	9'86	10'30	9'80	9'60	10'25	10'15	10'10	10'51	10'33	10'49
		{ legalacsonyabb	8'25	7'60	7'59	8'35	7'40	6'90	8'30	7'80	7'50	8'50	7'60	7'30	8'50	7'60	7'00	8'30	7'75	7'20
	1882-ben	{ legmagasabb	12'97	12'60	12'59	13'09	12'70	12'60	13'04	12'45	12'30	13'03	12'95	12'85	12'75	12'48	12'42	13'00	12'85	12'00
		{ legalacsonyabb	9'80	8'80	9'20	10'00	9'00	8'50	10'40	9'80	8'50	10'40	9'80	9'00	9'92	9'00	7'15	10'00	9'50	8'50
	1880-ban	{ legmagasabb	14'50	13'75	13'24	14'35	13'77	13'42	14'98	14'18	13'71	13'35	13'45	12'86	12'47	12'60	12'00	12'47	12'80	11'90
		{ legalacsonyabb	8'00	7'30	7'00	7'50	6'50	6'00	6'90	6'50	6'00	7'30	6'20	6'10	8'00	7'00	5'80	7'80	7'00	5'60

Árai Magyarország főbb piacain az 1892. évben.

B u z a.

Table with 23 columns for months (July to December) and average price, and 30 rows of data. Each cell contains a price value. The header is split into monthly sections and a final 'Folyó szám' column. The main header is 'Ár forintokban' and 'forint'.

R o z s.

Folyószám	A piac neve	E g y s é g	Á r f o r i n t o k b a n												Évi középár forint
			Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	M.-mázsa	9'50	9'50	8'90	7'40	7'80	8'10	6'30	5'70	5'80	5'90	5'60	6'98	7'29
2	Baja	»	9'80	9'45	9'10	8'10	7'60	7'30	7'25	6'10	5'70	6'10	5'90	5'75	7'35
3	Brassó	»	8'70	8'41	8'28	8'88	7'78	7'68	5'91	5'34	5'19	5'23	5'14	4'80	6'78
4	Budapest	»	10'24	9'91	9'40	8'86	8'61	8'22	7'61	6'63	6'43	6'61	6'33	6'35	7'93
5	Czegléd	»	8'40	8'40	8'40	7'40	7'00	6'50	6'40	6'40	5'40	5'70	5'90	5'85	6'81
6	Debreczen	»	9'45	8'95	8'48	7'72	7'49	7'17	6'47	5'64	5'63	5'50	5'50	5'45	6'95
7	Eger	»	8'50	8'50	8'50	7'50	6'50	6'50	6'50	6'50	6'50	6'50	6'50	6'50	7'08
8	Eperjes	»	9'50	9'50	9'00	9'00	8'00	8'00	7'00	6'25	6'25	6'25	6'25	6'25	7'60
9	Érsekújvár	»	10'05	9'93	9'41	—	8'14	8'00	7'58	6'41	6'30	6'56	6'31	6'25	7'72
10	Esztergom	»	9'50	9'40	8'40	7'60	7'50	7'20	6'90	6'20	6'20	6'20	6'00	6'20	7'28
11	Győr	»	10'20	9'90	9'00	8'50	8'60	8'00	7'00	6'40	6'10	6'60	6'35	6'15	7'73
12	Hódmező-Vásárhely	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Kaposvár	»	9'30	9'30	9'00	8'00	7'50	7'20	7'20	6'20	6'00	6'00	6'00	6'00	7'31
14	Kassa	»	9'86	9'72	9'38	9'00	8'00	7'66	7'23	6'40	6'55	6'00	6'14	6'20	7'68
15	Kecskemét	»	9'80	9'50	9'50	8'30	7'70	7'00	6'10	6'10	6'15	6'10	6'10	5'90	7'35
16	Kolozsvár	»	8'30	8'20	7'80	7'40	7'20	6'20	6'00	5'30	5'50	5'70	5'20	5'30	6'51
17	Losonc	»	10'00	8'10	8'10	8'00	7'50	7'50	6'80	6'40	6'20	6'30	6'20	6'10	7'27
18	Máramaros-Sziget	»	9'10	9'80	9'30	9'10	7'50	7'50	6'20	6'00	6'80	6'00	5'80	5'20	7'36
19	Maros-Vásárhely	»	—	—	—	—	—	—	—	4'90	4'90	4'94	5'06	5'20	5'00
20	Miskolcz	»	10'00	9'80	9'50	8'50	8'50	8'08	7'70	6'69	6'10	6'10	6'10	5'80	7'74
21	Mohács	»	9'25	8'95	8'85	7'50	7'10	7'00	6'46	6'05	6'06	5'97	5'60	5'58	7'03
22	Nagy-Becserek	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Nagy-Kanizsa	»	9'60	9'20	8'60	8'00	7'50	7'80	6'90	6'00	6'00	6'40	6'00	6'00	7'33
24	Nagy-Kikinda	»	9'50	8'20	8'00	8'00	7'50	6'00	6'00	5'20	5'30	5'70	—	5'00	6'76
25	Nagy-Körös	»	9'60	9'40	8'50	8'00	7'50	7'00	6'70	—	6'00	6'70	5'80	5'80	7'36
26	Nagy-Szeben	»	8'38	8'38	7'84	7'43	6'49	6'49	6'22	5'54	5'27	5'14	4'73	4'73	6'39
27	Nagy-Váradi	»	9'60	9'32	8'74	7'50	7'92	7'42	6'97	5'88	5'60	5'85	5'64	5'60	7'17
28	Nyiregyháza	»	9'50	9'25	8'10	7'70	7'40	7'30	6'40	5'40	5'60	5'60	5'70	5'55	6'96
29	Nyitra	»	10'40	9'50	8'20	7'30	7'20	6'90	6'90	6'90	6'60	6'70	6'40	6'20	7'48
30	Pécs	»	9'61	9'48	9'15	8'29	7'63	7'57	6'90	6'39	5'76	5'75	5'56	5'53	7'30
31	Pozsony	»	10'51	10'29	9'43	9'03	8'95	8'50	7'73	6'85	6'64	6'76	6'61	6'50	8'15
32	Sátoralja-Ujhely	»	9'50	9'10	9'10	8'90	8'00	7'80	7'10	6'50	5'90	6'00	6'00	6'00	7'49
33	Sopron	»	10'50	9'86	9'52	8'57	8'57	8'45	7'76	6'92	6'47	6'66	6'62	—	8'17
34	Szabadka	»	9'60	9'30	8'40	7'30	7'00	7'00	6'30	6'30	6'30	6'20	5'80	5'60	7'08
35	Szatmár-Németi	»	8'50	8'80	8'20	8'00	7'60	6'90	6'10	5'70	5'50	5'40	6'20	6'20	6'93
36	Szeged	»	9'10	8'90	8'00	7'60	7'80	7'20	6'80	5'50	5'90	6'20	5'60	5'70	7'03
37	Székes-Fejérvár	»	9'30	9'40	8'30	7'60	7'70	7'70	7'00	6'10	5'80	6'20	6'00	—	7'42
38	Szolnok	»	10'00	10'00	10'00	—	9'00	9'00	9'00	7'50	7'50	7'50	7'50	7'00	8'55
39	Temesvár	»	9'57	9'15	9'00	—	—	7'50	7'00	6'80	5'48	5'68	5'58	5'58	7'13
40	Tokaj	»	9'50	9'60	9'60	7'50	7'60	6'80	6'50	6'50	5'50	5'50	5'50	5'50	7'13
41	Ungvár	»	9'20	8'70	8'00	7'00	7'30	7'30	6'20	6'00	5'20	5'60	6'00	6'00	6'88
42	Veszprém	»	10'00	9'50	9'30	7'50	7'10	7'50	7'25	6'00	6'00	6'30	5'80	5'80	7'34
43	Zombor	»	9'00	8'75	8'00	7'20	7'20	7'20	7'20	7'00	6'30	6'50	6'50	6'50	7'32
1890-ben	{ legmagasabb	»	8'71	9'00	8'91	8'99	8'26	8'33	7'39	6'20	6'70	7'60	7'65	7'65	7'71
	{ legalacsonyabb	»	5'00	6'18	6'12	6'32	5'60	5'36	5'10	4'63	4'91	5'40	5'40	5'47	5'62
1888-ban	{ legmagasabb	»	6'20	6'15	6'24	6'30	6'35	6'30	6'20	6'40	6'50	6'50	6'20	6'20	6'18
	{ legalacsonyabb	»	4'60	4'40	4'40	4'20	4'48	4'30	4'20	4'13	4'20	4'40	4'27	4'27	4'13
1886-ban	{ legmagasabb	»	6'95	7'05	7'50	7'41	8'35	7'05	6'80	7'00	6'90	6'70	6'80	7'20	6'92
	{ legalacsonyabb	»	4'90	4'99	5'20	5'05	5'00	5'10	4'04	4'06	4'06	4'04	4'05	4'06	4'72
1884-ben	{ legmagasabb	»	8'76	8'78	8'83	8'51	9'08	8'91	8'60	8'08	7'42	7'40	7'40	7'60	8'29
	{ legalacsonyabb	»	6'41	6'13	5'74	6'08	6'08	6'37	6'42	5'40	5'21	5'00	5'10	5'00	5'71
1882-ben	{ legmagasabb	»	9'41	10'10	10'02	9'30	10'00	11'79	8'91	8'08	7'93	7'69	8'04	7'96	8'60
	{ legalacsonyabb	»	7'36	7'56	7'25	7'19	6'50	6'50	5'40	6'00	5'50	5'65	5'57	6'00	6'50
1880-ban	{ legmagasabb	»	10'57	10'80	11'50	11'60	11'60	11'50	10'20	9'75	9'15	10'50	16'60	10'50	10'75
	{ legalacsonyabb	»	5'33	5'98	3'80	5'40	5'30	5'60	5'00	5'05	5'10	4'00	5'55	5'44	5'66

Á r p a.

Folyó szám	A piacz neve	Egység	Január		Február		Márczius		Április		Május		Junius	
			sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre
			Á r f o r i n t o k b a n											
1	Arad	M.-mázsa	—	5'60	—	5'60	—	5'40	—	5'20	—	4'50	—	4'60
2	Baja	»	6'30	6'00	6'15	6'00	6'00	5'80	5'75	5'55	5'80	5'10	5'10	4'90
3	Brassó	»	7'01	—	6'74	—	6'18	—	6'12	—	5'82	—	5'47	—
4	Budapest	»	—	6'35	—	6'20	—	6'08	—	5'88	—	5'55	—	5'44
5	Czegléd	»	—	6'30	—	6'00	—	6'30	—	5'60	—	5'60	—	6'50
6	Debreczen	»	—	5'72	—	5'60	—	5'66	—	5'10	—	4'94	—	5'10
7	Eger	»	6'00	5'00	6'00	5'50	6'00	5'50	5'50	4'80	5'20	4'50	5'50	5'00
8	Eperjes	»	6'50	6'00	6'25	6'00	7'00	6'60	7'00	6'50	6'50	—	—	6'50
9	Érsekújvár	»	6'02	5'73	6'00	5'57	6'00	5'25	5'22	5'15	5'05	4'80	5'22	4'60
10	Esztergom	»	6'50	6'00	6'50	5'60	6'40	5'50	6'00	5'20	6'00	5'40	6'00	5'40
11	Győr	»	6'00	5'60	6'30	5'50	6'50	5'50	5'70	5'30	6'00	5'60	5'50	5'10
12	Hódmező-Vásárhely	»	5'80	5'70	5'60	5'50	5'50	5'40	5'00	4'90	5'00	4'70	4'40	4'30
13	Kaposvár	»	7'50	6'50	8'00	6'50	7'00	6'00	6'00	5'50	6'50	6'00	6'00	5'50
14	Kassa	»	7'00	6'46	6'46	6'37	7'00	6'37	6'46	6'22	6'15	6'06	6'15	6'00
15	Kecskemét	»	—	6'30	—	6'20	—	6'10	—	—	—	5'50	—	5'20
16	Kolozsvár	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Losoncz	»	6'40	5'40	6'20	5'10	6'20	5'10	6'20	5'10	6'30	5'20	6'20	5'50
18	Máramaros-Sziget	»	7'30	6'50	7'20	7'00	6'20	5'90	6'10	5'80	6'00	5'40	5'80	5'00
19	Maros-Vásárhely	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Miskolcz	»	7'00	5'90	6'20	5'96	6'00	5'80	6'00	5'60	6'00	5'70	5'66	5'36
21	Mohács	»	—	5'74	—	5'43	—	5'30	—	5'13	—	4'83	—	5'37
22	Nagy-Becskerek	»	—	5'20	—	5'00	—	5'00	—	4'80	—	4'80	—	4'75
23	Nagy-Kanizsa	»	8'00	7'60	7'60	6'50	6'00	5'40	5'50	5'00	7'00	6'00	6'00	5'00
24	Nagy-Kikinda	»	6'50	6'00	5'80	—	5'20	—	—	5'00	7'50	5'00	6'50	5'00
25	Nagy-Kőrös	»	—	6'00	—	6'00	—	5'50	—	5'20	—	5'20	—	5'00
26	Nagy-Szeben	»	7'27	6'77	7'12	6'61	7'58	7'42	7'27	7'13	6'52	6'29	6'36	6'13
27	Nagy-Várad	»	—	—	5'30	—	5'48	5'00	5'30	5'00	—	4'36	—	4'62
28	Nyiregyháza	»	5'80	5'50	5'80	5'60	5'40	5'20	5'20	5'00	5'10	5'00	5'10	5'00
29	Nyitra	»	7'20	5'00	7'00	5'30	6'20	5'60	5'50	5'00	6'20	5'60	5'50	5'00
30	Pécs	»	6'70	—	6'30	6'00	—	6'37	—	6'15	—	5'90	—	5'80
31	Pozsony	»	7'99	5'87	7'94	5'63	7'43	5'27	6'16	5'21	5'68	5'20	5'52	5'22
32	Sátoralja-Ujhely	»	6'20	6'00	6'20	—	5'90	—	—	5'80	—	5'80	—	5'60
33	Sopron	»	7'80	6'60	7'00	6'50	7'30	6'65	6'99	6'46	6'89	6'23	6'38	6'00
34	Szabadka	»	—	6'30	—	6'20	—	—	8'40	5'80	—	5'40	—	5'00
35	Szatmár-Németi	»	—	—	—	—	5'40	5'10	5'00	4'80	—	—	—	—
36	Szeged	»	—	6'60	—	6'50	—	6'60	—	6'40	—	6'40	—	5'20
37	Székes-Fejérvár	»	6'00	5'80	6'00	5'50	5'50	5'00	5'20	5'00	4'60	4'50	4'60	4'50
38	Szolnok	»	6'50	6'30	6'50	6'00	6'50	6'10	5'50	5'00	6'00	5'50	5'80	5'50
39	Temesvár	»	—	6'22	—	6'05	—	5'52	—	5'40	—	5'42	—	5'50
40	Tokaj	»	—	5'50	—	6'00	—	4'50	—	5'50	—	4'50	—	5'50
41	Ungvár	»	6'00	5'70	6'40	6'25	6'50	—	5'70	5'40	5'30	—	6'20	—
42	Veszprém	»	9'70	6'50	9'00	6'90	5'60	5'00	5'50	5'00	5'00	4'60	5'40	5'00
43	Zombor	»	—	5'40	—	5'60	—	5'50	—	5'10	—	5'10	—	5'10
	1890-ben	{ legmagasabb	9'24	7'70	9'35	7'70	9'05	8'10	9'00	7'90	8'40	7'24	8'10	8'10
		{ legalacsonyabb	5'80	5'20	5'70	5'50	5'29	5'20	5'50	5'20	5'26	5'42	5'00	5'00
	1888-ban	{ legmagasabb	7'60	6'10	7'40	6'20	7'60	6'30	7'40	6'30	7'40	6'00	6'12	6'00
		{ legalacsonyabb	4'50	3'90	4'50	4'16	4'20	4'10	4'50	4'00	4'10	4'24	4'30	4'00
	1886-ban	{ legmagasabb	7'90	7'30	8'00	7'50	7'87	7'51	7'78	7'15	7'60	6'85	7'00	6'50
		{ legalacsonyabb	4'80	4'30	4'90	4'50	4'80	4'03	4'80	4'38	4'25	4'00	3'50	3'20
	1884-ben	{ legmagasabb	9'72	8'67	9'54	8'48	9'60	8'82	9'13	8'40	9'40	8'50	9'50	9'33
		{ legalacsonyabb	6'20	5'91	6'20	5'87	6'20	6'20	6'30	6'22	6'30	5'85	6'30	6'20
	1882-ben	{ legmagasabb	9'28	7'65	9'47	8'00	9'68	9'67	9'63	9'60	8'30	8'52	8'60	8'26
		{ legalacsonyabb	6'00	5'50	6'30	5'50	6'30	5'80	6'00	5'50	6'00	5'50	6'25	4'00
	1880-ban	{ legmagasabb	9'22	7'90	9'22	8'25	9'80	9'60	8'85	8'00	8'17	7'71	8'75	8'07
		{ legalacsonyabb	3'60	3'20	3'60	3'10	3'40	3'00	4'25	3'50	3'80	3'20	4'20	3'50

Árpa.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Július		Augusztus		Szeptember		Október		November		December		Évi középár	
			sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre	sörfőzésre	etetésre
			Á r f o r i n t o k b a n												f o r i n t	
1	Arad	M.-mázsa	—	4'60	—	5'10	—	5'10	—	5'20	—	4'80	—	4'80	—	4'93
2	Baja	»	5'10	4'90	5'00	4'80	4'80	4'60	4'85	4'65	4'80	4'60	4'70	4'50	5'32	5'12
3	Brassó	»	5'54	—	5'00	—	4'28	—	4'43	—	4'64	—	4'48	—	5'48	—
4	Budapest	»	—	5'40	—	5'51	—	5'40	—	5'37	—	5'18	—	5'26	—	5'63
5	Cegléd	»	—	5'20	—	5'20	—	5'50	—	4'90	—	4'20	—	5'00	—	5'53
6	Debreczen	»	—	4'87	—	5'24	4'93	4'88	5'00	4'90	4'87	4'87	4'87	4'87	4'92	5'15
7	Eger	»	5'50	5'00	6'00	5'50	6'00	5'00	6'00	5'50	6'00	5'50	6'50	5'50	5'85	5'11
8	Eperjes	»	6'50	—	6'25	6'00	6'00	5'50	5'50	5'00	5'50	5'00	5'50	5'00	6'20	5'70
9	Érsekújvár	»	5'22	4'60	6'19	4'84	6'61	4'60	5'54	4'69	5'24	4'60	5'04	4'54	5'53	4'91
10	Esztergom	»	6'70	5'50	6'50	5'00	7'00	5'50	6'50	5'60	6'00	5'00	6'20	5'40	6'36	5'43
11	Győr	»	7'50	5'00	7'50	4'65	6'50	5'00	7'10	6'00	5'60	5'00	5'90	4'95	6'34	5'27
12	Hódmező-Vásárhely	»	4'60	4'50	4'70	4'60	4'50	4'00	4'50	4'30	5'00	4'50	4'00	4'50	5'02	4'74
13	Kaposvár	»	6'50	6'00	6'50	6'00	6'00	5'60	6'00	5'30	6'00	5'50	6'20	5'50	6'52	5'84
14	Kassa	»	6'15	5'93	6'15	5'86	6'76	6'48	6'88	6'30	6'46	6'25	6'50	6'43	6'47	6'23
15	Kecskemét	»	—	5'60	—	5'70	—	5'60	—	5'60	—	5'50	—	5'60	—	5'72
16	Kolozsvár	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Losoncz	»	6'70	5'70	6'81	5'60	6'80	5'50	6'70	5'80	6'70	5'70	6'70	5'70	6'49	5'45
18	Máramaros-Sziget	»	5'50	5'00	4'50	4'00	4'80	4'60	4'50	4'20	4'50	4'20	4'40	4'20	5'57	5'15
19	Maros-Vásárhely	»	4'10	—	3'57	—	3'57	—	3'55	—	3'50	—	3'69	—	—	3'66
20	Miskolcz	»	5'40	5'20	5'50	5'36	5'40	5'20	5'40	5'20	5'90	5'15	5'80	5'00	5'83	5'45
21	Mohács	»	—	4'05	—	5'75	—	4'50	—	4'30	—	4'05	—	4'86	—	4'94
22	Nagy-Becskerek	»	4'70	4'70	4'50	4'60	4'60	4'60	—	4'80	—	4'70	—	4'90	4'60	4'81
23	Nagy-Kanizsa	»	6'40	5'20	6'00	5'50	6'40	5'50	6'40	5'80	6'00	5'80	5'00	4'50	6'36	5'58
24	Nagy-Kikinda	»	5'00	4'50	5'00	4'50	—	4'60	5'50	—	5'00	—	—	—	5'67	4'94
25	Nagy-Kőrös	»	—	6'00	—	5'50	—	5'20	—	6'00	—	5'80	—	5'00	—	5'53
26	Nagy-Szeben	»	5'76	5'48	5'76	5'48	5'30	5'00	5'30	5'00	5'15	4'81	5'15	4'81	6'21	5'91
27	Nagy-Várad	»	4'50	—	4'62	—	4'62	—	5'85	—	4'75	—	4'70	—	5'01	4'75
28	Nyiregyháza	»	5'10	5'00	5'00	4'80	5'00	4'90	4'60	4'40	4'70	4'50	4'60	4'50	5'25	4'95
29	Nyitra	»	6'80	5'00	7'30	5'00	7'00	4'50	6'60	4'50	6'30	4'50	6'20	4'50	6'48	4'96
30	Pécs	»	5'95	4'76	6'10	5'36	5'60	4'80	5'30	4'67	4'65	4'10	—	4'40	5'80	5'30
31	Pozsony	»	6'23	5'35	7'57	5'15	7'17	5'28	7'08	5'40	7'07	5'17	6'68	5'09	6'87	5'32
32	Sátoralja-Ujhely	»	5'70	—	5'60	5'50	5'60	4'50	5'80	5'50	5'60	—	5'60	5'00	5'80	5'46
33	Sopron	»	6'65	5'97	7'66	5'41	6'84	5'16	6'74	5'48	6'31	5'46	—	—	6'91	5'99
34	Szabadka	»	—	5'20	—	5'00	—	4'90	—	5'00	—	4'90	—	4'80	8'40	3'85
35	Szatmár-Németi	»	4'70	4'00	5'70	4'60	4'80	4'40	—	—	4'50	4'20	—	—	5'02	4'52
36	Szeged	»	—	5'20	—	5'20	—	5'30	—	5'40	—	5'30	—	5'60	—	5'83
37	Székes-Fejérvár	»	6'20	5'80	6'00	4'80	6'00	4'50	5'70	4'80	6'00	—	5'50	4'50	5'61	4'97
38	Szolnok	»	5'50	5'00	5'60	5'40	5'80	5'50	5'80	5'60	5'80	5'60	5'60	—	5'01	5'50
39	Temesvár	»	—	4'82	—	4'80	—	5'00	—	5'05	—	5'00	—	5'04	—	5'32
40	Tokaj	»	—	4'00	—	5'00	—	4'60	—	4'60	—	5'00	—	5'00	—	4'98
41	Ungvár	»	—	6'00	5'00	4'50	4'50	4'20	—	4'50	4'50	4'20	4'00	3'80	5'46	4'95
42	Veszprém	»	6'00	5'60	6'80	6'00	6'00	5'70	6'00	5'80	5'00	4'70	5'00	4'40	6'25	5'43
43	Zombor	»	—	5'10	—	5'10	—	5'00	—	5'00	—	5'00	—	5'00	—	5'17
	1890-ben	{ legmagasabb	7'50	7'41	7'85	7'72	8'15	8'50	8'25	8'62	8'23	7'87	8'16	7'41	8'20	7'56
		{ legalacsonyabb	4'20	5'00	4'18	4'48	4'20	5'00	5'00	3'80	4'40	4'20	6'00	5'30	4'17	4'83
	1888-ban	{ legmagasabb	7'00	5'90	7'42	6'90	9'10	7'60	9'10	6'50	7'70	7'10	7'80	6'40	7'42	6'73
		{ legalacsonyabb	3'80	3'60	3'80	4'00	4'40	4'00	4'00	4'00	4'20	4'00	4'20	4'00	4'16	3'89
	1886-ban	{ legmagasabb	7'80	7'50	8'50	8'20	8'77	7'10	8'40	7'40	8'50	7'50	8'20	7'50	7'70	6'88
		{ legalacsonyabb	3'30	3'00	4'32	4'03	4'32	4'03	4'40	4'04	4'40	4'00	4'80	4'05	4'43	4'08
	1884-ben	{ legmagasabb	10'00	9'88	9'28	7'78	9'20	8'00	9'02	7'27	8'40	7'70	8'46	7'90	9'02	7'80
		{ legalacsonyabb	5'80	5'00	5'40	5'30	5'40	5'00	5'30	5'00	5'31	5'00	5'38	5'05	6'00	5'72
	1882-ben	{ legmagasabb	9'52	9'50	9'08	7'75	8'80	7'30	9'21	8'40	9'32	8'07	9'32	8'19	8'86	7'99
		{ legalacsonyabb	4'60	4'50	5'00	5'00	5'00	4'48	4'64	4'42	4'56	4'42	5'00	4'50	6'03	5'72
	1880-ban	{ legmagasabb	8'20	7'14	7'40	7'50	7'82	7'00	9'00	7'00	9'10	7'00	8'85	7'00	8'44	7'47
		{ legalacsonyabb	3'22	2'74	3'10	3'00	3'20	3'00	3'25	3'00	3'28	3'00	3'58	3'20	3'07	3'37

Z a b.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Á r f o r i n t o k b a n												Évi középár forint
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	M.-mázsa	5'60	5'00	5'20	5'20	4'70	4'50	4'90	5'10	5'30	5'30	5'20	5'20	5'15
2	Baja	>	5'75	5'60	5'40	5'40	5'10	5'05	4'90	4'90	5'00	5'20	4'55	4'50	5'11
3	Brassó	>	6'24	6'04	6'13	6'03	6'00	6'00	5'42	4'83	4'21	4'44	4'23	4'17	5'31
4	Budapest	>	6'40	6'29	6'07	5'93	5'76	5'60	4'60	5'72	5'59	5'72	5'64	5'73	5'75
5	Czegléd	>	6'50	6'50	6'50	5'50	6'00	6'80	5'60	5'60	5'20	4'60	5'20	5'20	5'77
6	Debreczen	>	6'25	6'25	6'14	5'92	5'91	5'72	5'42	5'52	5'46	5'62	5'72	5'92	5'82
7	Eger	>	6'00	6'00	6'00	5'80	5'80	5'80	5'00	5'60	5'80	5'80	5'80	5'80	5'82
8	Eperjes	>	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	5'70	6'00	5'50	5'00	5'00	5'00	5'00	5'60
9	Érsekújvár	>	6'23	6'30	6'20	—	5'65	5'63	5'62	5'46	5'28	5'26	5'21	5'38	5'66
10	Esztergom	>	6'40	6'20	6'00	6'00	5'70	5'30	5'30	5'60	5'50	5'50	5'40	5'40	5'60
11	Győr	>	6'50	6'60	6'30	6'50	6'10	6'00	5'60	5'20	5'00	5'60	5'60	5'70	5'94
12	Hódmező-Vásárhely	>	5'70	5'90	5'50	5'60	5'20	5'25	5'00	5'00	5'60	5'50	5'20	5'00	5'36
13	Kaposvár	>	5'50	5'50	5'50	5'50	5'50	5'50	5'50	5'50	5'20	5'20	5'20	5'40	5'42
14	Kassa	>	6'09	6'10	6'19	5'85	5'85	5'80	5'68	5'85	5'78	5'60	5'46	5'36	5'80
15	Kecskemét	>	6'10	6'10	6'10	5'40	5'40	5'40	5'50	5'70	5'50	5'60	5'80	5'70	5'60
16	Kolozsvár	>	5'40	5'20	5'00	5'00	5'00	5'00	4'80	5'00	4'60	4'60	4'25	4'50	4'86
17	Losoncz	>	5'60	5'30	5'50	5'40	5'40	5'30	5'20	5'20	5'10	5'10	4'90	4'80	5'23
18	Máramaros-Sziget	>	6'30	6'10	5'80	5'90	5'50	6'20	5'00	5'00	4'70	4'50	4'60	4'80	5'37
19	Maros-Vásárhely	>	6'00	5'56	5'28	5'28	5'12	4'88	4'62	4'63	4'18	4'28	4'40	4'36	4'90
20	Miskolcz	>	6'30	6'40	6'20	6'20	5'80	5'68	5'50	5'59	5'40	5'40	5'30	5'30	5'76
21	Mohács	>	5'54	5'30	5'15	5'10	5'83	4'70	4'68	4'60	4'79	4'85	4'67	4'87	5'01
22	Nagy-Becskerek	>	5'60	5'55	5'55	4'50	4'50	5'40	5'40	5'20	5'20	5'00	4'85	4'90	5'14
23	Nagy-Kanizsa	>	7'00	6'70	6'50	5'60	5'40	5'50	6'20	5'50	5'50	5'60	5'90	5'90	5'94
24	Nagy-Kikinda	>	6'20	5'80	5'50	5'20	5'00	5'50	5'00	4'80	5'00	5'20	5'20	—	5'31
25	Nagy-Kőrös	>	6'00	6'00	5'50	5'20	5'50	5'50	6'00	5'50	5'40	6'00	5'00	5'60	5'59
26	Nagy-Szeben	>	6'25	6'46	6'46	6'25	5'87	5'93	6'14	5'55	4'79	5'00	4'79	4'79	5'69
27	Nagy-Várad	>	6'35	5'95	5'72	5'05	5'20	5'27	5'25	5'60	5'20	5'35	5'24	5'20	5'44
28	Nyiregyháza	>	5'50	6'30	6'20	6'00	5'70	5'60	5'50	5'30	5'00	5'00	4'80	5'00	5'49
29	Nyitra	>	6'70	6'80	6'20	5'60	6'00	5'60	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'08
30	Pécs	>	6'10	6'20	6'17	5'98	5'66	5'83	5'70	5'65	4'81	4'92	5'08	5'29	5'62
31	Pozsony	>	6'42	6'60	6'46	6'55	6'80	5'48	6'10	6'08	5'98	6'28	6'04	5'92	6'22
32	Sátoralja-Ujhely	>	—	6'80	6'60	6'70	6'30	6'00	6'00	6'00	5'60	5'40	5'10	5'00	5'95
33	Sopron	>	6'80	7'00	6'75	6'48	6'43	6'40	6'25	5'85	5'71	5'30	5'98	5'80	6'23
34	Szabadka	>	5'70	5'50	5'00	5'30	5'00	5'00	4'90	5'00	4'90	4'90	4'90	4'90	5'08
35	Szatmár-Németi	>	5'60	5'40	5'50	5'40	5'50	5'80	5'60	4'40	4'50	4'20	4'50	4'40	5'08
36	Szeged	>	6'60	6'60	6'40	6'30	6'20	6'00	5'80	5'60	5'50	5'60	5'60	5'60	6'03
37	Székes-Fejérvár	>	6'20	6'00	5'60	5'60	5'60	5'60	5'60	5'40	5'40	5'50	5'50	5'50	5'62
38	Szolnok	>	7'20	7'50	7'50	6'80	6'50	6'50	6'50	7'50	6'50	6'50	6'50	6'50	6'83
39	Temesvár	>	5'90	5'88	5'55	5'84	4'90	5'00	4'78	4'45	4'66	4'82	4'80	4'76	5'07
40	Tokaj	>	6'00	6'50	6'50	5'00	5'00	5'60	5'00	5'00	5'00	4'50	5'20	5'20	5'38
41	Ungvár	>	6'50	6'40	6'40	6'10	5'80	6'30	5'70	5'50	5'00	4'50	5'00	5'00	5'68
42	Veszprém	>	5'00	6'00	6'00	5'40	5'00	5'60	6'40	6'70	5'30	5'00	4'60	5'60	5'55
43	Zombor	>	5'20	5'50	5'20	5'10	5'10	5'10	5'10	5'00	4'50	4'60	4'60	4'60	5'13
1890-ben	{ legmagasabb	>	8'40	8'27	8'70	8'60	8'70	10'00	8'63	7'60	7'60	7'56	7'88	7'86	8'05
	{ legalacsonyabb	>	5'50	5'50	3'55	6'40	6'20	5'50	5'30	5'00	5'00	5'20	5'56	5'60	5'87
1888-ban	{ legmagasabb	>	6'00	6'20	6'80	6'30	6'30	6'20	6'05	5'90	5'90	5'90	5'90	6'02	6'02
	{ legalacsonyabb	>	4'00	4'00	4'00	4'00	3'80	3'50	3'70	3'60	3'60	3'80	3'90	3'90	3'87
1886-ban	{ legmagasabb	>	7'08	7'55	7'56	7'41	7'39	7'35	7'30	6'80	6'50	6'76	6'82	6'82	6'75
	{ legalacsonyabb	>	3'90	4'07	4'40	3'50	4'00	4'00	4'40	4'40	3'05	3'09	4'01	4'01	4'14
1884-ben	{ legmagasabb	>	7'90	7'90	8'07	8'20	8'30	8'40	10'20	8'00	7'52	7'71	7'72	8'03	7'79
	{ legalacsonyabb	>	5'75	6'20	6'06	5'55	6'08	6'00	5'00	5'20	5'00	5'10	5'10	5'10	5'59
1882-ben	{ legmagasabb	>	8'78	9'20	8'97	9'56	9'72	10'08	10'10	7'77	7'39	7'84	7'50	7'64	8'34
	{ legalacsonyabb	>	5'74	5'20	5'20	5'20	6'00	6'00	5'50	4'66	4'15	4'18	4'25	4'50	5'42
1880-ban	{ legmagasabb	>	7'60	7'65	8'10	8'20	8'25	8'20	7'70	7'00	6'70	6'70	6'95	6'75	7'48
	{ legalacsonyabb	>	2'40	2'60	2'80	2'90	2'30	2'80	2'40	1'93	1'30	1'92	2'07	2'00	2'22

Tengeri.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Á r f o r i n t o k b a n												Évi középár forint
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	Deczember	
1	Arad	M.-mázsa	5'20	5'20	4'70	4'70	4'45	4'30	4'20	4'40	3'40	3'80	3'90	3'80	4'34
2	Baja	>	5'15	5'10	4'85	4'80	4'05	4'60	4'60	4'50	4'70	5'00	3'70	3'80	4'62
3	Brassó	>	5'33	5'93	5'73	5'49	5'44	5'11	5'06	5'20	5'33	4'35	4'06	4'16	5'10
4	Budapest	>	5'67	5'56	5'29	5'05	4'87	4'88	4'78	4'80	4'85	4'80	4'71	4'73	5'00
5	Czegléd	>	5'80	5'20	5'90	4'90	5'70	6'50	5'40	5'40	5'20	5'30	4'95	5'00	5'43
6	Debreczen	>	5'25	5'15	5'14	4'77	4'64	4'62	4'72	5'38	5'21	5'06	4'80	4'80	4'96
7	Eger	>	5'00	5'10	6'00	5'00	5'00	4'80	5'00	5'50	5'50	5'00	4'80	5'00	5'14
8	Eperjes	>	6'25	6'25	6'00	6'00	5'50	5'50	5'50	5'50	5'25	5'00	5'50	5'50	5'65
9	Érsekújvár	>	5'05	5'62	5'50	5'17	5'15	5'12	5'11	5'45	5'04	4'50	4'35	4'33	5'09
10	Esztergom	>	5'40	5'30	5'20	5'20	5'00	5'00	5'00	5'00	5'20	4'60	5'00	5'00	5'08
11	Győr	>	6'00	6'00	5'50	5'40	5'10	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	4'30	4'95	5'19
12	Hódmező-Vásárhely	>	5'20	5'00	4'50	4'50	4'40	4'20	4'20	4'50	4'20	4'20	4'00	4'00	4'41
13	Kaposvár	>	5'50	5'50	5'40	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	4'50	4'50	5'03
14	Kassa	>	6'22	6'18	6'08	6'13	5'75	6'61	5'55	6'00	5'75	4'50	4'36	4'90	5'67
15	Keckemét	>	5'70	5'50	5'50	5'30	5'10	5'40	5'30	5'30	5'10	5'10	4'60	4'60	5'21
16	Kolozsvár	>	5'40	5'00	4'85	4'80	4'60	4'60	4'40	4'60	4'60	4'30	4'30	4'30	4'63
17	Losonc	>	6'00	5'80	5'60	5'80	5'60	5'40	5'50	5'50	5'40	5'20	5'10	5'10	5'50
18	Máramaros-Sziget	>	7'60	7'40	6'20	6'00	5'00	5'30	4'50	4'50	4'90	4'60	4'70	4'60	5'44
19	Maros-Vásárhely	>	5'46	4'87	4'74	4'55	4'43	4'25	4'25	4'29	4'29	4'42	3'99	3'45	4'42
20	Miskolcz	>	5'90	5'65	5'30	5'30	4'80	4'82	4'60	4'66	4'90	4'50	4'10	4'10	4'89
21	Mohács	>	5'93	4'83	4'60	4'60	4'40	4'27	4'22	4'20	4'82	4'15	3'05	4'88	4'45
22	Nagy-Becskerék	>	4'95	5'10	4'80	4'75	4'05	4'50	4'50	4'50	4'90	5'00	3'85	3'70	4'60
23	Nagy-Kanizsa	>	5'80	5'80	5'50	5'40	5'20	5'40	5'20	5'30	5'40	5'00	4'50	4'40	5'24
24	Nagy-Kikinda	>	5'20	4'75	4'50	4'35	4'50	4'40	4'40	4'40	4'40	4'40	3'75	—	4'46
25	Nagy-Kőrös	>	5'20	5'00	5'00	5'00	4'70	4'40	6'00	5'50	5'30	5'20	4'80	4'60	5'06
26	Nagy-Szeben	>	6'35	5'95	5'95	5'68	5'54	5'54	5'54	5'47	5'41	4'73	4'46	4'53	5'43
27	Nagy-Várad	>	5'35	5'15	4'88	4'62	4'40	4'45	4'20	4'76	5'20	4'70	4'42	4'35	4'70
28	Nyiregyháza	>	5'20	5'10	5'00	4'50	4'40	4'40	4'30	4'30	4'50	4'20	3'80	3'90	4'47
29	Nyitra	>	6'20	5'80	5'75	5'60	5'75	5'60	5'60	5'60	5'60	5'00	5'00	5'00	5'53
30	Pécs	>	5'60	5'25	5'35	5'21	4'97	4'31	5'00	4'98	4'87	4'32	3'76	3'90	4'79
31	Pozsony	>	6'17	5'93	5'88	5'69	5'77	5'48	5'67	4'50	4'88	5'10	4'82	4'60	5'37
32	Sátoralja-Ujhely	>	5'80	5'50	5'50	5'10	5'00	5'80	5'80	5'20	5'20	4'50	4'30	4'00	5'14
33	Sopron	>	6'35	6'42	6'18	6'07	5'85	5'80	5'68	5'73	5'38	5'30	5'25	5'25	5'77
34	Szabadka	>	5'80	5'20	4'80	4'80	4'80	4'80	4'90	4'90	4'90	4'90	4'20	4'10	4'80
35	Szatmár-Németi	>	5'60	5'80	5'40	5'00	5'00	4'80	4'80	4'80	4'60	4'30	4'40	4'30	4'90
36	Szeged	>	5'40	5'50	5'20	5'20	5'80	4'80	4'80	5'20	4'20	4'10	4'20	4'40	4'90
37	Székes-Fejérvár	>	5'60	5'20	5'10	4'90	4'70	4'90	5'70	5'40	5'30	4'20	4'20	4'20	4'95
83	Szolnok	>	5'60	5'50	5'30	5'00	5'00	5'50	5'00	5'50	5'50	5'50	5'50	5'50	5'36
39	Temesvár	>	5'02	4'82	4'82	4'52	4'20	4'28	4'25	4'04	4'20	4'35	3'82	3'60	4'33
40	Tokaj	>	5'50	5'50	5'00	4'40	4'20	4'60	4'30	4'50	4'60	4'40	4'00	4'00	4'55
41	Ungvár	>	6'00	5'70	5'40	5'10	5'20	5'30	4'50	5'00	5'00	4'80	4'50	4'20	5'06
42	Veszprém	>	5'65	5'50	5'20	5'20	5'00	5'00	5'00	5'80	5'00	4'30	4'40	4'50	4'98
43	Zombor	>	5'20	5'00	5'00	4'60	4'60	4'60	4'60	4'00	4'60	4'60	4'60	4'60	4'72
	1890-ben	{ legmagasabb	6'05	7'25	6'20	6'00	6'20	6'40	7'10	6'80	8'00	8'00	8'00	8'00	7'80
		{ legalacsonyabb	4'00	4'00	4'15	4'20	4'30	4'45	4'80	4'85	4'60	3'40	3'50	5'15	4'53
	1888-ban	{ legmagasabb	6'85	6'90	7'00	6'60	7'10	7'30	6'70	6'70	7'20	6'90	6'50	6'50	6'48
		{ legalacsonyabb	4'40	4'50	4'20	4'80	4'80	5'00	4'90	5'00	4'00	3'70	3'70	3'70	4'35
	1886-ban	{ legmagasabb	6'50	6'50	6'50	7'00	6'60	6'78	6'41	7'00	7'00	8'00	6'48	6'15	6'35
		{ legalacsonyabb	3'70	3'81	4'01	3'93	4'10	4'30	4'40	4'40	4'25	3'38	3'70	3'70	4'21
	1884-ben	{ legmagasabb	7'40	7'50	7'80	7'68	7'70	8'60	8'19	8'50	8'00	8'00	8'00	8'00	7'72
		{ legalacsonyabb	5'40	7'10	5'52	5'45	5'80	5'98	6'00	5'90	4'50	2'40	2'80	3'00	5'40
	1882-ben	{ legmagasabb	7'50	8'00	8'20	8'50	8'50	9'00	8'80	9'50	9'55	8'00	7'75	7'75	7'81
		{ legalacsonyabb	5'30	4'70	4'30	4'30	5'92	6'54	6'00	6'00	4'30	4'05	4'28	4'40	6'07
	1880-ban	{ legmagasabb	8'00	9'00	8'70	8'60	8'45	8'60	8'50	8'15	8'60	7'60	7'10	6'80	8'04
		{ legalacsonyabb	2'40	2'60	2'80	3'00	2'80	2'80	2'80	2'20	2'00	4'03	2'20	2'20	2'52

Borsó.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Ára forintokban												Évi középár frt.
			Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	Métermáza	26'00	26'00	26'00	26'00	27'00	38'00	38'00	28'00	24'00	28'00	28'00	30'00	28'75
2	Baja	»	20'00	22'00	18'00	18'00	18'00	18'00	20'00	20'00	20'00	16'00	16'00	18'00	18'67
3	Brassó	»	12'65	13'42	15'19	7'91	12'35	12'66	11'78	11'23	8'74	7'76	8'23	8'73	10'89
4	Budapest	»	16'46	17'11	17'26	16'86	16'87	16'71	16'45	17'29	17'01	15'29	15'62	16'00	16'58
5	Czegléd	»	12'00	12'00	10'00	12'00	8'00	8'00	7'00	9'00	10'00	10'00	12'00	12'00	10'17
6	Debreczen	»	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00
7	Eger	»	18'00	18'00	18'00	18'00	—	—	—	18'00	—	—	—	—	18'00
8	Eperjes	»	10'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	10'00	8'00	8'00	8'00	8'00	10'33
9	Érsekújvár	»	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00
10	Esztergom	»	12'00	10'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	11'83
11	Győr	»	18'00	10'00	10'00	17'00	17'00	17'00	17'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	18'00
12	Hódmező-Vásárhely	»	20'00	24'00	24'00	24'00	22'00	24'00	30'00	28'00	24'00	24'00	28'00	28'00	25'00
13	Kaposvár	»	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00
14	Kassa	»	12'56	12'50	12'28	12'50	13'03	13'75	12'01	12'50	10'22	9'40	9'02	9'40	11'60
15	Kecskemét	»	24'00	24'00	24'00	30'00	30'00	30'00	30'00	28'00	28'00	28'00	28'00	26'00	27'50
16	Kolozsvár	»	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
17	Losoncz	»	13'00	16'00	16'00	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00
18	Máramaros-Sziget	»	21'50	21'60	21'20	20'00	11'00	11'50	10'50	17'00	10'80	10'20	10'30	10'10	14'64
19	Maros-Vásárhely	»	14'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	17'67
20	Miskolcz	»	15'00	17'00	17'00	17'00	17'00	17'00	17'00	13'00	13'00	13'00	14'00	14'00	15'33
21	Mohács	»	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	24'00	24'00	30'00
22	Nagy-Becskerek	»	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	32'00	32'00	32'00	30'50
23	Nagy-Kanizsa	»	28'00	30'00	30'00	30'00	28'00	26'00	24'00	22'00	22'00	22'00	22'00	24'00	25'67
24	Nagy-Kikinda	»	32'00	28'00	28'00	28'00	28'00	32'00	32'00	32'00	28'00	32'00	28'00	28'00	29'67
25	Nagy-Kőrös	»	24'00	24'00	24'00	24'00	20'00	32'00	24'00	32'00	32'00	22'00	20'00	18'00	24'67
26	Nagy-Szeben	»	7'50	7'50	6'88	6'88	6'88	7'50	6'88	6'88	5'63	5'63	5'63	6'25	6'67
27	Nagy-Várad	»	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'25	14'00	14'00	14'03
28	Nyiregyháza	»	20'00	21'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	20'00	21'17
29	Nyitra	»	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	15'00	15'00	15'00	16'00	16'00	15'75
30	Pécs	»	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	29'00
31	Pozsony	»	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
32	Sátoralja-Ujhely	»	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	20'00	20'20	20'00	20'00	20'00	20'00	19'00
33	Sopron	»	19'00	19'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	18'00	18'00	18'00	18'00	19'12
34	Szabadka	»	24'00	24'00	—	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00
35	Szatmár-Németi	»	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00
36	Szeged	»	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	26'00	28'00	28'00	28'00	24'00	24'00	24'00	25'17
37	Székes-Fejérvár	»	30'00	30'00	25'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	29'58
38	Szolnok	»	20'00	20'00	20'00	20'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'67
39	Temesvár	»	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00
40	Tokaj	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Ungvár	»	20'00	20'00	20'00	17'00	16'50	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	15'50	16'00	17'08
42	Veszprém	»	10'00	10'00	10'00	10'00	9'60	10'00	10'00	7'00	6'60	6'00	6'00	6'00	8'43
43	Zombor	»	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00
	1890-ben	{ legmagasabb	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	30'00	30'50	30'00	33'00
		{ legalacsonyabb	6'50	6'50	6'25	6'25	6'50	6'50	6'50	6'25	6'25	6'50	6'50	6'50	6'50
	1888-ban	{ legmagasabb	35'00	32'00	34'00	34'00	36'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	33'75
		{ legalacsonyabb	8'00	8'00	6'80	8'00	14'00	8'00	8'00	8'00	8'00	7'81	8'00	8'00	8'06
	1886-ban	{ legmagasabb	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	34'00	34'00	36'00	36'00	34'00	34'00	32'00	32'00
		{ legalacsonyabb	6'88	6'88	7'50	6'66	6'44	6'56	6'04	6'04	6'00	5'85	6'25	5'00	6'84
	1884-ben	{ legmagasabb	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00
		{ legalacsonyabb	8'58	8'25	8'70	8'07	7'59	8'86	10'00	9'00	8'38	6'38	7'31	6'91	8'34
	1882-ben	{ legmagasabb	36'00	34'00	34'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	35'33
		{ legalacsonyabb	10'57	11'52	10'50	10'50	10'00	10'50	9'50	9'00	8'07	7'81	8'12	8'07	10'04
	1880-ban	{ legmagasabb	32'00	32'00	34'00	34'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00
		{ legalacsonyabb	7'10	7'37	7'73	7'59	7'52	7'57	6'90	6'67	6'10	6'00	5'85	6'18	6'88

B a b.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Á r a f o r i n t o k b a n												Évi középár. frt.
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	M.-mázsa	10'00	10'00	10'00	10'00	13'00	12'00	12'00	10'00	8'00	10'00	12'00	14'00	10'92
2	Baja	»	6'75	6'25	6'20	10'00	5'50	5'40	5'50	5'80	6'00	5'50	5'40	5'20	6'13
3	Brassó	»	6'68	6'88	6'76	6'58	6'55	6'48	5'81	5'50	4'92	4'93	5'00	4'11	5'85
4	Budapest	»	8'33	8'39	8'16	7'61	7'50	7'54	7'39	7'53	7'40	7'15	7'05	6'96	7'58
5	Czegléd	»	8'00	9'00	9'00	9'00	8'00	8'00	8'00	9'00	10'00	10'00	12'00	11'00	9'25
6	Debreczen	»	10'00	10'00	10'00	9'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	5'50	6'00	6'00	7'21
7	Eger	»	8'00	7'50	7'00	6'00	5'00	5'00	5'00	7'00	6'00	4'50	5'00	5'00	5'92
8	Eperjes	»	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	7'00
9	Érsekújvár	»	6'50	6'75	6'75	6'30	6'30	6'20	6'50	6'50	6'50	6'50	—	—	6'48
10	Esztergom	»	6'00	6'50	6'00	6'50	6'00	6'00	6'50	6'00	5'50	5'50	5'50	5'50	5'96
11	Győr	»	7'10	6'00	6'80	7'00	6'10	6'20	5'20	7'00	6'20	6'20	6'10	5'75	6'24
12	Hódmező-Vásárhely	»	8'00	7'00	9'00	8'00	8'00	8'00	8'00	10'00	6'00	7'00	10'00	10'00	8'25
13	Kaposvár	»	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	12'50
14	Kassa	»	7'00	6'00	7'50	7'50	5'56	6'25	6'31	4'00	5'93	5'60	5'82	5'00	6'00
15	Kecskemét	»	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	6'00	6'00	6'00	7'50
16	Kolozsvár	»	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00
17	Losonc	»	9'00	10'00	9'50	9'50	9'50	9'50	9'50	9'50	9'00	9'00	9'00	9'00	9'33
18	Máramaros-Sziget	»	9'00	9'00	8'90	9'00	6'50	6'50	5'60	6'00	6'10	6'00	6'00	6'10	6'93
19	Maros-Vásárhely	»	8'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	4'00	4'50	4'55	5'09
20	Miskolc	»	7'00	7'00	7'00	7'00	17'00	6'00	6'00	6'00	5'50	5'00	5'00	5'00	6'13
21	Mohács	»	10'00	10'00	10'00	10'00	0'00	10'00	10'00	10'00	10'00	8'00	8'00	8'00	9'50
22	Nagy-Beckerek	»	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00
23	Nagy-Kanizsa	»	6'80	6'30	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'09
24	Nagy-Kikinda	»	12'00	12'00	10'00	10'00	10'00	10'00	12'00	12'00	10'00	12'00	—	12'00	10'91
25	Nagy-Kőrös	»	7'00	6'00	8'00	8'00	7'00	10'00	8'00	6'00	7'00	8'00	12'00	6'50	7'79
26	Nagy-Szeben	»	6'88	6'88	6'25	6'25	6'25	6'25	6'25	5'63	5'63	5'00	4'82	5'00	5'88
27	Nagy-Várad	»	6'50	5'80	5'30	5'00	5'00	5'25	5'25	5'46	5'10	6'15	5'20	4'80	5'39
28	Nyíregyháza	»	7'00	8'00	9'00	10'00	10'50	9'00	9'00	9'00	9'00	9'00	8'00	7'00	8'71
29	Nyitra	»	7'50	7'50	6'50	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	5'80	5'00	5'00	5'50	6'07
30	Pécs	»	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	9'00	8'00	8'00	9'58
31	Pozsony	»	9'00	9'00	9'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'40	9'00	9'00	9'00	8'53
32	Sátoralja-Ujhely	»	6'90	6'80	7'50	7'70	8'00	7'00	5'80	5'80	5'80	7'00	7'00	8'00	6'94
33	Sopron	»	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	8'00	7'50	8'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'63
34	Szabadka	»	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00
35	Szatmár-Németi	»	7'00	8'00	6'40	10'00	5'60	6'00	10'00	6'00	6'00	8'00	5'00	6'00	7'00
36	Szeged	»	6'40	6'40	6'20	6'00	5'60	5'60	6'70	5'60	5'80	6'00	5'60	6'00	5'90
37	Székes-Fejérvár	»	7'00	10'00	6'50	6'50	6'50	6'50	6'50	6'20	5'70	5'70	5'70	5'70	6'54
38	Szolnok	»	11'00	11'00	11'00	11'00	10'00	10'00	11'00	10'00	12'00	10'00	10'00	10'00	10'53
39	Temesvár	»	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00
40	Tokaj	»	6'00	6'00	6'00	5'00	4'50	5'00	5'00	9'00	4'50	4'50	5'00	5'00	5'46
41	Ungvár	»	7'00	6'50	6'00	5'60	5'00	5'20	4'60	5'00	4'50	4'80	4'50	4'50	5'27
42	Veszprém	»	8'00	8'00	8'00	8'20	8'00	8'00	8'00	8'00	6'00	5'60	5'40	8'00	7'43
43	Zombor	»	6'50	6'50	6'20	5'60	5'60	5'60	5'60	5'60	5'00	5'00	5'00	5'00	5'60
	1890-ben	{ legmagasabb	13'00	13'00	16'00	13'00	13'00	16'00	13'00	13'00	13'00	19'00	20'00	12'00	14'73
		{ legalacsonyabb	4'80	5'25	5'19	4'05	4'38	4'38	6'50	4'24	5'50	4'80	4'80	4'80	5'02
	1888-ban	{ legmagasabb	14'00	14'00	14'00	13'09	14'00	15'00	17'00	16'00	17'00	13'00	14'00	14'00	14'17
		{ legalacsonyabb	4'65	5'70	26'00	6'00	5'29	5'20	5'29	5'20	5'20	5'82	5'95	6'30	5'92
	1886-ban	{ legmagasabb	12'00	14'00	1'00	12'09	12'00	12'50	12'50	12'50	12'50	13'00	14'00	13'00	12'21
		{ legalacsonyabb	3'57	3'60	3'65	3'60	3'60	3'60	4'05	3'02	3'08	3'60	3'07	3'07	3'66
	1884-ben	{ legmagasabb	19'30	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
		{ legalacsonyabb	7'00	7'00	7'68	7'69	7'00	7'00	7'00	8'00	7'00	6'11	4'20	5'29	7'27
	1882-ben	{ legmagasabb	18'00	18'65	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
		{ legalacsonyabb	6'04	6'49	6'77	7'30	7'02	6'66	5'42	5'90	6'58	5'80	6'00	6'00	7'00
	1880-ban	{ legmagasabb	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
		{ legalacsonyabb	9'26	6'31	6'52	6'56	6'47	6'70	6'13	5'67	5'15	4'51	4'30	4'39	5'74

L e n c s e.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Á r a f o r i n t o k b a n												Évi középár
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	Deczember	
1	Arad	Métermázsa	30'00	30'00	28'00	28'00	28'00	38'00	38'00	32'00	24'00	28'00	28'00	30'00	30'17
2	Baja	»	22'00	22'00	18'00	18'00	18'00	20'00	22'00	22'00	20'00	18'00	18'00	17'00	19'58
3	Brassó	»	18'75	20'00	21'25	18'75	18'75	18'75	14'21	14'31	13'85	11'88	12'50	12'50	16'28
4	Budapest	»	21'48	22'76	22'65	21'93	22'42	22'12	21'53	21'17	19'84	19'66	20'66	20'76	21'42
5	Czegléd	»	9'00	9'00	10'00	10'00	9'00	12'00	9'00	10'00	12'00	12'00	12'00	14'00	10'67
6	Debreczen	»	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	21'17	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	22'00	21'93
7	Eger	»	18'00	—	20'00	20'00	—	—	—	24'00	—	—	—	—	20'50
8	Eperjes	»	12'50	12'50	12'50	12'50	12'50	12'50	12'50	12'50	10'00	10'00	10'00	10'00	11'67
9	Érsekujvár	»	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	20'00	20'00	20'00	20'00	24'00	24'00	20'00	19'82
10	Esztergom	»	9'50	9'50	9'50	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	10'00	9'79
11	Győr	»	10'00	14'00	14'00	17'00	16'00	16'00	16'00	10'00	10'00	14'00	14'00	14'00	13'75
12	Hódmező-Vásárhely	»	25'00	30'00	30'00	34'00	32'00	32'00	24'00	32'00	33'00	30'00	34'00	34'00	30'83
13	Kaposvár	»	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	15'00	15'00	15'00	15'00	15'00	17'92
14	Kassa	»	10'28	13'12	12'25	13'75	10'38	10'62	9'51	10'00	9'28	10'00	8'88	9'40	10'62
15	Kecskemét	»	24'00	24'00	24'00	30'00	30'00	30'00	30'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	27'67
16	Kolozsvár	»	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00	18'00
17	Losonc	»	14'00	17'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	15'92
18	Máramaros-Sziget	»	28'00	28'00	27'00	28'00	20'00	21'00	19'00	22'00	19'40	19'20	19'00	19'20	22'48
19	Maros-Vásárhely	»	12'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	14'00	13'83
20	Miskolcz	»	15'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	12'00	11'00	11'00	12'00	12'00	14'08
21	Mohács	»	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	20'00	20'00	20'00	26'00
22	Nagy-Becskerek	»	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	34'00	34'00	34'00	32'50
23	Nagy-Kanizsa	»	30'00	30'00	30'00	30'00	28'00	26'00	24'00	22'00	22'00	22'00	22'00	26'00	26'00
24	Nagy-Kikinda	»	32'00	28'00	24'00	24'00	24'00	32'00	32'00	32'00	30'00	28'00	28'00	—	28'55
25	Nagy-Kőrös	»	36'00	36'00	36'00	36'00	28'00	32'00	36'00	32'00	30'00	18'00	24'00	24'00	30'67
26	Nagy-Szeben	»	8'54	8'54	9'15	8'54	8'54	8'54	8'54	8'54	8'54	8'54	8'54	9'16	8'64
27	Nagy-Várád	»	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	16'00	15'25	15'20	15'00	15'79
28	Nyiregyháza	»	20'00	24'00	24'00	24'00	24'50	24'50	24'50	24'50	24'50	24'50	24'00	21'00	23'67
29	Nyitra	»	18'00	18'00	18'00	16'50	16'00	16'00	15'00	15'00	15'00	14'00	12'00	12'00	15'42
30	Pécs	»	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	28'00	29'00
31	Pozsony	»	28'00	28'00	28'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	24'00	25'00
32	Sátoralja-Ujhely	»	12'00	12'00	12'00	12'00	12'00	16'00	16'00	14'00	16'00	17'00	17'00	17'00	14'42
33	Sopron	»	28'00	28'00	30'00	24'00	30'00	28'00	28'00	30'00	28'00	28'00	26'00	26'00	27'83
34	Szabadka	»	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00
35	Szatmár-Németi	»	14'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	16'00	10'00	18'33
36	Szeged	»	28'00	24'00	24'00	24'00	—	36'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	32'00	29'82
37	Székes-Fejérvár	»	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00
38	Szolnok	»	30'00	30'00	30'00	30'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	20'00	23'33
39	Temesvár	»	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00
40	Tokaj	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Ungvár	»	8'00	8'00	8'00	5'00	5'00	6'20	6'00	6'00	6'50	6'00	5'00	6'00	6'31
42	Veszprém	»	12'00	12'00	12'00	11'80	12'00	11'80	12'00	8'00	8'00	8'00	7'20	7'50	10'21
43	Zombor	»	30'00	20'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00	30'00
	1890-ben	{ legmagasabb	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00
		{ legalacsonyabb	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00
	1888-ban	{ legmagasabb	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00
		{ legalacsonyabb	8'00	7'50	7'50	7'50	8'00	8'00	8'00	7'00	7'00	6'78	7'00	7'00	7'58
	1886-ban	{ legmagasabb	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	38'00	38'00	38'00	38'00	38'00	38'00	40'00	36'18
		{ legalacsonyabb	5'00	5'75	6'00	7'78	7'54	7'00	7'03	7'00	6'08	9'00	8'05	7'50	8'11
	1884-ben	{ legmagasabb	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00	40'00
		{ legalacsonyabb	9'00	10'00	10'00	10'00	10'00	9'00	8'00	8'00	7'00	6'50	6'80	7'00	8'86
	1882-ben	{ legmagasabb	40'00	40'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00	36'00
		{ legalacsonyabb	9'16	8'50	9'16	7'67	6'26	7'96	8'36	7'07	5'89	7'37	7'20	7'50	8'03
	1880-ban	{ legmagasabb	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00	34'00
		{ legalacsonyabb	6'93	7'07	8'50	8'46	7'87	7'70	6'95	6'22	6'83	8'40	6'81	7'80	7'43

B u r g o n y a .

Folyó szám	A piac neve	Egység	Ára forintokban												Évi középár
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	Métermázsa	4'50	4'50	3'50	3'50	4'50	5'00	2'40	2'00	2'00	1'60	2'50	4'50	3'38
2	Baja	»	2'50	2'50	3'00	2'00	2'00	—	2'00	2'00	1'20	1'20	1'50	1'50	1'95
3	Brassó	»	2'00	1'73	1'87	1'87	1'60	1'24	—	1'57	1'04	1'13	1'01	1'06	1'47
4	Budapest	»	2'70	2'68	2'68	2'66	2'37	3'47	3'38	2'88	2'70	2'50	2'37	2'53	2'70
5	Czegléd	»	3'00	3'50	3'90	3'00	3'00	3'50	2'00	2'00	2'00	3'00	4'00	3'50	3'03
6	Debreczen	»	2'50	2'50	2'32	2'15	1'92	2'55	—	1'24	—	2'00	1'28	2'40	2'09
7	Eger	»	3'00	3'00	3'00	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'00	2'50	2'58
8	Eperjes	»	3'60	3'60	3'60	3'20	2'40	2'10	2'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	2'33
9	Érsekújvár	»	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	1'70
10	Esztergom	»	2'40	2'20	2'20	1'50	1'80	—	2'80	2'40	2'80	2'80	2'20	2'40	2'32
11	Győr	»	1'00	0'80	0'90	1'00	1'10	1'00	1'00	1'00	0'80	1'00	0'90	1'00	0'96
12	Hódmező-Vásárhely	»	4'00	5'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	3'00	4'00	4'00	4'00	4'00
13	Kaposvár	»	6'00	6'00	7'00	7'00	7'00	7'00	7'00	5'00	5'00	5'00	5'00	4'00	5'92
14	Kassa	»	3'50	3'50	3'30	2'98	2'90	1'90	1'90	1'90	2'50	2'00	2'50	2'50	2'62
15	Kecskemét	»	2'00	2'50	2'50	1'80	1'80	2'30	1'80	1'80	1'80	1'50	1'40	1'60	1'90
16	Kolozsvár	»	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00
17	Losoncz	»	3'20	4'00	4'00	3'50	3'50	3'00	3'00	3'00	2'50	2'50	2'50	2'50	3'10
18	Máramaros-Sziget	»	3'10	3'10	3'00	2'80	2'40	2'50	2'00	2'00	2'10	2'00	2'00	2'00	2'35
19	Maros-Vásárhely	»	2'30	2'30	2'30	2'30	2'30	3'00	3'00	4'00	4'00	2'10	2'10	2'44	2'68
20	Miskolcz	»	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00
21	Mohács	»	—	3'50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3'50
22	Nagy-Becskerék	»	6'00	5'00	4'00	4'00	4'00	8'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'00	4'58
23	Nagy-Kanizsa	»	2'40	3'00	2'00	2'00	2'00	1'60	1'80	1'90	2'00	2'00	2'00	2'00	2'07
24	Nagy-Kikinda	»	8'00	7'00	—	—	—	6'00	6'00	8'00	4'00	6'00	3'75	—	6'09
25	Nagy-Kőrös	»	2'50	2'50	2'50	3'00	3'00	2'00	2'00	2'00	1'50	2'00	2'00	2'00	2'25
26	Nagy-Szeben	»	2'86	2'86	2'29	2'29	2'29	2'29	2'00	1'86	1'86	2'00	2'14	2'14	2'20
27	Nagy-Várad	»	2'60	2'65	2'26	1'85	2'00	1'90	1'70	1'70	1'70	2'00	2'00	2'10	2'04
28	Nyiregyháza	»	2'35	2'35	2'80	2'80	2'90	2'90	2'90	2'90	2'90	2'90	2'60	2'90	2'71
29	Nyitra	»	3'50	3'50	2'60	2'60	2'40	2'40	2'40	2'20	2'20	2'10	2'00	2'20	2'51
30	Pécs	»	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00
31	Pozsony	»	3'00	3'00	3'00	3'50	3'50	3'50	—	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'36
32	Sátoralja-Ujhely	»	3'50	3'20	3'00	3'00	3'00	3'00	3'20	2'50	2'50	3'00	3'00	3'50	3'03
33	Sopron	»	3'00	3'00	2'75	2'75	2'75	3'00	7'00	5'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'44
34	Szabadka	»	4'00	4'00	4'00	4'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'33
35	Szatmár-Németi	»	2'00	1'80	1'80	1'80	1'80	1'70	1'80	1'40	1'80	1'90	1'50	1'50	1'73
36	Szeged	»	3'20	2'70	3'20	2'00	1'40	2'60	2'40	2'40	2'00	1'80	1'40	1'40	2'23
37	Székes-Fejérvár	»	2'80	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'50	3'44
38	Szolnok	»	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	3'00	2'50	2'50	2'80	2'50	2'50	2'50	2'57
39	Temesvár	»	4'50	4'00	4'30	4'00	4'00	3'20	3'20	3'20	2'80	2'80	2'90	2'90	3'50
40	Tokaj	»	3'20	3'20	2'50	1'40	1'40	1'80	1'40	1'30	1'12	1'20	1'30	1'30	1'76
41	Ungvár	»	3'00	2'80	2'80	2'20	1'80	2'50	2'50	1'50	1'00	1'50	1'50	1'80	2'08
42	Veszprém	»	6'63	6'64	6'00	6'00	5'80	6'00	6'00	6'50	5'00	5'50	5'00	5'20	5'86
43	Zombor	»	6'20	6'20	6'20	6'20	6'20	6'20	6'20	6'00	4'00	4'00	4'00	4'00	5'45
	1890-ben { legmagasabb	»	5'00	5'00	6'00	6'50	6'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'00	4'28
	{ legalacsonyabb	»	1'10	1'20	1'20	1'00	1'00	1'20	1'20	1'20	1'05	1'30	1'30	1'80	1'33
	1888-ban { legmagasabb	»	6'00	6'00	6'00	5'00	5'00	8'00	6'00	5'00	6'00	6'00	6'00	6'00	5'58
	{ legalacsonyabb	»	1'20	1'20	1'20	1'10	1'10	1'20	1'30	1'00	0'97	0'90	1'00	1'00	1'11
	1886-ban { legmagasabb	»	5'00	6'00	5'00	5'00	6'00	8'00	6'00	4'00	4'00	5'00	6'00	6'00	5'08
	{ legalacsonyabb	»	0'75	0'95	1'07	0'80	0'75	0'90	1'00	0'90	1'00	1'00	1'00	1'00	1'05
	1884-ben { legmagasabb	»	6'00	6'00	6'00	7'00	8'00	8'00	6'00	5'00	5'00	5'00	5'00	6'00	5'58
	{ legalacsonyabb	»	1'38	1'60	1'40	0'88	1'22	1'60	1'20	1'00	0'90	0'90	1'00	0'60	1'22
	1882-ben { legmagasabb	»	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	8'00	6'00	6'00	5'00	5'00	5'00	5'00	5'29
	{ legalacsonyabb	»	1'63	1'87	1'96	1'25	1'60	2'00	1'17	1'02	0'86	0'39	0'75	0'80	1'50
	1880-ban { legmagasabb	»	8'00	8'00	8'00	10'00	10'00	8'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'00	6'83
	{ legalacsonyabb	»	1'40	1'33	1'30	1'30	1'30	1'50	1'20	1'13	0'90	0'80	0'62	0'74	1'87

H í s.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Január			Február			Márczius		
			marhahús	sertésbűs	juhűs	marhahús	sertésbűs	juhűs	marhahús	sertésbűs	juhűs
Á r a, k r a j c z á r											
1	Arad	Kilogramm	58	56	—	58	56	—	60	52	—
2	Baja	»	52	48	—	52	48	—	52	48	—
3	Brassó	»	48	48	28	48	48	—	52	52	—
4	Budapest	»	70	58	45	70	58	46	70	58	47
5	Czegléd	»	48	52	40	48	52	36	52	52	48
6	Debreczen	»	49	46	—	49	44	—	49	45	—
7	Eger	»	52	48	—	52	48	—	52	52	—
8	Eperjes	»	50	48	32	52	52	—	52	56	—
9	Érsekújvár	»	52	52	20	52	52	20	52	52	20
10	Esztergom	»	48	52	28	52	52	—	52	52	—
11	Győr	»	64	—	—	60	—	—	60	—	—
12	Hódmező-Vásárhely	»	48	52	40	48	52	40	52	52	44
13	Kaposvár	»	52	56	38	52	56	38	56	52	40
14	Kassa	»	56	50	32	60	54	32	60	56	—
15	Kecskemét	»	56	44	32	60	48	40	60	48	40
16	Kolozsvár	»	50	48	—	50	48	—	52	48	—
17	Losoncz	»	50	50	32	50	50	32	50	50	32
18	Máramaros-Sziget	»	44	48	32	48	48	32	48	48	32
19	Maros-Vásárhely	»	48	48	—	48	48	—	52	48	—
20	Miskolcz	»	56	48	—	56	52	—	56	52	—
21	Mohács	»	52	48	32	52	48	32	52	48	32
22	Nagy-Becskerek	»	52	48	32	52	48	32	52	48	36
23	Nagy-Kanizsa	»	66	58	40	66	58	40	68	60	40
24	Nagy-Kikinda	»	52	48	36	52	52	36	48	44	36
25	Nagy-Kőrűs	»	48	48	40	48	48	44	48	52	44
26	Nagy-Szeben	»	54	46	26	—	—	—	60	50	—
27	Nagy-Várad	»	52	52	36	54	52	32	56	52	36
28	Nyiregyháza	»	52	48	36	52	48	36	70	52	40
29	Nyitra	»	56	60	40	56	60	40	64	64	42
30	Pécs	»	52	48	36	52	48	36	52	48	—
31	Pozsony	»	90	64	48	90	64	48	90	68	48
32	Sátoralja-Ujhely	»	52	50	—	52	52	—	52	50	—
33	Sopron	»	68	72	50	64	72	50	68	72	—
34	Szabadka	»	52	40	32	52	44	36	52	44	36
35	Szatmár-Németi	»	54	46	30	54	48	30	54	48	30
36	Szeged	»	56	54	36	56	56	40	56	54	40
37	Székes-Fejérvár	»	60	58	40	60	56	40	60	56	40
38	Szolnok	»	56	52	50	56	52	48	56	52	52
39	Temesvár	»	56	56	—	56	56	—	56	56	—
40	Tokaj	»	48	48	—	48	48	—	50	52	—
41	Ungvár	»	48	52	40	48	52	40	52	52	40
42	Veszprém	»	56	56	40	56	56	42	56	56	42
43	Zombor	»	48	48	34	48	48	36	—	—	—
	1890-ben	{ legmagasabb	64	72	47	61	70	50	64	70	52
		{ legalacsonyabb	33	40	22	34	40	20	36	40	20
	1888-ban	{ legmagasabb	66	70	48	66	70	48	66	72	53
		{ legalacsonyabb	32	28	24	32	40	20	32	30	22
	1886-ban	{ legmagasabb	70	72	48	67	70	48	70	68	48
		{ legalacsonyabb	28	36	20	32	30	24	32	36	20
	1884-ben	{ legmagasabb	60	72	70	64	72	50	68	72	55
		{ legalacsonyabb	40	43	28	36	42	24	36	42	24
	1882-ben	{ legmagasabb	62	72	52	62	72	50	62	72	48
		{ legalacsonyabb	40	40	24	40	44	24	40	44	24
	1880-ban	{ legmagasabb	64	66	48	64	68	48	64	78	48
		{ legalacsonyabb	36	40	22	36	44	20	40	44	20

H ú s.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Április			Május			Június		
			marhahús	sertés-hús	juh-hús	marhahús	sertés-hús	juh-hús	marhahús	sertés-hús	juh-hús
Á r a, k r a j c z á r											
1	Arad	Kilogr.	60	52	—	62	56	—	60	56	—
2	Baja	»	52	48	—	52	48	40	52	52	48
3	Brassó	»	56	52	—	56	52	—	56	52	36
4	Budapest	»	71	59	47	71	61	48	71	62	50
5	Czegléd	»	52	52	48	52	52	48	52	52	44
6	Debreczen	»	50	45	—	51	46	—	53	50	—
7	Eger	»	—	—	—	52	48	—	56	48	—
8	Eperjes	»	52	56	—	52	56	—	52	56	36
9	Érsekújvár	»	52	52	40	52	52	40	52	52	40
10	Esztergom	»	52	48	—	48	48	—	52	52	—
11	Győr	»	60	—	—	60	—	—	60	—	—
12	Hódmező-Vásárhely	»	52	52	44	52	52	44	52	52	44
13	Kaposvár	»	56	52	40	56	56	40	56	56	40
14	Kassa	»	60	56	—	60	56	—	56	52	—
15	Kecskemét	»	60	56	40	60	56	40	60	54	48
16	Kolozsvár	»	54	52	—	54	52	—	54	52	—
17	Losoncz	»	50	48	32	48	48	32	48	48	32
18	Máramaros-Sziget	»	48	48	32	48	48	32	48	48	32
19	Maros-Vásárhely	»	52	48	—	52	48	—	52	48	—
20	Miskolc	»	56	52	—	56	52	—	60	56	—
21	Mohács	»	52	48	32	52	48	32	52	48	32
22	Nagy-Becskerek	»	52	48	40	52	48	40	52	48	40
23	Nagy-Kanizsa	»	68	58	42	68	52	40	68	52	40
24	Nagy-Kikinda	»	48	44	36	52	48	36	56	56	52
25	Nagy-Kőrös	»	52	52	44	52	52	48	52	52	48
26	Nagy-Szeben	»	58	50	—	60	50	—	60	52	36
27	Nagy-Várad	»	56	52	36	56	52	36	56	52	32
28	Nyiregyháza	»	70	52	40	70	52	50	70	52	50
29	Nyitra	»	—	—	—	64	64	42	64	64	40
30	Pécs	»	52	52	—	52	52	—	52	52	—
31	Pozsony	»	90	68	48	90	68	48	90	68	48
32	Sátoralja-Ujhely	»	52	52	—	52	52	—	52	52	—
33	Sopron	»	64	72	—	68	72	—	64	72	—
34	Szabadka	»	52	44	36	56	48	44	56	48	44
35	Szatmár-Németi	»	54	48	30	54	48	30	54	48	30
36	Szeged	»	60	56	40	60	56	44	60	60	44
37	Székes-Fejérvár	»	60	56	40	60	56	40	60	56	40
38	Szolnok	»	56	52	52	56	52	52	56	56	52
39	Temesvár	»	56	56	—	60	56	—	60	56	—
40	Tokaj	»	50	52	—	50	52	—	50	48	—
41	Ungvár	»	52	52	40	52	52	40	52	52	40
42	Veszprém	»	56	55	40	56	56	42	52	56	40
43	Zombor	»	48	48	44	48	48	44	48	48	40
	1890-ben	{ legmagasabb	64	70	50	66	68	53	66	72	48
		{ legalacsonyabb	36	38	20	38	40	20	40	32	22
	1888-ban	{ legmagasabb	66	72	50	66	72	50	66	72	48
		{ legalacsonyabb	32	40	24	34	44	24	32	40	24
	1886-ban	{ legmagasabb	64	70	51	64	70	48	64	70	48
		{ legalacsonyabb	32	24	24	36	36	24	36	36	24
	1884-ben	{ legmagasabb	68	71	48	68	72	50	68	74	48
		{ legalacsonyabb	44	44	20	44	48	24	44	48	28
	1882-ben	{ legmagasabb	62	76	48	62	76	52	63	76	48
		{ legalacsonyabb	44	48	28	44	44	24	44	48	24
	1880-ban	{ legmagasabb	64	64	48	64	70	48	64	76	48
		{ legalacsonyabb	44	40	12	40	44	14	40	48	12

H u s.

Július			Augusztus			Szeptember			Október			November			December			Évi középár			Folyó szám
marhahús	sertéshús	juhús	marhahús	sertéshús	juhús	marhahús	sertéshús	juhús	marhahús	sertéshús	juhús	marhahús	sertéshús	juhús	marhahús	sertéshús	juhús	marhahús	sertéshús	juhús	
Á r a, k r a j c z á r																		krajczár			
60	52	28	60	56	36	60	56	36	60	56	36	60	48	32	62	56	36	60	54	34	1
56	52	44	56	52	44	56	52	48	56	52	48	56	48	46	56	48	36	54	50	44	2
56	48	32	56	52	36	55	52	32	52	52	36	48	48	32	44	44	30	52	50	33	3
71	62	50	71	62	49	71	62	48	71	62	48	71	60	48	71	59	47	71	61	48	4
52	52	48	52	52	48	48	48	40	52	48	36	52	52	36	52	52	32	51	51	42	5
52	50	—	52	50	38	52	54	32	52	44	32	52	44	32	52	44	31	51	47	33	6
—	—	—	46	48	40	56	60	40	56	48	36	56	48	38	56	48	—	53	50	38	7
52	56	36	52	56	36	52	56	36	52	48	32	52	48	32	52	48	32	52	53	34	8
52	52	40	52	52	40	52	52	40	52	52	40	52	52	40	52	52	40	52	52	35	9
52	52	—	52	52	40	52	52	32	52	52	32	52	52	32	52	52	36	51	51	38	10
60	—	—	66	—	—	66	—	—	66	—	—	66	—	—	66	—	—	63	—	—	11
52	52	40	52	48	32	52	60	28	52	52	28	52	52	32	52	52	32	51	52	37	12
56	56	40	56	56	40	56	56	40	56	56	40	56	52	40	52	48	38	55	54	39	13
62	60	44	62	62	40	62	60	32	62	56	28	62	56	32	60	50	28	60	56	33	14
60	56	40	60	56	40	60	56	40	56	52	36	56	46	36	56	44	36	59	51	39	15
54	52	—	54	52	—	54	52	—	56	48	—	56	48	—	56	48	—	54	50	—	16
50	48	34	50	48	36	50	48	34	50	48	34	50	48	34	50	48	32	50	49	33	17
48	48	32	48	48	32	48	48	32	48	48	32	48	48	32	48	48	32	48	48	32	18
52	48	28	52	48	28	52	44	28	52	40	28	52	40	28	52	40	28	51	46	28	19
60	56	44	60	56	40	60	56	36	60	56	36	60	52	36	60	56	36	58	54	38	20
52	52	40	52	52	40	52	48	32	52	48	36	52	48	36	52	48	36	52	49	34	21
56	48	40	52	48	40	52	48	40	52	48	36	52	48	32	52	48	32	52	48	37	22
68	54	40	68	54	42	68	54	40	68	54	40	68	52	42	68	52	40	68	52	41	23
—	—	—	48	56	48	52	52	36	48	48	32	—	—	—	—	—	—	51	50	40	24
48	52	48	52	52	48	52	52	48	52	48	32	52	52	32	52	48	32	51	51	42	25
62	52	32	62	52	32	62	50	30	62	48	26	62	46	26	62	44	26	60	49	29	26
56	52	36	56	52	36	56	52	34	56	52	34	56	52	32	56	52	34	57	52	35	27
70	52	40	70	52	40	70	52	40	70	52	32	60	52	36	56	48	32	65	51	39	28
64	64	40	64	64	40	64	64	40	64	64	40	64	60	40	64	60	40	63	63	40	29
52	52	36	52	52	36	52	52	36	52	52	30	52	50	26	52	48	28	52	51	33	30
90	68	48	90	68	48	90	68	48	90	68	48	90	68	48	90	64	48	90	67	48	31
56	52	40	50	58	32	56	54	32	50	58	32	54	50	40	52	60	50	53	49	34	32
68	72	—	64	72	—	68	72	—	68	72	—	68	72	—	68	72	—	67	72	50	33
56	48	44	60	48	44	60	44	44	60	44	40	60	44	40	60	40	32	56	45	39	34
54	48	40	54	48	36	54	48	36	54	52	32	54	52	30	54	48	30	54	49	32	35
60	56	44	60	56	40	60	55	36	60	56	36	60	52	34	60	56	36	59	56	39	36
60	56	40	60	56	48	60	52	44	60	52	44	60	56	44	60	50	36	60	55	41	37
56	56	42	56	56	44	56	56	48	56	56	48	56	56	48	56	52	44	56	54	48	38
60	56	—	56	56	—	56	56	—	56	56	—	56	56	—	56	56	—	57	56	—	39
50	48	—	50	52	—	50	52	32	50	46	28	50	44	24	50	44	24	50	49	27	40
52	52	40	52	52	40	52	52	40	52	52	44	52	52	44	52	48	44	51	52	41	41
56	56	36	52	56	36	52	74	36	52	56	36	52	56	36	52	56	36	54	57	38	42
48	48	32	52	48	36	52	48	36	52	48	36	52	48	36	52	48	40	50	48	38	43
62	72	48	62	72	47	66	72	48	62	72	48	66	72	48	66	72	48	62	71	48	
38	44	28	38	42	20	38	32	22	38	42	28	38	38	32	36	36	18	37	42	24	
66	72	48	66	72	48	66	72	48	66	72	48	66	72	48	66	72	48	66	71	48	
34	42	20	32	44	24	28	42	24	28	40	20	28	40	24	28	40	24	32	41	23	
66	70	48	66	70	48	66	70	45	64	70	48	64	72	48	66	70	48	64	70	48	
36	36	20	32	36	20	36	40	20	30	36	20	32	27	20	28	36	20	33	37	20	
68	72	52	68	72	48	68	72	48	70	72	48	70	72	48	70	52	52	68	71	48	
44	48	24	44	48	24	40	48	24	42	44	24	42	42	24	42	24	24	47	47	24	
64	76	52	64	76	48	64	76	48	64	76	48	64	75	48	64	72	48	63	75	48	
44	44	24	44	44	24	40	46	24	40	44	24	40	44	24	40	45	24	42	46	24	
64	76	52	64	77	60	64	72	48	64	72	48	64	70	48	64	68	64	64	73	48	
40	48	20	44	48	20	36	40	20	36	40	24	36	40	24	36	44	39	39	46	23	

B o r.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Január		Február		Márczius		Április		Május		Június	
			legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb
			Á r a f o r i n t o k b a n											
1	Arad	Hektoliter	42'00	36'00	42'00	36'00	40'00	36'00	60'00	36'00	46'00	36'00	40'00	35'00
2	Baja	»	40'00	26'00	36'00	20'00	32'00	20'00	32'00	20'00	32'00	18'00	40'00	20'00
3	Brassó	»	52'00	38'00	52'00	38'00	52'00	38'00	50'00	36'00	40'00	36'00	50'00	36'00
4	Budapest	»	45'30	32'87	45'20	32'33	44'70	32'02	45'40	31'56	45'30	30'99	43'35	30'18
5	Czegléd	»	20'00	18'00	26'00	18'00	26'00	22'00	26'00	20'00	26'00	20'00	30'00	18'00
6	Debreczen	»	42'00	34'00	42'00	34'00	42'00	34'00	38'00	20'00	38'00	20'00	—	—
7	Eger	»	60'00	30'00	40'00	28'00	40'00	28'00	40'00	30'00	50'00	28'00	50'00	28'00
8	Eperjes	»	55'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	60'00	50'00	60'00	50'00
9	Érsekújvár	»	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00
10	Esztergom	»	35'00	28'00	32'06	30'00	30'00	26'00	28'00	24'00	28'00	24'00	28'00	24'00
11	Győr	»	34'00	22'00	34'00	32'00	34'00	32'00	36'00	34'00	36'00	34'00	36'00	24'00
12	Hódmező-Vásárhely	»	60'00	36'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	42'00
13	Kaposvár	»	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00
14	Kassa	»	50'00	32'00	55'00	38'00	55'00	38'00	60'00	38'00	60'00	40'00	60'00	45'00
15	Kecskemét	»	30'00	20'00	40'00	20'00	30'00	20'00	30'00	18'00	30'00	20'00	30'00	18'00
16	Kolozsvár	»	40'00	25'00	40'00	25'00	40'00	25'00	40'00	25'00	40'00	25'00	40'00	30'00
17	Losoncz	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Máramaros-Sziget	»	42'00	33'00	42'00	33'00	43'00	34'00	43'00	34'00	44'00	36'00	44'00	36'00
19	Maros-Vásárhely	»	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00
20	Miskolcz	»	26'00	22'00	40'00	30'00	36'00	30'00	30'00	26'00	50'00	40'00	40'00	30'00
21	Mohács	»	40'00	36'00	40'00	36'00	24'00	20'00	24'00	20'00	30'00	20'00	24'00	20'00
22	Nagy-Becskerek	»	28'00	20'00	34'00	18'00	34'00	18'00	34'00	18'00	34'00	18'00	34'00	18'00
23	Nagy-Kanizsa	»	28'00	20'00	30'00	20'00	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00
24	Nagy-Kikinda	»	30'00	50'00	30'00	40'00	22'00	18'00	40'00	30'00	30'00	80'00	40'00	60'00
25	Nagy-Kőrös	»	35'00	15'00	35'00	15'00	35'00	15'00	35'00	14'00	35'00	14'00	35'00	14'00
26	Nagy-Szeben	»	36'00	28'00	36'00	24'00	36'00	28'00	36'00	32'00	36'00	30'00	36'00	30'00
27	Nagy-Váradi	»	32'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	34'00	28'00	34'00	28'00	34'00	29'00
28	Nyiregyháza	»	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00
29	Nyitra	»	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	24'00	26'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00
30	Pécs	»	40'00	20'00	50'00	26'00	50'00	26'00	50'00	26'00	50'00	26'00	50'00	26'00
31	Pozsony	»	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00
32	Sátoralja-Ujhely	»	160'00	35'00	150'00	24'00	150'00	35'00	170'00	30'00	150'00	24'00	150'00	30'00
33	Sopron	»	45'00	35'00	40'00	30'00	36'00	28'00	36'00	28'00	50'00	35'00	40'00	28'00
34	Szabadka	»	24'00	20'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00
35	Szatmár-Németi	»	28'00	24'00	28'00	24'00	28'00	24'00	30'00	14'00	28'00	24'00	28'00	24'00
36	Szeged	»	22'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	22'00	18'00	24'00	20'00	24'00	22'00
37	Székes-Fejérvár	»	40'00	36'00	50'00	40'00	32'00	26'00	50'00	40'00	36'00	28'00	30'00	26'00
38	Szolnok	»	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00
39	Temesvár	»	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00
40	Tokaj	»	100'00	40'00	120'00	45'00	120'00	48'00	120'00	40'00	120'00	40'00	120'00	40'00
41	Ungvár	»	80'00	40'00	50'00	35'00	50'00	35'00	50'00	40'00	70'00	26'00	70'00	30'00
42	Veszprém	»	36'00	—	38'00	—	36'00	—	36'00	—	36'00	—	36'00	—
43	Zombor	»	48'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00
	1890-ben	»	120'00	6'00	120'00	8'00	120'00	7'00	120'00	8'00	120'00	10'00	120'00	10'00
	1888-ban	»	70'00	7'50	60'00	7'88	60'00	8'00	60'00	8'00	60'00	9'00	70'00	7'00
	1886-ban	»	60'00	7'00	60'00	7'00	80'00	7'00	60'00	7'00	80'00	7'00	80'00	8'00
	1884-ben	»	150'00	6'00	150'00	6'00	150'00	4'50	150'00	6'00	150'00	6'00	150'00	6'00
	1882-ben	»	150'00	7'20	150'00	8'00	150'00	8'00	100'00	7'00	100'00	8'00	150'00	8'00
	1880-ban	»	100'00	5'00	100'00	5'00	100'00	3'00	100'00	3'00	100'00	4'00	100'00	4'00

B o r.

Július		Augusztus		Szeptember		Október		November		December		Évi középár		Folyó szám
legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	
á r a f o r i n t o k b a n														forint
45'00	30'00	100'00	35'00	45'00	30'00	100'00	35'00	80'00	35'00	40'00	—	56'67	34'55	1
46'00	22'00	45'00	20'00	46'00	18'00	35'00	18'00	35'00	22'00	40'00	18'00	38'25	20'17	2
50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	49'67	38'50	3
42'00	30'00	42'00	30'68	42'90	30'56	45'10	32'00	44'93	31'25	44'28	30'68	44'46	31'26	4
30'00	18'00	30'00	20'00	30'00	20'00	25'00	20'00	30'00	20'00	30'00	20'00	27'42	19'50	5
38'00	20'00	46'40	29'60	70'00	28'00	28'00	22'00	28'00	20'00	38'00	25'00	40'95	26'05	6
30'00	28'00	40'00	28'00	30'00	28'00	—	—	—	20'00	—	—	42'22	27'60	7
60'00	50'00	60'00	50'00	60'00	50'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	54'58	44'17	8
35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	30'00	23'00	30'00	23'00	34'17	28'83	9
25'00	22'00	28'00	24'00	26'00	22'00	26'00	18'00	28'00	20'00	30'00	22'00	28'70	23'67	10
40'00	36'00	40'00	36'00	40'00	36'00	40'00	36'00	40'00	36'00	50'00	40'00	38'33	33'23	11
60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	78'00	42'00	60'00	40'00	60'00	36'00	61'50	39'67	12
60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	13
60'00	45'00	60'00	45'00	60'00	45'00	60'00	45'00	70'00	50'00	70'00	40'00	60'00	41'75	14
30'00	18'00	30'00	18'00	30'00	18'00	30'00	18'00	36'00	20'00	30'00	18'00	31'33	18'83	15
50'00	30'00	50'00	30'00	50'00	30'00	40'00	25'00	50'00	30'00	50'00	30'00	44'17	27'50	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
44'00	36'00	46'00	32'00	44'00	36'00	44'00	36'00	44'00	36'00	44'00	36'00	48'67	34'83	18
60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	60'00	40'00	19
40'00	30'00	40'00	32'00	40'00	30'00	40'00	30'00	50'00	40'00	40'00	30'00	39'33	30'83	20
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	20'00	18'00	26'83	22'50	21
34'00	18'00	34'00	18'00	34'00	18'00	34'00	18'00	34'00	18'00	34'00	18'00	33'50	18'17	22
28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	30'00	20'00	29'00	20'67	23
80'00	40'00	60'00	42'00	36'00	25'00	40'00	24'00	50'00	40'00	—	—	57'00	35'36	24
40'00	14'00	40'00	13'00	45'00	15'00	45'00	20'00	45'00	20'00	50'00	25'00	39'58	16'17	25
36'00	28'00	36'00	28'00	36'00	28'00	36'00	28'00	35'00	28'00	35'00	28'00	35'83	28'33	26
35'00	28'00	35'00	28'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	37'00	32'00	34'17	28'92	27
60'00	40'00	60'00	50'00	60'00	50'00	60'00	50'00	60'00	50'00	50'00	40'00	59'67	43'33	28
30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	29'67	23'65	29
50'00	26'00	50'00	26'00	50'00	26'00	50'00	26'00	50'00	26'00	50'00	26'00	49'17	25'50	30
35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	35'00	30'00	31
150'00	30'00	60'00	55'00	150'00	24'00	60'00	55'00	150'00	24'00	150'00	20'00	137'50	32'17	32
36'00	28'00	35'00	28'00	50'00	22'00	50'00	30'00	50'00	30'00	50'00	30'00	43'17	29'83	33
30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	29'50	23'75	34
28'00	24'00	28'00	24'00	24'00	20'00	30'00	24'00	30'00	24'00	28'00	24'00	28'17	22'88	35
24'00	20'00	25'00	22'00	22'00	20'00	23'00	17'00	23'00	17'00	24'00	21'00	22'75	19'25	36
50'00	30'00	30'00	26'00	30'00	26'00	30'00	26'00	36'00	28'00	35'00	26'00	37'42	29'88	37
50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	38
40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00	40'00	32'00	39
120'00	40'00	120'00	40'00	120'00	40'00	120'00	40'00	120'00	40'00	120'00	40'00	118'83	41'08	40
70'00	30'00	80'00	30'00	80'00	37'00	80'00	26'00	80'00	30'00	80'00	30'00	70'00	32'42	41
36'00	—	36'00	—	36'00	—	60'00	38'00	40'00	30'00	45'00	30'00	39'25	32'67	42
50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	50'00	40'00	49'76	40'00	43
120'00	10'00	120'00	9'00	120'00	11'00	120'00	9'50	120'00	10'00	120'00	12'00	120'00	9'38	
60'00	9'00	70'00	7'00	60'00	8'00	60'00	8'00	60'00	7'00	60'00	7'00	61'67	8'33	
70'00	7'00	80'00	8'00	60'00	9'00	60'00	8'00	60'00	8'00	60'00	8'00	67'50	7'75	
150'00	6'00	150'00	6'00	150'00	8'00	100'00	4'00	100'00	8'00	150'00	8'00	141'67	7'25	
100'00	6'00	100'00	5'00	100'00	6'00	100'00	4'00	100'00	4'00	150'00	4'00	120'83	6'51	
100'00	3'50	100'00	4'00	80'00	6'00	80'00	6'00	80'00	6'00	80'00	6'00	93'00	6'00	

S ü r.

Július		Augusztus		Szeptember		Október		November		December		Évi középár		Folyó szám
legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb	
á r a f o r i n t o k b a n												f o r i n t		
28'00	24'00	28'00	24'00	28'00	24'00	28'00	24'00	30'00	28'00	30'00	—	28'67	25'14	1
30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	29'83	27'82	2
32'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	32'00	28'00	32'50	28'00	3
22'75	—	23'00	—	22'86	—	22'75	—	23'03	—	23'25	—	24'18	—	4
26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	26'00	20'00	5
26'00	—	28'00	—	—	—	—	—	30'00	—	13'00	13'50	24'17	18'50	6
24'00	—	24'00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24'00	—	7
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	8
26'00	—	26'00	—	26'00	—	26'00	—	28'00	—	26'00	—	26'36	—	9
16'00	12'00	16'00	10'00	18'00	14'00	18'00	14'00	16'00	11'00	16'00	12'00	17'75	13'92	10
26'00	—	26'00	—	26'00	—	26'00	—	26'00	—	26'00	—	25'33	—	11
36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	36'00	30'00	34'00	30'00	—	—	35'64	29'82	12
38'00	30'00	38'00	30'00	38'00	30'00	38'00	30'00	38'00	30'00	38'00	30'00	36'33	29'67	13
28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'00	14
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	22'17	20'00	15
40'00	—	40'00	—	40'00	—	40'00	—	40'00	—	40'00	—	40'00	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	28'00	20'00	18
24'00	—	24'00	—	24'00	—	24'00	—	24'00	—	24'00	—	24'00	—	19
30'00	24'00	28'00	24'00	28'00	24'00	26'00	22'00	26'00	22'00	28'00	24'00	28'00	23'00	20
30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	30'00	25'00	25'00	20'00	32'08	25'08	21
14'50	—	14'50	—	14'50	—	14'50	—	14'50	—	14'50	—	14'50	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
32'00	30'00	32'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	20'00	—	—	29'33	24'25	24
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	25
26'00	20'00	24'00	18'00	24'00	18'00	24'00	18'00	24'00	20'00	24'00	16'50	24'12	17'58	26
22'80	—	22'80	—	22'80	—	22'80	—	22'80	—	22'80	—	22'80	18'00	27
16'00	—	16'00	—	16'00	—	16'00	—	16'00	—	16'00	—	15'91	—	28
36'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'00	24'00	26'83	24'00	29
24'00	—	24'00	—	24'00	—	24'00	—	24'00	—	24'00	—	24'00	—	30
14'40	12'40	14'40	12'40	14'40	12'40	14'40	12'40	14'40	12'40	14'40	12'40	14'40	12'40	31
37'00	26'00	24'00	—	37'00	26'00	24'00	—	37'00	26'00	37'00	26'00	34'58	25'70	32
22'00	14'00	18'50	14'00	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00	30'00	22'00	23'42	17'33	33
20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	20'00	18'00	34
32'00	30'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'00	28'00	30'17	28'17	35
22'00	—	22'00	—	22'00	16'00	22'00	—	21'00	—	22'00	18'00	23'75	18'00	36
30'00	28'00	14'50	12'50	14'50	12'80	14'50	12'50	14'50	12'50	14'50	12'50	21'75	18'94	37
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	22'00	24'00	22'00	24'17	20'67	38
24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	24'00	20'00	39
—	12'40	22'40	—	22'40	—	22'40	—	22'40	—	22'40	—	26'50	21'20	40
19'00	14'50	19'00	14'50	28'00	22'00	19'00	14'50	19'00	14'50	19'00	14'50	22'75	17'63	41
30'00	—	30'00	—	30'00	—	30'00	—	36'00	32'00	36'00	34'00	31'50	26'67	42
30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	30'00	24'00	32'00	24'00	32'00	24'00	30'33	24'00	43
40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	40'00	9'00	
34'00	9'00	34'00	9'00	34'00	9'00	34'00	9'00	34'00	9'00	40'00	9'00	34'00	9'00	
32'00	10'00	32'00	10'00	32'00	10'50	32'00	10'50	32'00	10'50	32'00	10'50	32'00	10'50	
32'00	9'00	32'00	9'00	32'00	9'00	32'00	9'00	32'00	9'00	32'00	9'00	32'00	9'00	
30'00	10'00	30'00	10'00	36'00	10'00	36'00	10'00	36'00	10'00	36'00	10'00	30'00	10'00	
28'00	4'00	28'00	4'00	24'00	4'00	30'00	9'00	28'00	9'00	28'00	9'17	26'00	7'00	

Tüzifa.

Folyó szám	A piac neve	Egység	Január		Február		Márczius		Április		Május		Június	
			kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha
ára forintokban														
1	Arad	Köbméter	2'75	1'00	2'75	1'00	2'55	1'00	3'00	1'00	3'00	1'00	3'00	1'00
2	Baja	»	3'50	2'25	3'50	2'25	3'25	2'50	3'25	2'00	3'25	2'00	3'25	2'00
3	Brassó	»	2'60	1'95	2'60	1'90	2'60	1'90	2'60	1'90	2'60	1'90	2'60	1'90
4	Budapest	»	4'35	2'78	4'35	2'78	4'35	2'78	4'38	2'78	4'35	2'75	4'35	2'70
5	Czegléd	»	4'00	2'80	3'50	2'50	4'00	2'50	3'80	2'50	3'90	2'50	4'15	2'50
6	Debreczen	»	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75
7	Eger	»	2'60	—	2'60	—	2'60	—	2'60	—	2'60	—	2'60	—
8	Eperjes	»	2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	3'25	2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	2'25
9	Érsekújvár	»	4'00	3'30	4'00	3'30	4'00	3'30	4'00	3'30	4'00	3'30	4'00	3'30
10	Esztergom	»	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	2'50	4'00	2'50
11	Győr	»	4'50	2'25	4'00	2'25	4'50	2'25	4'50	2'25	4'50	2'25	4'50	2'25
12	Hódmező-Vásárhely	»	4'50	2'50	4'15	2'25	3'50	2'00	4'50	2'50	4'50	2'20	3'25	1'75
13	Kaposvár	»	3'00	2'70	3'00	2'70	3'00	2'70	3'00	2'70	3'00	2'70	3'00	2'70
14	Kassa	»	3'00	1'50	3'00	1'50	3'00	1'50	3'00	1'50	3'00	1'50	3'00	1'50
15	Kecskemét	»	3'75	2'50	3'75	2'50	3'75	2'50	3'75	2'50	3'75	2'50	3'75	2'50
16	Kolozsvár	»	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—
17	Losoncz	»	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	2'50	—	2'50	—
18	Máramaros-Sziget	»	2'25	—	2'25	—	2'25	—	2'25	—	2'25	—	2'25	—
19	Maros-Vásárhely	»	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—
20	Miskolcz	»	2'80	2'55	2'80	2'55	2'80	2'50	2'80	2'55	2'80	2'55	2'80	2'25
21	Mohács	»	4'20	2'20	4'20	2'20	4'20	2'20	4'20	2'20	4'20	4'00	4'20	2'00
22	Nagy-Becskerek	»	4'25	3'25	4'25	3'25	4'20	3'25	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00
23	Nagy-Kanizsa	»	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50
24	Nagy-Kikinda	»	4'00	2'80	3'50	3'00	2'50	2'25	3'50	2'50	3'50	2'50	3'35	2'50
25	Nagy-Kőrös	»	4'00	2'10	4'00	2'10	4'00	2'10	4'00	2'10	3'50	2'00	3'50	1'80
26	Nagy-Szeben	»	3'25	2'00	3'25	2'00	3'25	2'00	3'25	2'00	3'25	2'00	3'25	2'00
27	Nagy-Várad	»	3'40	3'00	3'40	3'00	3'36	3'16	3'60	3'20	3'40	3'00	3'15	3'00
28	Nyiregyháza	»	2'90	—	2'90	—	2'90	—	2'90	—	2'90	—	2'90	—
29	Nyitra	»	4'00	—	—	—	4'00	—	—	—	4'00	—	4'00	—
30	Pécs	»	3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—
31	Pozsony	»	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00
32	Sátoralja-Ujhely	»	2'80	2'30	2'80	2'30	2'80	2'30	2'80	2'30	2'80	2'30	2'80	2'30
33	Sopron	»	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00
34	Szabadka	»	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00
35	Szatmár-Németi	»	4'50	1'40	4'50	1'40	4'50	1'40	4'50	1'40	4'00	1'20	4'50	1'20
36	Szeged	»	3'25	—	3'25	—	3'30	—	3'25	—	3'25	—	3'25	—
37	Székes-Fejérvár	»	4'50	3'50	4'50	3'50	4'70	3'50	4'70	—	4'50	3'80	4'70	3'80
38	Szolnok	»	3'50	2'00	3'50	2'50	3'50	2'00	3'50	2'50	3'50	2'00	3'50	2'50
39	Temesvár	»	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50
40	Tokaj	»	2'65	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	2'50	—	2'75	—	2'65	—
41	Ungvár	»	1'80	1'50	3'00	—	2'00	—	2'00	—	2'00	1'50	2'00	1'40
42	Veszprém	»	3'25	3'00	3'25	3'00	3'25	3'00	3'20	3'00	3'25	3'00	3'25	3'00
43	Zombor	»	3'75	2'50	3'75	2'50	3'00	2'00	3'00	2'00	3'00	2'00	3'00	2'00
	1890-ben	{ legmagasabb	5'25	3'30	5'25	3'80	5'25	3'50	5'25	3'30	5'25	3'50	5'25	3'50
		{ legalacsonyabb	2'50	1'30	2'50	1'20	2'50	1'25	2'30	1'20	1'60	0'80	1'80	0'80
	1888-ban	{ legmagasabb	5'25	3'75	5'25	4'00	5'25	3'50	5'25	3'50	5'25	3'50	5'25	3'50
		{ legalacsonyabb	2'20	1'50	2'10	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'20
	1886-ban	{ legmagasabb	5'25	3'75	5'25	3'75	5'25	3'75	5'25	4'25	5'25	3'75	5'25	4'00
		{ legalacsonyabb	2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50	2'00	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50
	1884-ben	{ legmagasabb	4'50	3'80	4'50	3'80	5'00	3'75	5'00	3'30	5'00	3'30	5'00	3'75
		{ legalacsonyabb	2'00	1'30	2'48	1'30	2'00	1'30	2'44	1'30	2'40	1'30	2'40	1'30
	1882-ben	{ legmagasabb	5'50	3'75	5'00	3'75	5'50	4'12	5'00	3'75	5'50	3'75	5'00	3'75
		{ legalacsonyabb	2'25	0'90	2'00	0'90	2'00	0'90	2'00	0'90	2'00	0'90	2'00	0'80
	1880-ban	{ legmagasabb	5'50	3'40	5'25	3'50	5'50	3'50	5'50	3'50	5'50	3'50	5'50	3'50
		{ legalacsonyabb	1'50	1'40	1'50	1'40	1'50	1'40	1'50	1'40	1'40	1'40	1'50	1'40

T ü z i f a.

Július		Augusztus		Szeptember		Október		November		Deczember		Évi középár		Folyó szám	
kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha	kemény	puha		
á r a f o r i n t o k b a n													f o r i n t		
3'00	1'00	3'00	1'00	3'00	1'00	3'00	1'00	3'25	1'00	3'25	1'00	2'96	1'00	1	
3'25	2'00	3'25	2'00	3'25	2'00	3'25	2'00	3'25	2'00	3'25	2'00	3'54	2'08	2	
2'60	1'90	2'60	1'90	2'60	1'90	2'60	1'90	2'60	1'90	2'60	1'90	2'60	1'90	3	
4'35	3'00	4'35	3'00	4'30	2'90	4'30	2'58	4'30	2'25	4'30	2'25	4'34	2'71	4	
4'15	2'50	3'80	2'50	3'60	2'50	3'80	2'60	4'00	2'70	4'10	2'80	3'90	2'58	5	
3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	3'00	1'75	6	
2'60	—	2'60	—	2'60	—	2'60	—	2'60	—	2'60	—	2'59	—	7	
2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	2'25	2'75	2'25	8	
4'00	3'30	4'00	3'30	4'00	3'20	4'00	3'30	4'00	3'30	4'00	3'30	4'00	3'29	9	
4'00	2'50	4'00	2'50	4'00	2'50	4'00	2'50	4'00	2'50	4'00	2'50	4'00	2'50	10	
4'50	2'18	4'50	2'18	4'50	2'18	4'50	2'18	4'50	2'18	4'50	2'18	4'50	2'22	11	
3'60	2'25	3'50	2'00	4'50	2'50	4'50	2'50	4'50	2'50	4'50	2'50	4'13	2'29	12	
3'00	2'70	3'00	2'70	3'50	3'00	3'50	3'00	3'50	3'00	3'50	3'00	3'17	2'80	13	
3'80	1'50	3'30	1'50	3'50	1'75	3'50	1'75	3'50	1'75	3'50	1'75	3'22	1'58	14	
3'75	2'50	3'75	2'50	3'50	2'50	3'75	2'50	3'75	2'50	3'75	2'50	3'73	2'50	15	
3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	16	
2'50	—	2'80	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	2'86	—	17	
2'25	—	2'25	—	2'25	—	2'25	—	2'25	—	2'25	—	2'25	—	18	
3'00	—	3'00	—	3'20	—	3'20	—	3'20	—	3'20	—	3'17	—	19	
2'80	2'55	2'80	2'55	2'80	2'50	2'80	2'50	2'80	2'55	2'80	2'55	2'80	2'51	20	
4'20	2'20	4'20	2'20	4'20	2'20	4'20	2'20	4'20	2'20	4'20	2'20	4'20	2'33	21	
4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'06	2'56	22	
3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	23	
3'35	2'10	3'75	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	3'50	2'50	—	—	3'45	2'51	24	
3'50	1'80	3'50	1'80	3'50	1'70	3'50	1'70	4'00	1'80	4'00	1'80	3'75	1'90	25	
3'25	2'00	3'25	2'00	3'25	2'00	3'50	2'00	3'50	2'00	3'50	2'20	3'31	2'00	26	
3'15	3'00	3'15	3'00	3'20	3'00	3'50	3'10	3'60	3'20	3'40	3'20	3'36	3'07	27	
2'90	—	3'10	—	3'10	—	3'10	—	3'20	—	3'40	—	3'02	—	28	
4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—	4'00	—	29	
3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—	30	
5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	31	
2'80	2'25	2'80	2'25	2'80	2'25	2'80	2'25	2'80	2'25	2'80	2'25	2'80	2'25	32	
4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	4'50	3'00	33	
4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	4'00	3'00	34	
3'00	1'50	2'50	1'50	2'50	1'50	2'50	1'50	2'50	1'50	2'50	1'50	3'50	1'42	35	
3'25	—	3'25	—	3'38	—	3'50	—	3'50	—	3'50	—	3'33	—	36	
4'70	3'50	4'70	3'50	4'70	3'50	4'70	3'70	4'70	3'50	4'70	3'70	4'65	3'59	37	
3'50	2'00	3'00	2'00	3'50	2'00	3'50	2'00	3'50	1'60	3'50	1'60	3'46	2'06	38	
2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	2'75	2'50	39	
2'77	—	2'75	—	2'75	—	3'00	—	3'00	—	3'00	—	2'82	1'75	40	
2'00	0'75	2'00	—	2'00	—	2'00	—	1'90	1'30	1'90	1'30	2'05	1'29	41	
3'25	3'00	3'50	3'00	3'50	3'00	3'25	3'00	3'25	3'00	3'30	3'00	3'29	3'00	42	
3'00	2'00	3'00	1'00	3'00	1'00	3'00	1'00	3'00	1'00	3'00	1'00	3'13	1'67	43	
5'25	3'50	5'25	3'50	5'25	3'50	5'25	3'30	5'25	3'30	5'25	3'30	5'25	3'43		
1'30	0'80	1'30	0'80	1'50	0'80	1'50	0'75	1'50	0'75	1'60	0'75	1'88	0'96		
5'25	3'30	5'25	3'50	5'25	3'25	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'00	5'25	3'25		
2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50	2'10	1'50	2'10	1'10	2'20	1'50		
5'25	4'00	5'25	3'75	5'25	4'00	5'25	4'00	5'25	4'00	5'25	4'25	5'25	3'76		
2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50	2'20	1'50		
5'00	3'50	5'00	3'20	5'25	3'75	4'75	3'75	4'75	3'75	5'25	3'75	5'08	3'75		
2'00	1'30	2'00	1'30	2'40	1'50	2'42	1'30	2'00	1'30	2'00	1'10	2'00	1'30		
5'50	3'75	5'00	3'75	5'00	3'75	5'00	3'75	5'00	3'75	5'00	3'75	5'00	3'75		
0'70	0'40	0'70	0'40	1'00	0'70	2'00	1'10	2'00	1'10	2'00	1'10	2'00	0'85		
5'00	3'50	5'00	3'50	5'00	3'50	5'00	3'50	5'00	3'50	5'00	3'60	5'25	3'50		
1'50	1'40	1'50	1'40	1'50	1'40	2'20	1'40	2'25	1'50	2'25	1'50	1'83	1'42		

S z é n a.

Folyó szám	A piac neve	Egység	á r a f o r i n t o k b a n												Évi középár
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	Deczember	
1	Arad	Métermázsa	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	2.20	2.20	3.50	3.50	3.00	3.00	3.00	3.16
2	Baja	»	3.40	3.25	3.40	3.45	3.50	3.60	4.00	4.30	2.50	2.50	2.50	3.30	3.31
3	Brassó	»	2.30	2.60	2.30	2.30	2.50	2.30	2.50	2.40	2.50	2.20	2.40	2.30	2.38
4	Budapest	»	2.54	2.56	2.47	2.36	2.32	2.29	2.35	2.60	2.71	2.62	2.56	2.56	2.49
5	Czegléd	»	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.50	3.00	3.00	3.00	3.04
6	Debreczen	»	2.40	2.40	2.04	2.15	2.24	2.52	2.00	2.46	2.13	2.10	2.10	2.10	2.22
7	Egér	»	2.00	2.00	2.00	1.80	1.80	1.80	2.80	3.20	3.80	3.80	3.20	3.20	2.62
8	Eperjes	»	2.40	2.40	2.40	2.10	2.00	2.10	2.10	2.10	3.50	2.10	2.10	2.10	2.20
9	Érsekújvár	»	2.50	2.50	2.50	2.00	2.00	2.00	2.30	2.30	2.30	2.40	2.40	2.40	2.30
10	Esztergom	»	2.60	2.40	2.40	2.40	2.20	2.80	2.80	2.40	2.40	2.40	2.50	2.50	2.48
11	Győr	»	2.80	3.50	2.00	2.00	2.00	2.00	2.80	3.00	2.80	2.50	2.50	2.50	2.53
12	Hódmező-Vásárhely	»	3.90	4.78	3.70	3.70	3.50	4.40	3.20	2.50	2.50	2.40	2.30	2.40	3.27
13	Kaposvár	»	3.00	3.00	3.00	2.70	3.00	3.00	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.21
14	Kassa	»	2.66	2.80	2.73	2.60	2.45	2.83	1.80	1.80	1.85	2.30	2.30	2.34	
15	Kecskemét	»	2.40	2.40	2.40	2.50	2.60	2.50	2.50	2.50	2.50	2.00	2.20	2.50	2.43
16	Kolozsvár	»	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
17	Losoncz	»	2.10	2.10	2.10	2.00	1.80	1.80	1.60	1.60	2.50	2.50	2.50	2.50	2.09
18	Máramaros-Sziget	»	2.00	1.70	1.70	1.42	1.50	1.64	1.90	1.90	1.70	1.50	1.50	1.50	1.66
19	Maros-Vásárhely	»	2.10	2.00	2.00	1.70	1.60	1.56	1.80	1.90	2.00	2.52	2.95	2.80	2.08
20	Miskolcz	»	2.00	2.00	2.00	1.80	2.10	2.00	2.00	2.80	2.40	2.10	2.20	2.00	2.14
21	Mohács	»	3.20	3.50	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	2.50	2.50	3.80	3.00	3.04
22	Nagy-Becskerek	»	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.29
23	Nagy-Kanizsa	»	2.20	2.00	2.00	2.20	1.80	2.60	2.00	1.60	1.60	1.80	1.80	1.80	1.95
24	Nagy-Kikinda	»	5.50	5.00	4.00	4.50	4.50	3.00	3.00	3.00	3.70	3.00	3.50	—	3.88
25	Nagy-Körös	»	2.50	2.50	2.80	2.80	2.50	2.10	2.00	1.80	1.80	2.00	2.00	2.10	2.24
26	Nagy-Szeben	»	2.10	2.40	2.40	2.50	2.50	2.40	2.00	1.60	1.60	1.60	1.60	1.70	2.03
27	Nagy-Várad	»	3.12	2.42	2.88	2.52	2.68	2.98	3.20	3.20	3.00	3.00	3.40	3.20	2.97
28	Nyiregyháza	»	1.50	1.50	1.50	1.50	1.60	1.60	1.60	1.60	1.60	1.60	1.60	1.60	1.57
29	Nyitra	»	3.50	—	3.20	—	2.60	2.50	2.30	2.20	2.20	2.40	2.45	2.50	2.58
30	Pécs	»	2.24	2.20	2.20	2.20	2.35	2.20	2.20	2.20	2.10	2.10	2.10	2.10	2.18
31	Pozsony	»	2.65	2.80	3.00	3.00	2.85	2.70	2.74	2.33	2.56	2.53	2.65	2.68	2.71
32	Sátorajja-Ujhely	»	2.00	2.20	3.00	2.00	2.00	2.00	3.20	3.50	3.50	3.50	3.50	1.50	2.66
33	Sopron	»	3.80	3.80	3.80	2.79	2.80	2.76	—	2.35	2.44	2.44	2.47	2.41	2.90
34	Szabadka	»	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60	3.60
35	Szatmár-Németi	»	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.00	3.50	4.00	3.50	3.50	3.50	4.00	4.13
36	Szeged	»	3.00	3.00	3.00	3.00	3.40	3.00	3.40	3.40	3.00	2.80	2.80	3.00	3.17
37	Székes-Fejérvár	»	2.30	2.30	2.50	2.50	2.50	1.80	1.80	2.00	2.00	2.00	2.50	2.50	2.23
38	Szolnok	»	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.00	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.51
39	Temesvár	»	2.80	2.80	2.80	2.80	2.80	2.80	2.80	2.80	2.80	2.50	2.50	2.50	2.73
40	Tokaj	»	2.00	2.00	1.40	1.40	1.20	1.20	1.20	1.20	1.10	1.10	1.20	1.20	1.35
41	Ungvár	»	1.60	1.60	1.60	1.80	2.00	2.00	1.90	1.90	1.90	1.90	1.90	1.90	1.83
42	Veszprém	»	3.10	3.10	3.20	3.20	3.00	3.00	2.80	3.00	3.00	3.10	3.50	3.60	3.13
43	Zombor	»	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	—	3.00	3.00	3.00	3.00
	1890-ben	{ legmagasabb	5.50	5.00	5.00	5.00	5.00	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.71
		{ legalacsonyabb	1.80	1.50	1.80	1.80	1.60	1.30	1.30	1.20	1.25	1.50	1.50	1.60	1.60
	1888-ban	{ legmagasabb	4.50	5.00	5.50	5.00	5.00	5.00	4.50	4.20	4.00	4.20	4.00	4.20	4.56
		{ legalacsonyabb	1.90	1.50	1.80	1.50	1.50	1.60	1.40	1.30	1.40	1.50	1.50	1.50	1.64
	1886-ban	{ legmagasabb	5.20	6.00	5.75	5.68	6.25	6.00	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	5.64
		{ legalacsonyabb	2.20	2.00	2.20	2.00	2.00	1.88	1.50	1.50	1.45	1.60	1.60	1.80	2.00
	1884-ben	{ legmagasabb	5.20	5.00	4.50	5.00	4.80	4.80	5.30	4.80	5.40	5.20	5.00	5.20	4.93
		{ legalacsonyabb	1.75	1.75	1.93	1.85	1.78	1.80	1.80	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.79
	1882-ben	{ legmagasabb	5.00	5.00	5.00	5.00	5.50	5.00	4.80	4.80	5.00	5.20	4.70	4.70	4.82
		{ legalacsonyabb	1.57	1.60	1.40	1.65	1.82	1.80	1.70	1.70	1.80	1.80	1.80	1.80	1.83
	1880-ban	{ legmagasabb	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	5.60	6.00	6.00	5.00	5.00	5.00	5.30	4.95
		{ legalacsonyabb	1.80	1.80	1.30	1.50	1.60	1.30	1.20	1.20	1.20	1.20	1.85	1.90	1.73

S z a l m a .

Folyó szám	A piac neve	Egység	Á r a f o r i n t o k b a n												Évi középár
			Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	
1	Arad	Métermázsa	2'20	2'20	1'50	1'50	2'00	1'80	2'00	2'00	2'50	2'50	2'50	1'00	1'98
2	Baja	»	1'00	1'00	1'00	1'10	1'00	1'60	1'60	1'20	1'00	0'80	0'80	1'00	1'09
3	Brassó	»	0'80	0'85	0'90	1'00	1'00	1'00	1'10	1'10	1'20	1'10	1'10	1'10	1'02
4	Budapest	»	1'74	1'65	1'69	1'57	1'44	1'46	1'60	1'63	1'76	1'70	1'41	1'34	1'58
5	Czegléd	»	1'50	1'50	1'80	1'80	1'50	1'50	1'50	1'50	2'00	1'50	1'60	1'80	1'54
6	Debreczen	»	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60	0'60
7	Eger	»	1'00	0'80	0'80	0'80	0'80	0'80	1'00	1'00	1'50	1'50	1'50	1'50	1'08
8	Eperjes	»	1'30	1'40	1'20	1'20	1'20	1'00	1'20	1'00	1'20	1'20	1'00	1'20	1'18
9	Érsekújvár	»	1'20	1'25	1'25	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	0'90	0'90	0'90	1'03
10	Esztergom	»	1'60	1'40	1'40	1'40	1'20	1'20	1'60	1'40	1'40	1'20	1'40	1'40	1'38
11	Győr	»	1'50	1'10	1'00	1'00	1'50	1'00	1'50	1'50	1'20	1'25	1'25	1'25	1'25
12	Hódmező-Vásárhely	»	1'30	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'00	1'20	1'20	1'20	0'80	1'20	1'24
13	Kaposvár	»	1'20	1'20	1'80	1'80	1'80	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	1'82
14	Kassa	»	1'18	0'90	1'12	1'12	0'90	0'90	0'85	0'80	0'90	1'75	1'30	1'20	1'08
15	Kecskemét	»	1'10	1'10	1'10	1'10	1'10	1'30	1'30	1'10	1'10	1'10	1'30	1'50	1'18
16	Kolozsvár	»	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40	1'40
17	Losoncz	»	1'00	1'10	1'20	1'20	1'00	1'20	1'10	1'10	1'00	1'00	1'00	1'10	1'08
18	Máramaros-Sziget	»	1'00	1'00	1'00	1'00	0'80	0'80	0'80	1'00	0'80	0'80	0'80	0'80	0'88
19	Maros-Vásárhely	»	1'00	1'00	1'00	—	0'80	1'00	0'80	1'00	0'80	1'00	1'00	1'20	0'96
20	Miskolcz	»	1'60	1'40	1'40	1'40	1'40	1'00	1'40	1'80	1'60	1'40	1'40	1'20	1'47
21	Mohács	»	—	—	1'50	1'40	1'50	1'40	1'20	1'20	1'10	1'20	1'40	1'40	1'39
22	Nagy-Becskerek	»	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	2'00	1'60	1'60	1'60	1'60	1'00	1'83
23	Nagy-Kanizsa	»	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'20
24	Nagy-Kikinda	»	3'00	2'50	2'00	2'00	2'00	2'00	1'50	1'00	1'50	0'70	1'50	—	1'79
25	Nagy-Kőrös	»	1'10	1'10	1'80	1'30	1'10	1'10	1'00	0'90	0'90	0'80	1'00	1'00	1'09
26	Nagy-Szeben	»	1'40	1'50	1'50	1'50	1'40	1'50	1'80	1'10	1'10	1'20	1'20	1'30	1'38
27	Nagy-Várad	»	1'20	1'22	1'54	1'50	1'40	1'82	1'85	3'00	1'60	1'45	1'50	1'50	1'63
28	Nyiregyháza	»	0'90	1'00	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'10	1'20	1'20	1'15
29	Nyitra	»	1'20	—	1'10	—	1'00	0'80	0'80	0'80	0'80	0'80	0'80	0'90	0'90
30	Pécs	»	1'90	1'90	1'90	1'90	1'90	1'90	1'90	1'90	1'90	1'60	1'55	1'20	1'79
31	Pozsony	»	1'80	1'80	1'00	1'80	1'60	1'60	1'20	1'60	1'36	1'30	1'50	1'46	1'56
32	Sátoralja-Ujhely	»	1'00	1'20	1'60	1'00	1'00	1'25	1'20	1'80	1'00	1'80	1'10	1'30	1'22
33	Sopron	»	1'60	1'20	1'60	1'30	1'30	1'25	—	1'28	1'29	1'32	1'28	1'20	1'38
34	Szabadka	»	1'20	1'20	1'50	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'20	1'28
35	Szatmár-Németi	»	1'40	1'40	1'40	1'20	1'20	1'20	1'20	1'00	1'20	1'20	1'20	1'50	1'26
36	Szeged	»	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	0'80	0'80	0'80	0'80	0'80	0'92
37	Székes-Fejérvár	»	1'50	1'30	1'10	1'20	1'50	1'40	1'20	1'40	1'00	1'10	1'10	1'10	1'24
38	Szolnok	»	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60	1'60
39	Temesvár	»	1'50	1'50	1'50	1'50	1'50	1'50	1'50	1'50	1'50	1'20	1'20	1'20	1'43
40	Tokaj	»	1'00	1'00	1'00	0'80	0'80	0'70	0'70	0'70	0'70	0'70	0'70	0'70	0'79
41	Ungvár	»	1'15	1'15	0'80	0'90	1'40	1'40	1'40	1'30	1'30	1'30	1'30	1'30	1'23
42	Veszprém	»	1'90	1'85	2'00	2'00	1'90	2'00	2'00	2'00	2'00	1'50	1'50	1'20	1'82
43	Zombor	»	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	1'00	—	1'00	1'00	1'00	1'00
	1890-ben	legmagasabb	2'50	2'50	2'50	3'57	2'51	2'50	2'40	2'80	2'00	2'00	2'40	2'00	2'58
		legalacsonyabb	0'60	0'61	0'67	0'65	0'40	0'40	0'55	0'50	0'50	0'55	0'55	0'80	0'60
	1888-ban	legmagasabb	2'80	2'80	3'00	3'00	3'00	3'00	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'82
		legalacsonyabb	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'65	0'85	0'50
	1886-ban	legmagasabb	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'80	2'50	2'50	2'50	2'66	2'55	2'60	2'44
		legalacsonyabb	0'60	0'60	0'65	0'65	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'54
	1884-ben	legmagasabb	2'50	2'80	3'00	3'00	3'00	2'80	2'80	2'80	2'80	2'80	2'80	2'80	2'74
		legalacsonyabb	0'50	0'50	0'50	0'80	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50
	1882-ben	legmagasabb	2'80	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	3'00	2'50	2'50	2'50	3'50	3'00	2'77
		legalacsonyabb	0'50	0'50	0'40	0'40	0'40	0'40	0'40	0'40	0'50	0'50	0'50	0'50	0'50
	1880-ban	legmagasabb	2'50	2'50	2'50	2'50	2'50	2'80	2'50	2'50	2'50	2'50	3'75	2'50	2'50
		legalacsonyabb	0'80	0'40	0'40	0'40	0'40	0'40	0'40	0'30	0'30	0'90	0'40	0'80	0'37

Napszámber az 1891. évben.

Folyó szám	A város neve	Egység	J a n u á r						F e b r u á r					
			férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek	
			ellátással	ellátás nélkül	ellátással	olme Kost	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül
			f o r i n t											
1	Arad	1 napra	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'40
2	Baja	»	0'60	—	0'50	—	0'25	—	0'60	—	0'50	—	0'25	—
3	Brassó	»	—	1'00	—	0'50	—	0'30	—	1'10	—	0'50	—	0'25
4	Budapest	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Cegléd	»	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30
6	Debreczen	»	0'35	0'52	0'22	0'36	0'12	0'25	0'36	0'52	0'22	0'36	0'12	0'25
7	Eger	»	—	0'40	—	0'35	—	—	—	0'40	—	0'30	—	—
8	Eperjes	»	—	0'60	—	0'45	—	0'30	—	0'60	—	0'40	—	0'30
9	Érsekújvár	»	0'45	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30
10	Esztergom	»	—	0'50	—	0'40	—	0'30	—	0'50	—	0'40	—	0'30
11	Győr	»	—	0'60	0'40	0'50	0'20	0'20	—	0'60	0'40	0'50	0'20	0'20
12	Hódmező-Vásárhely	»	0'40	0'60	0'30	0'40	0'20	0'30	0'30	0'60	0'20	0'40	0'15	0'30
13	Kaposvár	»	—	0'60	—	0'50	—	0'40	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'40
14	Kassa	»	0'40	0'60	0'30	0'40	0'10	0'20	0'40	0'60	0'25	0'35	0'10	0'20
15	Kecskemét	»	0'35	0'65	0'25	0'50	0'20	0'45	—	—	—	—	—	—
16	Kolozsvár	»	0'70	0'90	0'40	0'70	0'25	0'50	0'70	0'90	0'50	0'70	0'25	0'50
17	Losoncz	»	0'40	0'55	0'40	0'50	0'25	0'35	0'40	0'55	0'40	0'50	0'25	0'35
18	Máramaros-Sziget	»	—	0'50	—	0'40	—	0'20	—	0'40	—	0'40	—	0'20
19	Maros-Vásárhely	»	0'30	0'50	0'20	0'40	0'10	0'25	0'30	0'50	0'20	0'40	0'10	0'25
20	Miskolcz	»	0'90	1'10	0'60	0'80	0'30	0'40	1'00	1'20	0'60	0'80	0'40	0'60
21	Mohács	»	0'50	0'70	0'40	0'60	—	—	0'50	0'70	0'40	0'60	—	—
22	Nagy-Becskerék	»	0'80	1'20	0'40	0'70	0'20	0'40	0'80	1'20	0'40	0'70	0'20	0'50
23	Nagy-Kanizsa	»	0'80	1'00	0'60	0'90	0'50	0'70	0'80	1'10	0'70	1'00	0'50	0'70
24	Nagy-Kikinda	»	0'50	0'70	0'40	0'60	0'25	0'30	0'50	0'60	0'40	0'50	0'20	0'30
25	Nagy-Kőrös	»	0'40	0'60	0'40	0'60	0'20	0'30	0'50	0'75	0'40	0'60	0'15	0'25
26	Nagy-Szeben	»	—	0'70	—	0'60	—	0'35	—	0'70	—	0'50	—	0'30
27	Nagy-Várad	»	0'60	0'80	0'50	0'70	0'15	0'30	0'60	0'80	0'50	0'70	0'15	0'30
28	Nyiregyháza	»	0'40	0'60	0'30	0'40	—	—	0'40	0'60	0'30	0'40	—	—
29	Nyitra	»	0'36	0'45	0'30	0'40	0'16	0'25	0'36	0'45	0'30	0'40	0'16	0'25
30	Pécs	»	0'60	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	0'60	0'80	0'50	0'80	0'30	0'50
31	Pozsony	»	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—
32	Sátoralja-Ujlhely	»	—	0'50	—	0'40	—	0'20	—	0'50	—	0'40	—	0'25
33	Sopron	»	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30
34	Szabadka	»	0'50	0'70	0'30	0'50	0'20	0'40	0'50	0'80	0'30	0'50	0'20	0'40
35	Szatmár-Németi	»	0'40	0'60	0'30	0'50	0'15	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'15	0'30
36	Szeged	»	0'40	0'60	0'20	0'30	0'20	—	0'40	0'60	0'20	0'30	0'20	—
37	Székes-Fejérvár	»	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	—	—
38	Szolnok	»	0'50	0'70	0'40	0'60	0'25	0'35	0'50	0'60	0'40	0'60	0'20	0'30
39	Temesvár	»	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50
40	Tokaj	»	—	0'40	—	0'20	—	—	—	0'50	—	0'40	—	—
41	Ungvár	»	—	0'65	—	0'45	—	0'20	—	0'60	—	0'25	—	0'25
42	Veszprém	»	0'55	0'80	0'50	0'70	0'30	0'50	0'55	0'80	0'50	0'70	0'30	0'50
43	Zombor	»	—	—	—	—	—	—	0'60	0'80	0'50	0'70	0'30	0'40
	1889-ben	{ legmagasabb	1'00	1'00	0'70	1'00	0'30	0'45	1'00	1'30	0'70	1'00	0'30	0'50
		{ legalacsonyabb	0'30	0'30	0'20	0'30	0'10	0'15	0'25	0'40	0'20	0'25	0'15	0'20
	1887-ben	{ legmagasabb	1'00	1'30	0'70	1'00	0'30	0'60	1'00	1'30	0'70	1'00	0'30	0'50
		{ legalacsonyabb	0'35	0'33	0'25	0'21	0'12	0'15	0'30	0'40	0'20	0'20	0'12	0'15
	1885-ben	{ legmagasabb	1'30	1'60	0'80	1'20	0'50	0'70	1'00	1'30	0'70	1'00	0'35	0'60
		{ legalacsonyabb	0'40	0'60	0'30	0'40	0'15	0'25	0'30	0'40	0'15	0'25	0'10	0'20
	1883-ban	{ legmagasabb	1'00	1'30	0'70	1'00	0'50	0'70	1'00	1'30	0'70	1'10	0'40	0'70
		{ legalacsonyabb	0'25	0'40	0'20	0'30	0'10	0'20	0'25	0'45	0'20	0'30	0'10	0'20
	1881-ben	{ legmagasabb	1'10	1'60	0'70	1'00	0'45	0'65	1'00	1'60	0'70	1'00	0'50	0'60
		{ legalacsonyabb	0'30	0'45	0'20	0'35	0'10	0'20	0'30	0'45	0'20	0'30	0'10	0'15

Napszámber az 1891. évben.

Márczius						Április						Május						Junius						Folyó szám
férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		
ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	
forint																								
1'00	1'30	0'70	—	0'20	0'40	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'30	0'70	—	0'40	0'70	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'40	1
0'60	—	0'50	—	0'25	—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'70	—	0'60	—	0'30	—	0'70	—	0'60	—	0'30	—	2
—	1'10	—	0'45	—	0'25	—	1'30	—	0'40	—	0'25	—	1'50	—	0'80	—	0'30	—	1'80	—	0'80	—	0'35	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
0'40	0'80	0'30	0'50	0'20	0'35	0'50	0'80	0'35	0'60	0'25	0'40	0'60	0'90	0'50	0'70	0'35	0'60	0'60	1'00	0'40	0'70	0'30	0'30	5
0'38	0'55	0'24	0'88	0'14	0'26	0'80	1'12	0'42	0'64	0'21	0'31	0'86	1'12	0'46	0'65	0'30	0'38	0'66	1'04	0'41	0'54	0'30	0'42	6
—	0'40	—	0'80	—	—	—	0'80	—	0'50	—	—	—	0'80	—	0'40	—	0'40	—	0'80	—	0'60	—	0'30	7
—	0'60	—	0'40	—	0'30	—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'60	—	0'40	—	0'30	—	0'70	—	0'50	—	0'30	8
0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	9
—	0'60	—	0'50	—	0'40	—	0'60	—	0'50	—	0'40	—	0'60	—	0'50	—	0'40	—	0'70	—	0'50	—	0'40	10
—	0'80	0'60	0'70	0'30	0'40	—	0'80	0'60	0'80	0'30	0'40	—	1'00	0'60	0'80	0'30	0'40	—	1'50	0'60	0'80	0'30	0'40	11
0'30	0'60	0'20	0'40	0'15	0'30	0'50	0'70	0'30	0'50	0'20	0'30	0'70	0'90	0'50	0'70	0'30	0'50	0'70	0'90	0'40	0'60	0'30	0'40	12
0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'40	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'40	0'80	1'00	0'50	0'70	0'40	0'50	1'00	1'20	0'60	0'80	0'40	0'60	13
0'40	0'60	0'25	0'35	0'10	0'20	0'40	0'60	0'25	0'40	0'10	0'20	0'50	0'70	0'30	0'40	0'15	0'25	0'60	0'80	0'40	0'60	0'20	0'35	14
0'50	0'80	0'35	0'65	0'30	0'60	0'55	0'85	0'40	0'70	0'30	0'60	0'80	1'10	0'55	0'80	0'35	0'55	0'70	1'00	0'55	0'80	0'40	0'65	15
0'70	0'90	0'40	0'70	0'25	0'50	0'80	1'00	0'60	0'80	0'25	0'50	0'80	1'00	0'50	0'80	0'25	0'50	0'70	1'00	0'50	0'80	0'25	0'50	16
0'45	0'60	0'40	0'50	0'25	0'35	0'40	0'55	0'35	0'50	0'25	0'45	0'40	0'65	0'40	0'60	0'25	0'40	0'45	0'70	0'40	0'60	0'25	0'40	17
0'40	0'60	0'80	0'50	0'20	0'35	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'35	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'35	0'60	0'80	0'50	0'65	0'30	0'45	18
0'80	0'50	0'20	0'30	0'10	0'20	0'35	0'50	0'30	0'40	0'15	0'20	0'40	0'60	0'30	0'45	0'15	0'25	0'50	0'70	0'40	0'50	0'20	0'30	19
0'80	1'00	0'60	0'80	0'40	0'55	0'70	0'90	0'50	0'70	0'30	0'45	0'80	1'00	0'60	0'80	0'30	0'45	0'90	1'10	0'60	0'80	0'50	0'70	20
0'60	0'80	0'40	0'60	—	—	0'70	0'90	0'50	0'70	—	—	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'40	0'80	1'20	0'40	0'50	0'30	0'40	21
0'80	1'20	0'40	0'70	0'20	0'40	0'80	1'20	0'40	0'70	0'20	0'40	1'00	1'40	0'50	0'80	0'20	0'40	1'00	1'40	0'50	0'80	0'20	0'40	22
0'80	1'20	0'70	1'00	0'60	0'80	1'00	1'20	0'80	1'00	0'50	0'70	1'00	1'30	0'80	1'10	0'60	0'80	1'00	1'20	0'80	1'00	0'60	0'80	23
0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'20	0'30	0'50	0'80	0'40	0'60	0'30	0'40	0'60	0'80	0'50	0'60	0'30	0'40	24
0'55	0'80	0'40	0'60	0'20	0'30	0'55	0'80	0'40	0'60	0'30	0'40	0'95	1'20	0'60	0'90	0'30	0'45	0'65	1'00	0'50	0'75	0'30	0'45	25
—	0'70	—	0'50	—	0'30	—	0'75	—	0'55	—	0'35	—	0'80	—	0'60	—	0'40	—	0'80	—	0'70	—	0'40	26
0'60	0'80	0'50	0'70	0'15	0'30	0'30	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40	0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40	0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40	27
0'40	0'60	0'30	0'40	—	—	0'50	0'70	0'30	0'50	0'30	0'35	0'50	0'70	0'30	0'50	0'35	0'40	0'80	1'00	0'50	0'70	0'40	0'35	28
0'36	0'45	0'30	0'40	0'20	0'25	0'46	0'56	0'35	0'40	0'25	0'32	0'50	0'60	0'35	0'44	0'26	0'35	0'50	0'60	0'35	0'45	0'36	0'35	29
0'70	1'00	0'50	0'80	0'40	0'60	0'80	1'00	0'50	0'80	0'40	0'60	0'80	1'00	0'60	0'80	0'40	0'60	0'80	1'20	0'60	0'80	0'40	0'60	30
1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	31
—	0'50	—	0'40	—	0'25	—	0'50	—	0'40	—	0'25	—	0'60	—	0'40	—	0'25	—	0'60	—	0'45	—	0'25	32
0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	33
0'50	0'80	0'30	0'50	0'20	0'40	0'70	0'90	0'50	0'70	0'35	0'50	0'70	0'90	0'50	0'70	0'35	0'50	0'70	0'90	0'50	0'70	0'35	0'50	34
0'40	0'60	0'30	0'50	0'16	0'20	0'50	0'70	0'35	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'35	0'45	0'70	0'30	0'50	0'20	0'35	35
0'60	0'80	0'30	0'40	0'20	0'30	—	0'80	—	0'40	—	0'30	0'60	0'90	0'30	0'50	0'20	0'40	0'90	1'20	0'60	0'80	0'30	0'50	36
0'50	0'80	0'40	0'60	0'20	0'30	—	1'10	0'70	1'00	0'30	0'50	0'50	0'70	0'40	0'60	0'30	0'40	0'50	0'70	0'40	0'60	0'30	0'50	37
0'60	0'80	0'50	0'70	0'30	0'40	0'60	0'80	0'50	0'60	0'25	0'40	0'80	1'40	0'70	1'10	0'30	0'45	0'80	1'20	0'60	0'80	0'30	0'40	38
0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	39
0'40	0'60	—	0'40	—	0'25	—	0'70	—	0'40	—	0'30	—	0'70	—	0'50	—	—	—	0'80	—	0'50	—	0'30	40
—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'60	—	0'45	—	0'25	41
0'55	0'80	0'50	0'70	0'30	0'50	0'60	0'90	0'55	0'75	0'35	0'55	0'60	0'90	0'55	0'75	0'35	0'55	0'70	1'00	0'60	0'80	0'40	0'50	42
0'50	0'70	0'40	0'60	0'20	0'35	0'50	0'70	0'40	0'60	0'20	0'40	0'70	1'00	0'50	0'70	0'20	0'40	0'70	1'00	0'50	0'70	0'20	0'40	43
1'00	1'40	0'70	1'00	0'35	0'50	1'00	1'30	0'70	1'10	0'40	0'55	1'00	1'50	0'70	1'10	0'40	0'60	1'20	1'80	0'70	1'30	0'40	0'70	
0'80	0'45	0'25	0'30	0'15	0'15	0'30	0'45	0'20	0'38	0'15	0'15	0'35	0'50	0'30	0'40	0'15	0'25	0'40	0'50	0'30	0'40	0'30	0'20	
1'00	1'30	0'75	1'00	0'40	0'70	1'00	1'40	0'70	1'00	0'40	0'70	1'00	1'30	0'70	1'00	0'50	0'80	1'50	1'40	0'80	1'00	0'40	0'80	
0'25	0'44	0'20	0'25	0'15	0'15	0'25	0'54	0'20	0'32	0'15	0'20	0'40	0'50	0'30	0'35	0'15	0'24	0'35	0'50	0'25	0'40	0'15	0'25	
1'00	1'50	0'70	1'00	0'50	0'60	1'00	1'40	0'70	1'00	0'60	0'70	1'00	1'40	0'70	1'00	0'50	0'70	1'30	1'70	0'80	1'20	0'50	0'70	
0'30	0'41	0'18	0'28	0'15	0'20	0'40	0'40	0'28	0'33	0'15	0'20	0'40	0'60	0'28	0'38	0'15	0'25	0'40	0'60	0'30	0'40	0'15	0'25	
1'00	1'30	0'80	1'10	0'50	0'70	1'00	1'30	0'80	1'20	0'40	0'75	1'00	1'40	0'80	1'20	0'60	0'90	1'50	1'85	1'10	1'40	0'60	1'30	
0'25	0'45	0'20	0'35	0'10	0'20	0'30	0'50	0'20	0'34	0'10	0'20	0'40	0'60	0'20	0'30	0'15	0'25	0'40	0'50	0'24	0'40	0'15	0'25	
1'10	1'20	0'70	1'30	0'50	0'60	1'10	1'60	0'60	1'10	0'50	0'80	1'20	1'50	0'80	1'15	0'60	0'90	1'30	1'80	0'90	1'10	0'75	1'10	
0'30	0'45	0'20	0'32	0'10	0'20	0'30	0'50	0'25	0'35	0'10	0'20	0'30	0'50	0'20	0'35	0'10	0'25	0'30	0'50	0'20	0'40	0'15	0'25	

Napszámber az 1891. évben.

Folyó szám	A város neve	Egység	Július						Augusztus						Szeptember					
			férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek	
			ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül
f o r i n t																				
1	Arad	1 napra	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'40
2	Baja	»	—	1'20	—	0'80	—	0'50	—	1'20	—	0'80	—	0'50	0'40	0'70	0'40	0'60	—	0'30
3	Brassó	»	—	1'40	—	0'60	—	0'25	—	1'20	—	0'55	—	0'25	—	1'00	—	0'40	—	0'20
4	Budapest	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Czegléd	»	0'70	1'00	0'60	0'80	0'20	0'35	0'40	0'80	0'30	0'60	0'20	0'40	0'30	0'60	0'30	0'50	0'20	0'35
6	Debreczen	»	0'90	1'20	0'60	0'90	0'30	0'45	0'80	1'05	0'32	0'52	0'25	0'35	0'85	1'15	0'40	0'62	0'30	0'40
7	Eger	»	—	1'50	—	0'80	—	0'50	—	1'10	—	0'60	—	—	—	0'60	—	0'50	—	—
8	Eperjes	»	—	0'70	—	0'60	—	0'40	—	0'70	—	0'50	—	0'30	—	0'70	—	0'40	—	0'30
9	Érsekújvár	»	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'20	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30
10	Esztergom	»	—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'60	—	0'50	—	0'40	—	0'60	—	0'50	—	0'40
11	Győr	»	0'60	1'00	0'40	0'60	0'20	0'30	0'80	1'00	0'00	0'80	0'20	0'30	0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'30
12	Hódmező-Vásárhely	»	1'00	1'60	0'50	0'70	0'35	0'50	0'80	1'00	0'00	0'60	0'30	0'40	0'50	0'70	0'40	0'50	0'25	0'35
13	Kaposvár	»	1'00	1'20	0'60	0'80	0'40	0'50	1'00	1'20	0'60	0'80	0'30	0'40	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'40
14	Kassa	»	0'60	0'80	0'35	0'50	0'20	0'30	0'60	0'80	4'00	0'60	0'15	0'25	0'50	0'80	0'35	0'50	0'15	0'30
15	Kecskemét	»	0'90	1'30	0'50	1'00	0'45	0'75	0'70	1'00	0'40	0'70	0'35	0'60	0'70	1'00	0'50	0'80	0'40	0'65
16	Kolozsvár	»	0'80	1'00	0'50	0'80	0'25	0'50	0'80	1'00	0'60	0'80	0'25	0'50	0'80	1'00	0'60	0'80	0'25	0'50
17	Losoncz	»	0'45	0'80	0'40	0'60	0'25	0'45	0'45	0'80	0'00	0'60	0'25	0'45	0'45	0'80	0'40	0'60	0'25	0'45
18	Máramaros-Sziget	»	—	0'60	—	0'40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0'50	—	0'40	—	—
19	Maros-Vásárhely	»	0'50	0'70	0'35	0'50	0'20	0'30	0'50	0'70	0'45	0'55	0'25	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'35
20	Miskolcz	»	0'80	1'00	0'60	0'80	0'40	0'60	0'80	1'00	0'60	0'80	0'40	0'60	0'80	1'00	0'60	0'80	0'40	0'60
21	Mohács	»	0'80	1'20	0'50	0'70	0'30	0'40	0'80	1'20	0'50	0'70	0'30	0'40	0'80	1'20	0'50	0'70	0'30	0'40
22	Nagy-Becskerek	»	1'70	2'20	0'80	1'20	0'25	0'50	1'50	2'00	0'60	1'00	0'25	0'50	1'20	1'70	0'60	1'00	0'25	0'50
23	Nagy-Kanizsa	»	1'00	1'20	0'90	1'00	0'60	0'70	0'80	1'30	0'70	1'10	0'50	0'80	0'90	1'20	0'70	1'00	0'40	0'70
24	Nagy-Kikinda	»	0'50	0'80	0'40	0'60	0'25	0'35	0'50	0'70	0'30	0'50	0'20	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'30	0'40
25	Nagy-Kőrös	»	0'70	1'00	0'50	0'75	0'30	0'45	0'60	0'90	0'45	0'60	0'30	0'45	0'50	0'80	0'40	0'60	0'20	0'30
26	Nagy-Szeben	»	—	0'80	—	0'65	—	0'40	—	0'90	—	0'65	—	0'45	—	0'80	—	0'65	—	0'45
27	Nagy-Várad	»	0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40	0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40	0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40
28	Nyíregyháza	»	1'00	1'30	0'80	1'00	0'35	0'40	0'80	1'00	0'60	0'90	0'35	0'40	0'70	1'00	0'40	0'60	0'35	0'30
29	Nyitra	»	0'56	0'70	0'35	0'45	0'26	0'30	0'60	0'75	0'40	0'50	0'30	0'40	0'50	0'65	0'40	0'50	0'24	0'35
30	Pécs	»	1'00	1'20	0'60	0'80	0'30	0'50	0'80	1'10	0'50	0'80	0'40	0'60	0'70	1'00	0'50	0'80	0'40	0'60
31	Pozsony	»	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—
32	Sátoralja-Ujhely	»	—	0'70	—	0'50	—	0'35	—	0'80	—	0'50	—	0'35	—	0'70	—	0'50	—	0'30
33	Sopron	»	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30
34	Szabadka	»	0'90	1'20	0'70	0'90	0'50	0'70	0'90	1'20	0'70	0'90	0'50	0'70	0'70	0'90	0'50	0'70	0'40	0'50
35	Szatmár-Németi	»	1'20	2'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'60	0'50	0'70	0'30	0'45	0'60	0'90	0'40	0'60	0'25	0'40
36	Szeged	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0'60	0'80	0'30	0'50	0'15	0'35
37	Székes-Fejérvár	»	0'70	0'90	0'50	0'70	0'20	0'40	0'60	0'80	0'40	0'70	0'20	0'40	0'80	1'00	0'60	0'80	0'30	0'50
38	Szolnok	»	0'80	1'20	0'60	0'80	0'30	0'40	0'80	1'20	0'60	0'80	0'25	0'35	0'80	1'20	0'60	0'80	0'30	0'40
39	Temesvár	»	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50
40	Tokaj	»	—	1'00	—	0'60	—	0'30	—	0'80	—	0'50	—	0'30	—	0'80	—	0'50	—	0'30
41	Ungvár	»	—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'60	—	0'45	—	0'25
42	Veszprém	»	0'80	1'30	0'70	1'00	0'50	0'70	0'80	1'30	0'70	1'00	0'50	0'70	0'70	1'20	0'60	0'90	0'40	0'60
43	Zombor	»	0'60	0'80	0'50	0'60	0'15	0'30	0'50	0'70	0'40	0'60	0'15	0'30	0'50	0'70	0'40	0'60	0'15	0'20
1889-ben	legmagasabb		1'10	1'80	0'90	1'10	0'40	0'65	1'50	2'10	0'80	1'10	0'50	0'70	1'00	1'80	0'70	1'10	0'35	0'60
	legalacsonyabb		0'35	0'60	0'30	0'40	0'20	0'30	0'40	0'50	0'30	0'40	0'15	0'20	0'30	0'60	0'20	0'35	0'15	0'25
1887-ben	legmagasabb		1'50	2'00	0'90	1'15	0'50	0'70	1'50	1'80	0'80	1'00	0'40	0'30	1'00	1'40	0'70	1'00	0'40	0'60
	legalacsonyabb		0'40	0'60	0'30	0'40	0'20	0'25	0'25	0'60	0'20	0'45	0'20	0'25	0'40	0'50	0'35	0'38	0'18	0'25
1885-ben	legmagasabb		1'50	2'00	0'80	1'10	0'50	0'60	1'50	2'00	0'80	1'00	0'40	0'60	1'00	1'60	0'80	1'10	0'40	0'60
	legalacsonyabb		0'50	0'60	0'36	0'46	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'40	0'15	0'25	0'30	0'45	0'25	0'37	0'15	0'25
1883-ban	legmagasabb		1'65	2'40	1'20	1'45	1'00	1'35	1'60	2'00	0'90	1'50	0'60	1'30	1'20	1'50	0'80	1'10	0'65	0'85
	legalacsonyabb		0'40	0'60	0'30	0'40	0'15	0'25	0'40	0'60	0'30	0'40	0'20	0'30	0'35	0'50	0'30	0'40	0'10	0'25
1881-ben	legmagasabb		1'80	2'40	1'00	1'30	1'00	1'20	1'30	1'60	0'85	1'20	0'65	0'95	1'20	1'60	0'85	1'30	0'65	0'90
	legalacsonyabb		0'35	0'60	0'25	0'45	0'17	0'25	0'35	0'60	0'30	0'45	0'15	0'25	0'35	0'50	0'20	0'35	0'10	0'20

Napszámber az 1891. évben.

Október						November						December						Évi középber						Folyó szám
férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		
ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	
forint																								
1'00	1'00	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'80	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'20	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'29	0'70	1'00	0'22	0'43	1
—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'50	—	0'40	—	0'25	—	0'60	—	0'50	—	0'30	0'60	0'80	0'58	0'60	0'28	0'36	2
—	1'00	—	0'50	—	0'20	—	1'10	—	0'70	—	0'20	—	0'90	—	0'40	—	0'20	—	1'20	—	0'53	—	0'24	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
0'42	0'72	0'37	0'52	0'26	0'33	0'40	0'70	0'30	0'50	0'20	0'40	0'40	0'70	0'30	0'50	0'20	0'35	0'46	0'77	0'36	0'58	0'23	0'39	5
0'72	1'02	0'47	0'72	0'26	0'33	0'45	0'77	0'30	0'42	0'20	0'30	0'40	0'60	0'26	0'40	0'15	0'25	0'63	0'39	0'36	0'54	0'28	0'33	6
—	0'60	—	0'45	—	0'30	—	0'50	—	0'40	—	0'30	—	0'50	—	0'40	—	—	—	0'70	—	0'47	—	0'40	7
—	0'60	—	0'40	—	0'25	—	0'60	—	0'40	—	0'25	—	0'60	—	0'40	—	0'20	—	0'63	—	0'45	—	0'29	8
0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	9
—	0'50	—	0'40	—	0'30	—	0'50	—	0'40	—	0'30	—	0'50	—	0'40	—	0'30	—	0'57	—	0'46	—	0'35	10
0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'30	0'60	0'70	0'40	0'50	0'20	0'30	0'50	0'70	0'40	0'50	0'10	0'20	0'68	0'39	0'52	0'68	0'21	0'31	11
0'40	0'60	0'30	0'40	0'15	0'25	0'40	0'60	0'25	0'30	0'15	0'25	0'30	0'40	0'20	0'30	0'10	0'15	0'53	0'77	0'33	0'48	0'22	0'33	12
0'60	0'80	0'40	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'35	0'40	0'25	0'45	0'15	0'25	0'76	0'92	0'48	0'65	0'30	0'40	13
0'50	0'80	0'35	0'50	0'15	0'25	0'40	0'60	0'25	0'40	0'12	0'20	0'45	0'60	0'30	0'45	0'15	0'25	0'48	0'69	0'31	0'45	0'14	0'25	14
0'60	0'90	0'45	0'75	0'35	0'60	0'45	0'75	0'30	0'60	0'20	0'45	0'35	0'70	0'25	0'55	0'20	0'45	0'60	0'91	0'42	0'71	0'32	0'58	15
0'80	1'00	0'60	0'80	0'25	0'50	0'70	0'90	0'60	0'70	0'25	0'50	0'70	0'90	0'50	0'70	0'25	0'50	0'75	0'96	0'58	0'76	0'25	0'50	16
0'45	0'70	0'40	0'60	0'25	0'40	0'45	0'70	0'40	0'60	0'20	0'45	0'40	0'60	0'40	0'60	0'20	0'40	0'43	0'67	0'40	0'57	0'24	0'41	17
—	0'50	—	0'40	—	—	—	0'50	—	0'40	—	—	—	—	—	—	—	—	0'45	0'66	0'35	0'46	0'24	0'32	18
0'40	0'60	0'30	0'50	0'15	0'30	0'30	0'50	0'20	0'40	0'15	0'25	0'25	0'40	0'20	0'40	0'10	0'20	0'38	0'57	0'28	0'44	0'15	0'26	19
0'80	1'00	0'60	0'80	0'40	0'60	0'80	1'00	0'60	0'80	0'40	0'60	0'80	1'00	0'60	0'80	0'30	0'40	0'83	1'03	0'59	0'79	0'38	0'55	20
0'80	1'00	0'40	0'50	—	—	0'60	0'90	0'50	0'60	—	—	0'60	0'80	0'40	0'50	—	—	0'69	0'97	0'46	0'62	0'39	0'40	21
0'80	1'20	0'50	0'80	0'20	0'40	0'60	1'00	0'40	0'70	0'20	0'40	0'60	1'00	0'40	0'70	0'20	0'40	0'97	1'39	0'49	0'82	0'21	0'43	22
0'80	1'20	0'60	1'00	0'50	0'80	0'60	0'80	0'50	0'70	0'40	0'60	0'60	0'80	0'50	0'70	0'40	0'60	0'84	1'13	0'69	0'96	0'51	0'73	23
0'60	0'70	0'40	0'60	0'25	0'35	0'30	0'50	0'25	0'35	0'20	0'30	0'80	1'00	0'60	0'80	0'40	0'60	0'53	0'73	0'40	0'67	0'25	0'36	24
0'50	0'80	0'40	0'60	0'20	0'30	0'40	0'65	0'40	0'60	0'20	0'30	0'40	0'65	0'40	0'60	0'20	0'30	0'56	0'33	0'44	0'65	0'24	0'35	25
—	0'75	—	0'60	—	0'40	—	0'75	—	0'55	—	0'30	—	0'75	—	0'55	—	0'39	—	0'77	—	0'59	—	0'37	26
0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40	0'60	0'80	0'60	0'70	0'20	0'30	0'60	0'80	0'50	0'70	0'15	0'30	0'72	0'92	0'57	0'76	0'18	0'36	27
0'60	0'80	0'30	0'50	0'35	0'40	0'60	0'80	0'30	0'50	0'20	0'30	0'60	0'70	0'30	0'50	—	—	0'61	0'82	0'39	0'58	0'33	0'38	28
0'40	0'56	0'40	0'50	0'20	0'30	0'40	0'50	0'30	0'40	0'20	0'30	0'40	0'50	0'40	0'45	0'20	0'25	0'45	0'56	0'35	0'44	0'22	0'31	29
0'70	1'00	0'50	0'80	0'40	0'60	0'60	0'90	0'50	0'80	0'30	0'50	0'60	0'90	0'50	0'80	0'30	0'50	0'73	1'01	0'53	0'80	0'36	0'56	30
1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	31
—	0'70	—	0'50	—	0'30	—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'50	—	0'45	—	0'30	—	0'61	—	0'45	—	0'28	32
0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	33
0'50	0'70	0'30	0'50	0'20	0'35	0'50	0'70	0'40	0'60	0'30	0'40	0'50	0'70	0'30	0'50	0'20	0'35	0'63	0'87	0'44	0'64	0'31	0'48	34
0'50	0'70	0'40	0'55	0'20	0'40	0'40	0'60	0'35	0'50	0'16	0'30	0'40	0'60	0'30	0'70	0'15	0'24	0'54	0'85	0'36	0'55	0'20	0'34	35
0'45	0'75	0'20	0'40	0'15	0'20	0'50	0'70	0'20	0'40	0'15	0'20	0'40	0'60	0'20	0'40	—	—	0'54	0'78	0'28	0'44	0'19	0'32	36
0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40	0'70	1'00	0'50	0'70	0'20	0'40	0'50	0'70	0'40	0'60	0'20	0'30	0'60	0'84	0'47	0'68	0'24	0'40	37
0'80	1'00	0'60	0'80	0'30	0'45	0'80	1'10	0'60	0'80	0'25	0'40	0'60	0'80	0'50	0'60	0'20	0'35	0'70	1'00	0'55	0'75	0'27	0'39	38
0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	39
—	0'60	—	0'40	—	0'25	—	0'60	—	0'40	—	0'25	—	0'50	—	0'35	—	0'20	—	0'67	—	0'43	—	0'27	40
—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'60	—	0'45	—	0'25	41
0'60	1'00	0'50	0'80	0'40	0'60	0'60	0'80	0'50	0'80	0'30	0'50	0'60	0'80	0'50	0'80	0'30	0'50	0'64	0'97	0'56	0'81	0'37	0'56	42
0'60	0'80	0'50	0'60	0'20	0'30	0'40	0'60	0'40	0'50	0'15	0'20	0'40	0'50	0'30	0'50	0'15	0'20	0'55	0'75	0'44	0'61	0'19	0'31	43
1'00	1'40	0'70	1'00	0'40	0'59	1'00	1'30	0'70	1'00	0'30	0'50	1'00	1'30	0'70	1'00	0'30	0'40	1'00	1'33	0'70	1'00	0'35	0'50	44
0'40	0'50	0'30	0'40	0'15	0'20	0'30	0'60	0'30	0'40	0'10	0'20	0'20	0'50	0'20	0'30	0'10	0'20	0'39	0'53	0'28	0'40	0'16	0'23	45
1'00	1'40	0'70	1'00	0'40	0'60	1'00	1'30	0'70	1'00	0'49	0'50	1'00	1'39	0'70	1'00	0'30	0'50	1'00	1'30	0'70	1'00	0'36	0'59	46
0'30	0'50	0'20	0'46	0'15	0'21	0'25	0'40	0'20	0'30	0'15	0'20	0'25	0'31	0'20	0'30	0'10	0'15	0'33	0'45	0'25	0'38	0'17	0'23	47
1'00	1'60	0'70	1'00	0'30	0'60	1'00	1'60	0'70	1'00	0'40	0'65	1'00	1'50	0'70	1'00	0'30	0'60	1'00	1'00	0'70	1'00	0'53	0'60	48
0'30	0'44	0'25	0'38	0'10	0'18	0'25	0'48	0'20	0'25	0'10	0'15	0'25	0'40	0'20	0'25	0'10	0'15	0'30	0'34	0'25	0'34	0'16	0'23	49
1'10	1'35	0'75	1'00	0'60	0'85	1'20	1'60	0'70	1'20	0'45	0'70	1'00	1'60	0'80	1'20	0'50	0'70	1'18	1'45	0'80	1'05	0'60	0'67	50
0'35	0'45	0'24	0'25	0'10	0'20	0'30	0'45	0'20	0'38	0'10	0'20	0'30	0'40	0'21	0'30	0'10	0'20	0'38	0'55	0'26	0'35	0'13	0'24	51
1'10	1'50	0'75	1'25	0'50	0'80	1'10	1'50	0'75	1'25	0'50	0'75	1'10	1'50	0'75	1'20	0'50	0'75	1'12	1'58	0'73	1'16	0'56	0'81	52
0'35	0'45	0'21	0'32	0'10	0'20	0'25	0'40	0'20	0'30	0'10	0'20	0'25	0'40	0'20	0'30	0'10	0'20	0'34	0'50	0'24	0'37	0'12	0'23	53

Napszámber az 1892. évben.

Folyó szám	A város neve	Egység	Január						Február						
			férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		
			ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	
			f o r i n t												
1	Arad	1 napra	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'40	
2	Baja	»	—	0'60	—	0'50	—	0'25	—	0'60	—	0'50	—	0'25	
3	Brassó	»	—	1'00	—	0'50	—	0'20	—	1'10	—	0'45	—	0'20	
4	Budapest	»	0'40	0'70	0'30	0'50	0'20	0'40	0'40	0'70	0'30	0'50	0'25	0'40	
5	Cegléd	»	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'40	0'40	0'60	0'30	0'45	0'25	0'40	
6	Debreczen	»	0'40	0'60	0'25	0'40	0'15	0'25	0'40	0'60	0'25	0'40	0'15	0'25	
7	Eger	»	—	0'50	—	0'50	—	—	—	0'40	—	0'40	—	—	
8	Eperjes	»	—	0'50	—	0'40	—	—	—	0'50	—	0'40	—	—	
9	Érsekújvár	»	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	
10	Esztergom	»	—	0'50	—	0'40	—	0'30	—	0'50	—	0'40	—	0'30	
11	Győr	»	—	0'60	—	0'40	—	0'30	—	0'60	—	0'40	—	0'30	
12	Hódmező-Vásárhely	»	0'30	0'50	0'30	0'35	0'20	0'25	0'40	0'50	0'30	0'40	0'20	0'30	
13	Kaposvár	»	0'35	0'50	0'25	0'45	0'15	0'25	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	
14	Kassa	»	0'40	0'60	0'20	0'40	0'10	0'20	0'40	0'60	0'30	0'40	0'10	0'20	
15	Kecskemét	»	0'35	0'65	0'20	0'50	0'20	0'40	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'50	
16	Kolozsvár	»	0'70	0'90	0'50	0'70	0'25	0'50	0'70	0'90	0'50	0'70	0'25	0'50	
17	Losoncz	»	0'40	0'60	0'40	0'60	0'25	0'45	0'45	0'70	0'40	0'60	0'25	0'40	
18	Máramaros-Sziget	»	—	0'50	—	0'40	—	—	—	0'50	—	0'40	—	—	
19	Maros-Vásárhely	»	0'25	0'50	0'20	0'40	0'10	0'20	0'25	0'50	0'20	0'40	0'10	0'20	
20	Miskolcz	»	0'80	1'00	0'60	0'80	0'60	0'80	0'80	1'00	0'60	0'80	0'40	0'60	
21	Mohács	»	0'60	0'80	0'40	0'60	—	—	0'60	0'80	0'40	0'60	—	—	
22	Nagy-Becskerek	»	0'60	1'00	0'40	0'70	0'20	0'40	0'70	1'00	0'40	0'70	0'15	0'30	
23	Nagy-Kanizsa	»	0'70	1'00	0'60	0'90	0'40	0'70	0'60	0'80	0'50	0'70	0'30	0'50	
24	Nagy-Kikinda	»	0'60	0'80	0'50	0'70	0'15	0'30	0'40	0'60	0'30	0'40	0'15	0'30	
25	Nagy-Kőrös	»	0'50	0'70	0'40	0'60	0'20	0'30	0'50	0'75	0'40	0'60	0'20	0'30	
26	Nagy-Szeben	»	—	0'65	—	0'50	—	0'35	—	0'70	—	0'60	—	0'40	
27	Nagy-Várad	»	0'60	0'80	0'50	0'70	0'15	0'30	0'60	0'80	0'50	0'70	0'15	0'30	
28	Nyíregyháza	»	0'60	0'70	0'30	0'50	—	—	0'60	0'80	0'40	0'60	—	—	
29	Nyitra	»	0'40	0'50	0'40	0'45	0'20	0'25	—	—	—	—	—	—	
30	Pécs	»	0'60	0'90	0'50	0'80	0'30	0'50	0'60	0'90	0'50	0'80	0'30	0'50	
31	Pozsony	»	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	
32	Sátoralja-Ujhely	»	—	0'50	—	0'40	—	0'30	—	0'60	—	0'40	—	0'30	
33	Sopron	»	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'40	0'55	0'30	0'50	0'30	0'45	
34	Szabadka	»	0'50	0'70	0'30	0'50	0'20	0'40	0'50	0'80	0'30	0'50	0'20	0'40	
35	Szatmár-Németi	»	0'40	0'60	0'30	0'50	0'15	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'15	0'30	
36	Szeged	»	0'40	0'60	0'20	0'40	0'10	0'20	0'40	0'60	0'20	0'40	0'10	0'20	
37	Székes-Fejérvár	»	0'50	0'80	0'40	0'60	0'20	0'30	0'40	0'70	0'30	0'60	0'20	0'40	
38	Szolnok	»	0'60	0'80	0'50	0'60	0'30	0'35	0'50	0'70	0'40	0'50	0'25	0'40	
39	Temesvár	»	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	
40	Tokaj	»	—	0'50	—	0'30	—	—	—	0'40	—	0'30	—	—	
41	Ungvár	»	—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'60	—	0'40	—	0'25	
42	Veszprém	»	0'70	1'20	0'60	0'90	0'40	0'60	0'70	1'10	0'55	0'85	0'36	0'58	
43	Zombor	»	0'40	0'60	0'40	0'50	0'15	0'20	0'40	0'60	0'40	0'50	0'15	0'20	
	1890-ben	{	legmagasabb	1'00	1'30	0'70	1'00	0'30	0'50	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'60
		{	legalacsonyabb	0'28	0'45	0'25	0'30	0'10	0'20	0'30	0'50	0'20	0'30	0'10	0'20
	1888-ban	{	legmagasabb	1'00	1'30	0'70	1'00	0'40	0'50	1'00	1'30	0'70	1'00	0'40	0'60
		{	legalacsonyabb	0'25	0'30	0'20	0'20	0'10	0'15	0'25	0'40	0'20	0'30	0'10	0'20
	1886-ban	{	legmagasabb	1'00	1'50	0'70	1'00	0'30	0'60	1'00	1'50	0'70	1'00	0'30	0'65
		{	legalacsonyabb	0'30	0'35	0'20	0'25	0'10	0'15	0'30	0'36	0'25	0'30	0'10	0'16
	1884-ben	{	legmagasabb	1'30	1'80	0'80	1'00	0'40	0'30	1'10	1'35	0'70	1'20	0'40	0'70
		{	legalacsonyabb	0'30	0'40	0'20	0'30	0'10	0'20	0'35	0'45	0'25	0'40	0'10	0'20
	1882-ben	{	legmagasabb	1'10	1'50	0'80	1'30	0'50	0'75	1'10	1'50	0'70	1'20	0'50	0'70
		{	legalacsonyabb	0'25	0'20	0'16	0'30	0'10	0'20	0'25	0'40	0'15	0'27	0'10	0'18
	1880-ban	{	legmagasabb	1'70	2'50	0'70	1'00	0'70	0'80	1'70	2'50	0'70	1'50	0'55	0'85
		{	legalacsonyabb	0'30	0'50	0'30	0'33	0'16	0'26	0'30	0'50	0'30	0'35	0'10	0'15

Napszámber az 1892. évben.

Márczius						Április						Május						Junius						Folyó szám
férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		
ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	
forint																								
1'00	1'40	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'40	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'40	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'40	0'70	1'00	0'20	0'40	1
—	0'50	—	0'40	—	0'25	—	0'70	—	0'60	—	0'30	—	0'70	—	0'60	—	0'30	—	1'00	—	0'80	—	0'50	2
—	1'20	—	0'60	—	0'30	—	1'40	—	0'70	—	0'30	—	1'40	—	0'70	—	0'30	—	1'80	—	0'70	—	0'30	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
0'40	0'80	0'40	0'70	0'30	0'50	0'50	0'80	0'40	0'60	0'30	0'50	0'50	0'80	0'40	0'70	0'30	0'50	0'60	1'00	0'40	0'70	0'30	0'50	5
0'40	0'60	0'25	0'40	0'15	0'25	0'40	0'60	0'25	0'40	0'15	0'25	0'72	1'20	0'40	0'60	0'25	0'40	—	—	—	—	—	—	6
—	0'80	—	0'50	—	0'40	—	0'80	—	0'50	—	0'40	—	0'80	—	0'55	—	0'40	—	1'00	—	0'70	—	0'50	7
—	0'50	—	0'30	—	0'20	—	0'60	—	0'40	—	0'30	—	0'60	—	0'40	—	0'25	—	0'60	—	0'40	—	0'30	8
0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	9
—	0'60	—	0'50	—	0'40	—	0'60	—	0'50	—	0'40	—	0'60	—	0'40	—	0'30	—	0'70	—	0'60	—	0'40	10
—	0'80	—	0'60	—	0'40	—	1'00	—	0'80	—	0'60	—	1'20	—	0'80	—	0'60	—	1'00	—	0'80	—	0'40	11
0'50	0'60	0'30	0'40	0'30	0'35	0'50	0'70	0'30	0'50	0'20	0'35	0'70	0'90	0'40	0'60	0'30	0'45	0'80	1'20	0'60	0'70	0'30	0'60	12
0'50	0'70	0'40	0'60	0'30	0'40	0'50	0'70	0'40	0'60	0'30	0'40	0'65	0'80	0'45	0'75	0'15	0'25	0'70	0'90	0'60	0'80	0'20	0'30	13
0'40	0'60	0'25	0'35	0'12	0'20	0'50	0'80	0'35	0'50	0'12	0'25	0'60	0'80	0'30	0'45	0'15	0'30	0'60	0'80	0'30	0'50	0'15	0'30	14
0'50	0'80	0'35	0'65	0'30	0'60	—	—	—	—	—	—	0'65	0'95	0'45	0'75	0'30	0'50	0'80	1'20	0'60	1'00	0'40	0'60	15
0'70	0'90	0'50	0'70	0'25	0'50	0'60	0'90	0'50	0'70	0'25	0'50	0'70	0'90	0'50	0'70	0'25	0'50	0'70	1'00	0'50	0'80	0'25	0'50	16
0'45	0'70	0'40	0'30	0'25	0'40	0'50	0'80	0'40	0'60	0'25	0'40	0'50	0'80	0'40	0'60	0'25	0'40	0'55	0'80	0'40	0'60	0'25	0'40	17
—	0'50	—	0'40	—	—	—	0'50	—	0'40	—	—	—	0'50	—	0'40	—	—	—	0'95	—	0'80	—	—	18
0'25	0'50	0'20	0'40	0'10	0'00	0'35	0'50	0'30	0'45	0'20	0'35	0'50	0'70	0'45	0'65	0'30	0'40	0'80	1'00	0'60	0'80	0'50	0'70	19
0'80	1'00	0'60	0'80	0'30	0'60	0'60	0'80	0'40	0'65	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'70	0'40	0'60	1'00	1'20	0'70	0'80	0'60	0'70	20
0'80	1'00	0'60	0'70	0'50	0'60	0'80	1'00	0'60	0'70	0'50	0'60	0'90	1'10	0'60	0'80	0'50	0'60	1'00	1'20	0'50	0'70	0'50	0'60	21
0'80	1'20	0'45	0'75	0'15	0'30	0'30	1'20	0'45	0'75	0'15	0'30	1'00	1'40	0'50	0'80	0'20	0'40	1'50	2'00	0'70	1'10	0'25	0'50	22
0'70	1'00	0'50	0'90	0'30	0'60	0'60	1'00	0'40	0'90	0'30	0'60	0'70	1'00	0'60	0'90	0'40	0'70	0'80	1'30	0'60	1'00	0'50	0'90	23
0'40	0'50	0'30	0'40	0'20	0'30	0'45	0'60	0'35	0'50	0'20	—	0'50	0'70	0'40	0'50	0'15	0'25	1'20	1'50	0'70	1'00	0'40	0'60	24
0'55	0'80	0'45	0'60	0'20	0'35	0'60	0'85	0'50	0'70	0'20	0'45	0'70	1'10	0'50	0'75	0'30	0'45	0'80	1'20	0'50	0'80	0'30	1'45	25
—	0'70	—	0'55	—	0'25	—	0'95	—	0'55	—	0'40	—	0'70	—	0'55	—	0'40	—	0'90	—	0'70	—	0'50	26
0'80	1'00	0'60	0'80	0'30	0'40	0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40	0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40	1'00	1'20	0'80	0'90	0'30	0'50	27
0'60	0'80	0'40	0'60	—	—	0'60	0'80	0'50	0'60	0'25	0'40	0'70	0'80	0'50	0'70	0'30	0'40	0'60	0'80	0'50	0'70	—	—	28
0'45	0'55	0'30	0'40	0'30	0'40	0'45	0'55	0'30	0'40	0'25	0'35	0'45	0'55	0'30	0'40	0'30	0'40	0'50	0'65	0'40	0'50	0'40	0'50	29
0'60	0'90	0'50	0'80	0'30	0'50	0'60	0'90	0'50	0'80	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	0'70	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	30
1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	31
—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'65	—	0'50	—	0'30	—	0'75	—	0'50	—	0'30	32
0'40	0'55	0'30	0'50	0'30	0'45	0'40	0'55	0'30	0'50	0'30	0'40	0'40	0'55	0'30	0'50	0'30	0'45	0'40	0'55	0'30	0'50	0'30	0'45	33
0'50	0'80	0'30	0'50	0'20	0'40	0'70	0'90	0'40	0'70	0'35	0'50	0'70	0'90	0'50	0'70	0'35	0'50	0'70	1'00	0'50	0'70	0'40	0'60	34
0'50	0'70	0'40	0'55	0'15	0'20	0'50	0'70	0'30	0'55	0'25	0'35	0'70	0'90	0'50	0'70	0'30	0'45	1'20	1'80	0'70	0'90	0'35	0'50	35
0'50	0'70	0'30	0'45	0'20	0'30	0'60	0'80	0'30	0'50	0'30	0'40	0'70	0'90	0'30	0'50	0'30	0'40	1'00	1'30	0'50	0'70	0'40	0'60	36
1'00	1'50	0'60	0'80	0'30	0'50	0'60	0'80	—	0'60	—	0'30	0'80	1'20	0'60	0'80	0'40	0'60	1'10	1'40	0'80	1'20	0'50	0'80	37
0'60	0'80	0'50	0'60	0'25	0'40	0'80	1'20	0'60	0'80	0'30	0'40	0'80	1'20	0'60	0'80	0'30	0'40	1'00	1'40	0'80	1'00	0'40	0'50	38
0'80	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	—	0'65	—	0'40	—	0'35	—	0'70	—	0'50	—	0'45	39
—	0'50	—	0'30	—	—	—	0'60	—	0'40	—	0'30	—	0'65	—	0'40	—	0'35	—	0'70	—	0'50	—	0'45	40
—	0'60	—	0'45	—	0'25	—	0'60	—	0'50	—	0'35	—	0'60	—	0'50	—	0'40	—	0'80	—	0'70	—	0'50	41
0'70	1'20	0'60	0'90	0'40	0'60	0'75	1'20	0'60	0'90	0'40	0'65	0'85	1'10	0'60	0'90	0'40	0'60	0'80	1'10	0'60	0'85	0'40	0'60	42
0'50	0'80	0'50	0'70	0'30	0'40	0'50	0'80	0'50	0'70	0'30	0'40	0'70	1'00	0'70	1'00	0'30	0'40	0'70	1'00	0'70	1'00	0'30	0'40	43
1'00	1'30	0'70	1'00	0'50	0'50	1'00	1'40	0'80	1'00	0'80	0'65	1'00	1'30	0'70	1'00	0'40	0'50	1'50	2'10	0'80	1'20	0'60	0'70	
0'29	0'45	0'25	0'35	0'10	0'20	0'39	0'40	0'25	0'30	0'25	0'20	0'40	0'50	0'30	0'35	0'10	0'20	0'55	0'55	0'30	0'40	0'15	0'25	
1'00	1'40	0'70	1'00	0'35	0'70	1'00	1'30	0'70	1'00	0'40	0'70	1'00	1'50	0'70	1'00	0'45	0'60	1'00	1'50	0'70	1'00	0'50	0'70	
0'30	0'40	0'24	0'30	0'10	0'20	0'35	0'50	0'25	0'39	0'10	0'20	0'35	0'50	0'25	0'40	0'15	0'20	0'40	0'60	0'30	0'40	0'15	0'25	
0'85	0'40	0'60	0'80	0'40	0'60	1'00	1'50	0'60	1'10	0'40	0'50	1'10	1'30	0'60	1'00	0'40	0'60	1'10	1'50	0'75	1'00	0'40	0'70	
0'30	0'40	0'30	0'30	0'15	0'20	0'40	0'45	0'20	0'30	0'10	0'25	0'30	0'50	0'20	0'39	0'15	0'25	0'45	0'55	0'80	0'40	0'15	0'25	
1'10	1'60	0'70	1'20	0'40	0'60	1'10	1'60	0'70	1'20	0'40	0'70	1'07	1'60	0'80	1'20	0'50	0'75	1'50	1'70	1'00	1'35	0'80	1'20	
0'40	0'45	0'24	0'34	0'15	0'25	0'40	0'30	0'30	0'35	0'15	0'25	0'40	0'50	0'24	0'45	0'19	0'30	0'40	0'65	0'24	0'45	0'15	0'40	
1'10	1'50	0'75	1'20	0'50	0'80	1'10	1'50	0'80	1'25	0'50	0'90	1'20	1'55	0'80	1'25	0'50	0'80	2'00	2'50	1'20	1'60	0'80	1'25	
0'25	0'45	0'23	0'32	0'10	0'20	0'25	0'45	0'20	0'35	0'10	0'20	0'30	0'50	0'25	0'36	0'10	0'22	0'40	0'50	0'24	0'25	0'14	0'25	
1'30	1'70	0'90	1'20	0'70	1'00	1'30	1'70	0'90	1'20	0'70	1'00	1'70	2'50	0'90	1'20	0'7								

Napszámber az 1892. évben.

Folyó szám	A város neve	Egység	Julius						Augusztus						Szeptember					
			férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek	
			ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül
forint																				
1	Arad	1 napra	1'00	1'40	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'40	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'40	0'70	1'00	0'20	0'40
2	Baja	»	—	1'30	—	1'00	—	0'50	—	—	—	—	—	—	1'20	—	0'80	—	0'50	
3	Brassó	»	—	—	—	—	—	—	—	1'50	—	0'70	—	0'35	—	1'30	—	0'60	—	0'30
4	Budapest	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Czegléd	»	0'80	1'20	0'50	0'80	0'30	0'50	0'70	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	0'50	0'80	0'40	0'60	0'25	0'40
6	Debreczen	»	—	—	—	—	—	—	0'96	1'30	0'64	0'90	0'32	0'48	0'60	0'75	0'37	0'52	0'25	0'35
7	Eger	»	—	1'50	—	0'70	—	0'40	—	0'70	—	0'50	—	—	—	0'80	—	0'50	—	0'40
8	Eperjes	»	—	0'70	—	0'50	—	0'30	—	0'80	—	0'40	—	0'20	—	1'20	—	0'60	—	0'40
9	Érsekújvár	»	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30
10	Esztergom	»	—	0'70	—	0'60	—	0'40	—	0'60	—	0'50	—	0'40	—	0'60	—	0'50	—	0'35
11	Győr	»	—	1'20	—	0'80	—	0'60	—	1'00	—	0'80	—	0'60	—	0'80	—	0'60	—	0'40
12	Hódmező-Vásárhely	»	1'00	1'50	0'70	1'00	0'30	0'50	0'70	1'00	0'40	0'50	0'30	0'40	0'50	0'70	0'40	0'50	0'30	0'40
13	Kaposvár	»	0'70	1'00	0'60	0'90	0'40	0'50	0'70	1'00	0'60	0'90	0'40	0'50	0'60	0'80	0'50	0'70	0'30	0'40
14	Kassa	»	0'60	0'80	0'30	0'50	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'20	0'30	0'60	0'80	0'40	0'55	0'15	0'25
15	Kecskemét	»	1'00	1'30	0'70	1'00	0'40	0'70	0'70	1'00	0'45	0'75	0'30	0'50	0'65	0'95	0'45	0'70	0'35	0'60
16	Kolozsvár	»	0'80	1'00	0'60	0'80	0'25	0'50	0'80	1'00	0'60	0'80	0'25	0'50	0'80	1'00	0'60	0'80	0'25	0'50
17	Losoncz	»	0'60	0'85	0'40	0'60	0'20	0'45	0'60	0'85	0'40	0'60	0'30	0'45	0'55	0'70	0'40	0'60	0'30	0'45
18	Máramaros-Sziget	»	—	0'80	—	0'60	—	—	—	0'80	—	0'60	—	—	—	0'80	—	0'70	—	—
19	Maros-Vásárhely	»	0'70	0'90	0'60	0'80	0'50	0'65	0'45	0'65	0'35	0'55	0'20	0'40	0'35	0'55	0'30	0'50	0'20	0'35
20	Miskolcz	»	1'00	1'20	0'60	0'80	0'50	0'70	1'00	1'20	0'60	0'80	0'40	0'60	1'00	1'20	0'70	0'80	0'40	0'50
21	Mohács	»	1'00	1'20	0'50	0'70	0'50	0'60	1'00	1'20	0'50	0'70	0'40	0'60	0'80	1'00	0'50	0'70	0'40	0'50
22	Nagy-Becskerek	»	2'20	2'80	1'00	1'45	0'30	0'60	2'00	2'50	1'00	1'40	0'25	0'50	1'20	1'60	0'90	0'80	0'25	0'50
23	Nagy-Kanizsa	»	0'90	1'40	0'80	1'20	0'70	1'00	1'00	1'40	0'80	1'20	0'60	1'00	0'65	1'10	0'50	0'80	0'40	0'60
24	Nagy-Kikinda	»	0'80	1'00	0'60	0'80	0'40	0'50	0'80	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	1'10	1'40	0'80	1'10	0'60	0'80
25	Nagy-Kőrös	»	0'80	1'20	0'50	0'75	0'30	0'45	0'70	1'10	0'50	0'75	0'30	0'45	0'65	1'00	0'50	0'75	0'25	0'40
26	Nagy-Szeben	»	—	0'90	—	0'65	—	0'50	—	0'80	—	0'60	—	0'40	—	0'80	—	0'60	—	0'40
27	Nagy-Várad	»	0'60	0'80	0'45	0'60	0'25	0'35	0'60	0'80	0'45	0'60	0'25	0'30	0'80	1'00	0'60	0'80	0'20	0'40
28	Nyiregyháza	»	1'20	1'50	0'60	0'80	0'40	0'50	1'20	1'50	0'70	0'80	0'40	0'50	0'60	0'80	0'40	0'60	0'20	0'30
29	Nyitra	»	0'60	0'90	0'50	0'60	0'40	0'50	0'60	0'80	0'30	0'50	0'25	0'40	0'40	0'60	0'25	0'45	0'20	0'40
30	Pécs	»	0'80	1'20	0'50	0'80	0'30	0'50	0'80	1'20	0'60	0'80	0'30	0'60	0'70	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50
31	Pozsony	»	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—
32	Sátoralja-Ujhely	»	—	0'75	—	0'50	—	0'30	—	0'75	—	0'50	—	0'30	—	0'80	—	0'60	—	0'30
33	Sopron	»	—	—	—	—	—	—	0'60	0'80	0'40	0'60	0'15	0'30	0'60	0'80	0'40	0'60	0'20	0'40
34	Szabadka	»	1'20	1'60	0'90	1'10	0'70	0'90	0'90	1'10	0'60	0'80	0'40	0'60	0'80	1'00	0'60	0'80	0'50	0'70
35	Szatmár-Németi	»	1'20	1'80	0'70	0'90	0'40	0'50	0'80	1'20	0'50	0'70	0'25	0'40	0'70	1'00	0'50	0'80	0'20	0'40
36	Szeged	»	1'20	1'60	0'60	0'80	0'50	0'60	0'80	1'00	0'40	0'60	0'30	0'50	0'60	0'80	0'40	0'60	0'25	0'40
37	Székes-Fejérvár	»	1'00	1'40	0'80	1'00	0'40	0'60	1'00	1'40	0'60	0'80	0'30	0'50	1'00	1'30	0'60	0'80	0'20	0'40
38	Szolnok	»	0'80	1'20	0'60	1'30	0'30	0'45	0'80	1'20	0'60	0'80	0'25	0'40	0'70	1'00	0'60	0'80	0'30	0'40
39	Temesvár	»	—	0'85	—	0'45	—	0'40	0'80	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50
40	Tokaj	»	—	0'85	—	0'45	—	0'40	—	0'70	—	0'45	—	0'35	—	0'60	—	0'40	—	0'30
41	Ungvár	»	—	0'85	—	0'80	—	0'50	—	0'80	—	0'60	—	0'45	—	0'80	—	0'60	—	0'45
42	Veszprém	»	0'70	1'10	0'60	0'90	0'40	0'65	0'80	1'20	0'60	0'90	0'40	0'60	0'70	1'10	0'60	0'90	0'40	0'65
43	Zombor	»	0'90	1'20	0'90	1'20	0'30	0'40	0'90	1'20	0'90	1'20	0'30	0'40	0'60	0'90	0'60	0'90	0'20	0'30
	1890-ben	{ legmagasabb	1'20	1'80	0'70	1'00	0'40	0'60	1'00	1'60	0'80	1'00	0'60	0'80	1'00	1'30	0'80	1'00	0'40	0'75
		{ legalacsonyabb	0'40	0'50	0'30	0'45	0'20	0'20	0'40	0'50	0'30	0'40	0'19	0'20	0'40	0'60	0'30	0'45	0'10	0'25
	1888-ban	{ legmagasabb	1'60	2'20	1'00	1'30	0'60	0'90	1'60	2'20	0'80	1'20	0'50	0'70	1'00	1'50	0'70	1'00	0'50	0'60
		{ legalacsonyabb	0'30	0'50	0'25	0'40	0'20	0'25	0'35	0'50	0'25	0'40	0'15	0'20	0'35	0'50	0'25	0'40	0'12	0'20
	1886-ban	{ legmagasabb	1'50	2'00	0'80	1'10	0'45	0'70	1'20	1'60	0'80	1'00	0'50	0'70	1'00	1'50	0'70	1'00	0'40	0'70
		{ legalacsonyabb	0'45	0'60	0'25	0'40	0'20	0'25	0'35	0'50	0'25	0'40	0'20	0'20	0'20	0'50	0'15	0'40	0'10	0'20
	1884-ben	{ legmagasabb	1'60	2'80	1'40	1'50	1'00	1'30	1'20	1'50	1'00	1'20	0'30	0'75	1'30	1'40	0'80	1'20	0'60	0'80
		{ legalacsonyabb	0'40	0'70	0'40	0'55	0'20	0'30	0'45	0'65	0'24	0'45	0'20	0'29	0'35	0'60	0'40	0'45	0'20	0'25
	1882-ben	{ legmagasabb	2'00	2'50	1'20	1'60	1'00	1'35	1'40	1'80	0'85	1'30	0'70	0'95	1'20	1'60	0'80	1'30	0'60	0'80
		{ legalacsonyabb	0'25	0'45	0'20	0'40	0'15	0'25	0'30	0'55	0'20	0'40	0'10	0'25	0'30	0'45	0'25	0'35	0'15	0'25
	1880-ban	{ legmagasabb	1'60	2'20	1'20	1'00	1'10	1'40	1'60	2'20	1'20	1'50	1'10	1'40	1'30	1'60	0'90	1'20	0'80	1'10
		{ legalacsonyabb	0'30	0'60	0'30	0'40	0'15	0'25	0'40	0'60	0'25	0'40	0'20	0'25	0'30	0'54	0'20	0'35	0'15	0'20

Napszámber az 1892. évben.

Október						November						Deczember						Évi középber						Folyó szám
férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		férfi		nő		gyermek		
ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	ellátással	ellátás nélkül	
f o r i n t																								
1'00	1'40	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'40	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'40	0'70	1'00	0'20	0'40	1'00	1'30	0'70	1'00	0'20	0'40	1
—	0'70	—	0'60	—	0'30	—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'60	—	0'50	—	0'25	—	0'70	—	0'57	—	0'31	2
—	1'40	—	0'70	—	0'30	—	1'10	—	0'60	—	0'25	—	1'10	—	0'45	—	0'30	—	1'28	—	0'56	—	0'26	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0'40	0'70	0'30	0'50	0'22	0'40	4
0'40	0'70	0'30	0'50	0'20	0'35	0'40	0'70	0'30	0'50	0'20	0'35	0'40	0'70	0'30	0'50	0'20	0'30	0'50	0'81	0'38	0'61	0'26	0'43	5
0'50	0'65	0'35	0'50	0'20	0'30	0'50	0'65	0'35	0'50	0'20	0'30	0'50	0'65	0'35	0'50	0'20	0'30	0'53	0'76	0'35	0'51	0'20	0'31	6
—	0'60	—	0'40	—	0'35	—	0'50	—	0'40	—	0'40	—	—	—	—	—	—	0'76	—	0'52	—	0'40	—	7
—	0'70	—	0'40	—	0'25	—	0'60	—	0'40	—	0'20	—	0'70	—	0'45	—	0'25	—	0'07	—	0'42	—	0'27	8
0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	9
—	0'60	—	0'50	—	0'40	—	0'50	—	0'40	—	0'30	—	0'50	—	0'40	—	0'30	—	0'60	—	0'48	—	0'35	10
—	0'80	—	0'60	—	0'40	—	0'60	—	0'40	—	0'30	—	0'60	—	0'40	—	0'30	—	0'73	—	0'55	—	0'39	11
0'50	0'70	0'40	0'50	0'20	0'30	0'40	0'60	0'25	0'40	0'15	0'30	0'40	0'60	0'30	0'50	0'15	0'30	0'56	0'79	0'39	0'53	0'24	0'38	12
0'60	0'80	0'50	0'70	0'30	0'40	0'60	0'80	0'50	0'70	0'30	0'40	0'50	0'70	0'40	0'60	0'30	0'40	0'57	0'78	0'40	0'08	0'28	0'33	13
0'50	0'80	0'30	0'50	0'15	0'25	0'40	0'60	0'20	0'30	0'10	0'20	0'40	0'60	0'35	0'40	0'15	0'25	0'50	0'72	0'30	0'45	0'14	0'25	14
0'55	0'90	0'40	0'70	0'30	0'60	0'50	0'80	0'30	0'60	0'25	0'50	0'45	0'80	0'30	0'60	0'20	0'50	0'60	0'90	0'41	0'64	0'29	0'55	15
0'80	1'00	0'50	0'70	0'25	0'50	0'70	0'90	0'60	0'80	0'25	0'50	0'70	0'90	0'60	0'80	0'25	0'50	0'73	0'94	0'54	0'75	0'25	0'50	16
0'55	0'70	0'40	0'60	0'30	0'40	0'50	0'65	0'35	0'55	0'20	0'35	0'50	0'65	0'35	0'55	0'25	0'35	0'51	0'73	0'39	0'59	0'25	0'41	17
—	0'80	—	0'70	—	—	—	0'80	—	0'70	—	—	—	0'70	—	0'60	—	—	—	0'68	—	0'56	—	—	18
0'80	0'50	0'25	0'45	0'20	0'40	0'30	0'50	0'25	0'45	0'20	0'40	0'25	0'50	0'20	0'40	0'20	0'35	0'40	0'61	0'33	0'52	0'23	0'38	19
0'80	1'00	0'50	0'70	0'30	0'50	0'80	1'00	0'40	0'60	—	—	0'60	0'80	—	—	—	—	0'88	1'03	0'56	0'75	0'42	0'61	20
0'80	1'00	0'40	0'60	—	—	0'70	1'00	0'40	0'70	0'20	0'40	0'70	1'00	0'40	0'70	0'20	0'40	0'81	1'03	0'48	0'67	0'41	0'54	21
1'00	1'40	0'50	0'80	0'25	0'50	0'70	0'90	0'40	0'70	0'30	0'45	0'70	1'00	0'40	0'80	0'20	0'40	1'10	1'50	0'56	0'90	0'22	0'41	22
0'60	1'00	0'40	0'70	0'30	0'50	0'50	0'90	0'40	0'70	0'30	0'40	0'60	1'00	0'40	0'80	0'20	0'40	0'69	1'08	0'54	0'89	0'39	0'60	23
0'60	0'80	0'40	0'50	0'30	0'40	0'40	0'60	0'30	0'40	0'20	0'25	—	—	—	—	—	—	0'55	0'86	0'43	0'65	0'28	0'42	24
0'50	0'70	0'30	0'50	0'20	0'40	0'50	0'70	0'40	0'60	0'20	0'30	0'40	0'60	0'40	0'55	0'15	0'30	0'60	0'89	0'45	0'66	0'23	0'38	25
—	0'80	—	0'65	—	0'40	—	0'85	—	0'65	—	0'45	—	0'75	—	0'60	—	0'45	—	0'79	—	0'60	—	0'41	26
0'60	0'80	0'50	0'70	0'15	0'30	0'60	0'80	0'50	0'70	0'15	0'30	0'50	0'65	0'40	0'55	0'15	0'30	0'69	0'89	0'54	0'72	0'20	0'35	27
0'60	0'80	0'40	0'60	0'20	0'30	0'50	0'70	0'40	0'50	0'20	0'30	0'50	0'70	0'40	0'50	0'20	0'30	0'69	0'89	0'46	0'63	0'27	0'38	28
0'40	0'60	0'25	0'45	0'20	0'40	0'40	0'56	0'25	0'40	0'20	0'30	0'40	0'50	0'25	0'40	0'20	0'30	0'46	0'62	0'32	0'45	0'26	0'38	29
0'70	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	0'60	0'80	0'50	0'80	0'30	0'50	0'50	0'80	0'40	0'80	0'30	0'50	0'67	0'97	0'50	0'80	0'30	0'50	30
1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	1'00	1'20	0'60	0'80	—	—	31
—	0'75	—	0'50	—	0'30	—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'70	—	0'50	—	0'25	—	0'66	—	0'53	—	0'30	32
0'60	0'80	0'40	0'60	0'25	0'40	0'50	0'70	0'40	0'60	0'15	0'35	0'50	0'70	0'40	0'60	0'15	0'35	0'49	0'66	0'35	0'55	0'23	0'39	33
0'60	0'86	0'40	0'60	0'30	0'50	0'40	0'70	0'40	0'50	0'30	0'40	0'50	0'70	0'40	0'50	0'30	0'40	0'67	0'92	0'48	0'66	0'35	0'50	34
0'50	0'70	0'40	0'55	0'20	0'40	0'50	0'70	0'35	0'50	0'16	0'30	0'50	0'70	0'30	0'50	0'15	0'25	0'66	0'95	0'45	0'64	0'23	0'36	35
0'60	0'80	0'40	0'60	0'20	0'30	0'50	0'70	0'30	0'50	—	—	0'40	0'60	0'20	0'40	—	—	0'64	0'87	0'34	0'54	0'22	0'39	36
—	0'70	—	0'60	—	0'30	0'60	1'00	0'40	0'70	0'20	0'35	0'40	0'60	0'30	0'50	0'20	0'30	0'76	0'99	0'54	0'78	0'29	0'45	37
0'70	1'10	0'60	0'90	0'25	0'40	0'60	0'80	0'40	0'50	0'25	0'35	0'40	0'60	0'30	0'40	0'20	0'30	0'69	1'00	0'54	0'71	0'27	0'40	38
0'80	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	0'80	1'00	0'50	0'80	0'30	0'50	0'80	0'93	0'50	0'69	0'30	0'48	39
—	0'50	—	0'40	—	0'30	—	0'50	—	0'35	—	0'25	—	0'50	—	—	—	—	—	0'58	—	0'39	—	0'34	40
—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'60	—	0'50	—	0'30	—	0'67	—	0'54	—	0'36	41
0'80	1'10	0'60	0'90	0'40	0'60	0'70	1'20	0'60	0'90	0'40	0'65	0'60	1'00	0'45	0'85	0'35	0'65	0'73	1'13	0'58	0'89	0'40	0'62	42
0'40	0'70	0'40	0'70	0'20	0'30	0'40	0'70	0'40	0'70	0'20	0'30	0'40	0'70	0'40	0'70	0'20	0'30	0'57	0'85	0'57	0'82	0'24	0'33	43
1'30	1'60	0'90	1'20	0'80	1'10	1'10	1'60	0'70	1'00	0'50	0'80	1'10	1'60	0'60	1'10	0'40	0'60	1'30	1'90	0'75	1'23	0'68	1'09	
0'30	0'54	0'20	0'35	0'15	0'20	0'30	0'50	0'20	0'30	0'10	0'15	0'30	0'50	0'20	0'30	0'10	0'15	0'30	0'52	0'21	0'37	0'11	0'19	
1'00	1'30	0'80	1'00	0'40	0'60	1'00	1'30	0'80	1'00	0'30	0'50	1'00	1'30	0'70	1'00	0'30	0'50	1'00	1'34	0'72	1'00	0'38	0'54	
0'30	0'50	0'20	0'37	0'12	0'20	0'20	0'43	0'15	0'30	0'10	0'15	0'30	0'45	0'20	0'30	0'12	0'20	1'31	0'50	0'23	0'26	0'10	0'20	
1'00	1'40	0'70	1'10	0'40	0'60	1'00	1'40	0'70	1'00	0'30	0'60	1'00	1'30	0'70	1'00	0'30	0'50	1'00	1'18	0'70	0'85	0'35	0'60	
0'30	0'40	0'20	0'28	0'15	0'20	0'36	0'40	0'25	0'25	0'12	0'18	0'30	0'40	0'20	0'25	0'10	0'15	0'30	0'40	0'25	0'34	0'15	0'25	
1'10	1'50	0'80	1'25	0'45	0'60	1'10	1'30	0'70	1'20	0'40	0'60	1'10	1'50	0'70	1'20	0'35	0'55	1'14	1'58	0'75	1'22	0'52	0'60	
0'30	0'52	0'25	0'33	0'10	0'25	0'40	0'50	0'24	0'24	0'10	0'17	0'25	0'40	0'20	0'30	0'10	0'20	0'40	0'56	0'24	0'42	0'10	0'25	
1'10	1'50	0'75	1'25	0'50	0'80	1'10	1'50	0'75	1'25	0'50	0'75	1'10	1'50	0'75	1'20	0'50	0'75	1'12	1'56	0'73	1'18	0'56	0'81	
0'35	0'45	0'21	0'30	0'10	0'20	0'25	0'40	0'20	0'30	0'10	0'20	0'25	0'40	0'30	0'30	0'10	0'20	0'34	0'57	0'24	0'37	0'12	0'23	
1'00	1'40	0'80	1'00	0'40	0'75	1'00	1'30	0'80	1'00	0'60	0'70	1'00	1'30	0'80	1'00	0'80	0'70	1'00	1'30	0'70	1'00	0'35	0'57	
0'30	0'50	0'25	0'35	0'10	0'20	0'40	0'50	0'																